

དྲད་དེས་འཇུག་དོགས།

། ལྷན་ཆེན།

མཚན་པ་པོ། འཇིགས་མེད་དམ་ཚོས་ཀྱི་མཚོ།

མེད་ལྷན་པོའི་མཚན་ཆེན་ལོའི་ཚུལ་ལྷན་གྱི་འཇུག་པོ།

ལྷོ། །དྲུག་བ་དྲུག་རེས་པ་ལི་དོན་ལྷན་པ་པ་སྤྱི་བ་གསལ་བ་པ་བྱེད་པ་
 རེགས་བལྟ་ལྷིང་པོ་ལི་དོན་ལྷན་པ་དག་ལྷན་པ་པ་བྱེད་པ་ལི་
 བསྟན་པ་ཚོས་མེགས་བལྟ་ལྷིང་པོ་ལི་བརྒྱུག་དོགས་
 ཞེས་བྱེད་པ་བརྒྱུགས་པོ། །

། ལྷོས་ཚོ། །

མཛོད་པ་ལོ། འཛིགས་མེད་དམ་ཚོས་ཀྱུ་མཚོ།
 ལེར་བྱེས་རེག་མཛོད་ཆེན་མོ་ལི་ཚོས་ལྷིག་ལང་།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྲིད་ཨང་།

SJRB-0351

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་ལུ་སྒྲིག་བྱས།
སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་སློབ་དཔུང་ལ་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བསྐྱོས།
སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲེམ་སྤེལ་བྱས།
༢༠༡༡ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༤ ལ་གསལ་དུ་སྒྲིག་སྤྲོད་བྱས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཨ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཨ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཀར་ཆག

དོ་སྐྱོད་མདོར་བསྟུན།	vi
ཞུ་སྐྱིད་པའི་གསལ་བཤད།	vii
ཟང་པ་དང་དེས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་བར་ཕྱེ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་དོན་མཐའ་ དག་རྣམས་ལ་བར་ཕྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོའི་འཇུག་དོགས།	༡
མོ་ཕྱོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟང་པའི་བྱེད་པའི་ཕྱོགས།	༡
མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ།	༡
མཚམས་སྦྲར་བ།	༡
མདོ་དགོད་པ།	༡
མདོ་དོན་བཤད་པ།	༥
མདོ་དོན་བཤད་པ་དངོས།	༦
མདོ་གཞན་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པ།	༡༠
ཟང་པའི་སྤྱི་འདོག་ཚུལ་གྱི་ཁུད་པར།	༡༠
ཟང་པའི་གྱི་མཚན་གཞི་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པ།	༡༣
མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།	༡༩
མགོན་པོ་སྐྱེས་ཀྱིས་མདོའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ།	༡༩
རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ།	༡༩

རྟེན་འབྲུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་བྱང་པའི་སྐྱེ་ཆུལ།..... ༡༤

རྟེན་འབྲུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཟུང་བ།..... ༡༤

རྟེན་འབྲུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པའི་གྱི་ཤིང་རྟེན་སྐྱེ་ལ་
སྐྱེ་ཆུལ།..... ༡༥

དགོངས་འགྲེལ་པའི་དོན་འགྲོ་བ་གཏུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཡིན་ཆུལ།..... ༡༦

སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་བཟུང་ནས་བྱང་པའི་སྐྱེ་ཆུལ།..... ༡༧

སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་བཟུང་བ།..... ༡༧

སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་པའི་གྱི་ཤིང་རྟེན་སྐྱེ་ལ་
སྐྱེ་ཆུལ།..... ༡༨

ཟབ་མོ་སྟོན་པ་རྣམས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་དང་དེ་ལས་གཞན་བྱང་པའི་དོན་གྱི་མདོར་
བསྟན་པ།..... ༡༩

རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་བ་གསུང་རབ་གྱི་སྟོང་པོ་
པོར་བསྐྱབས་པའི་ཆུལ།..... ༡༩

རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་བ་གསུང་རབ་གྱི་སྟོང་པོ་
ཡིན་པས་རྟེན་འབྲུང་རང་དབང་དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོད་ཆུལ།..... ༡༩

མཚམས་སྐྱར་ཉེ་བསྟོད་པའི་གཞུང་དགོང་པ།..... ༡༩

བསྟོད་པའི་གཞུང་དོན་ཅི་ལྟར་འཆད་ཆུལ།..... ༢༠

རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གསུང་རབ་གྱི་སྟོང་པོ་ཡིན་ཆུལ།.. ༢༡

རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གསུང་རབ་གྱི་སྟོང་པོ་ཡིན་ཆུལ་

དངོས།..... ༤༦

རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་སྣོད་པོ་ཡིན་ཚུལ་ལ་
 ཚོད་པ་སྤང་བ།..... ༤༧

རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་མ་རྟོགས་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་ཚུལ།..... ༤༦

རང་བཞིན་གྱིས་སྣོད་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་བ། .. ༤༧

ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཀའ་བའི་ཚུལ། ༥༧

མཚམས་སྤྱར་བ། ༥༧

ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཀའ་བའི་ཚུལ་དངོས། ༥༧

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འཕགས་པའི་གཞུང་རི་ལྷར་བཀའ་བ། ༥༧

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཀའ་བ། ༥༧

ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཀའ་བ། ༡༠༦

དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རི་ལྷར་བཤད་བ།... ༡༠༧

ཐ་སྙད་དུ་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་རི་ལྷར་བཤད་བ།..... ༡༠༥

མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རི་ལྷར་བཤད་བ།..... ༡༡༧

དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་བསྟན་བ།..... ༡༡༥

ཐལ་འགྲུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རི་ལྷར་བཀའ་བ། ༡༧༡

གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རི་ལྷར་བཤད་བ།..... ༡༧༡

གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་བ། ༡༧༦

འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་བ། ༡༥༦

དེ་དག་གི་གྲུབ་དོན་འཕྲོ་སྤང་དང་བཅས་པ།	༡༧༠
དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོ་ག་བའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བསྟན་པ།	༤༦།
བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྟམས་པའི་ཚུལ་དགེ་བསྟོན་གྱི་དང་བཅས་པ།	༥།
འགན་རྒྱ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཇི་ལྟར་བརྟམས་པའི་ཚུལ།	༥།
སྟོར་ཚུལ་ཤུན་ཤུམ་ཚོགས་པས་ཇི་ལྟར་སྟུར་བའི་ཚུལ།	༥།
སྟུར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ།	༥།
འདྲ་ལེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ།	༥།
འདྲ་ལེས་རྟོགས་འདོད་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པ། ...	༥།
བསྟན་བཅོས་བརྟམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཇི་ལྟར་བསྟོན་པའི་ཚུལ།	༥།
བསྟན་བཅོས་ལྷན་པར་ཅན་དེ་མཛད་པ་པོ་ཤུན་ཤུམ་ཚོགས་པས་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ ཚུལ།	༥།
པར་གྲུབ་སྟོན་ཚིག།	༥།

དོ་སློང་མདོར་བསྟུན།

གནས་ལྗེ་ཀུན་གཟིགས་པ་རྗེས་ཀྱི་འཇིགས་མེད་དམ་ཚེས་རྒྱ་མཚོ་ནི། རབ་བྱུང་བཙོ་ལྔ་པའི་
 ས་ཁྲི་རྒྱུ་ལོ་ ༡༤༤༤ ལོར་མདོ་སྨད་རེབ་གོང་འགར་ཅེ་ཉིན་ནམ་ཨ་བར་དུ་གྲགས་པའི་འབྲོག་སྡེར་
 ཡབ་དགེ་འདུན་བསོད་ནམས་དང་ཡུམ་སྒྲོལ་མ་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སྐྱུ་སྐྱུ་འབྱུངས། རེབ་གོང་
 སྐྱབས་མགོན་ཤར་ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པ་སློ་བཟང་སྐལ་ལྷན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་ལྷ་དམར་
 པ་རྗེས་ཀྱི་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་དབང་འཇིགས་མེད་བསམ་གཏན་གྱི་སྐལ་སྐྱུར་རེས་འཇིན་མཛད།
 དགུང་ལོ་བདུན་པར་ལྷ་དམར་པ་རྗེས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་མཚན་ལ་འཇིགས་མེད་དམ་ཚེས་རྒྱ་
 མཚོར་གསོལ། དགུང་ལོ་བརྒྱད་པར་གཅན་ཚའི་གྲག་ཡུང་དགོན་དུ་སེབས་ཏེ་ལྷ་དམར་པ་ལས་
 དགེ་ལྷན་པའི་ཟབ་ཚོས་དང་ལྷན་པར་དུ་རྩོམ་ཏེ་འཇིགས་ལྷན་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་མཚོས།
 བཅུ་པར་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་མཛེས་ནས་བཀའ་ཚོས་གསལ། དེ་ནས་རིམ་
 བཞིན་ཡོངས་འཇིན་སློ་བཟང་དབལ་ལྷན་སོགས་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྨད་རེབ་
 གནས་མ་ལུས་པ་མཁས་པར་སྦྱངས་ནས་གནས་ལྗེ་ཀུན་གཟིགས་འཇིགས་མེད་པ་རྗེས་ལེས་
 གྲགས་པ་ཀུན་ལ་ལྷན། དགུང་ལོ་སྐལ་ལྷན་ལྷན་པར་འོང་ལོ་དགོན་ཆེན་གྱི་ཁྲིར་བཞུགས་ཏེ་ཟབ་རྒྱས་
 ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བ་དང་། སྐྱབས་མགོན་བདུན་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་ཚོད་པན་དུ་དབང་བསྐྱུར།
 གསུང་ཚོམ་ལ་ལས་སྨྲས་ཆེགས་བཅད་མ་དང་། རྟོགས་བདུན་འགྲེལ་ཆེན། དང་རེས་འཇུག་
 རོགས་སོགས་ལོ་ཉི་ཉི་ལུ་ཉེ་བར་བཅུམས་ཤིང་། ལྷ་དམར་སྐལ་སྐྱུ་དང་། མཁས་དབང་ཆེ་ཉན་
 ཞབས་བྱུང་། རྗེ་ཤར་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སུ་སློབ་མང་དུ་བསྐྱུངས་ཏེ་བསྟན་འགྲུབ་འགྲོའི་དོན་རྒྱ་
 ཆེར་མཛད། མཐར་དགུང་ལོ་ཞེ་དགུ་བ་རབ་བྱུང་བཅུ་གྲུག་པའི་མེ་ཁྲི་རྒྱུ་ལོ་ ༡༤༤༦ ལོར་སྐྱུ་
 དན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ནམ་ཐར་རྒྱས་པ་དེ་བའི་ཀྱི་སློང་ཆར་བཞོད་ཡོད།

༡༠༡༡༠༡༡༣ ལ་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྤྱིག་པས་ཕྱོགས་བཏུས་བྲས།

ཞུ་སྐྱིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་སློན་སློན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས། བོད་
 མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་
 གྱི་སྐྱེགས་བམ་ཁྲི་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་གྲུབ་སྟོང་ནའང་། ཏུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲུལ་དང་འགྲོགས་
 པའི་མིའི་ཉེས་སྐྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརྒྱུག་ཏུ་བྱིན་ཐེན་པ་དང་།
 ལྷག་འགྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརྒྱུག་ཏུ་འགྲོ་ཉིང་ཡོད་པར་བརྟེན་ཏུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་
 མཚོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བཙོན་དགོས་པ་ནི་ཏུས་ལ་བབ་པའི་
 ལས་འགན་བརྒྱུག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་
 སྐྱིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྱད་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཚོམ་སྐྱིག་གི་
 ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་བྱིན་པ་དང་བརྒྱུན་ནས་གསར་དུ་ཚོམ་སྐྱིག་གུས་
 པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་ཁྱབ་བརྒྱུ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་
 ལྷང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བརྒྱུན་དང་ཞུ་སྐྱིག་གྲེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུག་གཅིག་བཙོན་ནོར་
 ཤོར་ནའང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཆ་འབྱུང་གིད་པས་བསྐྱེས་སྤྱད་དང་བཙོན་བཙོན་མེད་པར་སོར་
 འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱེད་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ནོར་བར་པའི་པའི་ཡིག་འབྲུ་
 གཅིག་བཙོན་དགོས་ལྷང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཚན་ཡིག་འགོད་རྒྱུ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་སྤྱིར་བརྒྱུང་ནས་དེའི་ཡིག་
 འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚོམ་སྐྱིག་གྲེད་རྒྱུ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་
 བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ཅུས་ཤིག་སྤྱད་བཞིན་ཡོད།

མ་སྤྱིར་ཡིག་ནོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙོན་ཏེ་མཚན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་

ལ། མ་སྤྲི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་སྤྲིག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་
མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤམས་ཡོད། ལས་གཞི་འདིའི་ཐོག་མའི་དུས་སྤྲི་ལས་གྲེལ་ཏེ་ཅང་ཆེ་
བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྤྲི་བྱེད་སྐབས་མཆན་འདེབས་བ་ཅོམ་ལས་མ་སྤྲི་དང་དཔེ་གཞི་གཞན་གྱི་
སོག་གྲངས་དང་མདུན་རྒྱ་བ་ཡིག་གྲེང་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་བྱུང་བ་རེ་བྱུང་བྱུང་ཡོད་ནའང་
ལྷ་ས་སྤྲི་དཔེ་བསྐྱར་ལྷ་ས་པ་རྣམས་ལ་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།

ཅོམ་སྤྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཅོམ་སྤྲིག་བྱས་པའི་དེབ་སྐོག་སྐབས་དེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་དོ་
སློང་ཅུང་ཅིམ་ལྷ་ལ། གཞུང་གི་དཔྱད་སྤྲི་རྟགས་ [ ] འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ནི་མ་སྤྲིའི་ནང་གི་དོག་
མཆན་དང་དཔྱད་སྤྲི་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཔྱད་སྤྲི་རྟགས་ " འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྤྲི་བྱ་
དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཇམ་ཆེག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སྤྲི་མཆན་གྲངས་གྱི་མང་
ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤམས་ཅིག་
བྱས་ཡོད་བ་ཡིན། ཡང་བརྗེས་སྤྲི་གྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་གྱི་དབང་གིས་ཐ་སྤྲི་དང་
ཐད་སྤྲི་སྤྲི་སྤྲི་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤམས་ཐེངས་གཅིག་བྱས་
པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ " འདི་བཀོད་བ་ཅོམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་
མཆན་གྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་སྐོག་སྐབས་དེབ་དེ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་སྤྲིར་བསྐྱར་བའི་བར་གཞི་
ལ་མ་སྤྲི་ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྤྲི་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ལེས་སྤྲི་པོ། ཞོལ། སྤྲི་
འབྲུམ། ཟླ་གྲང་བར་མ་རྣམས། **སྤྲི་བཟ། ཞོལ། སྤྲི་ཟླ།** སོགས་གྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་
མཆན་གྱི་ཁོང་དུ་རྟགས་ཅན་ ***བསྐྱབས** ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་མ་སྤྲིའི་ཡིག་ཐོར་ཞིག་ལྷ་སྤྲིག་པས་
བསྐྱབས་སྤྲི་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ * འདིས་ལྷ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བཤམས་གྱི་
ཆེག་མཆོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ -**བསྐྱབས** ལྷ་བྱ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་བ་
དང་། +**བསྐྱབས** ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་ལྷ་ག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། **མ་སྤྲི། ལེན་ལ། བསྐྱབས** ***བསྐྱབས** སྤྲི་ ༡༠༣༧༧།

ཟླ་ ༡༡འབ་ན། བསྐྱབས་ ཞེས་པ་ལྷ་བུ་བྱུང་ཚེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱི་འོག་གྲངས་
༤༥མའུ་འོག་ ཡིག་ཐོང་༥པ་ན། བསྐྱབ་ཅེས་གྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང་། *བསྐྱབས་ བེ་མ་ཕྱི་འོག་
ཡིག་འོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ལྷ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་ཐེབ་གྲངས་༡༠༩མའུ་འོག་ ཡིག་ཐོང་༦པ་ན། ཟླ་གྲང་
པར་མའི་ཐེབ་གྲངས་༡༡༠རྒྱ་འོག་ ཡིག་ཐོང་༣པ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་པ་གོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་པ་ལྷ་བུ་ཡིན།

ལྷ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྱུང་དེ་བུ་ལྷོ་ར་འཇུལ་ཤོར་བ་
སོགས་གཟེགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བསྐྱོད་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ལྡན་
རྣམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྣོད་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་དེ་བསྐྱུལ་ལྷ་
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྲོགས་དང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ལུས་ཏེ་སྐྱེས་
ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་དེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།
ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ལྷ་འོག་ཆེས་༡༥ལ།

༡༡། །དང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་གསལ་བར་
བྱེད་པ་ལེགས་བཤམ་སྦྱིང་པོའི་དོན་མཐའ་དག་རྣམ་པར་
འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤམ་སྦྱིང་པོའི་
འཇུག་དོགས་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

།སྦྱང་ཆ།

།སྦྱོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་ངེས་འབྱེད་པའི་
སྦྱོགས། །

གཉིས་པ་སྦྱོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་ངེས་འབྱེད་པའི་
སྦྱོགས་ལ་གཉིས། མདོ་ནས་རི་ལྷོ་གསུངས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་རི་ལྷོ་
བཟའ་བའོ། །

།མདོ་ནས་རི་ལྷོ་གསུངས་པ་དགོད་པ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། མདོ་དགོད་པ་དང་། མདོ་དོན་
བཤམ་པའོ། །

། མཚམས་སྐྱེད་བཤུགས།

དང་པོ་ནི། མགོ་ན་པོ་སྐྱེ་སྐྱེ་བཤུགས། ཅེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་རབ་བྱེད་དང་པོའི་
 ཚིག་གསལ་ལས། འབགས་པ་སྐྱོ་སྐྱོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཞེས་
 མདོ་ཚིག་རྣམས་བྱངས་ཤིང་། རབ་བྱེད་བཙོ་སྐྱེ་བའི་ཚིག་གསལ་ལས། འདི་ནི་སྐྱོ་
 སྐྱོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་རྒྱས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
 བྱུང་། ཞེས་དང་། ཤེར་སྐྱོན་འབྲེལ་བ་འདད་ལས། དེས་པའི་དོན་དང་བྱང་བའི་དོན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ནི། འབགས་པ་སྐྱོ་སྐྱོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཉན། དེས་
 པའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་དང་བྱང་བའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་དེ་དག་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རྣམས་པར་བཤད་
 པ་སྟེ། ཞེས་དང་། དབྱ་མ་སྦྱང་བ་ལས། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བསྟན་པ་མཚན་པ་དེ་
 བཅས་ཅད་ནི་དེས་པའི་དོན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་ལ། བསྐྱོག་པ་ནི་དེས་པའི་དོན་ཉོ། །དེ་
 རྒྱུད་དུ་འབགས་པ་སྐྱོ་སྐྱོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། ཉན། དེ་ལྟ་བུས་ན་དོན་དམ་
 པ་བཟོད་པ་ཁོ་ན་དེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བསྐྱོག་པ་ནི་བྱང་བའི་དོན་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་བྱ་
 བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱོ་སྐྱོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལྷངས་སྐྱེ་
 བྱས་ནས་བྱང་དེས་འབྱེད་དགོས་སོ། །

། མདོ་དགོད་བཤུགས།

གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྐྱེ་དེ་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དག་ལྟ་ལས། སེམས་
 བསྐྱེད་བསམ་སྐྱོར་སྐྱེ་བསམ་དང་། །པ་རོལ་བྱིན་དུག་ཚད་མེད་དག །མདོ་ན་པར་
 ཤེས་དང་བསྐྱེད་དོས་དང་། །སོ་སོ་རིག་ཉེན་ཚོགས་དག་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སྐྱོགས་

མ་སྐྱེ་ཞི་གནས་སོགས། །གཟུངས་སོགས་ཚོས་ཀྱི་མདོ་བཤད་དང་། །བཟོད་
 གཅིག་ལམ་དང་ཐབས་མཁས་བའོ། །ཞེས་བ་སྐྱེ་ཀྱི་མི་ཟད་བ་བརྒྱད་ཅུ་ལས་
 བརྒྱལ་ས་ཉེ་སློབ་མི་ཟད་བའི་མདོ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་དབྱིག་འབྲེལ་དུ་གྲགས་
 བ་དང་བརྒྱན་ན། བརྒྱད་དོན་མི་སྤོང་གཞི། སྤོང་བསྐྱེད། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞི། དེའི་
 འབྲས་བུ། བདག་དང་གཞན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ། སྤྱིང་བཅེ། ཡོ་བྱད། ཡོངས་སྤྱི་བ་
 བར་བྱ་བའི་མ་སྐྱེ། བརྒྱན་བར་བྱ་བའི་མ་སྐྱེ་ཐོབ་པ། དེའི་ཐབས་ཤེས་པ། ཚོགས་
 ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སློམ་ལམ། དེར་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ། ལུང་བརྒྱན་ཐོབ་
 པ། དེ་ཐོབ་བར་བྱ་བ་རྣམས་བར་གཞག་པ། རང་བྱུང་ཚུལ། ཚོས་འཁོར་སྦྱོར་བ་སྟེ་དོན་
 ཚན་བཅུ་དགུར་འདུ་ཞིང་། རིམ་བར། ཚད་བརྒྱད་དུ་མེད་པའི་བྱུང་ཚུལ་སེམས་
 དཔལ་དང་ཐབས་གཅིག་གོ། །ཞེས་བ་ཡན་དང་། ཚོས་ཉན་བའི་ཕྱིར་འདུས་སོ། །ཞེས་
 བ་ཡན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་མི་ཟད་བ་དང་། བསམ་བ་དང་སྦྱོར་བ་དང་ལྷག་བསམ་
 མི་ཟད་བ་གསུམ་དང་། ཕྱིན་དུག་མི་ཟད་བ་དང་། ཚད་མེད་བཞི་མི་ཟད་བ་དང་།
 མདོན་ཤེས་ལྡ་མི་ཟད་བ་དང་། བརྒྱ་དངོས་བཞི་མི་ཟད་བ་དང་། སོ་རིག་བཞི་མི་ཟད་
 བ་དང་། རྟོན་བཞི་མི་ཟད་བ་དང་། ཚོགས་གཉིས་མི་ཟད་བ་དང་། དུན་ཉེ་དང་ཡང་
 དག་སྦྱོར་བ་དང་རྩ་འཇུག་ཀྱི་རྒྱུ་བ་དང་དབང་པོ་དང་སྟོབས་མི་ཟད་བ་ལྟ་དང་།
 བྱུང་ཚུལ་ཡན་ལག་མི་ཟད་བ་དང་། འཕགས་ལམ་མི་ཟད་བ་དང་། ཞི་ལྷག་གཉིས་མི་
 ཟད་བ་དང་། གཟུངས་སྟོབས་གཉིས་མི་ཟད་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྟོམ་བཞི་མི་ཟད་བ་
 དང་། བཟོད་བ་གཅིག་པའི་ལམ་མི་ཟད་བ་དང་། ཐབས་མཁས་མི་ཟད་བ་རྣམས་
 ཀྱིས་བརྒྱན་ཏོ། །དེའི་དོན་ཚན་བཅུ་བ་ལ་བཞི་ལས་གསུམ་བ་དང་། མི་ཟད་བ་སུམ་

ལྷ་བ་བྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་དེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་མི་བྲང་པའི་སྐབས་སུ། མདོ་ཉིད་ལས།
 དེ་ལ་དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། བྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་
 སྡེ་གང་དག་ལས་ལ་འཇུག་པའི་སྲིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྲང་བའི་དོན་ཞེས་
 བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་སྲིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་
 དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀྱུན་རྫོབ་བསྐྱབ་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྲང་བའི་
 དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་པ་བསྐྱབ་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་
 པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ལས་དང་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དེ་
 དག་ནི་བྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བྲང་པར་
 བྱ་བའི་སྲིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀྱུན་
 རས་ཉོན་མོངས་པ་བཤད་པའི་སྲིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྲང་བའི་དོན་ཞེས་
 བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་སྲིར་བསྟན་པ་
 དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་
 བྱ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་འཁོར་བ་དང་སྲུ་
 ངན་ལས་འདའ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་
 ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྲང་
 པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཟབ་མོ་མཐོང་བར་དཀའ་བའི་དུ་ཚུད་པར་
 དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་
 ཡི་གེ་མང་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་དགའ་བར་བྱ་བའི་སྲིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་
 བྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཉུང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་

སེམས་ངེས་པར་སེམས་པར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་
 བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྲོག་དང་། གསོ་བ་དང་།
 རླུས་བྱ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྦྱེས་དང་། ཤེད་བྱ་དང་། བྱེད་པ་སོ་དང་།
 ཚོར་བ་སོ་དང་། སྐྱ་རྣམས་སྦྱ་ཚོགས་སུ་བཤད་པ་དང་། བདག་སོ་མེད་པ་ལ་བདག་
 སོ་དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བླ་མེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་
 རྣམས་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྣོན་པ་མེད་པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་མི་
 བྱེད་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། དངོས་སོ་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། སྲོག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། བདག་སོ་
 མེད་པ་དང་། རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྦྱིའི་བར་དུ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་
 བྱ་སྟེ། ཞེས་ལམ་འགྲམས་ལ་འཇུག་སྲིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བསྐྱབ་པར་
 དང་། ལས་དང་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་ལས་ཉོན་ཟད་སྲིད་དང་། ཀུན་ཉོན་བཤད་པ་
 དང་རྣམས་བྱང་དག་སྲིད་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འཁོར་འདས་གཉིས་
 མེད་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྦྱ་ཚོགས་སུ་དང་ཟབ་མོ་དང་། ཚིག་དང་ཡི་
 གེ་མང་ཞིང་སེམས་ཅན་དག་འབར་བྱ་བ་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཉུང་དུར་བྱས་ཏེ་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་མན་ངག་ཉི་ཚེ་བ་དང་། བདག་ཡོད་པ་ལྟར་དང་དངོས་སོ་རྣམས་སྟོང་བ་
 ཉིད་སོགས་སུ་བསྟན་པའི་སློན་སྲིད་པ་དང་སུ་འཛོག་ཚུལ་ཏེ་བརྒྱད་གསུངས་པ་
 ལས། འདིར་གཉིས་པ་བྱུག་པ་བརྒྱད་པ་རྣམས་བླངས་སོ། །

། མདོ་དོན་བཤད་པ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། མདོ་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། མདོ་གཞན་ཡང་དེ་དང་།

མ་ཐུན་པ་དང་། དང་ངེས་སུ་འཇོག་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་། དང་ངེས་གྱི་མཚན་གཞི་
དོགས་གཙོད་དང་བཅས་པའོ། །

། མདོ་དོན་བཤད་པ་དངོས། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དང་པོ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། མདོ་ཚན་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་
བརྗོད་བྱ་ཅམ་དང་། བར་བ་གཉིས་གྱིས་བརྗོད་བྱར་མ་ཟད་རྗོད་ཚུལ་དང་། བ་མ་
གཉིས་གྱིས་རི་འདྲ་ཞིག་བསྟན་པས་བདེན་གཉིས་བསྟན་པར་འགྲོ་བའི་བསྟན་
ལུགས་སྟོན་པའི་སྐོར་ནས་དང་ངེས་ལྟེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོའི་འབྲུག་ཉེར་ན། དང་ངེས་
གྱི་མདོ་སྟེ་གང་དང་གང་ཡིན། ཞེས་ངེས་པ་ལ། ལན་དུ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་
སུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་དང་དོན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་
སུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་བྱ་བར་བསྟན་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཞེས་པ་མདོ་ཚན་
དང་པོའི་དོན་དང་། དོན་རྣམས་ཚོགས་སུ་སྤང་བའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་བྱུང་གཞི་
དང་བྱུང་ཚེས་སྤྱད་ནས་སྟོན་པའི་ཚིག་དང་ཡི་གེ་སྟེ་མིང་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཚོགས་པས་
གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་དང་དོན་དང་། རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཟབ་མོ། དེ་
དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་ཤེས་མི་རུས་པས་བཟུང་དཀའ་བ། མོ་སྐྱེའི་མདོན་སུམ་གྱིས་
ཤེས་དཀའ་བས་རྟོགས་དཀའ་བ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོས་པ་རྣམས་པར་
བཅད་པའི་ངོ་བོར་ངོ་བོ་གཅིག་པ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་
ཞེས་པ་མདོ་ཚན་གཉིས་པའི་དོན་ཏེ། སྲ་མ་ལས་ལོགས་པའི་འཇོག་ཚུལ་མིན་
འོ། །བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་
ཡང་དེ་དག་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན་པར་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་ཏེ་དེས་

མཚོན་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་སྲུ་བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་
 པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པའི་སྟོན་ཏེ། མདོར་ན་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་དང་གང་
 ཟག་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་གོ། །དེས་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་སོགས་ཐ་སྙད་
 ལྷ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཤད་དགོས་པ་དེ་དག་གནས་ཚུན་ལ་རང་དབང་བའི་བདག་
 པོ་མེད་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བཙོས་ནས་དངོས་སྲུ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་
 མདོ་ནི་བྱེད་པའི་ཀྱི་མདོ་སྟེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་
 བས་བདག་དང་། ཚོས་རྣམས་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤེས་པ་དང་དེ་དག་ལ་
 ཚགས་པས་སེམས་ཅན་དང་། ཚེ་དང་ལྷན་ཅིག་གསོན་ཞིང་གནས་པས་སྟོག་དང་།
 ཡང་འབྱུང་བའི་སྲིད་པའི་ལས་གྱིས་རྒྱས་པར་བྱས་པས་གསོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུའི་
 ཅལ་བྱེད་པས་སྐྱེས་བུ་དང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་མི་ངོམས་པ་དང་ཚོག་མི་
 ཤེས་པས་གང་ཟག་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བསྐྱེལ་བ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཁྱེད་ལ་
 མ་སྟོས་པར་ཡིད་ཅོམ་གྱིས་སྐྱེས་པས་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་། ར་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས་
 མ་བོ་དམན་དུ་འབྱུང་བས་ཤེད་བུ་དང་། ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་།
 རྣམ་སྟོན་གྱི་ཚོར་བ་སྲོང་བ་པོ་ཡིན་པས་ཚོར་བ་པོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་གྱི་སྟོང་གཞི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། འདི་རྣམས་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་
 འདྲ་བ་མང་ན་ཡང་རྣམ་གྲངས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བཞོན་ཡོད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་སྟོང་བ་
 ཉིད་སོགས་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སྲུ་བཤད་པ་ནི་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་
 བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་
 འབྱུང་གྱི་ལས་མཛོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པས་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་

སྤར་བཞིན། དེས་དོན་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱས་
 བས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་བྱའོ། །བླ་མ་ལྷན་འདུག་ཚུ་ལ་སློ་
 གོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་ལས། དང་པོ་ནི་ལམ་རང་
 བཞིན་མེད་རྟོགས་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མི་རྟུག་སྟུག་བསྐྱེད་སོགས་དངོས་བསྟན་
 བསྟན་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་བླ་མ་དོན་དང་། འབྲས་བུ་སྤར་འདས་
 ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཐབས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ལེས་རབ་བསྐྱེད་ལྱིར་
 དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་བླ་མ་དོན་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཀུན་
 པའི་མདོ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། གསུམ་པ་ནི་ལས་དག་སྤྲེག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་
 སྟུག་འབྲུང་བ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་བླ་མ་དོན་དང་། ལས་ཉོན་ཟད་པའི་ཐབས་དེ་ལྟར་
 སྟོན་པའི་མདོ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བཞི་བ་ནི་ཀུན་ཉོན་སྤྲེགས་ཀྱི་ཚོས་སྤོང་བའི་
 ལྱིར་དེའི་ཐབས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་བླ་མ་དོན་དང་། རྣམ་བུང་དག་པའི་ལྱིར་དེའི་
 ཐབས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ལྷ་པ་ནི་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་
 འབྲུང་བའི་ཐབས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་བླ་མ་དོན་དང་། འཁོར་འདས་གཉིས་དོན་དམ་
 པར་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ལྷག་པ་ནི་ཚིག་
 མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་བླ་མ་
 དོན་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་སྟོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་ལྟར་
 སྟོན་པའི་མདོ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བདུན་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་དགའ་བའི་ལྱིར་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་མཐུན་པའི་དོན་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་བླ་མ་དོན་དང་། ཚིག་དང་

ཡི་གེ་ཉུང་དུར་བྱས་ཏེ་ཉིང་ལེ་འཇིགས་སྐོམ་པའི་མན་ངག་ཉི་ཚེ་ཙམ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་
མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། བརྒྱད་པ་ཞི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཀུན་
རྫོང་གི་ཚོས་རྣམས་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དང་། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་པར་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོགས་པོ། །

། མདོ་གཞན་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པ། །

གཉིས་པ་ཞེ། ཉིང་ལེ་འཇིགས་རྒྱལ་པོ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཉིང་ལེ་འཇིགས་རྒྱལ་
པོར། རྒྱལ་བས་སྟོང་ཉིད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གསུངས་
པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པ་ལྟར། མཚན་མེད་སྟོན་མེད་སོགས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པའི་མདོ་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། སེམས་
ཅན་དང་བདག་སོགས་ཀུན་རྫོང་གི་ཚོས་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
པའི་ཚོས་ཉེ་མདོ་རྣམས་དང་དོན་གྱི་མདོར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་དང་པོ་བྱེ་བའང་སྟོ་
སྟོས་མི་ཟད་པའི་མདོས་དང་ངེས་བྱེ་བ་དང་དོན་མཐུན་པར་ཚིག་གསལ་ལས།
འཕགས་པ་སྟོ་སྟོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཉས། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་
པ་ཉིང་ལེ་འཇིགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པོ། །

། དང་ངེས་སུ་འདོགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། །

གསུམ་པ་ཞེ། དང་དོན་གྱི་མདོ་སྟེན། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་དང་དོན་གྱི་
མདོས་གདུལ་བྱ་ཁ་དང་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཁ་དང་ཞེས་པ་
དེ་ནི་དང་དོན་ཞེས་པའི་ཚིག་ལྟར་གྱི་དང་གི་དོན་མིན་གྱི། མདོའི་དོན་དེ་ལས་དེ་ལས་

གཞན་དུ་བྲང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་བྲང་ཚུལ་དེ་ཡིན་ལོ། །མདོའི་དོན་བྲང་དགོས་པ་ལ།
སྐྱུ་མེན་གྱི་དོན་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་པ་དང་། ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་བྲང་
དགོས་པའི་བྲང་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་སྐྱ་མ་ནི་པ་མ་གསལ་བྲུང་གསུངས་པ་
སྐྱུ་མེན་ལས་གཞན་སྲིད་སྲིད་ལ་བྲང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ལས་དགེ་སྲིད་
ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྐྱབས་འབྲུང་བར་གསུངས་པ་ལ་མདོ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དེའི་
དོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དེར་ངེས་པས་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྲང་མི་དགོས་སྐྱུ་མ་པར། དབུ་
མ་བས་དངོས་ཟེན་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་ཞེས་འཆང་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེས་ན་སྐྱུ་
མེན་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
བྱས་ནས་སྟོན་པའི་བྱང་བར་གཉིས་ལྡན་གྱི་མདོ་ཚོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའི་དོན་དེ་དེ་ལས་ཟུར་དུ་གང་གིས་གང་དུ་ཡང་བྲང་བར་མི་
རུས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དབུ་མ་སྐྱང་བར་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་བསྟན་པ་
ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཅུ་ཅུ་ལ་བྲང་ངེས་སུ་བྱེད་ན་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་གཅིག་བྱས་
ཚོགས་ཀྱང་དེས་མི་ཚོགས་སྟེ། ཚོགས་ན་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་
མདོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཅུ་
གྱིས་ཀྱང་མི་ཚོགས་སྟེ། ཚོགས་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཤེར་སྦྱང་དེ་ངེས་དོན་གྱི་
མདོར་ཐལ་བ་ལས་དེ་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་གཞུང་ལས། ཤེས་རབ་སྦྱང་བོ་ལྟ་བུ།
ནས། བྲང་དོན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། བ་དང་མ་ནི་བསལ་བྱས་
ཤིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལྟ་བུ་སྐྱུ་མེན་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་པ་དང་གནས་
ལུགས་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་དང་། ལས་འབྲས་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་

སྤྲུལ་མིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཤེད་སྤྱིང་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་མ་ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་མིན་པ་
དང་། འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མིན་པས་ཐལ་རང་རྒྱན་མོང་གི་ལུགས་ལ་ངེས་དོན་གྱི་
མདོར་བྱུང་པར་གཉིས་ལྡན་དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་སྤྲུལ་ཟེན་སྤྱི་
ཇི་བཞིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཏན་ལ་
འཕེབས་པའི་མདོ་དེ། རེས་དོན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་སྤྲུལ་ཟེན་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་དེ།
བྲང་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

། བྲང་ངེས་གྱི་མཚན་གཞི་དོགས་གཙོད་དང་བཅས་པ། །

བཞི་པ་ནི། དེས་ན་ས་བོན། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའོ། །ཡན་ནི་མཚན་གཞི་དངོས་སྟོན་པ་དང་། །ལུང་གཉིས་ནི་ཤེས་བྱེད་དང་སྤྱར་བ་
དང་། དགག་བྱ་ལ། །ཞེས་སོགས་ནི་དོགས་གཙོད་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་དོན་ནི། དེས་
ན། ས་བོན་ལས་སྤྱ་གྲུ་སྤྱེ་བ་སོགས་སྟོན་པའི་མདོ་ཚོས་ཅན། །ཁྱོད་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་
ཡིན་ཏེ། །ཁྱོད་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་ཚད་མའི་སྤྱབ་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་
དབང་དུ་མཇུག་ནས་གསུངས་པ་མིན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདིའི་དོན་ལས་དོན་
གཞན་འདྲེན་ལུགས་གནས་ལུགས་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་པ་སྤྱེ་བ་ཤད་ཟེན་པ་ལྟར་
རོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་སྤྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཚད་མ་དང་ལྡན་
པ་དང་། བསྟན་དོན་ཚོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པར་དོན་གཞན་དུ་བྲང་མི་ལུས་པ་སྤྱེ་
བྱུང་པར་གཉིས་དང་ལྡན་ལ། དེ་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་མདོ་རྣམས་
ཚོས་ཅན། །ཁྱོད་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། །ཁྱོད་དོན་གཞན་དུ་འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་

གང་གིས་ཀྱང་གཞན་དུ་བྱང་བར་མི་རུས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྷུང་སྟེ། དེ་ལས་
 ལྷོག་པ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་འཛོགས་དེས་ནའི་སྲིད། མདོ་འདིའི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་
 དགོས་མི་དགོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་ངེས་སུ་འཛོགས་ཆེ་གསུང་རབ་ཉིད་བྱང་
 དེས་གྱི་མཚན་གཞིར་གཟུང་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་གསུང་རབ་གྱི་བརྟན་དོན་ལ་དབྱང་
 པའི་སློབས་གསུང་རབ་ལ་དཔྱོད་དགོས་པའི་སྲིད། གཞན་དུ་བྱང་དགོས་མི་དགོས་
 གྱི་དོན་ལ་བྱང་ངེས་སུ་འཛོགས་ཆེ་བདེན་གཉིས་ལ་བྱང་ངེས་སུ་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱང་
 དེས་གྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་གཞིར་བདེན་གཉིས་འཛིན་དགོས་པའི་སྲིད། དེ་ལྟར་
 མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་ལས། ཚོས་ཁོ་ན་ལ་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན། ཉན།
 ཚོས་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཚིག་འབྲུ་དང་དོན་ཏོ། །ཞེས་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་
 ཚོས་ལ་རྟོན་པའི་ཚོས་ལ་ཚིག་དོན་གཉིས་དང་། དེ་ལ་དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཚིག་འབྲུ་ལ་
 མ་ཡིན་པ་ནི། ཉན། དེ་ལ་བཙམ་ལྟན་འདས་གྱིས་ནི་མདོ་ལས་ངེས་པའི་དོན་ཡང་
 གསུངས་ལ། བྱང་བའི་དོན་ཡང་གསུངས་མོད་གྱི། ཞེས་དོན་ལ་བྱང་ངེས་གཉིས་
 དང་། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་རྟོན་གྱི་བྱང་བའི་དོན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉན། དེ་ལ་
 ཚོས་གྱི་རྗེས་སུ་མ་སྟན་པའི་ཚོས་སྐྱབ་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི། ཉན་པར་ཤེས་པ་
 ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངེས་དོན་ལ་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་གསུངས་
 པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ངེས་དོན་འཚོལ་བ་ལ་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་ཞིག་
 དགོས་ཞེས་སྟོར་དོ། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོའི་དོན་སྟོབས་ཞིང་། ལྷོ་ལྷོས་མི་ཟང་
 པས་བརྟན་པ་ལས། ལྷེ་བ་མེད་པ་དང་མ་ལྷེས་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྟོག་
 མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་བདག་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློབ་སྟོན་པ་དེ་

དག་ཅི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྐྱེ་མེད་སོགས་དོན་དམ་བདེན་པར་བསྟན་
 པས་སྐྱེ་མེད་སོགས་ཁོ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོར་གསུང་ངོ་། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལྷག་
 མཐོང་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཁོ་ན་ཞེས་པ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ་ཚོས་དེས་
 དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་དེ་གཞི་དོན་དམ་ཚོད་པའི་གསུང་རབ་ལས་གཞན་ལ་ལྡན་པ་གཙོད་
 པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་། དེ་ལ་གཞན་དག་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྐབས་
 དེར་མ་སྐྱར་བའི་སྐྱེ་མེད་སོགས་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གྲང་
 སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉ། འབྲུམ་ལས། དོན་དམ་པར་མིན་ནོ། ཞེས་དགག་
 བྱའི་ཁྱད་པར་སྐབས་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་གཅིག་ཏུ་སྐྱར་ན་
 སྐབས་གཞན་དུའང་དོན་གྱིས་སྐྱར་བེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞེས་པ་དགག་བྱའི་
 ཁྱད་པར་སྐྱར་བའི་མདོའི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་པའི་ཚིག་གོ།

༥ སྟོན། མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་ལ། རྫོང་གི་པར་མཚན་དུ། ཚོགས་གཉིས་ཞེ་
 ལྷག་གསུངས་སྟོབས་རྣམས་སོ་སོར་བགྲངས་པ་དང་། ཚོས་མཛད་མཚན་དུ་
 ཚོགས་གཉིས་དང་ཞེ་ལྷག་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ནས་སྟོབས་པ་མ་བགྲངས་པར་
 གསུངས་བཞིར་བགྲངས་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་དག་ལྡན་ལས། དུས་མདའ་དུས་མཚོ་
 དུས་ལག་ལ། གསུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ལག་རྒྱུ་མཚོ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། རྫོང་གོས་
 མི་ཟད་པའི་མདོ་འདྲེན་པ་ན་ཚིག་གསལ་དུ་མདོ་ཚན་དང་པོ་དང་བརྒྱད་ལ། ཤེར་
 རྫོན་འགྲེལ་བཤད་དུ་བརྒྱད་ལ། དབུ་མ་སྐྱར་བར་གཉིས་པ་དུག་པ་བརྒྱད་པ་གསུམ་

བྲངས་ཤིང་། དེ་གསུམ་དང་མདོ་རང་གི་འགྲུར་རྣམས་ལ་མན་ཚུན་མི་མ་རྒྱན་པ་མང་
 ཞིང་། འདི་དང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་བཀོད་པ་ལའང་ཆོག་རེས་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་
 ལྷང་མོད། དབྱ་མ་སྤང་བ་གཞིར་གཞག་མཛད་འདུག་ལོ། །ཀུན་རྫོབ་བསྐྱུབ་པར་
 བསྟན་པ་དང་དོན་དམ་བསྐྱུབ་པར་བསྟན་པའི་དོན། བ་སོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་
 དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པ་དང་། བ་སྦྱིས། ཀུན་རྫོབ་སྐྱུབ་ཤེད་དང་དོན་དམ་སྐྱུབ་ཤེད་
 ཏུ་བཤད་ཀྱང་། མདོ་འགྲེལ་ལས། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་བསྐྱུབ་པར་བསྟན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ། མདོ་སྡེ་གང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྲུང་མང་པོ་ཐ་སྲུང་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་
 བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་བྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་
 དོན་དམ་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། མདོ་སྡེ་གང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་
 པའི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་རེས་པའི་དོན་
 གྱི་མདོ་སྡེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དབགས་ན་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྤུམ་
 མོ། །བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་ཡོད་པར་སྟོན་རྒྱ་དང་
 མེད་རྒྱ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་དགོས་ཆེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་དོན་དུ་སྦྱོར་དགོས་ཏེ། ཐ་སྲུང་དུ་ཡོད་པ་ལ་བྱས་
 བ་བདག་པོ་མེད་ཚུལ་བཤད་དཀའ་བས་སོ། །ཞེས་ལྷག་མཐོང་དཀའ་འགྲེལ་ལས་
 གསུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྲང་རེས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་དོན་སྟོན་ཚུལ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་ཐལ།
 ཀུན་རྫོབ་སྟོན་སྐབས་དོན་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་མིང་སྐྱ་ཚོགས་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟར།
 དོན་དམ་སྟོན་སྐབས་ཀྱང་དོན་ཚོས་ཉིད་གཅིག་བྱ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་

བྱུང་སྟེ། གུན་རྫོབ་ལ་མིང་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱི་དོན་གྱི་ལྷོག་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་
 ཚོ་གས་རྟོག་འོར་འཆར་རྒྱ་ཡོད་ལ། དོན་དམ་ནི་སྟོང་གཞིའི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས་
 སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་མིང་སྣ་ཚོ་གས་གྱིས་བསྟན་ཀྱང་རྟོག་འོར་འཆར་བ་ན་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཙམ་དུ་རོ་མཉམ་པ་ལས་མི་འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 འཆར་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྫོོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ཚན་གསུམ་གུན་མཁྱེན་སྣ་མས་
 མདོ་རྒྱས་ཡན་ལག་གི་བཤའ་བ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ་མདོ་དོན་ཡིན་མིན་དང་། ཟབ་མོ་
 བལྟར་དཀའ་བ་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་ལ། རྗེ་དེས། མདོ་སྡེ་གང་དག་དཔག་དཀའ་
 བས་ཟབ་མོ་དང་མཐོང་དགའ་བས་བལྟ་དཀའ་བ་དང་ཡིད་ཁོ་ནས་འཇུག་དགོས་
 བས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཞེས་དང་། སྤ་སྟེས། གཏིང་རྟོགས་པར་མི་རུས་པས་ཟབ་
 མོའི་དོན་དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་སོགས་ཐབས་གྱི་སློ་ནས་བལྟ་བར་དཀའ་བ། དེ་ལྟ་
 བུའི་སློ་ནས་གང་དུ་ཡོད་པའི་ཚོད་ཙམ་ཞིག་ཤེས་ཀྱང་དོན་དེ་ཉིད་རོ་བོ་རང་འདི་
 ལྟར་འདུག་སྟུང་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སློ་ནས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་
 གཉིས་ཀ་ཡང་མདོ་འགྲེལ་དང་མ་ཐུན་མིན་བཞག་གོ། །མདོ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་
 དམིགས་པ་ལ་གནས་བ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་པར་མི་རུས་པས་ན་མཐོང་བར་དཀའ་
 བའོ། །འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་སྟོགས་གཅིག་བ་རྣམས་གྱིས་
 ཤེས་པར་མི་རུས་པས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་དཀའ་བའོ། །ཞེས་བྱུང་ཡང་ཕྱི་མ་ནི་ཉན་
 རང་གིས་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་ཐལ་
 འགྲུར་བའི་སྐབས་སྦྱར་ལྟར་རེ། མདོ་འགྲེལ་གྱི་བཤའ་འགྲོས་དང་བསྟན་ན་ཉན་
 རང་གིས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དཀའ་བ་ལ་བཤའ་

གྲང་རླང་དམ་སྣམ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར་སྟོན་ཤེས་རབ་མ་སྤྲངས་བས་རང་
 གིས་མཐོང་བར་དཀའ་བས་ཟབ་པ་དང། རང་གིས་བརྟག་པར་མི་བྱས་བས་མཐོང་
 དཀའ་བ་དང། རྟོག་གཤེས་སྟོན་ཡུལ་མིན་པས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དཀའ་བར་བཤད་དོ། །ཁ་
 ཅིག་སྟོ་སྟོས་མི་ཟད་པའི་མདོའི་བླང་དེས་འདོག་རྩལ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་སོ་བརྗོད་བྱའི་
 སྟོས་བླང་དེས་འདོག་རྩལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དེ་གང་གནད་གཅིག་པའི་སྤྱིར་ན་མ་
 རྒྱལ། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། ལྷག་མཐོང་དཀའ་འགྲེལ་ལས། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 འདོག་རྩལ་དང་དོན་གཅིག་པ་འབྲེལ། །ཞེས་དང། དཀའ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་
 ལས། ལམ་ནི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་
 བེ་མི་རྟག་པར་སྟོན་པ་སོགས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་སྤྱི་བཙུན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
 དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཐབས་ནི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 ཅ་བར་འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དེ་གཏུལ་བྱའི་སྟོས་བླང་དེས་འདོག་རྩལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 དེ་ཉིད་ལས། གཏུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ནི། ལམ་ལ་འཇུག་པའི་
 སྤྱིར་དུ་གསུངས་པ་ནི་བླང་བའི་དོན་དང། འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིར་དུ་གསུངས་
 པ་ནི་དེས་པའི་དོན་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ རྒྱལ་སྟེ། དེ་བརྗོད་བྱའི་སྟོས་
 འདོག་རྩལ་ལས་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བརྗོད་བྱའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ནི། ཀུན་རྗོད་སྟོན་པ་ནི་བླང་དོན་དང། དོན་དམ་སྟོན་པ་ནི་དེས་དོན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ བ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང། །ཞེས་པའི་སྤྱིར་ཟིན་
 ལ་པ་མ་བསད་པ་འདོག་ཟེར་བ་དང། སྤྱི་རི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རླང་བའི་མདོའི་
 སྤྱིར་ཟིན་ཚད་མས་མ་བྱུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་པ་མ་བསད་པ་ཡོད་པས་དེ་

ལ་མ་མ་གསལ་དོས་པ་འཛོག་ཟེར་བ་དང། ས་མ་གསོད་རླང་དུ་སྟོན་དགོས་ཀྱི་
 གདུལ་བྱ་མེད་པས་མདོ་དེའི་སྐྱུས་ཟེན་ལ་ས་མ་གསལ་དོས་པ་འཛོག་མི་རླང་ཟེར་བ་
 དང། མ་སྐྱེས་དག་ལ་ས་མ་གསལ་རླང་བར་མ་བསྟན་ན་དེ་ལྷ་རལ་གྱིས་ཚོས་སྟོན་
 པའི་སྟོན་དུ་མི་རླང་བས་ས་མ་གསོད་རླང་དུ་སྐྱུས་ཟེན་ལ་སྟོན་དགོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
 ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་དབྱུང་བྱ་མང་ངོ། །ཁ་ཅིག་མདོ་དེའི་སྐྱུས་ཟེན་ལ་ས་མ་གསལ་
 དོས་པ་དང། བརྗོད་བྱ་ལ་སྲིད་སྲེད་གཉིས་འཛོག་ཟེར་བ་ལ། འོ་ན། དེ་འདྲའི་མདོ་
 ཚོས་ཅན། དངོས་ཟིན་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། དེ་ཚོས་ཅན། དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་ཀྱི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉ། དོན་བྲང་དགོས་པ་ལ་གཉིས་ལས་དངོས་ཟིན་གྱི་
 དོན་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་པའི་མཚན་གཞི་ལ་མདོ་དེ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཉ། གཞུང་
 ལས། ས་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང། །ཞེས་པ་མ་བསད་པར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་
 ཟིན་གྱི་དོན་པ་མ་ལས་གཞན་དུ་ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་སྲེད་པ་ལ་བྲང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་
 བྱི་ཚུལ་གཅིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་གོ །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབུ་མ་
 ལྷང་བ་ལྷང་ན་རྒྱ་བ་ཉེན་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་
 བསྟན་བྱའི་གཙོ་མོར་བྱས་པ་གང་རླང་གི་མདོ་ཡིན་ན་འེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་
 རྩལ་བར་ཐལ། དབུ་མ་ལྷང་བ་ལས། དེས་པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་རྩལ་སྟེ། དེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་པ་ལ་རྩལ་བར་
 དེ་གཉིས་ཀ་ཚང་དགོས་པས། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱུས་
 ཟིན་ཚད་མ་དང་བཅས་ཀྱང་བྲང་དོན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དབུ་མ་ལྷང་བ་

ལྟར་ན། ལྷ་ས་ཐེན་གཞན་དུ་བླ་མ་དགོས་པའི་མདོ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དེས་དོན་གྱི་
མདོར་འཛོགས་པར་ཐལ། དོན་གཞན་དུ་བླ་མ་དགོས་པ་ལ་འཛོགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་ལྟར་སྟེ། དོན་གཞན་དུ་བླ་མ་དགོས་པ་ལ་འཛོགས་ཚུལ་གཉིས་བྱེད་ཀྱང་དེའི་
རྣམས་བླ་མ་ལྟེང་ས་དེས་དོན་དུ་འཛོགས་པ་ལ་འཛོགས་ཚུལ་གཉིས་བྱེད་མི་དགོས་པའི་
ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་དོན་དམ་པ་བརྗོད་པ་ཞོན་པའི་
པའི་དོན་ཡིན་ལ། བརྗོད་པ་ནི་བླ་མ་པའི་དོན་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་ཞོང་དུ་རྒྱུད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཞོན་པེ། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས་དེས་དོན་གྱི་མདོའི་
འཛོགས་ལུགས་མི་འབྲ་བ་གཉིས་གསུངས་པར་ཐལ། དོན་གཞན་དུ་འབྲེན་ཚུལ་གཉིས་
གཞུང་ལས་འབྲུང་ཞིང་། དེ་གཉིས་དབྱ་མ་སྤང་བའི་ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམས་
བླ་མ་པ་ལིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ལྟར་སྟེ། དེ་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་འབྲེན་ཚུལ་མཚན་
ཉིད་པར་ཁས་སྤངས་ཀྱང་། དེའི་རྣམས་བླ་མ་པའི་དེས་དོན་དུ་འཛོགས་ཚུལ་མཚན་ཉིད་
པ་གཉིས་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་
ཙམ་པས་ཡོངས་བྱུབ་བདེན་བྱུབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་དགག་བྱའི་དོན་དམ་ལྟ་བུས་མི་
ཚོགས་པར་ཚད་མ་དང་བཅས་པའི་དོན་དམ་བསྟན་དགོས་པས་དབྱ་མ་སྤང་བར་དེས་
དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རླུང་དུ་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་
གསུངས་ཀྱང་། ཚད་མ་དང་བཅས་པའི་དོན་ནི་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་ལ་བྱེད་པ་འཐད་དེ།
དབྱ་མ་སྤང་བའི། གང་དུ་ཡང་བླ་མ་པའི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཚོགས་རུས་
དང་། གཞུང་ལས། རི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་བླ་མ་པའི་སྟེན་བྱེད་ན་
ཚད་མ་དང་བཅས་པས་ཚོགས་ །ཅེས་དང་། དདོས་བོ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་

བར་གསུངས་པ་ནི་ཚད་མ་དང་ཡང་ལྡན་ལ། རི་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཚོས་དེའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པར་དོན་གཞན་དུ་ཡང་ཤང་མི་བྱས་པ་དེ་འདྲ་བའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་
 དེས་པའི་དོན་ཏེ། འདྲེན་ཚུལ་གཉེས་གང་གི་སྐོར་ས་ཀྱང་གཞན་དུ་ཤང་བར་མི་བྱས་
 པའི་སྲིད་འོ། །ཞེས་དེའི་ཚད་མ་དང་བཅས་པའི་དོན་སྐྱེ་རི་བཞིན་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་
 བ་དང་། དགག་གྲུ་ལ་ཁྱད་པར་སྐབས་དེར་མ་སྐྱར་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 སྐྱེ་རི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དེས་དོན་མ་ཡིན་ལོ་སྟེན་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། དཔེར་ན། འབྲུ་
 ལས། དེ་ཡང་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མིན་ལོ། །ཞེས་ཚོས་
 རྣམས་གྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་སྐབས་གཅིག་དུ་སྐྱར་བ་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དོན་གྱིས་
 སྐྱར་ཟེན་པས་དངོས་སུ་མ་སྐོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་རི་བཞིན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དོན་གྱིས་སྐྱར་པའི་མདོ་རྣམས་སྐྱེ་རི་བཞིན་པ་
 མ་ཡིན་པས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་མིན་ནམ་སྟེ་པའི་དོགས་པ་སེལ་སྲིད་གསུངས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་མདོ་རྣམས་སྐྱེ་རི་བཞིན་པ་མིན་ན་སྐྱེ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཡང་
 དེས་དོན་ཡིན་ཞེས་དོགས་པ་སེལ་དགོས་གྱི། སྐྱེ་རི་བཞིན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་པས་
 སེལ་མི་བྱས་པའི་སྲིད་དང་། ལྷག་མཐོང་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་རི་བཞིན་པ་མིན་པ་དང་ཀུན་
 རྩོལ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་མདོ་གང་རུང་ལ་ཤང་དོན་གྱི་མདོས་བྲལ་བར་གསུངས་
 པའི་སྲིད། དེས་ན་ཤེར་སྟོང་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མདོ་ཡིན་ཡང་སྐྱས་ཟེན་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་མིན་ཏེ། སྐྱས་
 ཟེན་ལ་ཤུང་ཕོ་སྒྲ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་ཀྱང་། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཡོད་པའི་སྲིད། དུས་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་དེ་གཉེས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་

ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྲུང་
བའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མདོ་ཡིན་ན་སྐྱེ་
བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཁྲུང་བས་དབུ་མ་སྤང་བའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་གྱི་དེས་དོན་གྱི་
མདོའི་འཛོགས་བྱེད་ཐལ་རང་གཉིས་ཀར་རུང་ཞིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་བ་ཐལ་འགྲུང་བ་ལས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་མི་
རུང་རོ། །

ཁ་ཅིག་ །ཤེར་སྤྱིང་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་དགག་བྱའི་ཁྲུང་བར་དོན་གྱིས་སྤྱད་བའི་མདོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུར་དགག་བྱའི་ཁྲུང་བར་དངོས་སུ་སྤྱད་བ་
གང་ཞིག་ཚོམ་པ་པོ་གཅིག་གིས་གཞུང་གཅིག་ལ་དགག་བྱའི་ཁྲུང་བར་དངོས་སུ་
སྤྱད་ན་གཞན་ལ་དོན་གྱིས་སྤྱད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འབྲུམ་ལས། དེ་
ཡང་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། གཞུང་ལས། དུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུར་དོན་དམ་གྱི་ཁྲུང་བར་
སྤྱད་ན་དེ་དང་རིགས་མ་ཐུན་པའི་མདོ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་པས་དོན་གྱིས་
སྤྱད་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཚོམ་པ་པོ་གཅིག་གིས་བཅུམས་པའི་བསྟན་
བཅོས་བརྗོད་བྱ་མ་ཐུན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་མ་བྱུང་སར་འབྱེད་དགོས་པ་དང་
འདྲའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོར་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ལ་ལས་མ་
ཁྲུང་སྟེ། དེ་ནི་ཐལ་འགྲུང་བ་ལས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་
རྒྱུད་པའི་སྐབས་ཤེར་སྤྱིང་ལྟ་བུ་དགག་བྱའི་ཁྲུང་བར་གསལ་བར་མ་སྤྱད་བ་ན་མས་

བར་དོན་དུ་གསུངས་པ་གང་། ཐལ་འགྲུང་བའི་སྐབས་དངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གཞུང་ལས། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྣོང་པོ་རྣམས་མདོ་དེའི་
 བར་དུ་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་སྦྱར་བར་གཞུགས་མེད་
 ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་པ་ནི་རི་ལྟར་བརྟན་པ་དེ་ཅུམ་གྱིས་སྦྱར་བའི་བཞེན་པར་
 གཞུང་དུ་མི་འུར་བས་གཞན་དུ་བར་དགོས་པས་བར་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། གཞན་དག་ལོན། ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་འབྱེད་པ་རང་རང་གི་བྱུང་མཐའི་
 གནད་ཅིག་ལ་ཐུག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་ལ་ཐུག་ཚུལ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་གོ། །ཁོ་ན་རེ། ཤེས་སྣོང་མདོར་བརྟན་གྱི་གཞུང་ཚོས་
 ཅན། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་
 པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྲུང་བའི་ལུགས་ལ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།
 ཤེས་སྣོང་རྒྱས་བཤད་ཚོས་ཅན། ཐལ་འགྲུང་བའི་ལུགས་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་
 གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱས་ཟེན་ལ་སྦྱར་བར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་དེ་དངོས་ཟེན་ལ་སྦྱར་བའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དངོས་ཟེན་ལ་སྦྱར་བའི་དོན། མིག་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ན་མིག་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྟོན་བཞེད་ཡོད་པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། སྦྱས་ཟེན་ལ་མ་སྦྱར་བ་ནི་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་ཚིག་གིས་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་ལ་ལྟེད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །སྦྱས་ཟེན་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བའི་འབྲུམ་གྱི་མདོ་ཚིག་
 རྣམས་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བར་དོན་གྱི་མདོར་ཐལ། དགག་བྱའི་ཁྱད་
 པར་གསལ་བར་མ་སྦྱར་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཁྲུབ་པར་ཐལ། གཞུང་
 ལས། དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་སྦྱར་བར་གཞུགས་མེད་

ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ནི་རི་ལྷོ་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་རི་བཞིན་པར་
 གཟུང་དུ་མི་རུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན་ཡང་མ་ཟུང་སྟེ། མདོ་དེའི་གོང་ལོག་
 གང་དུ་ཡང་དེ་འདྲའི་བྱེད་པར་གསལ་བར་སྐྱེར་བ་མེད་ན་འདྲ་དོན་དུ་འགྱུར་ཡང་
 འབྲུམ་པར་དགག་བྱའི་བྱེད་པར་གསལ་བར་སྐྱེར་བའི་ཚིག་ཡོད་པས་དེ་དེས་དོན་
 གྱི་མདོར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཉེ། གཞུང་ལས་ཀྱང་། མདོ་དེའི་ནང་དུ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་ ཚུལ་གསུང་སྟེ། ཚོས་ཚན་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ ཁོ་ན་དེ། དེ་
 ཚོས་ཚན། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱེར་བའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱེད་པར་སྐྱེས་ཟིན་ལ་མ་སྐྱེར་བའི་སྤྱིར་ན་མ་ཟུང་། སྐོ་མང་
 ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་ལ། གཞི་སྤྱོད་ན་དེས་དོན་ཡིན་པས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་གཞི་སྤྱོད་ན་
 ཚད་མས་སྤྱོད་པས་བྱེད་པར་ལ་བསམས་འདྲ་ཡང་། གཞན་དག་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 དེ་དུ་སེམས་གང་གི་ལུགས་ལའང་མི་འཐད་དེ། ལྷ་མ་ལྷོ་ན་གཞི་སྤྱོད་ན་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཟུང་བ་དང་། སྤྱི་མ་ལྷོ་ན་སའི་དངོས་གཞིར་དོན་ལ་འདྲ་
 དེས་གཉིས་བཤད་པ་འདྲས་ཟིན་ལྷོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ཉེ། དེ་དག་ལ་བཤད་བྱ་
 མང་ཡང་ཞིབ་པར་མ་སྐྱོས་སོ། །

། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་རི་ལྷོ་བསྟན་པ་ལ། །

གཉིས་པ་དེའི་དོན་རི་ལྷོ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་གྱིས་
 མདོའི་དོན་རི་ལྷོ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འགྲུང་བ་རྣམས་གྱིས་རི་ལྷོ་བསྟན་
 པའི་རྒྱལ་ལོ། །

། མགོན་པོ་སྐུ་སྐུ་བ་ཀྱིས་མདོའི་དོན་རི་ལྟར་བཀའ་བཀ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀའ་
ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྟོང་པོར་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་ལོ། །

། རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀའ་ཚུལ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྲུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཀའ་ནས་ཐང་ངེས་སྤྱེ་ཚུལ་
དང་། སྟོང་བ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་བཀའ་ནས་ཐང་ངེས་སྤྱེ་ཚུལ་ལོ། །

། རྟེན་འབྲུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཀའ་ནས་ཐང་ངེས་སྤྱེ་ཚུལ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་འབྲུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཀའ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཐང་ངེས་ཀྱི་ཤིང་རྟེན་སྤོལ་སྤྱེ་ཚུལ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་
འགྲོ་བ་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཡིན་ཚུལ་ལོ། །

། རྟེན་འབྲུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཀའ་བཀ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འཁོར་པོ་དང་པོར་སྐྱེ་འགག་
སོགས་ཡོད་པ་དང་། བར་བར་དེ་དག་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། རྫོགས་མི་ཐད་པའི་
མདོ་སོགས་སྐྱ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དང་། དགོངས་འགྲེལ་
སོགས་སྐྱ་དེ་དག་ཐང་དོན་དུ་བཀའ་བ་རྣམས་ལས། རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སོགས་
མེད་པར་བཀའ་བ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་འདོད་པ་ལ་རྣམ་རིག་པས་བརྟན་པ་ལྟར་གྱི་
རིགས་པའི་གཞོན་གྱེད་ཡོད་ན། རང་མཚན་གྱིས་ལྷུང་པའི་རོ་པོ་དང་སྐྱེ་འགག་

སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ཀུན་བཏགས་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་
གཞན་དབང་ཡོངས་སྐབ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་སྐབ་པ་དང་། ཚོས་བདག་གྲང་
དེས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྟོག་པ་ཡིད་ཤེས་དང་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་
གཉིས་ལ་བཤད་ནས། དེ་གཉིས་གྱིས་སྟོང་པ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཆད་
རིགས་ནའང་། དེ་ལ་དེ་འབྲེལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་མེད་དེ། རང་མཚན་གྱིས་སྐབ་
པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་འགལ་པའི་ཕྱིར།

། རྟོན་འབྲུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་བཀའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མེས་ཀྱི་
ཤིང་རྟོན་སྲོལ་བྱེ་ཚུལ། །

གཉིས་པ་ལྟེ། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱུན། ཅེས་སོགས་བྱུང་། དེས་ན་གཞན་དབང་ཚོས་
ཅན། རང་མཚན་གྱིས་སྐབ་པ་མེད་དེ། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེ་ལ་
མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་རང་མཚན་གྱིས་སྐབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
ལྟོས་པ་འགལ་ཚུལ་དང་། དེའི་ལུགས་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པས་རང་མཚན་
གྱིས་སྐབ་པ་མེད་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟེ། གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་
ལས། །ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བུ་ལ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས། །རྒྱ་རྒྱུན་མེད་
པར་བྱོད་ལྟའོ། །ཞེས་སོགས་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་བ་གཙོས་ཅུ་ཤེས་གཞུང་དུ་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་ཏེ་མངས་དོགས་པས་མ་སྟོས་སོ། །ཚོས་ཀུན་རང་མཚན་གྱིས་མ་སྐབ་
པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། རྣམ་རིག་པས་བཅེངས་ཀྱིས་སོགས་མེད་པར་ཐལ།
གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མ་སྐབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱབ་པ་ལྟེ་ཚོས་ཀུན་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་པའི་སྐབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདྲིན་པ་ཡིན་

ཉེ། རྟེན་འགྲེལ་ཞི་རབ་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་ལ་དེའི་
གཞོན་བྱེད་དུ་བསྐྱུང་བའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་གྱིས་དྲང་དེས་གྱི་ཤིང་རྟེན་སྟོན་གྱི་
བའི་ཚུལ་ལོ། །

། དགོངས་འགྲེལ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འགོ་བ་གདུལ་བྱའི་དབང་ གིས་ཡིན་ཚུལ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དགོངས་འགྲེལ་
དུ་ཚོས་ཀྱུན་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་བསྐྱུང་ན་སྐྱུར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བ་སྦྱེ་བར་
གསུངས་པ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་མི་བྱེད་པའི་གདུལ་བྱ་
ཚོ་དམན་པ་ལ་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་
དབང་ལས་སྟོན་པའི་བཞེད་པ་མིན་ཉེ། དེ་འདྲའི་ཁྱད་འགྲེང་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ཐལ་
འགྲུང་བ་ལ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱུར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བ་འགོག་
པའི་ཐབས་སུ་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་ཉེ། དེས་ཀྱི་འགྲུས་བསྟོན་མེད་དུ་གཞག་དགོས་པའི་
ཀྱི་མཚན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། གདུལ་
བྱ་དམན་པ་དེ་ལ་སྟོན་ཉེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དྲང་དོན་དང་དགོངས་འགྲེལ་དེས་དོན་དུ་
འགྲོ་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། དམ་པ་མིན་ལ་བདག་འཛིན་མཚོག། །བདག་མེད་སྟོན་པ་
མ་ཡིན་ཉེ། །གཅིག་ནི་རྒྱ་འགྲོ་ཉིད་འགོ་ལ། །ཐ་མལ་མ་ཡིན་ཞི་ཉིད་དུ་ལོ། །ཞེས་
བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་པ་
བསྟན་པ་གཉིས་ལས་སུ་མ་མཚོག་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

། ལྷོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་བཀའ་ནས་བློ་ཚུལ། །

གཉིས་པ་ལྷོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་བཀའ་ནས་བློ་ཚུལ་ལ་
གསུམ། ལྷོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་བཀའ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ཚུལ་གྱི་
ཤིང་རྟེན་སྲོལ་སྲུང་བ་དང་། ཟབ་མོ་ལྷོན་པ་རྣམས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་དེ་ལས་
གཞན་བློ་ཚུལ་གྱི་མདོར་བསྟན་པའོ། །

། ལྷོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་བཀའ་བ། །

དང་པོ་ནི། ཅུ་ཤིང་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དངོས་སྤྱོད་པས་དབྱེ་མ་བར་ཚད་
ཚུལ་ཅུ་ཤིང་གསུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་སྤྱི་འདྲི་ག་མི་
དུང་བས་བདེན་བཞི་སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་དོ་ཤོ་ཉིད་མེད་
པར་སྤྱོད་བཟོད་པ་མེད་པར་འགྲུབ། ཞེས་པ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་
འཐད་པར་ཐམས་སྤྱི་འདྲི་ག་མི་དུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་བཅད་པ་ནི་ཡུམ་མདོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་པ་གཞོད་ཕྱིད་དུ་བརྟན་པའི་
རིགས་པའོ། །དེ་ནི་ལར་ལ་འཕེན་སྤྱི་འདྲི་ག་མི་ཚུལ་ལ་འཕངས་པར་དགོངས་ནས་ལན་
དུ། གལ་ཏེ་ཚོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་སྤྱི་འདྲི་ག་མི་དུང་བས་རྣམ་གཞག་
ཐམས་ཅད་དངོས་སྤྱོད་བཟོད་པ་མེད་པར་འགྲུབ། ཞེས་པ་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་མི་འཐད་པར་ཐམས་སྤྱི་འདྲི་ག་མི་དུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཀུན་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུང་བ་ལ་རྣམ་གཞག་ཀུན་མི་འཐད་
ཅིང་། དེས་ལྷོང་པ་ལ་དེ་འཐད་དོ་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྲུང་གི་

དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

། ལྷོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་བཀའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྲང་ངེས་གྱི་
ཤིང་རྟེན་སྲོལ་སྤྲེལ་ལྟ་བུ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷོང་དཔོན་གྱིས། ཞེས་སོགས་བྲུང། ལྷོང་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་གྱིས་
ལྷོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་ཡིན་ཚུལ་འདི་ཉིད་རིགས་ཚོགས་སོགས་སུ་རིགས་པས་
གཏན་ལ་འབེབས་པས་ཅི་ཞིག་འབྲུབ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ན། དེས་གསུང་རབ་ལ་
བྲང་ངེས་འབྲེད་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་སོགས་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་
པའི་གསུང་རབ་ཚོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོར་ཤིན་ཏུ་འབྲུབ་སྟེ། ལྷ་རི་བཞིན་པ་ལ་
རིགས་པའི་གཞོན་པ་རྩེད་ཟུང་མེད་པའི་མདོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་སོགས་སློབ་གཞན་ནས་བྲང་དོན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐབས་
ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷོང་དགོངས་ནས་ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྷོང་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་སྤྱི་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་རྣམ་པར་
བཞག་ན། འོན་ཏེ་བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས། ལས། འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་
རོལ་ཏུ་འགྲོ་འོ་ཞེས་དེ་ལྷོང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་འགག་པ་ལ་སོགས་པས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རི་ལྷོང་འགལ་བར་མི་འབྲུང་ཞེ་ན།
ཞེས་ཚོས་རྣམས་ལ་འགག་སོགས་བརྒྱད་ཡོད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཅ
ཤིང་དེ་དག་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྟེན་པའི་ལན་དུ། གང་གི་
ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡོད་པར་ཚོས་པར་
འབྲུང་པ་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ལྷོང་དཔོན་གྱིས་བྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྤྲེལ་

རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དབྱ་མའི་བསྟན་བཙུག་འདི་མཛད་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་དུ། ཤེས་པ་སོ་སོ་ལ་སྟོན་པའི་རྩོད་སྲོང་
 མཛད་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་བསམ། འདིར་དེ་ཁོ་ཀའི་དོན་བསྟན་པ་ཅན་གྱི་ངེས་
 དོན་གྱི་མདོ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མདོ་གང་ཡིན་ཟེ་ཚོམ་ཟབ་དང་། རྫོང་མཉམ་
 གྱིས་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛིན་པའི་ལོག་ཉོག་ལུང་རིགས་
 གཉིས་གྱིས་བསམ་ལ་སྤྱིར་རྩ་ཤེ་མཛད་པར་གསུངས་ཏེ། ལུང་རིགས་གཉིས་གྱི་ངོས་
 འཛིན་ནི། ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་འགྲོམ་སྟུ། དེ་ལ་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པས་ནི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚོས་
 གང་ཞིག་ཀྱས། མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པར་མཛད། །ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
 ལུང་གསུངས་པ་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

། ཟབ་མོ་སྟོན་པ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་དེ་ལས་གཞན་བྱང་
 དོན་གྱི་མདོར་བསྟན་པ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འབྲུམ་སོགས་ངེས་
 དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་བཏུས་སུ་ཚོས་ཟབ་མོ་གང་ཡིན་དེས་པའི་ལན་དུ་འབྲུམ་
 སོགས་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་བྱངས་ཤིང་། རིགས་ཚོགས་གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་
 གི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་མི་རུང་བར་ངེས་པར་མཛད་པའི་སྤྱིར། དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་
 གསུངས་པ་རྣམས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཞེད་ཚུལ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་དུ་
 ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་གྱི་བདག་ཉིད་ཅོམ་དང་།
 སེམས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བྱུང་བས་གསུངས་པ་ནི་སོ་སྟེ་རྣམས་སྐྱག་པ་

སྐར་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ནི་སྐྱེ་ཅི་བཞིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཉིད་མིན་པར་གསུངས་
 ཤིང་། བསྟན་འགྲུང་ཐོད་དུ་བཞུགས་པའི་འགྲུང་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཅམ་ཞེས། །ཐུབ་པས་བསྟན་པ་གང་མཛད་དེ། །ཁྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱག་པ་
 བློ། །སྐར་བའི་སྤྱིར་ཡིན་དེ་ཉིད་མིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར་བརྟ་
 སྲོད་པ་སྟེ་སྐྱ་སྲོབ་པ་དག་གིས་སྐྱ་རི་ལྟ་བུར་སྲོབ་ན་དང་པོར་དབྱངས་གསལ་
 སོགས་ཡི་གའི་སྤྱི་ལོ་རྣམས་སྲོག་ཏུ་འཇུག་དེ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པས་གདུལ་བུལ་ཐོག་
 མ་ཉིད་ནས་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཟབ་དོན་མི་སྟོན་པར་སྐལ་བ་དང་འཚམས་པར་སྲོས་
 ཅི་ཅམ་བཟོད་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་ནི་ཚིགས་བཅད་དང་པོའི་དོན་ཏེ། བརྟུངས་སྐྱ་
 གཉིས་བྱང་བ་བརྟན་པའི་དོན་དང་། ལྟར་ཏེ་དཔེ་དེ་བཞིན་ཞེས་འབྲེལ་ཚུལ་གཉིས་
 ཀྱི་གང་འཐད་བརྟག་གོ། །དེ་ནས་རྐང་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། སྤྲིག་པ་ཤས་ཆེར་བྱེད་པ་
 ཁ་ཅིག་ལ་དེ་ལས་བརྒྱུ་སྤྱིར་ལས་འབྲས་སོགས་དང་། བསོད་ནམས་མི་བྱེད་པ་ཁ་
 ཅིག་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་སྤྱིར་བསོད་ནམས་གསོག་
 ཚུལ་གྱི་ཚོས་སྟོན་ཏེ་འབྲེལ་ཚུལ་འདི་ནི། དར་རྟེན་གསལ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྲོག་གཙོད་
 སོགས་སྤྲིག་པ་ལས་རྣམས་པར་བརྒྱུ་བའི་སྤྱིར་ཚོས་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་གདུལ་བུ་སྐྱེས་
 བུ་རྒྱུང་བུའི་བསམ་པ་ཅན་ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་
 འབྲུབ་པར་བུ་བའི་སྤྱིར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་རྩེ་མི་མཐུན་ཡང་རྩ་བའི་ཚིག་
 ཟེན་དང་འབྲེལ་སྐྱུ་མོ། །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་བརྟེན་གསལ། །ཞེས་པས་ཁ་ཅིག་སྟེ་དོན་
 སྤྱིའི་རིགས་ཅན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྩིས་ཐད་དུ་
 ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་དང་། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་པས་ཐེག་

ཚེན་རིགས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་བ་སྟེ་གཟུང་འདྲིན་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཀླང་བ་ཐམ་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པའི་ཐེག་ཚེན་
 བ་དབང་རྣམས་ཁ་ཅིག་ལ་ཐབ་མོ་ལ་ཁུ་འཕྲིག་ཅན་ཏེ་དམིགས་བ་ཅན་རྣམས་འདིགས་
 སྐྱབ་སྟེ་བའི་སྟོང་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་ཚེན་པོ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་ཡབ་བྲལ་བ་ལས་བརྩམས་
 བས་ཚོས་སྟོན་བར་གསུངས་ཏེ་ཁུ་འཕྲིག་ནི་དོགས་བཤམ་རྣམ་རྟོག་གོ། །དེས་ན་
 ཚོས་ཀུན་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་ན་རྣམ་གཞག་ཀུན་འདྲིན་མི་ཅུས་བ་ལ་ཀུན་
 བཏགས་བདེན་བར་མེད་ལ་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུབ་བདེན་བར་ཡོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་
 མཚན་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ཕྱོགས་རེ་བསྟན་ནས་རིམ་གྱིས་བདག་མེད་
 ཡོངས་རྫོགས་ལ་འབྲིང་དགོས་ལ། རྒྱ་འབྲས་འདྲིན་པའི་གཞན་དབང་བདེན་བར་
 མེད་ན་ཁོ་རང་གི་དོར་གསུངས་པའི་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་བ་དེ་ཡང་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སོགས་རྟོགས་སྒྲ་ཞིང་། རྟེན་འབྲུང་སྟོང་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་ཅུས་
 བ་ན་དེ་འབྲའི་ལྟ་བའི་གོ་རིམ་མང་པོའི་རྣམ་དབྱེ་མཚན་དོན་མེད་དེ། དེའི་དོར་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་རྣམ་གཞག་ཀུན་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་
 བླ་མ་འཇུག་ལ་བཞི་བདུལ་བྱ་མང་པོ་ཞིག་ཐེག་ཚེན་ལ་བཀྱི་བའི་ཐབས་མཁས་ཚེན་པོ་
 ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀུན་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་ན་ཐེག་ཚེན་རིགས་ཅན་ལ་ཡང་ལས་འབྲས་
 སོགས་ལ་ཆད་བར་ལྟ་བའི་ཉིན་རྒྱུད་བ་དང་། ཐ་སྙད་ཆད་བྱུབ་འདྲིན་མི་ཤེས་བ་
 གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་དགག་བྱ་བདེན་བ་རགས་བ་འགའ་ཞིག་བཀག་གུང་སྤ་མོ་
 བས་མི་ཞིགས་བ་མང་ཞིང་། གཉིས་བ་ལ་དགག་བྱ་སྤ་མོ་བས་ཞིགས་གུང་ཐ་སྙད་
 ཆད་བྱུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་ས་མེད་པར་འགོ་བའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བླ་མ་

ངེས་ཤིང་བ་གདུལ་བུའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལྟར་དེ་དང་མ་ཐུན་པར་སྟོན་པའི་སྲིད་
ལང་ག་ཤེགས་སོགས་ཀྱང་གདུལ་བུའི་དབང་གིས་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ།
དེ་དག་གི་འབྲེལ་བྱེད་སོགས་མེད་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྗེ་ལྟར་བཀའ་བ་
ལྟར་གྱི་དོན་དེ་རྣམ་རིག་པའི་སྲིད་གསུངས་པ་ལས། རང་ལུགས་ལ་མི་བཞེད་པའི་
བསྟན་བཅོས་ས་སྤེ་སོགས་རྣམ་རིག་པའི་བསམ་པ་དང་མ་ཐུན་པར་སོགས་མེད་
ཀྱིས་བཀའ་བཏོ། །

༥ སྟོན་ཅུ་ཙུ་ཤེའི་ལྷོ་གཞེན་དུ། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་པ་ལྟ་
སྲིད་བ་བྱམ་པའི་དོན་དུ་འཛོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་ངེས་པའི་སྟོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
སྟོང་བ་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བས་མི་རིགས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་
དོན་ཉིད་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འདོད་ན་ཡང་གཞོན་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་
དངོས་སུ་ངེས་པའི་འབྲུགས་ཀྱི་དོན་ལ་འདོད་ན་ཡང་སྤར་ལྟར་མི་འཐད་པར་
གསུངས་པའི་སྲི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོར། བྱམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་
བརྗོད་པའི་སྤྲས་བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་དངོས་འབྲུགས་གང་རུང་ལ་བརྗོད་པ་མིན་པ་
དང་། བྱམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ངེས་པའི་སྟོན་བྱམ་པ་བདེན་སྟོང་དངོས་འབྲུགས་གང་རུང་
ལ་ངེས་པའི་སྟོན་མིན་པའི་དོན་དང་། རྗེའི་བསྟོད་འབྲེལ་དུ། གཅིག་དངོས་སུ་བརྗོད་
པའི་སྤྲས་ཅིག་ཤོས་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་དང་། གཅིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་
གཅིག་འབྲུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་འདྲ་མིན་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་སྟོགས་
མ་ཐུན་ཡང་རླུང་རླུང་ཟད་མི་འདུ་མོད། ལྷག་མཐོང་དཀའ་འབྲེལ་སྤྲ་མ་དང་སྤྲས་ཟེན་
མ་ཐུན་ལོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་གཏན་མེད་ལ་མི་བྱ་བར་རང་དབང་གིས་

སྣོང་པ་དང་། རྟེན་འབྲུང་ཞེས་པའི་རྟེན་ནི་སྣོང་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། འབྲུང་པ་ནི་འདུས་
 བྱས་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། མ་བྱས་པའི་ཚོས་ལ་བྱུབ་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་རྟོག་དང་ཆ་
 ཤུལ་དང་གདགས་གཞི་ལ་སྣོང་པ་འཕམ་བརྟེན་ནས་བྱུབ་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཚོས་དེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྣོང་ཞེས་པ་བརྟེན་ནས་བྱུབ་ཅེས་པར་སོང་བ་སྣོང་པ་
 རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྲུང་ན་གཞན་ལ་སྣོང་ནས་
 བྱུབ་པ་ལས་རང་དབང་གིས་བྱུབ་པ་མིན་དགོས་པས་ཚོས་དེ་བརྟེན་ནས་བྱུབ་ཅེས་
 པ་རང་དབང་གིས་སྣོང་ཞེས་པར་སོང་བ་རྟེན་འབྲུང་སྣོང་པའི་དོན་ནོ། །སྣོང་པ་རྟེན་
 འབྲུང་དང་རྟེན་འབྲུང་སྣོང་པའི་དོན་དུ་འགོ་རྩུལ་ནི། ལྷག་མཐོང་དཀའ་འབྱེལ་ལས།
 དེས་ན་ཚོས་གང་ཞིག་རྟེན་འབྲུང་དུ་དངོས་སུ་ངེས་པའི་སྣོང་པས་གྱིས་ཚད་མ་གཞན་
 ལ་སྣོང་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པར་ངེས་པ་ནི་རྟེན་འབྱེལ་སྣོང་པའི་དོན་དུ་
 ངེས་པ་དང་། ཚོས་གང་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པར་ངེས་པའི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་
 བྱས་གཞན་ལ་མ་སྣོང་པར་རྟེན་འབྲུང་དུ་ངེས་པ་ནི་སྣོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་
 རྟོགས་པར་འཛོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཚད་
 མས་ཁེགས་པའི་དབྱེ་མ་བ་རྣམས་ལས་གཞན་ལ་མིན་པར་རྩ་ཤེའི་རྗེ་ག་ཆེད་དུ་
 གསུངས་སོ། །ལྷ་མགུར་འབྱེལ་བ་ཚིག་གི་སྐྱོན་མེད་ལྷ་བ་རྟེན་རྗེས་ལྷ་བའི་དབྱེད་པ་
 རྩོགས་པ་འབྲུང་བར་གསུངས་ཤིང་། རྗེའི་བསྟོད་འབྱེལ་དུ་དེ་བྲངས་པ་ཅམ་ལས་
 དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་མི་གསལ་ཡང་། རྗེས་འབྲང་དག་གིས་ཡབ་སྐུས་དེ་གཉིས་
 དགོངས་པ་མ་སྐྱེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ལྷང་བས་ཡོད་
 མཐའ་དང་སྣོང་པས་མེད་མཐའ་མེལ་བ། སྣོང་པ་རྟེན་འབྲུང་དང་རྟེན་འབྲུང་སྣོང་པའི་

དོན་དུ་སོང་བ། ལྷོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་དང་རྒྱ་འབྲས་སྤོང་བར་ཤར་བ། ལྷ་བའི་དབྱུང་བ་
 རྫོགས་པ་རྣམས་ལྷ་བ་རྟེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བེར་བར། གཞན་དག་ན་ལ། དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། ལམ་གཙོ་ལས། ཉམ་ཞིག་དེས་འཛོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། རྟེན་
 འབྲེལ་མི་སྐྱ་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། །དེས་ཤེས་ཡིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱང་འཛིག་
 བ། །དེ་ཚེ་ལྷ་བའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་པ་ལགས། །ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་མི་སྐྱ་བར་མཐོང་
 བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་འཛིག་པ་ལྷ་བའི་དབྱུང་བ་རྫོགས་པའི་
 ཚད་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། །ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་མཐར་ལྷས་རྒྱད་འཕྲོག་མི་རུས་པ་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་
 སོགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་སུ་གསུངས་པ་དང་། སྤང་བ་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱ་བ་མེད་པ་
 དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱུགས་ལ་སྤང་སྟོང་གི་གོ་བ་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་
 སོང་བ་ན་སྐབ་པའི་དགོངས་པ་མཐར་སྐབ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། གང་ཞིག་
 འཁོར་འདས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་འབྲས་མི་སྐྱ་བ་དང་
 བདེན་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་གཏད་ཞིག་པ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་
 གཞོད་པར་སོང་བ་ན་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་རྣམས་དང་། མཐར་ལྷས་མི་འཕྲོག་པ་དང་། སྐབ་
 པའི་དགོངས་པ་མཐར་སྐབ་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ཐབ་མའི་ལམ་རྟེན་
 པ་རྣམས་ལྷ་བ་རྟེན་པ་ནས་འབྱུང་བར་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཅ་ཤེའི་རྟེན་
 ཚེན་ལས་དེ་ལྷ་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དེས་པ་དྲངས་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མར་
 འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་བྱེད་པས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་

གོ་ལ་ས་ཉལ་ཆད་དང་སྐྱོ་སྐྱུར་གྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དེ་ནས་ཚོད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་
 ལུ་ལེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་མ་རྟོགས་བར་དུ་ཡང་ན་
 བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་གྱི་ལྷག་མ་ལུས། ཡང་ན་རྒྱ་ལོ་ལས་ལོ་འབྱུང་གི་
 རྟེན་འབྱུང་རང་ལུགས་ལ་མི་བདེ་བར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་བ་རྣམས་མ་དང་ས་མེད་
 བས་ཉལ་ཆད་གང་རུང་གཅིག་གི་མཐར་ལྷུང་བ་ལས་མི་འདའ་ལོ། །ཞེས་སྣོང་བ་རྟེན་
 འབྱུང་གི་དོན་དུ་མ་སོང་བར་ཉལ་ཆད་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་མི་རྟེན་པར་
 གསུངས་བ་དང་། མདོར་ན་དེ་སྲིད་དུ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་བ་ལ་
 ལས་འབྲས་དང་འཆིང་གོལ་ལ་སོགས་བ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཉལ་
 ཆད་གྱི་ལྷ་བ་སྣོང་ཚུལ་དེ་འབྲེལ་གྱིས་ཀྱང་མཐའ་དེ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་སྟེ་ཆད་
 ལྷ་སྣོང་བ་ན་ཡོད་མཐའ་ཁས་སྲུང་དགོས་ལ་ཉལ་ལྷ་སྣོང་བ་ན་མེད་མཐའ་ཁས་སྲུང་
 དགོས་པའི་སྲིད་དོ། །ཞེས་སྣོང་བ་རྟེན་འབྱུང་སོགས་གྱི་དོན་དུ་མ་སོང་བར་མཐའ་
 གཉིས་སྣོང་བའི་དབུ་མའི་ལམ་མི་རྟེན་པར་གསུངས་བ་དང་། དུས་འཁོར་རྗེ་ག་
 བཤད་ལས། མདོར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྣོང་བ་དང་བྲུ་བྲེད་གྱི་རྣམ་གཞག་
 གཉིས་གཅིག་བཞག་ན་གཅིག་བཞགས་མེད་པར་འགྲོ་བ་འདི་མཐར་ལུག་པའི་ལྷ་བ་
 གོ་བའི་གོགས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་སྙད་དུ་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུར་རུང་
 བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་བ་ཞིགས་བ་ཉིད་གྱིས་གཞི་
 ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་བྲུ་བྲེད་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཚོད་མས་གཞོད་མེད་དུ་
 བཞག་པས་ཚོག་པའི་ཚུལ་ཞིགས་བར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་ན་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མཐར་
 ལུག་བ་རྟེན་པའི་ཐབས་མེད་ལ། ཞེས་སྣོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་མ་སོང་བར་ཡང་

དག་པའི་ལྷ་བ་མི་རྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་ལོར་བཟང་བས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ། །རང་རང་ལུལ་གྱི་སྣང་བ་ཤར་ཅོམ་དེས། །རིགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ། །རང་ལུལ་སྟོང་བར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་ལ། རྗེའི་གསང་རྣམ་ལས། དབྱུང་བ་འར་མར་བྱ་
 བལ་ལ་འབྲེན་པའི་གོང་ཉིད་ནས་དེ་བར་མཛད་ནའང་མཐར་ཐུག་པའི་གནང་ལ་མི་
 བདེ་བ་གཏན་ནས་ལོག་པའི་ངེས་པ་འདྲེན་མ་ཐུག། ཉན། སྤར་དང་མི་འབྲ་བའི་ངེས་
 པ་གཉིང་ཚུགས་པ་འཇུངས། ཞེས་གསུངས་པས་ལྷ་བ་རྟེན་པ་ན་མི་བདེ་བ་ཐམས་
 ཅད་ལོག་པ་ཤེས་རུས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་ལྷ་བའི་དབྱུང་བ་རྗོགས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས།
 ལུང་རིགས་གྱི་ལམ་ནས་བྲངས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་ནས། རྗོས་དོན་དེར་ཐག་བཅད་
 ཀྱང་། གཉིང་ནས་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཞིག་འོང་། དེ་དུས་དོན་དེ་ལ་དབྱུང་བ་
 རྗོགས་པ་ཡིན་ཀོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ་བེད། དེ་ལ། རྗོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་
 དོན་དུ་སོང་ན་དེ་དེའི་དོན་དུ་རྗོགས་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རྗོང་ཉིད་རྗོགས་མ་ཐག་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
 རྒྱུད་ན་དེ་ལྷར་འཇིག་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། གཞན་དག་ལྷ་བ་རྟེན་པ་དང་
 རྗོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་སོང་བ་སོགས་དུས་མཉམ་ཡང་། དེ་དང་དེའི་དོན་དུ་
 རྗོགས་པ་སོགས་དུས་མི་མཉམ་ཟེར་བས་ཞིབ་ཏུ་དབྱུང་དགོས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། ཅ་ཤེ་
 ལས། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཆེན་སྤང་བའི།
 །ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྤྲིག་པ་ལས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་དོན་འདྲ་བར་ཐལ། ཅ་ཤེ་
 ལས། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཆེན་སྤང་

བའི་དེའི་བསྟན་དོན་ལྟ་བུ་བའི་སྲིད་ན་མ་བྱུང་། ཉམས་སྲུབ་སྟེ། བདག་ཡོད་པར་མ་
 བསྟན་ན་ལས་ལྟས་ལོགས་མི་རྣམས་པ་ལ་མི་དགེ་བ་བསྐྱོད་མཁོ་སྲིད་བདག་ཡོད་པ་
 གཞིར་བྱས་ཏེ་མངོན་མཚོ་ལས་བརྒྱུ་ལས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ལས་ལོགས་པ་བདག་
 ལྟས་བཅེངས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་རྟལ་པ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཟུང་འཛིན་
 རྣམས་གཞན་དང་། དེ་ལྟར་ཁ་ཅིག་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དང་། ཟབ་དོན་མཐར་
 ཟུག་རྟོགས་རྣམས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེ་སྟོང་བོ་ཅན་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིས། དེ་ལྟར་
 ཅ་ཤེད་ལྷོ་ག་ཆེན་དུ། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་འགྲུང་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 དོན་བཀའ་མ་ཐག་རིམ་པ་འདི་ནི་བརྒྱ་བ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་བོར་
 བསྐྱོད་ཀྱི་བར་དུ་བདག་གི་བསྐྱོད་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀུན་བསྐྱོད་པ། །གང་གིས་
 ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བརྟམས་པ་དག་རི་ལྟ་བུར། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པ་དང་མ་ཐུན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས། ཅ་བར་འདོད་མི་རྣམས་
 ཏེ། དེས་ནི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་གུས་པའི་སྲིད་སྟོང་བཅུད་རྣམས་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། སྤ་བའི་མི་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་སྲིད་འདུས་བྱས་རྣམས་ཡིད་
 བརྟན་མི་རུང་བའི་ཡང་དག་པ་མིན་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་ལ་སྟོང་བཅུད་ཀུན་གྱིས་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་རང་གྲུབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་གནས་པའི་ཡང་དག་པ་དང་འཕགས་
 པའི་རྗེས་སོབ་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གྲུབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་
 པའི་ཡང་དག་པ་མིན་པ་དང་། ཟབ་མོའི་ལྟ་བར་གོམས་པ་དག་ལ་ཡང་དག་མིན་པ་
 སྐྱད་ཅིག་རེ་རེར་འགྲུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ། ཡང་དག་པ་སྟེ་སྐྱད་
 ཅིག་རེ་རེ་ལ་གཞན་འགྲུང་མེད་པ་ཡང་མིན་པར་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དེ་ཉིད་རིན་

ཆེན་མེད་བ་དང་། བཞི་བརྒྱ་བའི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་ཤེའི་
སྤྲི་ག་ཆེན་དུ། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སོགས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བྱེ་རྗེས། བརྒྱ་བ་ལས།
ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་དང་། །གཉི་ག་མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། །ནད་ཀྱི་དབང་
གིས་ཐམས་ཅད་ནི། །སྤོན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་མིན་ནས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
བཞི་བརྒྱ་བའི་འདི་དང་གཞན་གཅིག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གཞུང་ལས། བདག་
མེད་པའི་སྤོགས་རེ་བསྟན་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདག་མེད་སྤོགས་རེ་བ་དང་
བདག་མེད་ཉི་ཚེ་བ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འཛོག་ཟེར་བ་དང་། །གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ནི་སྤོགས་རེ་བའི་སྟོང་བ་ཡིན་ཟེར་ན། །དང་པོ་མི་འཐད་དེ། །འདིའི་ཉི་ཚེ་
བ་ནི་སྟོང་གཞིའི་སྟོན་མིན་པར་དགག་བྱའི་སྟོན་མིན་ཞིང་། །དེ་ཡང་རང་རྒྱ་
རྒྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བ་
བདེན་སྟོང་ཡང་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

། ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀའ་བ་གསུང་
རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྟོང་པོར་བསྟགས་པའི་ཚུལ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གྱི་སྟོང་པོར་བསྟགས་པའི་ཚུལ་ལ་
གསུམ། །དེ་ཉིད་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡིན་པས་སྐྱ་སྐྱུབ་ཀྱིས་ཉེན་འབྱུང་རང་དབང་
དུ་གསུངས་པའི་སྟོན་མིན་བསྟོད་ཚུལ། །ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་
གསུང་རབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡིན་ཚུལ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་
དུ་ཚོགས་པ་ལ་འབད་དགོས་པར་གདམས་པའོ། །

། ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཟུམ་བ་གསུང་
རབ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཡིན་པས་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་གྱིས་ཉེན་འབྱུང་རང་དབང་དུ་
གསུངས་པའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་ཚུལ། །

དང་པོ་ལ་གཉེས། མཚམས་སྐྱར་ཏེ་བསྟོད་པའི་གཞུང་དགོད་པ། གཞུང་དོན་
རི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ལོ། །

། མཚམས་སྐྱར་ཏེ་བསྟོད་པའི་གཞུང་དགོད་པ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདུས་བྱས་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཚོས་
ཅན། རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། རང་རང་གི་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་བརྟེན་
ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་
དུ་རང་དབང་གིས་གསུངས་པ་འདྲི་ཉིད། རང་གི་སྟོན་པ་ལེ་ལུ་སྟེགས་སོགས་སྐྱུ་བ་
དན་བ་དང་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་སོགས་སྐྱུ་བ་ཡང་དག་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་ཚོས་བྲལ་མེད་དུ་གཟིགས་ནས་སྟོབ་དཔོན་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་གྱིས་གཞུང་མང་
པོར་སྟོན་པ་ལ་ཉེན་འབྱུང་གསུངས་པའི་སྐོ་ནས་བསྟོད་དེ། ཅུ་ཤེར་ཉེན་འབྱུང་འགག་
སོགས་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བ་དང་། རིགས་བ་ལྷག་ཅུ་བར་ཉེན་འབྱུང་ཡིན་པས་འགག་
སོགས་བརྒྱུད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཚོད་སྟོག་ཏུ་སྟོང་བ་ཉེན་འབྱུང་དབུ་མའི་ལམ་
རྣམས་དོན་གཅིག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པར་ཉེན་འབྱུང་ཡིན་
པས་འགག་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་སྐོ་ནས་
བསྟོད་པའི་ཕྱིར།

། བསྟོན་པའི་གཞུང་དོན་དེ་ལྟར་འཆད་ཚུལ། །

གཉེས་པ་ནི། དང་པོས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་ལྷུང་དང་པོའི་དོན་ནི། རྟེན་
 འབྱུང་རང་དབང་དུ་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱལ་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་གང་གིས་རྟེན་
 འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་འགག་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མངོན་
 དོ། །དེ་བརྒྱད་ནི། རྟེན་འབྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པས་ན་མཉམ་གཞག་ཟུག་མེད་
 གྱི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་སྟོན་ནས་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་འགག་པ་དང་། རང་གི་
 རོ་མོར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། རྣ་མ་རྒྱུན་ཚད་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་རྟོག་པ་
 དང་། ཡུལ་རིང་བ་ནས་ཉེ་བར་འོང་བ་དང་། ཉེ་བ་ནས་རིང་བར་འགྲོ་བ་དང་། དོན་སོ་
 སོ་བའི་ཐ་དང་པ་དང་། དོན་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་པ་རྣམས་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་
 རོ་མོ་ལ་སྟོན་ནས་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་འགག་གཉིས། རྣམ་ལ་སྟོན་ནས་རྟོག་
 ཚད་གཉིས། ཡུལ་ལ་སྟོན་ནས་འགྲོ་འོང་གཉིས། རྣམ་ལ་སྟོན་ནས་གཅིག་ཐ་དང་གཉིས་
 སོ། །རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་གནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབགས་པའི་གཟིགས་རོན་
 བརྗོད་བྱུང་བྱེད་མཚོན་མཚོན་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཀུན་ལོག་པའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་གི་
 དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་བཞེད་ཞེ་དང་། དེ་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འདུག་པ་རྣམས་རྟོག་གི་རྒྱ་
 བ་མེད་པས་ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྐྱད་ལོག་པའི་སྟོན་པ་སྐྱེ་གན་འཆི་ལ་སོགས་པའི་
 ཉེར་འཆེ་ཀུན་དང་བལ་བས་ནི་བའོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་ཚིག་གསལ་དུ། བདག་ཉིད་ཀྱི་
 དངོས་པོར་རེད་ལ། ཞེས་པ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་སྟེ། ལྷ་འགྲུལ་ལས།
 ས་བོན་དུ་མ་རེད་པ་ནི། རས། ས་བོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། ཞེས་པ་
 ལྟར་ལོ། །ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། རྟེན་འབྱུང་རང་དབང་དུ་གསུངས་པའི་ཐུབ་དབང་

གང་གིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་འདིག་ནི་རྟེན་འབྲུང་གི་ཚུལ་
 འདིས་སྤངས་པར་གྱུར་པའོ་ཞེས་པའོ། །འཇུག་གསུམ་པའི་དོན་ནི། རྟེན་འབྲུང་རང་
 དབང་དུ་གསུངས་པའི་སྐོན་ལས་སྐོན་པའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཚུངས་པ་མེད་པའི་
 སངས་རྒྱས་གང་གིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ནའི་ཚོས་
 དང་། རྟེན་འབྲུང་དང་། དབྱ་མའི་ལམ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུས་གསུམ་
 དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཅུ་འབྲུང་ལས། གང་
 ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྲུང་དག། འཚེས་བྱུང་པ་ལྟར་ན། ལྷག་མཐོང་དཀའ་འགྲེལ་ལས།
 སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གཉིས་ལེ་རེས་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་སེལ་བས་དབྱ་མའི་ལམ་དུ་དོན་
 གཅིག་པའམ་འབྲ་བའི་དོན་དུ་སྐྱར་བོ་བདེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འབྲུང་མོད།
 གཞུང་ལས། རྟེན་འབྲུང་དང་དབྱ་མའི་ལམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྣམས་དོན་
 གཅིག་འཚེས་གསུངས་པ་དང་། ཅུ་ཤེད་རྒྱུ་ཚེན་དུ་ཚོད་རྒྱོག་བྲངས་ནས། དེ་གསུམ་
 རྣམ་གྲངས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ན་སྤར་བཞིན་བྱ་ཞིང་། ཅུ་ཤེད་ལས། རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤམ། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་
 གང་གས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་སྤྲི་དོན་
 དང་། སྟོང་པ་བརྟེན་ནས་གང་གས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དབྱ་མ་བ་རྣམས་
 གྱི་བཟོད་པའི་ཤུལ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་གནད་འབྲ་བའི་དོན་ནོ། །འཇུག་བཞི་བའི་དོན་
 བེ། ཡེ་ཤེས་མཉམ་ལྷ་མེད་པ་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་དཔེ་མེད་པ་སྟེ་བྱུང་བར་
 གསུམ་ལྡན་གྱི་སྟོན་པ་གང་གིས་དངོས་པོ་ཀུན་རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པས་འགག་སོགས་
 རང་མཚོན་གྱིས་མ་བྱུབ་པར་གསུངས་ཞེས་པ་ཡིན་འདྲའོ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་ལ་བསྟོད་

བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རྟེན་འབྱུང་རང་དབང་ཏུ་གསུངས་པའི་སྐོས་བསྟོན་པ་མཚོག་
དང། དེ་ལ་རྟེན་འབྱུང་རང་དབང་ཏུ་གསུངས་པ་སྟོན་པ་སྐྱབ་མེད་པའི་འཕགས་ཚོས་
དང། དེ་ལ་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་པ་ལུང་གི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་དང། དེ་ལ་ཡུལ་སྟོང་
ཉིད་བརྗོད་བྱའི་གཙུག་པོ་དང་ཡུལ་ཅན་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོར་ཤེས་
དགོས་སོ། །

རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་
ཡིན་ཚུལ། །

གཉིས་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་
ཡིན་ཚུལ་ལ་བཞི། དངོས་དང། དེ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བ་དང། རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་མ་
རྟོགས་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལུང་ཚུལ་དང། དེ་སྤང་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པའོ། །

རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་
ཡིན་ཚུལ་དངོས། །

དང་པོ་ནི། སྟོན་པའི་གསུང་རབ། ཅེས་སོགས་བྱུང། དེ་ལ། འདོག་པ་མི་
རིགས་ལ། ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་རྟེན་འབྱེད་འབྲེལ་བདེན་སྟོང་གསུང་རབ་ཀྱི་སྟོང་པོར་
བསྐྱབས་པ་དང། དེ་མན་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པ་གསོར་མི་རུང་
བའི་སྟོན་པ་དང་སྤང་པའི་གནས་སུ་སྟོན་ཏེ། དེ་ཡང་བདེན་གཉིས་སྐོས་གསུང་རབ་
འབྲེལ་ཚུལ་ཡང་སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསུང་
རབ་རྣམས་ནི་བདེན་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟམས་ནས་སྟོན་པ་ཁོན་ཡིན་ལ། དེ་

གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་ན་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོན་འབྲུང་སྣ་
 ཚོགས་བསྟན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། རོན་དམ་པ་ནི་རྟོན་འབྲུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བརྒྱ་འགྲེལ་བཞིན་དོན་དམ་བདེན་པ་བཞེད་མཁན་རྣམས་
 གྱིས་དགག་བྱའི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་པ་ནི་
 དབུ་མེམས་གཉིས་མ་ཐུན་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་འཛོག་པ་མི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བའི་ལུང་དོན་ནི། དངོས་པོ་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 པ་ཡིན་པས་ན་སྟོང་པ་དེ་གང་གིས་སྟོང་བར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་པོ་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་རྟོན་འབྲུང་གི་རྒྱལ་འདི་ནི་སྟོན་པས་ཉེ་བར་བསྟན་ཅིང་དོན་དམ་བདེན་པ་
 བེ་རྟོན་འབྲུང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་
 འཛིག་རྟོན་གྱི་ཐ་སྲུང་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པ་ཀུན་ཡང་དག་
 པར་བཏགས་པར་གསུངས་ཏེ། འགྲུར་མི་མ་ཐུན་པ་མང་ཡང་འདིར་བྲངས་པ་རང་
 འགྲེལ་གྱི་འགྲུར་ཡིན་ལ་དེས་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡང་ཤེས་ལུས་སོ། །རྩ་ཤེ་རབ་
 རྱེད་བཅུ་གསུམ་པར་གང་དག་སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བུ་དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པ་
 ལྟེ་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བུར་དགོར་བཅེགས་སོགས་སུ་གསུངས་པར་བཤད་པ་
 དང་། འུ་རྩེ་ལེ་ཏ་ལས། གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་དེ་དག་ལ་ནི་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་རྫོགས་པར་མི་ལུས་ཏེ།
 དཔེར་ན་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ན་ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཆེད་པ་ཉིད་འཛོན་ཏུ་གཞུག་པར་ངེ་ལྟར་ལུས་པ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་

གསོ་བར་མི་རུང་བའི་ལྷ་བ་ཅན་དུ་བཤད་ཅིང། འཇིགས་རྟེན་ལས་འདས་བར་བསྐྱོད་
བ་ལས། རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤར་བྱིར་སྐྱོན་བས་སྐྱོང་ཉིད་ལ་བརྩམས་པའི་ཚོས་ཀྱི་
བདུན་ཅི་སྐྱོན་བར་མཛད་ན། གང་ཞིག་སྐྱོང་ཉིད་ལ་བདེན་བར་ཞེན་བ་དེ་ཉིད་རྒྱབ་
བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲད་པའི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། །

། རྟེན་འགྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་སྐྱོང་པོ་
ཡིན་ཚུལ་ལ་ཅོད་བ་སྤང་བ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཅན་རྟེན་འགྲུལ། ཞེས་སོགས་བྱུང། དེ་ལ། ལན་དུ་མར་
གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་
མཚུངས་པ་ལ་དབྱ་སེམས་མཐུན་ཚུལ་དང། དེ་མན་གྱིས་ལྷུང་འདས་བདེན་བར་
རྒྱབ་པའི་ཅོད་སྐྱོང་མཛད་པ་ལས། མཉམ་གཞག་བླ་མེད་ཀྱི་དོན་ཚོས་ཉིད་ཡོད་
ཀྱང་ཚོས་ཅན་མེད་པ་མི་འགའ་ཉེ། ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་རྟེན་བརྟེན་བར་ཡོད་པ་
ནི་ཐ་སྟོད་པའི་ཤེས་པའི་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དོར་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
འོན་ཀྱང་ཚོས་རྣམས་བདེན་རྒྱབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ཚོས་ཅན་མེད་ན་ཚོས་ཉིད་ཡན་གང་
དུ་གནས་མི་རུས་བས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་ན་ཡོངས་རྒྱབ་ཀྱང་དེ་
ལྟར་འགྲུང་བར་འདོད་པ་ལ་དངོས་སྐྱ་བ་དང། དབྱ་མ་བ་གཉིས་ཀྱང་མེད་ཀྱང་འདི་
བས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བས་ཡོངས་རྒྱབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་
བར་བཞེད་ཅིང། དངོས་སྐྱ་བས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ཨ། ཅ་ཤེས་རྒྱབ་མ་རྒྱབ་དང།
མདོའི་དམིགས་མ་དམིགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ལ་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ།
རིགས་པ་དུག་རྩ་བ་ལས། ལྷ་རྩ་འདས་བ་བདེན་གཅིག་བྱུར། །རྒྱལ་བ་རྣམས་

གྲིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ཚེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་རྟོག་པར་
 བྱེད། །ཅེས་སྤང་འདས་གཅིག་སུ་བདེན་གྱི་གཞན་རྣམས་མི་བདེན་པར་གསུངས་པ་
 རི་ལྷར་བར་ཞེན། དེ་ནི་མདོ་ལས། དག་སྤོང་དག་བདེན་པ་དམ་པ་འདི་ནི་གཅིག་སྟེ།
 འདི་ལྷ་སྟེ། མི་སྣུ་བའི་ཚོས་ཅན་སྤང་བ་ལས་འདས་པའོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་
 རྩུབ་པ་སྣུ་བའི་ཚོས་ཅན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཟུལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དོན་
 བྱི་རིགས་པ་རྩུག་ཅུ་བའི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རི་ལྷར་འདུས་བྱས་ལོག་པར་སྤང་བས་
 གྲིས་པ་རྣམས་ལ་སྣུ་བ་དེ་བཞིན་དུ། སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་
 པར་སྣེ་བ་མེད་པའི་རང་གི་དོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་འདུས་
 བྱས་ལྷར་སྣེ་བའི་དོ་བོར་ནམ་ཡང་མི་སྤང་དོ། །དེ་བས་ན་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ནི་
 རྟག་ཏུ་སྤང་བ་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་གནས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྣང་གིས་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་མི་སྣུ་བ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་དོན་དང་དེ་
 ཡང་ཐ་སྣང་གི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་། མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་མི་སྣུ་བའི་ཚོས་ཅན་
 ཞེས་བདེན་པའི་དོན་མི་སྣུ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བརྩུབ་པ་སྣུ་བའི་ཚོས་
 ཅན་ལོ་ཞེས་འབྲུང་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་བརྩུབ་པའི་དོན་སྣུ་བ་ལ་གསུངས་པས་དེའི་
 རྣོག་སྟོགས་གྱི་བདེན་པའི་དོན་ཡང་མི་སྣུ་བ་ལ་བྱ་ཡི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་ཡོད་
 པའི་བདེན་པ་མིན་ལོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བརྩུབ་པ་སྣུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཞེས་
 པའི་སྣུ་ལུགས་ནི། དེ་དག་རང་མཚན་གྲིས་མེད་བཞིན་རང་མཚན་གྲིས་བྱུབ་པར་
 སྤང་བས་སོ་སྟེ་རྣམས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་སྤྱི་བ་བའི་སྣོན་པ་སྣུ་བས་རྩུབ་
 པའམ་སྣུ་བ་ཟེར་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣུ་བྱིད་བཞིན་ལོ། །སྤང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་

ནི་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་གྲུབ་ཀྱིས་མེད་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ནས་སྤྱོད་པས་མི་སྤྱོད་པའམ་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་དགག་བྱའི་བདེན་པ་མིན་ལོ། །

། རྟོན་འབྲུང་གི་དོན་མ་རྟོགས་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་ཚུལ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། རང་སྣོང་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དགག་པ་དང་། རྟོན་འབྲུང་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་བཞད་གང་གི་གནས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདིར་བྲངས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བའི་ཚིགས་བཅད་གསུམ་སོ་སོའི་སྤྱོད་འབྲེལ་དང་བཅས་པས་རིམ་བར་གཞན་སྡེ་དང་། དངོས་སྤྱོད་མ་ཐར་ལྷུང་ཚུལ་དང་། དབྱེ་མ་པས་མཐའ་གཉིས་སྡོང་ཚུལ་བསྟན་པའི་དང་པོའི་དོན་ནི། གང་ཟག་དང་ཚོས་རྟོན་འབྲེལ་དུ་མི་འདོད་པར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་གང་དག་གིས་སྤང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་སེམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བདག་གམ་འཇིག་རྟོན་དུ་ཞེན་པ་དེ་དག་ནི་ཀྱི་མ་སྡེ་ངེས་པར་རྟག་ཆད་སོགས་སུ་ལྟ་བུ་པས་ཐར་ལམ་ལས་སྤྱིར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ན་བྲངས་ཅན་སོགས་གང་དག་གིས་བདག་སྤང་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྟག་པ་དང་པོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རྟོན་འབྲེལ་མིན་པར་འདོད་པ་དང་། འཇིག་རྟོན་ཉི་ལྔ་པོ་འང་རྩ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་དེ་མི་འབྲུང་བས་རྟག་ཏུ་གནས་པར་ཞེན་ཀྱང་། རྣམ་འབྲུང་ནི་སྡོག་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་གཉིས་ཀ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་པས་འཇོག་པར་འབྲུང་ཞེས་འབྲེལ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བྲངས་གཉིས་སྤང་ངོ། །

གཉེས་པའི་དོན་ལྟེ། གང་དག་གང་ཟག་དང་ཚོས་གཉེས་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་ཡང་། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རང་སྤེལ་དོས་སྣུ་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཉག་ཆད་གྱི་ལྷ་བའི་སློབ་རི་ལྷར་འབྲུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པའི་དོན་ལྟེ། གང་དག་ཉག་ཆད་གྱི་ལྷ་བ་དང་གྲུབ་འདོད་ན་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ནི་ཉེན་འབྲུང་གི་དོས་པོ་ཚུ་རྒྱ་བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་སློང་པར་ཁས་སྐྱོང་དགོས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡང་དག་བ་མིན་བ་དང་། གཏན་ནས་མེད་བཞིན་ཡོད་པར་སྤྲང་བའི་ལོག་པའང་མིན་པར་འདོད་བ་དེ་དག་ཉག་ཆད་གྱི་ལྷ་བས་འཕྲོག་བ་མིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པས་ཉག་ལྷ་སློང་བ་སོགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཚུལ་འདི་ཉིད་ཉག་ཆད་སློང་བའི་སློབ་དམ་པར་བཞེད་དེ། རང་གཞན་གྱི་སྤེལ་བ་དེ་དག་ཉག་ཆད་གྱི་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཚིགས་བཅད་འདི་དག་བ་སོ་དང་པ་སྤྱིས་འབྲུག་གཉེར་བར་རྒྱ་འབྲེལ་དང་མི་མཐུན་བ་མང་བས། རྒྱ་འབྲེལ་དང་ཐད་འདིའི་སྤེལ་འབྲུར་ནས་གྲིས་ཡོད་དོ། །གཞུང་དུ་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱོང་ས་པས་ཉག་ཆད་གྱི་མཐར་ལྷུང་བར་གསུངས་ན། དེ་ལྟར་ཁས་སྐྱོངས་པས་ཆད་མཐར་ལྷུང་ཚུལ་རི་ལྷ་བ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལ་ཕྲོག་བ་མེད་པས་ནས་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན། སློབ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཁས་སྐྱོངས་ནས་ད་ལྟར་དེ་སྤྱིས་ཞིག་པས་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་སྐྱོངས་པས་ཆད་པར་ལྷ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཚེན་མོ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁས་སྐྱོངས་པ་ལ་ཉག་ལྷ་དང་སྤྲར་གྱི་རང་

བཞིན་དེ་ཉིད་སྤྲིས་ཞིག་པར་འདོད་ན་མེད་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་
དེ་དུས་ཀྱང་ཏུ་མི་འགྲུང་བར་འདོད་ན་ཅི་ཉལ་ལྟར་འགྲུང་ལ། དུས་སྐྱེ་མ་ན་ཡོད་པ་
དུས་སྤྲི་མར་ཞིག་པར་འདོད་ན་ཅི་ཚད་ལྟར་འགྲུང་བའི་སྤྲིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་སྤྲི་ནང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱང་རང་
བཞིན་གྱིས་སྣོང་ལ་སྣོང་པ་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཚད་སྣོང་དུ་སྐྱེ་བ་རྫོབ་བའི་འདོད་པ་ནི་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་དང་འགལ་ཞིང་། དབྱུ་མ་བར་རྣོ་མ་བ་མང་པོ་
ཡང་བཤད་ཚུལ་སྐྱེ་མ་དེ་དང་རང་གིས་ཀྱན་རྫོབ་རྣམས་རང་གི་རོ་བོས་སྣོང་བར་
འདོད་པ་མ་ཐུན་པར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་སྣོང་གི་དོན་ལོག་པར་བརྒྱང་བ་ཡིན་
ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བ་ཅམ་ཞིག་ཚད་སྣོང་དུ་མི་འགྲུང་བར་ཡོད་པ་མེད་པར་
སྐྱུར་བ་དེར་འགྲུང་བ་དང་། ཀྱན་རྫོབ་རྣམས་རང་རང་གིས་སྣོང་པ་རང་སྣོང་གི་དོན་
མིན་པར་སྣོང་གཞི་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྣོང་བ་ཞིག་རང་སྣོང་གི་དོན་ཡིན་
པའི་སྤྲིར། ལྷག་མ་སྤོ། །

གསུམ་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་སྤྲི་རོལ་བས་ཚོས་ཀྱང་
བདེན་བྱུབ་ཏུ་འདོད་པ་མཚར་བའི་གནས་མིན་པར་སྣོན་པ་ལ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་
ཚིགས་བཅད་དང་པོ་དང་། རང་སྤྲེས་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་སྲུངས་ནས་ཚོས་ཀྱང་བདེན་
བྱུབ་ཏུ་འདོད་པ་ཆེས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་སྣོན་པ་ལ་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པ་བྱུང་
རོ། །གལ་ཏེ་དངོས་ཀྱང་རྟག་པར་སྐྱེ་བའི་སྤྲི་རོལ་བརྟེན་འབྲེལ་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་
གྱིས་དངོས་མཚོག་སྟེ་དངོས་པོ་བདེན་བྱུབ་ཏུ་ཞེན་ནས་འདོད་པ་དེ་ལ་གནས་པ་ལ་ཡང་

མཚན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་གི་སྟོན་
 པའི་ལུགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་སྲིད། དབྱ་མ་བ་ལ་རྩོད་པར་འདོད་ནས་
 དངོས་ཀྱང་བདེན་པར་ཞེན་པས་འདོད་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་རང་སྤེལ་དངོས་སྤྱོད་བརྒྱལ་ས་
 མཛད་དུ་བྱུང་བའོ་ཞེས་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱུ་ས་
 ཀྱི་ལམ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་སྐྱོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་ཀྱང་མི་
 ཉག་པར་སྤྱོད་པའི་སྲིད། འདིའི་མཛད་བྱུང་གི་དོན་ཡང་སྤྱོད་ལས་ལས། ལུག་བྱ་བར་འོས་
 པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལུག་འཚལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་བཞིན་དུ་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་
 པའི་ཚིག་འདི་ཡང་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་སྐད་དུ་ལེགས་
 བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱུང་བར་ཡང་། མོངས་པས་བྱན་དུ་བཟུང་བ་ཡིས། །ནས། འདི་ལ་ཁོ་བོ་
 རོ་མཚར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འབྲེལ་འགྲུང་དུ་རྒྱུང་བ་གཉིས་པ་ལ། དངོས་ལ་
 ཞེན་པར་གནས་པ་ནི། །ཞེས་དང་། རྒྱུང་བ་བདུན་པར། རྩོད་པ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་
 ལ། །ཞེས་པ་ལེགས་པར་མངོན་ནོ། །

། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གི་དོན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བར་
 བསྟན་པ། །

བཞི་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་དཀའ་བར་བསྟན་པ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་རྟོག་ཆད་དང་།
 ཞེས་སོགས་བྱུང་། རྟེན་འབྲེལ་རྟོག་ཆད་དང་བྲལ་བ་ཆེས་རྟོགས་དཀའ་བས་སྟོན་
 པས་ཐུགས་ལས་རྒྱུང་དུར་གཞོལ་བའི་རྒྱལ་མཛད་དེ། ཅུ་ཤེས། དེ་སྲིད་ཞན་པས་
 ཚོས་འདི་ཡི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད། དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཞན་པ་དག་གིས་
 ཟབ་མོའི་ཚོས་འདིའི་གཉིད་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་ནས། ཟབ་ཞི་སྟོས་བྲལ་འོད་

གསལ་འདུས་མ་གུས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཞག་ཞེ་དགུར་སྐབ་པའི་སྐྱགས་
 ཚོས་བསྟན་པ་ལས་སོག་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷོང་ཉིད་ལ་སོག་པར་བཟུང་བས་
 འཛིན་པ་སོ་འཕུང་བ་དང་། ལྷོང་མཉམ་གྱིས་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་
 དཀའ་བ་དེའི་སྲིད། དེ་ལྷོང་དེ་ཉིད་ལས། ལྷོང་བ་ཉིད་ལ་ལྷ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྒྱང་
 རྣམས་འཕུང་བར་འགྱུར། །དི་ལྷོང་སྐྱུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་ངང་། །དིག་སྐྱགས་ཉེས་པར་
 བསྐྱབས་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། དེ་ལྷོང་ལ་སོག་པར་ལས། །གཞན་ཡང་འདི་ནི་སོག་
 བཟུང་ན། །ལྷོང་སོ་མཁས་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན། །སྤོང་བའི་མ་རུངས་བདག་ཉིད་
 ཅན། །མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱི་ལུ་རྒྱ་གསལ་འགོ། །ཞེས་དང་། ལྷོང་པ་ལས། ལྷོངས་ནས་
 ལྷོངས་མེད་གྱུར་བ་དེ་ནི་མནར་མེད་འགོ། །ཞེས་སོགས་ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སོག་པར་
 བཟུང་བ་དང་ཤེར་སྤྱིན་སྤངས་པའི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཅམ་དུ་
 རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལང་སྐྱག་མཚོང་ལས། མདོར་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་
 ལྷོང་ཉིད་འདི་ལྷོང་བ་ཉིད་དམ་པ་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་སྐྱ་ཞིང་དེ་འགོག་ན་ཤེར་སྤྱིན་
 ལྷོངས་པའི་ཚོས་སྤོང་གིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སོས་ན་ཡང་
 རང་བཞིན་མེད་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྐྱམ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པར་འདོད་ན་ཡང་ཆད་ལྷོང་གཡང་དུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷོང་
 རོ། །དེ་ལྷོང་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་གྱིས་འཇུག་པར་ཡང་། དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་
 ཟབ་མོ་འཛིགས་རུང་འདི་ནི་སྤོང་གོ་མས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །དེས་པར་རྟོགས་
 འགྱུར་འདི་ནི་གསལ་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྐྱགས་སུ་རྒྱུད་མི་འགྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷོས་སྐྱེ་བ་དང་སོ་རྣམས་དིག་པའི་སྐྱགས་ལྷོང་ན་དེ་ཅམ་མི་

དགའ་ལོ། །གསུམ་པ་དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཏུ་རྟོགས་པ་
 ལ་འབད་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། དེས་ན་ཚུལ་འདིའི། ཞེས་སོགས་བྱུང། ཤེར་
 མདོའི་ཚུལ་འདིའི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་སྒྲོང་བ་དང། ཚིག་མི་སྒྲོང་ཡང་དོན་སྒྲོང་བ་
 དང། སྒྲོང་བའི་དོན་གཏན་མེད་ཏུ་བརྒྱུང་ནས་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བའི་
 མེད་ལྟ་རྒྱུ་སྤངས་སྤངས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་འབད་དགོས་པར་རིན་
 ཚེན་མེད་བའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་། ཁ་ཟས་འབྲོད་བ་དང་
 ཚོད་ཟིན་པས་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལས་སྟོབས་པས་ནད་
 རླུང་བ་སོགས་སྒྲོན་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏུ་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་བརྒྱུང་བས་འཕྲུང་
 བ་དང་། ལེགས་པར་ཤེས་པས་གནས་སྐབས་བདེ་བ་དང་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་
 འཛོལ་བ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲོང་ཉིད་འདི་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་དང་། མེད་པར་ལྟ་བ་
 གཉིས་ཀ་སྤངས་ནས་འདོད་དོན་ཀུན་བསྐྱབ་ཕྱིར་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པའི་
 ཐབས་ལ་ནན་ཏན་མཚོག་ཏུ་མཛོད་ཅེས་གསུངས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་
 རིགས་པ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་པར་
 བྱས་ནས་དབུ་མར་སྐྱུང་བར་བྱའོ། །

༥ སྟོན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གསུང་རབ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ། གཉལ་སྟོན་
 གྱིས། དེ་ཤེས་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་སྒྲོང་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལ་དཔགས་ན་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་སྒྲོང་ཤེས་པ་འཛོག་གས་སྐྱུ་ཞིང་། རྗེ་འཇིགས་
 མེད་དབང་པོས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་གསུང་རབ་འབྲེལ་ཚུལ་རྗེ་རང་གིས་
 ལེགས་པར་བཤད་པའི་དོན་དང་། ཐབ་གསལ་སྟོན་མེད་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་

འགྲེལ་བ་དེ་ཅམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚེད་ནི་སྟོང་པ་
 ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འབྱུང་བ་ལས་ཚོས་
 སུ་གསུངས་པའི་འཕྲོད། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་གསུང་རབ་འགྲེལ་བའི་ཚུལ་
 ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དམ་སྟམ་མོ། །ཤྲ།
 མཁས་གྲུབ། ཏུ་ར་བ། རྗེ་རོལ་དོར་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་བའི་གཞུང་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སུ་
 སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། རྗེ་འཛིགས་བཤད་དུ་མི་གསལ་
 བས་ད་ལྟའི་རྒྱ་འགྲེལ་དུ་གྲགས་པ་འདི་རྒྱ་བའི་ཡིན་མིན་དཔུང་པར་བྱ་ལ། སྟོང་ཉིད་
 བདུན་ཅུ་བའི། ཡང་དག་བཏགས། ཞེས་པར། ཅ་འབྱུང་དུ། ཉེན་བཏགས། ཞེས་
 དང་། རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་འབྱུང་དུ། བདེན་པར་གདགས། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། རང་འགྲེལ་
 ལས། ཡང་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བཏགས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། སྟོན་དཔོན་
 གཞན་ལ་མན་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཡང་དག་པར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་པ་བཏགས་པ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་གཉིས་མ་ཐུན་མིན་བཏགས་ལ། ཟབ་གསལ་སྟོན་མེད་ཡང་དག་པར་རམ་
 ཚུལ་བཞིན་བཏགས་པའམ་བསྟན་པ་ཞེས་བཤད་པ་རྒྱ་འགྲེལ་གསུམ་གང་དང་ཡང་
 མི་མ་ཐུན་ནོ། །རྩ་ལེའི། དེ་དག་བསྐྱེད་ཏུ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ལ། མ་རྟེན་གྱི། མི་
 གནས་པའི་སྤང་འདས་བསྐྱེད་ཏུ་མེད་པ་དང་། རེད་རྟེན་གྱི། གཉེན་པོ་ཅི་ཡང་བསྐྱེད་
 ཏུ་མེད་པར་བཤད་པའི་སྤྱི་མའི་རྗེས་སུ་ཟབ་གསལ་སྟོན་མེད་ཡང་འབྱུངས་མོད། རྒྱ་
 འགྲེལ་ལྟ་གང་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་གསལ་ལོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི། དངོས་
 མཚོག་ཅེས་དང་། དངོས་རྣམས་མཚོག་ཅེས་པ་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་དུ། ཅ་བ་ཡང་། དངོས་
 ལ་ཞེན་ཞེས་དང་། དངོས་པོ་ལ། །ཆགས་གནས་ཞེས་བསྐྱེད་ཅིང་། འགྲེལ་ཡང་།

དངོས་ལ་ཞེན་པར་གནས་པ་དང། ཞེས་དང། ལྷོང་པ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་རྩོད་པར་བྱེད་
 ཅིང། དེ་མི་སྲིད་པའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ། ཞེས་དང། དེའི་ཟིན་གྱིས་སྐྱེ། དངོས་པོ་
 བདེན་པར་སྐྱེ་བ། ཞེས་པ་ཅམ་ལས་མི་གསལ་ཡང། དར་རྒྱུ་གུ། དངོས་པོ་མཚོག་
 བདེན་པར་བཟུང་ནས་གནས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་གསལ་སློབ་
 མེད། དངོས་པོ་མཚོག་སྟེ་བདེན་པར་བཟུང་ནས། ཞེས་སྐྱུར་བ་དགོངས་པར་སོན་
 འདྲ་ཞིང། དེ་རྒྱད་ཅེས་པ་ལ་དཔེ་འགར་ས་སྤྲད་གིས་པ་མ་དག་སྟེ། དེའི་རྒྱ་འགྲེལ་
 ལས། རོ་མཚར་ཆེ་བས་དེ་རྒྱད་ཏུ་སྐྱུར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ།
 དངོས་སྐྱེ་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཤེར་བྱིན་སྤངས་པའི་ཉེས་དམིགས་
 རྣམས་བཤད་པ་བཞིན་བྱུང་བར་ཐལ། ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལོག་པར་བཟུང་བ་དང་ཤེར་
 བྱིན་སྤངས་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ།
 མཚོག་མི་འགྱུར་གྱི་མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷ་བ་པོ་མན་ཚུན་སྐྱེ་བ་པོ་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་སློབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ལ་
 བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱིར་དང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་
 སེམས་མེད་པའི་བྱིར་དང། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མན་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་
 བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་མན་པར་དགོངས་པ་
 འབའ་ཞིག་གིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བཞེད་པ་ལས་ཀུན་
 ལྷོང་དན་བསམ་བསྐྱད་པའི་བྱིར་རོ། །

། ལྷ་ལྷུབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་
ཚུལ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལ་
གཉིས། མཚམས་སྐྱར་བ་དང། དངོས་སོ། །

། མཚམས་སྐྱར་བ། །

དང་པོ་ནི། ལྷོབ་དཔོན་འདི་ཡི། ཞེས་སོགས་བྱུང། ལྷ་ལྷུབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་
གཙོ་བོ་ནི་འཕགས་པ་ལྷ་ཡིན་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་སོགས་རྗེས་འབྲང་ཀྱན་
ཀྱིས་འཕགས་པ་ཉིད་དང་བྱུང་མེད་དུ་ཡིད་ཆེས་བའི་གནས་སུ་འཇོག་བའི་སྤྱིར་
འཕགས་པ་ལྷས་ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ་ཀྱན་བཏུས། འཇུག་རྒྱུ་དབུ་མ་ལག་བའི་ཚད་
སོགས་ཚོར་བྱ་མང་དུ་མཛད་ཀྱང། བཛོད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་
རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་བ་བཅུ་མས་ནས་ལྷ་ལྷུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་གསལ་བར་
མཛད་ཅིང། ཞི་བ་འཚོ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པའི་སོགས་སྐྱས་བསྐྱེད་པའི་དབུ་མ་བ་
ཚེན་པོ་ནི། དཔའ་པོ། ཞི་བ་སྒྲ། ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ། ཀ་ལྷ། དཔལ་སྤྲལ། འཕགས་མེང་
སོགས་ཡིན་ནོ། །ཡལ་སྤྲས་གཉིས་ལ་གཞུང་སྤྱི་མོ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལྷ་ལྷུབ་ཀྱི་ལྷ་ལྷུབ་ལྷ་ལྷུབ་ལྷ་ལྷུབ་
ཡལ་སྤྲས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་སྐྱབས་ལྷ་ལྷུབ་ལྷུབ་ལྷུབ་ལྷུབ་ལྷུབ་ལྷུབ་ལྷུབ་ལྷུབ་
གཞུང་གི་བསྐྱེད་ཚོད་ལ། བ་སྣང་དུ་དངོས་པོ་ལ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་
བཞེས་དང། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་དང། གཞན་གྲགས་ཙམ་

གྱི་སློབ་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་དུ་བྱུང་མི་བྱུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བྱེ་བ་མེད་པས་ཐལ་རང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པས་ན་ཕྱི་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷག་མཐོང་ལས། ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀ་དབྱ་མ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཁྲངས་ཡིན་པས། སྲ་རབས་བ་རྣམས་དེ་གཉིས་ལ་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབྱ་མ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་འདི་དང་མཐུན་ལོ། །ལེགས་ལྡན་སོགས་ལ་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབྱ་མ་བ་ཟེར་དོན་སྐྱབ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཐལ་རང་གི་སློབ་གཉིས་སུ་གྲུས་པའི་ཕྱོགས་སོ་སོར་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པ་སྟོང་བྱུན་ལས། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་མཛད་ནས་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀའ་ཅིང་། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀའ་བ་ལ་དགག་པ་མང་དུ་མཛད་དེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་ཐོག་མར་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་སོ་སོའི་རྗེས་འགྲུང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བོད་སྲ་མ་དག་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབྱ་མ་བ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷན་རོ། །གཞུང་ལས། འདིར་འབགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་བཀའ་བའི་རྒྱལ་བ་མཛོད་པར་བྱ་ལ། ཞེས་པའི་འདི་རྒྱ་སྤྲེགས་ས་དེའི་རྗེས་སུ་འགྲུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཀའ་བ་ཞེས་པའི་ས་ཁྲངས་འདི་ལ་སྤྲེགས་དགོས་པས་ས་ཁྲངས་འདིར་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཡབ་སྲས་དེའི་དགོངས་པ་བཀའ་རྒྱལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ། །ལྷུའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ། ཞེས་པའི་སོགས་སྐྱས་མ་ཉི་གི་བ་དང་ཤ་བ་རི་སོགས་བསྐྱས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་གཞུང་

ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་རྣམས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི། དཔལ་
བོ་དང་སྐྱ་བྱང་སོགས་ལས་གཞན་ལེགས་ལྡན་ཞི་འཚོ་སོགས་ཀྱི་དབུ་མའི་གཞུང་
བོད་དུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་བཤད་པར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམས་མཚོང་
ཆེན་མོ་ལས། སློབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབུ་མ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཡི། སྤ་མོ་རྣམས་སུ་ཞིག་གིས་བཤད་
པར་བྱས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུ་མ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཁྱད་པར་འུན་
ཏུ་ཆེ་བ་རྣམས་བཤད་པར་དམ་བཅས་ཉེ་མཚམས་སྐྱར་བའོ། །

༥ སློབ། མཚོ་མས་སྐྱར་འདི་ལ་དཀའ་འགྲེལ་ལས། འཕགས་པ་ལྟས་རི་ལྟར་
བཀའ་བའི་ཚུལ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། འདི་སྐྱ་སྟེགས་ས་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་གནས་
སོ། །འོན་ཀྱང་དུ་འཕགས་པ་ལྟས་བཀའ་ཚུལ་མ་གསུངས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་དམ་ཞེ་
ན། མེད་དེ། ཡབ་སྐུ་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་
སུ་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་མ་སྟེ་བར་མདོ་དོན་བཀའ་ཚུལ་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱོར་
སྟོན་པ་བཞི་བརྒྱ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ལ། བཞི་བརྒྱ་བའི་དར་རླེག་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྟོན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་
འདིས་སངས་རྒྱས་འཛོལ་པར་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་
བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱི་
རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྟོན་པ་སྟོན་པས་དང་། རྒྱ་འགྲེལ་ལས། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་
ཉེ་བར་སྐྱར་བ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པ་བཞི་བརྒྱ་བ། ཞེས་འབྱུང་
བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པ་སྟོན་པས་ན་རྣམ་འབྱོར་

སྨྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང། ལུན་སེལ་ལས། དབྱ་མའི་རྣམ་འབྱོར་པ་
 རྣམས་ཀྱི་སྨྱོད་པ་ཉམས་ལེན་སྨོན་པས་རྣམ་འབྱོར་སྨྱོད་པ་ཟེལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 རྣམ་འབྱོར་སྨྱོད་མཁམ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དང། བླ་མེས་དང། དབྱ་མ་བར་
 འདོད་པ་གསུམ་དང། རྣམ་འབྱོར་སྨྱོད་པ་ལ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྨྱོད་པ་ཞེས་དང། རྣམ་
 འབྱོར་བའི་སྨྱོད་པ་སྨོན་པ་ཞེས་འགྲེལ་ལུགས་གཉིས་བྱུང་ངོ། །དཔེ་ལགས། །།
 ཀ་ཤུ་རྩ་ཉེ་བརྟན་བཙུག་བཙུག་བཞུག་བཞུག་བྱུང་བ་ལ་འཇུག་ནས་བཙུན་བཙུན་བཙུན་སྨྱོད་
 གིས་བཞི་བརྟན་བའི་ལུས་དུས་བྱ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་རབ་བྱེད་དང་བོ་བརྟན་ལ་
 ཚོས་སྨོན་པ་བརྟན་བ་དང། བྱི་མ་བརྟན་ལ་ཚོད་བ་བརྟན་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་སྦྱར་ཀྱང། རྩ་
 བའི་ཞེབས་ཀྱིས། དེ་འདི་ད་ལྟའི་སྟན་དང་གས་མཁམ་གྱིས་རྣམ་གཉིས་བྱས། །ད་ནི་
 བདག་གིས་གཅིག་ཏུ་དེ་རྣམས་དབྱེ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དར་
 རྟེན་ལས། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་བརྟན་མཚོན་བའི་མཐའ་ཡས་པ་སེལ་བར་བྱེད་
 པས་བརྟན་བཙུག་བཙུག་བཞུག་བཞུག་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྨོན་ནས་མིང་བཏགས། ཞེས་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྩ་འགྲེལ་ལས། བརྟན་བཙུག་བཙུག་བཞུག་བཞུག་བའི་ནི། །བཞི་བརྟན་
 མི་མངོན་བྱས་པ་དང། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། རྟོག་རྣམས་སེལ་
 བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །བརྟན་བཞུག་བྱེད་བརྟོད་པ་སྟེ། ཞེས་ཀྱང་དེར་འབྱུང་བས་
 གཉིས་ཀ་རུང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གཞུང་དུ་དཔའ་བོ་དང་ལྷ་བྱང་གི་དབྱ་མའི་གཞུང་འགྲུང་བ་མེད་པར་
 བཞད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་དོན་དམ་བུང་ཚུབ་སེམས་སྟོན་
 བོད་དུ་འགྲུང་བ་རྩི་བའི་ཚོས་ཚུང་བརྟན་ཅའི་ཁོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ།

བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོ་དང་དེའི་མཚན་དུ། གཞུང་གི་དོན་ནི་ལྷ་སྐྱོམ་སྐྱོད་གསུམ་དུ་སྡེ་
 པའི་ལྷ་པའི་གཞུང་བོད་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྣང་ཞེས་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང། རྟག་བརྟན་
 ཚོས་འབྱུང་དུ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་སྐྱོམ་གཉིས་ཀ་མངའ་བདག་ཁྱི་རལ་དང། ཡོ་གའི་
 སྐོབ་དཔོན་ཀུན་སྡེ་སོགས་དང་དུས་རབས་པར་མཉམ་པ་རྟ་དབྱངས་མིང་ཅན་ལས་
 དཔའ་བོ་དངོས་ཀྱིས་མཛད་པ་མིན་པར་བཤད་པ་ལྷག་མཐོང་དཀའ་འབྲེལ་དུ་དོན་
 གནས་སུ་གསུངས་ལ། དཔའ་རིའི་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་དེ་དཔའ་བོ་རྒྱུད་བས་མཛད་
 ཟེར་དོ། །འཇམ་པའི་དབྱངས་སུ་རྒྱ་མི་ཞབས་ནས་རྗེས་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 སྐོམ་དཔའ་བོའི་ཡིན་པར་བཞེད་ནས་ལས་རིམ་དུ་ལྷང་འབྲེན་ཡང་མཛད་ལ། གཉིས་
 ཀ་རྫོ་བོའི་ཚོས་རྒྱུད་དུ་འདར་བཞུགས་མཉམ་ཡིན་པས། ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 སྐོམ་དཔའ་བོའི་ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་དེའི་མིན་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་པས་དེ་དཔའ་བོའི་
 མིན་པར་ཡང་སྐྱ་མི་རྒྱས་ཤིང། དོན་དམ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་སྐོམ་ལ་དེ་བཤོངས་ཅོམ་
 ལས་མེད་པས་དཔའ་བོ་སོགས་ཀྱི་དབྱ་མའི་གཞུང་རྒྱས་པ་འགྱུར་བ་མི་སྣང་ཞེས་
 པའི་དོན་དུ་བཀའ་ན་བདེ་ཞེས་གསུངས་ཤིང། རྗེ་ཚོར་བཟང་བ་ཡང་འདི་དང་སྤོགས་
 མ་ཐུན་ལ། དཔྱོད་ལྡན་དག་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་སྐོམ་རྗེས་བྱངས་ལ་ཅིག་ཤོས་
 མ་བྱངས་པས་དེ་དཔའ་བོའི་མིན་པར་གསལ་ཞེས་སྐྱེའོ། །སྐྱབས་འདི་དང་འབྲེལ་བ་སྐྱུ་
 མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལས་བརྒྱུ་མས་ཉེ་དབྱེད་བྱ་
 མང་ཡང་འདིར་གལ་མི་ཆེ་བས་མ་སྐྱོས་སོ། །

། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རིས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཀའ་བའི་ཚུལ་
དེོས། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། དབུ་མ་རང་རྒྱད་བས་འཕགས་པའི་གཞུང་རི་ལྷར་
བཀའ་བ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྲུང་བས་འཕགས་པའི་གཞུང་རི་ལྷར་བཀའ་བའོ། །

། དབུ་མ་རང་རྒྱད་བས་འཕགས་པའི་གཞུང་རི་ལྷར་བཀའ་བ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཀའ་བ་
དང་། ཞི་བ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཀའ་བའོ། །

། ལྷོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཀའ་བ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་
རི་ལྷར་བཤད་པ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་རི་ལྷར་བཤད་པ་དང་།
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་མོ་གང་ལ་བྲེད་བསྟན་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་
པར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རི་ལྷར་འཚད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
ལྷོ་བ་དཔོན་གྱི། ཞེས་སོགས་ལྷུང་། ལྷོ་བ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ། ལུགས་
ཀྱི་བསྟན་བཅོས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྗེས། ལྷོ་ས་སྐྱོར། གསེར་འགྲུང་གྱི་གདམས་པ་
སོགས་ལྷན་མོང་གི་རིག་པ་དང་། ལྷང་རིག་པ་ལའང་སྐ་ལུ་ལྷང་བ་དང་རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འགྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་མདོ་འབྲེལ་དང་། རང་རྒྱུད་བརྒྱུ་བས་ལའང་ལང་དུ་
སྤང་ཞིང་། ལྷང་པར་དུ་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཟབ་དོན་ལྷང་གིས་སྐྱབ་པ་མདོ་བཅུས་

དང་། རིགས་པས་སྐྱབ་པ་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་མཛད་པ་ལས་གཙོ་བོ་ནི་ཅ་
 ཤེ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། བསྟན་བཅོས་འདིའི་
 འགྲེལ་བ་བྱེད་པ་མང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྐྱེས་དང་། གནས་བརྟན་
 རྒྱ་ལྷ་ལི་ཉ་དང་། ཅ་ལྷ་ཀི་ཉི་དང་། དེ་བ་ཤམ་དང་། ལྷ་ཁ་ལྷི་དང་། ལྷ་ཁ་མ་ཉི་དང་།
 སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཉིད་ལ་སྐྱབ་པའི་བར་དག་ཡོད།
 ཅེས་པ་ལྟར་ཀྱང་འགྲེལ་གྲགས་ཚེན་བརྒྱད་ལས། ག་ལས་འཛིགས་མེད་ནི་རང་གི་
 མཛུགས་ཀྱི་རང་དང་གཞན་གྱི་སྐྱབ་པའི་མཐའ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ག་ལས་ཀྱང་འཛིགས་
 པ་མེད་པ། ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་སུ་བྱེད་ལ། དེ་བ་ཤམ་མ་ནི་ལྷའི་
 དགོ་སློང་རམ་དགོ་བའི་སྟེ། ལྷ་ཁ་མ་ཉི་ནི་ཡོན་ཏན་སློབ་ལོ་ས། ལྷ་ཁ་ལྷི་ནི་ཡོན་ཏན་
 དཔལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་པའོ། བོད་དུ་ག་ལས་འཛིགས་མེད་རྒྱ་ལྷ་ལི་
 ཉ་ཤེས་རབ་སློབ་མེ་ཚིག་གསལ་བཞི་དང་། འགྲེལ་བ་ཤམ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་
 བརྟུལ་ཞུགས་ལས་མ་འགྱུར་དོ། འགྲེལ་བ་ཤམ་ལས། སློབ་དཔོན་དེ་བ་ཤམ་མས་
 རང་གི་འགྲེལ་བ་དཀར་པོ་འཆར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཅས། སློབ་དཔོན་དེ་བ་ཤམ་
 མའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་འགྲེལ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱང་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ལེགས་ལྷན་ནི་འགྲེལ་བ་དཀར་པོ་རྣམ་འཆར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་། དེ་ཉིད་
 ལས། རང་གི་འགྲེལ་བ་ག་ལས་འཛིགས་མེད། ཅེས་དང་། ལམ་སློབ་རང་འགྲེལ་
 ལས། སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ག་ལས་འཛིགས་མེད། ཅེས་པ་ལྟར་པོད་སྐྱ་
 རབས་དག་གིས་ཀྱང་ག་ལས་འཛིགས་མེད་རང་འགྲེལ་དུ་བཤད་ཀྱང་། ལ་གཡར་
 ལས་རང་འགྲེལ་མིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་བའི་ལྷང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པ་དང་། དེ་རང་

འབྲེལ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་ལྷ་བ་གསུམ་གས་ཅ་ཤེའི་གཞུང་
 དོན་དུ་མ་སློབ་དཔོན་དང་མི་མ་སྐྱེན་པར་བཤད་པར་ཐལ་བ་དང་། རིགས་པ་ཐལ་
 རྟོགས་དཀའ་བ་དུ་མ་ཚིགས་བཅད་ལྷུག་པར་བཏང་ཅམ་ལས་མི་སྣང་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་འབྲེལ་དུ་མི་བཞེད་པར་སྤང་བ་དང་། ཅ་
 ཤེའི་གཞུང་མིན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བྱས་ནས་བཤད་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྷུག་
 རྟེན། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། བཅུན་པ་འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། ཉན་
 བ་པོ་དང་མཉན་བྱ་དང་། །ནས། མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། །ཞེས་བཤད་
 དོ། །ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྷུག་ལྟེ། དེར་མཚོན་བརྗོད་སྐབས་འགག་པ་མེད་
 དེ། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ནས་རྟོགས་སྐྱབ་པ་ལ། བདག་ལས་མ་ཡིན་
 ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་རྟོགས་སྐྱབ་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 བེ། །སོགས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་དང་། བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། །སོགས་ཀྱིས་
 གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་ཅིང་། དེས་གཉིས་སྐྱེའང་མེད་པར་ལྷུག་པར་བཤད་ནས།
 དེའི་ཚོད་སྤོང་གི་ཚོད་པ། རྐྱེན་རྣམས་བཞི་སྟེ་སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་དང་། ལན་དུ། བྱ་
 བ་རྐྱེན་དང་ལྡན་པ་མེད། །སོགས་སྐྱེར་བ་ལྟ་བུ་གཞུང་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་གོ་རིམ་
 འཆད་ཚུལ་རྣམས་དེ་དག་དང་ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་མི་འདྲ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ལྷུག་ལྟེ། རབ་བྱེད་གཉིས་པའི། འགྲོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྲུང་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 ཐད་ཚིགས་བཅད་ཚིག་ལྷུག་ཏུ་བཏང་བ་ཅམ་ལས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ལྷུག་ལྟེ། འདི་རང་འབྲེལ་ཡིན་ན་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བར་འདིའི་རླུང་ཅམ་ཡང་མ་
 རྐྱེད་ཞིང་རྒྱ་བས་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལེགས་ཆ་ཚུན་སྤངས་ཤིང་འཕགས་པའི་གཞུང་

ཚོད་རྫོག་གི་རང་འགྲེལ་སོགས་ཀྱང་བྲངས་བས་འདི་ཡང་འདྲེན་རིགས་པ་ལ་མ་
 བྲངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ལྷུ་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ལ་ཡང་ཆགས་པ་ནི། །ཡོད་དམ་མེད་
 ཀྱང་རིམ་པ་མཚུངས། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་རྩ་ཚིག་ཏུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་བཤད་པ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྩ་བར་སློབ་ཀྱི་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དགུར་རྩ་ཤེ་རང་ལས་
 ལྷུང་བ་དང་འགལ་ཞིང་། དེའི་གོང་དུ། ཆགས་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི། །ཡོད་
 དམ་མེད་ཀྱང་རིམ་པ་མཚུངས། །ཞེས་འདོད་ཆགས་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་
 བཏགས་ནས་བཀག་པ་དེ་ཆགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཡོད་མེད་ལའང་སློབ་ཅིག་
 ཅེས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མ་དེས་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་པ་སོ་དང་མཉན་བྱ་
 དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉན་པ་སོའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། མཉན་
 བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དང་། དེ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་ཚང་ལྡན་
 རྣམས་འཛིག་ཉེན་ཏུ་འབྱུང་བ་རྙེད་དཀའ་བས་ན་གསུམ་སོ་དེ་མ་ཚང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 འཁོར་བ་ལས་འདི་ཙམ་ན་ཐར་ཅེས་དེས་མི་རུས་ཤིང་། ཚང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དེ་ལྟར་
 དེས་རུས་ཞེས་པའོ། །དང་རྟེན་ལས། དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ལྟོས་ནས་
 ཀྱང་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལུང་བསྟན་ཏུ་མེད་པའོ། །ཞེས་
 བ་ལྟར་བཀའ་ཀྱང་རུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་རིག་བས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་
 དགག་པ། རང་ལུགས་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་བཤད་
 པའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་
 འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་རྟོག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་།

དེ་སྐྱོད་ལོགས་ལོགས་བཏགས་པའི་ཚ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞེ། དངོས་དང། ཞར་བྱུང་བསྐྱུ་བ་ལས་ཀུན་བཏགས་ཚོས་ལྟར་
 མི་གཏོགས་པར་བཤད་ཚུལ་དང། དེ་དག་གིས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པར་གསལ་བ་དང། དེའི་སྤྱིར་བཏགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་
 དགག་བྱ་བ་ལ་འགྲུར་བ་དང་མི་འདྲ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ཞེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད། ཅེས་
 སོགས་བྱུང། དེ་ལ་ཤེར་སློན་གྱི་ལུང་འགོད་དང་དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་
 ཡང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀའ་བ་ལ་དོན་དམ་པ་བཏགས་
 མེད་གཉིས་འཆད་ཚུལ་ནི་དེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཅུན་ཚུལ་ཤེས་ན་གསལ་ཏེ།
 དེ་ཡང་ཤེར་སློན་དུ། དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་པས། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་
 ཀྱིས་མེད་པར་སྐྱ་བའི་ཀུན་བཏགས་དེ་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་གཟུགས་སྐྱེ་
 བའོ་ཞེས་བྱུང་བར་དུ་ཀུན་ཏུ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བརྗོད་
 པ་སྟེ་ལོགས་པ་དང། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྟེ་མིང་ལ་བྱས་ནས་དེ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་དོ་
 ཞེས་སྐྱ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེས་གཞན་དབང་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བའི་
 སྤྱིར་ཏེ། མིང་ལོགས་གཉིས་སོ་དེ་སྤང་པོར་གཏོགས་ལ། དེ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱར་བ་
 བཏབ་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འགོག་པ་ན་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ན་གཞན་
 དབང་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པར་གཞན་དབང་ལ་རང་མཚན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་དེས་གཞན་དབང་རང་མཚན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བརྟན་རྣམ་
 པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་

མ་ཡིན་པས་དེའི་སྲིད་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་རང་
མཚན་གྱིས་མེད་པས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱས་ཟིན་ལ་གསུངས་ཤིང་།
ཤེས་སྒྲོན་གྱི་གཞུང་འདི་དག་གིས་ཀྱང་དེའི་དོན་འཆད་ཅིང་། དེ་འཆད་པ་ན་གཞན་
དབང་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་སྐྱ་བ་སྐྱར་འདེབས་སུ་བཤད་པ་དེའི་སྲིད་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་སྒྲོན་ལ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཤེས་སྒྲོན་ལས། རྣམ་
འགྲུབ་སྒྲོན་པ་བདག་གིས་སྐྱས་པ། རས། དེ་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་
དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དག་གི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་
སྲིད་རོ། །རས། བྱིས་པ་རྣམས་དེའི་དོ་བོ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན།
ཞེས་རྣམ་རིག་པས་ཀུན་བཏགས་མིང་སོགས་ཚོས་ལྡེའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་
པས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱས་པ་སྤོགས་སྤར་གྲངས་པ་ནི། བསྐྱུ་བ་ལས།
དོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་ཚོས་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལས་དུ་དག་གིས་བསྐྱས་ཤིང་། སྐྱས་པ། བང་
གིས་ཀྱང་མ་བསྐྱས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏགས་ཚོས་ཅན། མིང་
སོགས་ཚོས་ལྟ་བུ་ཡང་མི་གཏོགས་ཏེ། གཞན་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་
གང་ཞིག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མིང་ལྡན་མིན་དང་།
རྒྱ་མཚན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་བཤད་ཅིང་། ཀུན་བཏགས་དངོས་པོར་
མེད་པའི་སྲིད། ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་ཏོག་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡི་ཤེས་གཉིས་དངོས་པོ་
ཡིན་པའི་སྲིད། མ་ལྟར་མཚམས་ཀྱི་ཉམས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མིང་ནི་
སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་མཚན་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་མ་
བཅས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། མིང་དམིགས་མེད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་

རྟོག་དམིགས་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་གསུངས་ནས།
 མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་དེ་མིན་པའང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་མདོན་པར་རྫོང་
 པའི་ཚིག་གི་གཞིའི་གནས་སུ་བྱུང་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲུ་ཙ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། མིང་ལྡན་མིན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབུས་མཐའ་
 ལས། རྒྱ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མིང་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟུ། ཞེས་དང་།
 དེའི་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་
 བསྟུའོ། །མིང་ནི་ཀུན་བཏགས་པར་བསྟུའོ། །ཞེས་མིང་ཀུན་བཏགས་སུ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་ཚུལ་གྱི་མིང་གི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། མིང་ནི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བརྫོང་
 དུ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མིང་བད་བཞིན་དུ་གོ་བར་བརྫོང་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་ལེ། རྒྱ་མཚན་ལ་གཞན་དབང་གིས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དབུས་མཐའི་ལུང་བྲངས་
 མ་ཐག་པ་དེས་དེ་གཞན་དབང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་ལ་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསྟུ་བ་ལས།
 དུ་ཞིག་འདུས་བྱས་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་དག་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷན་པ། རྒྱ་
 མཚན་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དེ་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་
 བ་སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་ཀུན་བཏགས་མིང་སོགས་ལྟར་མི་གཏོགས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཡང་། ཀུན་བཏགས་ཚོས་ལྟ་སོ་

དེར་མི་གཏོགས་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་མིན་པ་དཔེར་ན་གྲུམ་པ་
 ཉལ་དངོས་གང་རུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་དེ་གཉིས་གང་རུང་
 ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་མི་འགོ་བ་བཞིན་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ར་སྣང་དུ་ཡོད་
 པ། ཞེས་སོགས་བྱུང། ར་སྣང་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་སྲུ་ཐལ་
 འགྲུར་བའི་གཞུང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་
 ལེགས་ལྡན་གྱི་གཞུང་ནའང་མང་བས་ཐལ་རང་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་
 མི་བཞེད་དེ་བྱེད་ཀའང་བར་སྤང་ནའང་། ཤེར་སྐྱོན་ལས། དེ་ལ་འདིར་གལ་ཉེ་གཟུགས་
 ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་དགོངས་འགྲུབ་ལས་
 གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ལེགས་ལྡན་
 གྱིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པའི་ཁྱུངས་གསལ་ཤོས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དེའི་
 སྤྱིར་གང་ཟག་ཅེས་སོགས་བྱུང། དེའི་སྤྱིར་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་མ་རྟོགས་
 ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་
 བཞེད་ལ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་བྱུང་བྱེད་པ་མིན་པར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 སྤུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་འགག་བྱུང་དང་། ཚོས་རྣམས་
 རྫོང་གཞོན་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤུན་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་སྣོད་ལུག་པ་སྲུ་གྲུབ་པ་དེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤོང་འགག་བྱུང་
 འཆད་པར་འགྲུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྐྱོད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཆ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པ་ལ་བྱེད་པ་དགག་པ་ནི། ཡང་ཤེས་རབ་སྐྱོན་མ། ཞེས་སོགས་བྱུང། ཅི་སྟེ་རྣམ་

རིག་པས། གུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ཅེས་པའི་གུན་བཏགས་ནི། དེ་
 འདོགས་ལྟེང་སྐྱོད་ཀྱིས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་ལྟེང་པ་མེན་གྱི། སོ་སྐྱེ་གང་ཡང་
 རྒྱུ་བས་མིང་རྟོག་གིས་གུན་བཏགས་པའི་ཆ་ཡིན་ཞིང་ཆ་དེ་ལ་རང་མཚན་གྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་མེད་དེ། དེ་སྐོ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྐྱེ་ལ། དཔེར་ན་ཐག་པ་
 བཟོགས་པར་སྐོ་སྐྱེ་ལ་དུ་བཏགས་པ་ལ་སྐྱེ་ལ་འདྲིན་གྱི་སྐོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 སྐྱེ་ན། ལགས་ལྡན་གྱིས་དཔེ་མི་འཐད་པའི་སྐོན་སྐོན་པ་ནི། དེ་འབྲེལ་གུན་བཏགས་
 རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་མེན་ཏེ། རོ་བོ་དང་ཁྲད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་མཚན་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་དཔེར་ཐག་པ་ལ་སྐྱེ་ལ་དུ་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་
 མེད་པ་འདོགས་མི་རིགས་པའི་སྐྱེར་ཏེ། དེ་ལ་ཐག་ཁྲ་སྐྱེ་ལ་དང་འབྲེལ་བས་སྐོ་འབྲེལ་བའི་
 དབང་གིས་པ་རོལ་བོས་ཐག་པ་ལ་སྐྱེ་ལ་ལོ་སྐྱེ་ལ་དུ་བཏགས་པ་ན་གང་དུ་གུན་
 བཏགས་པ་སྐྱེ་བ་བྱུང་བ་དེའི་དོན་ཐག་ཁྲ་སྐྱེ་ལ་ཡིན་པ་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་ལ་འབྲིལ་བ་ལ་
 སྐྱེ་ལ་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ཐ་སྐྱེ་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་གཟུགས་ལ་ཚོར་བར་བྱུང་བའི་
 དུལ་གཏན་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སུ་བྱུང་བའི་དུལ་ཐ་སྐྱེ་དུ་ཡོད་དོ་
 ཞེས་སྐྱེ་རུས་པའི་སྐྱེར་རོ། །འཕེར་སྐོན་ལས། གུན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་
 པ་དང་། སྐྱེ་ལ་འབྲིལ་བ་ལ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཡོད་མེད་ནི་རང་མཚན་
 གྱིས་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ཉིད་ལས། སྐྱེ་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི་གྲགས་པས་གཞོད་པར་
 འགྲུར་རོ། །ཞེས་སྐྱེ་ལ་ལ་སྐྱེ་ལ་མེད་པར་བྱུང་ན་འདྲིན་ཉིད་གྲགས་པས་གཞོད་པ་
 དང་། དོན་དམ་པར་དེས་པོ་སེལ་བར་ལྟེན་ན་ནི་དབྱེ་མ་བའི་རྩོལ་གྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྐྱེ་ལ་ལ་སྐྱེ་ལ་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེ་བ་དབྱེ་

མ་བའི་ལུགས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །འདི་དང་མ་ཐུན་པར་དབུ་མ་སྟོང་པོ་
 ལས། ཀུན་བཏགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བཏགས་སྤྱིར་སྐྱུལ་དང་འབྲུང་ཞེས་ཕྱོགས་
 སུ་བསྐྱུས་པ་ལྟར་རྣམ་རིག་པས། ཀུན་བཏགས་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོ་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་
 དུ་བཏགས་པ་བཞིན། ཟེར་བར། དེ་ཉིད་ལས། མི་འདོད། །ཐག་པའི་དངོས་པོར་མ་
 དེས་སྤྱིར། །ཡང་ན་གྲགས་པས་གཞོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར། སྐྱོ་བཏགས་པ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པས་ཀུན་བཏགས་ཐག་པའི་སྟེང་གི་སྐྱུལ་བཞིན་ནམ། ཐག་པའི་
 རོ་བོ་བཞིན་དུ་སྟོན་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཀུན་བཏགས་ཚོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ།
 ཐག་པའི་སྟེང་གི་སྐྱུལ་དང་འབྲུང་བའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རང་
 མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་ཐལ། ཐག་པའི་རོ་བོ་དང་འབྲུང་བའི་སྤྱིར་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ།
 མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཐག་པ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ་བོར་ན། ཐག་པ་རང་
 མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་དེ་ལྟར་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་
 སྤྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་འབྲུལ་མིན་གང་གི་སྤྱིར། །དུ་མའི་ཆ་དེ་མཚོང་
 སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དཔེའི་སྐབས་སུ་སྐྱུལ་དུ་ལོག་པར་བཏགས་པའི་ཆ་དང་
 གདགས་གཞི་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱུབ་པའི་ཐག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རོན་ལ་
 ཡང་བཏགས་པ་འབྲུལ་བའི་ཆ་དང་གདགས་གཞི་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་
 ཐལ། དཔེ་ལ་དེའི་སྤྱིར། སྐྱོན་དེ་འཇུག་པ་ཡང་རོ་བོ་དང་ཁྲུང་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་
 པ་དེ་ཡོད་ན་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་
 ལས། ཁྱོད་ནི་དངོས་ལ་སྐྱུར་འདེབས་འགྱུར། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡུལ་འགོག་

ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟར་རྣམ་རིག་པས་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པར་
བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཀྱན་རྫོང་ཀྱི་ཚོས་ལ་སྐྱར་བ་བཏགས་པར་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཀྱན་རྫོང་མེད་ན་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཡང་རྟོགས་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་བཤད་
པ་ལ་གཉིས། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དོན་འཆད་པ་དབུ་མའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་
དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དོན་རི་ལྟར་འཆད་པའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ན་ངོ་བོ་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར། ཀྱན་བཏགས་མཚན་
ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་འཆད་པར་འདོད་པས་དབུ་མའི་རིགས་པ་འདོད་པར་བྱ་
སྟེ། རྣམ་རིག་པས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀྱན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
དོན་བཤད་པ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཤེས་སྟོན་ལས། ཀྱན་བཏགས་པའི་དོན་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པར་འདོད་པས་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མ་བའི་ཚུལ་
འཐད་པ་དང་བཅས་པ་བཀའ་སྣུལ་བ་ཉིད་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་
ཉིད་བཀའ་བ་ཁོ་ནས་ཡུལ་དེ་ལ་ཡིད་དང་ཚིག་གི་བརྗོད་པ་འཇུག་པ་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་རིགས་པ་ཡང་རྩ་ཤེས་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ལྟོག་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཉེ་དོན་ནི། དེའི་གོང་དུ་བདག་དང་བདག་མེད་གཉིས་
བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ་ན། འོ་ན་ཅི་ཞིག་བདེན་པར་བརྗོད་དུ་ཡོད་ཅི་ན། དོན་དམ་
པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྟོག་པ་སྟེ་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་སེམས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་
ལྟོག་པ་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚོས་ཀྱན་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པའི་
ཚོས་ཉིད་ལྟར་འཇུག་ལས་འདས་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལོ། །དེ་ཡང་སྟོན་ལྟར་བ་

ལ་བྱམ་སའོ་ཞེས་བཏགས་པའི་བདུན་བཞག་སའི་ལྷུལ་དེ་ཚོས་བདག་ལ་དོན་དམ་
 བར་བྱས་པའི་དོན་དམ་བར་བྱུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཀྱང་།
 སྐྱོན་གྱིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་བར་ལྷུལ་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་ལ་དོན་དམ་
 བར་བྱས་པའི་དོན་དམ་བར་བྱུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དེའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྐྱབ་
 མིན་ཉེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ལྷགས་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡི་གེ་དང་བརྟེ་
 མི་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ངོ་ཤེས་པ་དང་། བ་
 ལང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ངེ་དང་མིག་གིས་རང་གཞན་གྱི་བེལ་ལ་སོགས་པ་ངོ་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དོན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མིང་གིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་
 པས་དེས་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོང་པར་མི་བྱེད་པ་ནི་ལྷ་བྱ་ཅག་གཉིས་
 ཀ་ལ་ཡང་འབྲེལ། །ཞེས་སྐྱབས་འོན་སོགས་བརྟེ་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བྱམ་སོགས་གྱི་
 དོན་ཤེས་ཤིང་། བ་ལང་སོགས་གྱིས་ཀྱང་ངེ་གཟུགས་སོགས་ལས་རང་གཞན་གྱི་
 བྱ་ཤེས་རུས་པས་མིང་བརྟེས་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་
 ལྷགས་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲེལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མདོ་དོན་བཤད་པ།
 དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མདོ་དོན་བཤད་པ། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མདོ་
 དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ན་འདི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་པ་དབྱུ་མའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་དེས་ན་རྣམ་རིག་
 པས་ངོ་བོ་དང་བྱེད་པར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་ཞེས་པ་ཀྱང་བཏགས་ལ་ངོས་འཛིན་པ་
 དང་མི་འབྲེལ་བར། འདིར་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་

ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་རིམ་པར་གཟུགས་དང་དེའི་
 སྐྱེ་བ་ལ་ངོས་འཛིན་ཅིང་དེ་ལ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་དོན་ཞེས་
 བྱའོ། །བཏགས་པའི་དོན་གཟུགས་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འདི་བས་འཆང་དེ། གཞན་
 དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འགོག་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཐ་སྙད་དུ་རང་
 མཚན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་གསུངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་
 ཞེས་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་གཟུགས་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་ཀུན་བཏགས་
 པ་ཚོས་བདག་ཏུ་འཛོག་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཉེ། གདགས་གཞིའི་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གྲུས་ནས། དེ་མེད་པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
 མདོ་དོན་དུ་འཆང་བ་དེའི་ཆེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཀུན་བཏགས་མིང་
 བརྩས་བཞག་པར་གསུངས་པ་ནི་མེད་རྒྱུའི་ཀུན་བཏགས་སྐྱེ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་
 ཚམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན། གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
 གསུངས་པ་ལས། ཀུན་བཏགས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མིན་ནམ་སྟུམ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།
 རྟོག་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་ནི་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་གཟུགས་
 སོགས་ལ་བྱེད་ཀྱང་། དེའི་སྟེང་གི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་
 དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞན་
 དུ་ན་ནལ་འབྱེད་སྐྱོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་སྲིད། ཞེས་སོགས་བྱུང་། མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཡོངས་བྱུང་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་གཟུགས་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་སོགས་དོན་དམ་པར་
གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་བྱུང་ཡིན་པ་མདོའི་
དོན་ལས། རྣམ་འབྲོར་སྐྱོད་པ་བ་ལྟར་མིན་པར་སྐྱེ་བའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། མདོ་ཚན་གཞན་གཉིས་ཀྱི་
དོན་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་གཞན་དབང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཤེར་མདོ་
སོགས་མདོ་གཞན་དུ་རོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་
དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སློབ་དཔོན་འདིས་བཞེད་ལ། མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་
དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །བདག་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་ནི་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་དངོས་པོ་ལ་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་
གྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་དོན་དམ་པའི་བྱུང་བར་ངེས་པར་སྐྱོར་དགོས་པར་འདོད་པས་རང་
མཚན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་སློབ་དཔོན་འདིས་བཞེད་དོ། །རྣམ་རིག་པས་
ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། མདོ་གཞན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་མཐུན་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་
ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་འདོད་པས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་
བ་མེད་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །གཞན་དབང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཉེ་བདེན་པས་

སྣང་བ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྣོན་པའི་མདོ་ཚིག་གི་དོན་ཡིན་
ཏེ། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་འདྲིན་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་
པས་མདོར་དེ་སྐྱེ་མ་བཞིན་གསུངས་པ་མི་འབྲུག་པར་འགྱུར་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །

༥ འདིར། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚན་ས་བཞག་པའི་ཀུན་བཏགས་ཏེ།
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དང། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ། སྐྱེ་
བ་ངོ་བོ་ཉིད་དང། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ། དོན་དམ་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་སོགས་གསུམ་མེད་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་
ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཚན་ས་བཞག་པ་དེ། དེར་
བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས། དེ་ཡང་
ཐ་སྐྱད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་པའི་
སྲིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
སྣོན་པ་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དོན་དམ་པར་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོར་མེད་པས་ན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཚན་ས་བཞག་པ་དེ། དེར་བཤད་
པའི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས། གཞན་དབང་བདག་
ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་ནི། ཉམས། དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྲིད། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་དོན་དམ་བདེན་པའི་རོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཆ་
 ཅན་བཞག་པ་དེ། དེར་བཤད་པའི་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། གཞུང་ལས། དོན་དམ་པར་གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་
 བ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པ་མདོའི་དོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། དོན་དམ་པར་དོན་
 དམ་བདེན་པའི་རོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་གང་ཡིན་ཡང་རང་ཉིད་རང་སྟེང་
 གི་གཞན་དབང་དང་། རང་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པའམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྐྱོ་བཏགས་པ་
 རང་སྟེང་གི་ཀུན་བཏགས་དང་། རང་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པ་རང་སྟེང་གི་ཡོངས་གྲུབ་
 ཏུ་འདོག་གོ། མིང་སོགས་ཚོས་ལྷ་ལ། ཀུན་བཏགས་པའི་གཞིའི་ཚོས་དེ། འདིའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེ་བ་ལས། རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྐྱེ་ན་
 མདོར་པར་རྫོང་པའི་ཚིག་གི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། རང་གི་བརྗོད་དོན་མིང་བརྗོད་བཞིན་ཏུ་གོ་བར་བྱེད་
 པའི་ཚོས་དེ། འདིའི་མིང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མིང་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་
 མཚན་དེ་ཉིད་ལ་ཚིག་སྐྱེ་བའི་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། ཁམས་
 གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་གཉིས་སྣང་འཇུག་ཏུ་གི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དངོས་པོ་དེ།
 འདིའི་རྣམ་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཞེ་ན།
 ཁམས་གསུམ་ན་སྐྱོད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། བྱུང་བར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་
 དུལ་སྟོང་ཉིད་དེ། འདིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་

བཞེད་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་བདག་མེད་པས་རབ་རྩ་སྤེལ་བ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྤྱོད་ཡུལ། མངོན་པར་རྫོང་པ་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་གནས་སུ་མ་གྲུང་པའི་
དངོས་པོ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློབ་ཆ་ནས་བཞག་པ་དེ།
འདིའི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་པའི་ཡེ་
ཤེས་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མདོར་བསྐྱུ་ན་རྩ་གཉིས་སུ་བཟུ་བར་བྱ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། འདི་ལ་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་ཡང་ཡོད་དེ། བསྐྱུ་བ་ལས། ཡང་དག་
པའི་ཤེས་པ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གང་ཞེ་ན། ཅས། ཞུས་
གསུམ་པ་ལས་ཡིད་སྐྱག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞུས་གསུམ་པ་རབ་རྩ་ཞི་བའི་རོ་སྤོང་
བར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་ལན་མང་རྩ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུར་བ་སྐྱུར་བ་ཁོ་ནར་ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་པར་དག་པར་འཕྲོ་བ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར། རྒྱས་པར་ན། བསྐྱུ་དང་མཉམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། །ཡོད་དང་རྗེས་དང་ཀུན་
རྫོབ་དང་། །རབ་རྩ་སྤེལ་དང་གཞན་ཉིད་དང་། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་གཟུགས་ཅན་
ཡིན། །ཞེས་དང་། བསྐྱུ་དང་རོ་བོ་ཉིད་དང་ནི། །གཟུགས་དང་འཛིག་རྟོགས་སྤྱིར་བ་
དང་། །འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་ཡོངས་ཚོལ་དང་། །ཡང་དག་དགོངས་དང་གོ་རིམས་
སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚོས་ལྷའི་དོན་བཅུ་ཚན་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུ་བར་གསུངས་
པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་དགོངས་པར་སོན་མིན་དབྱེད་
དགོས་སོ། །

། ལྷོ་ནུ་ ལམ་སློན་རང་འགྲེལ་དུ་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་ཆེན་པོ་རྩལ་དང་། ལྷོ་སློན་ཆེན་པོ་གཉིས་ཞེས་བྱུང་བ་དང་། དབུ་མའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་འགྲེལ་བ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཞེས་པའི་བརྒྱད་ཀི་དེ་ཉིད་ལས། ལྷོ་བ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ག་ལས་འཇིགས་མེད་དང་། ལྷོ་བ་དཔོན་ལྷ་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆིག་དོན་གསལ་བ་དང་། ལྷོ་བ་དཔོན་རྩ་བུ་སྣང་བལ་གྱིས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་སློན་མ་དང་། གནས་བརྟན་བུ་རྩ་བུ་ལི་ཉ་ས་མཛད་པའི་བུ་རྩ་བུ་ལི་ཉ་དང་། ལྷོ་བ་དཔོན་སློ་བརྟན་གྱིས་མཛད་པ་དང་། ལྷོ་བ་དཔོན་གྱུ་ཁ་ཉི་དང་། ལྷོ་བ་དཔོན་གྱུ་ཁ་བྱི་དང་། ལྷོ་བུ་ཅ་གྱུ་ཁ་ད་ཉ་ས་མཛད་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་འད་སོགས་དང་མི་འབྲེལ་ཤེས་རབ་སློན་མ་ལ་ལྷོ་སློན་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྷོ་སློན་ཅ་སློན་རས་གཟིགས་བརྟན་ལུགས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། ལྷོ་སློན་ཅ་དེ་བ་འཕྲུལ་མཛད་པའི་དབུ་མ་དཀར་པོ་འཆར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལྷོ་སློན་ཆེན་པོ་གཉིས་ཞེས་པའང་འདི་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་འད་དུ་ཤེས་སློན་དཀར་པོ་རྣམས་འཆར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་མ་མ་སློན་ཞིང་། འགྲེལ་བ་འད་ལས་ཤེས་རབ་སློན་མེ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ལྷོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་གྱིན་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་བེད། ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་ངོ། །ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རྣམ་རིག་པས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཞད་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་འགོག་པ་ན་དེའི་དོན་འདོགས་བྱེད་མིང་རྟོག་གམ། བཏགས་ཆ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་བྱེད། ཅེས་བཏགས་པ་ནི། སེམས་ཅོམ་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོད་ལ་མ་སློན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་དང་། རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཡུལ་

སྤྲོད་ནས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་གང་ལ་བསམས་ཀྱི་དང་པོ་ལྟར་ན། ཀུན་བཏགས་རང་
 མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་མིང་རྟོག་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་བྱེད་པར་དེས་
 ཁས་མ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དོགས་པ་ཆེ་བས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དོགས་པ་ཆེ་ཚུལ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་ཚོད་པའི་ཆེད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བ་དེའི་དོན་ཀུན་
 བཏགས་འདོགས་བྱེད་མིང་རྟོག་གསལ། གང་གསལ་གཞི་གཞུག་དབང་རལ། བཏགས་
 པའི་ཆ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་བཏགས་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་པ་ལ་དེ་
 ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ལྟར་ན། དེའི་མིང་དོན་གང་ལ་རྩོད། དོན་ལ་མིན་ཏེ།
 ཚོས་ཀུན་ཡུལ་སྤྲོད་ནས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དེ་གཉེས་མ་སྒྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། མིང་ལ་མིན་ཏེ། མིང་ཅམ་ལ་ལེགས་ལྡན་ལྟ་བུའི་བརྟེན་ཏེ་མི་རྩོད་པའི་ཕྱིར་
 དང། རྩོད་ན། ཀུན་བཏགས་ཚོས་ཅན། རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་སྤྲོད་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་སྟེ། དེ་ལ་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་
 བཅད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དབུ་མ་སྟོང་པོ་དང་བསྐྱེད་པ་ལ་ལེ་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་ཕྱི་མ་
 ལྟར་བཅད་དམ་སྟེ་སྟེ་བཏགས་པའི་གནས་སུ་ཆེའོ། །ལེ་སྟོན། དེའི་འགྲེལ་བཤད།
 བཏགས་པ་གཞུག་གི་ཐད་པའི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཐེན་ལྟར་ན་སེམས་ཅམ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
 གྲུབ་ན་མིང་སོགས་ཚོས་ལྟེ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་དེ་ལྟེ་
 ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཀུན་བཏགས་མེད་རྒྱུའི་ཀུན་
 བཏགས་ལ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་སེམས་ཅམ་དང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མཚན་ཉིད་པོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཡིན་མིན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་

བཤད་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་རྣམས་པ་ལྟ་བུ་ལོ་འདིར་བསྐྱབ་པའི་
 ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེས་
 འགྲེལ་བཤད་ལས། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དག་གྲང་ཚོས་ལྡན་བསྐྱབ་ཏེ། ཞེས་པའི་
 ལྡན་ཟེན་ལྟར་ན་གཞི་བྱུང་བ་དེ་ལྟའི་གང་རྒྱུར་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཀྱང་
 བསྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་འགལ་སྲོལ་དུ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་
 བཏགས་ཚོས་ལྟའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་ཀྱང་དེ་དེས་བསྐྱབ་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་
 ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ལ་དེ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་དེར་བསྐྱབ་པ་ལ་དེ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱེད། རྗེ་འཛིགས་མེད་དབང་པོས་མིང་ལྡན་མིན་མིན་པས་མིང་གི་
 ཚོགས་ལ་ཟེར་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་ཡང་།
 ལྟར་བྲངས་པ་ལྟར་མིང་སེམས་དང་མི་ལྡན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་ལས་ལྡན་
 མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་མིན་བཏགས་དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཉམ་སྟོན་གྱིས་མིང་
 ལྡན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའང་སེམས་ལྡན་མིན་པ་དང་འདུ་བྱེད་
 ཡིན་པའམ་མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་
 སོ། །བསྐྱབ་པར། རྒྱ་མཚོན་གྱི་རོ་བོ་དངོས་འདི་ན་བཞུགས་པོ་དང་། དབྱས་མཐར་དེ་
 གཞན་དབང་དང་། བསྐྱབ་པར་ཀྱང་བཏགས་ཚོས་ལྟའི་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པ་དང་།
 གཞུང་དུ་ཀྱང་བཏགས་ཚོས་བཞི་མིན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དཔགས་ན་རྒྱ་
 མཚོན་ལ་ཏག་པ་མེད་པར་མངོན་ཡང་། བསྐྱབ་པར་རྒྱ་མཚོན་ལ་འདུས་མ་བྱས་དང་།
 ཅུ་ཤེས་འགྲེལ་བཤད་དང་དབྱས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་ཀྱང་བཏགས་ཚོས་ལྡན་
 བསྐྱབ་པར་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དུ་དབྱས་མཐར་རྒྱ་མཚོན་གཞན་དབང་དུ་

གསུངས་པར་དགོངས་གཞི་བཞག་པ་སོགས་ལ་དབགས་ན་དེར་ཉག་པ་ཡང་ཡོད་
 འབྲེལ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་འགལ་སྤོང་དུ་ཁ་ཅིག་སྤྱིར་ཚོས་ལྡེའི་ནང་གི་རྒྱ་མཚན་ལ་ཉག་
 དངོས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་མིན་
 ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་ལྡེའི་ནང་གི་དེ་ལ་དངོས་པོས་བྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་
 ཁོངས་སུ་མི་འོང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་སྤྱིར་བེད་བ་དང་། གཞན་དག་སྤྱིར་ཚོས་ལྡེའི་
 ནང་གི་དེ་ལ་དངོས་པོས་བྲུབ་པས་དབྱུང་མཐར་དེ་གཞན་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡང་
 ཚོས་ལྡེའི་ནང་གི་དེའི་དོས་འདྲིན་ལ་དགོངས་བ་དང་། བསྐྱབས་དེ་ལ་ཉག་པ་བཤད་
 པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཅུ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་
 མཚན་ཡིན་ན་ཚོས་ལྡེའི་ནང་གི་དེ་མ་ཡིན་པས་བྲུབ་པའི་སྤྱིར་བེད་ན་བཏགས་གོ།

ཁ་ཅིག །ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་པས་
 བྲུབ་པར་ཐལ། གཞུང་ལས། རྒྱ་མཚན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་བཤད་
 ཅིང་། ཞེས་གསུངས་དོན་ཡོད་པའི་སྤྱིར་བེད། གཞན་དག་དེ་མ་བྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་
 ཤེས་བྱའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་པར་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་བེད་ན་
 དབྱུང་དགོས་སོ། །གཞུང་ལས། ཀུན་བཏགས་དངོས་པོར་མེད་པས་ཚོས་བཞི་མ་
 ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་དོན་དངོས་པོར་མེད་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཚོས་བཞི་མ་ཡིན་པའི་
 སྐབས་བྱེད་དུ་བཀོད་པར་དཀའ་འབྲེལ་གཉིས་སོགས་གཞུང་ལས་ཆེད་དུ་འགྲུང་ཡང་།
 ཀུན་བཏགས་མིང་དང་རྒྱ་མཚན་གཉིས་མིན་པའི་སྐབས་བྱེད་བྱུང་དུ་བཀོད་ཅིན་པས་
 རྣམ་ཉོག་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ན་མ་སྐྱེས་ནས་
 སྤར་ལྟར་སྤར་ལ། ཐབ་གསལ་སྟོན་མེད་འདི་དབྱུང་མཐའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྒྱ་

མཚན་ཡིན་ན་དངོས་མེད་མིན་དགོས་པའི་དོན་དུ་བྱས་པ་ཡང་གཞུང་གི་ཐོབ་ཚོད་
 ལ་མི་ཡོང་བ་གཞུང་བསྐྱུགས་པས་ཤེས་སོ། །གཞུང་ལས། དེས་ན་ཚོས་ལྟར་མི་
 གཏོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཡང་དེར་མི་
 གཏོགས་པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་དཀའ་འབྲེལ་དུ་
 ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་ལ་སྦྱར་ཡང་། ལུན་སེལ་ལས། དེ་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་ངོ་མ་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །ཁོ་ན་ལེ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དངོས་པོ་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་གསལ་ཤོས་ཤེས་སོན་དུ་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ལ་འདིར་གལ་ཏེ་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་
 ལ་བརྗོད་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 སློབ་དཔོན་འདིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་བ་དང་། ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་དང་།
 ཐལ་རང་གིས་རང་རྒྱུད་བཞེད་མི་བཞེད་བཤད་པའི་སྐབས་གསུམ་གར་དངོས་པོ་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་བ་ཏུ་ཅང་གསལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཁྱད་པར་
 གསལ་བོ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ནི་འདི་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་ཟེར་ན་བརྟག་གཞུང་ལས། ཡོད་མེད་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཡིན་
 པས། ཞེས་པའི་དོན་ལ་གྲུང་ཐང་པར་མཚན་དུ། ལྟར་འདིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་མ་ཟད། རང་འདྲིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞེར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་
 ཡང་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། ལུགས་འདིར་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 གསུམ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དེར་ཡོད་པ་མི་རུང་ཞིང་། དེར་མ་
 ཟད་ལྟར་འདི་རྣམ་རིག་པས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་

ལ། འདོགས་ཕྱེད་དང་གདགས་གཞི་གཉིས་སུ་ཕྱེན་ས་འགོག་པའི་སྤྱི་མའི་སྐབས་
 ཡིན་ལ། དེ་རྣམ་རིག་པས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ལ་བཤད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལུགས་ལ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་
 གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཤེར་སྐྱོན་དུ། གུན་བཏགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་པ་འདི་དང་དབྱེ་མ་སྟོང་པོས་འགྲུབ་པར་བཤད་པ་ནི། ལྷག་མཐོང་དཀའ་འགྲུབ་
 དུ་དབྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས། ལྷར་དཀའ་འགྲུབ་དེ་སོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་
 བཀོད་ཡོད་དོ། །དཀའ་འགྲུབ་ལས། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས། སེམས་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་མ་
 ལྷུང་གྲང་། ཅུ་ཤེད་རྒྱུ་ཆེན་དུ་དེ་ལྟར་སྐྱུར་ལ། དཀའ་འགྲུབ་ལས། དོན་དམ་པར་
 ཚོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དང་ཚོས་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་
 ངན་ལས་འདས་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་དང་། གཉལ་སྐྱོན་གྱིས་གྲང་དེ་
 དང་མ་སྐྱུན་པར་གསུངས་པ་ཡང་། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
 མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མཚུངས། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་མི་མ་སྐྱུན་ཞིང་། ལྷར་བཤད་པ་དེ་དང་མི་འདྲ་བའི་སྐྱོར་ཚུལ་གཞན་
 ཡོད་པ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཤེས་པར་བྱཏོ། །གཞུང་ལས། ལྷ་ལྡིང་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་
 བཏགས་པའི་བདུན་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབྱེ་མའི་
 རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྐྱབ་པ་མིན། ཞེས་པའི་དོན་ལ་དཀའ་འགྲུབ་གཉིས་མ་སྐྱུན་པར་
 ལྷ་ལྡིང་བ་བྱམ་བདེའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་སྐྱོན་ལ་མ་སྐྱོས་པའི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་
 འགོག་པ་ལ་དབྱེ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་སེམས་ཅམ་པའི་རིགས་པས་གྲང་

ཞེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དེ་འབྲེལ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ན་དེ་ལྟོ་ལྟེར་བའི་གནས་ལུགས་
 ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་བུམ་བཟའི་སྲར་ལྟོ་ལྟེར་བ་མེད་དགོས་པ་ལ་དེ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དམ་སྟུམ་མོ། །ལྟོ་ལྟེར་བ་བུམ་བཟའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་
 གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་ཞེས་སྣུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་འགོག་
 ལུས་པའི་སེམས་ཅམ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དོན་དམ་པར་མ་
 གྲུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་དཀའ་འགྲུལ་ལས།
 ལྟོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱི་ལུགས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་སྟུམ་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་
 ལྟོ་བཏགས་དེ་ཡོད་ཀྱི་ཉེ་ཀུན་བཏགས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་གཞུང་ལས། འདི་
 གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ། ཞེས་
 པ་ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ལྡོག་ལ་ངོས་འཛིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། སྲར་བཤད་པ་
 བེ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་
 ཚོད་ལན་དང་ཡང་བསྐྱིགས་པའི་བཤད་པའོ། །ཁོ་ན་ལེ། གཞུང་ལས། དེ་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་པ་དགོངས་འགྲུལ་གྱི་དོན་དུ་འཆད། ཅེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 རང་རྒྱུད་པས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ།
 ཡང་སྟོང་ལས། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་བདེན་གྲུབ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་མིང་གིས་བཤད་པའང་མང་བས་དེ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའི་མཚན་དུ། གཞུང་ལས། དེ་
 ཡང་ལྟོ་ལྟེར་བ་ལ་བུམ་བཟའི་ཞེས་བཏགས་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
 བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་གང་ལ་བྱེད་པའི་རྩིས་ལ་རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཅམ་

པའི་ལུགས་མི་འབྲ་བའི་བྱང་པར་བསྟན་པར་བཤད་ཀྱང་དེས་ནི་ལྷོ་ལྷོ་བ་བ་བྱུང་
བརྟའི་ལུལ་དུ་དངོས་དབང་གིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དེ་གཉིས་འབྲ་བར་སྟོན་པ་
ལས་སྡེ་མ་ལྷན་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཐ་སྟོན་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
ལེགས་ལྷན་གྱི་ལུགས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་
པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དངོས་དང་། ཞར་བུང་
ཀུན་གཞི་སོགས་མི་བཞེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ལེགས་ལྷན་གྱིས་སྤྱི་
དོན་འདོད་པའི་ཚུལ། སྤྱི་དོན་འདོད་པ་ལ་ལུང་གཉིས་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ། སྤྱི་
དོན་ཡོད་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཚུལ། སྤྱི་དོན་མེད་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་
འཇུག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ད་ནི་ཀུན་རྫོབ་། ཅེས་སོགས་བྱུང་། སློབ་དཔོན་
འདིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་སྤྱི་དོན་དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་གཉིས་ལས་གང་དུ་འདོད་
བཤད་པ་ནི། ལྷན་གྲུབ་དང་འཕགས་པ་སྟེས་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཐ་སྟོན་དུ་སྤྱི་དོན་
ཡོད་མེད་སྤྱེ་ནས་གསལ་བར་བཤད་པ་མེད་ལ། ཤེས་སྟོན་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
དོན་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་དོན་གང་ཡིན། གལ་ཏེ་དེའི་དོན་སྤྱི་
རོལ་གྱི་རྒྱུན་ལ་མི་སྟོས་པར་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་རྒྱ་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྱི་
བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལ་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་སྤྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུན་ལ་མི་སྟོས་པར་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སྤྱི་བར་སྟོན་ན་དཔེ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཐ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་གཞུང་པས་གཞོད་
དོ། །ཞེས་ཐ་སྟོན་དུ་སྤྱི་རོལ་ཡོད་པ་དང་། ལུས་དང་ཡོངས་སྟོན་དང་གནས་ཀྱི་གྲིབ་མ་
སྟེ་ལུས་ཉེ་བར་ཁ་བསྐྱུར་བའི་སྤྱི་རོལ་དང་ཡོངས་སྟོན་དང་གནས་སྟེ་ལུས་ཡང་སྟེད་

དོ། །དེ་མེད་དུ་ཟེན་ན་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་སྤང་
བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་རྣམས་ལྡན་གྱི་སྐོར་ནས་
འཇིན་བར་གསུངས་ཤིང། ཕྱི་དོན་དང་དེ་འཇིན་དབང་ཤེས་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཕྱི་བ་
ཡིན་ཏེ། སྐོར་པོ་དེ་སྐོར་འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་
རང་ངོས་ནས་རང་གི་རྣམས་བཀོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དེ། རྟོག་གི་འབར་
བ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་བཀང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡང། ཉན།
མིག་དང་གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམས་བར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་
གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགའ་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་བརྩུ་བ་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང། ཕྱི་དོན་བཀག་པ་མདོ་གང་གི་
ཡང་དོན་མིན་བར་བཞེད་དམ་དབྱེད་བར་བྱ་སྟེ། ས་བརྩུ་བར་ཁམས་གསུམ་སེམས་
ཅམ་དུ་གསུངས་པ་དང། ལང་ག་ཤེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བཀག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ས་བརྩུ་བ་ལས།
འདི་ལྟར། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་སྟེ། ཞེས་པའི་ཅམ་སྤྲས་ཕྱི་དོན་འགོག་
བ་མིན་ཏེ། དེས་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་རྟོག་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
བྱེད་པོ་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དེའི་རྗེས་སོགས་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་
མདོན་བར་འདུས་བྱས་པ་དང་སེམས་ཀྱིས་བྱིས་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་
བྱེད་པ་པོ་དང་ཟབ་པོ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་བྱུབ་སྟེ། དེས་ཕྱི་དོན་དོན་དམ་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཤེར་སྐྱོན་ལས། ལུང་ལས། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཉན། དེ་རོ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོད་

བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་སྲིད་ལྱི་དོན་དོན་མེད་མེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཉན། དཔེར་ན་རི་
 བོད་གི་རྩ་སྣང་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྲུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ལང་
 ག་ཤེགས་ཀྱི་དོན་ནི། འཛིག་རྟེན་ཀྱི་བྱེད་པོ་བདག་རྟག་བ་སོགས་མ་ཡིན་པར་སེམས་
 ཅམ་ཞེས་ཏུ་བཙུག་པ་ཉིད་སྣང་། སྲིད་ལྱི་སྣང་བ་དོན་མེད་ལས་ཉེ་དོན་དམ་
 བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། ལུས་ལོངས་སྐྱོད་གནས་རྣམས་དང་འདྲ་བ་སྟེ་རྣམ་བ་ཀྱི་བ་མ་
 ལྟ་བུས་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་མཚུངས་པར་སེམས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་དོན་དེ་དག་དང་
 འདྲ་བའི་རྣམ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གསུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་དམག་
 དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་པ་འདུས་པའི་སྐབས་སུ་དེའི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དེ་དེ་ནས་
 དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་ཡང་གསུགས་སྐྱ་སོགས་བསགས་པའི་སྐབས་སུ་དེའི་རྒྱལ་
 སྤྱོད་པ་དེ་དེ་ནས་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དེ་དེས་ཀྱང་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱེན་བྱེད་པའི་སྲིད། འདུས་བསགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྟོག་གེ་
 འབར་བ་ལས། བསགས་པ་དང་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་
 བ། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་རིགས་མ་ཐུན་བ་དག་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་བ་ནི་ཚོགས་པ་ཞེས་
 བྱའོ། །མྱེད་པོ་ཆེ་དང་རྟེན་སོགས་པ་དང་སྐྱེད་བ་དང་སེང་ལྗང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 རིགས་མི་མ་ཐུན་བ་གཞི་བ་དད་པ་འདུས་པ་ལ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ལ་སོགས་
 བར་གདགས་པ་ནི་འདུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལ་
 བརྟེན་བ་ནི་འདུས་པ་དང་། རྟེན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་
 རྣམས་ནི་བསགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་བུམ་སོགས་ཀྱང་བསགས་པ་ཡིན་

བས་འདུས་པ་རྗེས་སུ་མེད་པ་དང་བསགས་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་ལ། འདིས་རྗེས་
 བཏགས་འཛོག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དུད་དགོས་པར་ལྷག་མཚོང་དཀའ་འབྲེལ་དུ་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། ཅི་སྟེ་སྟོ་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་དང་
 འདུས་པ་ཡིན་སྟུང་། །རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པ་ན། །དེ་ནི་གཉིས་ཀར་མི་
 རིགས་སོ། །ཞེས་རྣམ་རིག་པས། རུལ་སྤ་རབ་ཡལ་གར་བ་འཕ་དུ་མ་འདུས་པ་གང་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་འདོད་སྟུང་། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལ་གཟུགས་རུལ་
 གཅིག་ལུ་ནི། །གཟུགས་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་སྤང་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་
 གྱིར། །དབང་གཟུགས་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་གཟུགས་རུལ་སྤ་
 རབ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་
 མིག་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བའི་གྱིར། དཔེར་ན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་བཞིན། །ཞེས་
 བའི་རིགས་པ་དང་འགལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤ་རབ་གཟུགས་ནི་དུ་མ་དེ། །སེམས་
 ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་མི་འདོད། །རྗེས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱིར། །དཔེར་ན་སྤང་བ་གཉིས་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཟུགས་རུལ་བསགས་པ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་མིག་
 ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྗེས་སུ་མེད་པའི་གྱིར། དཔེར་ན་སྤང་བ་གཉིས་སྤང་
 བཞིན། །ཞེས་པའི་རིགས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་རྣམ་རིག་པས་སྟོང་པོ་འདོད་པའི་
 ལུགས་བཀག་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། དེ་ལ་གལ་ཏེ་པ་རོལ་སོ། །བསགས་པ་མིན་
 པའི་གཟུགས་སེམས་ཀྱི། །སྟོང་ཡུལ་མིན་པར་སྦྱབ་བྱེད་ན། །དེར་ནི་སྦྱབ་པ་ཉིད་
 བསྐྱབས་འགྱུར། །ཞེས་རུལ་སྤ་རབ་ཡལ་གར་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་མིན་པར་
 སྦྱབ་ན་སྦྱབ་ཇི་སྦྱབ་པ་དང་། ཅི་སྟེ་བསགས་པའི་གཟུགས་ལ་ནི། །གཏན་ཚིགས་

མ་གྲུབ་ཉིད་འགྲུར་ཏེ། །གཟུགས་གཞན་དག་གི་བསགས་པ་ནི། །དེར་སྒྲུབ་སྒོམ་གྱི་སྐྱེ་
 གྱིར་རོ། །ཞེས་བསགས་པ་དེའི་སྐྱོད་ལུལ་མིན་པར་སྒྲུབ་ན། རྗེས་སུ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཁོ་ལོ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྲུར་ཏེ། དེ་རང་འཛིན་
 དབང་ཤེས་རང་གི་རྣམ་ཐུན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དམིགས་ཉིད་ཡིན་
 འདོད་དེ། །དེ་སྒྲུབ་སྒོམ་གྱི་རྒྱུར་འགྲུར་གྱིར། །འདོད་ཆགས་བཞེན་དུ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཁྲིད་
 དམ་བཅས་ལ་རྗེས་དཔག་གཞོད། །ཅེས་བསགས་པའི་གཟུགས་ཚོས་ཅན། རང་
 འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་
 ཡིན་ཏེ། རང་འཛིན་དབང་ཤེས་རང་གི་རྣམ་ཐུན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 བ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་
 བཞེན། དེས་ན་རྣམ་རིག་པས་བསགས་པའི་གཟུགས་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་
 བཤད་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་ཅེས་ཚེད་སྒོང་མཛད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱ་བ་གཉིས་སུ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཤེས་སྐྱོན་ལས། རྒྱ་བ་གཉིས་
 མཚོང་བའི་སྐྱོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དམིགས་སྐྱེན་མེད་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱ་བ་གཉིས་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པའི་
 སྐྱེན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཟུགས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་
 ཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མིག་གི་རྒྱ་དང་ཐུན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་སྒྲུབ་བཞེན་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དམིགས་པའི་སྐྱེན་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་

སྲིད་མཛད་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྲིདོན་མེད་ན་མདོ་
 ལས། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །ཞེས་
 སོགས་དབང་ཤེས་རྣམས་དམིགས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་
 བར་ཡང་འགྲུང་ཏེ། རོན་དམ་དང་ཐ་སྐྱད་གང་དུ་ཡང་དམིགས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་
 འཐད་པའི་སྲིད་འོ། །དེ་ལ་དབྱུང་མ་སྦྱིང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་གཟུང་བར་སྤང་འདོད་
 བས། །གཟུགས་སློ་ཡང་དག་མ་ཡིན་ན། །ཞེས་པ་ལྟར་རྣམ་དེག་པས། སྲོན་པོ་རང་
 ལས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པར་སྤང་བའི་སྲོ་འཛིན་མདོན་སྲུང་ཚོས་ཅན། སྤང་བ་ལ་མ་
 འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུལ་སྲིདོན་དུ་མེད་བཞིན་སྲིདོན་དུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་སྲིད། དཔེར་ན་རྩ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པ་ལ། དེས་ན་
 གཏན་ཚིགས་འཇུག་འགྲུང་ཞིང་། །དམ་བཅས་པ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དེ་
 བེ་རྟགས་གྱི་རོན་གྲུབ་པ་ན་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་མོ་ལོག་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཟིན་པས་
 རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཞིང་། དམ་བཅས་པ་ལ་ཡང་མདོན་སྲུང་དང་ལུང་དང་འཛིག་
 རྟེན་ལ་གྲགས་པས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅམ་དུ་ཞི་དམིགས་པ་
 དང་། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་འཛིན་ན། །ཁས་སྤངས་པ་དང་གྲགས་པ་
 ཡིས། །དམ་བཅས་པ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར། །ཞེས་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་
 བས། ཞེས་པའི་ལུང་ཁས་སྤངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། འཛིག་རྟེན་ན་གཟུགས་སོགས་
 སྲིདོན་མེད་པར་དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་སོགས་མི་སྐྱེ་བར་གྲགས་པས་གཞོན་པ་
 དང་། དེ་ལྟར་སྤང་བ་སྐྱེ་བའི་སྲིད། །མི་ལམ་གཟུགས་སོགས་སློ་བཞིན་དུ། །གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་རོན་མེད་པར། །རྣམ་པར་ཤེས་ཞེས་བྱར་མི་རུང་། །གང་སྲིད་མི་ལམ་

ལ་སོགས་པའི། །རྣམ་ཤེས་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་དཔེ་ཡང་མེད་པ་
དང། །ཡུལ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་སྡུམ། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་
ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དཔེར་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་བཞག་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་ལམ་
གྱི་ཤེས་པ་ཡང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མི་ལམ་ན་ཡང་བག་
ཚད་ཀྱིས་བསྐྱོ་བའི་མི་ལམ་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མི་ལམ་གྱི་གཟུགས་མཚོང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱེས་པས་ཡུལ་ལ་སྐྱུར་
བ་བཏབ་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ལ། འདི་དང་མཚུན་པར་རབ་བྱེད་ཉར་
སྡེ་བའི་ཤེར་སྟོན་དུ་ཡང་འབྱུང་མོད་མངས་དོགས་ནས་མ་བྱངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཞེན་གྱུར་གཞི་སོགས་མི་བཞེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་
གུན་གཞིའི། ཞེས་སོགས་བྱུང། དེ་ལ། གསུངས་ཉེ། ཡན་གྱིས་གུན་གཞི་དང། མི་
འཛོག་གོ། །ཡན་གྱིས་ཉོན་ཡིད་དང། དེ་མན་གྱིས་རང་རིག་མི་འདོད་པར་བསྟན་པ་
ལས། རྣམ་རིག་པས་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་
སྤ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་གུན་གཞི་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལ། འདི་བས་ཕྱི་དོན་དོན་སྦྲང་
མི་འདོད་པས་ན་གུན་གཞི་ཡང་མི་བཞེད་དེ། དེ་འདོད་ན་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་དོན་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདོད་ན་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དེའི་བག་ཚད་སྤོམ་པ་ལས་ཕྱི་དོན་དུ་
སྐྱེས་པའི་རྣམ་རིག་སྐྱེ་བར་བཞག་ཚོག་པའི་ཕྱིར། དེས་པ་སྤོང་པའི་ལུང་དོན་ནི།
སྟོན་པས་གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་
ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅམ་ལྟར་གྱི་གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་
སྟོན་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མི་བཞེད་པར་ཐལ། གུན་གཞི་གང་ཟག་གི་

མཚན་གཞིར་མི་བཞེད་པའི་སྲིད། ལྷུ་སྒྲེ། སྲིད་བཏང་ལ་ཉོན་ཡིད་འདོད་ན་དེ་ཀྱང་
 གཞི་ལ་དམིགས་ནས་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་པའི་སྲིད། དབུ་
 མ་སྲིད་པོ་ལས། གལ་ཏེ་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ཉིད། །སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་འདོད་
 བ། །ཞེས་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་རང་རིག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་རང་རིག་འདོད་
 པའི་མདོ་སེམས་དག་གི་སྤྲ་བ། ཡུལ་དུ་སྤང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་འགོག་སྟེ་དོན་ནི། ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་སྡོ་འཛིན་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་མིན་
 པའི་དེའི་སྟངས་ན་སེམས་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་གཉིས་པ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་སྤང་སྟེ་མེད་དོ། །ཞེས་
 པའོ། །སྲི་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནི། རང་རིག་མི་འདོད་དེ། རྣམ་ཤེས་སྲི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་
 སྤང་བའི་ཆ་དང་། རྣམ་པ་དེར་མི་སྤང་བར་འཛིན་རྣམ་སྲོང་བའི་དོ་བོར་སྤང་བའི་ཆ་
 གཉིས་ཡོད་པས་ན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ་རང་སྤང་བ་རང་རིག་དང་ཡུལ་དུ་སྤང་
 བ་གཞན་རིག་གཉིས་སུ་སྤང་བ་འབྱུང་བ་དང་། ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་གཞན་རིག་དང་།
 སྤྲ་མ་ནི་རང་རིག་སྟེ་རང་སྤང་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲ་མ་ཡིན་ལ། དེས་
 གཞན་རིག་སྲོང་བའི་དོ་བོར་གྱུར་བའི་རང་རིག་དང་དེའི་ཡུལ་གྱི་གཞན་རིག་དེ་
 གཉིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འཛོག་པ་རྣམས་ཐ་སྤྲད་དུ་
 ཡང་མི་རིགས་པའི་སྲིད། ལྷན་སེལ་སོགས་ལྟར་ན། སྤྲ་མས་ཞེས་པའི་ས་མ་དག་
 པས་ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ལས་སྤྲ་མ་སྲོང་བའི་དོ་བོར་གྱུར་བའི་རང་རིག་ཅེས་འགྲེལ་
 བཞེད་པར་མཛོན། དེ་ལ་རྣམ་རིག་པས། ཤེས་སྡོ་སོགས་དང་འགྲོགས་ཆེ་རང་གི་དོ་
 བོ་གསལ་བ་དང་སྡོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་ཡུལ་
 སྤང་ཆེ་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་གཟུང་རྣམ་དང་། རང་དུ་སྤང་བའི་འཛིན་རྣམ་གཉིས་ཡོད་

བར་རིགས་སོ་ཟེར་ན་དེ་ནི་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། ཤེས་སྡོ་སོགས་དང་ཉེ་བ་ལས་
 རང་གི་ངོ་བོ་སྡོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱིབས་པའི་གསལ་བ་མ་བཟང་བར་སྡོ་སོགས་ཀྱི་
 རྣམ་བར་སྐྱེས་པ་མིན་ཞིང། ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་བསྐྱིབས་པ་འགགས་ནས་བསྐྱིབས་པ་
 སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱ་མ་དེ་ཡིན་པར་སེམས་པ་ནི་འཇུག་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྤོད་ཀྱིས་
 ཤེས་པ་རང་གི་གསལ་རིག་གི་ཆ་མ་བཟང་བར་སྡོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་
 འདོད་པའི་བྱིར། དེ་སྐད་དུ་དབུ་མ་སྟོང་བོ་ལས། གཞན་ལྟར་སྐྱེས་ལྱིར་དེ་གཉིས་
 ལྟར། ཤེས་དང་འབྲ་བར་མི་འདོད་དེ། ཉེ་བར་བཞག་ལས་དེར་སྐྱེ་བ། ཤེས་ཀྱི་
 སྐད་ཅིག་མིན་ལྱིར་རོ། །དེ་འགག་གཞན་ནི་སྐྱེས་པ་ལ། །དེ་ཡི་སྐྱོ་ནི་འཇུག་པར་
 འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། གཟུང་འདྲིན་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་མེད་དེ། སྡོ་
 སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་བཞིན་དུ། ཤེས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་གསལ་བ་ཡན་གར་
 བ་ནམ་ཡང་སྤང་དུ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཤེས་ཚོན་དང་སྤང་ན་སྡོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་སྤང་དུང་ཡང་པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་
 ཤེས་ཚོན་ནམ་ཚོན་ཤེས་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་གཟུགས་
 དང་སྤང་ན་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་པན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་
 གི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ས་སོགས་སེམས་ལྟན་དང་སེམས་
 སེམས་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟོག་གི་འབར་
 བར་གསུངས་པའི་རིགས་པ་སྟེ། ལུགས་འདིས་རང་རིག་མི་འདོད་ཚུལ་དབུ་མ་སྟོང་
 བོ་ཅ་འགྲེལ་འདི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཡི་ཤེས་སྟོང་བོ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ནི། སྟོན་དཔོན་

ཡེ་ཤེས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་སོས་དབུ་མའི་ཚུ་ལ་བཀའ་བ་ཡང་། དེའི་
བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འབྲེལ་ཡང་དོན་གྱི་དཀའ། །རྣམ་པའི་སྤྱིར་དང་ཞེས་ཐ་སྣང་
དུ་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱབ་པ་དང་། གང་ལ་དོན་གཞན་ཡོངས་གཙོ་བོ་ཡི། །ཤེས་པ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ། །དེ་ཡི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འདིར། །བརྟགས་ཡིན་ཅུང་ཟད་
འདིར་མི་འགལ། །ཞེས་སྤྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། རང་རིག་རིགས་པ་མ་ཡིན་
སྤྱིར། །ཞེས་རང་རིག་མི་འདོད་ཚུ་ལ་སོགས་ལེགས་སྣང་དང་མཐུན་ནོ། །

༥ སློབ། ཁོ་ན་ལེ། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་ཐ་སྣང་དུ་སྤྱི་དོན་ཡོད་མེད་སྤྱི་
ན་སགས་འཁོར་བ་འདད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས། བརྟ་སློབ་པ་དག་
རི་ལྟ་བུར། །ནས། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟེན། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཚུབ་
སེམས་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅོམ་ཞེས། །ཐུབ་པ་ཡིས་ནི་གང་
གསུངས་པ། །སྤྱིས་རྣམས་སྐྱབ་པ་སྤང་དོན་ཏེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན། །ཞེས་
དང་། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །ཅེས་དང་།
ཡེ་ཤེས་སྣང་སོ་ཀུན་བརྟུས་ལས། འདི་ནི་བག་ཆགས་བཅས་པ་ཡིས། །བག་ཆགས་
གྱིས་ནི་མྱིད་ཅིང་ཁྱེད། །སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་འགོག་པ་ཡིས། །བག་ཆགས་ལས་ནི་
བགྱི་ཞིང་བཞེད། །གང་དང་གང་གིས་མི་རྣམས་ཀྱི། །ཡིད་ནི་ཡང་དག་སྤྱིར་འགྱུར་
བ། །སྣ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་མོར་བུ་བཞིན། །ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་
ལས། སྤྱི་རོལ་མེད་པ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བྱང་དོན་ཡིན་པར་ནི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། །ནས། འཕགས་པ་སྣམ་ཀྱང་
ཡེ་ཤེས་སྣང་སོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་།

འཛིགས་མེད་ཚོས་འབྲུང་ཆེན་མོ་ལས། ཕྱི་རྩོམ་རིན་ཆེན་སྲེང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་འགྲེལ་དང་། བསྟོན་པ་འགའ་ཞིག་ལས་སེམས་ཙམ་བཀག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་མ་བྱེད་མེད། ཡབ་སྲས་གྱིས་ཕྱི་
 རོན་ཡོད་མེད་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་པོར་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 གཞུང་ལས། གསལ་པོར་བཤད་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་
 དག། །ལུང་དང་པོས་ཚོས་འགའ་ཞིག་བདེན་ཞིང་འགའ་ཞིག་མི་བདེན་པར་སྟོན་པ་
 གདུལ་བྱ་རབ་ལ་ལྟོས་ཉེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་རོན་གྱིས་བསྟན་པ་ལས་མི་གསལ་
 ཡང་ཕྱི་མ་རྣམས་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། སེམས་འགྲེལ་ལས་གསལ་
 བར་གསུངས་ཉེ། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས་གསལ་བར་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ་ཀུན་བརྒྱས་ཀྱི་རྐང་བ་
 དང་པོ་གཉིས་གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་གྱིས་སེམས་
 བདེན་མེད་དང་། ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་རོན་ཡོད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཡབ་སྲས་གྱིས་ཕྱི་རོན་ཡོད་མེད་གསལ་པོར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་ཕྱེ་ནས་གསལ་པོར་གསུངས་པ་མེད་དེ། གཞུང་ལས། ཕྱི་ནས་གསལ་པོར་
 བཤད་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། ཡབ་སྲས་གྱིས་དེ་ལྟར་
 གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དབུ་མའི་གཞུང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མེད་དེ། རིན་ཆེན་
 སྲེང་བ་བྲངས་མ་ཐག་བར་མི་གསལ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་གསང་འདུས་
 ལས་འཕྲོས་བ་དང་། བསྟོན་པ་རྣམས་བསྟོན་ཚོགས་ལས་དབུ་མའི་སླེར་གཞུང་མིན་
 བ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་པོ་ཀུན་བརྒྱས་ཀྱང་དེའི་བཤད་སྒྲུབ་ལས། གཞན་དང་ཉིད་གྱི་

ལྷུ་བ་པའི་མཐའ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཞེས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་ཟིན་
 མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་། ཉམས། གཞུང་འདི་བཅུ་མས་བར་མཛད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 བ་ལྟར་ལྷུ་བ་མཐའ་ལས་དབྱ་མའི་སྐྱེར་གཞུང་མིན་པས་ཡབ་སྐུ་མ་གྱི་དབྱ་མའི་སྐྱེར་
 གཞུང་ལས་སྤྱི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་
 སྤེའི་འདོད་པ་ལྷན་མ་ཐོང་དུ་འགོད་པ་ན། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་མ་གྱིས་དབྱ་མའི་
 བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ལས་སྤེའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་མཛད་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བེད་བ་རྣམས་ལས་སྤྱི་མ་ལྷན་མ་ཐོང་དཀའ་འགྲེལ་གྱི་
 དགོངས་པ་འོ། །ལམ་རིམ་སེར་མཆན་དུ། ཡེ་ཤེས་སྤེས་ཡབ་སྐུ་མ་གྱི་དབྱ་མའི་
 གཞུང་དུ་སྤྱི་དོན་ཡོད་མེད་གསལ་བར་མ་མཛད་ཟེར་བ་རིན་ཆེན་སྤེད་བ་དང་འགལ་
 བ་དང་། ལྷུ་བ་མཐའ་ཆེན་མོར། ལྷུང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་དངས་ནས་ཡེ་ཤེས་སྤེ་
 སོགས་གྱིས་བཤད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་གསུངས་ནས། དེས་ན་སློབ་དཔོན་ཡེ་
 ཤེས་སྤེའི་གསུང་ལེགས་ལྡན་དང་ཞི་འཚོས་སློབ་སྤེའི་སྤྱི་ཚམ་འཐད་ཀྱི། ཚིག་
 ཟེན་ལ་བཤད་པ་ཀུན་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པ་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡང་དགོངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས། ཞེས་འཆད་པ་ནི་རྣམ་པའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་དུ་མཛོན་
 འོ། །འོན་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ལོ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་
 སྤེས་བཤད་ཚུལ་ལས་མི་འཐད་པའི་ཆ་ནི་དབྱ་མ་བ་ལ་མདོ་སྤེ་སྤྱོད་པ་དང་རྣམ་
 འཕྱོར་སྤྱོད་པ་གཉིས་རྣམས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གཞུང་དེ་གཉིས་གང་དུ་འང་མི་
 འདུ་བའི་སྤྱིར་ལོ། ཞེས་བདག་གི་རྒྱ་མ་གསུང་ལོ། །སྤྱི་ལོ་སྤྱང་བ་ཡོད་མིན་
 ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། གཞུང་ལས། ཀྱང་བ་དང་པོའི་དོན་ནི་སྤྱི་ལོ་ལོ་མོ་

ཉིད་ལས་ཡོད་པ་མིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཤེར་སྐྱོན་ལས། དེ་རོ་ཤིད་ལས་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། སྲི་རོལ་གྱི་དོན་རོ་ཤིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཞེས་པ་
 དང་མ་སྐྱུན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་འདད་ལས། སྐྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
 ལེགས་ལྷན་གྱིས་ནི། བས། སྲི་རོལ་ཡོད་མིན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱོས་རྣམ་མེད་དུ་མཐོང་བ་
 འགོག་པར་བཞེད་པས་ཅམ་གྱི་སྐྱས་སྲི་རོལ་འགོག་པ་མིན་པར་འཆད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་གཞུང་དང་སྐྱས་ཟིན་བསྐྱིག་དགོས་པའམ་ལེགས་ལྷན་གྱི་གཞུང་
 གཞན་དང་བསྐྱུན་ནས་བརྟག་དགོས་ཤིང་། རྣམ་པ་འདད་གྱི་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་ན། ཅམ་
 སྐྱས་ཀྱང་སྐྱོས་ཡུལ་རྣམ་མེད་དུ་མཐོང་བ་འགོག་དགོས་པར་མངོན་པས་གཞུང་དང་
 ཤེར་སྐྱོན་དུ་ཅམ་སྐྱས་སེམས་ལས་གཞན་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་འགོག་པར་
 གསུངས་པ་དང་མ་སྐྱུན་ནོ། །གཞུང་ལས། སྲི་རོལ་བཀག་པ་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་
 དོན་མིན་པར་བཞེད་དམ་དཔུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྟོལ་ངན་ཚར་གཅོད་
 དུ། ལེགས་ལྷན་གྱིས་སྲི་དོན་མེད་པར་སྐྱས་ཟིན་ལ་སྐྱོན་པའི་མདོ་མ་གཏོགས་སྲི་
 དོན་མེད་པར་སྐྱོན་པའི་མདོ་བཞེད་དེ། དེས་ཀུན་གཞི་སྐྱོན་པའི་མདོ་འདོད་པ་གང་
 ཞིག་། དེ་ཡིན་ན་སྲི་དོན་མེད་པར་སྐྱོན་པའི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། ཞེས་བཤད་
 ཀྱང་། དེས་ཀུན་གཞི་སྐྱོན་པའི་མདོ་མི་འདོད་དེ། དེས་ཀུན་གཞི་ནི་གང་ཟག་གི་
 བདག་ལ་མིང་བསྐྱར་བ་ཅམ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་སྲིད་ཏེ། དབུ་མ་སྐྱེད་པོ་ལས།
 རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་རྣམ་གངས་ཀྱིས། །བདག་ནི་ངེས་པར་བསྐྱུན་པ་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དག་ཀྱང་ཡུལ་སྐྱ་ཚོགས་འབྲིན་པའི་
 བདག་གཅིག་སུ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རུས་པ་རབ་ཏུ་བསགས་པར་སེམས་པས་ཁྱོད་

གྱིས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཙམ་གྱི་སྐྱུ་ཐབས་གྱིས་དེ་ཉིད་ལ་
 བདག་ཏུ་བཏགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱུ་བ་ཡང་ཉམས་
 ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྒྲ། ཞེས་
 ལོགས་གྱིས་ཀུན་གཞི་སྟོན་པ་མིན་པར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གིས་
 གནས་སྐབས་འཁོར་འདས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པ་དང་འཛིག་ལྟ་དང་སྟོན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་
 གསུངས་པར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རྣམ་པར་སྟོན་པ་དང་རང་
 སེམས་པ་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་པོ་དག་གི་སྐྱ་ཚོགས་སྐྱེ་བ་ལ་
 ལོགས་པར་བཏགས་པ་ལྟར་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་མི་འདོད་དོ། །ནས། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་དེ་དག་ཏུ་གདགས་པར་ནི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར། རྒྱན་བཟང་བས། ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་འདོད་པར་
 ཐལ། དེས་དེ་སྟོན་པའི་ལང་ག་ཤེགས་ལོགས་མཐོང་བའི་སྤྱིར་ཟེར། འོན། སྤྱི་དོན་
 མེད་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མདོ་དོན་དུ་འདོད་པར་ཐལ། སྤྱི་དོན་སྣང་བ་ཡོད་མིན་
 ཏེ། ཞེས་ལོགས་མཐོང་བའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་
 སྤྱི་དོན་བཀག་པ་མདོད་དོན་དུ་འདོད་པར་ཐལ། དེས་སེམས་ཙམ་རིགས་ཅན་ལ་
 གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་བསྟན་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་སྲིང་
 བ་ལས། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟེན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་
 དོན་ནི་གཞུང་ལས། དེ་ནས་གཅིག་གིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་
 གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་ཡོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་
 ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་རང་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་པས། ལེགས་ལྡན་གྱིས་

དེའི་དོན་བདག་ལྷུང་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཐད་དུ་མེད་པར་སྟོན་པ་སྟེ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་འགྲེལ་ལམ་ཁུངས་དང་བསྟུན་ནས་དབྱེད་པར་
 བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་སྐྱབ་མཐའ་
 སྐྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མདོའི་དོན་པལ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་ཐོགས་
 མེད་ཀྱི་རང་བཟོར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་རིག་པའི་སྐྱབ་མཐའ་
 སྐྱན་མོང་མིན་པ་རྣམས་མདོའི་དོན་མིན་པར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་འདོད་པར་ཐལ།
 རྣམ་རིག་པས་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཕྱི་དོན་བཀག་པ་དང་། གུན་
 གཞི་བཤའ་པ་གང་ཡང་མདོ་དོན་དུ་མི་འདོད་ཅིང་། ཐོགས་མེད་སོགས་རོ་ཚད་
 གྲེལ་མེད་པ་མི་ཤེས་བཞིན་ཤེས་པར་རྫོམ་པ་མཁས་པའི་རྒྱལ་ཅན་དུ་ཡང་འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་རིམ་བཞིན་སྐྱབ་སྟེ། གཞུང་ལས། དཔོངས་འགྲེལ་ལས་མཚན་
 ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་འབྱོར་སྟོད་པ་བདག་གིས་རི་ལྟར་བཀའ་བ་
 མདོའི་དོན་མིན་པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལམ་སྟོལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་
 འབྲེད་གྱིས་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྟོད་པ་བས་བཤའ་པ་ལྟར་མདོའི་དོན་མིན་
 པར་སྐྱབ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་
 ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དེ་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་བཞེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དབུ་མ་སྟེང་པོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱའི་རྣམ་གྲངས་གྱིས། །བདག་ནི་ངེས་
 པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོག་གོ་འབར་བ་ལས། ཐེག་པ་
 ཚེན་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉེན་པ་སོགས་པ་གཞན་དག་
 བེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྷུང་བསྟན་ཅིང་ས་རབ་ཏུ་བརྟེན་པའི་འཕགས་པ་ལྷུ་

སྐྱུའ་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་ལུགས་གཞན་ཏུ་འདྲེན་
 པར་བྱེད་ཅིང་། རོ་ཚ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དོན་རྣམས་པར་མི་ཤེས་བཞིན་ཏུ་རྣམས་པར་
 ཤེས་ཤིང་མཁས་པར་རྒྱལ་བྱེད་པ་དག་འདི་སྐད་སྐྱ་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་
 གཞན་དག །དེ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་བཞི་མི་འདོད་པའམ། རྣམ་
 རིག་པ་དེ་དག་གི་གྲུབ་ནས་འབྲིན་འདོད་པའམ། དེ་སྟོན་པ་དང་མདོའི་རྗེས་འགྲང་
 མིན་པ་གང་རིགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་
 གྱིས་དེ་ནང་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བར་བཞེད་པ་ནི་རང་གིས། ཐེག་པ་
 ཆེན་པོ་ཉིད་གྱི་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་ལ། རྣམ་
 རིག་པས་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྐོར་བཀྲལ་བ་པལ་ཆེར་སྟོན་པ་དང་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་
 དང་། ཐབ་མོ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་མདོའི་དོན་མིན་པར་བྱེད་པ་ལ་
 འགལ་བ་མེད་པའི་སྲིད་དོ། །དངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་གི །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 ལུང་བརྟན་ཅིངས་རབ་ཏུ་བརྟེས་པའི་འཕགས་པ་ཞེས་པ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་
 ཐོགས་མེད་སྐྱ་མཆེད་གྱི་སྟེང་ཏུ་སྐྱོར་བ་ནི་གཞུང་དེའི་སྐྱས་ཐེན་གྱི་དོན་མིན་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ལེགས་ལྡན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་རྒྱལ་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པར་ཐལ།
 གཞུང་ལས། རྒྱལ་ལྷ་རབ་ལེ་རེས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་དམིགས་རྒྱུན་བྱེད། ཅེས་
 དང་། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། རྒྱལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྒྱུན་ཏུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྲིད། འདོད་མི་ལུས་ཉ། དེ་བདེན་དངོས་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་མ་
 ཡིན་པའི་སྲིད། ཁྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཆ་མེད་གྱི་དངོས་པོ་ཁས་སྦྱངས་ན་བདེན་
 དངོས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་དབྱ་མ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་ཁྱེད་པར་མེད་

དོ། །ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་རྗེ་ཀ་བ་འད་ལས། གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བཤོང་ལོག་སྤྱི་ལུགས་
 ལ་འང་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་སྤྱིན་ཆད་དེ་བདེན་དངོས་སྤྱི་འདོད་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་བ་ལ་ཁ་ཅིག །དེས་རྒྱལ་སྐྱབ་རབ་ལ་ཡུལ་དང་དངོས་པོའི་ཆ་
 སོགས་ཆ་དུ་མ་ཡོད་པས་ཆ་བཅས་སྤྱི་བཞེད་ཀྱང་རྒྱལ་དེ་རང་ལ་ཆ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་
 པས་ཆ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྣང་མཚན་ཟེར། དེ་ལ་ལྷག་མཐོང་དཀའ་འགྲེལ་དུ། དེ་ལྟར་ན་གྲེ་
 མངོས་རྒྱལ་ཆ་མེད་དེ་ཆ་བཅས་སྤྱི་འདོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་ཆ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་
 བ། དུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྤྱིར་བ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྤྱིར་འགྲུབ་པས་ཆ་བཅས་
 སྤྱི་མི་བཞེད་པའི་ཐལ་བ་བཤོད་དོ། །རྒྱལ་སྐྱབ་རབ་འདོད་ན་རྒྱལ་ཆ་མེད་འདོད་མི་
 དགོས་པས་གཞུང་གིས་མི་གཞོད་བ་ཤེས་སྤྱི་ཞིང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཡུང་དོན་ནི་དབང་
 ཤེས་ཀྱིས་དེ་ལས་སྤྱིར་ཆ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པས་རྒྱལ་ཆ་མེད་ཅེས་བྱས་པར་ལྷང་སྤྱིར་
 གྲུབ་མཐའ་དང་ལྷག་མཐོང་དཀའ་འགྲེལ་གཉི་གས་བཞེད་དོ། །ཕྱོག་ཆ་འབྱེད་དུ་ཡོད་
 བའང་དེ་ལས་ཚུང་དུ་སྤོས་ཀྱང་གསེལ་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་ཆ་མེད་ཀྱི་ཐ་སྣང་
 སྤྱིར་མི་སྤྱིར་གཉིས་ལས་ལེགས་ལྷན་གྱིས་དེ་ལ་ཐ་སྣང་དེ་སྤྱིར་བས་རྒྱལ་ཆ་མེད་
 དམིགས་རྒྱུན་དུ་བཞེད་ཟེར་དགོས་ཤིང་། དེས་ཕྱོག་ཆ་ཡང་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱལ་
 ཁས་སྤངས་པར་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱོག་ཆ་འབྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱལ་ཆ་མེད་ཁས་སྤངས་
 བ་བདེན་དངོས་འདོད་དགོས་སོ། །གྲུབ་མཐའ་དེ་ལས། རྒྱལ་སྐྱབ་རབ་དེ་ཡང་རྣམ་ཡོད་
 དུ་བཞེད་དེ། རྒྱལ་སྐྱབ་རབ་དེ་ཡུལ་སྤོང་ནས་གྲུབ་ཅིང་བཏགས་དོན་བཅས་པའི་མཐའ་
 རྣམས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཛོག་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བ་བཏགས་དགོས་ཏེ། འདི་བས་གཞི་
 གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་འཛོག་པས་གྲུབ་པ་གང་ཞག །གཞི་གྲུབ་ན་རྣམ་ཡོད་ཡིན་པས་མ་གྲུབ་

སའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷགས་འདིར་གཞི་གྲུབ་ན་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པས་ཁྲབ་
 སའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུས་པ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་དུ་འདི་བས་འདོད་པར་གྲུབ་
 མཐའ་དེ་ཉིད་དུ་འང་གསུངས་སའི་ཕྱིར་དོ། །གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་
 བས་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཡན་གར་བ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་ལ། རྩལ་སྤྲོ་རབ་དུ་མ་
 བསགས་པ་ཡང་ཚོགས་སྡེ་ཡིན་པས་རྩལ་སྤྲོ་མེད་སའི་ཕྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
 མི་རུང་བར་འདོད། ཅེས་བའང་བརྟག་དགོས་ཏེ། ལྷགས་འདིའི་ཕྱོགས་སྡེ་རྩལ་སྤྲོ་རབ་
 ཡན་གར་བ་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་འདོད་མཁན་ནི་སེམས་ཚམ་ལས་བྱེ་མདོ་
 མ་སའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། སེམས་ཚམ་སའི་རྩལ་སྤྲོ་རབ་རེ་རེ་བ་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་དང། ཞེས་གསུངས་སའི་
 ཕྱིར་དང། ཚོགས་སྡེ་ཡིན་ན་རྩལ་སྤྲོ་མེད་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་སའི་དངོས་སྡེ་བ་སྡེ་
 ཡང་མེད་སའི་ཕྱིར། ལྷགས་འདིར་རྩལ་སྤྲོ་རབ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སའི་གཞུགས་མིན་
 བས་སྡེ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སའི་གཞུགས་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྣང་དགོས་
 པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །གཞུང་ལས། རྣམ་བ་
 གཉིས་སྡེ་སྣང་བ་ལ་སོགས་སའི་ཤེས་པ་ཡང་རྣམ་གཅིག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
 དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན་དབང་ཤེས་ཀུན་ལ་དམིགས་རྒྱུན་ཡོད་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་འདྲ་ཡང། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྣང་སྣང་དོན་མེད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སྐྱེ་ཤང་འཇོག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ལ་གཞུང་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་མ་བརྟག་གོ། །

གསུམ་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་སའི་རིགས་སའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་
 བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བདེན་གྲུབ་འགོག་སའི་རིགས་སའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་དོས་

གཟུང་བ། དེ་ཉིད་རིགས་པའི་གཙོ་བོར་གྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་བ། རིགས་པ་དེ་
 ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་འདིས། ཞེས་
 སོགས་བྱུང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ལ་ཤེར་སློབ་དུ་རྩ་ཤེད་རིགས་
 པ་རྣམས་དང་། དེ་དང་དབྱུ་མ་སྟེང་པོ་རྩ་འགྲེལ་དུ་གཏན་ཚིགས་ཆེན་པོ་ལྷ་སོགས་
 མང་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྟེང་པོའི་བདེན་གཉིས་རྩ་འགྲེལ་དུ་འདུ་བཞི་སྟེ་འགོག་
 སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་དགག་ཉགས་སྐྱབ་ཉགས་
 གཉིས་ལས་སྡུ་མ་དང་། དེ་ཡང་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་དང་འགྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་
 གཉིས་ལས་བལ་ཆེར་སྡུ་མ་ཉིད་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཉགས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་
 མ་ཐུན་དཔེ་སྐྱ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཞུང་དུ་མཚན་གཞི་གཉིས་བཀོད་པ་ལྟར་མགོ་
 སློམས་གྱི་རིགས་པ་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། རྟོག་གོ་འབར་བར། འབྱུང་བ་འབྱུང་བའི་
 གྲེ་བྲག་སྤང་པོ་སྟེ་མཆེད་ཁམས་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞི་སྟེ་འདིག་གི་གྲེད་པ་
 བཅིངས་ཐར་བརྟག་པ་སོགས་དུ་མ་གསུངས་པ་ཡང་རིགས་པའི་འགྲོས་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་འབགས་པ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་མགོ་
 སློམས་གྱི་རིགས་པ་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་ཉགས་ཚོས་
 གཉིས་ལྡན་གྱི་མ་ཐུན་དཔེ་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། རོན་དམ་པར་སྐྱ་བའི་རོ་བོར་གྲུབ་ན་འབྱུང་
 བར་མཚུངས་པ་ལ་སྐྱ་མི་སྐྱའི་ཁྱད་པར་དང་། རོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རོ་
 བོར་གྲུབ་ན་དབང་པོ་མཚུངས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་ལྟ་མི་ལྟའི་ཁྱད་པར་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཁྱད་
 པར་དེ་ལྟར་དབྱེ་བར་རུས་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རོན་དམ་པར་ཡོད་

ན་སྒོ་གཞོན་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མེན་པར་ལུལ་རང་གི་སྤོང་ལུགས་
 གྱེད་སྤོང་སྤོང་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་རྒྱུན་དང་ཆ་ཤིང་སོགས་གཞན་སྤོང་ལའང་
 མི་སྤོང་སྤོང་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་རྒྱུ་ལ་མ་སྤོང་སྤོང་པའི་རང་དབང་དུ་ཡོད་
 བར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར། དཔེ་གཞུང་ན་གསལ་ལོ། །དེས་ན་ཚོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་མེད་
 བ་དང་ཉམ་པའི་རྗེས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་རྒྱུན་དང་འདུས་
 བའི་རོ་བོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་རང་གི་རོ་བོ་ཡན་གར་བར་འབའ་ཞིག་པ་གནས་
 དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆ་ཤིང་འདུས་པ་ལས་སྤོང་སྤོང་པར་ཆ་
 ཅན་དང་། རྒྱུ་རྒྱུན་ལ་མ་སྤོང་སྤོང་པར་འབྲས་བུའི་རོ་བོ་ཡན་གར་དུ་གནས་པའང་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་འབྲུང་རྣམས་ནི་རྗེས་བརྒྱུད་འདུས་པ་ལ་མ་
 སྤོང་སྤོང་པར་མེད། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་པན་ཚུན་གཅིག་མེད་ན་གཅིག་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ལས་འབྲུང་ཞིང་དེ་དང་བྲལ་
 བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མགོ་སྤོང་། །གསུམ་པ་ནི། འབགས་པའི་
 རྗེས་འབྲང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ་ཚིག་དོན་གོ་སྤོང་། །

༥ དེད། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པ་མགོ་སྤོང་སྤོང་གི་རིགས་པ་ལ་ཉམ་གསལ་འབོད་
 བ་དང་། ཚུལ་སྤྱུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མིག་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་
 གཟུགས་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ན་དབང་བཞེན། ཞེས་པ་
 དང་། སའི་ཁམས་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྤྱི་བའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུ་བཞེན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དབྱུང་སྤོང་པོ་ལས། ས་ནི་སྤྱི་

བའི་རོ་བོ་མི་ལ། །འབྲུང་བ་ཉིད་མིར་རྒྱུར་བ་ཞིན་ལོ། །ཞེས་དང་། །ཤེས་སྒྲོན་ལས།
 མི་གཞི་ག་ལྷགས་ལ་ལྷ་བར་མི་བྱེད་དེ། མི་ག་གི་དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 དེ་དང་མཚུངས་པ་བ་ཞིན་ལོ། །ཡང་ན་དབང་པོ་ག་ལྷགས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་བ་
 བ་ཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་སྐྱུ་བ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཚོས་སྐྱུ་བ་སྐྱེ་ཞིང་། ལྲུབ་པ་
 སྐྱུ་བ་པ་ལྟེ། དབང་པོ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་ག་ལྷགས་ལ་མི་ལྷ་བས་ལྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་
 པར་ལྷ་ན་རྒྱ་རྒྱེན་གང་ལ་ཡང་ལྷོས་མེད་དུ་ལྷ་དགོས། དེ་ལྷ་ན་རྒྱ་བའི་དབང་པོས་
 ཡང་ག་ལྷགས་ལ་ལྷ་བར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། མི་ག་གིས་ག་ལྷགས་ལ་ལྷ་བ་དེ་རྒྱ་
 རྒྱེན་ལ་ལྷོས་པ་མེད་པ་བ་ཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུང་བ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བའི་
 རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ལྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བར་གྲུབ་ན་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་
 སྐྱེ་བའི་རོ་བོར་གྲུབ་དགོས། དེ་ལྷ་ན་རྒྱ་ཡང་སྐྱེ་བའི་རོ་བོར་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐྱེ་
 བའི་རོ་བོར་འབྲུང་བ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མི་ལྷོས་པ་དེའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་འདིའི་ཕྱོགས་
 རྒྱུན་བསལ་བ་ལ་གཞན་དག་གིས་ས་སོགས་འབྲུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྐྱུ་བ་
 པ་མི་འབྲད་དེ། ལས་རྒྱངས་མའོན་སུམ་གྲགས་པ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་རྒྱུན་སྤོང་རྣམས་ཉོག་གོ་འབར་བ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་གྲུའོ། ། །

། ཞེ་བ་འཚོ་ཡབ་སྐྱེས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཀའ་བ། །

༄ གཉིས་པ་ཞེ་བ་འཚོ་ཡབ་སྐྱེས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བཀའ་བ་ལ་བཞི། དོན་དམ་
 པར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རི་ལྷར་བཀའ་བ་དང་། ཐ་སྐྱེད་དུ་བྱི་
 རོལ་བྱི་དོན་ཡོད་མེད་རི་ལྷར་བཀའ་བ་དང་། མདོ་སྤེད་གོངས་འབྲེལ་བྱི་དོན་རི་
 ལྷར་བཀའ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་མོ་གང་ལ་

བྱེད་བསྟན་པའོ། །

། རོན་དམ་པར་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་ བཤད་པ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཞེས་སོགས་ལྟར། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་
 གྱིས་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་དུ་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་དང་པོ་གཉིས་གསུངས་པའི་རོན་ལེགས་ལྡན་ལྟར་དབུ་མ་སྤང་བར་བཀའ་བ་
 གང་ཞིག་དེ་ཞི་འཚོའི་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་སྤང་བ་
 ལས། ཉག་པ་དང་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་རོན་དམ་པ་བའི་རང་གི་རོ་བོར་སྐྱོ་
 འདོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཀུན་
 བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་
 རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རོན་འཚང་པ་ན་དགག་གུ་
 ལ་རོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་
 པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉེ། རྣམ། དེ་བས་ན་གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་
 འདི་སྐྱེ་མ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
 བཞག་གོ། ཞེས་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རོན་འཚང་པ་ན་འང་དགག་གུ་ལ་རོན་དམ་
 གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་ནས་བཀའ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་དུ་མེད་ཀྱང་
 ཚད་ཆེན་དུ་ཚད་མ་སྟེ་བདུན་ལས་བཤད་པའི་རྒྱ་འབྲས་འདོགས་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་ཀྱང་རྣམས་རྒྱན་མོང་བར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་ངེས་འབྱེད་པ་ན་འང་དགག་གུ་ལ་རོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་

དངོས་དང་དོན་གྱིས་མ་སྦྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་རྣམས་སྦྱ་རི་བཞིན་པ་མེན་པར་
བཟུལ་བའོག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

། བ་སྦྱད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་རྗེ་ལྟར་བཤད་པ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཞི་བ་
འཚོའི་སྡོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྡོད་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་བྱུང་ཚུལ། ཞི་བ་འཚོས་སྡོལ་
དེ་རྒྱས་པར་བྲེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བ་སྦྱད་དུ་ ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཞི་བ་འཚོའི་
སྡོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་སྡོད་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་བྱུང་སྟེ། ཤེར་སྡོན་དུ་དང་པོར་རྣམ་
ཤེས་བདེན་པར་འཛིན་ཏུ་བ་ལྷག་ནས་སྤྱིས་དེ་བདེན་པ་འགོག་པའི་དབུ་མ་བ་ཁ་
ཅིག་གི་འདོད་པ་བཀག་པ་གང་། དེ་བཞིན་དུ་དེར་སྤྱི་དོན་བདེན་མེད་དང་རྣམ་ཤེས་
བདེན་མེད་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་མི་སྡོམ་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་དགག་པ་མཚན་
པའི་སྤྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཤེར་སྡོན་ལས། གཞན་ཡང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཉེ་བར་
ལྡངས་པ་ཡང་བྱས་ནས། གལ་ཉེ་དེ་ཡོངས་སུ་གཉོང་བར་ཡང་འདོད་ན་ནི་འདི་ལྟར་
འདས་རྗེས་འཇུག་བ་བས་མི་རེག་པར་ཐག་བསྐྱང་བ་བཟང་རོ། །དོན་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱར་བྱང་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཉེ། འབྲེལ་བཤད་ལས། རྣམ་
འབྱོར་སྡོད་པ་བ་ཁ་ཅིག་འདི་རྟེན་ཅེས་དང་པོ་ཀུན་རྗེས་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དགག་ཅིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་དུ་ཁས་ལྡང་
བར་བྱ་ལ། སྤྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དུས་སུ་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

དོན་གཞུང་ན་གསལ་ཞིང་། འབྲེལ་བ་འདད་དུ་རྒྱལ་འབྱོར་སྡོད་པ་བ་ཁ་ཅིག་གསུངས་
 ། གྲང་རྣམ་རིག་པས་སྤྱིས་རྣམ་ཤེས་བདེན་མེད་རྙོག་པས་པ་ལ་འཁྲིད་བར་མི་འདོད་
 བས་རྣལ་འབྱོར་སྡོད་པའི་དབྱ་མ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་གདུལ་བྱ་བཀྱི་རིམ་ལ་དགོངས་
 བའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེར་སློབ་ལས། དང་པོར་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྱི་ཡུལ་སློམ་
 བར་བྱེད་ཅིང་། རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་སློམ་བར་བྱེད་ན་
 བེ་རིམ་ཁོ་ནས་བདག་མེད་པ་ཉིད་རྙོག་པས་བར་འབྲུབ་པའི་སྤྱིར་སྲ་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་
 སློམ་པ་ལ་སེར་སྣ་བྱ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། འབྲེལ་བ་འདད་ལས།
 འདིར་རྣལ་འབྱོར་སྡོད་པ་བ་དག་འདི་སྐད་ཅེས། ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ཡང་རྣལ་
 འབྱོར་སྡོད་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རི་ལྗང་འཆད་བ་དང་། ལྷ་སྐྱབ་
 གྱི་གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རི་ལྗང་འཆད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དོན་མེད་པ་
 མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ཚུལ་དང་། ཚུལ་གཉིས་མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ཅས་འཆད་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེས་ན་འདི་འདྲ་བའི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། རང་གི་བཞེད་
 པའོ། །ཡན་གྱིས་སྤྱི་དོན་མེད་པར་བཤད་ཚུལ་དང་། དེ་མན་གྱིས་དེ་ཉིད་གང་ལ་
 བརྟེན་པའི་མདོ་རོས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཞི་འཚོའི་སྤར་ཉི་སྤར་དུ་སྐབས་
 གཉིས་པའི། གཟུང་དོན་རྙོག་པས་སྤོང་སྤྱིར་དང་། །སོགས་དང་། སྐབས་ལྷ་བའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་སའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་མེད་ཚུལ་བསྟན་པ་ལྷ་བུ་རེ་རེ་ཅམ་བྱུང་ཡང་
 གཞུང་རྒྱས་པར་བཅམས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་དོན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་དབྱ་མའི་བྱུབ་
 མཐའི་སློལ་ཞེ་འཚོས་སྤྱི་བར་ཡེ་ཤེས་སྤེས་བཞེད་དེ། དེའི་ལྷ་བའི་བརྟེན་བྱང་ལས།

བར་གྱི་མཁའ་མོ་ལྷན་དུ་ཉེས་བྱ་བས་ཨྲ་ཙ་ཏུ་ཨ་མི་སྐྱེས་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་
 ཅམ་དུ་བཤད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལྟེན་སྲུང་པ་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ལྷན་
 རྒྱུ་ཉེས་ལྷན་ལྷན་དང་མཐུན་པར་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ཅམ་དུ་བསྐྱབས་ལ། རྟོན་དམ་
 བར་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་
 དབྱ་མའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་མཛད་དེ། དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
 མཐུན་པ་གཉིས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རྟོན་མེད་པར་བཤད་པའི་དབྱ་
 མ་རྒྱན་རང་འབྲེལ་གྱི་རྟོན་ནི། དབྱ་མ་བཤད་དག་གིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་
 དམ་བཅས་པའི་སློབ་ལ། སློབ་པ་དང་པོ་དང་སྐྱེས་པས་དབྱ་མ་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ལན་བཟའ་པར་འདོད་པའི་ལྷན་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་དང་པོ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྟོན་ནི་གང་ལ་བྱ་
 བ་ཡིན་དུང་པར་བྱ་ཞེས་པ་སྟེ། ལོ་སྐྱེས་པར་བྱས་ན་དངོས་སྐྱེས་པས་དབྱ་མ་བཤད་
 བཅུད་པ་ལ་དབྱ་མ་བས་རྟོན་འབྲེལ་དམ་བཅས་པའི་སློབ་ལ་ལན་མཛད་པའི་རྟོན་
 འབྲེལ་གྱི་རྟོན་གང་ལ་བྱ་ཞེས་པའོ། དེ་ལ་དཔྱོད་ཚུལ་ནི། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ནང་
 འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་དམ། ཕྱི་རྟོན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་སོགས་
 བེ་སྐྱོགས་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དབྱ་མ་སློང་པའི་ལེ་ལྷན་ལ་ལས། བསྟན་བཅོས་
 སེམས་ཅམ་ཞེས་གསུངས་པ། སོགས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཏེ་མདོ་ལས། ལམས་
 གསུམ་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་མོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་རྟོན་དགག་ཕྱིར་མིན་གྱི།
 སེམས་ལ་གཞན་པའི་སློང་བཅུད་ཀྱི་ཕྱེད་པ་པོ་དང་རྣམ་སྐྱེན་སློང་བ་པོ་དགག་ཕྱིར་
 ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱ་མ་རྒྱན་རང་འབྲེལ་དུ་དབྱ་མ་སློང་པོ་བླངས་ནས་
 ཕྱི་རྟོན་བཞེད་པའི་ལེགས་ལྡན་གྱི་ལྷན་ལ་ལེ་གཞུང་དུ་སྐྱེད་མདོ་སྐྱེད་

བའི་སྐབས་བཤད་བ་ལྟར་དོ། །ལེགས་ལྡན་སོགས་ལས་གཞན་ཞི་འཚོ་རང་གི་
 སེམས་བ་ནི། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། བད་ཤེས་བ་འབའ་ཞིག་གི་
 བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རང་འཇམ་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མས་ཉམས་སུ་སྤོང་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། ལྷན་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི་ཤེས་པའི་
 རྣམ་སུ་གནས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བ་སྟེ་ལུང་གཉིས་པ་ནི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཚིག་གོ།
 །རྒྱན་སྐྱབ་ལོ་བཞེད་བ་ལས། རྩ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དབྱིབས། །སྤང་བ་
 གཞན་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་སློ་ཅམ་བས། །ཞེས་དང། དགོངས་
 འབྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིང་དེ་འཇིན་གྱི་སྤོད་ལུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཅི་
 སེམས་ལས་ཐ་དད་བ་ཞེས་བགྱིའམ་ཐ་དད་བ་མ་ལགས་བ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐུལ་བ། བྱམས་བ་ཐ་དད་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་
 བ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་བ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སྟེ་བ་ཅན་
 ཡིན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང། སོགས་སྐྱས་བསྟན་བ་ས་བརྟུབ་དང་ཚོས་
 ཡང་དག་པར་སྤྱད་བ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅམ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཡན་གྱིས་ཚུལ་གཉིས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཚུལ་དང། གསུངས་སོ། །ཡན་གྱིས་
 དེའི་བཤད་ཚུལ་དང། དེ་མན་གྱིས་དེ་རྟོགས་པས་ཐེག་ཆེན་འཕྲོ་བ་ཚུལ་བསྟན་
 ཏོ། །དབུ་མ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་དོན་གཞན་སྤྲ་འབྲེལ་དུ་གསལ་ལ། ཚུལ་འདིར་ཞེས་བ་དབུ་མའི་ཚུལ་ཏེ། དེའི་
 འབྲེལ་བཤད་ལས། འདིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་བ་ཉིད་ཀྱི་

ཚུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷོ་ལོ་མཐུ་མི་རྒྱུ་བ་དང་། བཙུག་པ་ལྷག་པར་
 ཆེ་བ་དང་། ལིན་ཏུ་ཞེས་པ་རྣམས་རིམ་པར་འགྲེལ་བ་ཤད་ལས། ལྷོ་ལོ་མཐུ་མི་རྒྱུ་
 བས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུག་པོ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་
 ལོ། །ཞེས་དང་། ལྷག་པར་མཛོན་དུ་བཙུག་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་
 བོ་རྣམས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ། ལིན་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་
 མེད་པར་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོ། །དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་ཀྱི་
 ཚུལ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ཆིགས་བཅད་ལྡེ་མས་
 རྣམ་རིག་ཙམ་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་དང་། དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་
 བ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དངོས་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་སློས་ཏེ། ཞེས་ཆིགས་བཅད་
 གཉིས་བས་དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །ལང་གཤེགས་ཀྱི་
 དོན་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་ཕྱི་དོན་ལས་ལོག་པ་དང་། དེ་ལོག་པས་ཕྱི་དོན་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་ངེས་
 པར་བཀག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ནི་རྣམ་རིག་ཙམ་ཀྱི་ཚུལ་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ལ་ཕྱི་དོན་དུ་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་པར་མ་ཟད་སེམས་ཀྱང་བདེན་བྱུང་
 ཏུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་། བདེན་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བུ་ལྷན་སྦྲང་བར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་བཤད།
 ཅེས་པའོ། །དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཞོན་ནས་སུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་སྟོང་བའི་རྣམ་རིག་ཙམ་དང་། དོན་དམ་པར་ཆོས་ལྷན་འདས་
 ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་ཞོན་ནས་ཁ་ལོ་སྐྱུར་བྱེད་ཀྱི་སྐབ་

སྐྱོགས་ལ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དེ་དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་འཛོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དེ་དག་དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིར་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་ལྟར་འཚང་བ་ནི། འོ་ན་ཐ་སྙད་དུ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །སོགས་ལང་ག་ཤེགས་དང་། འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །སོགས་རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་བའི་ལུང་སྟེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། འཕགས་པ་ལང་ཀར་ག་ཤེགས་པ་ལས་གསུངས་པའི་ལུངས། ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་གསུངས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པ། འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར། དེ་ལ་ལུང་དང་པོས། དངོས་པོ་འདི་ལ་སྲི་དོན་གྱི་སྐྱེ་འགག་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སྐྱེ་འགག་ནང་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་གི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྲིར། ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་སེམས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན་མདོར་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འབྱུང་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྲི་དོན་མེད་པའི་སྲིར་ཞེ་ན། ལུང་སྲི་མས་དེ་ལ་སྐྱོན་མེད་དེ། འབྱུང་བ་དང་སོགས་སྐྱས་བསྐྱས་པ་འབྱུང་འགྱུར་གཉིས་མདོར་བཤད་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་དེ་དག་ཏུ་སྣང་བ་ལ་བཞག་པས་རྣམ་ཤེས་སུ་འདུ་བའི་སྲིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དང་སྲི་དོན་གང་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་ཡི་དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་དེ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལོག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་མ་

ཡིན་ནམ་སྟེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད་ཉེ། །དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
ཤེས་པ་ན། དེས་སྟོང་ཉིད་གཟེགས་རྟོག་སྲིད་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འཇུག་པ་འཇུག་
འཇུག་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་སྟེ་མི་སྒྲུབ་པའི་སྲིད། ལྷན་པས་སེམས་
ཚམ་རྒྱལ་ལས། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྐྱུ་ནས་ཀྱིས་ཀྱང་རི་སྐད་དུ། འདིར་གང་ཅུང་བད་སྟེ་
མེད་པ། །ཅུང་བད་འགག་པ་འདྲི་མ་ཡིན། །སྟེ་བ་དང་མི་འགག་པ་དག །ཤེས་པ་
འབྲེལ་ཞིག་ཁོ་ན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྐྱུ་ནས་ཀྱིས་
ཀྱང་འདི་སྐད་དུ། འཇུག་པ་ཆེས་སོགས་པ་འདད་པ། །ནས། ལོག་པར་རྣམ་བཏགས་པ་
ཡིན་ནམ། །ཞེས་ལུང་གཉིས་ཀ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡིན་པར་བྱས་པ་ནི། དབྱུ་མ་རྒྱལ་གྱིས་
རྒྱལ་གཅིག་དུ་བྲངས་པ་ལ་བསམས་པར་མངོན་ཡང་། དེ་ནི་མ་དེས་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།
ཡང་གསུངས་པ། འིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་རབ་བཟོ་པ། །ནས། ལྷོང་རྗེས་མི་འཇུག་སྲིད་ཞིག་
ཡོད། །ཅེས། །ཞེས་ཆོགས་བཅད་བཞི་རྒྱལ་གཅིག་དུ་བྲངས་ཤིང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་
དགའ་འབྲེལ་ལས། འདིར་ཆོགས་སྲིད་བཅད་པ་དང་སོ་ནི་སྟོབ་དཔོན་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་
སྐྱུ་ནས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲེལ་པ་ལྷའི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྷ་
དུ་གྲུབ་པ་སོ་སོ་སོས་མངོན་པ་རྒྱལ་གཅིག་ལ་བྲངས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི། ལུགས་འདིས། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། །ཞི་འཛོལ་བ་སྤྲས་
སེམས་ཚམ་རྣམ་བཏགས་པ་ལྷར་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་པ་ཡིན་ཉེ། དེས་སྟོང་སེར་སོགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་འཕམ་སྟོང་སེར་སོགས་ཉོགས་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དངོས་སོར་
འདོད་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་སེམས་ཚམ་རྣམ་བཏགས་སྐྱ་
ཆོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་ལྷར་དབྱུ་མ་རྒྱལ་རང་འབྲེལ་དུ་འབྲེལ་བའི་སྲིད།

དང་པོ་ལྷུ་བ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཅི་སྟེ་རོ་མོ་ཉིད་དུ་དེའི། །རྣམ་པ་འདི་དག་མེད་པ་
 སྟེ། །ཡང་དག་ཏུ་འཛིན་མེད་པའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པས་ལོར་བར་སྤང། །ཞེས་རྣམ་
 རྟུན་པས་སྡོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མ་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་ཚོན་གྱིས་ཁམ་
 བསྐྱར་བའི་ཤེས་ཤོང་དག་པ་ལྟར་གནས་ཀྱང། རོག་མེད་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་གི་བཀ་ཆགས་སྐྱེན་པའི་མཐུས་སྡོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྡོ་སེར་སོགས་ཀྱི་
 མིང་ཅན་སྡོ་བཏགས་པའི་ཆ་གསལ་བར་སྤང་བ་རྗེས་སྤྲུགས་ཀྱི་མཐུས་འཛིན་གོང་
 ཏྲ་སྤང་སོགས་སུ་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྡོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་རབ་རིབ་
 ཅན་ལ་སྤང་བའི་སྐྱོ་ཤད་ལྟར་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཀུན་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་
 འདོད་པ་བསྐྱུས་ནས། དེ་དག་ག་པ་ལ། གལ་ཏེ་མེད་ན་རྗེ་ལྟ་བུར། དེ་དག་འདི་ལྟར་
 གསལ་བར་ཚོར། །དེ་ཡི་དངོས་ལས་ཐ་དད་པའི། །ཤེས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སྡོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། གསལ་བར་ཚོར་ཞིང་ལྷོང་བ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་བ་སྟེ། རྣམ་པས་དབེན་པའི་ཤེས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་རྣམ་པ་ལྷོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང། འདི་ལྟར་གང་ལ་དངོས་གང་
 མེད། །དེ་ལ་དེར་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན། །བདེ་བ་མིན་པ་བདེ་སོགས་དང། །དཀར་བ་
 རྣམས་ལ་མི་དཀར་བཞིན། །ཞེས་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། ལྷོད་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་ཤེས་པར་
 ཐལ། ལྷོད་ལ་རྣམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་བ་བསྐྱུས་ལ་བདེ་བ་དང་དཀར་པོ་ལ་སྡོན་པོ་
 བཞིན། ཞེས་རྣམ་པ་ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང། རྣམ་པ་འདི་ལ་ཤེས་པའི་
 དོན། །དངོས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་པའི་བདག་དང་བུལ་བའི་ཕྱིར། །རྣམ་
 མཁའའི་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་བཞིན། །ཞེས་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། དངོས་སུ་མི་ལྷོང་བར་

ཐལ། ཤེས་པའི་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྣམས་མཁའ་མེ་ཉོག་བཞིན། ཞེས་དངོས་སུ་
སྐྱོད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། མེད་པ་རྣམས་པ་མེད་པས་ན། །བརྟགས་པའང་མི་
རུང་རྟ་རུ་བཞིན། །མེད་པ་བདག་སྣང་ཤེས་སྐྱེད་པར། །རྣམས་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། །སྐྱོད་ཀྱི་རྣམས་པ་བརྟགས་ལས་མི་སྐྱོད་པར་ཐལ། རྣམ་
པ་ལ་སྐྱོད་རྣམས་ལྟན་ཏུ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་སྲིད། ཉེ་བུ་བཞིན། །ཐལ་སྟེ།
དངོས་པོར་མེད་ན་རང་སྣང་མཁའ་ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་མེད་དགོས་པའི་
སྲིད། ཞེས་བརྟགས་སྐྱོད་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་སྲིད་དེ་ཡོད་པེས་ཚོར་
བ། །ཤེས་དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །བདག་མེད་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །དེ་ལས་
བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་ཤེས་པ་སྐྱོད་ཚེ་རྣམས་པ་སྣ་ཚོགས་མི་སྐྱོད་པར་ཐལ། རྣམ་
པ་དང་ཤེས་པ་འབྲེལ་མེད་པའི་སྲིད། ཞེས་རྣམས་ཤེས་འབྲེལ་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་
མེད་ན་ནི་གང་ཞིག་གིས། །རེས་འགའ་འབྱུང་བ་འདི་རུང་འབྱུང། །རྒྱ་དང་ལྟན་ན་
གང་ཞིག་གིས། །གཞན་གྱི་དབང་ལས་སློག་པར་འབྱུང། །ཞེས་རྣམས་པ་ཚོས་ཅན།
རེས་འགའ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་མེད་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན།
གཞན་དབང་ཏུ་ཐལ། འཇུག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྲིད། ཞེས་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་
མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་མེད་ན་ནི་ཤེས་དེ་ཡང་། །རྣམས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
འབྱུང། །ཤེས་སྐྱོད་དག་པ་འབྲེལ་བ་ཡི། །ཤེས་པ་རབ་ཏུ་ཚོར་བ་མེད། །ཅེས་གསུང་
རྣམས་མེད་ཟེར་ན། ཤེས་པ་ཚོས་ཅན། འདི་ན་རྣམས་འབང་ཞིག་པར་ཐལ། དེའི་སྲིད།
འདོད་མི་རྣམས་ཉེ། དེ་འབྲས་རྣམས་རུང་མ་དམིགས་པའི་སྲིད། ཞེས་འདི་ན་རྣམས་འབང་
ཞིག་པར་ཐལ་བ་དང་། འདི་ནི་འཇུག་པའི་ཤེས་ཞེ་ན། །དེ་ཅི་འཇུག་ལ་རག་ལས་

སམ། །དེ་ཡི་མ་སྐྱ་ཡིས་བྱང་ན་ནི། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དོ། །ཞེས་དོན་ལ་
 མེད་ཀྱང་འཇུག་པ་བས་རྣམ་པ་སྤང་བ་ཡིན་ཟེར་ན། རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། གཞན་དབང་དུ་
 ཐམས། འཇུག་བའི་མ་སྐྱ་ལས་བྱང་བའི་སྲིད། ཞེས་གཞན་དབང་དུ་ཐམ་བ་སྟེ་བརྒྱད་
 གྱིས་བཀག་བའི་སྲིད། ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་ཟུབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་
 དག་རྣམས་ལས་རིགས་མ་སྐྱན་པའི། །ཞེས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བྲངས་ནས་
 གཟུང་འཇིག་གྲངས་མཉམ་པ་བཀག་བའི་སྲིད་དོ། །དབུ་མ་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཤེས་
 བེམ་པོའི་རང་བཞིན་ལས། །བརྗོད་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། །བེམ་མིན་རང་བཞིན་གང་
 ཡིན་པ། །དེ་འདིའི་བདག་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་
 ལ་རེ་ཞིག་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོགས་ནི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་དང་མ་འཕྲད་པ་བདག་ཅེས་རིག་པ་ཅེས་ལ་གཞོལ་བ་ཁོ་
 བར་ཟད་པས་བདག་དང་ཐ་དད་པའི་དོན་སྟོར་བའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་རུང་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རང་རིག་ཐ་སྐྱད་དུ་འདོག་གོ། །ཀུན་གཞི་འདོག་མི་འདོག་མི་གསལ་
 ཡང་མི་བཞེད་པའི་སྟོགས་ཡིན་ཏེ། །ཞེ་འཚོ་ཡབ་སྲས་གྱིས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གང་
 ཟག་གི་མཚན་གཞིར་བཞེད་པ་གང་། རིགས་མ་སྐྱན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་
 བ་མི་བཞེད་པའི་སྲིད། ལུབ་སྟེ། ཀུན་གཞི་འདོད་པས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་
 མཚན་གཞིར་མི་བཞེད་པར་ཀུན་གཞི་དེའི་མཚན་གཞིར་བཞེད་པའི་སྲིད། རྟགས་
 དང་སོ་ཟུབ་སྟེ། ཀ་ཤེས། ཡིད་གྱི་སྟོ་ཁོ་ན་ནི་སྐྱེ་བ་གཞན་དང་ཉིད་མཚམས་སྟོར་
 བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རི་རྒྱན་དུ་ཡང་། ཚད་དང་མཚམས་སྟོར་འདོད་ཆགས་
 ཐམས། །ཉམས་དང་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད། །ཅེས་མཛོད་

དངོས་སོ་ལ་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྐྱོད་དགོས་པ་ལ་མ་ཐུན་
 པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཞེད། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་གྱིས་བཞེད་
 པར་དབྱ་མ་སྤང་བ་བྲངས་ཟེན་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལེགས་ལྡན་གྱི་
 ལུགས་འཆད་པ་ན། གཞུང་ལས། གཞན་དབང་བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་མདོ་གཞན་ལས་
 རོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་
 གཅིག་ཏུ་སྐོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་ལ། ཉན། དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་དངོས་སོ་ལ་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པའི་
 ཁྱད་པར་ངེས་པར་སྐྱོར་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་པའི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་ཏུ་
 བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལའང་ཤེས་
 པར་བྱ་ཞིང། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་
 གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ནར་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་རོ་བོ་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་འཆད་པ་ན་ཡང་དགག་བྱ་ལ་
 དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱི་བཞེད་པ་འཆད་པ་ན། གཞུང་ལས།
 དོན་དམ་པར་གཟུགས་གྱི་རོ་བོ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་སོགས་གྱིས་སྐྱོང་བ་ཡོངས་བྱུང་
 ཡིན་པ་མདོའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པས་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་གྱིས་ཐ་སྙད་ཏུ་
 རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་འགོད་ཆེ་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་བཀར་དོན་དབྱུད་དོ། །བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོར། ཤེར་སྐྱོན་གྱི་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་
 རིག་པ་ཉེ་བར་བྲངས་པ་སོགས་འགྲེལ་བཤད་གྱིས་རྣམ་རིག་པར་སྐྱར་ཅིང། དེ་

ཡང་རྟོག་གི་འབར་བར་སེམས་ཅམ་སྐབས་སུ་དེ་ཡང་ཞིག་བཤད་པ་ལ་དགོངས་
 གྲང་། དེར་རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་འདི་སྐྱེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ལྷ་བྱ་ལས་
 མི་འབྱུང་ན་ཡང་། སྐབས་འདིར། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་ལེ། ཞེས་རྣམ་རིག་པ་ལས་
 ཟུར་དུ་དགར་ཚིག་འབྱུང་བས་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་དབྱེད་གཞི་ཆེ་སྟེ། འབྲེལ་
 བཤད་ཀྱིས་རྣམ་འབྱོར་སྐྱོད་པ་ཞེས་བྱུང་བ་དག་རྣམ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་དབྱེ་མ་བར་
 དགོངས་པ་ལས་རྣམ་རིག་པར་སྐྱུར་བ་མིན་པ་དང་། དབྱེ་མ་སྟོང་པོའི། འདས་ཇུབ་
 འབྲུ་བར་བྱེད་པ་བས། །སོགས་ཀྱི་རྟོག་འབར་དུ། གལ་ཏེ་གཞན་དག་ན་ལེ། ཞེས་པ་
 ཡང་བསྟན་འཇུག་གི་དངས་གས་སུ་བཞུགས་པའི་ནག་ཚོའི་འགྲུར་འདིར་མི་སྣང་བ་
 དང་། སྣང་ཡང་འབྲེལ་བཤད་ཀྱིས་གཞན་དག་ཅེས་པ་རྣམ་རིག་པ་ལས་གཞན་ལ་
 བསམས་མིན་ཟེ་ཚོམ་གྱི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཁོ་ན་ལེ། དང་པོར་རྣམ་ཤེས་
 བདེན་པར་འཛིན་ཏུ་བཞུགས་ཕྱིས་དེ་བདེན་པ་འགོག་པའི་རྣམ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་
 དབྱེ་མ་ལ་ལ་འཕགས་གྲོལ་སོགས་འཛོག་པར་ཐལ། ཞི་འཚོའི་སྟོན་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་
 འབྱོར་སྐྱོད་པའི་དབྱེ་མ་ལ་དེ་སོགས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། འཕགས་
 གྲོལ་གྱིས་དང་པོར་རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་འཛིན་ཏུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་
 ལྟར་འཛིན་ཏུ་འཇུག་པའི་རྣམ་འབྱོར་སྐྱོད་པའི་དབྱེ་མའི་སྟོན་དཔོན་འགའ་ཞིག་ཞི་
 འཚོའི་སྟོན་དུ་བྱུང་ཡང་དེ་འཕགས་གྲོལ་སོགས་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ལེ། ཞི་འཚོའི་
 སྟོན་དུ་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་གཞུང་རྒྱས་པར་བཅམས་པའི་དབྱེ་མའི་སྟོན་དཔོན་བྱུང་
 བར་ཐལ། འཕགས་གྲོལ་གྱིས་ཉི་སྣང་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། ཉི་སྣང་
 གཞུང་རྒྱས་པ་མིན་པར་ཁས་ལེན་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ཕྱི་དོན་

མེད་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་གཞུང་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཡང་དེ་སྤྱི་དོན་མེད་
 པར་སྟོན་པའི་གཞུང་རྒྱལ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེས་སྤྱི་དོན་མེད་པར་རྒྱལ་པར་
 མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དབྱ་མ་རྒྱན་གྱི། རང་གིས་ལྷུབ་པ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་པའི་
 དོན་དེའི་རྒྱ་གཞུང་དག་ན་ཆེར་མི་གསལ་ཡང་། དེའི་བརྗེད་བྱང་ལས་སྤར་ལྟར་
 གསུངས་ཤིང་། ལྷན་སེལ་དུ། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་རང་གིས་ལྷུབ་པའི་
 འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །དཀའ་
 འབྲེལ་ལས། གང་ཟེག་གི་བདག་མེད་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས། ཞེས་བྱང་ལ། དབྱ་མ་རྒྱན་གྱི། ཚུལ་འདྲིར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང་། །ཞེས་
 པའི་དོན་འཆད་བྱེད་ཡིན་ཚེ་འབྲེལ་བ་འདད་དང་རྒྱུད་མི་མ་ལྟན་པར་མངོན་ལ། ལང་
 ག་ཤེགས་ཀྱི། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ནི་རྣམ་ལོག་དང་། །ཞེས་པའི་ལྷང་དོན་སྤར་བ་འདད་པ་
 འབྲེལ་བ་འདད་དང་བརྟེན་པ་སྟེ། འབྲེལ་བ་འདད་ལས། རྒྱ་ལོག་པས་སེམས་ཚམ་ཉིད་
 དུ་གནས་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དབགས་ན་རྣམ་ལོག་པས་ཞེས་ཡོད་པ་འདྲ་
 ཞིང་། རྒྱ་དང་པོ་ལ། ལྷན་སེལ་དུ། རྒྱ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་གངས་ཚན་པའི་
 འདོད་པ་ལྟ་བུ་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་རྒྱ་བ་མེད་པའི་དོན་
 བས། ཡང་ན་སྤྱི་དོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ལས་དབང་ཤེས་སོགས་རྒྱ་བ་བཀག་པ་ལ་
 རྒྱར་ན་ཨེ་འགྲིག་བརྟག་པར་གསུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག །བའདད་པ་དེ་གཉིས་རྒྱུད་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་རིམ་བར་སྤྱར་ན་རྒྱུད་
 རམ་ཟེར་ཡང་སྐབས་འདྲིར་བདག་སྟེ་མེད་པ་བའདད་དོན་ཡོད་མེད་བརྟག་གོ། དབྱ་
 མ་རྒྱན་ལས། བརྟགས་པའང་མི་རུང་རྟ་རུ་བཞིན། །ཞེས་པའི་དོན་དེའི་བརྗེད་བྱང་

དུ། ལྷ་ལ་བཤད་པ་ལྷ་ལ་བྱུང་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་གྱི་འགྲུང་དུ། གདགས་པ་ལང་
 མི་རུང་རྟ་རུ་བཞིན། །ཞེས་བྱུང་ཞིང། རང་འགྲེལ་ལས། རང་སྣང་བའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཞི་གདགས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་རིག་པའི་དོན་
 མི་སྲིད་པ་ཉིད་དོ། །རྟ་རུ་མེད་པ་ནི་རང་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་མི་འགྲུང་ཉེ།
 རིག་པ་གདགས་པའི་རྒྱར་མི་འགྲུང་རོ། །ཞེས་དང། འགྲེལ་བཤད་ལས། སྦྱོར་བ་ནི་
 གང་ཞིག་རྒྱས་པ་མེད་པ་དེ་ནི་བཏགས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་རྟ་རུ་ལྷ་
 བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྲ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་སྡོ་སེར་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམ་
 རྒྱན་པར་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཀྱང་སྡོ་སེར་སོགས་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང། དངོས་པོ་ལ་ཤེས་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་
 པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག །སྡོ་སེར་སོགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་
 དུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམ་རྒྱན་པར་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཀྱང་སྡོ་སོགས་བདེན་གྲུབ་
 ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྡོ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ལྷག་ལོས་སྡོ་སོགས་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྣམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ལ། སྤང་པོ་
 ལྷའི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བར་སྣང་སྐྱའི་གྲུབ་
 མཐར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པ་རྣམ་རྒྱན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། རྣམ་རིག་པར་དེ་སྣང་འདོད་མི་འདོད་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་
 ལྷ་ལ། རྣམ་རྒྱན་པའི་ལྷགས་ལ། དབང་ཤེས་ལ་སྡོ་སེར་སོགས་རགས་པ་དང། །ཁ་
 དོག་གི་རྣམ་པ་དང། །གོ་ས་གཞོན་པའི་གཞུགས་སུ་སྣང་བ་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་
 པའི་འབྲུལ་སྣང་ཡིན་པས་ན་དེ་དག་རགས་སོགས་མིན་པར་འགྲུང་བའི་དོགས་པ་

མེད་དེ། ལྷོ་སེར་རྒྱུ་སོགས་མིན་ན་རྒྱུ་སོགས་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་
 དང་། དེ་ལྟའི་སྤང་བ་དེ་འཇུག་སྤང་ཡིན་ཡང་ལྷོ་སེར་རྒྱུ་སོགས་སྲིད་འདོད་པ་མི་
 འགལ་བའི་སྲིད་ཀྱི། སོ་སྲིད་དབང་ཤེས་ལ་སྲོན་པོ་རྒྱུ་སོགས་སྲིད་སྤང་བ་དེ་
 འཇུག་སྤང་ཡིན་ཞེས་བ་ནི་དབང་ཤེས་དེ་ལ་སྲོན་པོ་རང་ལས་རྗེས་གཞན་པའི་
 རྒྱུ་སོགས་སྲིད་སྤང་བས་ཡིན་གྱི། ལྷོ་སེར་རྒྱུ་སོགས་མིན་བཞིན་དུ་རྒྱུ་
 སོགས་སྲིད་སྤང་བས་དེ་འཇུག་སྤང་ཡིན་ཞེས་བ་ཤེས་པ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཀྱི།
 དཔེར་ན་དུང་སེར་སྤང་གི་དབང་ཤེས་དུང་གི་དབྱིབས་ལ་འཇུག་ཞེས་བ་ནི་དེ་དུང་
 སེར་གྱི་དབྱིབས་སྲིད་སྤང་བས་ཡིན་གྱི། དུང་གི་དབྱིབས་ལས་དབྱིབས་གཞན་དུ་
 སྤང་བས་མིན་པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་སྤང་བས་འདིའི་རྣམ་པ་བདེན་པ་དང་རྩུབ་པ་ནི།
 འོན་ཀྱང་རྩུབ་མི་རྩུབ་དང་དབྱུ་སེམས་ཚོད་པའི་བདེན་རྩུབ་སོགས་ལ་མི་བྱེད་དེ།
 རྣམ་བདེན་རྩུབ་གཉིས་ཀས་སྲོ་འཇིག་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྲོན་པོའི་རྣམ་པ་དེ་
 དངོས་པོ་དང་། བདེན་གྲུབ་དང་། ལྷོ་འཇིག་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཡིན་པར་འདོད་
 བ་མ་སྲུན་པའི་སྲིད་པོ། །དབང་ཤེས་ལ་སྲོན་པོ་སོགས་རྒྱུ་སོགས་པ་སོགས་སྲིད་སྤང་བ་
 བེ་རྣམ་བདེན་རྩུབ་ཚོད་པའི་གཞི་དང་། མ་འཇིག་པས་བསྐྱེད་པས་མ་བཞག་པའི་ཤེས་
 པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་འདིའི་བདེན་པ་དང་། དེས་བཞག་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་
 འདིའི་རྩུབ་པའི་འོན་དང་། ཚོད་གཞི་དེ་འདིའི་བདེན་རྩུབ་གང་ཡིན་ཚོད་པ་ནི་ཚོད་
 ཚུལ་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྲོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཚོད་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་
 དངོས་པོ་དང་བདེན་གྲུབ་ཡིན་མིན་ལ་ཚོད་པ་གཏན་མིན་པར་བཤེས་དེ། འདི་ནི་རྗེའི་
 བཞེད་པར་རྣམ་པའི་ཉེ་གཞི་ཞེས་ཞུས་ཀྱིས་འཇེས་པར་མཛད་ཅིང་ཡིག་ཆ་པལ་

ཆེར་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་སོ། །

མཁས་གྲུབ་རྗེ་ལྟར་ན། རྣམ་བདེན་རྒྱན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དངོས་
 བོར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱིས་འབྲེད་དེ། ལྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཞེས་པ་རྣམ་
 བདེན་པ་དང་མདོ་སྤེལ་བའི་ལུགས་ལ་གཟུང་བ་ནི་སྡོན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ནི་སྡོ་འཛིན་
 མིག་ཤེས་དང་། མིག་ཤེས་དེ་ཉིད་གཟུང་བ་སྡོན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ནི་རྣམ་པ་
 ཤེས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་ལ། རྣམ་རྒྱན་པའི་ལུགས་ལ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་
 མཁས་སྐྱ་ཤད་ལྟར་སྡོ་བཏགས་སུ་གྲུང་བའི་སྡོན་པོའི་གཟུགས་བརྟན་ཞིག་ལ་བྱེད་
 ཅིང་། རྣམ་པ་ཤེས་པའི་དོན་དབང་ཤེས་ལ་དེ་སྣང་བ་ལ་བྱེད་དེ། འདི་ནི་གསེར་སྲིང་
 ལེགས་བཤམ་སྤྱིང་པོ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་རྣམ་བདེན་རྒྱན་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 རྒྱང་ཚོས་རྒྱང་བ་དང་མ་སྐྱོན་ཤེས་ཆེ་བར་གྲུབ་མཐའི་མཚན་དུ་བཤམ་དོ། །དེ་ཡང་
 གསེར་སྲིང་ལས། རྣམ་རྒྱན་པ་ལྟར་ན་ཐ་དད་བཀག་ཅོམ་ཡིན་ཀྱི་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་
 བ་རྣམ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། གཞུང་ལས། ལྡོ་སེར་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་དེ། བས། ཐ་སྐྱད་དུ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དགུ་
 མ་པའོ། །ཞེས་དང་། ཐ་སྐྱད་དུ་སྡོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དངོས་པོར་
 མེད་པ་རྣམ་རྒྱན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དགུ་མ་བ་ནི། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས།
 ལྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བདེན་པ་འདོད་པ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་སུ་བཞེད་
 པས། བས། ལྡོ་ཅོམ་ལ་སྤོས་ནས་འཇུག་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞུང་
 དང་མཁས་གྲུབ་རྗེས་གསུངས་ཚུལ་གཉིས་མ་སྐྱོན་ཡང་། གཞན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་ཟིན་
 ལ་གཟུགས་ཤེས་རྣམ་ཐ་དད་བཀག་ཅོམ་དང་། རྣམ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་རྣམ་བདེན་

རྩོམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དབྱ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དུ་ཚོས་གྱི་
 གྲགས་པའི་ལུགས་རྣམ་བདེན་པ་དང་མ་རྩུན་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་སུ་
 འགྲེལ་བར་ཐལ། གཞུང་ལས། ཚོས་གྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིང་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་སེམས་ཅམ་
 རྣམ་བདེན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ལས་རྣམ་
 བདེན་པ་དང་མ་རྩུན་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་མིན་
 པའི་སྲིང་ཉེ། དབྱ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་དངོས་རྣམས་དེས་བརྟགས་
 བ། །ཞེས་སོགས་དང། རི་ལྷ་རི་ལྷར་དོན་བསམ་བ། །ཞེས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་
 ལུང་བྲངས་ནས་བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་དང་དུ་གྲུབ་དུ་སྦྱབ་པ་ལ། དཀའ་འགྲེལ་ལས།
 དངོས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཉེ། ཚང་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པར་ནི་རྣམ་འགྲོར་
 ལྷོད་པའི་ཚུལ་བཤད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པའི་སྲིང་རོ། །ནས། རིགས་པ་རྩུན་
 མོང་བའི་སྲིང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཚིག་འདི་ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བ་ཉིད་དོ་སྦྱམ་དུ་བསམ་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིང། སྟོབ་དཔོན་གྲུང་བཟང་གིས་ཕྱོགས་སྐང་ཚོས་
 གྲགས་རྣམ་བདེན་པ་དང། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལྷ་ལྟུང་གིས་རྣམ་བདེན་དང།
 ཤེས་འབྲུང་གིས་རྣམ་རྩུན་བྱི་མེད་དང། ཚོས་མཚོག་གིས་རྣམ་རྩུན་བྱི་བཅས་སུ་
 བཀའ་ལ། རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་ལས། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་རྣམ་གཞག་
 མཛད་པའི་ཚེ་རྣམ་རྩུན་པའི་ལུགས་དང། སྲི་རོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་ཚེ་
 མཛད་སྟེ་བའི་ལུགས་མཛད་དོ། །ཞེས་དང། སྟེ་བདུན་གྱི་སྐབས་འདིར་སེམས་ཅམ་
 རྣམ་བདེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་རང་ལུགས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མེད། རྣམ། སེམས་

ཅམ་པའི་ལུགས་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་ལྷན་རྒྱུན་ཉིད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་འཚད་པར་
 འགྲུང་རྟོ། །ཞེས་ཚོས་གྱི་གྲགས་པ་རྣམ་རྒྱུན་པ་དང་། སྡེ་བདུན་རྒྱུན་ལས། སྡེ་བདུན་
 གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་དུ་སྦྲེ་བའི་རྣམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་
 ཁོ་བོས་ཀྱང་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་ལས་ཤེས་ལ། ཞེས་རྣམ་བདེན་པར་གསུངས་
 ཤིང་། ལུང་སྦྱའི་བྱུ་མཐའ་ལས། སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་ནི་རྣམ་
 བདེན་པ་ཡིན་པར་མ་དེས་ཏེ། ཉན། དེས་ན་ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀ་རེ་
 དེའི་གཞུང་ནའང་རྣམ་བདེན་རྒྱུན་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་འོང་བ་རྗེ་ཡལ་སྤས་སོགས་
 རྒྱ་བོད་གྱི་མཁས་པ་ཀུན་འདོད་པས་འདི་གཉིས་སོ་སོར་བྱུ་མཐའ་བྱས་ནས་སྦྱར་
 བར་ནམ་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇུག་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗེ་རྗེས་
 གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པས་ཁོ་བོས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །བྱུ་མཐའ་ཆེན་མོར། ཞེ་འཚོས་ཀུན་གཞི་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། དེ་དག་རྣམས་ལས་རིགས་མ་སྐྱུན་པའི། ཞེས་སོགས་བྲངས་པར་
 གསུངས་ཀྱང་། གཞུང་ལས། ཀུན་གཞི་འདོག་མི་འདོག་གི་ཚུལ་གསལ་བར་མ་
 བཤད། ཅེས་གསུངས་པས་ལུང་དེ་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཡང་།
 ཞེ་འཚོས་རྣམ་ཤེས་རིགས་མ་སྐྱུན་ཅིག་ཅར་མི་སྦྱེ་བའི་ཤེས་བྱེད་ལས་ཀུན་གཞི་མི་
 འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པ་མིན་ནོ། །འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། གཞུང་བ་
 མེད་ན་འདྲིན་བའང་མེད་དོ་སྦྱུ་དུ་དེས་པར་སེམས་པས་འདྲིན་པའི་རྣམ་པའི་
 མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 འབའ་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྦྱུ་དུ་དེས་པར་བྱས་ནས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་རྩ་འགྲེལ་དུ་སེང་བཟང་རྣམ་རྟུན་
དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་བ་དང་། དེ་ཉིད་རི་རྣམ་རྟུན་པར་བཤད་པ་དེའི་མཚན་དུ་
བཀག་ཅིང་། དེ་ཉིད་བཙུ་པའི་འགྲེལ་བར་བྲངས་པའི། ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེས་ཐི་མ་
ཡིས། །སོགས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ལྷ་བ་པའི་པར་སྤྱིན་ཚུ་བ་དགུ་པའི་ལུང་དུ་བྲས་
བ་ཡང་། མཚན་ལས། །ཤར་སྤྱིན་ཚིགས་བཅད་དགུ་པ་འཇུང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དང་
དེའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ལུང་འདིའི་ཚིག་ལྷུང་ཅམ་ཡང་མི་སྤྲང་བསམ་འདི་ནི་
ཚིགས་བཅད་དགུ་པའི་གཞུང་མིན་ནམ་སྟམ་མོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་བ། །

གསུམ་པ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབུ་
མ་སྤང་བ་ལས་བཤད་ཚུལ། དེ་ཉིད་ཞི་འཚོའི་དགོངས་པར་གནས་ཤིང་ལེགས་ལྡན་
གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅམ་པའི་མཚན་ཉིད་
གསུམ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དོན་གཙོ་བོ་མིན་པ་དང་། དེ་མདོ་དོན་པལ་བར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། དངོས་དང་། ཚོད་སྤོང་ངོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགོངས་འགྲེལ་ལུམ་གྱི་མདོ་
ངེས་དོན་དུ་གཞུང་བཙུགས་ནས་སྐྱབ་པའི་མདོ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དགོངས་
འགྲེལ་གྱིས་ལུམ་གྱི་མདོ་དོན་རི་ལྟར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ལུགས་འདིས།
ཞེས་སོགས་བྲུང་། ཞི་འཚོ་ལཔ་སྐས་གྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་
འདོད་དམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། རྣམ་རིག་པས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ལུམ་མདོ་བྲང་དོན་དུ་
སྐྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། འདི་བས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་

དགོངས་པ་བསྟན་ནས་འབྲུམ་སོགས་ངེས་དོན་ཏུ་གཞུང་འཇུགས་པར་བཞེད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། དབྱེ་མ་སྤང་བ་ལས། དེའི་དོན་ཏུ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ཅི། སློ་སྐྱར་གྱི་འཛིན་པ་བསལ་བ་དེའི་དོན་ཏུ་སྟོན་
པས་ཤེར་མདོར་སྐྱེ་མེད་སོགས་བསྟན་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་
དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅིང་ཞེས་པ་སྟེ་ལྷག་མ་གོ་སྟོན། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་བོ་གཉིས་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་
ནས་ལུམ་གྱི་མདོ་ངེས་དོན་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་། དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་
པ་བསྟན་ནས་ལུམ་གྱི་མདོ་ངེས་དོན་ཏུ་སྐྱབ་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།
མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་རྣམ་རིག་པ་དང་མི་མ་སྐྱུན་པར་ལེགས་སྤྱན་དང་མ་སྐྱུན་ཚུལ་
ལོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མདོ་དོན་བཤད་ནས་སྐྱར་འདེབས་
སེལ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མདོ་དོན་བཤད་ནས་སྐྱོ་འདོགས་སེལ་
བའོ། །དང་བོ་ནི། དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཞུགས་སོགས་ཀུན་
རྫོབ་པའི་རོ་བོ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་ལྟ་བའི་སྐྱར་འདེབས་དང་། བ་སྟོན་ཏུ་
ཡང་མེད་པ་རྟག་པའི་དངོས་པོ་སོགས་སུ་དང་གཞུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོ་
འདོགས་པ་སྟེ་སྐྱར་དེ་གཉིས་གྱི་དབང་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་དེ་
དག་གི་སྐྱོ་སྐྱར་གྱི་འཛིན་པ་བསལ་བའི་དོན་ཏུ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་འབྲུམ་སོགས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གསུངས་
སོ། །དེ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་མེད་སོགས་སྟོན་པའི་ཤེར་མདོ་སྐྱ་རི་བཞེན་པར་འཛིན་པ་

བཀའ་ལྔ་ལ་ཐ་སྐྱོད་དུ་སྐྱེ་བར་བསྟན་པས་སྐྱུར་འདེབས་སེལ་བྱས་ཏེ། ཤེར་མདོས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་སོགས་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བསྟན་པ་གང་། དེས་ནི་ཐ་སྐྱོད་དུ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ནི་དེ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལས་དེ་ལ་སྟོས་མེད་དུ་བདག་ཉིད་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྐྱེ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ན་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པས་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་པ་སྟེ་ཐལ་འབྲུང་བས་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་འདོད་པས། མ་ངོས་པས་ཞུས་པར། ཚོས་གང་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཤིང་། རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་དབང་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཡོད་དེ། རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་དུ་བསམ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དགོས་ན། རྒྱ་མའི་རྟ་སྐྱང་ཚོས་ཅན། བདེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རྩན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གཞན་དབང་རྒྱ་མ་བཞིན་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱ་མའི་དེ་ལྟ་ཤིང་རྟ་སྐྱང་དུ་མེད་བཞིན་དེར་སྟངས་ལ་ལྟར་གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་བཞིན་སྟོ་འཇུག་པ་ལ་བདེན་པར་སྟངས་བཞི་རྒྱ་མ་དང་ལྷན་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན། ཞེས་སོགས་བྱུང་། རྒྱ་མཚོན་དེས་ན་གཞན་དབང་རྒྱ་མ་དང་འབྲུ་བ་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་གྱིས་

མེད་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོའི་དོན་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོད་པར་བརྒྱུད་པའི་དོན་ཏེ་མི་ཉུག་སོགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ནི་
 ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རི་ལྟར་བཏགས་པ་བཞིན་མེད་པའི་སྲིད། དེ་ལྟ་བུས་
 ཅད་ཀྱི་ཞེས་པའི་དོན་བཤད་མ་ཐག་པ་ནི། དབུ་མ་སྒྲུབ་བ་ལས། གཞན་གྱི་དབང་
 གི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱུང་བར་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཉུག་པ་དང་མི་ཉུག་
 པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་བསྐྱུན་པའོ། །མི་ཉུག་སོགས་དོན་དམ་ཏུ་མེད་
 པར་ཉོགས་པས་སྐྱོ་འདོགས་སེལ་བུས་ཏེ། དེ་དག་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་
 སྐྱོ་འདོགས་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། མདོར་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཀུན་
 བཏགས་ལ་སྐྱར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཞན་དབང་ལ་སྐྱོར་རིགས་པའི་སྲིད་ཏེ།
 གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་
 སྲིད་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། སོ་
 སྐྱེས་གཞན་དབང་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རོ་བོར་ཞེན་ཅིང། དེ་
 ལྟར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་གཞན་དབང་མེད་པར་གཏུལ་བྱ་ལ་བསྐྱུན་
 དགོས་པའི་སྲིད། དགོངས་འགྲེལ་ཏུ་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་གྱིས་
 མ་གྲུབ་པས་ན་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ཅིང་རོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དེ་
 ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གཙོ་བོར་གཞན་
 དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་བྱེད་གོས་པར་འདི་བས་
 འདོད་པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས་དང་དེ་ལྟར་གྲུབ་

བས་སྣོད་པ་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་གཙོ་བོའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཞུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པས་སྣོ་འདོགས་ཀྱི་
མཐའ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སྣོད་སྟེ། དེ་
དག་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གཙོ་བོའི་
དོན་དང་། དེ་དག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་རྣམ་རིག་པ་དང་མི་མཐུན་པར་ལེགས་ལྡན་
དང་མཐུན་ཚུལ་ནི། དེས་ན་གཞན་དབང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། རྣམ་རིག་པ་དང་འདི་
བས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་བྱུང་ཡོད་དེ། རང་མཚན་གྱིས་མེད་ན་
གཞན་དབང་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་སྣུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་
གཉིག་འབྲེལ་ཡང་། འདི་བས་ཚོས་ཀུན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་པར་རང་
མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྣོ་ལ། རྣམ་རིག་པས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་
པར་ཡོད་པས་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ལྡན་དང་འདི་བས་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་འཆད་ཚུལ་མཐུན་ཏེ། གཞན་དབང་གི་ཚོས་རྣམས་རོ་བོ་དང་
བྱུང་བར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་རོ་བོར་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པས་ཀུན་
བཏགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་སྣོད་བར་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་དོན་འདི་བས་
ཀྱང་ལེགས་ལྡན་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་བོ་དང་བྱུང་བར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་
དོན་ནི་དེ་སྣུར་འདོགས་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དང་། ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་སྣོ་བཏགས་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་། གཞན་
དབང་དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་དེའི་རོ་བོར་མེད་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་

སྒྲིབ་པའི་དོན་དུ་འདོད་པ་སྤར་མཛོད་སྒྲིབ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
 གྲིབ་པ་གཉིས་པ་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ཡུམ་གྱི་མཛོད་
 དེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་ཞི། གཞན་ཡང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས། སྐྱེ་བ་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཕགས་པ་སྐྱོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས། དེས་པའི་
 དོན་ཏོ། །ཞེས་བསྟན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པའོ་
 ཞེས་བྱ་བར་དེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། འོ་ན་རྗེ་ལྟར་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཕགས་པ་དགོངས་པ་དེས་བར་འགྲེལ་བ་ལས་དོ་བོ་ཉིད་
 གསུམ་པོ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པར་བསྟན་ཅེ་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁ་ཅིག་གིས། འབྲུམ་སོགས་
 ཀྱིས་ཚོས་ཀྱང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་བྲང་དོན་གྱི་
 མཛོད་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་སུ་ཤེར་མཛོད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཏན་ན། ལན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་
 གྲིབ་པ་ ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་ཁྲུབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དགོངས་པ་
 བསྟན་པའི་མཛོད་དང་དེས་དོན་གྱི་མཛོད་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་སྲིད་སྤྱིར་ཏེ།
 དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་ཡང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་མཚན་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན།
 དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞི།
 དེ་དག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་སྤྱིར་དོན་

དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཚོས་ཀུན་
 དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་གསུངས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འདིས་ཚོས་ཀུན་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་འབྲུམ་སོགས་སུ་སྐྱེ་མེད་སོགས་
 བསྟན་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་སྐྱབ་པ་དང་། སྐྱེ་ལགག་སོགས་མདོན་སུམ་དུ་མཚོང་བ་
 དང་ལགལ་བ་སྦང་བ་དང་། དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་མདོད་ེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་
 པར་འཛིན་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་ལགགས་པ་གཞོན་
 མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་
 ཏོ། །ཞེས་ཚོས་བདག་མེད་པའི་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་
 སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དབྱུ་མ་སྦྱང་བར་བྲངས་སོ། །དབྱུ་མ་སྦྱང་བའི་ལུང་
 འདིས་ནི། འབྲུམ་སོགས་སུ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་
 པའི་དགོངས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཀའ་ཉེ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་
 སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་པར་བཤད་ལ། སྐྱ་ཇི་བཞིན་
 པར་འཛིན་པའི་དོན་ཡང་སྐྱེ་ལགག་སོགས་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་
 དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། དབྱུ་མ་སྦྱང་བར་མདོ་ལས་སྐྱེ་མེད་སོགས་
 བསྟན་པ་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་ཞེན་པར་གསུངས་
 པ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབྱུ་མ་སྦྱང་བས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 སོགས་དང་ཀུན་རྗེ་བ་པའི་སྐྱེ་བ་སོགས་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་རྩོད་སྤོང་ལ་གཉེས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཡ་ཉེ་དེ་
 ལྷ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྷ་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆེས་ངོ་
 མཚར་རྒྱན་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉེས་པ་བསྐྱོར་ཉེ། བཙེན་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་རྒྱན་མ་ཆེས་པ་སྐྱབས་མཆིས་པ་བྱང་བའི་
 དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་བྱུང་བ་ལགས། ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་
 པ་སོགས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གཉེས་པ་བྱང་དོན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་བཙུགས་ནས་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་ཟེར་དོ། །

གཉེས་པ་ནི། འདིའི་འགལ་སྤོང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཞེས་པའི་དོན་ལོ། །ཡན་
 ཀྱིས་ངེས་དོན་དང་། བྱང་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་གཉེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་
 མི་གཅིག་པར་བརྟན། དེ་མན་གྱིས་མདོ་དེ་གཉེས་ཀྱི་བྱང་ངེས་འབྲེད་ཚུལ་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱིས་བརྟན་ཚུལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེས་འཁོར་ལོ་
 གཉེས་པ་ཡིན་ཚད་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པ་མིན་ཉེ། དགོངས་འགྲེལ་དུ་དགོངས་གཞི་
 བཞག་ནས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་དང་། དོན་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་
 པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་གཉེས་མདོ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷ་མ་ནི་ཤེར་སྤྲིད་ལྷ་བུ་
 དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་ཤུགས་གང་ལའང་མ་སྐྱར་བ་ནམས་དང་།
 ལྷི་མ་ནི་འབྲུམ་པ་ལྷ་བུ་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་དེ་སྐྱར་བ་ནམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་མ་སྐྱར་བར་
 གཞུགས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་སྐྱེས་ཟེན་གྱིས་བརྟན་ཚོད་ལྟར་བཟུང་ན་

ཚད་མཐར་ལྷུང་བའི་སྲིད་དང་། འབྲུམ་ལས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡིན་
 གྱི་དོན་དམ་པར་མིན་ལོ། །ཞེས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་
 བས་ཁྱད་པར་དེ་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི་འབྲུམ་གྱི་ཚིག་ཀྱན་ལ་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟིན་པའི་
 སྲིད། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དང་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མིན།
 ཞེས་པ་འདི་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཤེར་མདོར་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྦྱེ་འགག་
 སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་སྦྱར་རི་བཞིན་པར་
 འཇིན་པ་བཀག་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྦྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་
 གསུངས་པ་སྦྱར་རི་བཞིན་པར་འཇིན་པ་འགོག་པར་མ་གསུངས་ལ། དབྱུ་མ་སྦྱང་བ་
 ལས། དེའི་དོན་ཏུ་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་
 དམ་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཤེར་མདོར་སྦྱེ་
 མེད་སོགས་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པས་བསྟན་པ་དང་། དགོངས་པ་
 བསྟན་པ་ཡང་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་ཏུ་འགལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
 དགོངས་པ་བསྟན་པ་སྦྱེ་དོན་དམ་པར་སྦྱེ་བ་མེད་ཅེས་པ་སྦྱར་རི་བཞིན་པར་བསྟན་
 པའི་གཞུང་གོང་ལོག་བསྐྱིགས་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་དང་སྦྱེ་འགག་
 སོགས་མེད་པར་འཇིན་པ་ནི། མ་སྦྱེས་པ་སོགས་སྟོན་པའི་ཤེར་མདོ་སྦྱར་རི་བཞིན་
 པར་འཇིན་པ་ཡིན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ཏུ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པས་མཚན་ཉིད་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་བཀག་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཏུ་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་བས་བཞེད་འདུག་པའི་གནད་གྱིས་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། མདོར་བསྟུ་ན། ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ་གཞན་གོ་སྦྱོར་

ཞིང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་བླ་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། དེས་ཚོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་
རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་དེ་དག་ཐ་སྟེན་དུ་
ཡོད་པ་དང་། དགོས་པ་ནི་དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ན་ཆད་མཐར་ལྷུང་བས་
དེ་འགོག་པ་དང་། དངོས་ལ་གཞོན་གྱི་དོན་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
འགོག་པའི་རིགས་པ་གཅིག་དུ་གྲུབ་སོགས་ཡིན་པས་དགོངས་གཞི་སོགས་གསུམ་
ག་ཚང་བའི་སློན་ལོ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དེ་མདོ་དོན་པལ་བར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བ།
ཞེས་སོགས་བྱུང་། གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གྲས་པ་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དོན་མིན་ན་མདོ་གང་གི་ཡང་དོན་མིན་པར་འདི་བས་འདོད་
དམ་སྟུམ་ན། མིན་ཏེ། དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་དོན་པལ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡང་མདོའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོས་ཀུན་བདེན་མེད་དུ་ཉོགས་ཀྱིས་པའི་
དབང་ཚོན་དང་། རིམ་གྱིས་བཞི་དགོས་པའི་དབང་རྒྱལ་ཏེ། དང་པོར་ཕྱི་དོན་མེད་
ཅིང་སེམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་ཏུ་འཇུག་མི་དགོས་པ་དང་དགོས་པ་ལ་བྱ་ཡི།
ཚོས་ཀུན་བདེན་མེད་དུ་རིམ་གྱིས་ཉོགས་མི་དགོས་པ་དང་དགོས་པ་མིན་ལོ། །དེ་
གཉིས་ཀྱི་སྔ་མར་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རང་ལུགས་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། ཕྱི་མར་
དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། འཕགས་པ་དགོངས་པ་དེས་བར་འགྲེལ་བ་དང་། ལང་ཀར་
གཤེགས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱག་པོ་བཞོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
སེམས་ཅམ་གྱི་ལུགས་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱི།
གཞན་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་ལོ། །ནས། གང་ཞིག་ཅིག་ཅར་ཚོས་མ་

ལུས་པ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་བྱས་པ་དེ་དེ་ཞིག་སེམས་ཅམ་ལ་
བརྟེན་ནས་རིམ་གྱིས་སྤྱིའི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་གོ། །ཞེས་དགོངས་
འགྲེལ་སོགས་སུ་སྤྱི་དོན་བཀག་ནས་གཟུགས་སོགས་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཅམ་དུ་བསྐྱབས་པའི་སྐབས་འགར་སེམས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མ་
བཀག་པར་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་གི་བསམ་བཤད་
མ་ཐུན་པར་བརྟན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་མདོ་གཅིག་ལའང་འདུལ་
བྱའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཆ་གཉིས་སྟེ་ནས་མདོའི་དོན་དུ་འཛོག་དགོས་ཏེ། མདོ་
གཅིག་ལའང་གདུལ་བྱའི་རིགས་གཉིས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། སྟེ་དགའི་བར་མ་སོགས་
ཀྱི་དབྱུ་མ་སྣང་བའི་ཐད་འདིར་ལང་གཤེགས་མི་འདུག་པ་ཆད་པར་མདོན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་ཞི་འཚོའི་དགོངས་པར་གནས་ཤིང་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ཚུལ་ནི། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོའི། ཞེས་སོགས་བྱང་སྟེ་གོ་སློབ། །

༥ འདིར། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། ཅི་ཞུས་དངོས་བརྟན་ནི།
འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བར་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་
རྣམས་དང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་གཉིས་སྐྱས་ཟིན་འགལ་ན་ཡང་དོན་
ལ་འགལ་བ་མེད་དགོས་པས་བར་བའི་དེ་ཅི་ལ་དགོངས་ཞེས་འཁོར་ལོ་བར་བར་
དངོས་དང་དང་པོར་དོན་གྱིས་ཅི་བ་ཞུས་སོ། །དེས་ཕྱགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་
དངོས་དང་བར་བར་དོན་གྱིས་ཞུ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་བྱས་སོ། །ལན་ལ་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་གསུངས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་

ལས། ལྷ་མའི་མདོར་བསྟན་ནི་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཤེར་སྤྱིང་སོགས་སུ་དོན་དམ་པར་
མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དོན་
དམ་པར་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཀུན་རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་འདད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སྤར་མདོ་སྤེ་
སྤྱོད་པའི་སྐབས་བའདད་པ་ལྟར་ལ། དེ་གསུམ་དཔེ་དོན་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། ཉམ་མཁའའི་མེ་
ཏོག་ཏོག་པས་བཏགས་ཅམ་ལས་མེད་པ་བཞིན་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཏོག་པས་
བཏགས་ཅམ་ལས་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་མའི་རྗེས་སྤྲུགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་དེའུ་ཤིང་
སོགས་ཏྲ་གྲང་དུ་སྤྲང་ཡང་དེས་སྤོང་པ་བཞིན་གཟུགས་བདེན་པར་སྤྲང་ཡང་བདེན་
གྲུབ་ཀྱིས་སྤོང་པ་དང་། ཐམ་སེམས་ཅམ་སྐབས་ལྟར་ལ། ཐམ་འགྲུར་བ་དང་རྣམ་
རིག་པས་ཉམ་མཁའའི་མེ་ཏོག་ཀུན་བཏགས་གཏན་མེད་ཀྱི་དཔེར་མི་འདོད་ཀྱང་འདི་
བས་དེ་ལྟར་འདོད་པར་གསུངས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
འཁོར་ལོ་བར་བའི་ཤེར་སྤྱིང་སོགས་སུ་ཚོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་སོགས་
མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་ཤིང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
སྤར་མདོ་སྤེ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་བའདད་པ་ལྟར་དོ། །གྲུབ་དོན་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་
རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
དང་། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་
པར་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཕགས་ལུས་ཀྱིས་གསལ་བར་བའདད་པས་
དགོངས་འགྲེལ་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་སོ་དང་བར་བའི་ཤེར་སྤྱིང་
སོགས་སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། འབྲུམ་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བསྟན་

ནས་ངེས་དོན་དུ་གཞུང་བཅུགས་པར་གྱུ་བོ། །ལེགས་ལྷན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་
 སེམས་ཅམ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འདོད་པ་མ་བསྟན་པ་དང་། འབྲུམ་སོགས་ངེས་དོན་
 གྱི་མདོར་གཞུང་བཅུགས་པར་མི་བཞེད་པ་མ་གཏོགས། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་
 འཆད་ཚུལ་འདི་ཅམ་ཞིག་དབྱུ་མ་པ་གཉི་གའི་འདོད་པ་མ་ཐུན་པར་སྒྲུང་རོ། །ལེགས་
 ལྷན་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་དང་། བར་བ་ལ་བྱང་ངེས་གཉིས་དང་། ཐ་མ་
 ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་ཅིང་། དང་པོ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་སེམས་ཅམ་དང་མི་
 འབྲསྟེ། དེས་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཆ་མ་སྤེ་བར་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དང་། འདིས་ཚོས་རྣམས་དོན་
 དམ་པར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱང་དོན་དུ་
 བཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་བ་ལ་བྱང་ངེས་གྱི་མདོ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་
 ཉེ། བར་བར་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་མི་འདོད་
 བ་དབྱུ་མའི་ལུགས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། ཤེད་སྡིང་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པའི་བྱུང་བར་མ་སྦྱར་
 བ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་ན་དགོངས་འགྲེལ་རང་གཞུང་དུ་མཛད་པ་དང་
 འགལ་ཉེ། དེར་འཁོར་ལོ་བར་བ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐ་མ་ངེས་
 དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡང་སེམས་ཅམ་དང་མི་འབྲསྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀྱུ་
 བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་ཀྱུ་བཏགས་ནི་དེས་གཟུགས་
 སོགས་ལ་ངོ་བོ་དང་བྱུང་བར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་དང་འདིས་བཏགས་དོན་དེ་དོན་
 དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་འཚོ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་
 དོན་དང་། བར་བ་ལ་བྱང་ངེས་གཉིས་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་། ཐ་མར་དགག་བྱ་ལ་

དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བ་མེད་ཚེ་སྐྱེས་ཟིན་ཚད་མ་དང་བཅས་པའི་དོན་མི་ཚང་
བས་བྱང་དོན་གྱི་མདོས་ཁྱབ་བམ་སྟམ་མོ། །འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་
དགོངས་གཞི་སོགས་སྐྱར་བ་འདད་པ་ལྟར་ལ། འེར་སྐྱེད་སོགས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་
ཚུལ་ལ། དགོངས་གཞི་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
སོགས་གསུམ་དང་། དགོས་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁ་བྱང་བ་དང་། དངོས་ལ་གཞོན་གྱིད་
ཚོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །

༥ སློབ། དབུ་མ་སྤང་བའི། དེའི་དོན་དུ། ཞེས་པ་དཀའ་འགྲེལ་དུ་དེ་ལོན་ཉིད་
བསྟན་པ་དེའི་དོན་དུ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། གཞུང་ལས། སློ་སྐྱར་གྱི་འཛིན་པ་བསལ་
བའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱར་ལྟར་གྲིས་སོ། །ཁ་
ཅིག་ན་རེ། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེས་གསུམ་ཚོས་ཅན། དགོངས་པ་བསྟན་ཏེ་གཞུང་
བཅུགས་ནས་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་
འགྲེལ་ལས་བའདད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། རྗེ་བ་ལྷ་དགོས་གྱི་
འཁོར་ལོ་བར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་
གསལ་བར་སྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
གཞུང་ལས། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་
དེ་ཉིད་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་གཞུང་བཅུགས་པར་
འཆད་དོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ནི་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་
གཞུང་འཇུགས་པའི་མདོར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ནམ་ཁྱབ་སྟེ།
དགོངས་པ་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་གཞི་བཞག་ནས་དགོངས་པ་བསྟན་པ་དང་། དོན་

གཏན་ལ་བབ་ནས་དགོངས་པ་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་
གསུམ་སོགས་སྲ་མ་མིན་ཡང་། གུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་རོ་སོ་ཉིད་མེད་ཅེས་
གསུངས་པ་དོན་དམ་བར་མཚན་ཉིད་རོ་སོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞེས་
སོགས་དགོངས་པ་བསྟན་ཏེ་དེས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུགས་དགོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དུམ་འབྲུམ་པ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཚིག་དུ་གྱུར་པའི་དགག་བྱ་ལ་དོན་
དམ་གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་སྦྱར་བའི་མདོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། དགོངས་པ་བསྟན་
ནས་དེས་དོན་དུ་གཞུང་འཇུགས་རྒྱའི་འཁོར་ལོ་བར་བམ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་
པ་བསྟན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོས་དོན་དམ་
པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཅེས་དགོངས་པ་བསྟན་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། དགོངས་པ་བསྟན་པ་ལ་བཤད་བྱིན་ལྟར་གཉིས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། དེས་ཞུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་བམ་ཡིན་པར་ཐལ། གྲུབ་
དོན་གཉིས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ་སྟེ། དེས་ལན་སྐབས་
ཀྱི་དེས་དོན་དུ་བསྟུན་རྒྱའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་། གྲུབ་དོན་སྐབས་ཀྱི་བྱང་དོན་དུ་
བཤད་རྒྱའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་གཉིས་མདོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲ་མ་ལ་འབྲུམ་
སོགས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་ཤེར་སྣང་སོགས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲལ་མཚམས་ཀྱི་
རྟགས་གྲུབ་སྟེ། བྱང་དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲལ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས།
འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྟོར་ཏེ། བསལ། བྱང་བའི་དོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །དེ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དངོས་བསྟན་ཚད་མ་དང་

བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚང་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན། ལ་ལས་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ལ་དེས་མི་ཚོགས་པར་སྐྱེས་ཟིན་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྤྲུལ་སྤྲུལ་དེ་ལ་དངོས་བསྟན་ཚད་མ་དང་བཅས་པས་ཚོགས་
སྟེ། གཞུང་ལས། དགག་བྱ་ལ་ཁུབ་པར་སྐྱབས་དེར་མ་སྐྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་
སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པ་མིན་པས་དེས་དོན་མ་ཡིན་ལོ་སྐྱེས་དུ་མི་གཞུང་སྟེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བཟླ། །དེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་པ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་སྐྱོང་གི་ལས། འཁོར་ལོ་ཐམས་དོན་དམ་གྱི་ཁུང་པར་དངོས་
སྤྲུལ་སྐྱུར་བའི་འབྲུམ་གྱི་མདོ་ཚིག་རྣམས་དེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཟླགས་པ་
ཁོ་ནའི་དོན་མིན་ཏེ། ཡིན་ན། འབྲུམ་དང་ཤེར་སྐྱོང་གི་གཞུགས་མེད་ཅེས་གསུངས་
པའི་སྤྲུལ་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་རྟོགས་དཀའ་ལ། ཕྱི་མ་དེའི་དབང་
དུ་མཛད་པ་རྟོགས་སྤྲུལ་བར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་མ་དངོས་སྤྲུལ་བསྟན་པར་སྤྲུལ་
དངོས་སྤྲུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཤེར་སྐྱོང་གི་གཞུགས་མེད་
ཅེས་སོགས་གྱིས་དེས་དོན་སྐྱོང་ཉིད་ཁོ་ན་གཞུང་བཟླགས་ནས་དངོས་བསྟན་གཙོ་
བོར་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཤེར་སྐྱོང་དང་འབྲུམ་གྱི་གཞུགས་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་
ཚིག་གཉིས་ལས་སྤྲུལ་མ་དང་དོན་གྱི་མདོར་འགྲེལ་བའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་མ་དེས་དོན་གྱི་
མདོར་གཞུང་བཟླགས་པ་ལ་བཞད་དོ། །རྗེ་བཟླན་པས། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དེས་
དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་འཇུགས་རྒྱ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱེས་གསུམ་དང་། བློ་དོན་དུ་
བསྐྱེད་རྒྱ་འབྲུམ་གྱི་གཞུགས་མེད་ཅེས་སོགས་གྱི་མདོ་ཚིག་དང་། ལྷན་དོན་གཉིས་
པའི་སྐྱབས་ནས་དངོས་སྤྲུལ་བསྟན་པའི་མདོར་དོན་དམ་གྱི་ཁུང་པར་མ་སྐྱུར་བ་དང་།

དངོས་སུ་སྐྱར་བ་དང། དངོས་སུ་མ་སྐྱར་བའི་རིགས་གསུམ་ལས། ཕྱི་མ་ནི་
 དགོངས་པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་སྐྱུའི་མདོར་འཛོག་ཀྱང། འབྲུམ་དགོངས་
 པ་བསྟན་ནས་ངེས་དོན་ཏུ་བསྐྱབ་སྐྱུ་མིན་པ་དང། ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན་དགོངས་
 པ་བསྟན་དགོས་མིན་པས་ཁྲུབ་པ་དང། འབྲུམ་གྱི་གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་
 ཚིག་སྐྱེ་བཞིན་པ་དགག་དགོས་ཀྱང་སྐྱེ་བཞིན་པར་གཟུང་ཏུ་མི་རུང་བའི་མདོ་
 མིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་དག་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་ངི་ལྷུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་
 པ་འབྲུབས་ཤེས་མདོ་རྣམས་དེ་གཉི་གར་ཁས་ལེན་ཀྱང། བར་སྤོན་མཐའ་དཔྱོད་ཏུ་
 དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་ཡང་ངི་ལྷུས་ཀྱི་དེ་མིན་པ་
 དང། དེའི་ནང་གི་དོན་དམ་གྱི་ཁྲད་པར་དོན་གྱིས་སྐྱར་བ་དང། ཤེས་སྣོང་དང་ཚུལ་
 བརྒྱ་ལྡ་བཅུ་བ་སོགས་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་ངི་ལྷུས་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བར་བ་
 གསུམ་ག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྲད་པར་མ་
 སྐྱར་བ་དང། དོན་གྱིས་སྐྱར་བ་རྣམས་དེ་གསུམ་ག་དང། སྤུ་མ་དགོངས་འགྲེལ་
 གྱིས་དགོངས་པ་བསྟན་ནས་བྲང་དོན་ཏུ་འགྲེལ་རྒྱ་དང། ལྷུ་དོན་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་
 པ་དང། ཕྱི་མ་དེ་གཉིས་གར་ཡང་མིན་པ་དང། ངེས་དོན་ཏུ་གཞུང་འཇུགས་རྒྱར་
 རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་འཛོག་དགོས་པར་མདོན་ནོ། །ཚོལ་ངན་ཚར་གཙོང་དུ།
 དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པ་འབྲུམ་གྱི་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་
 ཅེས་པའི་སྐྱས་ཐེན་གྱི་དོན་ཏུ་འཛོན་པ་བཀག་ནས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་དེའི་སྐྱས་ཐེན་གྱི་དོན་ཏུ་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བསྐྱབས་
 པར་བཤད་པའི་དོན་ཚེ་བརྟན་ལྟ་རམས་པས་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་དགོས་ཤིང། དེ་

ཉིད་གཞུང་གི་དགོངས་པར་ཡང་སོན་ཏེ། །ཁ་ཅིག་དངོས་བསྟན་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་
སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བཞིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐུང་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་ལས། ཚོས་
ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་སྐབས་གཅིག་ཏུ་སྐྱུར་ནས་སྐབས་གཞན་ཏུ་ཡང་དོན་གྱིས་
སྐྱུར་ཟིན་པས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་འབྲུམ་
གྱི་གཞུང་ཚིག་དོན་དམ་གྱི་ཀྱང་པར་དོན་གྱིས་སྐྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡང་སྐྱེ་བཞིན་པར་
གསུངས་པ་གང་། ལྷག་མཐོང་ལས། མདོ་ལམ་བསྟན་བཅོས་དེའི་སྤྱི་ལུགས་གོང་
འོག་ཏུ་སྟོས་པ་མི་སྐྱོར་བར་ཚིག་ཅུང་ཟད་དེའི་དོ་གདོང་གི་བསྟན་ཚོད་སྐྱེ་བཞིན་
པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བས་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཡིན་པ་མི་འཇིགས། ཞེས་ཚིག་
གི་དོ་གདོང་རམ་སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་དེས་དོན་གྱི་
གསུང་རབ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྒྱལ་སྤེལ་དེ་ལྟ་བུ་དགག་བྱས་དོན་དམ་གྱི་
ཀྱང་པར་དོན་གྱིས་སྐྱུར་བ་ནམས་དངོས་བསྟན་སྐྱེ་བཞིན་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་
སྤྱིར་དོ། །ཆེ་བརྟན་ལྷ་རམས་པས་སྐྱེས་ཟིན་ཅམ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་
ཞི་བཞིན་པ་གཉིས་ལ་ཀྱང་སྤེལ་བ་ཡང་སྐོ་མང་ཡིག་ཆའི་མདོག་བསྐྱུར་བཅོམ་མོ། །ཁོ་
ན་དེ། ཤེར་སྤྱིང་ཚོས་ཅན། དངོས་བསྟན་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
སྐྱེས་ཟིན་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འབྲུམ་པའི་གཟུགས་
མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཚིག་ཚོས་ཅན། དངོས་བསྟན་སྐྱེ་བཞིན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དོན་དམ་གྱི་ཀྱང་པར་སྐྱུར་བར་སྐྱེ་བཞིན་ཏུ་གཟུང་དུ་རུང་བའི་མདོ་མ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྤེལ། ལྷག་མཐོང་དངས་མ་ཐག་བ་དེའི་སྤྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱ་རི་
བཞིན་པའི་རྟོག་པ་བསལ་དགོས་པར་དབུ་མ་སྤང་བར་གསུངས་པའི་སྲིབ་ན་མ་ཁྲུབ་
སྟེ། དེ་ཡང་དགག་བྱའི་བྱང་པར་མ་སྐྱར་བར་སྐྱ་རི་བཞིན་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་
བསལ་དགོས་པའི་དོན་ཏུ་སྤར་བ་ཤད་ཟིན་པའི་སྲིབ།

ཁ་ཅིག །ཤེར་སྤྱང་ཚོས་ཅན། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱར་བའི་
མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་ལས། ཤེས་རབ་སྤྱང་པོ་ལྟ་བུ་མདོ་དེའི་ནང་ཏུ་དོན་དམ་
པ་དང་བདེན་པའི་བྱང་པར་གསལ་བར་མ་སྐྱར། ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིབ། ཁྲུབ་སྟེ།
གསལ་བར་ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱས་ཡོད་པའི་སྲིབ། འདོད་མི་རྒྱས་ཏེ། འཁོར་ལོ་བར་
བར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་སྐྱར་མ་སྐྱར་གཉིས་ཡོད་པ་གང་། ཤེར་སྤྱང་
ལྟ་བུ་དེ་ལམ་བཞག་ན་དེའི་མཚན་གཞི་མི་རྟོག་པའི་སྲིབ། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། གཞུང་
ལས། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱང་པར་
སྐྱར་བ་དང་མ་སྐྱར་བ་གཉིས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིབ་ཟེར་ན་དབྱང་
དོ། །གཞུང་ཏུ་ཆ་སྤྱོད་ནས་མདོའི་དོན་ཏུ་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ལྷོ་སྤྱང་
བས། མདོ་གཅིག་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་དོན་མིན་པར་འཁོར་ལོ་ཐ་
མར་དགོངས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་རྒྱན་སྤྱད་སོགས་སེམས་ཅམ་ལྟར་གྱི་མཚན་
ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་དང་། མདོ་གཞན་དབུ་མ་བ་ལྟར་གྱི་དེ་སྟོན་པ་
གཉིས་འབྲེད་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་དེ་པར་སྲིབ་བྱུང་མཚན་ཡང་འདིའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་སོ། །རྗེ་བཙུན་བས། སེམས་ཅམ་ལྟར་གྱི་དེ་འབགས་ལུས་སོགས་གྱི་སྐྱེས་
ཟིན་ཅམ་དང་། དབུ་མ་བ་ལྟར་གྱི་དེ་དེ་དག་གི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་ལོར་འཛོག་པའི་དོན་

དུ་བཞད་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། གཙོ་བོ་ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དུ་
སེམས་ལུགས། །ཞེས་དབྱ་མའི་དེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དང་
སེམས་ཚམ་གྱི་དེ་ལས་བར་འཛོག་པར་གསུངས་པ་དང་། བར་སྤྱོད་མཐའ་དཔྱོད་དུ་
དགོངས་འགྲེལ་སོགས་སུ་དབྱ་མའི་དེ་གསུམ་གཙོ་བོ་དང་རྣམ་རིག་པའི་དེ་གསུམ་
ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་གནད་འབྲེལ། །

ཁ་ཅིག །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་གྱི་ལེ་ལུས་རྣམ་རིག་པའི་དེ་གཙོ་བོ་དང་།
དབྱ་མའི་དེ་ཞར་བྱུང་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བཞད་ཅིང་པར་སྤྱོད་ཞེས་ཆ་ཡང་འདྲིའི་
ཇིས་སུ་འབྲངས་ཤིང་པར་སྤྱོད་མཐའ་དཔྱོད་གྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་འཆད་
དོ། །དེ་ལྟར་ན་དགོངས་འགྲེལ་དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀའི་མདོར་འདོད་དམ་བཟླ་ག་
ཅིང་། ལྷན་སེམས་དུ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་གྱིས་སྐབས་འགར་དབྱ་མ་དང་སྐབས་
འགར་སེམས་ཚམ་དང་མ་ལྷན་པར་བསྟན་པའི་དོན་ལ་སྦྱར་ན་འགྲིག་པར་གསུངས་
སོ། །ཁོ་ན་ལེ། རང་རྒྱུད་པས་བྱང་ལེས་སྤེལ་བ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཇིས་སུ་འབྲངས་པ་
ཐལ། དེས་དེ་ཡུམ་མདོ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་འཇུགས་པའི་བཀའ་དང་།
ལེགས་སྤེལ་ཚོས་འཁོར་དང་། བྱང་ལེས་སྤེལ་བའི་རང་གཞུང་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་
ལྟམ། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས།
ཞེས་སོགས་དང་། གཞུང་ལས། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས། ལས། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་
སོགས་པ་དེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་གཞུང་བཟུངས་པར་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབྱ་མ་སྤང་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་རྒྱན་
སྟུག་རྣམས་དེའི་མཚན་གཞིར་བཞག་པ་དང་། བར་སྤྱོད་མཐའ་དཔྱོད་གྱི་བཞད་

ཚུལ་བཞོན་མ་ཐག་བས་བྱུབ་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། གཞུང་ལས། མདོ་སྡེ་ཁ་
 ཅིག་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རོ་ལོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ནི་བྱང་དོན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚུད་ལན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་སྲིད། ཅུ་བར་
 འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེས་བྱང་ངེས་སུ་བ་སློོ་གྲོས་མི་བྱང་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་
 པའི་སྲིད། རྟོགས་སྒྲུ་སློོ་སྲིད་བས་དཀའ་འགྲེལ་ལྟར་ཞེ་འཚོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་འཁོར་
 ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱིས་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། སློོ་མང་ལྟར་
 བ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་བྱང་པར་ལ་ཚད་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུའི་
 དགག་བྱའི་དོན་དམ་མིན་པར་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་དོན་དམ་སྟོན་དགོས་པ་ལས་
 སྐྱས་ཐེན་གྱི་དོན་ཚད་མས་བྱུབ་པ་མི་དགོས་པས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་
 མ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་བྱུབ་པར་བཞེད་པ་འདྲའོ། །འཕགས་སེང་ལུགས་ལ་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་སློོ་སྲིད་བས་ཞེ་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་
 མ་སྐྱེན་ཏེ། མི་མ་སྐྱེན་འདིར་ལོགས་སུ་གསུང་རིགས་པ་ལ་དེ་མི་འགྲུང་བའི་སྲིད་
 ཞེས་འདོད། རྗེ་བཙུན་བས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་བྱང་དོན་དུ་འདོད་པ་ཞེ་འཚོ་ཡབ་སྲས་
 དང་མ་སྐྱེན་ཡང་དེ་དག་གིས་དགོངས་འགྲེལ་དབྱེ་མའི་གཞུང་དང་། འཕགས་སེང་
 གིས་སེམས་ཅམ་སྐྱེན་མོང་མིན་པའི་གཞུང་དུ་བཞེད་པར་བཤད། སྤྱིང་པོའི་རྒྱན་དུ་
 དགོངས་འགྲེལ་མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུང་ཐང་
 སྐབས་དང་པོའི་མཚན་དུ་དེ་ཐལ་འགྲུང་བ་དང་མ་སྐྱེན་བར་གསུངས་པ་ལ། བར་
 སྤྱིན་རྒྱུར་མཚན་དུ། འཕགས་སེང་གི་གཞུང་རྣམས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱངས་
 ཡོད་མེད་བཅའ་དགོས་ཤིང་། གསེར་སྤྱིང་དུ། མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་རྣམ་རིག་

བ་ཁོ་ནའི་འདོད་པར་གསུངས་པས་ན། འཕགས་མེད་གིས་མཚན་ཉིད་ལྗེས་དགོངས་
 བཞེད་མི་བཞེད་ཀྱང་དབྱེད་དགོས་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་དེའི་མཚན་གཞིར་ཤེར་མདོ་
 བཞག་པ་སེམས་ཅམ་བ་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་ཡིན་པ་གསེར་འབྲེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་
 ཡང་མཚན་ཉིད་ལྗེས་དགོངས་ཁས་ལེན་པ་དབུ་སེམས་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཟེར་
 མཁན་ཡང་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །གཞུང་ལས། རྣམ་འབྲོར་སྦྱོར་བ་བ་དག་གིས་རི་
 ལྟར་བཀའ་བ་མདོའི་དོན་མིན། ཉན། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གིས་སྤེ་བ་ཞིབ་ཏུ་ཉི་དབུ་
 མ་སྤང་བ་ལས་བཤད། ཅེས་པའི་དོན་དབུ་མ་སྤང་བར། མདོ་དོན་གཙོ་བོ་མིན་པར་
 བཤད་པ་དང་། དེར་མདོ་དོན་ཅམ་ཡང་མིན་པར་བཤད་པ་དང་། ལེགས་ལྡན་གིས་
 ཀྱང་མདོ་དོན་ཅམ་དུ་བཞེད་པ་དང་། རྣམ་རིག་པས་གདུལ་བུའི་དབང་གིས་ཆ་
 གཉིས་མི་འབྲེད་པར་བཀའ་ན་མདོའི་དོན་མིན་པར་བཤད་པ་གང་ཡང་མིན་པར་
 མདོ་དོན་མིན་པར་འཆད་མཁན་ལེགས་ལྡན་དང་། སློལ་ནི་ལེགས་ལྡན་གིས་སྤེ་
 བའི་རང་རྒྱུད་པའི་སློལ་ལ་གོ་དགོས་སོ། །དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་བཤད། ཅེས་པའང་
 དེ་འདྲའི་སློལ་ལེགས་ལྡན་གིས་སྤེ་བར་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་དུ་
 སྤེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་སྤེ་བར་ཞེས་འབྲུང་དགོས་ཤིང་། ཞིབ་ཏུ་ཞེས་གསུངས་
 དོན་ཡང་མེད་པས་ལེགས་ལྡན་གིས་སྤེ་བའི་དོན་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་
 པའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །

། ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་བསྟན་པ། །
 བཞི་བ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་སྤེད་
 བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་རི་ལྟར་འགོག་

བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་བྱའོས་ཟིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་དང། དགག་བྱ་
 འོས་ཇི་སྟར་འཇིན་པའི་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོས་རྣམས། ཞེས་སོགས་
 ལྷང། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚོན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་ལ་དོན་དམ་པར་རང་མཚོན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚོན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅམ་མིན་པའི་བདེན་
 གྲུབ་སོགས་སུ་བརྗོད་པའི་དགག་བྱ་དེ་རི་འབྲ་ཞིག་ལ་བྱེད་སྟམ་ན། དེགས་པའི་
 དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་དོས་གཟུང་བ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། དགག་བྱའི་སྤྱི་ལེགས་པོར་
 མ་ཤར་ན་དེ་བཀག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མི་དེས་པའི་ཕྱིར་དང། དགག་བྱའོས་
 མ་ཟིན་ན་ཉམ་ཆད་གྱི་ལྟ་བ་གང་རུང་དེས་པར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 བདེན་གྲུབ་སོགས་སུ་འཇིན་པའི་འཇིན་ལུགས་སམ་དེས་ཇི་འབྲ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་བའི་
 མེད་རྒྱུའི་བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་སློའི་ཡུལ་དུ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཤར་བར། བདེན་
 གྲུབ་སོགས་མི་སྲིད་ཅེས་པའི་མིང་རྣ་བར་བྱང་བ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། བདེན་གྲུབ་
 སོགས་ལ་གཞོན་བྱེད་འདི་ཡོད་དང་བདེན་མེད་སོགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འདི་ཡོད་ཅེས་
 མང་དུ་སྐྱས་ཀྱང་དོན་ལེགས་པོར་གོ་ནས་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་དོས་ཟིན་པ་མི་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་ཉེ། སྟོན་འཇུག་ལས་བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་དེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་
 འཇིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དགག་བྱའི་ཚད་
 ལེགས་པོར་མ་ཟིན་ན་ཡང་ན་དགག་མི་དགོས་པ་ཡང་བཀག་པས་མེད་མཐར་ལྷུང་
 བས་ངན་འཛོལ་འཁྲིད་པར་བྱེད། ཡང་ན་དགག་བྱའི་གནད་མཐར་སྐྱབ་པའི་སྤྱི་བ་
 བས་མ་ཁེགས་པར་ལྟག་མ་ལུས་ནས་ཡོད་མཐར་ལྷུང་སྟེ་ཐར་བ་མི་འཛོལ་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡང་ལྟག་མཚོང་ལས། དེ་ལ་དགག་བྱའི་མི་འབྲ་བའི་བྱེད་པར་ནི་མཐའ་ཡས་ཀྱང་

དགག་གྲུ་མདོར་བསྟུན་པའི་རྩ་བ་ནས་བཀག་ཅིང་དགག་གྲུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེགས་
 བར་འབྱུང་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགག་གྲུ་རྩ་བ་ནས་ཞེགས་པ་གལ་ཆེ་ཞིང་།
 དེ་ལ་ཡང་བདེན་འདོད་ལྟར་སྒྲུབ་ཤིང་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་བདེན་གྲུབ་དོས་ཟིན་པ་
 གལ་ཆེ་སྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་པ་འདད་ལས། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྦྱོར་བས་འཕྲུལ་དུ་གྲུབ་
 བཏགས་པའི་བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་འདོད་དོས་ཟིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོགས་པའི་སྲིད་
 རོགས་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་གྲུབ་མཐའ་སྦྱོར་བསྐྱུང་མ་བསྐྱུང་གཉིས་ཀ་ལ་
 ཡོད་པའི་ལྟར་སྒྲུབ་ཤིང་གྱི་བདེན་འདོད་དང་དེས་བཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་ལེགས་པར་
 དོས་ཟིན་པ་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེ་དོས་མ་ཟིན་པར་རགས་པའི་དགག་གྲུ་
 བཀག་གྱང་རོགས་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདེན་ཞེན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གཞོད་པས་
 སྐབས་དོན་སྟོང་བར་འབྱུང་བའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་གསུངས་ཚུལ། དབྱུ་མ་སྦྱང་བ་
 ལས་གསུངས་ཚུལ། དེ་དག་གི་གྲུབ་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་། ས་ལ་
 སོགས་པ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། དབྱུ་མ་སྦྱིང་པོ་ལས། འདིར་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་
 དག། དོན་དམ་པར་ནི་འབྱུང་བ་ཡི། དོ་པོ་ཉིད་མིན་ཞེས་ས་སོགས་དོན་དམ་པར་
 འབྱུང་བ་མིན་པར་གསུངས་པའི་འགྲེལ་བར། སྲིད་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་
 ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་ལུལ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དོན་
 ཞེས་པ་བཏགས་པ་དང་པོ་བར་གྲུབ་པའི་མིང་ཡིན་ཏེ། དོན་ཞེས་པ་ཤེས་གྲུ་ཡིན་པའི་
 སྲིད་། ཐ་ཚིག་ཅེས་པ་ཐ་སྟོན་གྱི་ཚིག་དང་དོན་རང་རང་གི་ཐད་ཀ་ཐད་ཀ་སྟོན་པའི་
 ཚིག་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་། དམ་པ་ཞེས་པ་མཚོགས་གི་མིང་དང་། དོན་དམ་པ་ཞེས་ལུལ་

ལ་གཞི་མ་ཐུན་དུ་བསྐྱུ་བ་ནི་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་ལ་དོན་དམ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཤེས་པར་
 བྱ་བའི་དོན་མཚོག་ཡིན་པའི་སྲིད། དོན་ཡུལ་དང་དམ་བ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྐྱུར་བ་ནི།
 དོན་དམ་བ་ཞེས་བ་དམ་པའི་དོན་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དམ་བ་སྟེ་མཚོག་དང་། དེའི་རྙེད་དོན་ཡོངས་གྲུབ་ནི་དོན་ལ་བྱེད་
 པའི་སྲིད། གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྐྱུར་བ་ནི། དོན་དམ་བ་ཞེས་བ་དོན་དམ་བ་དང་
 མ་ཐུན་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་
 ཤེས་རྟོག་བཅས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་བདེན་བ་དེ་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་
 སྲིད། དེའི་སྐྱ་མ་གཉིས་དགག་བྱ་དོས་འཛིན་གྱི་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་རྣམ་ལ་
 བྲངས་པ་ལས་མཁོ་མི་ཆེ་ཡང་། སྲི་མ་ནི་སྐབས་འདིར་མཁོ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དབུ་
 མ་བ་དང་རང་སྟེ་གཞན་གྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་གཞིར་སྐྱུར་པའི་
 གཞན་དབང་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། གཞི་གཞན་དབང་དེ་དོན་དམ་
 དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་མེད་བ་སྟེ་རིགས་ཤེས་དེས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པའི་
 སྲིད་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འོ་ན། དོན་དམ་བ་ནི་གང་དག་སྟོ་ཐམས་ཅད་ལས་
 འདས་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་བ་ནི་ཡི་གེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེའི་
 སྲིད་དགག་བ་མེད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། ཞེས་བཅུད་པའི་ལན་དུ། དོན་དམ་བ་
 བེ་རྣམས་གཉིས་ཏེ། ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ། ཚད་ཚུལ་ནི། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་
 བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་བ་ནི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྟོས་ཇི་བཞིན་བསམ་བ་
 ལས་འདས་ལ། ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རིགས་པས་དགག་བ་དེ་ཅམ་ནི་མིང་ཚིག་

གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཀྱི་ཞེས་པ་སྟེ། ལན་དུ། དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཡུལ་ཅན་དོན་
དམ་པ་གཉིས་ལས་གཅིག་ནི་དོན་སྦྱི་བརྒྱད་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
ཡིན་པ། རང་གི་རོ་བོ་ཉོན་མོངས་པའི་རྗེ་མས་བསྐྱད་པ་མེད་པས་ཟག་པ་མེད་པ།
རང་གི་རོང་གཉིས་སྤང་གི་སྦྱོས་པ་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་འཕམ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ།
མཉམ་གཞག་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པ། མཐོང་སྤང་གིས་དག་
པ། འཇིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གི་རོང་སྦྱོས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ།
དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་
ཤེས་རྟོག་བཅས་དེ། ས་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པའི་རོ་བོ་ཉོན་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་
བ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཀྱི་ཚུ་བཞིན་ཞེས་པའི་དམ་བཅའི་བྱེད་པར་ཉིད་དུ་བསྐྱུང་བའི་སྲིད་
ཞེས་བཤད་དོ། །ལྷག་མཐོང་མཆན་དུ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་སྤངས་པས་དེ་གཉིས་
དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པ་དང་། འཇུག་སྤང་བེལ་གྱིས་གཞོན་པས་དག་པ་ཞེས་འབྲུང་ལ།
འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་སུ་མ་ཟད། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་
བཅས་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་དོན་དམ་དུ་འདོད་དགོས་ཤིང་།
སྦོབ་དཔོན་འདིའི་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་དོན་གོ་སྐྱེའོ། །

༥ སྦོལ། དོན་དམ་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གསུམ་པར་སྦོལ་བའི་མཆན་དུ། དོན་
དམ་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་ཡུལ་གྱི་མིང་ཡུལ་ཅན་ལ་
བཏགས་ཞེས་བཤད་པ་དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས། ཡང་དག་པའི་དོན་ཐོས་པ་དང་

བསམས་པ་དང་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 འི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ། ཞེས་དང། གཞུང་ལས། ཤེས་
 རབ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དོན་དམ་མ་ཡིན་པས་དོན་དམ་དུ་བཏགས་ནས་བཤད། ཅེས་པ་
 དང་མ་ཐུན་ཞིང། བདེན་གཉིས་དང་བྱུབ་མཚན་དུ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་རྣམས་
 ལྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་དམ་པ་དང། སྐྱིབ་པ་སྟོང་འདོད་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བུ་ཡིན་
 པས་དོན་ཉེ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ། བར་བཤད་དོ། རྟོག་གི་འབར་བའི་རྩོད་ལན་འགོད་
 ཚུལ་སྐར་པ་སྟེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང། ལྷག་མཚོང་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་བདེན་པ་
 ལྟོང་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བཤད་པ་དང། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་བའི་དོར་མེད་
 པས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ནང་འགལ་བར་སྐར་སྟེ། དོན་
 དམ་བདེན་པ་གཏན་མེད་དུ་ཐམས། ལྟོང་ཡུལ་མིན་པའི་སྲིད། ཡང་ན། དོན་དམ་བདེན་
 པ་དེ་གཉིས་སྐར་ཅན་གྱི་ཐ་སྟེད་པའི་ལྟོང་ཡུལ་དུ་ཐམས། བདེན་བྱུབ་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་
 དགག་པ་ཡི་གའི་ཡུལ་ལམ་སྐྱེས་ཀྱི་དོར་འཇོག་པའི་སྲིད། ཞེས་རྩོད་པ་གཉིས་སུ་
 མཚོད་དོ། །གཞུང་ལས། དབྱུང་མ་བ་དང་གཞན་དག་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་གཞི་དེ་
 དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་གཞི་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་དོར་མེད་པ་
 ལྟེ་དེས་མ་གྲུབ། ཅེས་དང། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་
 བེ་ཡིན་ཚུལ་ལ་ཇི་སྟར་ཡིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་
 བ་དེས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཐམས་ཅད་མ་ཐུན་པ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་དང། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་
 དེས་སྐར་བཤད་པ་སྐར་མ་གྲུབ་པ་ཞིག་དང། ཞེས་སྐྱས་ཟེན་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་

རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། ལྷོང་ཐུན་ལས།
 དེ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་ལོན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་དགོས་
 ཉེ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནས། ཚོས་ཉིད་
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པས་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་སོང་ཡང་། གནས་
 ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བདེན་
 པར་གྲུབ་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་། རིགས་
 ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པས། ལྷུ་གུ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་པས་ལྷུ་གུ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛོག་ལུས་ཀྱང་། ཚོས་
 ཉིད་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པས་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་
 པར་མི་འཛོག་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་གསུངས་ཉེ་དགོངས་པ་བཀའ་ཅིང་། ལྷང་
 ལྷའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཚོས་ལྗེའི་བདེན་གཉིས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་སོ། །དེ་ལ་མར་
 ཕྱིན་ལྷུར་མཚན་དུ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་
 གྲུས་ན་ལྷོང་ཚུལ་དེས་ཚོས་ཀུན་ལ་མ་ཁྲུབ་པས་ཉི་ཆེ་བའི་ལྷོང་བར་འཇུག་བ་དང་།
 དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ལས་རྟོག་མེད་
 མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་རྟེན་པར་འཇུག་བ་དང་། གྲུབ་མཚན་དུ། དེ་ལྟ་ན་ལྷོང་
 ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་བ་དང་། རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་
 པའི་དོན་དམ་པའི་ཁྲུང་པར་དུ་སྦྱོར་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འཇུག་
 ཞེས་ལྷོང་ཐུན་གྱི་སྐྱས་ཟེན་བཀའ་ནས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 དབྱུང་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པའམ་དེས་དབྱུང་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་

འོན་ཏེ་བྱ་དགོས་པར་བཤད་དོ། །ཟུར་མཆན་ལས། དབྱ་མེམས་ཡོད་མེད་དཔྱད་
 པའི་གཞི་གཞན་དབང་ལྟ་བུ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ངོ་མ་མེད་པ་དེ་གཞན་
 དབང་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་ཏེ་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། འཛོག་ཚུལ་དང་
 སའི་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་
 གཞུང་འདི་དང་། ལྟོང་ཐུན་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
 གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ངོར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་
 བཞག་པ་ཞིག་དང་། ཞེས་པའི་དོན་མ་ཐུན་པར་བཤམ་བ་ལྟར་ཐུན་སེལ་དུ་ཡང་།
 དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བའི་དོན་དམ་འཛོག་ཚུལ་དང་པོ་ལྟར་ན་
 འདུས་བྱས་རྣམས་ཚོད་གཞིར་བཟུང་ཆེ་རིགས་ཤེས་གྱི་ངོར་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་
 ཟུབ་པ་དང་། དེའི་ངོར་མེད་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཚད་དང་། ལྟོང་ཉིད་སོགས་
 ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་འཛོག་ཚུལ་དང་པོ་ལྟར་དོན་དམ་པར་མེད་པ་བཤད་དུ་མེད་
 པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷག་མཐོང་དཀའ་འགྲེལ་དུ། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་
 དམ་ལ་འབགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་འཛོག་པ། ཅུ་ཤེའི་མཚོད་བརྗོད་དུ་
 འགག་སོགས་བརྒྱད་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་མེད་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་
 བརྟན་པ་དང་། དབྱ་མ་སྤང་བ་སྤར་བྱངས་བས་ཤེས་ཤིང་། ལམ་རིམ་ལས། དོན་
 དམ་པ་ནི་སྲི་མ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། གཞུང་ལས། སྲི་མ་ནི་སྐབས་གྱི་དོན་ཡིན།
 ཞེས་གསུངས་པ་མཉམ་གཞག་གིས་གཟིགས་ཚུལ་གོ་དཀའ་བ་དང་རིག་ལ་ཤེས་
 རྟོག་བཅས་ལ་སྐྱར་ན་འཆར་སྤྲོ་བས། ལས་དང་པོ་བ་ལྟས་གསར་དུ་འཚོལ་བའི་
 སྐབས་སུ་ཚོས་ཅན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་དབྱད་པའི་ངོར་

ཚོས་ཅན་དེ་མེད་པ་དེས་སུ་གཞུགས་སྐྱོ་བ་ལ་དགོངས་པ་དང་། དེ་ལ་སྦྱར་ནས་སྐབས་
 གི་ཚོད་ལན་དུ་འབྲེལ་ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དཔལ་
 ལྷན་ཚོས་རྗེ་སོགས་ལྟར་ན། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤའ་ལས། འདི་མ་བྱེད་པར་དགག་
 བྱའི་ཚད་འཛིན་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དང་དབྱུང་བཟོད་གི་དངོས་སོ་ལ་འཛིན་པ་
 མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ནོར་བ་མང་དུ་བྱུང་སྤང་དོ། །ཞེས་དང་། གཞུང་ལས། དེས་ན་
 བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེར་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་
 དང་ཆ་མེད་གི་དངོས་སོ་དང་རང་བཞིན་བྱུང་པར་གསུམ་ལྷན་སོགས་སུ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་རོ་ཞེས་འཕེན་ཅུས་གི། དེ་དག་ཏུ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དོན་མིན་ཉེ།
 ཞེས་གསུངས་པས་མི་གཞོད་དེ། དེ་དག་གི་དོན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་འཛིན་ཚུལ་དང་
 མ་ཐུན་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་འཛིན་དེ་དག་ལ་བྱེད་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་པ། འཇུག་
 པའི་རྣམ་བཤའ་གི་ལུང་དེའི་གོང་དུ། སྤྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་ནི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེན་
 འཛིན་མིན་ལ་དེའི་བདེན་འཛིན་ལ་ནི་ཕྱི་མའི་ཡོད་འཛིན་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་།
 གཞུང་ལས། སྤར་བཤའ་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་ནི་འདི་བའི་ལུགས་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་
 བདེན་འཛིན་ཡིན་པ། བརྗེ་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་མིང་དོན་
 ལྟོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་དོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་
 ལྟེན་ནས་ཞུགས་སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་ཅུས་སོ། །ལྟོར་བུན་ལས། གནས་ལུགས་སུ་
 གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས། ཞེས་དང་། ཚོས་ཉིད་རིགས་ཤེས་གྱི་དོན་ཡོད་
 པས་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་སོང་ཡང་། གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་

བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་མི་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སར་སྤྱིལ་རྒྱུ་མཚམས་ལས། འདི་
 བྱི་ཚོས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པར་འདོད་དགོས་ཀྱི། ཚིག་ཟིན་
 ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཉེ། གནས་ལུགས་སྤྱ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་
 བས་ཁྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཉེ། གཤེས་ལུགས་སྤྱ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་པའི་
 སྤྱིར་ཉེ། ལྟོང་ཉིད་གཤེས་ལུགས་སོགས་ཡིན་ཡང་གཤེས་ལུགས་སོགས་སྤྱ་མ་
 གྲུབ་པར་ཅཱ་ཤེའི་རྗེ་གཞུང་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་རྗེ་གཞུང་
 ཞུམ་དུ་གསུངས་པ་ཐལ་འགྲུར་བ་དང་། ལྟོང་སྤྱན་དུ་གསུངས་པ་རང་རྒྱུད་པའི་
 ལུགས་སྤྱ་སྐྱེ་མི་རུས་ཉེ། ཚོས་ཉིད་དང་སྤྱ་གྲུབ་ལ་བདེན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་ཡོད་
 གྲང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་རང་གཉི་གས་འདོད་པའི་སྤྱིར། ཅཱ་ཤེའི་རྗེ་གཞུང་
 ལས། གཤེས་ལུགས་ཡིན་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དགག་རུས་པས་གཤེས་ལུགས་ལ་
 གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་
 གཤེས་ལུགས་ལ་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པར་
 འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་གཤེས་ལུགས་དང་དོན་དམ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བའི་གནད་
 རྣམས་ཤེས་པར་འགྲུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཤེས་ལུགས་ལ་དང་
 གནས་ལུགས་ལ་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་། དངས་མ་ཐག་པའི་ལྟོང་སྤྱན་ལ་བརྟེན་ནས་
 གཤེས་ལུགས་སྤྱ་དང་གནས་ལུགས་སྤྱ་གྲུབ་པ་ཡོད་ཅེས་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། དུ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་དང་མ་ཐུག། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་གཞུང་དུ་ཡང་གཤེས་ལུགས་
 ལ་དང་གཤེས་ལུགས་སྤྱ་གྲུབ་པ་ཁྱད་མེད་དུ་མཛོད་པ་སྐྱེགས་བམ་བསྐྱགས་པས་
 ཤེས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྤྱ་གྲུབ་ལེ་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་གཤེས་ལུགས་

ལྷན་ལྷན་ལ་མིན་ཡང་། དེ་ལྷན་གྱི་གཤམ་ལུགས་ལྷན་ལྷན་ལ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཀ་ཆེན་ལས།
 ལྷན་གྱི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་ལྷན་གྱི་དོན་དམ་དང་ལྷན་གྱི་ཡིན་ལུགས་ལྷན་
 ལྷན་ཟེན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། ལྷན་ལྷན་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་གང་
 ཡང་རྒྱང་བ་ཞིག་གི་གནས་ལུགས་ལྷན་ལྷན་གྱི་བདེན་པར་རམ་གནས་ལུགས་ལྷན་
 ལྷན་མི་དགོས་ཞེས་བ་དང་། ལྷན་གྱི་ལྷན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེའི་ཆོས་ཅན་ལ་དབྱེད་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པས་ཆོས་ཅན་དེའི་གནས་ལུགས་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཆོས་
 གང་ཡང་རྒྱང་བའི་གནས་ལུགས་ལྷན་ལྷན་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་གྱི་
 བར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་འདི་ནི་བདག་གི་སྒྲུབ་འཇུག་པའི་དབྱེད་ཀྱིས་
 རྗེ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་དགོངས་བ་དབྱིས་བྱིན་པར་བཀའ་བ་
 ཡིན་པས་དེ་ལྷན་བཤད་པར་བྱའོ། །གཞུང་དུ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བའི་བདེན་གཉིས་སྐྱོར་
 བས་དགག་བྱ་གསལ་བར་དོས་བཟུང་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། གཞན་སྤོགས་པ་
 དག་གིས། དེ་མི་འཐད་དེ། བདེན་གཉིས་ལས། རི་ལྷན་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་
 གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་ཡིན། ཞེས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་བྱུང་ཚུལ་གཉི་ག་
 བསྟན་པའི་བྱིད་ཟེར་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་དབྱེད་མར་ཡང་། རི་ལྷན་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། ཞེས།
 འདི་ལ་དབྱེད་པ་མི་འཇུག་གོ། ཞེས་སོགས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཆེས་
 གསལ་བར་བཤད་བ་དང་། རྗེ་རྒྱང་དབྱེད་མ་ལས། དེས་ན་སྐྱོབ་སྣང་བའི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྣོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་བྱུང་བ་དོན་དམ་དབྱེད་
 རྗེད་ཀྱི་ཉུགས་ཀྱིས་དགག་བྱའི་ཆོས་སྤྱི་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། རི་
 ལྷན་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། ཞེས། གཞན་དུ་སོང་བས་གཞོད་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་དོན་

མཐར་ཐུག་པའོ། །ཞེས་གཞན་སྲོགས་ལ་བདེན་ཁ་བྱིན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་མཛད་ཅིང་།
 གྱི་རབས་ཀྱི་རང་ལུགས་པ་འགས་དེ་དབྱུང་བྱར་བྱས་སོ། །དེ་དག་ལ། དབུ་མའི་
 མཐའ་དཔྱོད་དུ་བ་ལང་ཇི་སོགས་གྲོལ་ཟེན་པ་དང་། དེ་དག་གིས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྟེན་
 ཟེན་པ་དང་། གཞུང་དེ་བདེན་གཉིས་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་མིན་པར་ཐལ་བ་རྣམས་
 གྱིས་བཀག་ཅིང་། བདེན་གཉིས་སྟུ། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག །སོགས་
 ཚིགས་བཅད་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཤེས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་
 དམ་པའི་དོན། །སོགས་རྐང་བ་གཉིས་གྱིས་དེ་གསུངས་ཚུལ་དང་། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་
 འདི་ཁོ་ན། །སོགས་རྐང་བ་གཉིས་གྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་བསྟན་
 ཏོ། །དེ་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པས་ཐ་སྟོན་ཚད་མར་ལུལ་
 གྱི་གནས་ཚོད་དང་མ་ཐུན་པར་ཇི་ལྟར་སྤང་ཞིང་མཐོང་བ་འདི་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་ཡིན་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་ཡིན། །ཞེས་
 པས་དེ་ལས་གཞན་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟེན་པའམ་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་ཅིག་ཤོས་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལས། རྟགས་གྱི་
 དགག་བྱའི་བདེན་ཚད་སྟོན་པ་མིན་ཅོ། །དེ་སྐད་དུ་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས།
 ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་ཡིན། །དོན་དམ་པའི་བདེན་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཇི་ལྟར་བ་ལང་ཇི་སོ་ལ་སོགས་པ་ཡན་ཚད་གྱིས་མཐོང་
 བ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དུ་བདེན་པ་རྣམ་པར་གནས་གྱི། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་
 པས། བདེན་པ་གཉིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་དོན་ཀྱང་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཇི་ལྟར་སྤང་
 བ་འདི་ཁོ་ན། །ཞེས་པ་བསྟན་པ་ནི་རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་སྣོས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་ཚིག་ཐ་མ་ཁོང་
ནས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ལུགས་ལེ་ལེ་བྱ་བ་ནི་རི་ལྷོ་ལྷོ་སྤང་བ་ལས་ལམ་ལུགས་
པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་རིགས་པ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་
ཞེས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ །རི་ལྷོ་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་
ཚད་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཡང་། རི་ལྷོ་སྤང་བཞིན་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་
གཉིས་གྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ཚད་བསྟན་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐམས། དེའི་དོན་
ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་དབྱུང་བ་མི་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲུལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ནི་རི་ལྷོ་སྤང་བ་བཞིན་
ཡིན་ཉེ་དེ་ལ་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་དབྱུང་བའི་གནས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟབ་གསལ་སྟོན་མེད། རྗེ་བཙུན་དབྱུང་མར་ལྷུང་དེས་དགག་གྱ་
ངོས་འཛིན་གསལ་བར་བཤད་ཅེས་གསུངས་པ་དགག་གྱ་ངོས་འཛིན་ལ་བཀའ་གྲུང་
མི་རུང་བ་མེད་པ་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་ལེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་གཅིག་པ་ལས། འདོད་
ཚགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ལྷག་ནི། །ཀུན་རྟོག་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཚིགས་
བཅད་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་ལེགས་ལྡན་གཉིས་ཀས་དུག་གསུམ་རྒྱ་ལས་བྱུང་
བས་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་སྟེ་འདི་ཕྱོགས་སུ་འཇུག་དུ་བཀའ་ལ། རྗེ་བས་དུག་
གསུམ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་སྟེ་འདི་ཕྱོགས་སུ་ཁོང་ནས་བཏོན་ཉེ། དེ་འགོག་བྱེད་
གྱི་རང་གཞུང་དུ་བཀའ་གྲུང་དེ་དག་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་འགོག་མི་
རུས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གྲུང་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རོན་དམ་པ་རིགས་ཤེས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བྱེད་ཚུལ།
 ཡང་དག་པ་རིགས་ཤེས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བྱེད་ཚུལ། རྫོང་གཞོན་མེད་ལ་མ་རྟོས་པ་
 ལ་རོན་དམ་དང་ཡང་དག་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། ཞེས་
 སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་དབུ་མ་སྤང་བའི། འདྲིའི་རོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །ཡན་
 གྱིས་ཤེས་རབ་གསུམ་ནི་རོན་དམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་རོན་དམ་དུ་བཏགས་ནས་
 བརྟན་པ་དང་། དེ་མན་གྱིས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པས་དེའི་
 བསམ་པའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པར་བཤད་དེ། གཞུང་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་གི་མགོར།
 གང་ཡང་རོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱས་པ་དེ་ལའང་རོན་ནི་
 འདྲི་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཞེས་འབྲུང་བས་དེ་དང་བཅས་པའི་དབུ་མ་སྤང་བའི་ལུང་
 རོན་ནི། གང་གིས་རོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་ཅེས་སྐྱས་པ་དེ་ལའང་རོན་ནི་འདྲི་
 ལྟར་ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇེས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་ཚོས་
 ཅན། རོན་དམ་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ། རོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་འདྲིའི་
 རོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཏེ། སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡུལ་རོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་པའི་སྲིར། ཤེས་རབ་དེ་གསུམ་ལ་མངོན་སུམ་དང་བརྒྱུད་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་
 དེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་བསམ་པའང་དབྱུང་སྟོབས་གྱིས་དངོས་པོ་འདྲི་
 དག་རོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་མཉམ་གཞག་དང་། རོན་སྲི་
 བརྒྱུད་པས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཡོད་པའི་སྲིར། དེས་ན་རོན་དམ་
 པར་སྐྱེ་བ་མེད་ཟེར་བ་འདྲི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་ཅེས་
 མཁས་པས་བཤད་པར་འགྲུབ། ཞེས་པའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་དང་གང་ཟག་

ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་དམ་
 པ་ཡིན་ཞིང་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་བ་སྦང་བར་བྱ་
 བའི་ཆེད་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། ཡེ་ཤེས་དམ་པ་སྲིན་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་དོན་ཏེ་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྲིད་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བདག་མེད་
 གཉིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་སྐྱབ་བ་གཅིག་དུ་བྲལ་ལྟ་བུ་དང་། བརྒྱད་
 ཉམ་སྐྱབ་བ་རྩལ་ཆ་མེད་འགོག་པ་སོགས་རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་ན་དམ་པ་དང་།
 སྐྱབ་བ་སྦང་འདོད་པས་རང་གིས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་
 བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དམ་པ་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་དོན་ཏེ་དོན་དམ་
 མཚན་ཉིད་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དབྱ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་
 ལས། ཡང་ན་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡང་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱར་བརྗོད་དེ།
 དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཤེས་པའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་ཡང་དག་པ་ཞེས་པ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་
 བྱས་ནས་དེས་རྣམ་པར་དབྱུང་བའི་དབང་གིས་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པའི་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པས་རྣམ་པར་དབྱུང་བའི་
 དབང་གིས་མིན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འོ་ན་རི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་
 ལྟས་པ་ལ། ཡང་དག་པར་ན་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱོས་ཏེ། ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱས་ནི་
 དངོས་པའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པས་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་དེ་

ཁོ་ལ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ལ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་
 ཚིག་གོ། ཞེས་ཡང་ན་ཡང་དག་པ་ཞེས་པ་རྗེས་དཔག་གི་རྟོགས་བྱའི་དེ་ཁོ་ལ་ཉིད་ཀྱི་
 ངོ་བོ་ལ་བྱས་ནས་ཚོས་ཀྱི་རང་རང་གི་དེ་ཁོ་ལ་ཉིད་དཔག་ནས་ལུགས་སུ་བྱུབ་པ་
 བྱུབ་དབྱེད་པ་དེར་བྱུབ་པ་མེད་པར་བཤད་དོ། དེ་ཁོ་ལ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་བྱེད་ཚིག་བྱ་
 བ་གནས་ལུགས་སུ་བྱུབ་པས་སྟོང་མི་སྟོང་དབྱེད་པ་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་ལ་ལྷག་
 མཚོང་དཀའ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་སོ། །དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ལ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་
 དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ལ་ཉིད་དུ་མ་
 ལུབ་ཅེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་དེ་ཁོ་ལ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་
 བ་དེ་དངོས་པོའི་དོན་དམ་མཐ་དེ་ཁོ་ལ་ཉིད་འཇུག་པའི་སྐྱོས་འགྲུབ་དགོས་ཀྱང་།
 དེས་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར།

༥ སྟོན་ན། དབྱེ་མ་སྣང་བའི་ལུང་ལྷག་མཚོང་ཆེ་ཆུང་དུ་བྲངས་པར། ཡང་དག་
 པའི་རྗོས་པ། ཞེས་འབྲུང་ཞིང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ་ལྷག་མཚོང་
 མཚན་དུ། ཡུལ་དོན་དམ་པ་འཛོག་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ།
 གཞུང་ལས། ཡུལ་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས། ཞེས་པའི་སྐྱས་ཟིན་དང་མི་མཐུན་ནོ། །འདིའི་
 དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་མཚན་དེས། དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་
 ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ནས་མིང་བཏགས་
 པར་བཤད་ཀྱང་། ལྷག་མཚོང་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་དོན་དམ་པ་འདིའི་ཡུལ་ཅན་
 ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་ཡུལ་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་མཚན་དུས། དེ་ཉིད་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་དོན་འདྲ་བར་མཚན་དོ། །མཚོན་

སྐྱེས་པ་དང་བརྒྱུད་པའི་དོན་ལ་མཚན་དེས། དངོས་སུ་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་ལུས་དོན་
 དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། བརྒྱུད་ནས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་
 བཅད་ཅིང་བཅའ་བསམ་བྱུང་བར་བཤད་པ་མི་བདེ་ཞིང་། སྤྱི་ལོ་བྱང་ལཱ་སྒྲུབ་
 པར། ཚོས་ཉིད་མངོན་སྐྱེས་པ་དང་དོན་སྐྱེའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་གཉིས་ལ་སྐྱེས་པ་
 བརྒྱུད་ཚུལ་རྗེས་དཔལ་ཉེན་རྟོགས་དང་། རྟོག་པ་དོན་སྐྱེས་པ་བརྒྱུད་པ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་
 མ་གཙོ་བར་བཤད་དོ། །མངོན་སྐྱེས་ལྟོགས་པའི་རྣམས་བྱང་ལཱ་སྐྱེས་པའི་དོན་སྐྱེ་བརྒྱུད་
 པ་ཡང་དངོས་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་མིན་པས་འདིའི་བརྒྱུད་པ་ཞེས་པ་ལ་དེ་དགོས་
 ཡང་དེ་ལ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣམས་བྱང་ལཱ་སྐྱེས་པའི་རྣམས་པ་མ་ཤར་བར་རྟོགས་པ་དང་།
 མངོན་སྐྱེས་ལྟོགས་པའི་རྣམས་བྱང་ལཱ་སྐྱེས་པའི་དོན་སྐྱེ་བརྒྱུད་དེ་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས་
 སྐྱེ་མར་ངོས་འཛིན་དགོས་པས། ལྷག་མཐོང་དཀའ་འབྱུང་ལྟར་དུ། འདིའི་བརྒྱུད་པ་ཞེས་
 པ་དངོས་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་ལ་མི་ཟེར་གསུངས་པ་འདྲ་དངོས་སུ་དང་བརྒྱུད་ནས་
 རྟོགས་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་མ་ལ་མི་ཟེར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་སྐྱེས་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་ཚོད་
 ལྟར་ན། དེས་ན་འདི་སྐད་དུ། མོགས་དོན་བསྐྱེས་ལྟར་སྐྱེས་ཞིང་། སྐྱེ་འབྱུང་ལྟར་
 དག་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་མ་བྱུང་བས། ཞེས་པ་དེ་སྐྱེས་སྐྱེས་པའི་གཞུང་ཆོག་དེ་
 དང་། དེའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པར་བཤད་ཅིང་། ཞེས་པ། དེ་དག་གི་
 བསམ་པའི་དབང་གིས། མོགས་ཀྱི་འབྱུང་ཡིན་ཆེ་དེ་སྐྱེས་སྐྱེས་པའི་དམ་བཅའ་དང་
 རྒྱུ་མཚན་སྐྱེ་འབྱུང་གིས་བརྒྱུག་པར་སོད་སོད་སྐྱེ་འབྱུང་ཚན་གཉིས་པོ་དེ། དེ་སྐྱེས་
 ལྟར་པའི་གཞུང་ཚན་དེ་གཉིས་འཆད་ལྟར་དུ་སོ་སོར་མི་སྐྱེས་པར་བཏགས་པོ། དེ་སྐྱེས་
 ལྟར་པའི་ལྟར་ལྷག་མཐོང་དུ། དེ་དག་གི་དབང་གིས། ཞེས་བྱང་ལཱ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་གི་

བསམ་པའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་དག་པར་མངོན་ཏེ། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན་འདིར།
 བསམ་པའི་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ལྷགས་
 འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་མི་འདོད་ལ། བར་སྤྱིན་
 ཡིག་ཆའི་སྐབས་དང་པོ་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོངས་ཚོས་
 ཅན། ཉན། རང་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱིས་གཉིས་སྤྱང་བྱ་བ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ལ་ཚུལ་ཚུལ་བཞག་གི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དོན་
 དམ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། རང་མངོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་དོར་གཉིས་སྤྱང་དང་བཅས་པར་ཤར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། དེའི་དོར་ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་གཉིས་སྤྱང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་
 གཉིས་སྤྱང་ཅན་གྱི་ཚོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཤེས་པ་པོ་ལས། རི་ཅམ་དུ་གཉིས་པ་དེ་
 ཅམ་དུ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་དང། དེ་ལ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལྟར་
 བཅོས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཉེ་བར་སྟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་
 བསྐྱེད་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་མི་གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཉེ་བར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་
 དང། བདག་མེད་པ་དང་མི་སྤྱི་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་ལྟོས། །ཞེས་དང།
 མཛོད་བརྟན་སོགས་སུ་ཡང་མཛོད་འདི་དག་བྲངས་ནས་གསུངས་པ་དང། རིན་ཆེན་
 ཐོང་བ་ལས། བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བུ་དག །དེ་སྤྱིར་སྤྱི་བ་མེད་པོས་
 བརྗོད་ཀྱི་ཅེས་དང། དུ་མ་སྤྱང་བ་ལས། དཔོན་པོ་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད། ཉན། ཤེས་

རབ་ཀྱི་མ་ཚོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལྟར་བཙུག་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཞེས་དང་།
སྟོང་ཐུན་ལས། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའང་ཀུན་
རྫོང་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་དགོངས་
པར་མངོན་ལོ། །སྐབས་གསུམ་པ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་བཞེད་ཉིད་
དང་དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཡང་བཞེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་དང་། ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་གཉི་གའི་བཞེད་ཉིད་ཏུ་བཤད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དེ་
ཚོས་ཙན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལྷན་ཅིང་། རྟགས་
གྲུབ་སྟེ། དབྱུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་
རོ་བོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལོ། །ནས། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མདོའི་དོན་ནི་འདི་
ལྟར་འདི་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་
དམ་པའི་སྐྱར་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། ཅེས་དང་། ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱི་འོད་
གསལ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་དང་། གཞུང་ལས། བདག་
མེད་གཉིས་ནི། ནས། དོན་དམ་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེད་རྟོག་
ཚེན་ཏུ་དབྱུ་མ་སྣང་བ་བྲངས་ཏེ་སྤྱི་འགྲེལ་གནང་མ་ཤ་དེའི་སྤྱིར་སྤྱང་བའི་ཚོས་དང་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྟོས་པ་བཅད་ཙམ་ནི། ནས། དོན་དམ་
བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་དགོངས་ཏེ་ལྷང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐར་ཡང་

འདི་བཞིན་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་སྐྱེ་བ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འོ་ན། སོགས་ཀྱིས་ཐི་བ་དང་།
 དཔེར་ན། སོགས་ཀྱིས་ལན་དང་། དེ་ཡང་དཔེ་དང་། དེ་དང་མ་ཐུན་པའི་དོན་དང་།
 ལུང་དང་སྐྱར་བ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པས། དཔེར་ན་སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱེ་ལ་བའི་གཞི་
 རྗེས་ཤིང་སོགས་ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱེ་ལ་ཚེ་སྐྱེ་མ་མཁན་རང་དང་། སྐྱེ་མའི་སྐྱེ་གས་རྗེས་
 ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྷན་མོ་བ་དང་། དེས་མིག་མ་བསྐྱད་པ་གནས་དེར་སྐྱིས་
 སྐྱེ་བས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་དང་པོར་ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་བ་ཡོད་ཀྱང་ཞེན་པ་མེད་ལ།
 བར་བར་སྐྱང་ཞེན་གཉིག་ཡོད་ཅིང་། ཐ་མར་དེའི་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཡང་མིག་
 བསྐྱད་པ་ལ་རྗེས་ཤིང་ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་བ་ན་དེའི་ཤེས་པ་ལ་ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་བ་ཚམ་ལས་
 རྗེས་ཤིང་ཏྲ་སྐྱང་དུ་མི་སྐྱང་བར་སྐྱེ་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱང་ལུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་མི་
 སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དོ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གྲུ་ཡུ་ཡང་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱང་བ་ན་དེ་
 ལྟར་སྐྱང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱང་བ་ཚམ་ལས་སྐྱེ་གྲུ་ས་བོན་
 ལས་རང་ངོས་ནས་སྐྱེས་པ་མིན་ཞོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་སྟེ། སྐྱེ་གྲུ་ས་བོན་ལས་དོན་
 སྐྱང་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། སྐྱེ་གྲུ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་
 བར་ཐལ། རང་ངོས་ནས་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། རྗེས་ཤིང་
 གི་ངོས་ནས་ཀྱང་ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་ཡང་མིག་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ཀྱང་དེ་
 ལྟར་སྐྱང་བ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སྐྱེ་གས་སོགས་འབྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་རང་
 གི་གཉུག་མ་སྟེ་གདོད་མའི་རྒྱ་རྒྱེན་རང་ག་བ་རྗེས་ཤིང་ཁོ་ན་ལས་ཏྲ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་བ་
 བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་སྤྱིར་དོ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མིག་མ་བསྐྱད་པ་ལའང་རྗེས་ཤིང་ཏྲ་སྐྱང་དུ་

སྤྱད་པ་འགྲུང་བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་འོན་ལས་སྤྱི་བུ་སྤྱི་བ་ཡང་ཐ་
 སྤྱད་པའི་སྤྱོད་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱད་པའི་དབང་གིས་འཛོགས་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་བཞག་པར་
 སྤྱི་བུ་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ་སྤོ་གཞོན་མེད་ལ་སྤྱད་པར་མ་སྤོས་པར་སྤྱི་བ་མིན་
 འོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། རང་གི་ལུལ་ཅན་གྱི་སྤོ་གཞོན་མེད་ལ་སྤྱད་པའི་དབང་གིས་
 མ་བཞག་པར་སྤྱི་བུ་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ་སྤོ་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་
 ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། རོན་དམ་པར་སྤྱི་བ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྤྱི་དེའི་ཞེན་ལུལ་ནི།
 སྤོ་གཞོན་མེད་ལ་སྤྱད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ལུལ་རང་གི་སྤྱི་བ་
 མ་ཡིན་པའི་སྤོ་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེས་ཚོས་
 གཞན་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་མིག་བསྐྱད་པའི་སྤྱི་བའི་ལྟ་མོ་བ་དང་སོ་
 སྤྱི་རང་ག་བ་གཉིས། དེའུ་ཤིང་དང་སྤྱད་གཞིའི་ལུལ་གཉིས། རྣམ་སྤྱགས་ཀྱིས་
 བསྐྱད་པ་དང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་གཉིས། དེས་བསྐྱད་པ་ལ་མ་སྤོས་
 པར་དེའུ་ཤིང་ཉ་སྤྱད་དུ་མེད་པ་དང་སྤོ་གཞོན་མེད་ལ་སྤྱད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 མིན་པར་ལུལ་གྱི་སྤོ་ལུགས་ནས་མ་སྤྱི་བ་བཞག་པ་གཉིས། སྤྱི་མའི་རྣམ་སྤྱགས་ཀྱིས་
 བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་དང་སྤོ་གཞོན་མེད་གཉིས་རྣམས་ཚོས་མ་ཚུངས་སོ། །རྣམ་
 སྤྱགས་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་ཉ་སྤྱད་སྤྱད་ན་དེའུ་ཤིང་མེད་སར་ཡང་སྤྱི་མའི་ཉ་སྤྱད་
 སྤྱད་ཚོགས་པར་འགྲུང་བ་བཞིན་ལུལ་གྱི་རོས་ནས་སྤྱི་བུ་སྤྱད་པ་ཡིན་ན་ཐལ་སྤྱད་
 སོགས་ཀྱང་ཀུན་ལ་སྤྱི་བུ་སྤྱད་པར་འགྲུང་བ་དང་། དེའུ་ཤིང་ཁོ་ནའི་རོས་ནས་ཉ་
 སྤྱད་སྤྱད་ན་རྣམ་སྤྱགས་མེད་སར་སྤྱི་མའི་ཉ་སྤྱད་སྤྱད་ཚོགས་པར་འགྲུང་བ་བཞིན་
 འགྲུང་གྱི་འཇུག་རྟོག་པུ་མ་བསྐྱད་པར་ལུལ་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་སྤོ་

གཞོན་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱུ་གུ་སྦྲང་བ་མེན་ན་དེ་འབྲེལ་སྐྱོ་ལ་མ་སྐྱོས་པར་སྐྱུ་གུ་
 སྦྲང་བར་འགྱུར་བས། ཚོས་གང་ཡང་སྐྱོ་གཞོན་མེད་ལ་སྦྲང་བའི་དབང་གིས་བཞག་
 བ་མེན་པར་རང་གི་སྐྱུ་མོང་མེན་པའི་སྐྱོད་ལུགས་ཀྱིས་བྱུ་བ་པ་ནི་འདི་བའི་ལུགས་
 ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོ་སྐྱུ་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་སྦྲང་གི་དགག་བྱའི་
 བྱུ་བ་ཚད་ནི། དབྱ་མ་སྦྲང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་
 ཡང་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་རྣམས་པར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་འཇུག་པའི་སྐྱོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 གུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འཕམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགོ་བས་པ་
 ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་གུན་རྫོབ་
 ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཇུག་པ་གང། །དེ་ནི་
 ཡང་དག་གུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉེ་བར་
 བསྐྱེད་པ་མཚོང་བའི་དངོས་པོ་རྣུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་
 བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཇུག་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྐྱིན་པའི་དབང་
 གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སྲོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་
 ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་མཚོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་
 དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ། ཕྱིར་རོ། །ཡན་གྱིས་བདེན་འཛིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 སྐྱིབ་བྱེད་དུ་བསྐྱེད། དེ་སྐད་དུ། སོགས་ཀྱིས་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཡང་གཤེགས་ཀྱི་
 ལུང་བྲངས། དེ་ལས། སོགས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་གུན་བཏགས་ཡང་དག་པ་ལ་སྐྱིབ་
 བྱེད་དང། དེ་ཡང། སོགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣུན་པ་རྣམས་གང་ལས་འབྱུང་བའི་

བདེན་འཛིན་དེ་ཚོགས་མེད་ནས་གོམས་པའི་བག་ཚགས་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་སུ་
 བསྟན། དེའི་ཕྱིར། མན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚད་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཡང་དག་པར་ཉེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་རྣམ་པར་སྐྱོ་འདོགས་པའི་སྐྱོ་
 འཇུག་པ་བདེན་འཛིན་སྐྱེས་སྐྱེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་ཚེས་ཅན་དང། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བམ་སྐྱིབ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་དམ་བཅའ་དང། བདེན་
 འཛིན་སྐྱེས་སྐྱེས་པའི་རང་ཉིད་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་མིག་ལེང་རྟོག་གིས་
 སྐྱིབ་པ་ལྟ་བུར་རོ་བོ་སྐྱིབ་བྱེད་དང། འདིས་སྐོ་གཞན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་
 གོས་གྱིས་འགོབས་པ་ལྟ་བུར་གཞན་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཉུགས་བསྟན་
 ཏེ། འབྲུག་པའི་རྣམ་པ་འདད་དགོངས་རྒྱུ་དུ་མིག་ལེང་རྟོག་གིས་སྐྱིབ་པ་ནི་འགོབས་
 པའི་དབང་མཚན་དོ། །མདོའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་ལ་
 དོན་དམ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་མེད་
 པ་ལ་ཡོད་པར་འཇུག་པའི་སྐོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་སྟེ་གནས་ལུགས་ལ་
 ཀུན་རྫོབ་སྟེ་སྐྱིབ་བྱེད་ཏུ་འདོད། ཅེས་པ་སྟེ། རྟེན་པ་དང་ཐས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 གཉིས་མི་གཅིག་སྟེ། ལྷ་མ་ནི་རྩུབ་པ་དང། ཕྱི་མ་ནི་སྐྱིབ་བྱེད་སོགས་ལ་བྱ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་དེ་ལས་བྱུང་བས་ན་བདེན་འཛིན་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་
 ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྩུབ་པ་སྟེ་སྐོ་ཀུན་བཏགས་རྣམས་ནི་ཀུན་
 རྫོབ་སྟེ་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་བྱེད་ཁོ་ན་ལོ། །སྐོ་ཀུན་བཏགས་དེ་
 བདེན་འཛིན་སྐྱེས་སྐྱེས་ལས་བྱུང་བར་མ་ཟད་སྐྱེས་སྐྱེས་དེ་ཡང་ཚོགས་མེད་པའི་

འཇུག་བའི་བཀ་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིལ་བ་ལས་ཡུང་ལ། ལྷན་སྐྱེས་དེས་ཀྱང་སྲོག་
 ཆགས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྲུབ་མཐས་སྒོ་བསྐྱུར་མ་བསྐྱུར་ཀུན་ལ་ཡང་དག་བར་གྲུབ་
 བའམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་
 ལྷོན་པ་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་
 ཏེ། དེས་ན་ཚོས་ཀུན་བདེན་འཛིན་ལ་སྣང་བས་ཡོད་པར་འདོགས་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་
 བདེན་འཛིན་གྱིས་སྣང་ཞེན་མ་བསྐྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་བསམ་བ་སྣེ་སྒོ་
 གཞོན་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྣང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་
 རྩུབ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནི་སྒོ་
 སྒྲིང་བར་མཚན་དང་བསྐྱེད་བ་སྟེ། དངོས་པོ་རྩུབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་
 ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ལ་འདོད་འགལ་དང་གྲུབ་མཚན་དུ། དངོས་སྐྱོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་
 ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་རྩུབ་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་
 ཁོ་ན་ལས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤད་དེ་རྗེ་བཙུན་དབུ་མའི་སྤྱི་དོན་
 སོགས་མང་པོ་སྟོགས་འདིར་མཐུན་ཡང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་
 འཛིན་དེས་བདེན་བར་ཡོད་པ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་མཐོང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དབགས་ན་སྣང་སྣང་ཡིན་ནམ་སྣང་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་
 བསམ་པའི་དབང་གིས། ཞེས་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་རྒྱན་ལས།
 གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་རྩུབ་པའི་རོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལོ་
 ཞེས་བྱ་ཡི་དོན་དམ་པར་མེད་དེ། སྲོག་ཆགས་དེ་དག་གི་བསམ་བཤམ་སྒོའི་དབང་
 གིས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་བསྐྱུ་ན།

བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཚེས་ཅན། གུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་
 སྐྱེས་བྱེད་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་གུན་རྫོབ་
 ཏུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད། བདེན་འཛིན་གུན་བཏགས་ཚེས་ཅན། གནས་
 ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྐྱེས་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ལས་བྱུང་བའི་
 བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་སྲིད། རྫོང་གཞོན་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་
 པ་ནི་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཚེས་གུན་བདེན་འཛིན་ལ་སྤང་བའི་
 དབང་གིས་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་རུང་བའི་སྲིད། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་
 དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་འཇུག་པའི་རྫོང་གུན་རྫོབ་པ་ཐོག་མ་མེད་པའི་བག་
 ཚགས་ལས་བྱུང་བ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚེས་གུན་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་
 ལྟོན་པས་ན་ཚེས་གུན་བདེན་འཛིན་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་
 འཛོག་མི་རུང་བའི་སྲིད། དེའི་སྲིད་བདེན་འཛིན་གྱིས་སྤང་ཞེན་མ་བསྐྱུར་བའི་
 སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ལ་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པས། དེའི་བརྫོག་སྤོགས་ལ་དགག་བྱའི་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པར་བྱ་དགོས་
 སོ། །དེ་བས་ན་གུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚད་གསུངས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དགག་བྱའི་བྱ་བ་
 ཚད་བཤད་དེ་འདི་ལ་རང་རྐྱེད་པ་གུན་འབྲེལ། །གང་ཟག་དང་ཚེས་གྱི་བདག་འཛིན་
 ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ལྷ་བྱ་ནི་མ་དབྱེད་པའི་རྫོང་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཐ་
 ལྷན་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་རུས་ནའང་། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་ཐ་ལྷན་
 པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཐ་ལྷན་ཏུ་དོན་ཡོད་པར་འཛོག་རུས་སོ། །འདི་
 བའི་ལུགས་ལ་དགག་བྱའི་བྱ་བ་ཚད་སྟོན་པ་ན་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྫོང་གཞོན་མེད་

ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པ་ཞེས་བྱུང་བར་སྒྲོམ་ཏེ། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མི་གཞོད་པའི་ཐ་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཐ་སྒྲུང་བའི་གནས་ལུགས་ཏེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཇིན་གྱི་ཡུལ་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྟོང་གཞི་དེ་དག་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་གཞི་དེ་དག་གི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་མོད་ཀྱང་སྟོང་བ་དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པས་སྒྲུང་བ་འདད་པ་ལྟར་སྤྱི་བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྟོང་བ་སྤྱི་བདེན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་ཀྱས་ལ། འདིས་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྒྲུང་བ་འདད་པའི་སློབ་གཞོད་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤུང་མོང་མིན་པའི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་དེ་ནི་འདི་བའི་ལུགས་ཀྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཇིན་ཡིན་ལ་བརྟེན་ཤིང་ཤེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་མིང་དོན་སྟོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇིན་པ་མེད་ཀྱང་དོན་ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་གྲུབ་དོན་བསྟན་པ་ནི། དེས་ན་བདེན་འཇིན། ཅེས་སོགས་བྱུང། དེས་ན་བདེན་འཇིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་དེར་གྲུབ་ན་མཐར་སྐྱབས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དང་། ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། རོ་བོ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ནམ་འཇོག་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་བྱུང་བར་གསུམ་ལྷན་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཕེན་ཀྱས་ཀྱི་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་སོགས་སུ་འཇིན་པ་བདེན་འཇིན་ལྷན་སྐྱེས་

གྱིས་བདེན་པར་འཇིན་པའི་དོན་མིན་ཏེ། རིགས་པས་དབྱུང་བཅོང་སོགས་དེ་དག་
 ཏུ་འཇིན་པ་ཚད་མས་བཀག་པ་སྟེ་མེད་ན་བདག་འཇིན་ལྷན་སྐྱེས་གྱིས་བཟུང་བ་
 ལྟར་གྱི་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་དོན་གང་ཟག་དེས་འགྲུབ་པས་མ་ཁྲུབ་པ་བ་ལང་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདི་བའི་བདེན་འཇིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་
 ལེགས་སོར་ངོས་མ་ཐེན་པས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོང་བ་དང་
 དེས་གྲུབ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་རིགས་ཤེས་ལ་གཞལ་བུ་ཡོད་ཕྱིན་བདེན་
 གྲུབ་ལས་འོས་མེད་དུ་སོང་ནས་བུ་བ་ཚོས་སེང་གིས་ཚོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དང་།
 རིགས་པས་དབྱུང་བཅོང་གི་བདེན་གྲུབ་གཏན་མེད་པས་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཚོས་
 ཉིད་གྲུབ་བའང་མི་འཐད་དོ་སྦྱོར་དུ་དགོངས་ནས་དོག་ལོ་ཚེན་སོས་དོན་དམ་བདེན་
 པ་ཤེས་བུ་མིན་པས་རིགས་ཤེས་ཡུལ་མེད་དང་། མོ་ལྷང་བས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་
 རྫོང་གཅིག་པོ་དེར་ལྡོག་ཆས་སྟེ་སྟེ་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཡུལ་མེད་ཅིང་རྗེས་
 དཔག་ཏུ་སོང་བའི་ཡུལ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། མདོར་ན། སོགས་གོ་སྦྱོར། །

༥ སྤྱོད་ཀྱི་ ཁ་ཅིག་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཁྲུངས་
 གྲུབ་གཞན་ལས་དགག་བུ་ངོས་འཇིན་གསལ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྤྲོད་པ་ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བུ་མི་
 འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་བུ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་དགག་བུ་ངོས་འཇིན་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
 གཞུང་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྤྱིར་དགག་བུ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྲུང་པར་
 སྤྱར་བའི་དོན་དམ་ལ། མོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་གྱིས་དབྱུང་ཚུལ་

ལྷ་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱས་པ་དང་། མོ་གཞོན་མེད་ཀྱིས་བཞག་པ་མེན་པའི་དོན་གྱི་སྤོང་
 ལྷགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བྱས་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་
 འགལ་ལྷ་མི་མ་སྐྱུ་སྤོགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེན་འཇིན་གྱིས་བདེན་པར་
 བཟུང་ཚུལ་ལྷར་གྱི་དགག་བྱ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་མའི་དོན་དམ་ཏུ་
 གྲུབ་ཚུལ་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་གཞན་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་སྤངས་སྐབས་ཏུ་མི་གསལ་
 བར་རྗེས་མི་བཞེད་དེ། དེ་དབུ་མ་སྤོང་པོ་དང་དབུ་མ་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་སོགས་སུ་རྒྱས་
 བར་བཤད་པ་རྗེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོ་ན་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས།
 དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་
 འཇིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་ཚུལ་ལྷར་གྱི་དགག་བྱའི་གྲུབ་ཚད་དངོས་སུ་བསྟན་
 བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེས་དངོས་སུ་བདེན་འཇིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་
 མོ་འདོགས་ཚུལ་དང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་ཚད་སོགས་བསྟན་པའི་འབྲུགས་ལ་དེ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་སྤང་བའི་ལུང་དེའི་དོན་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་
 བར་བཤད་པ་མི་སྤང་། ཞེས་པར་ཕྱིན་ལུང་མཚན་ཏུ་བཤད་ཀྱང་འཇུག་པའི་རྣམ་
 བཤད་དགོངས་རྒྱན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་སྤང་རོ། །འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས།
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་དགག་བྱ་བདེན་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་
 འདིར་ཡང་འབྲུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མོ་སྤོང་དབུ་མའི་སྤྱི་
 དོན་ལས། ཡེ་ཤེས་སྤོང་པོས་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་
 བར་བཤད་པ་ཞི་འཚོ་དཔོན་སློབ་ཀྱི་ལྷགས་འདིར་ཡང་འབྲུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་ཆེན་མོར། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་གང་ཡིན་དབང་ཤེས་ལ་མི་

སྤང་ཡང་དགག་བྱ་བ་དེན་གྱུ་བ་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་སྟེ། དེ་དེ་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་
 མི་རིགས་རོའི་བདེན་གྱུ་བ་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འཆད་དེ་འཇུག་པའི་རྣམ་
 བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་ཟེན་དང་མི་མ་སྐྱེན་པར་མཛད་དོན་བཏགས་ལོ། །རྗེ་བཙུན་དང་རྗེ་བྱང་
 གི་དབྱུ་མ་སོགས་སྟུ། དབྱུ་མ་སྤང་བའི། དེས་ན་འདི་སྐད་དུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་
 དོ། །སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་གིས་དགག་བྱའི་ཆད་འདྲིན་རིགས་པས་དབྱང་
 བཟོད་དང་། དབྱང་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 དབྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དོར་མེད་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་ལྷུང་དེས་མ་
 བསྟན་ཅིང་དེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་
 ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེས་པའི་དེས་རོར་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་དོན་དམ་པར་མེད་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །ལྷག་མཐོང་དཀའ་འགྲུབ་ལྟར་ན།
 འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་མ་བྱེད་པར་དགག་བྱའི་ཆད་འདྲིན་རིགས་པས་
 དབྱང་བཟོད་དང་། དབྱང་བཟོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་འདྲིན་པ་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། ཞེས་
 དང་། གཞུང་ལས། དེ་དག་ཏུ་འདྲིན་པ་བདེན་འདྲིན་ཀྱི་དོན་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
 པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱང་བཟོད་དུ་གྱུ་བ་བདེན་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ལུལ་དུ་
 ལྷུང་པའི་དགག་བྱའི་ཆད་མིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་འདི་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཤིག་གི་
 འདྲིན་ཚུལ་ལ་སྤྱད་ན་འགྲིག་ཅིང་། གཞུང་ལས། དེ་དག་བཀག་གུང་བདེན་མེད་ཀྱི་
 དོན་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྤང་བས་པ་དོན་དམ་དབྱོད་པའི་རིགས་པས་
 དབྱང་བཟོད་དགག་བྱའི་ཆད་དུ་འདོད་མཁན་དེའི་སློབ་རོར་རིགས་པས་དབྱང་བཟོད་
 དུ་གྱུ་བ་བཀག་གུང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཤིང་། ལུན་

མེས་དུ། དེ་དག་བཀག་གུང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འགྲུབ་ཅེས་པ་ཆ་མེད་དང་། བྱང་
 བར་གསུམ་ལྡན་བཀག་པ་ལ་བྱ་སྟེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་
 བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་ཁྲིགས་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དོ། །ཟབ་
 གསལ་སྒྲོན་མེད། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་ཁྲིགས་པས་
 བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་པ་གྲུབ་ན་ཡང་། དབྱེད་བཟོད་སོགས་དགག་གུའི་ཚད་དུ་འདོད་པ་
 དག་གིས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་རྒྱུ་ཞིག་གྲུབ་ན་དབྱེད་
 བཟོད་དུ་སོང་བར་བརྒྱབ་ནས་དབྱེད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པའམ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་
 རྟོག་པ་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དང་། དེས་རྟོག་པ་བདེན་ཚད་དུ་འདོད་པ་ལ། འདིར་
 ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྟེང་དུ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་དོན་གྱི་
 གཚོ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་པས་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་
 ལ་དབྱེད་མ་སྣང་བའི་ལུང་དེས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་
 ཤེས་ཀྱི་དོར་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་
 བསྟན་པར་རང་ཐད་དུ་བཀོད་པ་སྟར་དབྱེད་གཞི་ཆེ་བས་རྗེ་བཙུན་སོགས་ཀྱིས་
 གསུངས་པ་དགོངས་པར་སོན་མིན་བཏག་དགོས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། རིགས་པས་དབྱེད་
 བཟོད་བཀག་གུང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། གཞུང་ལས། དེ་དག་ཏུ་
 འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་དག་བཀག་གུང་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་མི་
 འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་རིགས་པས་དབྱེད་
 བཟོད་དུ་འཛིན་པ་ཚད་མས་བཀག་ན། གང་ཟག་དེས་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པས་
 མ་ཁྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་རྣམས་རིགས་པས་དབྱེད་

བཟོད་དུ་བྱུང་བ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དགག་
 བྱའི་ཚད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཀག་བ་ལས་ལོགས་སུ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 ཞེན་ཡུལ་དགག་ཏུ་མེད་པའི་སྲིར་ཉེ། ཚོས་ཀུན་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་མེད་པ་
 བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་བཀག་པའི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིར་ན་མ་བྱལ།
 རྣམ་འཛོག་གཞན་ལ་མི་སྣོས་པའི་དོན་ཚིག་གསལ་དང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོའི་
 གསུང་ཟིན་ཙམ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མ་སྣོས་པ་ཞེས་འབྲུང་ཡང་། སྣོད་ལུན་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
 མ་སྣོས་པ་རྒྱ་ས་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱས་ན་བཙོས་མ་མིན་པ་དང་རྫོས་པས་པ་ཚུན་
 སྣོས་ནས་བཞག་པ་མིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་རི་ལྷར་འགོག་པ་ལ་གསུམ། དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་
 གཙོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། བ་རོལ་བོ་ལ་འགལ་འདུ་སྟོན་པའི་མཚམས་མཐར་ཐུག་
 ངོས་གཟུང་བ། རིགས་པ་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི། དེ་
 ལྟ་བུའི་ ཞེས་སོགས་བྱུང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རྟགས་ནི་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་སོགས་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་རེ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ལང་གཤེགས་
 ལས། གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་སྤངས་པ་ཡི། །གཟུགས་ནི་རི་ལྷར་མེ་ལོང་ལ། །སྤང་
 ཡང་དེ་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད། ། ཅས་དང་། ཡབ་སྐུས་
 མཇལ་བ་ལས། མེ་ལོང་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་དག་ལ། །རི་ལྷར་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཡི། །གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལྡོན་པ་ཚོས་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་
 སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ནི། དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

བདག་དང་གཞན་སྤྱི་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་
 བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ཞེས་བཤད་
 ཏོ། །དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། གང་དག་དོན་དམ་པར་རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་
 རྐྱེ་བ་དང་རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་ནི། །ཡང་དག་པར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་བད་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་
 གྱིས་རྗེ་རྗེ་གཟེགས་མ་དང་། གང་ཡང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བར་དགག་པར་བྱ་བ།
 བས། ལྡོག་མེད་པའི་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པ་དེ་ནི་ནམ་ཡང་གང་གིས་ཀྱང་མི་སྐྱེད་དེ།
 དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་བད་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཡོད་མེད་སྐྱེ་
 འགོག་དང་། གང་དག་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བཞི་བའི་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །རྩོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་ན་དེ་དང་
 འབྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སྐྱེ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྣ་
 ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་ཀྱི་སྣོ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་
 བྲལ་བ་གྲུབ་ན་དུ་མ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་ཚོགས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་གཅིག་དུ་བྲལ་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་
 ལས་དབུ་མ་སྤང་བའི་དང་པོ་གསུམ་ནི་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་གསུམ་པ་ནི་ཁྲུབ་བྱེད་
 མ་དམིགས་པའོ། །

དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པས་རྟེན་

འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་པཎ་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་
པའི་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །སྤྱིར་དགག་བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མང་
དུ་ཡོད་ཀྱང་ལུགས་འདིས་གཙོ་བོར་རིགས་པ་དེ་ལྟ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་མཐའ་
ཅུ་བ་ལས། རྩོམ་གཞིགས་མ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་། །ལྷན་གཞི་སྐྱེ་འགོག་རྟེན་
འབྲེལ་རྟགས་རྣམས་གཙོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་རོལ་ལ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་འགལ་
འདུ་སྟོན་མཚམས་མཐའ་བྱུག་ནི། ཕྱི་ནང་གིས་འདོད་པའི་ཚོས་ཚད་ལྡན་གང་ལ་
ཡང་ཚད་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་དུས་དང་ཡུལ་དང་ཤེས་པའི་ཡུལ་
གྱི་རྣམས་སོགས་ཆ་དུ་མ་མེད་པའི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་ནས་
ཚོས་དེ་ཆ་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པ་ན། ལུས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོས་གཅིག་ཐ་སྟོན་དུ་སྟོན་
ཆ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་མོད། ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དང་
དང་རོ་བོ་གཅིག་པ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པས། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་ནི་དེ་
གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དང་ན་རྟ་པ་ལང་བཞིན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར། རོ་བོ་གཅིག་ན་ཆ་
རྣམས་ཆ་ཅན་བཞིན་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆ་ཅན་ཡང་ཆ་བཞིན་དུ་མར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟར་གཞོད་པ་བསྟན་ཏེ་ཚོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་མ་གྲུབ་
པར་གཏན་ལ་འབྲེལ་ཏེ། འཕགས་པ་ལྟས། ཚིགས་ལས་སོར་མོ་གཞན་མེད་
དེ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། དངོས་པོ་གང་གང་ཡོངས་བརྟགས་
པ། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། །གང་གིས་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མིན་པ། །དེས་ན་དུ་
མ་དག་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ནི་དེ་དུ་མ་རྒྱན་ལས། དངོས་པོ་

གང་གང་རྣམ་དཔུང་ས། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། །གང་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་
 མིན་ས། །དེ་ལ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཅེས་སོགས་དང། དབྱ་མ་སྤང་བ་སྤར་བྲངས་
 ཟེན་པ་དག་ལས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པའོ། །དེ་ལ་གཞོན་པ་སྟོན་མཚམས་
 མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ལ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་
 འདི་ཉིད་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་ཡང་དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། འདི་
 ལྟར་དེ་ལས་དངོས་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་རྟག་པའམ་མི་རྟག་པའི་ངོ་བོ་ཞིག་ལས་
 འགྱུར་གང་ཅན། ཅན། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མ་
 ཡིན་ལོ། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་རྟག་མི་རྟག་ལས་སྐྱེ་
 བ་གཉིས་ལས། རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ན་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པར་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་
 བ་དང། དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་དུས་ཀྱུན་དུ་སྐྱེ་བའམ་གཏན་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་
 བཀག། མི་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ན་དུས་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་ལས་སྤྲ་མ་ལ་བསྐྱེད་
 བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་བཀག། །ཕྱི་མ་ལ་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་ལས་
 དང་པོར་ཞིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་བཀག།
 གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་རང་དུས་ན་རྒྱ་སྤྲ་མ་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བར་ཚོད་མ་ཚོད་
 གཉིས་ལས་ཚོད་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་དེ་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་
 པར་ཐལ་བས་བཀག། རྟེ་དེ་རྣམས་རྩང་སྤོའོ། །མཚོད་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ན་བདག་ཉིད་
 ཐམས་ཅད་དང་ཕྱོགས་རེས་མཚོད་པ་གཉིས་ལས། སྤྲ་མ་སྤྲར་ན་དུས་ཅན་སྤྱི་
 འདྲེས་པར་ཐལ་བས་བཀག། རྟེ། དཔེ་གཞུང་ལྟར་འོ། །ཕྱི་མ་སྤྲར་ན་ཆ་དང་བཅས་
 པས་ཀྱུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་བར་འཆད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །གཞན་སྐྱེ་ལྟ་བུ་འགོག་པ་ལ་ཡང་

གཞོན་བྱེད་སྟོན་པའི་སློབ་མང་བ་དེ་ལྟར་རོ། །བདེན་གཉེས་ལས། ཏུ་མས་གཅིག་གི་
དངོས་མི་བྱེད། །ཏུ་མས་ཏུ་མ་བྱེད་མ་ཡིན། །གཅིག་གིས་ཏུ་མའི་དངོས་མི་
བྱེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པའང་མིན། །ཞེས་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་
པའི་དངོས་གཞི་སྲུ་བཞི་སྟེ་འགོག་ལ་མཛད་སྐབས་གཅིག་ཐད་དུ་བརྟུག་པ་བྱས་
ནས་པ་རོལ་བོ་དགག་པའང་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདི་དག་
ཡང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ་སྟོངོ། །

༥ འདིར། གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། རྟགས་འགོད་པ་ནི། ལྷ་གུ་ཚོས་
ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཏུ་མ་གང་རུང་ཏུ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། རྩོགས་ཚོས་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ཚོས་
ཅན། དེར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ་གང་ཞིག་བདེན་གྲུབ་གྱི་ཏུ་མར་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་སྟེ། ཆ་དེ་
ཆ་ཅན་དང་བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་ཆ་ཅན་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་ཏུ་ཆ་ཤས་
རྣམས་ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། ཆ་ཅན་དེ་ཆ་དང་བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་ཆ་
ཤས་ཏུ་མར་ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ་ཆ་ཅན་ཡང་ཏུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་འབྲལ་
མཚམས་གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཆ་མེད་
ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉེས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟག་པ་ལ་ཆ་མེད་མི་
སྲིད། མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་
མ་ཡིན། རྣམ་མཁའ་ཡང་དེ་མ་ཡིན། དེས་རྟག་པ་གཞན་ལའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ག་བའི་ཚོས་ཉིད་དང་བྱམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆ་

སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤར་བུམ་དང་བུབ་བུམ་གྱི་ནང་ལ་
 རྒྱབ་པའི་ཆ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྟོ། བོད་གི་རྟགས་གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། ཆ་མེད་གྱི་གཞུགས་ཤེས་སྣོན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་འེ་འེ་ནས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་མེད་གྱི་རྩལ་སྲ་བ་དང་རྟགས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། རྩལ་གཉིས་གཤེས་ཆེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྤང་ན་གོ་ས་འདྲེ་བར་
 འགྱུར་ཞིང་། རྩོགས་གཅིག་གིས་སྤང་ན་སྤང་མ་སྤང་གྱི་ཆ་གཉིས་བྱུང་བས་ཆ་མེད་
 ཡིན་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་རྒྱ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཆ་དང་རང་འབྲས་སྐྱེད་པའི་ཆ་གཉིས་འེ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་གྱི་དུ་མ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཆ་མེད་གྱི་
 གཅིག་ཡིན་དགོས་པ་གང་། ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། རྒྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་ཚུལ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཚིགས་འདིའི་རྣམ་གཞག་དབུ་མ་རྒྱན་དང་རྒྱར་ནས་དཔྱིས་
 ཕྱིན་བཤད་ན་མཁས་པ་མགུ་བའི་ལེགས་བཤད་དུ་འགྱུར་མོད་ཉ་ཅང་མངས་
 དོགས་པས་མ་སྟོས་ཉེ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་སྦྱུའི་གྲུབ་མཐའ་སོགས་སུ་གསལ་
 བས་དེར་བལྟའོ། །དོ་རྗེའི་གཞེགས་མ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་ནི། ལྷ་གུ་ཚོས་ཅན།
 བདེན་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་མ་
 བཞིན། རྩོགས་ཚོས་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་གང་
 ཞིག །དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ། བདག་གཞན་གཉིག་ལས་མི་སྐྱེ། རྒྱ་མེད་

ལས་མི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་
 ཐོབ་ཐེན་པའི་སྲིད་པ་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་རྒྱ་
 འབྲས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེ་ལས་སྐྱེ་བ་རྒྱོན་ལྡན་མ་གཉིས་འཇུག་པའི་སྲིད་པ་བཞི་པ་མ་གྲུབ་ན།
 དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། འབྲས་བུའི་ཆེད་ཏུ་འབད་བ་དོན་ཡོད་པའི་སྲིད་པ་ལྔ་པ་
 རྒྱབ་པ་ནི། ལྔ་པ་སྟེ། དེ་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བདེན་པའི་སྐྱེ་ཚུལ་མེད་པའི་སྲིད་པ་
 ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་ལ། རྟགས་འགོད་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་
 རྟེ། རང་གི་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པ་མི་སྐྱེ། རང་གི་རྒྱ་དུས་ན་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མི་
 སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་དབེར་ན་མི་ལས་བཞིན། ལྷོགས་ཚོས་རྒྱབ་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། དང་
 པོ་དེར་ཐལ། སྐྱེས་ཐེན་སྦར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པའི་སྲིད་པ་དེ་ཚོས་ཅན། གཉིས་པ་
 དེར་ཐལ། ལྷུའི་དུས་ན་མེད་པ་དོན་དམ་པར་རྒྱས་བསྐྱེད་མི་བུས་པའི་སྲིད་པ་ཉེ། ལྷུའི་
 དུས་ན་མེད་པར་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་དུས་ཀུན་ཏུ་མེད་དགོས་པའི་སྲིད་པ་ལྔ་པ་
 རྒྱབ་པ་ནི། ལྔ་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་ཏུ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་ཚུལ་མེད་པའི་སྲིད་པ་
 ལྷ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ལ། རྟགས་འགོད་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་
 དེ། ལྷ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ། ལྷ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་
 བུ་དུ་མ་མི་སྐྱེ། ལྷ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མ་
 ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་པ་དབེར་ན་མིག་ཡོད་བཞིན། ལྷོགས་ཚོས་རྒྱབ་
 པ་ལ། ལྷ་དང་པོ་གཉིས་འགོག་པ་རྒྱུན་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཉེ་བཤད་ན། མིག་དབང་
 གིས་མིག་དབང་གཉིས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེད་དམ། མིག་ཤེས་ཁོ་ན་སྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན།

འགྲོ་ཀྱན་ལོང་བར་ཐལ། མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ལྟར་ན་འང། དེར་ཐལ། མིག་དབང་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་འཕྱད་ནས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
 ལུ་གསུམ་པ་འགོག་པ་ནི། ལྷ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེད་ན། མིག་ཤེས་
 གྱིས་སྲོང་བའི་ཆ་ལུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་ལུལ་རིས་སུ་ཆད་པ་འཛིན་ལུས་གྱི་
 ཆ་གསུམ་པའི་ནང་ནས་གཞན་གཉིས་མི་སྲིད་པའམ་ལྷ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། དེ་
 ལྟར་སྐྱེ་ན་དེ་གསུམ་པའི་ནང་ནས་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་མིག་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་
 གའི་ལག་རྗེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལུ་བཞི་པ་དགག་པ་ནི། རྒྱུན་གསུམ་གྱིས་
 བཞག་པའི་མིག་ཤེས་གྱི་སྤྲང་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་རྒྱུན་གསུམ་
 ཚོགས་པས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ན། རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ལག་རྗེས་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་
 ཐ་དད་མེད་ཀྱང་སློལ་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ཙམ་མམ། སློབ་པར་ལའང་ཐ་དད་པར་མི་
 ལྟར་བའམ། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཚོས་ཙན། བདེན་པར་
 མེད་པར་ཐལ། ལྷང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མ་སྐྱུན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྷ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། རྒྱུན་གསུམ་
 གྱི་ལག་རྗེས་དེ་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ།
 དེ་དག་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་རི་ལྷ་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས་ཐ་དད་དུ་གཟིགས་དགོས་པ་གང། དེ་ལྟར་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་
 རྟེ། དོན་དམ་པར་བྱུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་བྱུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་སྐྱུབ་པ་ནི།
 ཁྱབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་ན་ཚུལ་དེ་བཞི་པའི་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར།
 ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཐར་འགྱུར་བའི་སྐབས་འཆད་པར་འགྱུར་པོ། །

། ལྷོ་ན། ལ་ཅིག་ན་ལ། རང་རྒྱ་བའི་བདག་དང་སྤྱི་གཙོ་བོ་སོགས་གཅིག་དུ་
 བལ་གྱི་ཉགས་གྱི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་མིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་གང་དང་གང་ལ་
 གཞི་མ་གྲུབ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ཆེ་དེ་ཚོས་ཅན་གྱི་རོ་བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པའི་
 ཉགས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཚོས་ཅན་དུ་བཟུང་ཆེ་ཉགས་དེའི་ཚོས་
 ཅན་གྱི་རོ་བོ་ལ་ཚད་བསལ་འབབ་པའི་སྤྱིར། ལྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་མདོ་ལས། མདོན་
 སུམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། །ཡིད་ཆེས་གྲགས་པའི་རང་རྟེན་ལའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ལྲུབ་སྟེ། ལུང་དེས་སྐྱབ་པ་བསྐྱབ་བུའི་ཚོས་སུ་བཟུང་བ་ལྟ་
 བུ་ཉགས་དང་ཚོས་དེ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ལྲུབ་པ་ཅན་གྱི་ཉགས་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཚོས་
 ཅན་དུ་བཟུང་བ་ཉིད་ཉགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཡོད་མེད་གྱི་ཆ་གཉིས་རེ་
 འབྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཉགས་ཚོས་རྣམ་བཅད་ཅམ་བཞོད་པ་ལ་ཚོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་
 གང་ཉགས་གྱི་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། ལུང་དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས།
 དེ་བས་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་སྤྱིར་རང་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ཚོས་ཅན་ཁོ་
 བ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། ཚོས་གཞན་དང་ལྡན་
 པའི་ཚོས་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནས། ལྷོ་བ་དཔོན་གྱིས་རང་གི་ཚོས་ཅན་སྟོས་པ་
 མཛད་དོ་ཞེས་འགྲེལ་བ་མཛད་པས་བཤད་དེ། ཞེས་དང་། ལྷོ་བ་དུན་རྒྱུ་ལས། རང་
 གི་རྟེན་དུ་གཞི་གྲུབ་དགོས་པའི་ཚོས་ཅན་བཀག་ན་ཉགས་གྱི་སྐྱོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་
 གྱི་ཚོས་ཅན་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཅམ་ཉགས་གྱི་སྐྱོན་དུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
 རྣམ་འགྲེལ་རྗེ་ཀ་ཆེན་ལས། ཉགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་ཡིན་ན་གཞི་
 གྲུབ་པས་ལྲུབ་པ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྟོས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་

བའི་དགོས་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་ཚོགས་འདེད་གཤམ་ཁོ་ལོ་ཅག་མན་ཚུན་བསྐྱེད་
 བར་གྱུར་ཉོ་ཞེས་ཚོ་དེ་སློབ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་དང་། ཚོས་གྲགས་ཡབ་སྲས་དང་། ཞི་འཚོ་ཡབ་
 སྲས་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀུན་གྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་
 པ་ལས། མོ་གཤམ་གྱུ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་
 མིན་ཞིང་། །ཞེས་མ་སྐྱེས་པ་དེ་རྟག་པའི་བདག་སྐྱེགས་པས་སྐྱོ་བཅུགས་པ་ལྟར་
 མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་
 འགྲེལ་ལས། འདོད་པའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ། །གཞོན་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་
 དང་། ལྷ་དབང་སློའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། འདིར་ཡང་ཚོས་ཅན་འབའ་ཞིག་འགོག་པ་
 ཡང་གཞོན་པ་འདོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་མི་འདོད་དེ། ཚོས་ཅན་དངོས་སོར་གྱུར་པ་
 བསལ་བ་ན་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རྣམ་པར་གཙོད་པའི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 དང་། གང་ལ་ཚོས་ཅན་འགོག་པ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་དེ་ལ་
 སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་
 ལས། བདག་དང་གཞན་སྐྱའི་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །དུ་
 མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ཞེས་
 དང་། ཚད་ཚེད་ལས། སྐྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་དབང་ལྷུག་ནི། །སྐྱེ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མ་
 ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། གང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ནི་འགའ་ཞིག་གི་
 ཡང་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་བརྗོད་བཞིན་ནོ། །དབང་ལྷུག་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྲུབ་པར་བྱེད་པ་འགའ་བ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་རྟག་

དངོས་ཀྱི་དབང་རྒྱལ་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བའི་སྐོར་བ་ཡང་དག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། སྐོ་བཏགས་པའི་ཚོས་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྐྱབ་པ་ཅམ་
ཞིག་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཞི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་ཐ་
སྣང་དུ་ཡང་དངོས་སོར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཅན་མི་དགོས་ཏེ། ཅས། མངོན་པར་འདོད་
པའི་དོན་གྲུབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཉགས་དེས་སྐྱས་པའི་ཚོས་
ཅན་བཀག་གྲང་སྐྱོན་མེད་པ་ནི་ཉགས་དང་ཚོས་གཉིས་ཀ་རྣམ་བཅད་ཅམ་ཡིན་པའི་
གནད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གཞི་མ་གྲུབ་ཚོས་ཅན་དུ་
བརྒྱུང་བའི་ཉགས་ཡང་དག་མང་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཤེས་བྱེད་
མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་བཟང་གཞི་མ་གྲུབ་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བའི་སྐྱབ་ཉགས་
གྲང་ཡོད་དེ། རྣམ་དེས་དར་ལྷིག་ལས། གཞི་མ་གྲུབ་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་ནས་ཐ་སྣང་
འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཉགས་ཡང་དག་མིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་སུ་བཀོད་ཅིང་སྟོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པ་དེ། རི་མོང་རྩ་ས་སྐྱབ་པ་
སྐྱེས་ལུ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་སྣང་སྣང་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཉགས་ཡང་
དག་དུ་རིགས་ཀྱི་ལས་གསུངས་ལ། ཉོག་ལུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་མོང་རྩ་ས་སྐྱས་
བརྗོད་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་ཉགས་ཡང་དག་དུ་རྣམ་འབྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁོ་ན་དེ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཉན་ཚིགས་དེ་སྐྱ་གྲུ་བདེན་
མེད་དུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉགས་དེའི་ཁྲབ་འབྲེལ་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་དང་དགག་གྱུར་ཚོས་ཀྱི་གཞི་མ་སྐྱབ་འབོག་པའི་

ཚད་མ་མེད་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། དེ་སྐོར་གྱི་དགག་བྱའི་ཚོས་ཀྱང་ཡིན། བདེན་སྲུབ་
 གྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བལ་བ་ཡང་ཡིན་པ་འཇོག་རིགས་པའི་སྲིད་ན་མ་
 རྒྱབ་སྟེ། བསྐྱབ་ཚོས་བདེན་མེད་གྱི་སྒོག་སྒྲིབ་བདེན་སྲུབ་ཀྱང་ཡིན། ཉགས་བདེན་
 པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བལ་བ་ཡང་ཡིན་པ་ཞིག་སྲིད་ན་ཉགས་དང་
 དགག་བྱའི་ཚོས་གྱི་གཞི་མ་སྐྱབ་དུ་འགྱུར་གྱི། རྒྱུད་གྱིས་བཤད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དེར་
 ཡོད་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་སྲིད་དོ། །ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཉགས་དེ་དེ་སྐྱབ་གྱི་
 ཉགས་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐོར་གྱི་འབྲེལ་བྱུང་བ་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྲུབ་
 བར་འགྱུར་བའི་སྲིད་ཉེ། སྲིས་སྐོར་པས་འབྲེལ་བ་དེས་པ་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྐོར་པས་
 འབྲེལ་བ་དེས་དགོས་པར་ཐར་ཚད་གྱི་དང་ལྷོ་གཉིས་ཀར་གསུངས་པའི་སྲིད་ན་མ་
 རྒྱབ་སྟེ། སྐོར་བདེའི་འབྲེལ་བའི་མ་ན་བསྐྱབ་བྱུང་སྲི་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་དེས་
 དགོས་པ་ལྷང་དེའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེའི་ཚེ་བསྐྱབ་བྱུང་པ་བཀའ་གཞུང་གི་དོན་མ་ཡིན་ཉེ།
 དེའི་ཚེ་ཚོས་ཅན་དེ་འབྲེལ་གཞིར་བསྐྱབ་བའི་སྐྱེད་དུ་བསྐྱབ་ཚོས་གྱི་འབྲེལ་བར་མ་དེས་
 པས་རྒྱང་བསྐྱབ་བྱུང་ལ་སྐོར་འདོགས་གྱི་སྐྱབ་མ་དང་བཅས་པའི་སྲིད། གཞན་དུ་ན་བྱས་
 པ་ཡང་སྐྱ་མི་ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་མིན་པར་འགྱུར་ཉེ། སྐྱ་མི་བྱས་ཡིན་
 འདི་འདྲ་ཀུན། །མི་ཉག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་། །དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཇིག་སྐོར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་ཉགས་འདི་ཉིད་རང་བཞིན་མ་
 དམིགས་པའི་ཉགས་སྲུ་བཤད་པའི་གསུང་རྒྱུར་འགའ་ཙམ་སྐྱང་ཡང་། ཉགས་འདི་
 ཉིད་གྱི་ནམ་གཞག་ཚལ་དུ་བཏོན་ནས་སྐོན་པའི་གཞུང་གི་སྲི་མོར་གྱུར་པ་ཞི་འཚོའི་
 དབུ་མ་རྒྱན་དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་ག་སྤྱིའི་དབུ་མ་སྐྱང་བ་སོགས་སྲུ་འབྲེལ་བྱེད་མ་

དམིགས་པའི་ཉགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་དབུ་མ་རྒྱན་ཟེན་དང་སྟོང་ཐུན་སོགས་སུ་
 ཡང་གསལ་བར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། འོ་ན་ཉགས་འདི་དོན་
 དང་ཐ་སྟོན་སྐྱབ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་དེ། ཉགས་འདི་ཚོས་ཅན། དོན་
 དང་ཐ་སྟོན་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་བ་དམིགས་པའི་
 གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གཉིས་ཀར།
 རྒྱ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། བ་ལིང་ཉགས་འདི་མཚན་དུ། མ་འབྲེལ་སྟེ།
 མེ་མེད་པའི་ཉགས་ཀྱིས་དུ་བས་དབེན་པའི་ཚིག་སྟོང་ན་དུ་བ་ཚད་མས་མ་དམིགས་
 པར་སྐྱབ་བ་དང་། ཤིང་མེད་པའི་ཉགས་ཀྱིས་ཤིང་གིས་དབེན་པའི་བྲག་ཕྱོངས་ན་ཤ་
 བ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པར་སྐྱབ་བ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲེལ་བ་དམིགས་པའི་གཏན་
 ཚིགས་གཉིས་ནི་དོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 ཞིང་། རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་
 དམིགས་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ལ་ཐ་སྟོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱིས་འབྲེལ་བ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཀྱང་ཉགས་འདི་དོན་དང་ཐ་སྟོན་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡང་
 དག་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཚོས་ལ་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བདེན་པར་མེད་པ་ནི་འདིའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་མཚོན་བྱ་དང་།
 བདེན་པར་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་ནི་དེར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་
 བ་སྟོང་ཐུན་དུ་ཉགས་འདི་ཐ་སྟོན་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།
 དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟེན་བྲིས་ལས། རྒྱ་དང་འབྲེལ་བ་དམིགས་པ་ལ་དོན་དང་ཐ་སྟོན་

སྐྱུ་བ་ཤྲེད་གཉིས་གསུངས་པས་འདི་ནི་ཁྲུ་བ་ཤྲེད་མ་དམིགས་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱུ་བ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་མིན་པས་དོན་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡང་དོན་ལྡོག་གི་དོན་དུ་མི་གསུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་ཅེས་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལྟར་མཚོན་མཚོན་ལ་བྱ་བ་མིན་གྱི། ལྷ་གྲུ་བ་དེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་ཅུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་དོན་དང་། ལྷ་གྲུ་བ་དེན་མེད་དེས་པའི་རྟོག་པ་དང་དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལྷ་གྲུ་བ་དེན་མེད་ཅེས་པའི་སྐྱ་དང་ལུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གསུམ་ལ་སྐབས་འདིའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་ནས། སྐབས་ཀྱི་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་སྲ་མ་གྲུབ་ཟིན་པས་ཕྱི་མ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་རྟོགས་འགོད་པས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱུ་བ་ཅེས་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་གངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བ་རྟོགས་སུ་བཀོད་དེ་བདེན་མེད་སྐྱུ་བ་པའི་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཅུ་ཤེ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །ཞེས་དེ་དམ་བཅའ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་རྟོགས་སུ་བྱས་པའི་སྐྱོར་བ་དབྱ་མ་སྤང་བར་གསུངས་པ་དངས་ཟིན་བ་དང་། འཇུག་པར་ཡང་། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྟོགས་ལས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་མཚམས་ཀྱི་རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། ཞེས་དང་། དེའི་རྣམ་བཤད་ལས། བདག་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི། རས། དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྐྱུར་དོ། །ཞེས་དང་། ཅུ་

ཤེད་ལྷོ་གཞེན་ལས། འཇུག་འགྲེལ་ལས་མཐའ་ཡི་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡོད་པའི་
སྐྱེ་བུ་ལྟེང་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་འགྲེལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་མི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་པ་དོན་
གྱིས་འགྲེལ་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་པ་འདད་པ་ནི་རྟོ་རྟོ་པ་སྐྱེ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་
དང་སྐྱེ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་སྟེན་པར་འཆད་པ་སྟེན་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་
གཞན་གསུམ་ལའང་འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག་རྟོགས་པའི་ལྷོ་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་སྐྱེ་
ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་བའི་རིགས་ཏེ། ལྷོ་རྒྱུན་ལས། དོན་དམ་པར་བདག་དང་གཞན་དང་
གཉི་ག་དང་རྒྱ་མེད་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་སྲིད། ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་
སྐྱེ་བའི་བཞེན་གསེར་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་འབྲུང་བའི་སྲིད་ཟེར་ན། དེ་ནི་མཐའ་བཞི་རྟོགས་
རྒྱུ་ལོ་ལོ་མ་སྐྱེ་བར་འགོད་ཆེ་ཁྱད་པར་དེ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བའི་ཅམ་ཡིན་གྱི། ལོ་
ལོ་སྐྱེ་ཆེ་ཁྱད་པར་དེ་གཞན་སྐྱེ་ཁོ་ན་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་སྲིད་ཏེ། མཐའ་གཞན་
གསུམ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པས་དེ་ལ་ཁྱད་པར་དེ་སྐྱོར་མི་དགོས་ལ། གཞན་སྐྱེ་
ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པས་དེ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱོར་དགོས་པ་སྐྱོར་རྒྱུན་རང་ཉིད་ན་
གསལ་བའི་སྲིད་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདག་སྐྱེ་ཐོག་མར་གསུམ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མི་སྲིད་
པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མ་རྒྱུན་ཡང་། ལས། གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དེས་པར་དོན་
དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱོར། ཞེས་དང་། བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་
སྐྱེ་བའི་འཐད་པར་འོག་ཏུ་སྐྱོན། ཅེས་གསུངས་པའི་སྲིད། ཁ་ཅིག་གོང་གི་ཡོད་
མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་རྟོགས་འགོད་ཆུ་ལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
མ་སྐྱེ་བར་འགོད་དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ། ཡོད་པ་སྐྱེ་བའི་རིགས་ཏེ། མེད་པ་ནས་

མཁའ་འགྲོ་བའི་ལོ་རྒྱུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱི་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་ནི། ཅུ་ཤེ་ལས།
མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། །རྒྱུན་ལོ་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །མེད་ན་གང་གི་རྒྱུན་དུ་
འགྲུབ། །ཡོད་ན་རྒྱུན་གྱིས་ཅི་ཞིག་གྲ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ལྟར་རྒྱ་དུས་ཀྱི་ཁྲུང་
བར་སྐྱོར་བའི་དབང་དུ་མཛད་པའི་སྤྱིར། རྟགས་ལུང་སྤྱི་མཐུན་ལྟར་ལྷན་ལྷན་ལྟར་
སོགས་སུ་དགག་བྱའི་ཁྲུང་བར་སྐྱུར་གྲང་། མ་སྤྱད་དུ་ཡང་དགག་དགོས་པ་རྣམས་
ལ་ཁྲུང་བར་དེ་སྐྱོར་མི་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྤྱི་མ་སྐྱུར་དོ། །ཁ་ཅིག་གོང་གི་སྤྱི་
བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རྟགས་འགོད་ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྟགས་ལུང་བ་
ཞིག་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྲུང་བར་དང་ཁོ་ནའི་རྣམ་བཅད་ཉིས་ཆད་སྐྱོར་དགོས་པའི་
སྤྱིར་ཏེ། ལྷན་ལྷན་ཆེན་མོར་དེ་ལྟར་སྐྱུར་ལ། ལྟོད་ལྷན་དུ་ཡང་རྟགས་ལུང་གསུམ་
ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྲུང་བར་དང་ཁོ་ནའི་རྣམ་བཅད་སྐྱུར་བའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ།
དེ་ནི་ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མར་འཕེན་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ་
བའི་ཚིག་འཁྲི་དགག་པ་དང་། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེད་པ་ལས་གཞན་གསུམ་
དོན་དམ་དུ་ཡང་དགག་དགོས་པ་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ་དོན་དམ་གྱི་ཁྲུང་བར་དང་། དོན་
དམ་དུ་མ་ཟད་མ་སྤྱད་དུ་ཡང་དགག་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཁོ་ནའི་ཚིག་གྲང་
སྐྱུར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་གསུམ་ལ་ཁོ་ནའི་རྣམ་བཅད་གཅིག་སྐྱུར་བས་དེ་གསུམ་
བདེན་པ་ཉིས་ཆད་དུ་དགག་མི་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་དམ་གྱི་ཁྲུང་བར་
བསྟན་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱིར་སྤྱིར་བཤད་པ་ལྟར་འགོད་དགོས་པའི་སྤྱིར། གཉལ་སྟོན་
དཀའ་འབྲེལ་དུ། གཉིས་པ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་དེ་རི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་དབུ་
མ་རྒྱན་ལས་གསུངས་ཚུལ། དབུ་མ་སྤྱད་པ་ལས་གསུངས་ཚུལ། བདེན་གཉིས་ལས་

གསུངས་ཚུལ། དེ་རྣམས་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བསྟན་པ་ཞེས་ས་གཙོད་
མཛད་ནས། ལྷི་མར་གཞུང་གི་འདི་དག་གྲང་མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་
རིགས་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་པའི་འདི་སྐྱུ་སྐྱུ་གས་ས་ལེགས་ལྡན་སོགས་ལ་
མཛད་པ་ནི་རང་ཚིག་སྐྱུ་སྐྱུ་འདི་ལོ་གདོང་འབྲེལ་ཆགས་ཚུལ་དཀའ་བར་སྤང་ཞིང་།
འབྲུ་གཉེར་ཚུལ་ཡང་ལེགས་ལྡན་དང་ཞི་འཇོ་སོགས་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་རྗེས་སུ་འབྲང་གི་རིགས་
ལམ་ཡིན་པས་རིགས་ལམ་ལ་སློབ་རྒྱས་པར་འདོད་པའི་ལེགས་ལྡན་སོགས་སློབ་
དཔོན་དེ་དང་དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པར་འབྲུང་བས་སྐྱུ་རི་བཞིན་པར་
ཁས་སྐྱོང་དུ་མི་རུང་ངོ། །།

། ཐལ་འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་
བགལ་བ། །

༄ གཉིས་པ་ཐལ་འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་
བགལ་བ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་བཤད་པ་
དང་། རོན་དམ་དུ་བྱུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་བསྟན་པའོ། །

། གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་བཤད་པ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་
བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ལྷན་སོང་མ་
ཡིན་པ་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྟེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །

། གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་བྱུང་བར་བཤད་ པ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་
 བྱུང་བར་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དགག་བྱ་དེ་རོས་བཟུང་ནས་རི་ལྟར་མེད་པ་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་འགོག་
 པ་རང་རྒྱུད་བས་མ་བྱས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་དབུས་ལྡན་ཟླ་བས་བྱས་པའི་ཚུལ་
 ལོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་མཁེས་མོགས་བྱུང་། སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་མཁེས་ཀྱིས་ཅུ་ཤེད་འབྲེལ་བ་བྲལ་བ་ལེ་ཉ་མངོད་པ་ལ་ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་སློབ་
 བཅོམ་སྐབས་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་
 པའི་རང་བཞིན་འགོག་པ་ལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པའི་སློབ་མ་བཅོམ་ལ། སྐྱབ་རས་
 གཟིགས་བརྩམ་ཞུགས་ཀྱིས་ཤེད་སློབ་འབྲེལ་བར་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སྦྱེ་མ་ཅམ་དུ་ཡོད་
 པ་དང་དོན་དམ་དུ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་མཁེས་དང་ལེགས་ལྡན་
 གཉིས་འབྲ་བར་བཤད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་བོ་མོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་དང་དེ་དག་གི་
 ལྷགས་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་ཚུལ་ལ་བཤད་དོ། །སྐྱབ་རས་
 གཟིགས་བརྩམ་ཞུགས་ཀྱིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མའི་ཚུལ་འདི་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་
 སྙད་དུ་མི་སྲི་དང་ནང་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་བརྟགས་གཅིག་བྱ་ན་
 ཉམས་དགའ་བ་སྦྱེ་མ་ཅམ་དུ་བྱ་བ་བྱེད་ཀུས་པར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་
 པས་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་འཁོར་ཞིང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ཡང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་ལ། དེ་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་ཞིང་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པས་

ནི་སྲིད་པའི་ས་པོན་འགག་ཅིང་མི་གནས་པའི་ཕྱི་རྒྱ་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡང་ཚོབ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཚོབ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་སྐྱེས་དང་། འཕགས་བ་ལྟ་དང་། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་། དུང་སྐྱ་ལི་ཏ་ལ་སོགས་བ་ཐེག་བ་ཆེན་པོ་དབྱ་མའི་ལམ་སྐྱ་བ་རྣམས་གྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་བ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བར་བཤད་པའི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་གཞུང་དུ་བཀོད་བཤོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་བྱེད་པར་དབྱ་མ་བ་གཞན་དང་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ། ཐལ་རང་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་བ་ཐ་སྐྱད་དུ་འདོད་མི་འདོད་གྱི་བྱེད་པར་བསྟན་བཤོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་བ་གྲགས་པས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ལྷ་བས་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ས་དང་རང་གི་བདེན་གཉིས་འདོག་ཚུལ་ལ་བྱེད་མེད་བ་དང་། ཚུལ་དེ་དབྱ་མ་བ་གཞན་དང་སྐྱེན་མོང་མིན་པར་འཇུག་འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། འདི་ལས་གཞན་ན་ཚོས་འདི་ནི། ། ཇི་ལྟར་མེད་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་དེས་བར་མཛོད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས། སོགས་གྱིས་རང་ལུགས་གཞན་གང་དང་ཡང་སྐྱེན་མོང་མིན་པར་བཤད་ནས། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས། སོགས་གྱིས་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་མདོ་སྐྱེ་བས་དོན་དམ་དུ་འདོད་བ་དག་དབྱ་མ་བས་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་བར་སྐྱ་བ་དབྱ་མའི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་བ་ཡིན་པར་བཤད། ཡང་གང་དག་གྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་རྣམས་གྱིས་གང་དོན་དམ་བར་སྐྱས་བ་དེ་དབྱ་མ་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ལོ་སྐྱེས་དུ་སེམས་བ་དེ་དག་གིས་

།ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་བྱེ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་
 ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མཐར། འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི། སོགས་
 ཀྱིས་ལུགས་འདི་ལུགས་གཞན་དང་སྐྱབ་མོང་མིན་པའི་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྟུས་པ་ཡིན་
 འོ། །ཇི་ལྟར་རྩ་ཤེ་སོགས་ལས་གཞན་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་འདི་མཐོང་བར་བཤད་
 པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐབས་འདིར་སྤྱོད་ཀྱི་ལུགས་ཚོད་ལན་དང་བཅས་བཤད་
 པ་འཇུག་པ་འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་
 པར་མཁས་པས་དེས་དགོས་ལ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་དོན་
 སྤྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྤྱིས་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་
 ཞེས་བཤད་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པས་སྤྱིས་པ་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་མ་ཉམས་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པ་ཐལ་འབྱུང་བའི་ལུགས་ནི་དེ་ལས་ཉམས་པའི་རང་བཞིན་སྤྱི་བའི་ལུགས་དང་
 བདེན་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་གྱི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མཚུངས་པར་སྤྱོད་མི་རིགས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཐལ་འབྱུང་བའི་ལུགས་འདི་དངོས་སྤྱི་བ་ལྟ་ཅི་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཡང་
 སྐྱབ་མོང་མིན་པར་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །གཏན་ཚིགས་དེ་བས་ན་དོན་
 སྤྱིས་དོན་དམ་པར་སྤྱིས་པ་རྣམས་དབུ་མ་བས་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པར་འཆད་པས་ནི་
 དབུ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་བས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་རང་མཚན་
 ཀྱིས་ལྷུང་བའི་ཚོས་མི་འདོད་ལ། དོན་སྤྱི་བའི་ཚོས་གང་འཇོག་གྱང་རང་མཚན་གྱིས་
 ལྷུང་བའི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇུག་པ་ལས། སྤོབ་དཔོན་
 ལྷ་སྤྱི་བ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །སྤྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་

ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་བ་འགྲུབ་ཡོད་
 མིན། །ཞེས་བ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འབགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་བཞེད་མཐེལ་
 ཐལ་འཇུག་པའི་ལུགས་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དངོས་སྐྱ་བ་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་མ་ཉམས་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ལུགས་ནི་དེ་ལས་ཉམས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་ལུགས་དང་བདེན་གཉིས་
 འདོག་ཚུལ་གྱི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་མཚུངས་བར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་
 གཉིས་གང་དུང་གཅིག་ལས་ཉམས་ན་ཅིག་ཤོས་ལས་ཀྱང་ཉམས་པར་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་གྱིས་
 དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དེའི་ཁྲུངས་སུ་བྲངས་ལ། དེ་ཉིད་རྫོབ་དཔོན་
 སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་བཤད་པ། ཞེས་དེ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡིན་པར་ཞི་འཚོའི་བདེན་གཉིས་འགྲེལ་
 བཤད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁྲུངས་སུ་བྲངས་པའི་ལུང་གི་དོན་ནི།
 དངོས་སྐྱ་བས་དོན་དམ་དུ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དབྱེ་མ་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་
 བློ་བུའི་མར་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བྱ་དེའི་པའི་ཚུང་མར་འདོད་པ་བཞིན་རོ། །ཞེས་
 པའོ། །ལུང་དེ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་མིན་པ་ནི། འདོད་ཚུལ་དེ་འཇུག་འགྲེལ་གྱིས་བཀག་པས་
 ཤེས་ཤིང་། འགྲེལ་བཤད་དེ་རྩོམ་པ་པོ་ཞི་འཚོ་དང་མིང་མ་ཐུན་པའམ་ཁ་གཡུང་བ་
 ལས་དབྱེ་མ་རྒྱན་སོགས་རྩོམ་མཁན་མིན་ཏེ། དེས། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་ནི་དགོས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་བརྩམ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱ་རོག་གི་སོ་བརྟག་པ་དང་འབྲུལ་སྐྱ་
 དུ་དོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་མ་བྱུབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་བཅོས་
 རྩོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ཀ་ཤིའི་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱས་པའི་འགྲེལ་བར་

འགྲེལ་བ་ཤད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་བཞོན་རྗེས། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་མངོན་
 ཏེ། ཞེས་བཀའ་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་མི་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་དང་འགལ་བ་ཀྱུན་ཏུ་སྤོང་དེ། གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པ་ནི་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་མཁོ་ནར་
 གཤགས་པ་དེ་དག་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་མ་རིག་པས་དཀྱུགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་
 དེ་ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེ་ན། ལྷོང་བ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་ལྷོད་ལ་འགོག་པར་བྱེད་པ་སུ་
 ཞིག་ཡོད་དེ། བདག་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཐག་རིང་བོ་ཁོ་ནར་
 སྤང་ངོ། །ཞེས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ནི། འགྲེལ་བ་ཤད་ལས། རྣམ་
 འཕྲོར་སྤོང་བ་བ་འདོད་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར་བྱེད་དེ། རྟག་ཏུ་མེད་ཅེས་བྱུང་བའི་
 ཕྱིར། གལ་ཏེ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྟོས་སོ་ཞེ་ན། རྣམ། འཛིག་རྟེན་གྱིས་ཐག་རིང་བོ་ཁོ་
 བར་སྤོང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྣང་དང་མི་མ་སྐྱབ་པར་ལྷགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
 རྒྱ་སོར་བཞག་ནས་འཐད་ཕྱོགས་སུ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ལྲབ་སྟེ། ཞི་འཚོས་ཕྱི་དོན་མི་
 བཞེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་འཇུག་འགྲེལ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཐལ་རང་ལ་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྣང་དུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་དེ། ཕྱི་མས་དེ་ལྟར་འདོད་
 ལ་སྤྲ་མས་དེ་བདེན་པ་ཉིས་ཚར་དུ་མེད་པར་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་
 ལས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི།
 བོད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་བཀའ་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་དོན་དམ་
 པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ལྟར་

དགག་པ་ལ་རག་མོད་དེ་དགག་པ་ཡིན་མོད་ཅེས་པ་སྟེ། ཉན་མོའི་འགྲུང་ལས། རོན་
 དམ་བར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་ཞོ་བོ་ཅག་གྲང་འདོད་ན་ཞེས་བྱུང་བ་གསལ་ལོ། །གཞན་
 སྐྱེ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ཐ་སྙད་དུ་མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་ཚོར་སོགས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་རང་བཞིན་ནམ་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་གཞན་
 སྐྱེར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མི་འདོད་ན་ཀུན་རྗེས་དུ་ཡང་བདེན་པ་མེད་པས་
 ཀུན་རྗེས་བདེན་པ་མེད་པར་འགྲུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་གཅིག་བྱུང་
 འགྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཚོལ་བ་ལ། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔལ་བ། །ཞེས་
 སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་དང་། དེ་ཉིད་སྐབས་
 ལུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་
 བཀག་ནས་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་ཉིས་ཆར་དུ་མེད་པར་བསྐྱབས་
 ལོ། །ཐལ་རང་ལ་དགག་བྱའི་བྱུང་དེ་ཅུམ་ཡོད་ན་རྣམས་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་
 ཀྱི་དགག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མ་མཛད་ཅེས་སྐྱ་མི་རིགས་ཏེ། རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་
 པ་ཉིས་ཆར་དུ་མེད་པར་བསྐྱབས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་
 མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་བར་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་སྐྱ་བ་ལ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

༥ སྒྲོ་ན། འཇུག་འགྲེལ་དུ་དོན་སྐྱས་དོན་དམ་པར་སྐྱས་ཚད་དབུ་མ་བས་ཀུན་
 རྗེས་དུ་འདོད་པར་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལ། གཞུང་དང་མ་ཐུན་
 པར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདིས་ནི་རང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་

ཁས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཛོགས་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ནའི་སྤོང་ནས་རྣམ་གཞག་གྲུས་པའི་དོན་སྒྲིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་རང་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་ཏུ་མ་བཟང་མ་སྤྲད་ཏུ་ཡང་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་དོན་སྒྲིག་ཚོས་ཀྱིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤོང་ནས་འཛོགས་པས་དེ་དག་གིས་གང་འདོད་དབྱ་མ་བས་ཀྱིན་རྫོབ་ཏུ་མི་འདོད་པའི་དོན་དང་། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ལྷོ་བ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་དབྱ་མ་བས་ཀྱིན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཆ་མེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་བྱ་ཡི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པར་གང་འདོད་དབྱ་མ་བས་ཀྱིན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་མི་སྒྲུབ་པར་སྤོང་བ་མིན་ཏེ། གཟུགས་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་བདེན་པར་འདོད་ཀྱང་དབྱ་མ་བས་ཀྱིན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དོན་སྒྲིག་བདེན་པར་གང་འདོད་དབྱ་མ་བས་ཀྱིན་རྫོབ་ཏུ་མི་བཞེད་པ་མིན་པར་དེས་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་ཆ་མེད་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་དབྱ་མ་བས་ཀྱིན་རྫོབ་ཏུ་མི་འདོད་པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་གཉིས་སྐྱས་བེན་མི་མ་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་སྤྲང་ལ། ལྷོ་མ་ལྷར་ན་འཇུག་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་འདི་ཐལ་འཇུང་བས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པའི་ཁྱད་སྤྲོད་སྐྱ་མི་འབྲེལ་ཞིང་། ལྷོ་མ་ལྷར་ན་དེའི་ཁྱད་སྤྲོད་སྐྱ་འཇུང་བས་སྐྱབས་འདིར་དེ་གཙོ་ལོ། །ལྷོ་ན་སེལ་དུ། འཇུག་འབྲེལ་གྱི་ལྷང་གི་དོན། མདོ་སྤེལ་སྤོང་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་འདུས་གྲུས་རྣམས་དབྱ་མ་བས་ཀྱིན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པ་དང་། ལྷོ་སྐྱས་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་གཟུགས་སོགས་དབྱ་མ་བས་ཀྱིན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་ཅེས་བཤད་པའི་ཞིབ་ཆ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལྷར་གོ་དགོས་པར་

གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དགག་གྲ་དེ་རོས་བཟུང་ནས་རི་ལྷོང་མེད་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
 གུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སློབ་འདོགས་ཀྱིས་བཟུང་ཚུལ་བསྟན་ནས་དེ་མེད་
 པར་བསྟན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་སུ་
 གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་འཛོག་ཚུལ།
 སློབ་འདོགས་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་ཚུལ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རོས་འཛིན། སེམས་
 ཚམས་པས་གུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་སྐྱེ་བའི་འདོད་ཚུལ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་
 ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོན། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། འདོད་དོ། །ཡན་གྱིས་གང་
 ཟག་དང་། དེ་མན་གྱིས་ཚོས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། འདི་
 བས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་ན། རི་འབྲ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་ན་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མར་རང་བཞིན་སྐྱེ་བའི་སྐྱགས་བརྗོད་པ་ནི། གང་
 ཟག་འདིས་ལས་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་འདི་སྤོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་
 བཏགས་པ་ལ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེ་ཚམས་གྱིས་མ་ཚིམས་པར། དེ་ལྷོང་བཏགས་པའི་
 དོན་དེ་རང་གི་སྤང་པོ་འདི་ཉིད་དམ། དེ་ལས་དོན་གཞན་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གང་ཟག་གི་
 ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དེའི་དོན་འཚོལ་ཏེ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་དང་རིགས་པའི་རྗེས་
 འབྲང་གི་རྣམ་རིག་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། སྤང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་རྣམ་རིག་
 པས་གུན་གཞི་དང་། མདོ་སྡེ་བས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། རྗེ་སྐྱེ་ཁ་ཅིག་
 གིས་སྤང་པོ་ལྷ་ག་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་གཅིག་སྤུ་དང་། གནས་མ་སྤུ་བས་

བརྗོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་སོགས་དོན་གཅིག་པ་སྟེ་རང་གི་ཕྱང་པོ་ཉིད་
 དམ། དོན་ཐ་དད་པ་སྟེ་རང་གི་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་
 པོ་གང་ཕྱང་ཞིག་རྟེན་ནས་གང་ཟག་དེ་གང་དུ་འཛོགས་ཞིག་སྤྱང་ན་གང་ཟག་དེ་
 ལས་གསོག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྤྱང་བ་པོ་སོགས་སུ་འཛོག་ཅུས་ལ། དེ་ལྟར་མ་རྟེན་
 བར་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ལ་དེ་དག་འཛོག་མི་ཅུས་པས་གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་
 བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚིམས་པར་དེའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་པའི་གཞིའི་
 དོན་གང་ཟག་དེ་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་གམ་དོན་གཞན་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་ཅིང་བཙལ་
 བས་འཛོག་ན་གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་
 མན་རང་གཞན་གྱི་སྟེ་བ་ཀུན་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་དོ། །གཟུགས་སོགས་ཚོས་ཀུན་ཡོད་
 བར་འཛོག་པ་ན། ལྟོ་ལྟོ་བ་ལྟ་སུ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་འཇུག་གཞིའི་
 དོན་ལྟོ་ལྟོ་བ་དེ་དེའི་གདགས་གཞི་དང་གཅིག་གམ་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་བཙལ་བ་
 བ། དེ་ལྟར་འཚོལ་བ་དེས་རྟེན་པའི་ལྟོ་ལྟོ་བའི་བཏགས་དོན་མེད་ན་བྱམ་པ་ཡོད་
 བར་འཛོག་མི་ཅུས་པས་དེ་ལས་བརྗོད་པ་བཏགས་དོན་རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་
 ཡོད་པར་འཛོག་གོ། །དེས་ན་རྟོག་གེ་སྟེ་ཚད་མའི་གཞུང་ནས་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་ཁོ་ན་
 ལ་རང་མཚན་དང་ཞེས་སོགས་གོ་སྟོན། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་འགྲུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་
 ཐ་སྙད་འཛོག་ཚུལ། དེ་ལྟར་འཛོག་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད། དེ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ཁྱད་
 ཚོས་སུ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔྱད་ནས་འཛོག་མི་
 ཅུས་པའི་ཚུལ་དང་། མ་དཔྱད་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་བའི་ཞབས།

ཞེས་སོགས་བྱུང་། རྒྱ་བའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་
 བཞེར་པས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོག་ལུགས་ཀྱི། ཚིག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་
 ཡང་དབེར་ན་མཆི་གྱའི་ལུས་སྐྱ་གཅན་གྱི་མགོ་ནས། ཅེས་བྱ་བར་འགྲུར་རོ་སྟུམ་ན།
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཕྱོགས་སྐྱ་དངོས་སྐྱ་བའི་འདོད་ཚུལ་དང་། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཅས། རྒྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་སོ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དབེ་དོན་མི་
 མཚུངས་པའི་ལན་མཇུག་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། གཞུང་ལས། འདི་གཉེན་ན་མཆི་
 གྱའི་ལུས། ཅས། ལན་མཇུག་ནས། ཞེས་པའི་བར་དང་། དེ་ནས་དབེ་མཐུབ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གཞན་སྟོན་པ་ལ། ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཅན། སོགས་
 དང་། དེ་འགྲེལ་བ་ལ་གཞུང་ལས། རྒྱད་པར་གྱི་གཞི་རྟེན་ལུས་དང་། ཅས། དབེར་མ་
 གྲུབ་པའི་བར་བསྐྱེགས་ནས་གོ་རིམས་སུ་བཤད་ན་གོ་སྐྱ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ།
 རང་བཞིན་སྐྱ་བས་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རྟེན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་གཞོད་པ་བསྟན་
 བ། དེ་ལ་རང་བཞིན་སྐྱ་བས་ལན་བཏབ་ཚུལ། དེ་ལ་དབེ་དོན་མི་མཚུངས་པ་དང་
 དབེ་མ་གྲུབ་པའི་གཞོད་པ་གཉིས་བསྟན་བ། དེ་ལ་བཞུལ་ལན་གྱི་སྐོ་ནས་མི་འཐད་
 བར་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལས། རང་བཞིན་སྐྱ་བ་ཀུན་གྱིས་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་
 རང་གི་མིང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་བཅའ་ན་རྟེན་པར་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ། འདི་
 བས། དེ་མི་འཐད་དེ། སྐ་བ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་སལ་མཚོན་བྱུར་བཏགས་པའི་དོན་
 བཅའ་ཆེ་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་ས་དང་སྐ་བ་གཉིས་དོན་ཐ་དད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་
 དེ་ལྟར་རྟེན་རྒྱ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྐ་བ་མ་ཡིན་པའི་ས་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འགོག་
 བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཚིག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་ཡང་དབེར་ན་མཆི་གྱའི་ལུས་སྐྱ་གཅན་

གྱི་མགོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཁྱད་པར་
 དང་ཁྱད་པར་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་གི་མཚོན་ཉིད་ལས་ཐ་
 དད་པའི་ས་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་སའི་རང་གི་མཚོན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་
 ལྷམ་ན། ཞེས་པ་ལྟར་ཁོ་ན་རེ། ས་ལ་མཚོན་བྱ་དང་སྲ་བ་ལ་མཚོན་ཉིད་དུ་བཏགས་
 ཚེ་སའི་རང་གི་མཚོན་ཉིད་སྲ་བ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་སྲ་བ་མིན་པའི་ས་མེད་ཀྱང་དེའི་ཚེ་
 དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་དོན་བཅའ་བས་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལྟར་ལུས་སྟེང་
 བས་སོ་སོར་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་ན་མཚི་གུའི་ལུས་དང་སྐྱ་གཅན་གྱི་མགོ་
 ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་ཚེ་ལུས་དང་མགོ་ལས་དོན་ཐ་དད་པའི་མཚི་གུ་དང་སྐྱ་གཅན་གྱི་
 ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། རྟོག་དོར་ལུས་དང་མགོ་ཁྱད་གཞི་དང་མཚི་གུ་དང་སྐྱ་གཅན་
 ཁྱད་ཚོས་སུ་ཐ་སྙད་བྱར་རུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིར་ཟེར་བ་ལ། འདི་བས་དཔེ་དོན་
 གཉིས་མི་མཚུངས་པའི་ལན་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་
 མཚུངས་པའི་སྲིར་རོ། །ལུས་དང་མགོའི་སྐྱ་དག་ནི་སྟོང་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
 ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་འཇུག་པས། ལུས་
 དང་མགོའི་སྐྱ་ཚམ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོ་སྟེ་བ་ལྟ་ཞོག་གང་གི་ལུས་གང་གི་མགོ་སྟམ་
 དུ་ལྷན་ཅིག་དཔྱོད་པའི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་རེ་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ།
 ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཁྱད་པར་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་བསལ་བར་འདོད་པས་འཇིག་རྟེན་
 པའི་བདེའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་མཚི་གུ་དང་སྐྱ་གཅན་གྱི་སྐྱས་རྟོག་པ་པའི་རེ་བ་
 སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་ན། འདིར་ནི་སྲ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐ་དད་
 པའི་ས་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མི་རིགས་

སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་མེ་འབྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་སྲིད་ཏེ།
སྲིད་ལུས་དང་མགོ་ཞེས་བརྗོད་ཆེ་ཉན་པ་པོས་ལུས་དང་མགོ་བྲུང་གཞིར་བཟུང་
ནས་དེ་གང་གི་ལུས་དང་གང་གི་མགོ་ཡིན་སྟུང་དུ་ཤེས་འདོད་ལྷགས་པར་འགྱུར་
ཏེ། ལུས་དང་མགོའི་སྐྱ་ནི་རང་དང་སྟོན་ཅིག་འགྱུར་བའི་དདོས་པོ་ལུས་ཅན་དང་
མགོ་ཅན་རྣམས་ལ་བྲུང་མ་སྟེ་བར་སྟོན་པ་དང་བཅས་ཏེ་འཇུག་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་
སྐྱོད་དང་ལག་པ་ཞེས་བརྗོད་ཆེ་ག་གང་དང་གང་གི་སྐྱོད་དང་ལག་པ་ཡིན་སྟུང་པའི་སྐྱོ་
འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་སྐབས་སུ་ཉན་པ་པོས་ལུས་དང་མགོ་བྲུང་གཞིར་བཟུང་
ནས་གང་གི་ལུས་དང་གང་གི་མགོ་ཡིན་སྟུང་དུ་ཤེས་འདོད་ལྷགས་པ་ན་ཅིག་ཤེས་
སྟོན་པ་པོས་ཀྱང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་མགོ་ཡིན་པ་བསལ་བར་འདོད་ནས་མཆི་གྱུའི་
ལུས་དང་སྐྱ་གཅན་གྱི་མགོ་ཞེས་འདི་ག་ཉེན་པའི་བཟུང་མེས་སུ་འབྲང་བར་བྱེད་པ་
བྲུང་ཚོས་མཆི་གྱུ་དང་སྐྱ་གཅན་གྱི་སྐྱ་སྐྱར་ཏེ་མཆི་གྱུའི་ལུས་སྐྱ་གཅན་གྱི་མགོ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་ཉན་པ་པོའི་དོགས་པ་སེལ་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་སྐབས་
འདིར་ས་དང་སྐྱ་བ་གཉིས་དོན་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ས་དང་སྐྱ་བ་
གཉིས་མཚན་མཚོན་དུ་འདོག་ཆེ་མཚན་མཚོན་གྱི་ཐ་སྟོན་བཏགས་པའི་དོན་བཅའ་
ནས་ལྷལ་སྟེང་ནས་འདོག་ན་ཅི་ཅུ་དཔུང་ཀྱང་ས་དང་སྐྱ་བ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་
དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས། སྲིད་ཉན་པ་པོས་སྐྱ་བ་བྲུང་གཞིར་བཟུང་ནས་
གང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་སྟུང་དུ་ཤེས་འདོད་ལྷགས་ཆེ། སྟོན་པ་པོས་གཞན་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བསལ་བར་འདོད་ནས་སའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པས་སྐྱ་
བ་དེ་ས་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་དོགས་པ་སེལ་རུས་ཀྱང་། བཏགས་

དོན་བཅའ་ནས་དེ་གཉིས་མཚན་མཚོན་དུ་འདོག་ན་ཉན་པ་པོས་སྲ་བ་ཁྱད་གཞིར་
 བཟུང་ནས་གང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་སྟེ་འདྲ་དུ་ཤེས་འདོད་ལྷགས་ཆེ། ལྷོན་པ་པོས་
 གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་བསལ་བར་འདོད་ནས་སའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་
 བརྗོད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་ཉན་པ་པོའི་དོགས་པ་སེལ་བར་མི་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འདོག་ན་དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟ་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ནས་གང་གི་ཁྱད་ཚོས་ཡིན་སྟེ་འདྲ་
 ཤེས་འདོད་ལྷགས་པ་ན་ལྷོན་པ་པོས་གཞན་གྱི་ཁྱད་ཚོས་ཡིན་པ་བསལ་འདོད་ནས་
 བ་ལང་གི་རྟ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
 གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཅན། སོགས་གཞུང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་དཔེ་དོན་གཉིས་མི་
 མཚུངས་པའི་ལན་ཅམ་དུ་མ་ཟད་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཞིག་ཀྱང་ལྷོན་
 ཉེ། མཚི་གུ་དང་མཚི་གུའི་ལུས་སོགས་ནི་ས་དང་སྲབ་གཉིས་བཏགས་དོན་བཅའ་
 ནས་བཞག་ཀྱང་དོན་ཐ་དང་མེད་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་མཚི་གུ་ནི་
 ལུས་ཁྱད་པར་དུ་འབྲེད་པར་བྱེད་པ་འདིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྣང་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱ་
 ལྷུང་པའི་ཁྱད་གཞི་ལུས་དང་མགོ་དང་ཁྱད་ཚོས་མཚི་གུ་དང་སྲ་གཅན་འདིག་རྟེན་
 གྱི་ཐ་སྣང་དུ་ཐ་དང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཚི་གུ་དང་དེའི་ལུས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྣང་
 འདོགས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་བཅའ་ན་དོན་གྱི་དོས་ནས་ཐ་དང་པ་མི་རྟེན་དེ། ལྷ་
 གཅན་གྱི་མགོ་ལ་སྲ་གཅན་དུ་བརྟུན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚི་གུ་དང་དེའི་ལུས་ཞེས་
 པའི་དོན་བཅའ་ན་སོ་སོར་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བརྒྱལ་ལན་མཚན་ནས་
 གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཉེ། ནས། ཞེ་ན། ཞེས་པའི་བར་

གཞུང་དུ་བློ་ལོ་ལ་སྐྱོར་ལོ་ན་རྗེ། མཆི་གྲུའི་ལྷན་སོགས་ནི་ས་དང་སྐ་བ་བཏགས་
དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་མི་འགྲུང་བའི་དཔེར་གྱུ་སྟེ།
ཁྱད་གཞི་ལྷན་དང་མགོ་དང་ཁྱད་ཚོས་མཆི་གྲུ་དང་སྐྱ་གཅན་གཉིས་ཉན་པ་པོའི་
རྟོག་འོར་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་སུ་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པ་དེའི་དོན་ལ་བཏགས་པ་ན་ལྷན་
དང་མགོ་ལས་སོ་སོར་གྱུ་བ་པའི་མཆི་གྲུ་དང་སྐྱ་གཅན་མི་རྟོག་པས་དེ་གཉིས་དོན་
ལ་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཚོས་སུ་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚོད་པ་ནི་སྐྱར་བ་ཤད་པའི་གཞན་
རང་བཞིན་སྐྱ་བས་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛོག་པ་གཞིར་གྱས་
པའི་ལྷན་སོ། །

དེ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི། ཉན། ཕྱིར་ལོ། ཞེས་པའི་བར་གཞུང་དུ་བློ་ལོ་ལ་
སྐྱོར་ལོའི་བས་དེ་དེའི་དཔེར་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡོད་པ་ནི་འཛོག་རྟོག་གི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡིན་ལ་
དེ་ལ་ནི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟོག་པའི་དོན་ལ་འཛོག་པ་མིན་གྱི་མ་དཔྱད་པར་
འཛོག་པ་ཡིན་ཞིང་། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་པ་ལ་མཆི་གྲུ་དང་དེའི་ལྷན་
སྐྱ་གཅན་དང་དེའི་མགོ་དོན་གཞན་དུ་འགྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བཏགས་ལོ་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཚོས་གྱི་འཛོག་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱད་ནས་འཛོག་ན། ཞེས་སོགས་བྱང་། དེ་ལ་དཔྱད་ནས་འཛོག་ན་
ཚོས་ཀུན་འཛོག་མི་རྣམས་པ་དང་མ་དཔྱད་པར་འཛོག་ན་འཛོག་རྣམས་པས་མ་དཔྱད་
པར་གང་ཟག་འཛོག་ཚུལ་ནི། ཚོགས་གསལ་ལས། རི་སྐྱར་རྣམས་བར་དཔྱད་ན། སོགས་
གཞུང་དུ་བློ་ལོ་ལ་སྐྱོར་། དཔེར་ན་སྐྱོར་གྱིན་གྱི་གཞུགས་དེའི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་པ་
ལ་ཡང་ཐ་སྐྱད་དེ་བཏགས་པའི་གཞི་སྐྱོར་གྱིན་དང་བཏགས་པའི་ཚོས་དེའི་གཞུགས་

སེམས་རི་ལྟར་གྲུབ་དབྱུང་པ་ན། དེའི་གཟུགས་སེམས་སོགས་ཀྱང་ལྷས་བྱིན་མིན་ལ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡང་ལྷས་བྱིན་མི་རྙེད་པས་དབྱུང་ཅིང་བཅའ་ནས་རྙེད་པའི་དོན་ལ་ལྷས་བྱིན་འཛོགས་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་མོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ཡན་གྱི་དོན་དང་། འོན་ཀྱང་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྙེད་པ་དེ་ནི་ལྷས་བྱིན་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཚུལ་ཡིན་གྱི་ལྷས་བྱིན་གཏན་མེད་ཚུལ་མིན་པས་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་ལྷས་བྱིན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བཏགས་དོན་འཚེལ་ཚེ་ལུས་དང་མགོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མཚི་གུ་དང་སྐྱ་གཅན་མི་རྙེད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་དེ་གཉིས་གཞི་ཚོས་སུ་འཛོག་རུས་པའི་དཔེ་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ན་ཞེས་སོགས་གཞུང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་གང་ཟག་བཞིན་དུ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་དབྱུང་པ་ནས་སོགས་ལ་ཡང་སྲ་བ་སོགས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་མཚན་གཞི་སྟེ་མཚོན་བྱ་མེད་ལ། མཚོན་བྱ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་རྟེན་ནས་མཚོན་བྱ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མེད་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་ན་འང་མཚན་མཚོན་འདི་ནི་ཀྱུན་རྫོབ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་བྱུ་སྐྱ་སྲ་ལི་ཏས་པན་ཚུན་ལྟོས་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོན་ས་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་བཞག་པར་གསུངས་པ་སྟེ་མདོར་ན་དེ་དག་མཚན་མཚོན་དུ་འཛོག་པ་ལ་ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་ན་མཚན་མཚོན་དུ་འཛོག་མི་རུས་ཀྱང་པན་ཚུན་ལྟོས་པའི་སྟོན་ས་འཛོག་རུས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་འཛོག་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི།

ཞེས་སོགས་བྱུང་། གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་འདི་རེས་པ་ཁོ་ནར་ཁས་སྐྱོང་
 དགོས་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྐྱོང་བར་
 བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པར་
 འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི་སྲར་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཁས་སྐྱོང་དགོས་ཏེ།
 དེ་ལྟ་མིན་པར་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་ན་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
 འཐད་པས་དཔྱད་བཟོད་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དོན་
 དམ་པར་བྱུབ་པར་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུབ་པར་མི་འགྱུར་དོ། །བཏགས་དོན་
 འཚོལ་བའི་འཐད་པས་རྣམ་པར་དཔྱད་ནས་བཅའ་ན་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་མཆི་བྱ་
 དང་སྐྱ་གཅན་ལས་ལོགས་སུ་ལུས་དང་མགོ་མི་རྟེན་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་
 བ། འཆད་འགྱུར་ལྟར་གྱི་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་འཐད་པས་བཅའ་ན་ཚོས་གང་
 ཡིན་ཡང་མི་རྟེན་པས་དེ་དག་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པར་ཁས་སྐྱོངས་པར་འགྱུར་ལ།
 དེ་རིགས་པ་མིན་པས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ནི་ཡོད་པ་མིན་པའི་
 དོན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ཡང་དབྱ་མ་ལ་
 འཇུག་པ་ལས་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་དེ་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་རྣམ་པར་འཛོག་ཚུལ་འཇུག་པ་ལས་ཤེས་དགོས་པར་
 གསུངས་ཤིང་། དེ་ལས་ཤེས་ཚུལ་ནི་འཇུག་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཏུ་འམ་འཛིག་རྟེན་
 ཏུ། རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་གྱི། རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཛིག་རྟེན་
 ཉིད་ལས་འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཡན་ལག་
 ཅན་དེ་ཆ་གས་ཅན། །ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོར་བསྟན། །སྟེ་བོ་རྣམས་ལ་

ལེན་སོ་ཉིད་ཏུ་འགྲུབ། །འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བཟླག་ཅིག །ཅེས་དང་།
 དེ་ནི་ཤིང་རྟེན་རྣམ་དཔུང་གྲས་པས་རྣམ་བཏུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལས་
 གཞན་ཏུ་འགྱུར་བར་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སློབ་པ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ནི་བཏགས་དོན་དཔུང་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་ཏུ་
 ཡོད་པར་འཛིག་ན་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་སྟེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་
 འཐད་པས་བཞག་པ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་
 གྱི་སྟེ་མིན་པར་དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་
 དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཚོས་སུ་མི་འཐད་
 པའི་ཚོད་བ་སྤང་བ་ནི། འོན་བདེན་གཉིས་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པ་རིགས་པས་དཔུང་དོན་ལ་མི་འཛིག་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཚོས་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཞོན་མེད་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་
 བ་བཞིན་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་འདི་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་
 པས་དཔུང་པའི་མཐུག་ལ་རིགས་པ་དེས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་དཔུང་དོན་
 ལ་འཛིག་ན་ཀུན་རྫོབ་གྱི་དོན་དཔུང་མི་བཟོད་པ་ལས་གཞན་དཔུང་བཟོད་ཏུ་སོང་
 བས་རིགས་པས་གཞོན་པར་འགྱུར་ཞེས་བ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་
 པའི་དོན་རྣམས་རིགས་པས་དཔུང་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ལ་འཛིག་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་
 ཞེན་སློབ་མེད་དེ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱོད་
 བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དཔུང་བཟོད་ཏུ་མི་འཛིག་པ་མཐུན་ཡང་དཔྱོད་ལུགས་ཇི་འདྲ་
 ཞིག་གིས་དཔུང་པས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པར་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་མི་

མ་ཐུན་ལ་ཁྲིད་ཀྱི་དེ་དེ་གཉིས་མ་ཕྱེད་པའི་ཚེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དོན་
 དམ་ལ་དཔྱོད་པར་སོང་བའི་མཚན་མས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐལ་འགྲུར་བས་
 བྱི་ཐ་སྟོན་བཏགས་པ་ཅན་གྱིས་མ་ཚེས་པར་སྲར་སྟར་ཐ་སྟོན་བཏགས་པའི་དོན་
 གང་ཡིན་སྟེ་དུ་དཔྱོད་པ་ནས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པར་བཞེད་པ་གང་
 ཞིག། །རང་རྒྱུད་པས་དེ་ཅན་གྱིས་མ་ཡིན་པར་སློབ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་
 གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྐྱུན་མོང་མིན་པའི་སྟོན་ལུགས་ཀྱི་ངོས་
 བས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པ་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པར་སོང་བར་འདོད་པས་ཐ་སྟོན་དུ་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྲར་ཚིག་གསལ་ལ་བླངས་
 པ་རྣམས་དང་། རང་གཞུང་གཞན་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མིང་དང་བརྟུན་དང་ཐ་སྟོན་
 ཅན་དུ་ལན་མང་པོར་བཤད་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་ཡུལ་རང་
 མཚན་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་སློབ་གནོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཚོས་རང་གི་ངོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་མེད་སོགས་
 དཔྱོད་པ་ཅན་ནས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པར་འགོ་བར་འདོད་ཀྱི། སྲར་
 བཤད་པ་ལྟར་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་ལུགས་དེ་ཅན་ནས་དོན་དམ་
 དཔྱོད་པའི་དཔྱོད་ལུགས་སུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྲུར་བས་མིང་དང་བརྟུན་དང་
 ཐ་སྟོན་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྲར་སྟར་བཏགས་དོན་བཅའ་བ་ན་མི་རྟོག་པ་ལ་
 རྟེན་གྱི་རི་བོར་རྩ་ལྷ་བྱ་མིང་ལས་དོན་མེད་པ་དང་། རི་བོར་རྩ་ལྷ་བྱ་མིང་དེ་མ་
 ཡིན་པའི་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་འདིར་ཐ་སྟོན་འདོགས་པའི་སློབ་གང་
 བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དེ། རི་བོར་གྱི་རྩ་ཐ་སྟོན་འདོགས་

པའི་སློབ་བཞག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་ན་སློབ་
 དབང་གིས་བཞག་པས་བྱུང་སྟེ། ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་སློབ་དབང་གིས་མ་བཞག་
 པའི་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པ་མི་བཞེད་པའི་སྲིད་རོ། །རང་རྒྱུད་པ་ནི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་
 སློབ་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་གཟུགས་སོགས་འདོགས་ཅི་ལུས་ལ། དུམ་རང་མཚན་ལ་ཚད་
 མར་སོང་བའི་སློབ་གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤང་བའི་
 དབང་གིས་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པ་འདོགས་ཅི་ལུས་པར་འདོད་དོ། །དེ་བས་ན་ཐམས་ཅད་ལས་
 ཐ་སྙད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སློབ་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་། རང་
 རྒྱུད་པས་དེ་མི་ལུས་པར་གསུངས་པའི་སློབ་གཉིས་ལའང་བྱུང་བར་ཆེ་སྟེ། ལྷ་མ་ནི་
 མིང་ཅམ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞོན་མེད་ལ་བྱེད་ལ། ལྷི་མ་ནི་ཡུལ་རང་
 མཚན་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་སློབ་བྱེད་པའི་སྲིད་རོ། །དེའི་སྲིད་གསུང་རབ་ལས་
 ཀུན་རྗེ་བ་མིང་དང་བདེ་དང་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཅམ་གྱིས་སྤྱིས་གང་
 གཞོན་པ་ཡང་མི་མ་སྤུན་ཉེ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ་ཚོད་ལན་ལྷག་མ་ནི་ཤེས་སློའོ། །དེ་
 དག་གི་སྲུབ་དོན་དགག་བྱ་དོས་འདྲིན་ནི། འདི་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཏུ་སྲུབ་ཚད་
 དང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་སྲུབ་ཚད་གཉིས་ལས། མིང་
 བདེས་པར་བཞག་པ་ཅམ་ལས་ཡུལ་རང་གི་དོས་ནས་སྲོད་ལུགས་སྲུབ་པ་སྲུབ་
 ལ་མ་བཏགས་ཤིང་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་པ་འཕམ་ཡུལ་གྱི་དོན་སྤེང་ནས་ཡོད་མེད་ལ་
 སློབ་པ་སྲོགས་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་པར་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་སྲུབ་པ་དེ་ཐ་
 སྙད་ཏུ་སྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན་ལ། མིང་ཅམ་ཏུ་དང་། བདེ་ཅམ་ཏུ་དང་། རྟོག་བཏགས་
 ཅམ་ཏུ་དང་། བདེས་བཞག་ཅམ་ཏུ་དང་། སྤང་ཅམ་ཏུ་དང་། བཏགས་ཡོད་ཏུ་སྲུབ་པ་

སོགས་དང། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། རོན་གང་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
 རོན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་མ་དམིགས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ལྟོ། འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་མིང་ཚམ་སྟེ། །འདུ་ཤེས་ཚམ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །རྗོད་པར་བྱེད་ལས་མ་
 གཏོགས་ལ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་བཏག་མི་བྱ། །ཞེས་བྱ་བའི་རྩལ་གྱིས། ཞེས་སོགས་
 དང། འགྲེལ་བ་རོན་གསལ་ལས། གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་བཏགས་པའི་ཚོས་ཐ་སྐྱད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང། གཞུང་
 ལས། གསུང་རབ་ལས་ཀུན་རྗོབ་མིང་དང་བརྟེན་བཏགས་པ་ཚམ་དུ་གསུངས་
 པའི་ཚམ་གྱི་སྐྱས་གང་གཅོད་པ་ཡང་མི་མ་སྐྱུན་ནོ། །ཞེས་དང། བར་བྱིན་རྣམས་བཤད་
 ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་བཏགས་པ་ཚམ་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་སློབ་པ་རྣམས་
 སྤྲིམས་དང་བཟོད་པའི་བར་བྱིན་ལ་འགོད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 དཀའ་འགྲེལ་གཉིས་དང་རྒྱལ་འཛུགས་ཅོད་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཚོས་
 རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་ཚམ་དུ་འདོད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ལྷུང་དང་པོ་གཉིས་
 དང་ཐ་མས་ཚོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མིང་གིས་བཏགས་ཚམ་དང། གསུམ་པས་
 ཚོས་རྣམས་མིང་བརྟེན་བཏགས་པར་གསུངས་པ་ལས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་
 ཚམ་དུ་མ་བཤད་ལ། བཞེ་བའི་དོན་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཚོས་རྣམས་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཚམ་དུ་འདྲ་བའི་དོན་མིན་གྱི། མདོ་ལས་ཚམ་སྐྱབ་སྟོན་མེད་དུ་གསུངས་
 པས་ཐལ་འགྲུང་བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་ཚམ་གཅོད་པར་བཞེད་པའི་དོན་དུ་འདྲ་པེས་ལྷུན་པ་སྤེང་བར་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡིན་པས་མི་འགྲུབ་པོ། །རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཚོས་རྣམས་རྟོག་པས་

བཏགས་ཙམ་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་ཚོས་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་
 མིན་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང། ཚོས་རྣམས་སློལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་
 ཙམ་དང་སློལ་རྟོག་གིས་བཏགས་ཙམ་མིན་པ་མི་འགལ་བ་དང། ཚོས་རྣམས་མིང་
 གིས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་བཙལ་བས་ཡུལ་སྤང་ནས་རྟེན་པར་འདོད་ལ། རྒྱ་
 འབྲས་སོགས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་རིམ་བཞིན་གྲུབ་སྟེ། བྲང་ཚུབ་སློལ་འདི་བྱིས་ལན་ལས། རང་རྒྱུད་པ་
 རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པས་དོན་དམ་པར་རང་
 བཞིན་ཞེགས་ཀྱང། གུན་རྫོབ་ཏུ་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་མཚན་
 འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ལུགས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྐྱུ་བའི་དོན་དེ་ལ་གུན་རྫོབ་ཏུ་རྟོག་
 པས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་དོན་ཆེས་འདོད་དོ། །ཞེས་དང། འཇུག་པའི་རྣམ་
 བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་སློལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྤྲོད་ལུགས་
 མེད་ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྤོད་ལུགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པ་
 ཞིག་ཡོད་པ་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས། ཞེས་དང། ཅུ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། རང་
 རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་སྤར་དཔྱོད་པ་དེ་ཙམ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་མིན་
 པར་འདོད་པས་དེ་འབྲས་བཙལ་བའི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་ལ། ཞེས་དང། རྒྱ་འབྲས་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པར་མི་འདོད་
 པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་
 བ་ནི་མིང་གིས་པར་བཏགས་ཙམ་མིན་པའི་བཏགས་དོན་ཞིག་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པ་རང་
 རྒྱུད་པའི་ལུགས་འདི་ལ་མི་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་འཕྲོ་ཉིད་དུ།

དབུ་མ་བ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སློའི་དོར་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་དོར་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྲིད་ཟེར། འོན་པར་རྒྱུད་པ་ཚོས་ཅན། རྫོང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་བདས་
 བཞག་ཅམ་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། རྫོང་གིས་མིང་གིས་པར་བཞག་ཅམ་མིན་
 པའི་བཏགས་དོན་ཞིག་རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས། འདོད་ན།
 དངོས་འགལ་ལོ། །དབུ་མ་ཆེན་མོར། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་པར་དབང་དུ་གྲུབ་པ་ལ་གྲེད་
 དགོས་པར་འཆི་མེད་མཚོ་དེ་གིས་བསྐྱབས་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པར་དབང་བདག་དབང་
 དང་། །རང་དགའ་གཞན་གིས་མ་བཟུང་བ། །ཞེས་བ་ལྟ་རང་དབང་ཅན་གི་རྣམ་
 གུངས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པར་སྣང་སྟེ། དེའི་ཐད་གི་འགྲེལ་བར། རང་དབང་ཅན་ལ་
 མིང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྲིད་དོ། །

གཉིས་པ་སློའི་འདོགས་གཉིས་ཀྱིས་འཇིན་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཐ་སྣང། ཅེས་
 སོགས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཐ་སྣང་གི་དོན་ལ་དབྱེ་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་རང་བཞིན་འཐད་དོ་ཞེས་འཇིན་པ་ཚོས་ཅན། རྫོང་བདག་འཇིན་སྣན་སྟེས་གི་
 འཇིན་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫོང་གྲུབ་མཐས་སློའི་མ་བསྐྱབས་པའི་རྒྱུད་ན་མེད་པའི་
 སྲིད། བདག་འཇིན་སྣན་སྟེས་ཚོས་ཅན། རྫོང་གི་འཇིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དོས་ཟེན་
 དགོས་ཏེ། རྫོང་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགག་དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ། རྫོང་
 ལུས་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་གྲེད་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་བདག་འཇིན་
 ལྟན་སྟེས་ཀྱིས་འཇིན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཚོས་རྣམས་ཐ་སྣང་གི་དབང་
 གིས་བཞག་ཅམ་མིན་པར་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་བདག་
 འཇིན་གཉིས་ལས། མཚོ་དེ་སྲིད་སོགས་གང་ཟག་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཇིན་ན་གང་

ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། མིག་རྣམས་མཚས་ལ་དེ་ལྟར་འཛིན་ཚེས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ཡིན་ལ། གང་ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་དེ་གཉིས་
 ཀྱིས་བཏག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་གང་ཟག་དང་ཚེས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ་
 ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཟག་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མིན་པར་རང་ངོས་
 ཉན་ཡོད་པ་དང་མོ་དང་། ཚེས་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་
 རྣམས་སུ་དབྱེད་ནས་འགོག་པ་ཤིང་སྟེ། འབྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འཛིན་ཀྱང་
 བཏགས་ལུལ་བཅས་ཁོ་ན་འགོག་དགོས་སྟམ་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། བདག་འཛིན་ལྟ་
 རྒྱུས་ལུལ་བཅས་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་རྣམས་སུ་དབྱེད་ནས་
 འགོག་པ་ཤིང་སྟེ། འབྲུང་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་
 མིན་པར་རང་ངོས་ཉན་སྟེ། འབྲུང་བ་དེས་བཏགས་དོན་དབྱེད་ནས་བཟུང་བ་
 མིན་ཡང་། དེས་བཟུང་བ་ལྟར་ཀྱི་དོན་དེ་ཡོད་ན་བཏགས་དོན་དབྱེད་པའི་རྣམས་རྟེན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་མཐའ་རྣམས་བསྐྱུར་བ་ཁ་ཅིག་དང་། བར་མི་ཤེས་པའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་རྣམས་དབང་གིས་མ་
 བཞག་པར་ཡོད་པའི་དགག་བྱའི་ལྷན་ཚང་ཀྱི་མིང་དེ་སྤྱོད་མི་ལུས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ཐ་
 སྙད་བཏོགས་པའི་རྣམས་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་ཡོད་པའི་དོན་དེར་འཛིན་པ་ཡོད་
 དེ། དེ་མེད་ན་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གསུམ་པ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ནི། རྣམས་འབྱོར་སྤོད་པ་བ་དང་།
 ཞེས་སོགས་བྱུང་། སེམས་ཅན་པ་དང་རང་རྐྱེད་པས་བདག་མེད་གཉིས་དགག་བྱ་
 མི་འདྲ་བའི་སྤོ་ནས་འཛོག་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་སྤོང་གཞིའི་སྤོ་ནས་འབྲེད་ཀྱི་

མེད་རྒྱུ་འདི་བདག་ལ་མི་འདྲ་བ་མི་བཞེད་པར་འཇུག་པ་དང་བཞི་བརྒྱ་བའི་རྒྱ་འགྲེལ་
 དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །འཇུག་པའི་དོན་ནི། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་
 བ་ལས་དགོལ་སྲིད་སྟོང་གཞིའི་སློབ་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཉིས་གསུངས་ཞེས་པ་དང་། རྒྱ་
 འགྲེལ་གྱི་དོན་ནི། ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་པའི་སྐབས་དེ་ལ་དེའི་
 བདག་ནི་རང་བཞིན་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
 པའི་རོ་བོ་སྟེ་མིང་དུ་བཏགས་ཅིང་མིན་པར་རང་དོས་ནས་ཡོད་པ་ནི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་དགག་བྱ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པ་སྤོལ་མོད། །བདག་མེད་སྤོལ་དེ་
 ནི་སྟོང་གཞི་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཤེས་ཏེ། ཚོས་
 དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་པའོ། །གཞན་ལ་རག་མ་ལས་ཞེས་པའི་དོན་
 རྒྱ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་
 དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྟེ་བའི་སྲིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 བ་ལ་དབགས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་མ་ལས་པར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུར་སྦྱང་ཡང་། དེ་མིན་པ་
 གཞུང་གིས་ཤེས་པར་མ་ཟད། ལྷག་མཚོང་ལས། དེ་ལ་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་
 ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་མ་ལས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དུལ་ཅན་གསུང་བའི་ཤེས་པ་ལ་
 གཞན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རྒྱ་མཚན་ལྷག་མཚོང་དཀའ་འགྲེལ་དུ་
 གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །བཞི་བ་སེམས་ཅིང་པས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་
 གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་རང་སྟེ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཁ་
 ཅིག་ན་དེ། སེམས་ཅིང་པས་གཞུགས་སོགས་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་

གུན་བཏགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་མིང་བདུས་
 བཞག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བ་གུན་གྱིས་ཚད་མས་
 གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷལ་དེའི་དོན་སྤང་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་སྲིད་ཟེར་ན་སྒྲོན་མེད་དེ། དེས་འགོག་རྒྱུའི་
 རང་མཚན་དང་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་གྱིས་འདོད་རྒྱུའི་རང་མཚན་མིང་འབྲ་བ་ཅམ་
 ལས་དོན་གཏན་མི་འབྲ་བའི་སྲིད་ཏེ། སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་དེ་ནི་མིང་བདུས་
 འཛོག་ལུས་པས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲུབ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་བཏགས་དོན་
 བཅའ་ན་མི་རྟེན་པར་མི་འདོད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་སོགས་གྱིས་འདོད་རྒྱུའི་རང་མཚན་
 བེ་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རྟེན་པ་ལ་གྲུད་པའི་སྲིད། སེམས་ཅམ་གྱི་གཞུང་ལས་ངོ་
 བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དེ་མིང་ཅམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་གུན་བཏགས་དེ་དག་
 ལྷང་བའི་སློང་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་བཏགས་པ་
 ཅམ་ལས་ཐལ་འགྲུང་བ་ལྟར་དོན་སྤང་ནས་མེད་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ལ་
 མི་བྱ་བས་དེ་གཉིས་མི་འབྲའོ། །

གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་
 གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་
 སྡོད་ལས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་ཚུལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་གསུངས་པའི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་འདོད་ཚུལ་དང་མི་འབྲ་བར་བསྟན་
 པའོ། །དང་བོ་ནི། རྣམ་འབྲུང་སྡོད་པ་བ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། རྣམ་རིག་པ་དང་རང་
 རྒྱུད་པས་ཐེག་དམན་སྡེ་སྡོད་ལས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་ཅིང་། གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་བསྟན་ཀྱང་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་བཤད་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་
རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལས་ལྷག་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཤད་རྒྱ་མེད་པར་བཞེད་
མོད། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤངས་དང་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོང་ལས་ཚོས་
གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལས་བསྟན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་བཤད་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པར་སྐྱེ་བའི་དང་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་
སྟོང་ལས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བཤད་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར་མཚམས་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཚོད་སྟོང་དང་། དེ་འཕགས་པའི་དགོངས་
པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤངས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་
སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤངས་དང་ལྷ་བའི་ཞབས་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྟོང་ལས་
ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བཞེད་དེ། བུ་རྒྱ་ལ་ཉ་ལས། བཙུན་ལྷན་འདས་
ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས། ཉན་ཐོས་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། འཇུག་
འབྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་དབུ་བཙོན་པ་བྲུ། །ཚོར་བ་
ཚུ་ཡི་ཚུ་བྱར་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྐྱིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཚུ་ཤིང་
བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱ་ལ་ལྷན། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་ལྷན་ཉོ། །ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་དབུ་བཙོན་པ་དང་། ཚུའི་ཚུ་བྱར་དང་། སྐྱིག་རྒྱའི་ཚུ་དང་། ཚུ་
ཤིང་གི་བྱུང་པོ་དང་། རྒྱ་ལ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ངེས་པར་
དབུད་པ་ཡིན་ལོ། །དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ལྷན་
ཀྱིས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྡེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱིས་ཟད་པ་སྟོང་བ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་

སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ། །གཅིག་པ་དེ་སྤྱི་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ།
 བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་ལ། །མཐུན་པའི་ཀུ་རྩུ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་པ་ལ།
 ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་
 སོ། །ཞེས་དང་། རིགས་པ་རྒྱལ་ལྷོ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། མེད་པ་ཅན་ལས་དང་འབྲས་
 རྒྱུ་འགྲེལ་བ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པས་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཁས་སྐྱུངས་བ་གང་ཡིན་པ།
 ཅས། དེའི་ཚོས་མཛོན་པ་ལས་རྣམ་པར་བརྗོད་པོ། །དེ་བས་ན་དེ་ལྟར་པ་རོལ་དག་
 ལ་གསལ་བའི་སྤྱི་དེ་ཡང་རིགས་པ་མི་བཤད་དོ། །ཡོད་པ་བརྗོད་པ་ནི་དག་སྤོང་
 དག་འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་འདི་ནི་བདེན་པའི་མཚོག་
 གཅིག་ལུངོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤོང་གི་འདིག་ཉེན་ནི་བརྗེན་པ་སྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་
 རོ། །ཀྱེ་མ་འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་ན། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་གྱིས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་གི་དེ་སྤྱི་ལེན་བརྗེན་དེ་གཞུང་གཅིག་ཏུ་མ་
 གསུངས་ལ། སྤྱི་ལ་དག་ལྷན་རིང་བོ་ནས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པས་དེའི་སྤྱི་
 རྒྱལ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་རབ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་བཤད་པའི་གསུང་རབ་ལས་
 བརྒྱུ་ཉེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདིར་བསྐྱུས་པ་ཉིད་གིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱི་དེ་ལ་
 ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། །རྒྱལ་བས་དམན་མདོར་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྐྱུ་མ་སོགས་དང་
 འབྲ་བར་བདེན་པར་མེད་པར་བརྗེན་པ་དང་། །ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་
 གསུངས་སོ། །རྗེ་ལྟར་གསུངས་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་མེད་པའི་དཔེར། ཅས།
 རྗེན་པ་ཡང་ཡིན་པོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། །ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པ་
 གཉིས་གྱིས་རིམ་བར་གསུངས་སོ། །མདོ་སྐྱེ་མའི་དོན་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་

མེད་པའི་དཔེར་སྐྱེ་མ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་བརྒྱད་བཤོད་ཅིང་། སྐབས་འདིའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དམ་མ་ཞོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ལྷན་པའི་མིང་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་རི་ལྷར་སྐྱང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཤིང་ལྷན་པ་ཉིད་དམ་སྐྱང་བ་ལྷར་ལྷན་པར་
 འཛིན་པ་ལ་མ་ཞོར་བའམ་མ་འཁྲུལ་བར་རི་ལྷར་བཟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་
 ཞེས་ཟབ་གསལ་སློན་མེར་འབྲུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྷར་ལྷན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཀྱི་འདུ་
 གྲེད་འདི་དག་ནི་ཀྱུན་རྫོང་གི་སློམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སྐྱང་གནས་མི་མ་ཐུན་པའི་རླུ་བ་
 ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཟུགས་ནི་དབྱུ་བ་རྫོང་བ་འབྲ། ཞེས་སོགས་ལྷར་སྐྱང་
 བོ་ལྷ་བདག་མེད་པའི་དཔེར་དབྱུ་བ་སོགས་ལྷ་བསྟན་ཅིང་། བྲག་ཅ་གཟུགས་བརྟན་
 མི་ལམ་གྱི་དཔེ་གསུམ་དོན་གང་ལ་སློར་བརྟག་གོ། མཛད་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་བདག་མེད་
 ཅེས་གསུངས་པས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་
 འདིར་བདག་གི་སྐྱེ་བོ་ལོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། བདག་ཏུ་ལྷན་པ་ནི་ངོ་
 བོས་ལྷན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའོ། །འདུག་འགྲེལ་གྱི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་སྟེ་སྟོན་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མཛོ་ལས་
 དབྱུ་བ་རྫོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་འདུ་གྲེད་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་
 གང་ཞིག་ །དེས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་སློབ་དཔོན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བའི་དོན་ནི། མེད་ལྟ་སྟོན་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་
 སྟེ་བ་རང་གིས་ཤེས་པས་དེའི་རིགས་པ་བཤད་མི་དགོས་ལ། ཡོད་ལྟ་སྟོན་པ་ནི་
 མཛོ་ལས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། སྤྱིར་ཞིང་སྟེ་ལན་མང་དུ་དང་། བསྟན་པ་སྟེ་བར་མེད་
 པར་དང་། གཞུང་གཅིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་རྩལ་ཏུ་བཏོན་ནས་མ་གསུངས་པས་ཚོས་ཀྱི་

བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་བ་འདིར་
བཤད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་ལེགས་ལྷན་གྱིས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་
གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་
བསྐྱེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་ལེགས་ལྷན་གྱིས་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་ལེས་རབ་སྡོམ་
མེ་ལས། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཡང་དེ་
ལྟར་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་བོར། གཟུགས་ནི་དབྱུ་བ་དོས་
པ་འབྲ། །ནས། དེ་ཉིད་གཟེགས་པས་བཀའ་སྡེ་ཉོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཞེས་མདོ་
དེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བཤད་ནས། གཞན་དག་
ན་ཅེ། ཞེས་བྱུ་སྡེ་སྡེ་ཉིད་གཞུང་སྐྱེད་པར་དེ་བཀོད་ནས། གཞན་མ་ཡིན་པ་ན་
ཅེ། དེ་ལ་འདིར་བདག་ཏུ་སྐྱེད་པའི་ལོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་བདག་
ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱེད་པའི་བདག་གི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་བདག་གཞན་ཡང་མེད་
ལ། རང་ཉིད་ཡུང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་སྐྱེད་མ་ཡིན་པ་བཞིན་པས་སྐྱེད་པའི་
ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་པའི་སྐྱེད་པོར་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་བདག་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པར་མི་རུས་སོ། །རུས་པར་
བྱུང་ན་ནི་ཐེག་པ་གཞན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་པོ། །ཞེས་སྐྱེ་
མ་སོགས་གྱི་དཔེ་དེ་དག་གིས་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དེ་
དག་གིས་ནི་གང་ཐག་གི་བདག་ཏུ་སྐྱེད་ཡང་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་པ་སྡོམ་པའི་
ཕྱིར། དེ་དག་གིས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་མིན་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་

བདག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་བདག་གི་སྤྱི་དོན་གྲང་མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བཤད་
 པ་ལྟར་ཚོས་ཀྱི་བདག་གི་དོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཤད་ན་ནི་ཐེག་ཆེན་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དོ། །ཞེས་བཀའ་གཤམ་གྱི་དེ་ལ་འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་ཞེས་གཤམ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་ལས་གྲང་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན། དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་
 དོན་མེད་དུ་འགྱུར་དོ་སྟོན་དུ་སེམས་པ་དེའི་ལུགས། ཞེས་ཤེས་སྟོན་ལས་བཤད་པ་
 རྩོགས་སྤར་བསྐྱེད་ནས། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལུང་དང་འགལ་བར་
 རྟོགས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པས་ནི་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཅམ་འབའ་ཞེས་
 སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་
 དང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་། སྟོན་ལམ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་ཡོངས་
 ལུ་བསྟོ་བ་དང་ཚོགས་གཉིས་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་གྲང་ཡིན་
 བོ། །རི་རྒྱན་དུ་རིན་པོ་ཆའི་སྤོང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་། །སྟོན་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའར་གཤམ་འགྱུར། །བྱང་ཚུབ་སྟོན་ལ་གནས་པའི་དོན། །མདོ་སྤེ་ལས་ནི་
 བཀའ་མ་སྦྱུལ། །ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྦྱུལ་བ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 གཤམ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དམན་མདོར་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་གྲང་
 ཐེག་ཆེན་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅམ་སྟོན་པ་
 མིན་པར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་རྣམས་གྲང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 རིན་ཆེན་སྤོང་བའི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པས་བསྐྱེད་སྤོང་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས། ཞེས་སོགས་བྲུང། ཐེག་དམན་གྱི་ཕྱི་སློབ་
 ཏུ་ཡང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཀྱང་བཤད་པ་ནི་འབགས་པའི་དགོངས་བར་དེས་བར་
 འདོད་དགོས་ཏེ། དམན་མདོར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྩལ་བ་སྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཏུ་
 གསུངས་པ་སོགས་གྱིས་རྩལ་བའི་དོན་རོ་སོ་ཉིད་གྱིས་སློབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ལས་གཞན་ཏུ་འབྲེན་པ་ལ་གཞོན་པ་བརྗོད་ནས་དོན་དེར་དེས་བར་རྩ་ལེ་ལས་
 བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་དང་བོའི་དོན་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་དངོས་སོ་དང་དངོས་
 མེད་གྱི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཁྱེན་པས་ཀླ་རྒྱ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པ་ལས་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་གཏན་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དགག་པར་མཇད་ཅེས་
 བ་སྟེ་ཀླ་རྒྱ་ཡ་ན་ནི་ཀ་རྒྱའི་བུ་ཞེས་བ་སྟེ། བྲང་སློབ་ཀ་རྒྱའི་རིས་སམ་རིགས་རྒྱད་
 ལ་བུ་རྒྱད་གྱི་རྒྱུ་ལ་ན་ཏུ་བྱིན་པས་ཀླ་རྒྱ་ཡ་ན་ཞེས་བ་ལྷན་བཤོ། །མདོད་ཉིད་
 ལས། ཀླ་རྒྱ་ཡ་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་འདི་ནི་པམ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་
 ཉིད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་ཏེ། དེས་ན་སྐྱེ་བ་དང་ག་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་སྐྱ་དན་
 དང་སྐྱེ་སྐྱུགས་འདོན་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཇུགས་བ་དག་
 ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྲུར་འཆི་བའི་གདུང་བའི་སྐྱུག་བསྐྱུལ་ལས་ཡོངས་
 སུ་གྲོལ་བར་མི་འགྲུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་གང་ཞིག་སྐྱུ་བ་ཡིན་
 བ་དེ་ནི་རྩལ་ལོ་ཞེས་སྐྱུ་བ་ལ་བརྩལ་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་ལ། འདུ་བྱེད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་སྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 བརྩལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་སྟེ། མདོད་ལས། དག་སློབ་དག་འདུས་བྱས་སྐྱུ་བའི་ཚོས་

ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་བརྟུན་པ་ཡིན་ལ། མི་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་སྲུང་ན་ལས་
འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་དམ་བཤོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་
བྱས་དེ་ནི་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའོ། །

ལུང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྟག་མ་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམས་ལོག་པ་སྟེ་སྤང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མི་མ་ཐུན་པའི་ཚོས་
མིན་ཞེས་མཁས་པ་སྲུ་ཞིག་གིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་དེ། སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་སྤང་
ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མ་ཐུན་པའི་བདེན་པ་གཅིག་ལུང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནམ་
གསུངས་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ལུགས་འདིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྡེ་སྡོད་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་བྱུབ་པར་མ་གསུངས་པར་མི་སྐྱབ་ཀྱི་དེ་གསུངས་པའི་
སྐབས་མང་བར་འདོད་དོ། །

༥ ལྟོན། ཁོ་ན་ལེ། གཞུང་དུ་རྣམ་རེག་པ་དང་རང་རྒྱུད་པས་དམན་སྟེར་ཚོས་
ཀྱི་བདག་མེད་མ་བརྟན་པར་འདོད་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སེམས་
ཅམ་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་གང་ཞིག །དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་དེར་ཐལ། སེམས་ཅམ་པས། ལྷུ་བྱེད་ཀ་རྒྱའི་བྱས་ཞུས་པ་དང་། སྲིད་པ་
འཕོ་བའི་མདོ་དང་། དོན་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཀྱི་མདོ་གསུམ་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བརྟན་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་དེར་ཐལ། ཤེར་སྟོན་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་
ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ་འདུས་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟུན་པ་སྐྱ་བའི་ཚོས་སོ། །དགེ་སྟོང་
དག་འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སྐྱ་བའི་ཚོས་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་བདེན་པའི་མཚོག་གོ།

།འདུས་བྱས་དེ་ནི་སྤྱི་བའི་ཚོས་ཀྱང་ཡིན་དེ་ནི་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡང་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཉན། འདིས་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་ནི་སྤྱི་བའི་ཚོས་ཉིད་
 ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་འདུས་བྱས་བརྟུན་བ་སྤྱི་བའི་
 ཚོས་ཅན་དུ་གསུངས་ཤིང། དེས་ཚོས་ཉིད་བསྟན་པར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དང། ཡང་
 དེ་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་ཏེ། ཀྱི་
 ཀོ་ལུ་ཉ་མ། སྤྱུག་བསྐལ་བདག་གིས་བྱས་སམ། ཚེ་དང་ལྡན་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
 ཀྱིས་བྱས་སམ། ཚེ་དང་ལྡན་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀས་བྱས་སམ། ཚེ་དང་ལྡན་བ་
 མ་ཡིན་ནོ། །བདག་གིས་ཀྱང་མ་བྱས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མ་བྱས་སམ། ཚེ་དང་ལྡན་བ་
 མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་བ་དེ་དག་གིས་བྱུབ་བ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་ཐེག་དམན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་དོན་དམ་པར་གཞན་སྤྱི་མེད་པར་བསྟན་པར་
 བཤད་པའི་སྤྱིར་དང། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཀྱ་རྩུ་ཡ་ན། འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་གཉིས་ལ་
 གནས་ཏེ། སལ་ཆེར་ཡོད་བ་ཉིད་དང་མེད་བ་ཉིད་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་
 དང། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་དགའ་ལོ། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ཅེས་
 བྱ་བ་ནི་ཆད་པར་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཞེས་ལུང་སྟན་ཚོགས་ཀྱི་ཀྱ་
 རྩུ་ཡ་ན་ལ་གདམས་བ་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་ཚིག་གསལ་བཞིན་
 བཤད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང།
 ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྡོད་བ་
 ཉམས་ལེན་སོགས་མ་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་མ་བཤད་
 པའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས་ཐམས་ཅད་སྡོལ་གྱི་སྤྱིས་རབས་སོགས་

བརྒྱ་ཐུག་མང་པོ་བཤད་པའི་སྲིད་ཟེར། རྗེ་བཙུན་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་བཞིན་དུ་
 གསུངས་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་གདུལ་བྱ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ཐུན་
 མོང་གི་སྡེ་སྡོད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ལ་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ལེགས་ལྡན་
 ལུགས་གཞིར་ཞོག་མདོ་ཚན་དེ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་སྲིད།
 ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐེག་
 དམན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་སྲིད། ཉགས་དངོས། ཁྱབ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད།
 གོང་དུ་འདོད་ན། བདེན་མེད་གཙོ་བོར་སློམ་པ་དང་བདེན་འཛིན་གཙོ་བོར་སློང་བའི་
 ཐེག་དམན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད། ཉགས་ཁས། ཞེས་བཀག་ནས།
 གཞོད་བྱེད་ཆར་ལྟར་འབབ་པས་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀུན་དང་རྒྱ་བ་འགལ་དུ་
 འབྱུང་བས་རྗེ་དང་རྣམ་པའི་གཞུང་ཇི་བཞིན་པ་ཁོ་ན་མངོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 ལྟོ་མང་རང་ལུགས་ལ། ཤེད་སློན་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་ཞེས་དྲངས་པ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་ནང་ནས་མདོ་ཆོག་འདི་འདྲ་འབྱུང་ཞེས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་
 སྲིད་ཉེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཞེས་འབྱུང་ཁྱུངས་ཅམ་ལས་མི་སྣང་བའི་སྲིད།
 དེས་ན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ཕྱིན་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་མདོར་འབྱུང་བ་དང་། རང་འགྲེལ་གྱིས་དམན་མདོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་
 སོགས་མ་བསྟན་པར་སྟོན་ཡུལ་ལ་ལེགས་ལྡན་དང་། རེན་ཆེན་སྲེད་བས་དེ་ལྟར་
 སྟོན་ཡུལ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་འཛོག་པར་བཞེད་དེ་སྟོན་སྲིད་ཡང་བཤད་པའི་སྲིད་བབ་

འདི་དང་མ་ཐུན་ལོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། རྒྱ་བས། གཟུགས་ལོ་དབྱ་བ་རྗོས་པ་
 འདྲ། །ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དུ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་
 བར་ནས་མདོ་ཆོག་འདི་འདྲ་བུ་ཞེས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་དུ་ཉན་
 ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཞེས་འབྲུང་ཁྱེད་ཅམ་ལས་མི་སྦྱང་བ་གང་
 ཞིག་ །གཞུང་དུ་ཡང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ལོ་དབྱ་བ་རྗོས་པ་
 འདྲ། །ཞེས་སོགས་ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་བྲངས་ནས། ཞེས་ཉན་ཐོས་ལ་
 བསྟན་པའི་མདོ་བྲངས་ནས་མ་གསུངས་པར་འབྲུང་ཁྱེད་ཅམ་ལས་ཀྱི་སྦྱོར་མཛད་པའི་སྤྱིར་
 འཁོར་གསུམ་སོང་ཟེར་བ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཡབ་སྲས་ལ་གཞན་དག །ལེགས་ལྡན་
 ཀྱིས་མདོ་དེ་དག་ཐེག་དམན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དུ་མི་འདོད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཞད་ན་ལོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དོན་མེད་པར་འབྲུང་ཞེས་བཀའ་
 པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་ལ། ལུན་སེལ་ལས། ཐེག་དམན་ལུན་སོང་མིན་པའི་སྡེ་སྡོད་
 ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བསྟན་ཀྱང་ལུན་སོང་པའི་སྡེ་སྡོད་ལས་དེ་བསྟན་ཟེར་བ།
 རྗེའི་ཀུན་གཞི་ལས། ཐེག་དམན་གཙུག་ལག་རྣམས་སུ་ནི། །ཀུན་གཞི་ཅ་པའི་རྣམ་
 །ཤེས་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཐེག་དམན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དུ་རྒྱ་བ་གཞི་བསྟན་པར་
 གསུངས་པ་དང་། སའི་སྡོད་འགྲེལ་དུ་ཀུན་གཞི་སྦྱབ་ལྷེད་ཀྱི་ལྷང་བཙུ་བདུན་བྲངས་
 པ་ལས་བཞི་ཅམ་ཐེག་དམན་ཀྱི་ལྷང་ཡིན་པ་ལ་དབགས་ན་རྗེ་བཙུན་པའི་དེ་བདེ་བ་
 འདྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷུ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། གཟུགས་ལོ་དབྱ་བ་རྗོས་པ་
 འདྲ། །ནས། སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལྷང་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་
 བཞད། ཅེས་བུལ་སྤྱི་ཏར་སྐབས་འདིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པ་ལ་བྲངས་པའི་

ལུང་ནི། གཞུགས་ནི་དབུ་བ་དྲོས་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་།
 དབུ་མ་འཇིགས་མེད་ལྟོད་ལས། རབ་བྱེད་བདུན་པའི་འགྲེལ་བ་བརྒྱ་ལྔ་ལི་ཉ་ས། དེ་
 བཞིན་དུ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་མེད་པའི་སྐྱུ་མ་དང་བྲག་ཅ་
 དང་། ཉམས། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེས་སྐྱུ་མ་སོགས་དཔེར་བཞེད་པའི་ལུང་སོགས་ཀྱི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དོན་རང་བཞིན་ནམ་དོ་སོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་
 བཤད། ཅེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྐྱབས་འདིར་བྱངས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་
 མདོ་ནི། འདུ་བྱེད་རྣམས་བདག་མེད་པའི་སྐྱུ་མ་དང་བྲག་ཅ་དང་། ཞེས་སོགས་ལ་
 དོས་བཟུང་བ་གཉིས་ལས་སྐྱ་མའི་སྐྱས་ཟིན་ནོར་ལ་ལྷི་མ་ལྟར་ཡིན་པ་བརྒྱ་ལྔ་ལི་ཉ་
 །ཤེད་སྐྱོན་གཞུང་འདི་གསུམ་གར་བལྟས་ན་འདྲ་ཆེས་གསལ་ཞིང་། ལྷན་མཐའ་ཆེན་
 མོད། གཞུགས་ནི་དབུ་བ་དྲོས་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་
 ལུང་དུ་བྱས་པའདྲ་སྐྱས་ཟིན་ནོར་དོ། །ཁོ་ན་དེ། བརྒྱ་ལྔ་ལི་ཉ་ས་བྱངས་པའི་དམན་
 མདོད། གཞུགས་ནི་དབུ་བ་དྲོས་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་འདི་དོས་
 འཇིགས་དགོས་པར་ཐལ། གཞུང་ལས་དེའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན། ལུང་པོ་ལྔ་བདག་མེད་
 པའི་དཔེར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབུ་བ་དྲོས་པ་ཆུ་བྱང་དང་ཆུ་ཤིང་དང་སྤྲིག་རྒྱ་དང་སྐྱུ་མ་
 བལྟན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ནི་མདོ་གཉིས་བསྐྱིགས་ན་
 དཔེ་ལྔ་པོ་དེ་རིམ་པར་ལུང་པོ་ལྔ་བདག་མེད་པའི་དཔེ་དང་སྐྱུར་བྱུང་བལྟན་པ་ལས་
 སངས་བསྐྱེད་ཀྱིས་སྐྱབས་འདིར་བྱངས་པ་ཚིགས་བཅད་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་གཉིས་དཔེའི་གངས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤེ་སྐྱོད་ལས་གསུངས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་འདོད་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་པ་མཉམ་
 གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འདྲིལ་ཚུལ་དང་། ཐམས་འགྲུལ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་འདྲིལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། ཞེས་སོགས་བྱུང་།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་རང་སྡེ་རང་རྒྱུད་པ་མཉམ་ཉམས་ན། གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་
 མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་སྤུབ་པའི་རྗེས་སུ་བྱུབ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
 བྱུང་ཚད་དང་། དེ་ལྟར་མེད་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །གང་
 ཟག་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་སྤུབ་པའི་རྗེས་སུ་འདྲིལ་ཚུལ་ནི།
 གང་ལ་བཞེས་འདྲིལ་པའི་གཞིའི་བདག་འདི་སྤང་པའི་དབང་སྐྱུར་བ་པའི་རྗེ་པོ་ལྟ་བུ་
 དང་སྤང་པོ་རྣམས་དེའི་དབང་བསྐྱུར་བའི་བྱེད་ལྟ་བུར་བསྐྱུར་ནས་སྤང་པོ་རྣམས་
 བདག་དེའི་དབང་བྱུར་འདྲིལ་པའོ། །དེས་ན་རྗེ་ཁོས་ལྟར་བདག་སྤང་དང་མཚན་ཉིད་
 མི་མཐུན་པར་རང་རྒྱ་བར་མེད་ཀྱང་དེར་སྤང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་
 གང་ཟག་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་འདྲིལ་བ་སྟེ་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིལ་ནོ། །འདི་དོགས་
 གཚོད་དང་བཅས་རྒྱས་པར་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་སུ་སོང་ཟེན་པ་ལྟར་དོ། །རྗེ་
 ཁོས་ལྟར་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་རང་རྒྱ་བར་འདྲིལ་བ་དེ་བཀག་པ་ན།
 གང་ཟག་དེ་སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཅམ་གྱི་སྐྱས་ཐམས་འགྲུལ་བ་ལྟར་
 རང་དོས་ནས་ཡོད་པ་གཚོད་པ་མེན་པར་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པ་གཚོད་
 དོ། །སྤང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའི་བཏགས་ལུགས་ནི། ཉོག་འབར་དུ།
 ཁོ་བོས་རྣམ་ཤེས་ལ་བདག་ཏུ་འདོགས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་གྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་བྱིར་
 ལུས་དང་དབང་པོ་ནི་བདག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་ཏེ། བདག་ཡིན་ཞེས་ལུས་དང་

དབང་པོ་ལ་འདོགས་པའི་སྲིད་ཉེ། རི་སྐད་དུ། དཔེར་ན་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་
 ལ། །ཤིང་རྩ་ཞེས་ནི་བྲན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམ་བརྟེན་ནས། །ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་
 སེམས་ཚན་བརྗོད། །ཅེས་པ་འདྲེན་ནོ། །དེ་ནི་རབ་བྱེད་བཙུང་བའི་ཤེར་
 རྫོབ། །རྒྱ་དང་རྫོ་ཡི་བཏགས་པ་དང། །དངོས་ཀྱི་རེས་པ་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡང་
 རྒྱབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་པས་འདོད་པའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་སྦྱན་རས་
 གཟིགས་བརྩམས་ལྷགས་ལས། །ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཕྱང་ལས་གྲུབ་བཟང་གི་སྐྱ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལ་ནི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་ལ། །སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་ཉེ་བར་
 བཏགས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲིས་པ་ཡིན་ཡང་
 དགོངས་པར་སོན་མ་སོན་བརྟག་ཅིང། །རྟོག་འབར་དུ་སྤར་བཞིན་ཡིན་ན་ཡང། །སྣོང་
 རྩན་ལས། །དེར་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པ་ནི། །བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་
 གྱི། །ཞེས་སོགས་དང། །སེམས་འདུལ་བའི་ལེགས་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཕྱང་ཚན་
 གཉིས་ལ་ངོས་བརྒྱང་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས། །སེམས་དུལ་བའི་ལེགས་པ་
 སྟེ། །སེམས་སྤུལ་བའི་བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས་སེམས་དུལ་ན་བདེ་བ་འཕྲོག་པར་
 གསུངས་ལ། །མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ། །བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སྤུ་
 ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྤུ་འཁམས་ནི། །མཁས་པས་མཚོ་
 རིས་འཕྲོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་བདག་དུལ་བས་མཚོ་རིས་འཕྲོག་པར་གསུངས་པས་
 སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛོག་ཅེས་ཕྱང་དང། །རྣམ་ཤེས་ཚོས་ཅན། །ཁྱོད་བདག་ཏུ་
 འཛོག་སྟེ། །ཕྱང་པོ་ལེན་མཁན་ནི་བདག་ཡིན་ལ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་སྲིད།
 །ཞེས་རིགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་སྦྱོལ། །ཀྱུན་གཞི་མི་བཞེད་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱས་ལེན་པའི་

རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཞེད་ཅིང་ཀུན་གཞི་འདོད་པས་ནི་ཀུན་གཞིའི་
རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་ཅམ་གོམས་
པས་ཉོན་མོངས་ལྡོག་པ་དགག་པ། གང་ཟག་གི་དོས་འཛིན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
རྣམ་པའི་ལུགས། ཞེས་སོགས་སྤྱད་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བཞིན་འོ། །ཡན་གྱིས་རང་
ལུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དོས་བརྒྱུད་ནས་དེ་མིན་གཞན་ལུགས་དགག་
པ་དངོས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་མཚན་གྱིས་སྤྱབ་པར་འཛིན་པ་ནི་གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་སྤྱབ་པ་ཞེགས་ཀྱང་
གང་ཟག་ཐ་སྣང་དུ་བཏགས་ཅམ་མིན་པའི་རང་གི་དོ་བོས་སྤྱབ་པ་མི་ཞེགས་ལ།
གང་ཟག་ཐ་སྣང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་རང་གི་དོ་བོས་སྤྱབ་པར་འཛིན་པ་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བཞིན་
འོ། །གཞན་ཡང་རང་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཚོས་ཅན། རྫོང་མེད་པར་
མཛོན་སྤྱུང་དུ་རྫོགས་ཤིང་གོམས་པས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མི་ལྡོག་པར་ཐལ། རྫོང་
ཕྱི་དོལ་བས་སྤྱད་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་སྤྱོད་བཏགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྤྱེས་སུ་
ཡོད་པར་བརྒྱུད་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་གང་ཞེག། རྫོང་མེད་པར་མཛོན་སྤྱུང་དུ་རྫོགས་
ཤིང་གོམས་པས་ཀྱང་སྤྱད་པོ་བདེན་འཛིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁ་བྲི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
འབྲེལ་སྟེ། དེ་མ་ལོག་ན་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར། བོད་གི་རྣགས་དང་
པོ་དེར་ཐལ། གངས་ཅན་པས་བདེ་སྤྱུག་སོགས་ལ་སྤྱོད་པ་པོ་དང་། རྣག་པའི་དངོས་

སོ་དང་། རྣམ་འགྲུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་སོ་མིན་པ་དང་། རྩལ་ལྷན་སྦྲེང་སྦྲོབས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། རྒྱབ་པར་བྱེད་པས་བྱ་བ་མེད་པ་སྟེ་བྱེད་པར་ལྡ་
 ལྡན་གྱི་བདག་དང་། བྱེ་བྲག་པས་ཉལ་པ་དང་། བྱེད་པ་སོ་དང་། ཟབ་སོ་དང་། ཡོན་
 ཏན་དང་བཅས་པ་དང་། བྱ་བ་མེད་པའི་བྱེད་པར་དང་ལྡན་པའི་བདག་དང་། རིག་
 བྱེད་པས་རྟེན་ལུས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་པར་འཆར་པའི་བདག་གཅིག་
 ཉིད་ཁས་ལེན་ཅིང་། རང་རྒྱ་ལུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་གྲུབ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའི་འཇུག་པའི་དོན་ནི། རྫོང་གི་ལྟར་ན་རྣམ་འབྱོར་བས་
 བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་
 འགྲུར་ཉེ། དེས་དེའི་ཚེ་སྤྱ་སྟེགས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་རྟག་བདག་ཚམ་མེད་པར་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཇིན་པས་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཆགས་སོགས་ད་དུང་སྐྱེ་བར་འགྲུར་ཉེ། དེས་
 གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་
 དོན་ནི། གནས་ཉེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་འཇིན་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་དང་
 བཅས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ཆགས་སྣང་མངོན་
 ལྷུང་བ་དང་བྲལ་བའི་བར་མར་གནས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པ་མ་རིག་པའི་གཞན་
 དབང་དུ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ་གཞུང་དུ་བྲངས་པའི་སྤྱ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡང་
 དེས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་གང་ཟག་ཅེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡན་གྱིས་སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ཞེས་སོ། །ཡན་གྱིས་སྤང་པའི་ཚོགས་ཚམ་

གང་ཟག་ཏུ་མི་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། འགོག་པ་ཡང་འཐད་དོ། །ཡན་གྱིས་སྤང་པོ་བདག་
མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་གྱེད་མེད་ཅིང་སྐྱབ་གྱེད་ཡོད་ཚུལ་དང་། དེ་མིན་གྱིས་སྤང་པོ་
བདག་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་གྱེད་བསྟན་ཏོ། །སྤང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་མི་
འགྲུབ་ཚུལ་ནི། ཉན་སོས་ཀྱི་སྤྲེ་སྤོད་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་གང་ཟག་
སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ན་སྤང་པོ་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཉེ། ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ཤིང་རྟ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་རུང་བ་ལྟར་སྤང་
པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཀྱང་གང་ལ་བཏགས་པའི་སྤང་པོར་མི་རུང་
བའི་སྤྱིར། གཞན་དུ་ན་ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པར་ཐམས། ཤིང་རྟ་
དང་བདག་གཉིས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་འཛོག་མི་འཛོག་འབྲ་བ་གང་ཞིག་། སྤང་
པོའི་ཚོགས་པ་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་སྤྱིར། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་
ཚོགས་གནས་ནམས། །ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །སྤང་པོའི་ཚོགས་ཚམ་གང་ཟག་ཏུ་མི་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་
རྟའི་ཡན་ལག་ཚོགས་ཚམ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ཚོགས་ཚམ་གང་ཟག་
ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ལྡེ་ཚོགས་པ་ཚམ་བདག་མ་ཡིན་
ཉེ། སྤང་པོའི་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཚན་དུ་བཏགས་པར་མདོ་ལས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། དཔེ་གཞུང་ན་གསལ་ལོ། །དེ་རྣམས་དུ་འཇུག་པར། མདོ་ལས་
སྤང་པོ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །སྤང་པོ་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་
གྱེད་མེད་ཅིང་སྐྱབ་གྱེད་ཡོད་ཚུལ་ལ། གལ་ཉེ་མདོ་ལས། བསྟན། ཞེས་སོ། །ཡན་
གྱིས་དེ་དངོས་དང་། འཇིན་པའོ། །ཡན་གྱིས་འཇིག་ལྟ་ངོས་འཇིན་དང་། དེ་མིན་

གྲིས་ཚོད་པ་སྤོང་བ་གསུམ་ལས་སྤྲ་མ་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྤང་པོ་ལྷ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
 བདག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་སྤོང་
 དང་བྲམ་ཟེ་གང་དག་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མདོ་དེས་ནི་སྤྲུབ་
 ཕྱོགས་ནས་སྤང་པོ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་པར་དགག་ཕྱོགས་ནས་
 སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཁོ་ནའི་སྤྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པས་མདོ་ལས། སྤང་པོ་བདག་གོ་
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ནི་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་སྤང་པོ་
 ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་བདག་ལྟའི་དམིགས་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 མདོ་གཞན་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། ཚོར་བ་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་
 གྲིས་སྤང་པོ་རེ་རེ་ནས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འཇུག་པ་ལས།
 གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འཇིག་ལྷ་ངོས་འཇིན་ལ། སྤྲ་བཤད་
 བེ་སྤར་བཤད་པ་འདི་དག་གིས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྤང་པོ་ལྷ་པོ་ནི་འཇིག་ཅིང་
 ཚོགས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་བཏགས་པའི་ང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བདག་ཏུ་ལྷ་
 བས་ན་འཇིག་ལྷ་ཞེས་བྱའོ། །ངར་འཇིན་ལྷ་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ཡང་སྤར་གྱི་
 སྤང་དེ་དག་གིས་ངོས་བཟུང་སྟེ། དེ་ནི་ཐ་སྤྲད་དུ་ཡོད་པའི་ང་དང་། དེའི་རྣམ་པ་ནི་
 བདག་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འཇིན་པ་དང་། རྣམ་པའི་ལུལ་ནི་བདག་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ང་ཡིར་འཇིན་པའི་འཇིག་ལྷ་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་
 ང་ཡི་བའི་གང་ཟག་དང་། རྣམ་པ་ནི་ང་ཡི་བ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་
 དང་། རྣམ་པའི་ལུལ་ནི་ང་ཡི་བ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་

དམིགས་པ་མ་སྐྱོད་ཏུ་ཡོད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་རྒྱུད་ལ་དམིགས་
 བས་ཆམ་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་དག་རང་མཚན་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ང་དང་ང་ཡི་བ་ཅེ་
 རིགས་སུ་འདྲིན་པའི་ཆམ་པ་ཅན་གྱི་ལས་ལྷ་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་གྱི་ལེ་
 སེམས་བྱུང་ནི་འདིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་དེས་འདིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡང་
 ཤེས་ཀྱས་སོ། །ཚོད་སྟོང་ལ། ཁོ་ན་རེ། བདག་ལྷ་སྐྱེས་པའི་ཆེད་ཏུ་མདོ་ལས་
 གཟུགས་སོགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་དེ་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 གཟུགས་སོགས་རང་འདྲིན་འདིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 རང་འདྲིན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་སྤང་བོ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་ཟེར་
 བ། སྐྱོན་མེད་དེ། སྤང་བོ་དང་བདག་གཅིག་དང་དོན་གཞན་ཏུ་འདྲིན་པ་གཉིས་ཀ་
 གུན་བཅགས་ཀྱི་འདྲིན་པ་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་
 ལྷར་བཟགས་ནས་འགོག་པ་ཡང་འཐད་དེ། འདིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བརྒྱང་
 བ་ལྷར་ཡོད་ན་སྤང་བོ་དང་གཅིག་དང་དེ་ལས་དོན་གཞན་གང་རྒྱུད་ལས་མི་འདབ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་བོ་བདག་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་གྱི་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆམ་
 ཤེས་སམ་གཞན་ཚོར་སོགས་ཀྱང་རྒྱུད་སྤང་བོ་བདག་ཏུ་མི་རིགས་ཉེ། སྤང་བོ་
 བདག་གི་ཉེ་བར་སྤང་བུ་དང་བདག་ནི་དེ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྐྱེ།
 དེ་ལྷར་ན་གྱི་བ་སོ་དང་ལས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤང་བོ་བདག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེ་སྐྱོད་ཏུ་འཇུག་པ་ལས། ལེན་སོ་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་རིགས་
 དངོས་མིན། །དེ་ལྷ་ན་ལས་གྱི་ལོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཉིད་
 འཕགས་པའི་དགོངས་པར་བསྐྱེད་ཕྱིར་ཚ་ཤེས་རབ་གྱི་བཅུ་བ་རྒྱངས་པའི་སྤང་དང་

སེའི་དོན་ནི། བྱེད་པ་སོ་མེ་དང་ལས་ཤིང་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་དང་མེ་
གཉིས་རོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པའི་
དོན་ནི། ལེན་པ་སོ་དང་སྒྲུང་བྱ་དང་བུམ་སྐྱམ་སོགས་ཐམས་ཅད་སྔ་ཚུན་སྟོན་གྱིས་
ཅམ་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། མེ་དང་བྱུང་ཤིང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་
པས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདྲ་ཞེགས་པའི་སྲིད། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་གཞག་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཅ་ཤེ་ལས། ཞེས་སོགས་
བྱུང་། ཅ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བརྒྱད་པ་ལས། དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་
དོན་ནི། ལས་དང་བྱེད་སོ་གཉིས་པན་ཚུན་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་ཡོད་ཀྱི་རང་
གི་རོ་སོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་སྒྲུང་བྱ་དང་ཉེ་བར་ལེན་སོ་ཡང་
སྔ་ཚུན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཐ་སྐད་བཏགས་པ་
ལྟར་འཇོག་ཀུས་པའི་ཚུལ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་
སོགས་གོ་སློའོ། །ཚུལ་དེས་ཚོས་ལྷག་མ་འཇོག་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཅ་ཤེ་
ལས། བྱེད་པ་སོ་དང་ལས་དག་གིས། །དངོས་སོ་ལྷག་མའང་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །འདི་ལ་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་
འཚོལ་བ་ན་སྲུ་སྟེགས་པ་དེའི་རིགས་པས་མི་འཐད་པས། དེའི་རང་བཞིན་ལ་སྲིན་ཅི་
ལོག་དུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་སོ་ལས་ཐ་དད་པར་ཞེན་ཅིང་། རང་གི་སྡེ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་སྤང་སོ་ལས་ཐ་དད་པར་བདག་མེད་དོ་སྦྱས་དུ་འཇུག་བས་སྤང་སོ་ཅམ་
ཉིད་བདག་དུ་འས་སྒྲུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྲི་རོལ་བས་མིག་སོགས་ལས་
རྣམས་གཞན་པའི་མཐོང་བ་སོ་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། རང་སྡེ་གཞན་གྱིས་རྣམ་

ཤེས་སམ་ལྷན་པོ་ལྟོ་མ་གཞན་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེས་སམ་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་ཏུ་ཚུད་པ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་སྟེ་ཏུ་རིགས་པར་བྱས་ནས། ཉན་ལ། འདི་ལྟར་རྣམས་འབྱོར་བས་ནི་དངོས་པོ་འགའ་ལ་ཡང་རང་གི་དོ་སོ་དམིས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པར་ཤེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་ཐ་སྟོན་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོ་སོས་བྱུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་གསུངས་ཏེ་བཏགས་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་འདོག་ཤེས་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཞེས་སོགས་གོ་སྤོང་ཞིང་། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བའི་ཡང་དགོངས་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པ་རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བ་བུ་རྩ་བུ་ལི་ཏར་བསྟོན་པས་གསལ་ཡང་འདིར་མངས་དོགས་ནས་མ་བྱངས་སོ། །

༄ འདིར། འཇུག་པ་ལས། ཟ་སོ་རྟག་དངོས་བྱེད་སོ་མིན་པའི་བདག་པོ་ལོན་ཏན་བྱ་མེད་སྟེ་སྟེ་གསུངས་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་ཏེ་དེའི་དབྱེད་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། སྟེ་གསུངས་ཙམ་རྣམས་སྟེ་གསུངས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞན་སྟེ་སྟེ་ཁུད་པར་ལྟ་སྟེ་གྱི་བདག་སོགས་འདོད་པ་ལ། མོ་གསལ་བྱ་སྟེ་སྟེ་བ་དང་བལ་བྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་བསྟན་ཚུལ་དང་། ལྷན་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་བྱིས། བདག་སྟེ་དམིགས་པ་སྟེ་སོ་ཁོ་ནའོ། །ཁ་ཅིག་བདག་སྟེ་རྟོན་ཏུ་སྟེ་སོ་ནི། ལྟ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ཅེས་པ་ལྟར་རང་སྟེ་སྟེ་སྟེ་གསུངས་ལའང་རང་འདོད་སྟེ་སྟེ་སྟེ་གྱི་དམིགས་ལུལ་ང་ཞེས་པ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་རྣམས་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བ་སོ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར། བདག་གི་མཚན་གཞིར་གནས་མ་བུ་བ་སོགས་མང་སོས་བཀུར་བས་
 ལུང་སོ་དང། དེ་ལས་ཁ་ཅིག་ལུང་སོ་ལྡེ་ཚར་དང། ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་ལུང་དང།
 ཁ་ཅིག་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་དང། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་མདོ་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་
 ལུང་སོ་འི་རྒྱན་དང། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་སོགས་ནས་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་བ་དང་
 ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང། སེམས་ཅམ་པ་བལ་ཆེ་བས་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་དང། ཁ་ཅིག་དབྱིབས་སུ་འདོད་བ་སོགས་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱེད་རྣམས་སྣོང་
 ལུན་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་བར་བྱའོ། །དེ་འགོག་བ་ལ། འཇུག་པ་ཙ་འགྲེལ་
 ལས། ལུང་སོ་བདག་ཏུ་འདོད་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་དང། དེ་ལྟར་འདོད་མི་རིགས་པའི་
 རྒྱལ་བྱེད་དང། དེ་ལྟར་སྐྱ་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་གཞན་དང། ལུང་སོ་བདག་ཏུ་གསུངས་
 བ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་བ་དང། གཞན་གྱི་ལུགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བརྟན་བ་ལྟ་བུར་བ་
 ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །གདགས་གཞིའི་ལུང་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་དང་ང་ཡི་བ་གང་
 ཏུང་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་དོན་དེ། གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད། བདག་སོགས་བཅུ་རྣམ་
 གངས་ཉེ་དེ་དག་གི་སྐྱ་བཤད་སྣར་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་དོན་བཤད་སྐབས་བཤད་
 ཟེན་བ་ལྟར་འོ། །དབྱེ་ན་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་ཡོད། གང་ཟག་ཐ་སྙད་དུ་
 འཛོག་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྟེན་པས་ན་གདགས་གཞི་ལ་
 བཏགས་བ་ཅམ་དུ་འཛོག་བ་ཡིན་འོ། །

༥ ལྟོན། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། གཞུང་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་རང་སྡེ་སྟེག་
 བ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་གང་ཟག་ལུང་སོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་
 མ་ལྟར་པའི་རང་རྒྱ་བུབ་པའི་རྣམ་སུ་མེད་བ་ཅམ་ལ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་བ་མི་

འཐད་པར་ཐལ། རང་སྐྱེ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འདོད་པས་
མ་ཁྲུབ་པའི་སྲིར་ཏེ། གནས་མའི་བྱས་དེ་མི་འདོད་པའི་སྲིར་ཟེར་ན། འདི་ལ་གྲུང་རྩ་
རྒྱན་བཟང་བས་སྣོད་སྣོན་ཆུང་དུ་ད། གནས་མའི་བྱས་བྱམ་པ་མེད་པ་དང་སྣམ་བྱ་
ཡོད་པར་ཁས་ལྷན་པ་བཞིན་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྲུར་པའི་
བདག་དང་། བདག་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་བདག་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བའི་རྗེས་ཡོད་
ལ་འདོད་པར་བཤད་དོ། །རྗེ་བཙུན་པའི་ཤུག་ལན་དུ་མང་བཀུར་བས་འཛིག་ལྟ་ལོག་
ཤེས་སུ་ཁས་མི་ཡོན་པར་ཐལ་བ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ཡོན་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་བས་མང་བཀུར་སོགས་འགོག་
ཚེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་
རྟོགས་པར་འཇུག་ཞེས་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་གཞོན་པ་བསྟན་ལ། དེ་
དག་གི་རྒྱབ་རྟེན་དུ་བྲངས་པ་རྣམས་མང་བཀུར་ལ་སྐྱེར་དུ་གཞོན་པ་སྟོན་པའི་གཞུང་
དུ་མི་སྤང་ཡང་དེ་ལའང་འབྲ་བར་དགོངས་ཤིང་། དེས་མང་བཀུར་གྱིས་འཛིག་ལྟ་
ལོག་ཤེས་སུ་འདོད་པ་དང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་ཁས་ཡོན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་མི་ཡོན་པར་བཞེད་པར་སྤང་
དོ། །གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། མང་བཀུར་བས་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་འདོད་ཀྱང་སྟོན་
པས་ཚོས་རྣམས་བདག་མེད་པར་གསུངས་པས་ཚོས་ཀུན་བདག་མེད་པར་ཡང་
འདོད་པ་དང་། གང་ཟག་རྗེས་བཏགས་གང་དུ་ཡང་ཁས་མ་ལྷན་པར་མཛོད་འབྲེལ་
ལས་བཤད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མི་འདོད་པས་རྟོག་གི་འབར་བ་སོགས་སུ་ཡང་
གང་ཟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལས་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་མ་གསུངས་ཤིང་། འཇུག་པར། ཁ་ཅིག་

དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་ཉམ་མི་ཉམ། །ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་
 འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའང་གང་ཟག་ནི་གོང་མའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་ཡོད་དུ་ཁས་
 ལྷངས་པར་སོང་བའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ས་པཎ་ཡེད་མདའ་བ་མཁས་གྲུབ་
 རྗེ་ལྷུང་སྐུ་རོལ་བའི་དོན་རྗེ་རྣམས་ཀྱིས་མང་བཀུར་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་གང་
 ཟག་རང་ཀྱང་སྐབས་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་འདོད་སྐབས་སུ་ཀྱང་བཞི་ཁས་མ་ལྷངས་
 པས་ལྷ་བའི་སློན་ནས་ནང་བ་མིན་ཡང་སྐབས་གནས་སོགས་ཀྱིས་ནང་བ་ཡིན་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ལྷུང་པར་རྗེ་ལྷུང་སྐུས་མང་བཀུར་གྱིས་ཚོས་རྣམས་བདག་མེད་
 པར་གསུངས་བའི་ལུང་གིས་ལུང་བོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་ཁས་མི་མེན་
 པར་བསྐྱབས་པས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འདོད་པར་སྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་སྤྱི་སྤྱེགས་པས་བཏགས་པ་ལྷར་གྱི་
 ལུང་བོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་དུ་བཀུལ་བའི་འཇུགས་
 ཀྱིས་ལུང་དེས་སྤྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་ཅེས་དུ་འདོད་པ་ལ་མི་གཞོད་པར་
 འདོད་པར་སྣང་བས་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྣང་བ་
 དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གྲངས་
 ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགག་པའི་དོན་དུ་གནས་མ་གྲུབས་འདོད་
 པར་བཤད་པ་དང་། མཚོན་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའང་མིན་ལ།
 བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གནས་མའི་ལུང་འདོད་པ་བརྗོད་སྐབས་
 གསུངས་པས་ཀྱང་ལུགས་དེས་གང་ཟག་རྗེས་བཏགས་གང་དུ་ཡང་ཁས་མ་ལྷངས་
 པར་སྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་གོང་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་དམ།

བཏགས་པར་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་རྗེས་ནས་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་ན།
 དེས་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པར་སྦྱོན་ཡང་འདི་ལྟར་འགོག་ཅེས་གསུངས་པ་ཅམ་
 ལས་དེའི་ཁས་ལེན་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་དུ་གང་ཟག་
 བཏགས་ཡོད་དུ་སྦྱོན་པའི་ལུང་མང་དུ་བངས་པར། དེ་དག་གི་གཞུང་འདི་ཚོད་མར་
 མི་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་སྲིར་ཞེན་འདི་ཁོ་ལོ་ཅག་གི་སྡེ་བ་མི་འདོན་ལོ། །ཞེས་ཟེར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་པར་འགྲུབ་
 པ་དང་། འཇུག་གུན་གྱིས་གང་ཟག་བདེན་པར་འདོད་པས་བདེན་པའི་དོན་ཚུགས་
 སྟབས་དང་། དེ་ཡང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རིགས་
 པས་འཕྲུལ་རྒྱས་པས་མང་བཀུར་སྡེ་ལྟ་ཁོ་ན་དམིགས་གྱིས་བཀུར་དོན་མེད་སྟབས་
 འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དོན། རིགས་པས་འཕྲུལ་ན་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་ཁས་སྦངས་
 པར་སོང་བའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་འདིའི་
 འདོད་པ་བརྗོད་སྐབས། གང་ཟག་དེ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་ལ་དབགས་ན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་འཕྲུལ་
 མཚམས་ཅམ་མིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མདོ་དེ་འགྲེལ་གནས་དགུ་
 བར་ནང་འགལ་བསྟན་པ་ལ་བསྟན་ནའང་དེས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བའི་རྗེས་ཡོད་དུ་
 འདོད་པ་གསལ་བར་འགྲུབ་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་གྱི་ལྟ་བར་གོམས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་
 གཟུང་སྲིར་སྦྱོན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པར་སྦྱ་སྦྱབ་ཡབ་སྐུ་དང་
 རྗེ་ཡབ་སྐུས་གྱིས་གསུངས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ནང་བ་ཡོད་པར་
 སྦྱབ་ཅིང་དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྦྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་

དགོས་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱས་པར་གསུངས་ཤིང་།
 གསེར་མེད་ལས་ཀྱང་། བང་བའི་ལྷ་སྟེགས་བདག་ཁས་ལེན་པ་གནས་མ་བྱ་སོགས།
 ཞེས་བྱུང་ངོ་། །རྗེ་དག་དབང་བྱམས་པས། བྱང་རྩར་རང་སྟེས་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་འདོད་ཅིང་། བྱང་བར་གནས་མ་བྱ་བས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་
 བའི་བདག་མེད་འདོད་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱེ་སྐྱུས་དོན་དམ་བདེན་པར་རྣམ་ཡོད་
 ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། རྣམ་ཡོད་དང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་
 བར་བཤད་པ་ལ་འགལ་འདུ་བསྐྱིགས་ནས་གནས་མ་བྱ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་
 འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་དེ་ནང་བའི་བྱུབ་མཐའ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དང་།
 བྱུབ་མཐའ་བཞི་བོའི་གང་རུང་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མང་དུ་བཀོད་ནས། རྒྱུད་སྟེ་སྐྱི་
 རྣམ་མཁས་བྱུབ་གསུང་ཟིན་ཡིན་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྲུང་མི་རུང་སྟབས།
 དེར་སྟེ་བ་ལྟའི་ལྷག་མ་ལ་བྱེ་མདོ་གང་རུང་དུ་མ་གཏོགས་པ་མེད་ཅེས་པ་ནི་སྐྱ་རི་
 བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། འཐད་ལྡན་དུ་བྱས་ཀྱང་སྟེ་བ་ལྟ་བོའི་དེའི་ལྷགས་ཀྱི་
 གང་ཟག་འདོག་ཚུལ་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སྐྱི་དང་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ལ།
 ལྷག་མར་དེ་འདྲ་མེད་པའི་དོན་དང་། རྟོག་འབར་ཀྱིས་བྱེ་སྐྱུས་འདི་ལྟར་དང་། གནས་
 མ་བྱ་བས་འདི་ལྟར་འདོད་ཅེས་གསུངས་པས་དེ་བྱེ་སྐྱུ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་པ་དང་།
 རྒྱུད་སྲུང་དང་རྟེན་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོན་རུང་ཅོམ་ལས་བདག་མེད་རགས་པ་ཡང་
 བརྟན་དུ་མི་རུང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མདོར་
 ང་ནི་དེ་དག་གི་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པར་བཤད་པས་སྲིད་པ་
 འདོད་ཅིང་ཞི་བ་མི་འདོད་པ་ལ་ཐར་བ་མེད་པར་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། ཐར་བ་

ཡོད་པར་ཤེས་ཀྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་སྤོགས་པའི་ལོག་སྲིད་ཅན་གཉིས་ལས་སྤི་མ་འདི་
ཡིན་པར་བཤད་པས། མདོ་དཔེ་དངོས་བསྟན་ལ་གནས་མ་བྱ་བ་འཛོག་པ་ནི་དེས་
ཐར་བ་འདོད་པ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་དང་། མཛོད་འགྲེལ་
ལས། ཅི་འདི་ལས་གཞན་ལ་ཐར་པ་ཡོད་དམ་ཞེན་མེད་དོ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། བདག་
ཏུ་ལྟ་བ་སྤིན་ཅི་ལོག་ལ་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར། ལྷང་པོའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་བདག་ཏུ་
འདོགས་པར་ནི་མི་འཛིན་ཏེ། ཞེས་པས་ཀྱང་གནས་མ་བྱ་བས་རང་རྒྱ་སྤུབ་པའི་
བདག་ཁས་ལེན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟུག་གི་བདག་ཡོད་པར་
གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་གནས་མ་བྱ་བ་སོགས་རང་སྤེ་བདག་མེད་པར་བྱང་བའི་
ཆེད་གཏན་ནས་མ་ཡིན་གྱི། ཆེ་སྤྱི་དང་ལས་འབྲས་མེད་ཅེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་
ནམས་དགོ་སྤྱི་གི་སྲང་དོར་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེས་གང་
ཟུག་གི་བདག་མེད་འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། འདུལ་བ་སུམ་བརྒྱ་བ་ལས། ལྷག་རྒྱ་
གསུམ་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཞེས་སྤེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་རྒྱ་གསུམ་
མམ་སྤྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པ་ལས་མ་འདས་པར་བཤད་པ་དང་། ཐར་བ་ཐོབ་པ་ལ་
གང་གིས་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་བདག་འཛིན་དང་དཔེ་གཉེན་པོ་བདག་མེད་ཉོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། གི་གིའི་མི་ལམ་ལྷང་བསྟན་ལས་སྤེ་བ་བཙོ་
བརྒྱད་པོས་ཐར་བ་ཐོབ་རུས་པར་གསུངས་པ་དང་། འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་ལས་
ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རང་སྤེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བར་
འདོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཐམས་ཅད་གང་ཟུག་གི་བདག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བྱི་བ་
ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་འདིར་ཡང་རང་སྤེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཟུག་གི་བདག་

མེད་འདོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷོང་ཐུན་དུ་ཐལ་འགྲུར་བ་ལས་གཞན་རང་སྡེ་
 ལུའི་ལུགས་ལ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཇིན་པ་ཉིད་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཇིན་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་འཇིན་སྐྱེས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། སྡེ་བདུན་
 རྒྱན་དུ་བདག་གཉིས་ཀ་འདོད་པའི་ནང་བ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷོ་སྦྱོང་ཉི་
 མའི་འོད་ཟེར་དུ་ཚོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་སྦྱ་རི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པ་རང་སྡེ་ཐམས་ཅད་
 མ་ཐུན་ཞིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཞེས་པའི་བདག་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་རང་
 རྒྱ་བའི་བདག་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། དཀའ་འགྲེལ་དུ་རང་སྡེ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྣོང་བ་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་
 བྲངས་སོ། །དེས་ན་གནས་མ་བྱ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཉམ་གཅིག་རང་
 དབང་བའི་བདག་མེད་དང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་འདོད་ཀྱང་།
 རྣམ་ཡོད་ཀྱི་གང་ཟག་དང་བདག་འདོད་དེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་
 དེ་རྣམ་སུ་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་དེ། ཞེས་གནས་མ་བྱ་བའི་འདོད་པ་བཤད་པའི་
 རྣམས་སུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་དོན་བྱེད་ལུས་པ་ལ་རྣམ་ཡོད་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པར་
 གསུངས་སོ། །འབྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་སྡེ་བར། གནས་མ་བྱ་བས་ཁས་ལྷན་པའི་
 བདག་རང་རྒྱ་བའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞིའི་
 མཐའ་དཔྱོད་དུའང་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་རང་སྡེ་ནི་
 གནས་མ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་། ཡང་སྣོང་ལས། མང་བཀུར་སྡེ་ལྷན་རང་
 རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམ་
 ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྣོང་བ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་བྱུབ། བདག་རང་རྒྱ་བའི་

རྣམ་ལྟོ་ཡོད་ན་ལུང་པོ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པར་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་ཟེར་དོན་མེད་ལ། རྣམ་
 ཡོད་ཀྱི་བདག་གིས་སྣོང་བར་ཁས་ལེན་ན་འདྲ་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་ཟེར་དོན་མེད་པས་རྣམ་
 ཡོད་དང་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་སྣོང་བ་གང་ཏུ་འདྲ་ཁས་ལེན་སྐབས་བརྒྱུད་ཏུ་མེད་བྱས་
 པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་ནག་པའི་ཤྲོ་སྐྱོ་དོགས་སྣོང་ཏུ་གནས་མ་བུ་
 བས་གང་ཟག་རྣམ་ཡོད་འདོད་པར་བསྐྱབས་ནས། སྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་འཇུག་པའི་
 དོན་ཐལ་འགྲུར་བ་ལྟར་ན་རྣམ་ཡོད་ཏུ་ཁས་སྐྱབས་པར་སོང་བའི་དོན་ཡིན་པར་
 གསུངས་པ་ཡང་ཐལ་འགྲུར་བས་གཞལ་ན་བརྒྱུད་མེད་ཀྱི་བདག་ཁས་སྐྱབས་པ་
 དེས་རང་རྒྱ་བའི་བདག་ཁས་སྐྱབས་པར་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ལྷན་
 གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས་སམ་སྐྱམ་སྒྲེ། གཞན་ཏུ་ན་
 ཡང་སྣོང་དང་མཚན་ལས་འབྱུང་བ་དང་འགལ་བར་འགྲུར་རོ་ཞེས་བཤད་ནས། མང་
 བཀའ་སྒྲེ་སྐྱས་གསུམ་ལྟན་གྱི་བདག་མེད་འདོད་ཀྱང་། རང་རྒྱ་བའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱིས་
 སྣོང་བའི་བདག་མེད་མི་འདོད། རང་རྒྱ་བའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་
 བརྒྱུད་མེད་ཀྱི་བདག་རྣམ་ཡོད་ཏུ་ཁས་སྐྱབས་པས་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་
 རྒྱ་བའི་རྣམ་ཡོད་འདོད་པར་སོང་བ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ཤེས་ཤིང་ཏུ་ཚོགས་
 འབྲེལ། ཅ་འཇུག་གི་ནས་བཤད། རྒྱུད་སྐྱོད་དུ་ལྷན་པས་གཞིགས་བརྒྱུ་
 ལྷགས། པཎ་ཆེན་ལྟན་སྐྱེས་དོ་རྗེ། གསེར་འབྲེང་། ལྷག་པའི་ལན་གྱི་ལུང་རྣམས་
 བློ་ལོ་ཡོད་ཀྱི་སྲིད་ལུགས་ལྟན་གྱི་བདག་མེད་ཅམ་ཡང་མི་འདོད་
 པས་ནང་བའི་སྲུབ་མཐའ་སྐྱོ་བ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེགས་པས་བཏགས་
 པ་ལྟར་གྱི་ལུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་ཏུ་གྲུར་བའི་བདག་མེད་འདོད་པར་བཤད་པ་

གཉིས་ནང་འགལ་ཞེས་ལྷང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐར་སྐྱོན་བསྟན་ཏོ། །གྲུབ་མཐའི་མཚའ་དུ་
 ཀུན་མཁའ་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་ན། མང་བཀུར་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་ན་འདུས་
 བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འཇུག་པར་དེས་གང་ཟག་
 རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་འང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་།
 གལ་ཏེ་དེས་གང་ཟག་འདུས་བྱས་སུ་མི་འདོད་ཟེར་ན། ཚད་ཆེན་དཀའ་འབྱེད་དུ་
 དེའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཟེར་བ་ལ། ཁ་ཅིག་
 གིས། དེས་གང་ཟག་འདུས་བྱས་སུ་མི་འདོད་དེ། མཚོན་འབྲེལ་དུ། གང་ཟག་འདུས་
 བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་བར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་སྲིར་
 རོ། །ཞེས་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་སྲིར་ཟེར་ཞེས་བཤད། ཡང་ལྷང་སྐྱ་
 ལྟར་ན། སྤེ་བ་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་མི་རྟག་པར་མི་འདོད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ལ་
 རྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་མིན་འབྲེད་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མི་འདོད་པར་
 བཤད་པ་མེད་ལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་འང་འདོད་དེ། བདག་སྤང་ངོ་བོ་ཐ་
 དད་དུ་འདོད་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འདོད་
 པར་ཚད་ཆེན་དཀའ་འབྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་སྲིར་བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་དག་
 གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དང་གང་ཟག་བདག་ཉུ་སྐྱ་བ་མི་འགལ་ཏེ། དེས་
 གང་ཟག་ཚོས་སུ་མི་འདོད་པའི་སྲིར་ཏེ། དེས་གང་ཟག་རྣམ་ཤེས་དུག་གི་ཡུལ་ཡིན་
 པ་དང་ཚོས་མིན་པར་འདོད་པ་ལ་མཚོན་འབྲེལ་ལས་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་བཀག་
 པའི་སྲིར་ཟེར། གཞན་ཡང་། དེ་དག་གི་འདོད་པའི་སྐབས་འདིའི་རྗེས་ཡོད་ནི་བཙུག་
 གཞིག་སོགས་ཀྱིས་རང་འདྲིན་གྱི་རྫོ་མི་འདོད་པ་ལ་བྱེད་ན་གང་ཟག་ཆ་མེད་འདོད་

དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་ཉིད་འཆར་བ་ལ་རང་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་ཐུན་པའི་
 ཚོས་གཞན་འཆར་མི་དགོས་པ་ལ་བྱེད་ན་མཛོད་འབྲེལ་ལས་གང་ཟག་རྣམ་ཤེས་
 རྒྱལ་གྱི་ཤེས་བྱར་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ཞེས་བཤད་
 རོ། །དེ་དག་ལ་འཐད་མི་འཐད་དཔུང་པའི་ཉ་ཅང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་སློམ།
 རང་ལུགས་སྟོང་ཐུན་ལས། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་རྟོག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་
 ཏུ་འདྲིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྟེན་
 བཤད་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། གནས་མ་བྱུང་སྡེ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྟོག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པར་ཁས་ལེན་པས་དེ་ཅེས་གྱི་སློན་ནས་སངས་
 རྒྱལ་པའི་བྱུང་མཐའ་ནང་ཏུ་བསྐྱེད་གོས་ཀྱི། ཞེས་དང་། བྱུང་མཐའ་རིན་ཆེན་སྲིང་
 བ་ལས། ལྷན་རྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་བདག་མེད་འི་རྟོག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་
 པའི་བདག་མེད་ལ་བྱེད་ཅིང་དེ་ནི་མང་བཀུར་སྡེ་ལྷན་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དབགས་ན་གནས་མ་བྱུང་བ་ལྷ་བའི་སློན་ནས་ཀྱང་ནང་པའི་
 བྱུང་མཐའ་སྐྱོ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །ཚང་ཆེན་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པའི་དཀའ་
 འབྲེལ་ལས། རི་སྐྱོད་དུ། འདིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ན་གང་ཟག་གཅིག་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ།
 དཔེར་ན་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་བཞེན་ལོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྷ་བྱུང་། །ཞེས་གནས་མ་
 ཏུ་བས་བདག་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལྷ་བྱུང་ཞིག་བཤད་ཀྱང་། འདྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས།
 ལྷན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་བདག་སྐྱེ་འདིག་དང་ལྷན་པར་
 འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་རང་གིས་འདོད་པའི་བདག་དེ་རྟོག་མི་
 རྟོག་གང་ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་གང་ཟག་འདུས་བྱས་སུ་མི་འདོད་པས་འདུས་

བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལོ། །རང་སྤྲེ་གཞན་གྱི་
 ལུགས་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཇིན་པའི་སྣོ་དེ་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཇིན་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་རང་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཇིན་པའི་སྣོ་དེ་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཇིན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་རང་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
 དང་། སེམས་ཅམ་སོགས་གྱིས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཀུན་གཞི་རང་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་
 རྣམ་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་སྤྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་བ་རོལ་བ་ས་བཏགས་ཡོད་
 གྱི་དངོས་སོ་རྣམས་རང་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་རྣམ་ཡོད་རེ་གདགས་གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་། ཞེས་དང་། ལུགས་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་གིས་
 གང་ཟག་རྣམ་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་གཉིས་སོ་རྣམས་
 ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་རྣམ་སྤྲེ་མེད་
 པར་སྤྱོ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་རང་གི་ལྷོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་གི་མཚན་
 གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་སྤྲེ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་སྤྱང་སོ་དང་མཚན་ཉིད་
 མི་མ་སྤྲེ་པའི་རང་རྒྱ་བར་འཇིན་པའི་སྣོ་ལ་ཀུན་བཏགས་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ།
 གཞུང་ལས། རང་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱི་བདག་དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་བས་སྤྱང་སོ་ལས་
 དོན་གཞན་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ནང་གི་བྱེད་པའི་སྤྲེས་སྤྱོ་ཡོད་པར་བརྩེད་པའི་ཡུལ་
 ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་སྤྱང་སོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྤྲེ་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 རྒྱལ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཇིན་པ་ནི་གང་ཟག་རྟེན་ལག་སོགས་གྱི་ཚོས་ལས་རྣམས་
 གཞན་དུ་འཇིན་པ་ཡིན་པས་ལྱུང་མཐས་སྣོ་མ་བརྒྱུར་བ་ལ་མེད་དེ། ཞེས་དང་།

འབྲུག་པའི་རྣམ་པ་གད་ལས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་
 རྒྱུ་མཐུན་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང། གང་ཟག་སྤང་བོ་དང་མཚན་ཉིད་
 མི་མ་ཐུན་པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མེད་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏང་སྒྲིབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་གཞིར་
 རྒྱས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང། ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་ལྟན་སྦྱེས་རགས་
 པའི་རྣམ་ཡོད་དང། རང་སྡེ་གཞན་གྱི་ལྟན་སྦྱེས་གྱི་རྣམ་ཡོད་དང། རང་སྡེ་ཀུན་
 གྱིས་ཀུན་བཏགས་སུ་འདོད་པའི་རྣམ་ཡོད་གསུམ་རིམ་པར། ཚོང་དཔོན་དང་ཚོང་
 བ་ལྟར་བདག་སྤང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་སྤང་བོ་ལ་དབང་སྐྱུར་བ་ལོར་རྒྱུ་པ་དང།
 ལུགས་རྗེ་དང་ལུགས་ལྟར་བདག་སྤང་བོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་ཐུན་པའི་སྤང་བོ་ལ་
 དབང་སྐྱུར་བ་ལོར་རྒྱུ་པ་དང། མི་འཛིག་པའི་རྟག་བ་དང་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་སྤང་
 རྒྱུ་པ་རྣམས་ཡིན་པར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལ་
 ཀུན་བཏགས་གྱིས་བྱུང་བར་ཐལ། སྤོང་སྐྱོན་ལས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་རྣམ་
 ཡོད་དུ་འཛིན་པ་དང། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མཚུངས་ལྟན་
 དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་སྦྱིབ་མཛོན་གྱུར་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར་བཏང་སྒྲིབ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱུ་མཐུན་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱུ་པའི་
 རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་གྱིས་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་
 ལས། རྒྱུ་མཐུན་བཏགས་པའི་བདེན་འཛིན་དང། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་མཐའ་
 འཛིན་དང་མཚོག་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང། གང་ཟག་རང་རྒྱ་

ལྷན་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཇིག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད་མཛོད་དུ་
 མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་པའི་
 རྒྱས་ཡོད་དུ་འཇིག་པའི་སློབ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རང་རྒྱ་ལྷན་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཇིག་པའི་སློ་
 བ་ཡིན་ཏེ། སྤྲ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀར་འཇིག་པའི་སློབ་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྤྲ་རྟག་པར་འཇིག་
 པའི་སློབ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྲིད་ཡང་སྤྲ་རྟག་འཇིག་གི་སློབ་སྤྲོས་སྤྲེས་མེད་དེ།
 གཟབ་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཇིག་པའི་སློབ་སྤྲོས་སྤྲེས་མེད་པའི་སྲིད་
 ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་ལྷན་པའི་མཐའ་འོག་མའི་དབང་དུ་
 མཚན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་འདོད་འགལ་དུ། དེ་ལྟར་ན་ནམ་འགྲེལ་སྤྲེས་ལ་གང་
 ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཇིག་པའི་སློབ་སྤྲོས་སྤྲེས་མེད་པས་སྤྲ་རྟག་འཇིག་
 གི་སློབ་སྤྲོས་སྤྲེས་མི་འདོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 དུ་འཇིག་པའི་སློབ་མཐོང་སྤང་དུ་མི་འདོད་པའི་རང་སྤེ་མེད་པས་སྤྲ་རྟག་འཇིག་གི་སློ་
 ལྷན་སྤྲེས་འདོད་པའི་རང་སྤེ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དོན་སྤྲེས་འཇིག་
 ཚུལ་ཅན་གི་ཉོན་མོངས་མཐོང་སྤང་དུ་འདོད་ལ། ལྷན་པའི་མཐའ་ཡོང་མས་རྟག་གཅིག་
 རན་G་དབང་ཅན་དུ་འཇིག་པའི་སློབ་སྤྲོས་སྤྲེས་མི་འདོད་པའི་སྲིད་ཟེར་དོ། །དུ་མའི་
 མཐའ་དཔྱོད་དུ། སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འཇིག་པའི་སྤྲོས་སྤྲེས་མེད་
 ཀྱང་སྤང་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་གི་རང་རྒྱ་ལྷན་པའི་རྒྱས་ཡོད་དུ་འཇིག་པའི་སྤྲོས་སྤྲེས་
 ཡོད་པའི་བྱེད་འབྱེད་ལ། ཚེ་བརྟན་ལྷ་རམས་བསམ། ཀྱན་བརྟན་དར་རླིག་ལས། སྤང་
 པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ར་དང་ར་ཡིར་ཞེན་པ་འཇིག་
 ལྷ་སྤྲོས་སྤྲེས་ལ་ཡོད་གི། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་རྗེ་པོ་དང་སྤང་པོ་དེའི་དབང་བསྐྱུར་གྱིར་

འདྲིན་པ་ཞི་ཀུན་བདག་པ་མ་གཏོགས་ལྟོ་སྐྱེས་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རང་རྒྱུད་པ་མཉམ་གྱི་ལུགས་ལ་འང་གང་ཟག་ཕྱང་ལོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་ཐུན་པའི་
 རང་རྒྱུད་ལའི་རྗེས་ཡོད་ཏུ་འདྲིན་པ་སྐོ་སྐྱེས་སུ་མི་འདོད་པར་བཤད་
 དོ། །འཇུག་པར། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟོ་ཉིད་ཏུ་ཕྱང་ལོ་ཞི། །ལྡ་ཆར་ཡང་འདོད་ཅེས་
 པའི་དངོས་བཟུན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱེས་པ་ཞི། མང་བཀུར་བའི་སྡེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་
 ཕྱོགས་སུ་ཕྱང་ལོ་བདག་ལྟོ་དམིགས་པར་འདོད་ཅིང་། མང་བཀུར་བས་ཕྱང་ལོ་
 ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཏུ་བརྗོད་མེད་གྱི་བདག་བདག་ལྟོ་དམིགས་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་རང་འདྲིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འདོད་པ་དང་། དེས་ཕྱང་ལོ་དང་བརྗོད་མེད་གྱི་བདག་གཉིས་ཀ་དེར་འདོད་ཅེས་སྐྱེ་
 བ་དང་། དེ་ལ་ནང་གསེས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་དང་
 རྣམ་བཤད་ལས་མང་པོས་བཀུར་བ་ཞེས་འབྲུང་བ་མང་བཀུར་ལས་གཞན་ཟེར་རྒྱ་
 ལ་ཡི་གེ་ལོར་ཟེར་བ་བཞི་ལས། དེ་མང་བཀུར་ཡིན་པར་འཇུག་འགྲེལ་ལྟར་རྗེའི་
 ལེགས་བཤད་མང་པོར་འབྲུང་བས་དང་པོ་དང་བཞི་བ་མི་འཐད་ལ། གསུམ་པ་ལ་
 རྩངས་མེད་པས་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་རྒྱུང་བར་ལེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་ཏུ་བཤད་
 གང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། མང་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་བདག་ལྟོ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེ་
 དམིགས་པར་ནི་རང་གི་ཕྱང་ལོ་ལྡ་ཆར་ཡང་འདོད། ཅེས་དང་། མང་པོས་བཀུར་བ་
 པ་ཁ་ཅིག་ཞི། རྣམ། བདག་གམ་གང་ཟག་ནི་ཕྱང་ལོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་
 བརྗོད་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གང་ཟག་ནི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་
 ཏུ་ཡང་བརྗོད་ཏུ་མེད་དོ། །རྣམ། བདག་དེ་ནི་རང་འདྲིན་པའི་གཞི་སྡེ་དམིགས་པར་

ཡང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གསུམ་པ་ལ་ཁུངས་ཡོད་ཅིང། གཉིས་
 པ་ལ་དྲངས་མ་ཐག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་ཁ་ཅིག་ཅེས་པས་གཞོད་ཅིང། བརྗོད་མེད་ཀྱི་
 བདག་ཁས་ལེན་མཁན་དེས་ལུང་པོ་བདག་གི་མཚན་གཞིར་མི་འདོད་པའི་སྲིར་ཉེ།
 རྣམ་བཤད་ལས། ལུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཇིན་མ་གྲུབ་སྲིད། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་
 གང་ཟག་ལུང་པོ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པ་མིན་ལ། ལུང་པོའི་རང་བཞེན་ཅན་ཡང་མིན་ཉེ།
 ཡིན་ན་བདག་དེ་སྐྱེ་འཇིག་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། །ཞེས་དེས་དེ་ལྟར་འདོད་
 པར་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིག་འགྲེལ་དུ་ཡང་བྱུང་བ་དང། ལུང་པོ་བདག་ཡིན་ན་དེ་སྐྱེ་
 འཇིག་དང་ལྡན་པས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་
 ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་ཅེས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིར་ན་གསུམ་པ་ལྟར་ཁས་
 ལེན་དགོས་པར་མངོན་ནོ། །ཤུབ་མཐའ་ཅ་བར། མང་བཀུར་སྡེ་ལྡེས་བརྗོད་མེད་
 བདག་སྐྱེ་ཡང། །ཞེས་པ་ལ། མཚན་དུ། དེ་དུལ་ལྟ་དང་ལེགས་ལྡན་གྱི་བཤད་ཚུལ་
 རྣམས་གང་དང་ཡང་མི་མ་སྐྱུན་ཞིང། ལོ་ངོ་མཁན་པོས་སྤང་བཀུར་སྡེ་ལྡེས་ཐ་སྤང་
 གསུངས་ཀྱང་དེང་སང་ཡོངས་གྲགས་གྱི་མང་བཀུར་སྡེ་ལྡེས་འདྲེན་ཚུལ་དང་མི་འབྲ་
 ལ། དེ་ལྡེས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པར་ཡང་མ་གསུངས་པས་དཔྱད་
 གཞི་ཆེ་བར་བཤད་དོ། །ལེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་དུ། ལྡེས་ཀྱིན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་རྒྱུད་གྱི་
 ངའོ་སྣམ་པའི་རྫོ་སྣམ་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་ངལ་འགྲོ་བ་རིགས་ཀྱི་ག་
 གཡོད་ཀྱང། དེའི་རྒྱུད་གྱི་ང་མི་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེ་ཀྱི་ག་མེད་པ་དང། ལྡོན་པས་
 གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྣམ་པ་སྐྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་བའི་གང་ཟག་དང། ལྡོན་པ་
 དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཡང། ལྡེས་ཀྱིན་དང་རྒྱུད་

གཅིག་པ་ལ་དེའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུང་པ་ཡོད་པས་ལྷན་ཁྲིམ་གྱིས་གང་
 ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པར་གྲུང་བའི་གང་ཟག་དང་། ལྷན་
 ཁྲིམ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པ་དང་། ཆེ་འདྲིའི་དུས་ཀྱི་
 གང་ཟག་དེ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་མར་མི་འགོ་ཡང་། དེ་གི་མར་འགོ་བ་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་ཁྲིམ་
 དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དང་། དེའི་བདག་རྣམས་དོན་གཅིག་
 ཡང་། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་ལྷན་ཁྲིམ་ཡོང་བས་དེ་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་སྤོང་
 གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པ་དང་། ཅུ་ཤེའི་རྗེ་ཀ་ཆེན་དུ་ལྷན་ཁྲིམ་གྱི་བདག་ཅམ་དེ་ཆེ་
 འདྲིར་གསར་དུ་གྲུང་བ་མིན་པར་གསུངས་པ་ལྷན་ཁྲིམ་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་
 ངོ་སྤྲོད་པ་སྐྱེ་བའི་བདག་ཅམ་དེ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སངས་
 འཕགས་ཀྱི་བདག་སོ་སྐྱེ་དང་། ལྷའི་བདག་འགོ་བ་རིགས་དུག་གའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་
 དང་། གང་ཟག་ཡིན་ན་འགོ་བ་རིགས་དུག་གའི་བདག་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་དེའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་
 གྲུང་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དའི་སྐྱེ་བ་ལྡན་པ་ཞེས་སོགས་སུ་འདྲིན་པས་དེ་དག་གང་ཟག་
 དེ་དང་དེའི་ངོ་སྤྲོད་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པར་རྒྱུད་བ་དང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་
 བདག་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་སངས་འཕགས་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པ་སོགས་སུ་མི་
 འགྲུང་བས་ཐལ་བ་གསུམ་གར་འདོད་ལན་ཐེབས་ཞེས་ཟེར་དོ། །ཅུ་ཤེའི་རྗེ་ཀ་ཆེན་
 ལས། ཆེ་འདྲིའི་ལྷན་ཁྲིམ་དང་དེའི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤོགས་ལ་
 སོ་སོ་བ་མི་འདོད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་འགྲུང་བས་ཆེ་
 འདྲིའི་ལྷན་ཁྲིམ་གྱི་སྐྱེ་བའི་དང་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་སྐྱེ་བ་དང་ལྟ་བུ་གཉིས་ལ་ལྟ་

གྱི་ཡིན་མིན་དགེ་བར་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དགོད་དུ།
 ལྷན་བྱིན་གྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་བའི་ང་དེ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པར་ཐལ་འགྱུར་
 བས་འདོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱ་མཚོན་ཡང་སྐྱེ་བ་སྲ་
 གྱི་གཉིས་ཀ་རང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་ཅིང། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་
 ལ་ཐ་སྙད་དེ་ཙམ་གྱིས་ང་འདོད་ཀྱིས་པས་སྐྱེ་བ་སྲ་གྱི་གཉིས་ཀའི་གདགས་གཞིའི་
 ང་ཐུན་མོང་བ་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྲ་མའི་གདགས་གཞིའི་ང་དེ་
 གྱི་མའི་གདགས་གཞིའི་ང་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང། དངོས་སྐྱ་བས་ལྷན་བྱིན་གྱི་
 བཏགས་དོན་བཙལ་ཏེ་གདགས་གཞིའང་དེའི་ཚོགས་པ་ནས་རྗེད་དགོས་པར་འདོད་
 བས་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་ཚོགས་པར་རྗེས་སུ་འགོ་ཚུལ་མེད་ཅིང་དེའི་གནད་གྱིས་
 གདགས་གཞི་ཐུན་མོང་བ་མི་སྲིད་པས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལེགས་
 བཤད་རྗེས་འབྲང་དུ། དེ་མི་འཐད་དེ། ལྷན་བྱིན་གྱི་གདགས་གཞི་དེ་ལྷན་བྱིན་གྱི་ཚེ་
 རབས་སྲ་མའི་དུས་སུ་མེད་པ་གང་། ལྷན་བྱིན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྲ་མའི་བདག་དེ་ལྷན་བྱིན་
 གྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷན་བྱིན་གྱི་ཚེ་
 རབས་སྲ་མའི་བདག་དེ་ལྷན་བྱིན་གྱིས་ང་འོ་སྟམ་དུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་
 གྱུར་པའི་བདག་ཡིན་ཡང་ལྷན་བྱིན་ལོ་སྟམ་དུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་གྱུར་
 པའི་བདག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་བྱིན་ལོ་སྟམ་དུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་
 གྱུར་པའི་བདག་ནི་ལྷན་བྱིན་གྱི་རྒྱུད་ལ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེའི་རྒྱུ་
 ཚེན་ལས། ལྷན་བྱིན་གྱིས་དུས་ང་ཕྱིའི་བདག་སོ་སོར་མ་སྐྱེ་བར་ངའོ་སྟམ་དུ་འཇིག་
 པའི་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ང་

ཅམ་ཡིན་པས། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་རྒྱངས་དུས་གྱི་འགྲོ་བ་སོ་སོ་བའི་བདག་
 རྣམས་ནི་སྤྲུལ་མའི་བྱེ་བྲག་རེའོ། །ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྤྱེ་བ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་བདག་ལ་ངོ་
 ལྷམ་དུ་བརྒྱུང་བའི་བདག་ནི་ཚེ་རེ་རེའི་བདག་སྤྱོད་གས་རེ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལྷས་བྱིན་ལོ་སྤྲུལ་དུ་ཐ་སྤྱད་
 འདོགས་པའི་སློ་ལྷན་སྤྱེས་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ངོ་སྤྲུལ་དུ་ཐ་
 སྤྱད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་ན་ལྷས་བྱིན་གྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པ་མེད་དེ།
 གཞན་དུ་ན་ལྷས་བྱིན་ལོ་རང་ཡང་ལྷས་བྱིན་གྱི་གདགས་གཞིར་འགྱུར་བའི་སློན་
 འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ཉེ། ལྷས་བྱིན་དེ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་ངོ་སྤྲུལ་དུ་ཐ་སྤྱད་བཏགས་པའི་
 གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྗེ་ཀ་ཚེན་ལས། ངོ་སྤྲུལ་དུ་ཐ་སྤྱད་འདོགས་མཁན་གྱི་མི་དང་།
 ཐ་སྤྱད་བཏགས་པའི་གཞི་བདག་གཉིས་ཁྲུབ་མཉམ་དུ་མི་བརྒྱུང་བར་མི་དེ་བདག་
 དེའི་ཚ་གཅིག་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག། ཚེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཤད་
 དོ། །དེར་ཤིང་ཉའི་གདགས་གཞི་ཡིན་ན་ཤིང་ཉ་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པས་གང་ཟག་གི་
 གདགས་གཞི་ཡིན་ན་གང་ཟག་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་བཤད་པ་ལ། རྣམ་མཁའི་
 གདགས་གཞི་ལ་ནམ་མཁའ་ཡོད་མེད་དང་། དག་འདུན་གྱི་གདགས་གཞི་ལ་དག་
 འདུན་ཡོད་མེད་སོགས་གྱིས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ང་དང་ང་ཡི་བའི་དོན་ལ། ལྷོ་སྤྱིང་
 བསང་ཡི་བ་གང་ཟག་མིན་ལ། ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཚོས་ཀྱང་མིན་
 པ་དང་། ང་དང་ང་ཡི་བ་གཉིས་ཀ་འཇིག་ལྷའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཡང་མི་རྣ་སོགས་དེ་
 མིན་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་བསང་ཡི་བ་གང་ཟག་མིན་ཡང་། ང་ཡི་བ་ལ་གང་ཟག་དང་
 མིག་རྣ་སོགས་ཚོས་གཉི་ག་ཡོད་པ་དང་། ལྷོ་མང་བས། མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་བའི་

གདགས་གཞི་ཡིན་ཡང་ང་ཡི་བམ་ཡིན་ཏེ། ང་ཡི་བ་ལ་གང་ཟག་གིས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མིག་རྣམས་ལ་འཇིགས་རྒྱུ་འཇིགས་ཀྱི་དང་བདག་དེའི་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་
 གི་བཤམ་བདག་གི་ཅན་ཞེས་གང་ཟག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟ་ཅན་ལ་རྟ་བ་
 དང་ལོ་ཅན་ལ་ལོ་བ་ཞེས་པ་བཞིན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཕྱིར་མར་གྲུབ་མཐའི་
 མཚན་སོགས་སྟུ། ང་ཡི་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་དཔྱད་
 གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མིག་རྣམས་ལ་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས། ང་
 ཡིར་འཇིགས་པའི་ལུས་བདག་གི་བ་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ། ཞེས་དང་། སྤང་
 བོའི་དངོས་པོ་བདག་གི་བ་ཡང་། ཞེས་དང་། ཅུ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། ང་ཡིར་འཇིགས་
 ལུས་སྤང་བོ་རྣམས། ཞེས་དང་། ང་ཡི་བའི་གཞི་མིག་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས།
 ཞེས་དང་། ལྷག་མཐོང་ལས། བདག་གི་བ་སྤང་བོ་འདྲ། ཞེས་དང་། དེས་བདག་གི་བ་
 ཡང་ཞེས་པར་བསྟན་པ། ཅན་ལ། འདི་ནི་བདག་དེའི་མིག་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་ཇི་
 ལྟར་རྟོག་པར་འགྲུབ། ཞེས་དང་། ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་བ་ལས། བདག་གི་བ་མིག་སོགས།
 ཞེས་དང་། འཇིགས་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ང་ཡིར་འཇིགས་པའི་འཇིགས་ལྟས་ངར་འཇིགས་
 གྱི་དམིགས་ལུས་ལས་གཞན་པ་སྟེ་དེ་མིན་པའི་གསུགས་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ། ཞེས་དང་། མིག་སོགས་རྣམས་བདག་གིར་བར་མཐོང་ནས། ཞེས་དང་།
 བདག་གི་བའི་མཚན་གཞི་མིག་སོགས། ཞེས་དང་། ལྷོང་སྤུན་ལས། མིག་རྣམས་
 ང་ཡི་བའི་མཚན་གཞི་དང་། ཞེས་སོགས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་དང་། ཇི་ཡབ་སྐུས་
 གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་མིག་རྣམས་ལ་འཇིགས་པར་བཤད་པ་ཆེས་མང་པའི་ཕྱིར།
 གཞུང་ལས་ཀྱང་མིག་བདག་དང་བདག་གི་?གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མིན་པར་

གསུངས་པ་ལས་མིག་བདག་གི་བ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མིན་ལོ། །ཚེ་ཤེད་རྒྱུ་ག་
 ཆེན་དུ་ང་ཡི་བའི་གཞི་མིག་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་མིག་རྣམས་གསུང་
 ལྟར་འདྲིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ཏུ་གསུངས་པ་ལས་ང་ཡི་བདེ་ལྟར་འདྲིན་པ་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་དུ་གོ་མི་རུང་རོ། །ལེགས་བཤད་རྗེས་
 འབྲང་དུ། སྤྱི་ལོ་བྱུང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འདྲིན་པའི་
 འདྲིན་ལྟ་མེད་པར་སྟོང་སྟུན་ལས་གསུངས་ཞེས་བཤད་པ་ནི། རང་རྒྱུད་གྱིས་མ་
 བསྐྱུས་པའི་ལོ་བྱུང་དང་ཡུལ་ལ་ང་ཡི་ལོངས་སྤྱད་བྱར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འདྲིན་པ་ཚམས་གྱིས་ང་ཡིར་འདྲིན་པར་མི་འགྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་
 བསམས་སྣང་ཡང་། དེ་ནི། སྤྱི་ལོ་བྱུང་ལ་ང་ཡི་ལོངས་སྤྱད་བྱར་འདྲིན་པ་ཚམས་
 གྱིས་ང་ཡིར་འདྲིན་པའི་འདྲིན་ལྟར་མི་འགྲུང་ཉེ། དེ་ལ་ང་ཡིར་བྱ་རྒྱུས་བྱུང་བར་དུ་
 བྱས་པའི་ང་ལ་དམིགས་པའང་ཚང་དགོས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལོ། །དེས་
 བ་མིག་རྣམས་ལ་ལོ་བ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པ་འདྲིན་ལྟ་མིན་ཡང་ང་
 ཡི་བ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་འདྲིན་ལྟ་ཡོད་པ་དང་། མིག་རྣམས་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་བར་འདྲིན་པའི་འདྲིན་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་དེས་མིག་རྣམ་
 མོགས་ལ་དམིགས་པ་མིན་པ་དང་། མིག་རྣམས་ལ་ལོ་བ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་
 འདྲིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ཡོད་ཀྱང་། དེས་མིག་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་བར་དུ་
 བྱས་པའི་ང་ཡི་བའི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པ་མིན་པ་དང་། མིག་རྣམས་ལ་ལོ་བ་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་འདྲིན་ལྟ་དེས་བྱེད་པ་ལོ་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་

བས་ང་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། མིག་རྣ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཚོས་ཀྱི་
བདག་འཇིན་ཡིན་ན་མིག་རྣ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ལ་མ་
དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། མིག་རྣ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ལ་
དམིགས་ནས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་
ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་ཡིན་ན་མིག་རྣ་སོགས་ལ་མ་
དམིགས་པས་ཁྱབ་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

༼ དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པ་བསྟན་པ༽

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་
མིན་པ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་བདག་འཇིན་སྤྱོད་པས་
སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཕྱི་དོན་འཇོག་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་
རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་
པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། བདེན་གཉིས་འཇོག་
ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། ཉན་རང་གིས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་དགོས་
པར་བསྟན་པ། སྤྱི་བ་གཉིས་དོས་འཇིན་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ། དེ་དག་གི་
གྲུབ་དོན་འཇོག་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་།
བདག་དང་ཚོས་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་མ་བཞག་པའི་དོ་བོ་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོད་
པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་བཅའ་བ་ན་གདགས་གཞི་དང་གཅིག་དང་

རོན་གཞན་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་ལ་མཚོན་སྤྱི་ནོམ་ཞེས་པ་དང་མིག་གོ་ཞེས་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐད་ཀྱང་ལེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་ཞེས་སོགས་གོ་སྐྱོད། །ཚོས་ཡང་དག་
 པར་སྤྱད་པའི་དོན་ནི། འཛིག་ཉེན་གནས་པ་སྟེ་སོ་སྟེ་པལ་བ་དག་སྟེ་འགག་སོགས་
 ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་འཛིག་ཉེན་གྱི་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་སྤང་ཕྱིར་དངོས་
 བོ་རྣམས་ལ་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་སྟེ་འགག་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་སྤྱིར་དེ་ལ་
 དོན་དམ་པར་སྟེ་འགག་མེད་ཅེས་པའོ། །སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བའི་དོན་ནི། སྟེ་གནས་
 འཛིག་པ་དང་། ཡོད་མེད་དང་། མཚོན་དམན་པར་གསུམ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས་དོན་དམ་པར་ཡོད་ནས་མིན་ཞེས་
 པ་སྟེ། རྒྱ་འགྲེལ་དུ། འདིའི་ཡོད་མེད་ནི་ད་ལྟར་བའི་ཕྱིར་ཁམས་སྟེ་མཚེད་རྣམས་
 སམ་འདུས་བྱས་དང་། འདས་མ་འོངས་པའི་ཕྱིར་ཁམས་སྟེ་མཚོན་རྣམས་སམ་
 འདུས་མ་བྱས་དང་། དམན་སོགས་གསུམ་ནི་དགོ་མི་དགོ་ཕྱིར་མ་བརྟན་གསུམ་
 དང་། ཁ་ཆེ་གཞན་ལ་མན་པའི་འགྲེལ་བར། གནས་དང་སྟེ་འཛིག་ཅེས་པས་ཉེན་
 འགྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གོ་རིམས་བཞིན་བརྟན་པ་དང་། ཡོད་མེད་ཅེས་པ་ཚོད་
 མས་དམིགས་མ་དམིགས་དང་། སྟོང་བ་དང་དེ་ལས་གཞན་དང་། གང་ཟག་དང་དེ་
 ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་སྤྱར་བའི་བཤའ་བ་གསུམ་དང་། དམན་
 སོགས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་རིགས་མ་སྤུན་པ་ལ་སྟོས་པར་
 བཤའ་དོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་མདོ་
 སོགས་སུ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྐད་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དབྱ་

མ་བས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་དགོས་ལ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་
 གྱིས་ནི། ས་སོན་ལས་སྤྱ་བུ་སྤྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྲེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་
 ཚོམས་པར་དེ་ལས་དེ་སྤྱོད་ན་བདག་ལས་སམ་གཞན་ལས་སྤྱེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དབྱང་
 པ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འཛོག་ཅིང། ལྷ་སྤྱབ་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 དང། མ་དབྱང་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ནི་སྤར་བཏགས་དོན་ལ་མ་དབྱང་
 པར་གང་ཟག་འཛོག་ཚུལ་བཤད་པ་བཞིན་ལུགས་འདིས་བཞག་པ་ལྟར་དོན་ལ་
 གནས་པ་ལས་སྤང་སོལས་ཇེས་ཐ་དད་པ་དང་སྤང་སོལ་ཚོགས་པ་ཙམ་དང་སྤང་སོ་
 ལྷ་ཚང་དང་སེམས་དང་བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་གང་ཟག་ཏུ་འཛོག་པའི་འོག་མའི་
 ལུགས་དེ་དག་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དུ་གཏན་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། བདག་
 དང་བདག་གི་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་ཇེ་ཁོལ་ལྟར་འཛོག་པའི་སྤྱིར། ལྷ་སྤྱེ། ཇེ་ཁོལ་
 ལྟར་འཛོག་ན་བྲན་ཇེ་སོར་མི་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་སོགས་བདག་ཏུ་འཛོག་
 པ་འགལ་བའི་སྤྱིར། འདིར། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བཞི་ནི། ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་
 མདོ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལ་གྲེད་ཅིང་དེ་ཡང་སྤང་གསུམ་སེལ་བའི་གངས་ངེས་སོ། །བདེན་
 གཉིས་འོ་སོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཅིང་རྟོགས་རིམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚད་
 མས་ངེས་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ། །མཐར་
 ལུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྙེད་དོན་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐ་
 སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་མཉམ་
 ཇེས་འོ་སོ་གཅིག་ཏུ་མ་སོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་རྟོགས་ཚུལ་
 ལྟར་བཞག་པས་སྤྱིར་བཏང་སྟེ། དམིགས་བསལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་

མ་གཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་མ་འབྲེས་པར་མཁུན་ཚུལ་བསྐྱུས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་
 པའི་རིགས་ཤེས་སྲུ་སོང་བའི་རྙིང་དོན་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཐ་སྙད་
 པའི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མར་སོང་བའི་རྙིང་དོན་དེ། ཀུན་རྗེ་བ་བདེན་
 པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོགས་པ་ནི། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་སྒྲོང་སྐྱབ་
 སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ་རང་
 གཉིས་ཀ་མཐུན་ཡང་དགག་བྱ་སྤྲོད་པས་ཀྱི་དབང་གིས་དབྱུད་པ་ཅི་ཅེས་ཀྱིས་དོན་
 དམ་དཔྱོད་པར་འགྲོ་ལུགས་མི་འབྲེལ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་ཅ་
 འགྲུལ་ལས་བྱུང་བ་ཤེས་པ་སྤྱི་འཛོགས་ཚུལ་ལྟར་བཞག་པས་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་
 ལྟངས་ཚུལ་ལྟར་ན། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་རུབ་པའི་
 ཚུལ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ།
 ཀུན་རྗེ་བ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སྤྱིར་དོན་དམ་ལ་རྟོག་གེ་འབར་བའི་བཤད་ཚུལ་
 གསུམ་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་བཞིན་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་འདོད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་
 མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་ལའང་བཤད་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀས་ཁས་
 ལེན་མོད། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་དོན་དམ་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་མི་འབྲེལ། རང་རྒྱུད་
 བས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་དམ་པ་རི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཐལ་མེད་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དོན་ཞེས་པ་དེའི་ལུལ་ལ་འཆད་ཅིང་། ཐལ་འགྲུར་བས་དོན་དང་
 དམ་པ་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་པར་ཅ་ཤེས་ལྷོ་ག་ཚེད་དང་སྒྲོང་

ཐུན་ལས་གསུངས་པས་སྐབས་འདིར་ཚོས་ཉིད་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་མཚོག་
 ཡིན་པས་དོན་དམ་དང་། དེ་ཉིད་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མ་ཐུན་པའི་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་
 པས་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྦྱིར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱད་དོད་མི་མི་ཉོ་དོན་དུ་མར་འཇུག་
 ཅིང་། ཚིག་གསལ་དུ་སྦྱིབ་བྱེད་དང་། བན་ཚུན་བརྟེན་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྣང་
 ལ་བྱས་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པའི་བདེན་
 འཛིན་གྱི་མ་རིག་པའི་རོར་གཟུགས་སོགས་བདེན་པས་ན་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལའང་ཐལ་རང་མ་ཐུན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་
 འབྱེད་མི་འབྱེད་ཐལ་རང་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ལུགས་འདིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་
 རྣམས་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐ་སྣང་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་
 པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀར་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་
 འབྱེད་ལ། རང་རྒྱུད་པས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་བྱེ་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ལུགས་འདིར་ཡང་རིགས་
 ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྣང་པའི་ཤེས་པའི་ངོ་ཅམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་
 དབྱེ་རུང་སྟེ། ལྷ་མའི་རྟ་དང་རྟ་དངོས་ལ་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་འཛིན་གྱི་
 དབྱེ་བ་མི་འཐད་ཀྱང་ཐ་སྣང་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་ཐ་སྣང་ཐོབ་ཏུ་
 རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མ་དང་ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 ཡང་ལོག་གཉིས་འབྱེད་ཀྱང་དེའི་རོར་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་པ་དང་། ཀུན་
 རྫོབ་པའི་ཚོས་རྣམས་རིགས་ཤེས་དང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པར་
 འཛོག་ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ལོག་པར་འཛོག་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་དམ་

དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྐྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ལོག་པའི་
 ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གང་རུང་དུ་འཛོག་མི་རུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་
 པ་དེ། འཛིག་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་
 གཞི་ནི། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་དང་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་ལྗངས་མ་བསྐྱེད་པའི་དབང་
 ཤེས་ལྡན་ལྟུང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྐྱོད་པའི་
 ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ལོག་པའི་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གང་རུང་དུ་འཛོག་རུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། འཛིག་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྐྱུ་མའི་དཔེ་བདུན་དང་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་ལྗངས་པ་སྐྱེད་
 པའི་དབང་ཤེས་ལྡན་ལྟུང་། དེ་ལྟུང་ལ་དེ་དེ་ལ་ལུལ་ལུལ་ཅན་གཉིས་གཉིས་ཡོད།
 དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྐྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ལོག་
 པར་འཛོག་མི་རུས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ལུལ་ཅན་དེ། འཛིག་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་ལྟོས་
 པའི་ལུལ་ཅན་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་འབྲའི་རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྐྱོད་
 པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ལོག་པར་འཛོག་རུས་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ལུལ་ཅན་དེ།
 འཛིག་རྟེན་ཤེས་འོ་ལ་ལྟོས་པའི་ལུལ་ཅན་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་དེ་ལའང་རང་
 ཡིན་ཀྱི་དབང་ལོ་དང་། ཤེས་པ་དང་། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་ལྡན་གསུམ་གསུམ་ཡོད། དོན་དམ་
 དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྐྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ལོག་པར་
 འཛོག་མི་རུས་པའི་ལུལ་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ། འཛིག་རྟེན་ཤེས་འོ་
 ལ་ལྟོས་པའི་ལུལ་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ལ་
 མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྐྱོད་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ལོག་པར་འཛོག་རུས་པའི་ལུལ་ཀྱི་རིགས་

ལྷ་གནས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དེ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོལ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ལོག་པའི་མཚན་
 ཉིད། རྣམས་འདིའི་བདེན་པ་ནི་རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་རོ་
 ཅམ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་རུང་གི་དོན་ལ་བྱེད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ལ་
 མི་བྱེད་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མ་སྦངས་ཞེས་པའི་ཡང་
 དག་དང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་རོལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁས་ལེན་ཅེས་པའི་
 རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་སྡུ་བྱི་གཉིས་དོན་གཏན་ནས་མི་མཚུངས་ཏེ། སྡུ་མ་ནི་རང་ངོས་
 བས་གྲུབ་པ་དང་། བྱི་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་
 པའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་རུང་གི་དོན་ལ་བྱེད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་
 ལྟོང་ཉིད་བཅུ་བྱུག་དང་། དེ་ལས་བསྐྱུས་ན་ལྟོང་ཉིད་བཞི། མདོར་བསྐྱུས་ན་བདག་
 མེད་གཉིས་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་ལྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུའི་ནང་ནས་དོན་དམ་ལྟོང་གཞིར་བྲས་པ་
 ལྷ་དང་ཀུན་རྫོབ་ལྟོང་གཞིར་བྲས་པ་བཙོ་སྡུ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དོན་དམ་ལ་སྦྱས་
 བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དབྱེ་ན། ཡུལ་དོན་དམ་དང་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད།
 དང་པོ་ལ་དོན་དམ་དངོས་དང་། མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་དང་ཡུལ་
 ཅན་རྣམས་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་དང་ཡུལ་ཅན་
 རྣམས་གངས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལྟོང་ཉིད་མདོན་སྐྱུ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མདོན་སྐྱུ་གྱི་ཚད་མ་དེ་དང་པོ་དང་། ལྟོང་ཉིད་དོན་སྐྱུའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དབག་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་གཞིར་འཇོག་ཐ་སྙད་བདེན་པ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ། སྐྱུ་བའི་ཚོས། ཀུན་རྫོབ་པ། ལྷང་ཚུལ་དང་གནས་
 ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཚོས་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུ་དོན་ལ།

དབྱེ་གཞི། བྱངས་ངེས། གཅིག་ཐང་ད། རྟོགས་རིམ། མཚན་ཉིད། སྣ་བཤད། དབྱེ་ག
རྣམ་བྱངས་ཉེ་བརྒྱད་ཀྱིས་མདོར་བྲིལ་ཉེ་བཤད་པ་འདི་ཉིད་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དོན་
རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱོད་པའི་སྡེ་མིག་ཏུ་འབྱེད་དགོས་སོ། །

སྤྱོད་ལ། ལུགས་འདིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་ལ་གཞུང་གིས་བཅད་དང་བསྐྱུན་ན། ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། བདག་འདྲིན་ཐོ་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྲད་
པར་དང་། སྤྱི་དོན་འདོད་པ་སྡེ་སྐྱབས་སྤོགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་གསུམ་དང་། ཀུན་གཞི་མི་
འདོད་ཚུལ་དང་། རང་རིག་འགོག་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་
ལེན་པ་སྡེ་དགག་སྤོགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་གསུམ་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་
གཞུང་འདིར་བཤད་པའི་ཁྲད་ཚོས་དུག་གི་སྡེང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདྲོག་པ་དང་།
དུས་གསུམ་འདྲོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་བསྐྱུན་པས་ཁྲད་ཚོས་བརྒྱད་
དང་། དཀའ་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་ཟིས་གཉིས་ཀར་སྲར་གྱི་དུག་གི་སྡེང་དུ། རང་
མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རི་སྡེད་བ་མཁྱེན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་
པ་གཉིས་བསྐྱུན་ནས་བརྒྱད་དུ་མངོད་ཀྱང་རྗེའི་དངོས་ཚོམ་རྣམས་སུ་དཀའ་གནས་
བརྒྱད་ཅེས་མིང་དངོས་སུ་ཐོན་པ་མེད་པར་མ་ཐད། རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་
པའི་གནད་ལ་སྐྱབས་པའི་སྤྱོད་མཐའ་ལ། སྤྱོད་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། སྤྱི་དོན་དང་ཀུན་
གཞི་ཡོད་མེད་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཁྲད་པར་དང་། བཅད་ལེས་ཚད་མ་དང་
ཐ་སྡེད་ཁྲད་པར་དང་། ཡིད་མདོན་དང་རྣམ་འབྱོར་མདོན་སུམ་ཁྲད་པར་དང་། བདེན་
བཞིའི་རྣམ་པ་དང་དུས་གསུམ་འདོད་ཚུལ་ཁྲད་པར་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་དང་

འབྲས་བུའི་འཐད་པ་རྩོད་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་རང་རིག་མི་བཞེད་པ་
 དང་། མངོན་སུམ་དང་འགོག་བདེན་ཁྱད་པར་དང་། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གྱི་ཁྱད་
 པར་དང་། སྐྱིབ་གཉིས་དང་སྦྲངས་ཚུལ་ཁྱད་པར་དང་། མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་གྱི་
 ཁྱད་པར་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་བཅུ་གཅིག ། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱད་ཚོས་བཅུ་
 གཅིག་གམ་སྟེ་ན་ཉེར་གཉིས་སོགས་མང་དུ་ཡོད་དོ། ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱད་ཚོས་བརྒྱད་
 ཅེས་གྲགས་པ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་བྱུང་མཐའ་འབྲེལ་
 གྲེད་གཞན་དང་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཞིག་གཙོ་བོ་
 རྣམས་བརྗོད་ན། ཞེས་པ་དང་བསྟུན་ནས་ལྷུང་སྐྱེའི་བྱུང་མཐའ། རྣམ་པར་དག་པའི་
 བྱུང་མཐའ་འབྲེལ་གྲེད་གཞན་དང་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཙོ་བོ་
 བྱི་དཀའ་བའི་གནས་བརྒྱུད་དུ་བསྐྱེས་ནས་འཆད་པར་རང་རེའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 གྲགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟུན་མོང་མིན་པའི་བྱུང་མཐའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་
 བྱས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡང་ལོག་མི་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱང་ཁྱད་ཚོས་བརྒྱད་པོ་འདི་
 འདྲའི་གཙོ་བོ་མིན་པའི་ཁྱད་པར་མི་རིགས་པས། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་
 ལས་དངོས་སུ་ཐོན་པ་བརྒྱུད་བྱུང་བ་ལས་དེར་གྲངས་དེས་པ་མིན་པ་རྣམ་བཤད་དེ་
 ཉིད་ལས། སོགས་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་སྐྱེ་བྱུང་བས་ཤེས་སོ། ། གྲངས་བརྒྱུད་
 འདྲེན་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་མཐའི་
 གཙོ་བོ་ལ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཅི་རིགས་པ་བརྒྱུད་དངོས་སུ་བསྐྱེན་ནས་
 གཞན་ལུགས་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཚོགས་ཀྱུ་གལ་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་འགོག་པ་དང་། ཞིག་པ་

དངོས་པོར་འདོད་པ་གཉིས་ཐལ་འགྲུར་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གྲུབ་མཐར་མི་འཐད་
 དེ། གུན་གཞི་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་འགོག་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་བྱེ་སྤྲུས་ཀྱང་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྲུ་བ་སོགས་རྗེ་ལ་དགག་བར་མི་འགོ་སྟེ། གུན་གཞི་མི་འདོད་
 པ་ཙམ་དང་། རང་རིག་འགོག་པ་ཙམ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་འདོག་ཚུལ་ཙམ་ཐལ་
 འགྲུར་བའི་ཁྲད་ཚོས་སྤྲུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཚོགས་
 སུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འགོག་འཇགས་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་དང་། དུས་གསུམ་འདོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲད་ཚོས་གཞན་རྣམས་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་ལ་
 སུག་ཚུལ་ཤེས་སྤྲུ་ཡང་། སངས་རྒྱུས་གྱིས་ངེ་སྟེད་པ་མཁུན་ཚུལ་འཇགས་འདིའི་
 ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྲད་ཚོས་སྤྲུ་འགྲུར་བ་དང་། དེ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་
 པ་ལ་སུག་ཚུལ་ནི་སྟོང་པས་རྟེན་འབྲུང་ལ་མི་གཞོད་པའི་སྐོ་ནས་མཁུན་པ་ལ་བྱེད་
 དམ་བཟླ་གོ། སྟོང་ཐུན་ལས། འདིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ན་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་
 ཡོད་ཀྱང་། འདིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ན་ཡོད་པའི་དབྱེ་བ་དེ་ཐལ་འགྲུར་བ་རང་འཇགས་
 ལ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན། ཞེས་དང་། འདིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ན་ཡང་ལོག་
 གཉིས་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་། འདིག་རྟེན་པའི་སྐོ་སྤྲུན་སྤྲེས་རང་དགའ་བས་
 ཡང་ལོག་གཉིས་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འདིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟེད་པའི་ཚད་
 མས་ཡང་ལོག་གཉིས་སྤྲུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཉེ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་
 དུ་ཁས་སྤངས་ནས་རང་འཇགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་སྤྲུ་བ་ནི་རིགས་པ་སྤྲུ་བའི་
 ཚུལ་ལས་འདས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་རྣམས་འདིག་རྟེན་

སའི་སློབ་གང་གི་འཇིགས་སྤངས་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་སློབ་ཅི་བདེན་འཇིགས་ཡིན་
 བས་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་དང། འཇིགས་ཉེན་པའི་ཤེས་དོན་ཡང་དག་
 དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། འཇིགས་ཉེན་གྱི་ཤེས་དོན་
 ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔལ་
 རྣམ་ལྔ་བས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ལ། བདག་གི་སྒྲུ་མ་ཡང་མི་བཞེད་ཅིང་། གཏུན་
 ཉམས་ཁས་སྲུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། འཇིགས་ཉེན་པའི་སློབ་རང་དགའ་བའི་དོར་ཀ་བུམ་སོགས་
 ཀུན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང། སློབ་གང་གི་དོལ་སྟོས་ནས་བདེན་པར་འཇོག་པའི་
 སློབ་དེའི་དོལ་སྟོས་ནས་བརྒྱན་པར་འཇོག་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ། ལེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་དུ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇིགས་ཉེན་པའི་
 ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་པ་མ་གཏོགས་འཇིགས་ཉེན་པའི་
 ཤེས་དོན་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་རྗེས་མ་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ཤེས་པ་གང་
 ལ་སྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ནི་
 ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན། གང་ལ་སྟོས་ནས་གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་པར་
 འཇོག་པའི་ཤེས་པ་དེ་བདེན་འཇིགས་མ་ཡིན། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་
 དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པར་རྗེས་གསལ་བར་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་ལས། དེ་ཡང་འཇིགས་ཉེན་
 པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 འཇོག་གི་འཕགས་པའི་གཞིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིགས་ཤེས་ལ་སྟོས་ནས་
 མིན། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་བའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་གང་ལ་

ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ནི་
 ཡིན་ཚུལ་ལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་མི་དཔྱད་པའི་ཐ་སྐྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་
 རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དབང་ཤེས་རྣམས་སྤང་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བར་འབྱ་ཡང་། འཇིག་
 ཉེན་པའི་འོར་སྤང་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སློབ་ལས།
 གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་གཞོན་མེད་རྣམས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་
 གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་དང་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ལོག་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་
 པ་དེ་གཉིས་ཀ་ཐ་སྐྱེད་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚ་འབྲུག་གི་རྣམ་བཤའ་གཉིས་
 ཀ་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རྒྱལ་གིས་བརྩུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་
 དོན་དང་དེ་ལས་བསྒྲོག་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པར་འཇོག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་
 པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཉེ། དེ་དག་རིམ་ལྡན་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་
 པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་ལས། འཇིག་རྟེན་བཤམ་ཐ་
 སྐྱེད་པའི་ཚད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་གི།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟོན་ཐུན་དང་ཡིག་ཚར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་བརྟེན་
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཚིག་ལ་དབྱུད་པ་བྱེད་དགོས་པར་གསེར་འབྲེང་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ། བཤའ་པའི་རྣམ་གངས་ལ་དེ་ལྟར་བྱུང་དམ་སྟུམ་ཞེས་
 བཤའ་དོ། །དེ་ལ་བདག་གི་སློབ་མ་འངས་པའི་དབྱུངས་འདི་ལྟར་གསུངས་ཉེ། དང་པོ་

ལ་ཁྱབ་བ་མེད་དེ། ལམ་རིམ་ཚུང་དུ་འཛིག་ཏེ་ལམ་འཛིག་ཏེ་བའི་ཤེས་བ་ལ་ལྟོས་
 བས་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་བ་ལ་ལྟོས་
 བའི་འཛིག་ཏེ་བའི་ཤེས་འོན་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་བ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། འཛིག་ཏེ་བའི་དོར་སྤང་བ་དང་ཟུང་ས་
 ལྷ་མ་ལུག་པའི་དོན་ཡོད་བ་དང་མེད་པའི་སྟོན་ལས། ལས། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་
 ཤེས་གཞོན་མེད་ཚུམས་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་སྤྱད་པའི་ཤེས་བ་ལ་
 ལྷང་བ་དང་ཟུང་ས་ལྷ་མ་ལུག་པའི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་མི་བྱས་པའི་ཀྱང་རྫོང་ཡིན་བ་
 དེ་འཛིག་ཏེ་བའི་ལམ་འཛིག་ཏེ་བའི་ཤེས་འོར་སྤངས་འདིའི་ཡང་དག་ཡིན་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་བ་ལ་ལྟོས་པའི་འཛིག་ཏེ་བའི་ཤེས་
 དོར་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་ཡིན་ན་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དོར་མ་ལུག་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ན་མ་ལུག་པའི་དོན་དམ་
 ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་དོར་སྤོས་བ་ཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་སྟོས་བ་ཉིས་ཆར་དང་
 བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡོད་མི་དགོས་པ་འེ་རེ་ནས་རང་གི་བདེན་གཉིས་ལས་བཤད་བ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་ཏེ་བའི་ཤེས་འོ་ཞེས་བ་ཡང་ཤེས་བ་དེའི་འཛིན་
 ལྷངས་ཀྱི་དོ་ལ་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རིགས་ཤེས་རྟོག་གི་དོ་ཞེས་བ་
 དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་དོ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རིགས་ཤེས་རྟོག་
 དཔག་གི་དོར་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་བ་ཡིན་ཡང་དེའི་རེས་པའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་
 དོར་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་རིགས་ཤེས་

རྗེས་དཔག་གི་རྩོམ་མ་ཐུན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ཞེས་པ་དེའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་ཐུན་པའི་
 དོན་དམ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེའི་རེས་པའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་རྩོམ་
 མ་ཐུན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དེའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་རྩོམ་ལུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 མ་ཐུན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ངེ་ལྟ་བ་
 གཞིགས་ངོར་སྟོང་ཉིད་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན། ཁྱེད་
 རང་ལྟར་ན་འཛིན་ཉེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་
 ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཞིབ་ཆ་རིགས་པར་ཐལ།
 འཛིན་ཉེན་པའི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་ཀྱང་འཛིན་ཉེན་ཤེས་
 རྩོམ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཞིབ་ཆ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན།
 རང་གིས་འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཞེས་ཡང་ཡང་གྲིས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་
 ལོ། །སྟོན་བར་བ་གཉིས་མི་འཇུག་སྟེ། སྟོང་ཐུན་རང་གིས་ཀྱང་ཤེས་པ་གང་ལ་ལྟོས་
 བས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེད་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་
 པ་ལ་མི་བྱེད། འཛིན་ཉེན་པའི་ཤེས་པ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་
 པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀར་
 ཡིན་ལུགས་ལ་མི་དཔྱོད་པའི་འཛིན་ཉེན་གྱི་སྟོ་ལྟན་སྟེས་རང་དགའ་བ་སྟོ་བྱར་གྱི་
 འཇུག་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ། རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཟུགས་བརྟན་
 སོགས་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ཏུས་ཤིང་། རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱད་
 བཞིན་དང་ཀ་བུམ་སོགས་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་ཏུས་པའི་ཐ་སྣང་པའི་
 ཚད་མ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། འཛིན་ཉེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་

ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་རོན་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་བ་ཡང་། ཞེས་སོགས་སྐར་བྲངས་བ་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མིག་ཤེས་ལ་བྱང་བཞིན་ལྟ་བུར་སྐར་བའི་མིག་ཤེས་དང་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ཀ་ཡང་སྐར་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཛིག་རྟེན་བ་རང་དགའ་བ་དག་གིས་ཀྱང་རྟོགས་ལ། བྱང་བཞིན་ཞི་ཚགས་གི་སྐོ་ནས་ཀྱང་སྐར་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཛིག་རྟེན་བ་རང་དགའ་བ་དག་གིས་རྟོགས་མི་རུས་པས་འཛིག་རྟེན་བ་རང་དགའ་བའི་ཤེས་རོན་དེ་གཉིས་ལ་སྐར་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱང་བར་ཡོད་ལ། ཞེས་དང་། ཀ་བྱུམ་སོགས་དང་དེ་སྐར་གི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རོན་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སྐོ་བྱར་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྐོ་རང་དགའ་བའི་རོན་ཇི་ལྟར་སྐར་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྐར་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྐོར་བར་རྟོགས་བ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ངེས་པར་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཚམ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐོར་བྱུན་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་བ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མི་འབྱེད་ཅེས་བ་དེའི་ངེས་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མི་འབྱེད་ཅེས་བ་ཡིན་པ་ནི། དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ། ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཁས་སྐྱངས་ནས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི་རིགས་བ་སྐྱ་བའི་ཚུལ་ལས་འདས་བ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་ནམས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྐོ་གང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ངོན་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་སྐོ་ནི་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་ཚད་མར་མི་

རྒྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་ཉུགས་གཉིས་བཀོད་པས་ཉུགས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཉུགས་
 ཕྱི་མ་འདི་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མའི་འཛིན་སྐྱད་ས་གྱི་
 ཡུལ་ལ་ལྷོས་ནས་འཛོག་པ་གཟུགས་སོགས་འཛིན་སྐྱད་ས་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡང་དག་ཏུ་
 གྲུབ་པའི་སློབ་ཤིན་པའི་འཛིན་ལས་མེད་པས་དེ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མར་ཁས་ལེན་
 བསམ་པ་ཡིན་ན་དེ་ཚད་མ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རྒྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རོལ་པོ་ལ་གཞི་དུ་
 གྱེད་བཀོད་པ་ལས། རང་གྲུགས་ལ་འཛིགས་ཉེན་ཤེས་དོལ་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་
 པའི་འཛིགས་ཉེན་ལ་བདེན་འཛིན་འཛོག་བཞེད་པ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་
 སོགས་གང་ལ་ལྷོས་ནས་ཡང་དག་ཏུ་འཛོག་པའི་འཛིགས་ཉེན་ཤེས་པ་ལ་སློབ་དུང་གྱི་
 འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཐ་སྐྱད་ཚད་མ་འཛོག་པ་སྐྱར་བྱངས་པའི་སློང་ཐུན་གྱི་
 ལུང་རྣམས་སུ་གསལ་པའི་ཕྱིར་དོ། །བཞི་བས་ཀྱང་མི་གཞི་དེ། ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་
 མ་ལ་ལྷོས་ནས་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད། དེ་ལ་ལྷོས་ནས་ཡང་དག་
 གུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་གུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་ཡང་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་སྐས་གྱི་ཐུ་བོས་
 ཀྱང་བཞེད་མོད། སློང་ཐུན་ལས། འཛིགས་ཉེན་པའི་ཤེས་དོན་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་
 གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་གྱི། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། དོན་དམ་
 ད་ཤེད་པའི་སློབ་ལ་ལྷོས་པར་རང་སློབ་ས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་སྐྱད་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་
 པར་ཉུགས་མི་རུས་པའི་འཛིགས་ཉེན་པའི་སློབ་དང་དགའ་བ་གཅིག་ལ་ལྷོས་ནས་བདེན་
 བརྒྱན་གཉིས་ཀའི་གཞི་མ་ཐུན་འཛོག་མི་རིགས་ཤིང་། དེ་ལྟའི་གཞི་མ་ཐུན་ཡོད་པར་
 རྒྱ་བས་མ་གསུངས་ལ་རྗེས་ཀྱང་མི་བཞེད་གསུངས་པ་ལས། སློབ་དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ཡང་
 དག་དང་སློབ་གུན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་འཛིགས་ཉེན་ཤེས་དོལ་ལྷོས་པའི་

ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མི་འདོད་ཅེས་གསུངས་པ་མིན་པ། རྫོགས་གི་དོ་ལ་ལྟོས་ནས་
 བདེན་པར་འཛོག་པའི་རྫོ་དེའི་དོ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱན་པར་འཛོག་པ་ཏུ་ཅང་ཟལ་བའི་
 སྲིར་ཞེས་ཉམས་འགོད་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་སྲིར་དང་། རྫོགས་ལ་ལྟོས་ནས་
 བདེན་པར་འཛོག་པའི་རྫོ་ཞེས་བའང་གཟུགས་སོགས་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་
 ཉོགས་མི་རུས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་རྫོ་རང་དགའ་བའི་ཚད་མ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི།
 བདེན་འཛིན་ལ་གོ་བ་གཏན་ནས་མི་རུང་བའི་སྲིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱ་
 བཤད་སྐབས་བདེན་འཛིན་གྱི་དོར་བདེན་ཞེས་པ་དེའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་དོ་ལ་གོ་
 དགོས་ཤིང་། འདིར་འཛིག་རྟེན་པའི་དོར་བདེན་ཞེས་པ་གང་གི་དོར་ཡོད་པའི་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ཚད་མ་རང་དགའ་བ་དེས་རང་ལ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཉོགས་མི་རུས་
 པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིར། སྐབས་འདིའི་སྟོང་སྐྱབ་གྱི་སྤང་དོན་དེ་ལྟར་བཀའ་བའི་སྐྱ་
 བས་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྲེལ་བ་འདི་ཡབ་རྗེ་སྐུ་མ་སྐུལ་ལྡན་ཀྱི་
 མཚོ་ཁོ་ནའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ཏེ། རྗེ་དེའི་གསུང་ཐེན་ལྟ་བུ་སྤིང་གི་བདུད་ཅི་
 ལས། ཚུ་ལྟ་བུ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་དོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་
 དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱ་བ་དང་རྗེ་སྐུ་མས་གང་དུ་ཡང་མ་མཛད་པར་སྟོང་
 སྐྱབ་དུ་གསལ་ཡང་། ལམ་རིམ་རྒྱུང་དུར་ཚུ་ལྟ་བུར་འཛིག་རྟེན་ཤེས་དོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
 ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛོག་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། དེ་ཡང་ཚུ་ལྟ་བུ་དེ་ཀུན་
 རྫོབ་བདེན་པ་ཡང་ཡིན། འཛིག་རྟེན་ཤེས་དོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་གཞི་
 མ་སྐྱབ་དུ་འཛོག་པ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་བས། དེ་ལྟ་བུ་ཡབ་སྐུས་གཉིས་དགོངས་པ་
 གཅིག་ཏུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྟོན་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་གཞན་

གྲིས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །ཞེས་འདོམས་པར་མཛད་དོ། །ཐལ་འགྲུར་
 བས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མི་བཞེད་ཅེས་པའི་ཡང་དག་དང། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་བཞེད་ཅེས་པའི་ཡང་དག་གཉིས་ཀ་རང་མཚན་ལ་
 གྲེད་པ་མིན་པར་སྲི་མ་འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་བསམ་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་ཞེས་
 པའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་རུང་གི་དོན་ལ་གྲེད་པ་དང། བདེན་འཛིན་གྱི་དོར་བདེན་གྲུབ་ཡོད་
 གྲང་འཛིག་རྟེན་ཤེས་དོར་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་དང། སྐབས་འདིར་གཟུགས་སོགས་
 ཡང་དག་དང་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ལོག་པར་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོན་ལ་
 ལྟོས་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་ཤེས་དང་བདེན་འཛིན་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་པ་
 མིན་པ་དང། སྐབས་འདིའི་ཡང་ལོག་འཛོག་གྲེད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་སློབ་ཁ་
 རྩོགས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་སློ་
 མི་དགོས་པ་དང། ཐལ་འགྲུར་བས་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་པ་འཛིག་རྟེན་དང་སློ་བཞུན་
 ཞེས་པ་ཡང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཚོས་གང་ལ་
 ཡང་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ལྷང་བའི་དོན་དེ་སློ་ལ་དེ་
 ལྟར་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་དོན་གྱི་ཡིན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཡིན་སྟམ་དུ་
 མི་དཔྱོད་པའི་ཤེས་པ་མ་བརྟགས་པར་འཇུག་པ་ནམས་སོ། །དེ་ཉིད་ལ་མ་དཔྱད་
 པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། བརྟག་པ་ཡེ་མི་གྲེད་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བརྟགས་དོན་བཅའ་ནས་མི་འཛོག་པར་སྤང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཛོག་པའི་
 དོན་ཏེ། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་གྲུབ་མཐའ་
 ལྟོ་བཞུར་མ་བཞུར་སུ་ལ་ཡོད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པ་འམ་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་

བའམ་མ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པ་ཞེས་པ་
འཇིག་རྟེན་གྱི་གན་པོ་གྲུབ་མཐས་སྒོ་མ་བསྐྱར་བ་ཁོ་ནར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་
བར་བྱ་བ་ལྷག་མ་ནི་འདིར་མངས་དོགས་པས་དབུ་བ་ལྷན་ཚོས་རྗེའི་འཇུག་འགྲེལ་
དང་བདེན་གཉིས་ལས་ཤེས་པར་བྱལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར། གང་ཟག་དང་ཚོས་དོན་
དམ་པར་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱད་སྤྱོད་བཤད་པ་ལྟར་སྤོང་
གཞིའི་སྒོ་ནས་འདོག་དགོས་ལ། དེའི་སྤྱིར་ཚོས་བདག་ཁས་ལེན་ན་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་རྟོགས་མེད་པས། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་
ངོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་ཚོས་ལ་བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་མི་འདོར་ན་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་བདག་མེད་
གཉིས་རྟོགས་དགོས་སོ། །འདི་ནི་རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་བ་དང་རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས་
ཤེས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤྱི་མའི་དོན་སྤྱི་འགྲེལ་གསལ་ཞིང་། རིན་ཆེན་སྲེང་བའི་དོན་ནི།
སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་བསམས་ཏེ་སོང་བ་ལས་རྒྱུ་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་རྒྱུ་སྤྱད་ཡོད་པ་དེ་
མེད་པར་འདྲིན་པ་ནི་རྒྱུན་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྤྱད་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྲིག་
རྒྱུ་སྤྱི་སྤྱིའི་འཇིག་རྟེན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་སྤྱད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་
སྤྱིས་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འདྲིན་པ་དེ་ནི་སྤོངས་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྤོངས་པ་ཡོད་
ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ལོ། །ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡོད་པ་བ་ནི་དེའི་
དབང་གིས་བདེ་འགོ་དང་། ལས་འབྲས་ལ་སྤྱད་པ་འདེབས་པའི་མེད་པ་བ་ནི་དེའི་

དབང་གིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བས་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དེ་ཅམ་ལས་མེད་ན་ངན་འགྲོར་
མ་ལྟར་ཡང་འཁོར་བར་འཁོར་ལ། མཐར་ལྷ་གཉིས་ལ་མི་རྟེན་པའི་འཕགས་པ་ནི་
གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
བས་ཐར་བ་འཕོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །དེ་ནི་དར་རྟེན་གྱི་ལྷ་བ་ཏེ། ཅུ་ཤེད་རྟེན་ཆེན་
དུ་རྐང་པ་གཉིས་པའི་མེད་འཛིན་གྱི་རྫོངས་པ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་
བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཞེས་སོགས་གོ་སློབ། །

འདིར། ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་
ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དང་།
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་གསུམ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ལ། ས་བཅུ་བ་ལས། གྱེ་
རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་བའི་བུ་
མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷག་བསམ་བརྟན་བས་ཞུས་པ་ཚིག་
གསལ་དུ་བྲངས་པ་ལས། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་རྒྱ་མ་མཁའ་གྱི་རོལ་མོ་བྱང་
བའི་ཚོ། ཞེས་སོགས་དང་། བསམ་གཏན་དཔེ་མ་ཁྲུང་གྱི་མདོ་ཚིག་གསལ་དུ་བྲངས་
པ་ལས། འཇམ་དབལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་
མ་མཐོང་བས། ཞེས་སོགས་དང་། རོ་རྗེ་གཙོད་པ་ལས། རབ་འབྱོར་འདི་ཅི་སྟམ་དུ་
སེམས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་འདི་སྟམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་
ཐོབ་པོ་སྟམ་དུ་སེམས་སམ། ཞེས་སོགས་དང་། ཉི་མེད་ལས། འཇམ་བུའི་གྲིང་འདི་
དགེ་སློང་ལྷ་རིའི་བུ་དང་མོ་ལྷ་འགལ་གྱི་བུ་ལྷ་བུ་ཤ་སྟག་གིས་འདམ་བུའི་ཚལ་ལ་
སོགས་པ་ལྟར་གང་བའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས། ཞེས་སོགས་དང་། ལུས་ཚིག་

གསལ་དུ་བྲངས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྷུང་པ་ཆེ་ག་
 གསལ་དུ་བྲངས་པ་ལས། གང་དག་བདེ་ག་ཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྐྱམ་
 དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ས་བཙུ་པའི་ལུང་འཇུག་འགྲེལ་དུ་བྲངས་མོད་
 འཇུག་འགྲེལ་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་ལྗེའི་གངས་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་བྱའི་མདོར་བཤོད་པ་
 ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བཙུ་པའི་མདོས་ཉན་རང་ལ་ཚོས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་པའི་ཁྱད་ས་བསྟན་པ།
 ཞེས་ས་བཙུ་པ་ཁྱད་ས་བསྟན་པའི་གངས་སུ་མ་མཛད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་ཐེག་པ་
 ཚེན་པོའི་མདོ་སྡེ་མང་པོར་ཉན་ཐོས་ཚེན་པོ་དུ་མས་བཅོམ་སྟན་འདས་དང་ཁྱུས་
 ལན་བྱས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱིས་ལན་དང་། ཉན་ཐོས་མན་
 ཚུན་བྱིས་ལན་ལ་སོགས་པའི་སློན་ལྷན་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏོར་
 ལ་པའ་པ་དང་། སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཏོར་ལ་པའ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་
 གསུངས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཚུང་བཤད་ཀྱང་མ་
 རྟོགས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་མདོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྟོང་སྟན་
 ལས་གསུངས་སོ། །ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལ། འཇུག་འགྲེལ་དུ། གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་
 རྗོས་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཙུ་པའི་རྩ་འགྲེལ་དུ། གང་སྐྱབ་
 བསྐྱལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྐྱངས་པ། ཞེས་སོགས་བྲངས་པ་དང་། ལུང་སྟན་ཚེགས་
 ལས། ཀུ་རྒྱ་ཡ་ན། གང་གི་བྱིར་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་པལ་ཆེར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་
 ཉིད་ལ་མདོན་པར་ཞེན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་གཞན་ལས། དགེ་སྟོང་མཐོང་

བའི་ཚོས་ལ་ལྷ་དཔལ་ལས་འདས་པ། ཞེས་སོགས་ཏེ་སྤྱི་མ་གསུམ་རིམ་པར། རིན་
 ཚེན་སྤངས་པར། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །སོགས་དང། རྩ་ཤེ་ལས། བཙུག་
 རྩལ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །སོགས་དང། རིགས་པ་འཇུག་ཏུ་བར། མ་རིག་རྒྱུ་
 གྱིས་བྱུང་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཤད་བྱའི་མདོའོ། །བསྟན་བཙུག་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་
 བེ། རྩ་ཤེ་ལས། བཙུག་རྩལ་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །ཞེས་སོགས་དང། རིན་ཚེན་
 སྤངས་པ་ལས། རི་སྤྱིད་བྱུང་བོ་འཛིན་ཡོད་པ། །ཞེས་སོགས་དང། རི་སྤྱིད་མིག་ནི་
 འཇུག་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་དང། དེ་བཞིན་སྤྱི་བུ་ལྷ་བྱ་ཡི། །ཞེས་སོགས་དང།
 ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །ཚེས་སོགས་དང། རིགས་པ་འཇུག་ཏུ་བ་ལས། ཡོད་
 པས་རྣམ་པར་མི་གོ་ཏེ། །ཞེས་སོགས་དང། སྤྱིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད། །ཚེས་
 སོགས་དང། མ་རིག་རྒྱུ་གྱིས་བྱུང་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་དང། ཚོས་དབྱིངས་
 བསྟོད་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀྱང་ཏུ་མ་ཤེས་ན། །ཞེས་སོགས་དང། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པར་བསྟོད་པ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱལ། །ཞེས་སོགས་དང། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཞི་བ་ནི་མོངས་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ནི་
 མདོན་རྟོགས་རྒྱལ་ལས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་མྱེད། །ཞེས་སོགས་དང།
 རྒྱུད་རྒྱ་མ་ལས། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །ཞེས་སོགས་དང། རྒྱུད་རྒྱ་ཐོགས་
 འགྲེལ་ལས། མདོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྟོང་བ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང།
 རྒྱུད་འཇུག་ལས། བདེན་པ་མཚོང་བས་གོ་ལ་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཚད་ལྡན་
 གཞན་གྱི་ལྷགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ་རྒྱས་པར་སྟོང་བུན་ཚེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་
 ཤིང། ཉན་རང་ལ་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཡོད་པའི་སྐབས་བྱེད་རྒྱ་ན་མེད་པ་ནི་

ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིག་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་དེག་པར་གསུངས་པ་
 འདི་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཚོང་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་ཉན་རང་ལ་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པ་
 རྟོགས་པའི་སྐབ་ཤེད་ཆེན་པོ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིག་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མ་
 དེག་པར་འགྲུང་བ་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །རིགས་
 པ་ལ། འཇུག་པའི་རང་འགྲུལ་དུ། ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་ན་
 དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་ཉན་རང་དགར་བཅོམ་ཐེམ་གྱིས་
 གཞོན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་རང་གིས་སྤྲ་རྒྱས་སྤོང་མི་རུས་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་གསུམ་དང་། སྤོང་
 འཇུག་ཏུ་ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་ན་སེམས་བདེན་འཇིག་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས་
 ལམ་གྱི་སྤང་འདས་མི་འཐོབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མངོན་གྲུང་སྤངས་པས་ཐར་པ་
 འཐོབ་པར་འགྲུང་བ་དང་། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་སྲིད་པ་མ་སྤངས་པར་འགྲུང་བ་
 དང་། ལམ་གཞན་གྱིས་སྲིད་པ་མི་ལྡོག་པར་འགྲུང་བ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བསྐྱོམས་
 པས་དེ་ཞིག་མགོ་མནན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤང་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྲུང་བ་ལྟ་དང་།
 སྤོང་སྐྱབ་དུ་ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་ན་མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པས་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱང་སྤོང་
 རུས་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་སྤོང་བ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིག་
 སྤོང་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་ཐོན་
 སྤོང་བ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱིས་དེ་སྤོང་མི་རུས་པའི་ཁྱད་པར་
 མི་འཐུང་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལྷན་གསུང་འཇིག་
 རྣམ་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་ཅོམ་ལ་བྱས་ཚོག་པར་ཐལ་བ་དང་། ཚོས་དེ་ལ་བདེན་

འདྲིན་ཡིན་ན་ཚོས་དེ་ལ་བདག་འདྲིན་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞི་ཚོས་
 ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བར་འདྲིན་པའི་སྒོ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་
 བདག་འདྲིན་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་བ་དང་། འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པས་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱིབ་པ་
 རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཡོངས་བྱུབ་གྱིས་ཁྲུབ་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་མ་ལུས་པར་སྐྱོང་བ་ལ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་བར་འདྲིན་པ་སྐྱོང་
 དགོས་པ་དང་གང་ཟག་བདེན་པར་འདྲིན་པ་སྐྱོང་མི་དགོས་པའི་བྱུང་པར་མི་འཐད་
 པ་དང་། བདེན་སྐྱོང་གི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གསུངས་པ་ན་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མང་དུ་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སྟེ་བཅུ་གསུངས་སོ། །

སྐོན་ཀྱི་ འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་བཤའ་བ་དང་། དེ་ལས་བཤའ་བའི་རྩོད་
 སྐྱོང་གཉིས་ལས། ལྷ་མ་གཞུང་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྐོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་མེད་
 གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་བཤའ་བའི་སྐབས་སོང་ཟེན་པ་ལྟར་ལ། སྤྱི་མ་ནི། ཁོ་ན་དེ།
 ཉན་རང་འཕགས་པས་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་འདྲིན་ཉོན་
 སྐྱིབ་ཏུ་བཤའ་བ་མི་འཐད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཞུང་དོན་རྟོག་པ་སྐྱོང་སྤྱིར་
 དང་། །འདྲིན་པ་མི་སྐྱོང་སྤྱིར་དང་ནི། །ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱིས་གཞུང་བ་སྤྱི་རོལ་དོན་
 འདྲིན་གྱི་རྟོག་པ་རང་ལམ་དུ་སྐྱོང་རུས་ཀྱང་། རང་ཤེས་པ་བདེན་པར་འདྲིན་པ་རང་
 ལམ་དུ་སྐྱོང་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་
 གྱི། །ཉམས་སྤྱིར་སྐོབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །ཞེས་གཞུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ལུང་དེ་གཉིས་ནི་ཐབ་མའི་ལམ་གྱི་སྐོད་དུ་མི་

རུང་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་སྲིད་དུ་གསུངས་པའི་བྲང་དོན་
དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་
ཁྱབ་པར་བཤད་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་མཛད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པ་མིན་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་གིས་ཀྱང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་
སྲིད། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ན། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
རྟོགས་དགོས་པར་བཤད་པའི་སྲིད་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་སྲིད་ཆགས་
པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ཅོེ་ཞེས་སྟོན་
པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་སྤང་དུ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་འབྲུང་བའི་སྲིད་ཟེར།
གཞན་དག་འཕགས་པའི་གིས་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
ཡོད་པར་བཤད་པ་ལས་དེ་ལ་དེས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞང་ལྷང་མར་
རྟེན་ལས། འཕགས་པའི་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ནི། ནས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ལ་
དེས་བཟུང་དུ་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་
ཟེར་དོ། །འོན་ཀྱང་སྟོང་ཐུན་དུ། འཕགས་པའི་གི་ལྷགས་ལ་ཉན་རང་འཕགས་པར་
ཚོས་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་མེད་ཅིང་། རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་དེ་
དག་གི་ལྷགས་ལ་རྩལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཉན་རང་རིགས་

ཅན་སོ་སྤྱི་རྒྱུད་སྤྱིན་པ་དང་མ་སྤྱིན་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་མ་བསྟན་གཉིས་ཡོད་པར་
 འཕགས་སེང་ཡང་བཞེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུད་སྤྱིན་ཉན་
 རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་བཞེད་དེ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་
 འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་དང་། རོགས་འགྲེལ་ལས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་མཐོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཉན། ཉན་རོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་
 བ་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་བ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་འགའ་
 ཞིག་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་དོན་
 ཏུ་སྟོང་ལུག་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དབྱ་ཨམ་ཆེན་མོར། འཇུག་
 འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོར་ཉན་རང་པོར་ཉན་རང་དག་བཅོམ་དེ་དག་
 གིས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་སྤང་ཁམས་སྤྱི་མཆེད་རང་བཞིན་
 མེད་པར་ཤེས་ཏེ་བསྐྱོམས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་གསུངས་ཀྱང་། རང་
 འགྲེལ་དང་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཡང་དོན་དམ་པའི་སེམས་
 དང་པོར་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་སྟོན་ས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ལ་
 གསུངས་པ་བཞིན་དབྱ་མ་རྒྱུད་ཡང་མཛད་དོ། །རྗེ་བཙུན་དང་། ལྷན་ལུས་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུས་སུན་སྤྱང་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུས་
 སུན་སྤྱང་བས་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཞེན་ལུས་སུན་འགྲིན་པ་ལ་སྤང་
 པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ཡང་། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། གང་
 ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་པོར་རང་བཞིན་མེད་དོ་སྟེ།

དུ་མི་འཇིག་ཀྱང་སྐོ་དེས་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་སྤྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་དེས་
 པའི་དེས་ཤེས་འདྲེན་རྒྱས་པས་ན་སྤྱང་པོ་ལ་རང་བཞིན་སྟོ་འདོགས་པའི་སྟོ་
 འདོགས་གཅོད་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བདག་མེད་གཉིས་ལ་
 འཇུག་པའི་ཚེ་དང་པོར་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས། དེ་རྗེས་སྤྱང་
 སོགས་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་མ་ཁྲལ་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་
 ཀྱི་ཞེན་ལུལ་སྲུན་སྤྱང་ན་སྤྱང་པོ་བདེན་འཇིག་གི་ཞེན་ལུལ་སྲུན་སྤྱང་པས་མ་ཁྲལ་
 པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། དེས་རང་དུས་སྲུ་དང་དངོས་སྲུ་སྤྱང་པོ་ལ་བདེན་
 འཇིག་གི་སྟོ་འདོགས་མི་གཅོད་ཀྱང་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་འདོགས་དེ་བཅད་
 པ་ལ་དེས་དེ་བཅད་ཅེས་བཤད་པ་དང་། ཇི་སྲིད་སྤྱང་པོ་འཇིག་ཡོད་པ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྤྱང་པོ་བདེན་འཇིག་ལ་ལམ་གསུམ་སྐྱེད་པའི་
 རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞེས་སྟོར་བ་དང་། རང་ལུགས་སྤྱང་པོ་བདེན་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པས་སྤྱང་པོ་བདེན་འཇིག་གི་ཞེན་ལུལ་སྲུན་མ་སྤྱང་བ་དེ་སྲིད་དུ་གང་
 ཟག་གི་བདག་འཇིག་འཇུང་ཞེས་སྟོར་ཚུལ་སོགས་ཤེས་དགོས་ལ། ཇིགས་པ་
 རྣམས་ལ་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ལན་གདབ་ཚུལ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་སོགས་
 བརྟག་བྱ་མང་ཡང་མ་སྟོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་སྐྱིབ་དོས་གཟུང་བ་དང་། ཤེས་སྐྱིབ་དོས་གཟུང་
 བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷ་བའི་བདག་འཇིག་རྣམས་ཉོན་སྐྱིབ་དུ་བརྟན་པ་དང་།
 རང་རྒྱུད་པས་འདོད་པའི་བདག་འཇིག་རྣམས་ཀྱང་བཏགས་སུ་བརྟན་པའོ། །དང་

རོ་མི། དེ་ལྟར་བྱས་ན། ཞེས་སོགས་རྣམས་ དེ་ལ། གསལ་བར་བཤད་དོ། །ཡན་གྱིས་
 སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤངས་དང་རྒྱ་བས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་ནས། འཇིག་རྟེན་མི་འགྲོ་བའི་
 བར་གྱིས་འཁོར་རྩ་གཉིས་བཞག་པ་མི་འགལ་ཚུལ་དང་། དེ་མན་གྱིས་དེ་དག་
 འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཞེད་བར་བསྟན་པ་སྟེ། རྒྱུ་ལྡན་ལི་ཏ་ལས། སློབ་དཔོན་
 རྒྱལ་སྤེལ་རྒྱུ་བཞག་ཉིད་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤེལ་སྤྲོ་ཚོགས་གྱིས་
 ཉེན་བར་གཞིགས་ནས། དེ་དག་རྣམས་བར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་བར་བཞེད་པས། ཉན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདི་བཙུམས་སོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་སྤྲོ་
 རྒྱུ་བཞག་གྱིས་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཉེན་བར་རྣམས་དེ་ལས་གྲོལ་ཕྱིར་དངོས་
 པོའི་ཡང་དག་པ་རི་བཞིན་བསྟན་བར་བཞེད་ནས་རྩ་ཤེ་བཙུམས་ལ། དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཉིད་གང་ཡིན། བཤད་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དེ།
 མི་མཁས་པ་གཉི་སྤྲུག་གི་སྤྲུག་པས་སློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་བསྐྱེད་པ་ལ། དངོས་པོ་
 རྣམས་ལ་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་རྣམས་བར་རྟོག་པ་ན་དེ་དག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྦྱེད་
 བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། གཉི་སྤྲུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
 བར་འཇིན་པ་ན་ཆགས་སྤང་སྦྱེ་བ་དང་། གང་གི་ཚེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
 ཤེས་པའི་སྤང་བས་གཉི་སྤྲུག་གི་སྤྲུག་པ་བསལ་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་དངོས་
 པོ་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་མཁོང་བ་དེའི་ཚེ་ན་གནས་མེད་པ་ལ་དེའི་འདོད་
 ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་མི་སྦྱེད། ཞེས་རྟེན་འབྱུང་ཤེས་པས་བདེན་འཇིན་གྱི་ཞེན་ལུལ་

ལྷན་སྦྲུང་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚོང་ཚོ་ཆགས་སྒྲུང་མི་སྤྱེ་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཤེས་
 གྲེད་དུ་བཞི་བརྒྱ་བ་དངས་སོ། །འབྲུག་སྤྱི་ཉ་བཞི་བརྒྱ་བའི་ཤེས་གྲེད་དང་བཅས་
 བས་བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་དེ། ཆགས་སྒྲུང་གཉིས་གྱི་
 ཡ་གྲུལ་ཉེ་ཆེད་གཉི་ལྷན་གྱི་བདེན་འཛིན་དང་འཁོར་རྩུང་བ་འདད་ཅིང་། དེ་ལྟོགས་པ་ལ་
 བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
 རྟོགས་པ་ཉིད་ལ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །བཞི་བརྒྱ་བའི་དོན་ནི། སྲིད་པའི་ས་བོན་ཉེ་
 འཁོར་བའི་རྩ་བ་ནི་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཉེ། གཟུགས་སོགས་ལྷུལ་
 རྣམས་ཤེས་པ་དེས་བདེན་པར་སྤྱོད་པའི་ལྷུལ་དང་། ལྷུལ་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པར་མཚོང་ནས་གོམས་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འགག་པར་
 འགྱུར་ཞིང་ཐར་བ་འཛོལ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ་རྒྱ་མཚོ་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡང་དེས་ཤེས་
 སོ། །འཇུག་འགྲེལ་གྱི་སྤྱང་དང་པོའི་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དངོས་པོ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པར་སྤྱོད་འདོགས་པར་གྲེད་པ་ཡིན་
 ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཚོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བདེན་འཛིན་ཚོས་
 ཅན། རྫོང་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཉེ། སེམས་ཅན་རྣམས་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་རང་
 བཞིན་ལྟ་བུ་ལ་རྫོངས་པར་གྲེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་
 བ་རེ་ཞིག་སྲིད་པའི་རྟེན་འགྲེལ་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཞག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱ་
 བས་རེས་འགར་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་གཞུང་དུ་དངས་མ་ཐག་པ་སོགས་ལྟར་མ་རིག་
 པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་ལ། རེས་འགར་འཇུག་པ་ལས། ཉོན་མོངས་སྤྱོན་

རྣམས་མ་ལུས་འདིག་ཚོགས་ལ། །ལྟོ་ལས་བྱུང་བར་སྐྱོ་ཡིས་མཐོང་འགྲུང་
 ཞིང་། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལྟར་འདིག་ལྟ་སྟེན་སྐྱེས་ལོང་རྩལ་གསུངས་པ་
 གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། བདེན་འདིན་སྟེན་སྐྱེས་འདི་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་
 འདིན་གཉིས་ཡོད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འདིན་སྟེན་སྐྱེས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། བདེན་འདིན་སྟེན་སྐྱེས་ཉོན་མོངས་ཏུ་འདོད་པའི་རྩལ་འདི་
 བྱི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་བཞེད་པ་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟོ་ཉིད་བདུན་ཅུ་བར། དངོས་
 བོ་རྣམས་བདེན་པར་འདིན་པ་དེ་བྱི་སྟོན་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་
 གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བརྩུང་བ་ལས་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། དངོས་པོ་སྟོང་བར་དེ་རྟོགས་ནས། །ཡང་
 དག་མཐོང་སྲིད་མོངས་མི་འགྲུང། །དེ་བྱི་མ་རིག་འགོག་པ་ཡིན། །དེ་ལས་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་འགལ། །ཅེས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་ཤེས་པ་ལས་མ་རིག་
 པ་འགལ་ཅིང་དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགལ་པར་གསུངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་
 བར། ལུས་ལ་ལུས་དབང་གིས་ཁྲབ་ཅིང་ལུས་དབང་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་
 དུ་གནས་ལ། དེ་མེད་ན་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མི་གནས་པ་བཞིན་དུ། གཉི་
 ལྷག་གིས་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་
 འོང་བར་ཞེན་ནས་འདོད་པ་དང་རྒྱ་བ་ཀྱིས་སྟོགས་པ་སོགས་སུ་ཞེན་པས་བདེན་
 པར་ཞེན་པའི་གཉི་ལྷག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི། ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱང་ལ་ཁྲབ་ཅིང་གནས་སུ་འགྲུང་བ་དང་། དེའི་སྲིད་རྟེན་འགྲེལ་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་པ་བསྐྱོམས་ཏེ་གཉི་ལྷག་བཙུག་པས་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་ཐམས་

ཅད་བཅོམ་པར་འགྱུར་རྟོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་འགྲུང་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོད་བ་མངོན་སྲིད་སྲིད་སྲིད་ལ་
དུ་མཐོང་ན་བདེན་འཇིགས་ཀྱི་གཉི་ལྷན་འགྲུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེའི་སྤྱིར་འབད་པ་
ཀུན་གྱིས་བསྟན་བཅོས་བཞི་བརྒྱ་བ་འདིར་སྣོད་བ་རྟེན་འགྲུང་གི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་
ཚུལ་གྱི་གཏམ་དེ་ཁོ་ན་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་ཞེས་
སོགས་གྱིས་མ་རིག་པ་སྤང་བར་གདམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལོ། རོ་ན་ཚོས་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་
དོན་སྤྲོ་ཞིང་། བརྒྱ་ལྷ་ལི་ཏ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ཡང་འདི་ན་སྤྱི་བོ་དག་ས་བོན་བཏབ་
ནས་བདག་གིས་ཤིང་སྣོན་པ་འདི་བཅུགས་བདག་གིས་བྱ་འདི་བསྐྱེད་དེ་ཤིང་སྣོན་
པ་འདི་ནི་བདག་གི་འོ་བྱ་འདི་ནི་བདག་གི་འོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གལ་ཉེ་ས་བོན་དང་
ཤིང་སྣོན་པ་དང་བྱ་དག་གཞན་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུར་ན། འཇིགས་རྟེན་གྱི་ཐ་སྲིད་དེ་དག་
མི་སྲིད་པར་གྱུར་བ་ཞིག་ན། ཞེས་གསུངས་སོ། ལྷན་མ་གོ་སྤོམ། །

གཉིས་པ་ཤེས་སྤྱི་བ་དོས་གཟུང་བ་ལོ། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། དེ་
བསྐྱེད། །ཡན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་ས་བོན་གཉིས་སུ་སྤྱི་བའི་བག་
ཆགས་ཤེས་སྤྱི་བ་ཏུ་དོས་བཟུང་། བག་ཆགས་ཀྱི་རོ་ཤོ་ནི། སོགས་གྱིས་བག་
ཆགས་དེའི་རོ་ཤོ་དོས་བཟུང་། ཤེས་སྤྱི་བ་འདི། སོགས་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་
སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་བྱུང་ཚུལ་ལས་དང་ཤོའི་འཇུག་འགྲུང་གི་སྤྱིར་དོན་ནི། ཤེས་
སྤྱི་བ་ཏུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་བ་སྤྱི་བས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སྲིད་དུ་གཟིགས་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེ་
འདྲའི་བག་ཆགས་དེ་ནི་སྤྱི་བ་གི་འཇུག་པ་དག་བཅོམ་པ་ལ་ཡོད་པ་སྤྱི་བ་ལྟར་

མཚོང་བ་དང་གཞན་ལ་སྐྱོད་པའི་ཞེས་ཟེར་བའི་ལུས་དག་གི་གནས་དབུ་ལོན་སྟོན་
 བས་བཀག་གྲང་མ་ལོག་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བག་ཆགས་དེ་ཡང་རྣམ་མཁུན་
 དང་སངས་རྒྱས་ཁོའི་ལ་སྟོན་པར་འགྱུར་གྱི། ཉན་རང་དག་བཅོམ་སོགས་གཞན་ལ་
 མི་སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །རྒྱ་ཡང་ཡིན། ཞེས་པའི་ཡང་སྐྱའི་དོན་གཞུང་ན་གསལ་
 ཞིང་། དེ་ཡང་། ཞེས་པའི་ཡང་སྐྱའི་དོན་བཟླ་གོ། །དེ་ལྟར་ན་བག་ཆགས་དང་ས་
 བོན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྲིབ་དང་། དེའི་
 འབྲས་བུ་གཉིས་སྐྱེད་འབྲས་པའི་ཆ་ཞེས་བ་ལྟར་མིན་ཏུ་གྱུར་བ་དེ་ཡང་ཤེས་སྲིབ་ཏུ་
 ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟུན། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་སྲིབ་ཏུ་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རོ་བོ་
 བོ། འཇུག་འགྲེལ་དུ། འབག་བ་དང་སྐོ་བ་དང་རྗེས་སུ་བསྐོད་པར་བྱེད་བ་གསུམ་ལ།
 འགྱུར་རྟེན་དུ། གོས་པར་འགྱུར་སྐོ་བར་འགྱུར་ཉམས་སུ་སྐོང་བར་འགྱུར། ཞེས་
 འགྱུར་བའི་དོན་ལ། འགྲེལ་བཤད་དུ། འབག་པར་བྱེད་ཅིང་ཞེས་བུ་བའི་བཤད་བ་ནི་
 སྐོ་བར་བྱེད་བ་ལ་རྗེས་སུ་བསྐོད་པར་བྱེད་བ་ཞེས་བུའོ། །དེ་ལ་འབག་པར་བྱེད་བ་
 བོ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་དང་འབྲེས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་བསྐོད་
 པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། ལུས་སྤང་བས། ཚོས་གང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱ་
 འབག་པར་ཏེ་གོས་པར་བྱེད་ཅིང་། སྐོ་བར་ཏེ་བསྐོས་པར་གྱུར་ལ། རྗེས་སུ་བསྐོད་
 པར་བྱེད་བ་སྟེ་སེམས་རྒྱད་ཕྱི་མ་དེའི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པར་སྐྱེ་བར་བྱེད་ལ། ཞེས་
 དང་། ཐབ་གསལ་སྟོན་མེད། སེམས་སྟོན་པར་བྱེད་བ་དང་། སེམས་སྟོང་ལ་འགོ་
 བར་བྱེད་བ་དང་། སྲིབ་བ་དང་གཉེན་བོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བཅོམ་བར་དུ་རིགས་ལྷག་
 གང་དུ་སྐྱེས་གྲང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་

ས་ཐོན་དང་བག་ཚགས་གཉིས་སུ་སྤེ་བའི་བག་ཚགས་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྣམ་གྲངས་ནི་
ཉོན་མོངས་པའི་ལྷུང་ལྷུག་པ་སོགས་བཞི་སྟེ་དེའི་མགོར་ཉོན་མོངས། ཞེས་སྤྱད་
དོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་བཤད་དུ། ཉོན་མོངས་པ་མངོན་རྒྱུ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པའི་
ལྷུང་ལྷུག་པ་དང་། ཅུ་བའི་ས་ཐོན་དུ་བཤད་ལ། ཟབ་གསལ་སྒྲོན་མེད། ལྷུང་ལྷུག་པ་
ནི་མཐར་ལྷུག་པ་དང་། གོམས་ནི་ཆགས་སོགས་གོམས་པ་དང་། ཅུ་བའི་བདེན་སྣང་
གི་གཞི་དང་། བག་ཚགས་ནི་སེམས་ཀྱི་བག་ལ་ཞབ་བཤད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུང་
གི་སྣངས་པའི་བྱུང་བར་བྱུང་ཚུ་བ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་སྣོང་བ་ལ་དངོས་གཉེན་དེ་ཞོ་ན་
ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལས་ལམ་གཞན་མེད་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚང་མ་ཚང་
དང་དུས་རིང་པོར་གོམས་མ་གོམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །

། དེ་དག་གི་གྲུབ་དོན་འཕྲོས་དང་བཅས་པ། །

བཞི་བ་དེ་དག་གི་གྲུབ་དོན་འཕྲོས་དང་བཅས་པ་ནི། གསུང་རབ་ལས། ཞེས་
སོགས་བྱུང་། གསུང་རབ་ལས་བདག་འཇིན་གཉིས་ཀྱང་དགག་བྱའི་སྣོན་སྣང་དང་།
སྣོང་གཞིའི་སྣོན་སྣང་བཞག་པ་མི་འདྲ་བ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྤྲ་མི་
འདྲ་བ་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱིས་བདག་འཇིན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཇིན་མི་འདྲ་ཞིང་།
བདག་མེད་མཐོང་བས་སྒྲིབ་པ་ཇི་འདྲ་བ་ལས་ལྷོ་ལ་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་
པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་ངེས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཅན་པ་
དག་སྣང་ན་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་རྣམས་ཤེས་ཀྱིས་བག་
ཚགས་མི་འཇིན་ཀྱང་། དེའི་ཚེ་ཀུན་གཞིའི་སྣོན་སྣོན་སྣང་གི་ས་ཐོན་ཡོད་པ་མི་
འགལ་བས་སྒྲོབ་པ་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ལ་འདྲ་སྣང་བྱ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ས་ཐོན་

བཞག་ཚོག་པར་འདོད་པ་དང་། གུན་གཞི་མི་འདོད་པ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ལ། དེའི་
 ཚེ་གུན་གཞི་མེད་ཅིང་རྣམ་ཤེས་མིན་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཡང་མི་འདོད་ལ།
 ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ན་སྤང་བུའི་ས་བོན་
 ཡོད་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་འགལ་
 ཞིང་། དེའི་ཚེ་དེའི་རྒྱུད་ན་སྤང་བུའི་བག་ཆགས་འདྲིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཞན་
 ཡོད་ན་གང་ཟག་དེ་ཉིད་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤང་བུ་
 གང་གི་ཡང་ས་བོན་མེད་ཅིང་། འོན་ཀྱང་རྟེན་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རེ་ཞིག་
 འགགས་པ་ལས་གཉེན་སོས་སྤང་སྐྱེར་མི་རུང་དུ་བྱས་པ་མིན་པས་དེའི་ཚེ་སྤང་བུ་
 དེ་དག་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་གུན་གཞི་
 མེད་ཀྱང་ང་ཚམ་ཞིག་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞིར་འཐད་པས་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱོམ་སྤང་གི་
 ས་བོ་ཉིད་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་སོགས་བག་ཞགས་ཀྱི་འདོག་ལུགས་དང་།
 གནས་ཚུལ་དང་། རོ་བོ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་
 གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་བདག་འདྲིན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འདྲིན་
 གནས་ཚུལ་དང་། རོ་བོ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བའི་བྱང་ཚོས་ཡིན་
 ཉེ། ལུགས་འདིའི་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་འདོག་ཚུལ་ལུགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་
 ལྷིང་ཉེ། འདིའི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ལ་བདེན་གཉིས་རི་ལྟར་འདོག་པའི་ཚུལ་ལུགས་
 གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ལྷིང་ལོ། །

འདིར། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤངས་པ་ཚམ་གྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་
 བར་དུ་གཙོད་པའི་སྤྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། ཉོན་སྤྲིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་

དབྱེན་ཀྱུན་བཏགས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས། གྲུབ་མཐས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་
 གྲུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་བཤམ་དེ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་
 རུང་ཡིན་པ་དེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གྲུབ་མཐས་བསྐྱད་པ་ལ་ལ་ལྟོས་པར་ཐོག་ལ་
 མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོང་པའི་བག་ཆགས་ཅམ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་
 མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་བཤམ་དེ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་ཡིན་པ་དེ། གཉིས་
 པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ལུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྣང་པ་
 དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྣང་པ་རེ་རེས་བྱངས་པའི་དུག་གསུམ་ཀྱུན་
 བཏགས་གཉིས་པོ་དེ་དང་པའི་མཚན་གཞི། བདག་འདྲིན་རགས་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 བྱངས་པའི་དུག་གསུམ་སོགས་ལུན་མོང་བ་དང་། འཛིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱངས་
 པའི་དུག་གསུམ་སོགས་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་པོ་དེ་གཉིས་པའི་
 མཚན་གཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་གྲུང་དང་ས་བོན་གཉིས་གཉིས་ཡོད། ཉོན་
 སྐྱིབ་ཀྱུན་བཏགས་གང་ཞིག་དམིགས་ནས་འདྲིན་པའི་སློང་། ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱུན་བཏགས་
 མངོན་གྲུང་གི་མཚན་ཉིད། དམིགས་ནས་མི་འདྲིན་གྲང་རང་འབྲས་ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱུན་
 བཏགས་སྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྲུང་པའི་རུས་པའི་འོ་བོར་གནས་པ་དེ། ཉོན་སྐྱིབ་
 ཀྱུན་བཏགས་ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གྲང་དེས་
 རིགས་བསྐྱེ། མཚན་གཞི་རིམ་པར་བདེན་འདྲིན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་དུག་གསུམ་གྱི་ས་བོན་ལྷ་ལུའོ། །སློབ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་
 ཏུ་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་
 གཙོད་པའི་སྐྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་

མཛོན་གྱི་དང་། ས་ལོན་གཉིས་ཡོད། བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་
 འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྒྱ་ལྷོད་ལའང་འབྱུང་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག་ལུས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་འཇུག་པའི་ཆ་དེ། དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད། རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པས་བཞག་ཅིང་རང་འབྲས་གཉིས་སྤང་འཇུག་པའི་
 རྒྱ་ལྷོད་ལྷོད་པའི་བག་ཆགས་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་
 པ་སློབ་པའི་རྒྱ་ལྷོད་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྐྱིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། གཉིས་པའི་
 མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པར། བདེན་སྤང་གི་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། དུག་གསུམ་གྱི་
 ས་ལོན་ལས་གཞན་པའི་དེའི་བག་ཆགས་ལྟ་བུའོ། །མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བྱང་སེམས་
 རྒྱ་ལྷོད་ཀྱི་གཉིས་སྤང་འཇུག་པ་ས་ལོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་
 འཕགས་པ་སློབ་པའི་རྒྱ་ལྷོད་ལ་ཡོད་པའི་སྐྱིབ་པ་མིན་ཡང་། དེའི་རྒྱ་ལྷོད་ལ་ཡོད་པའི་
 སྐྱིབ་པ་དང་རིགས་གཅིག་པས་སྐྱིབ་པ་དེའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། ཤེས་
 སྐྱིབ་དང་ཐོགས་སྐྱིབ་དོན་གཅིག་པོ། ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱང་བཏགས་དང་མཐོང་སྤང་ཉོན་
 སྐྱིབ་དོན་གཅིག་ལ། ཉོན་སྐྱིབ་ལྟན་སྐྱེས་དང་སྐྱོམ་སྤང་ཉོན་སྐྱིབ་དོན་གཅིག་ཅིང་།
 ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་ན་སྐྱོམ་སྤང་ཡིན་པས་བྱུང་བོ། །གཞུང་དུ་བྲངས་པའི་འཕགས་པ་
 ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱི་ལྷུང་བར་མ་བཟད་ཉན་རང་
 ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་སྐྱུང་བའི་ལྷུང་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་
 འབྱུང་སྟེ། ཉན་རང་གིས་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་དགོས་པ་ནི་དེས་བདེན་
 འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤང་དགོས་པ་ལ་བྱུག་ཅིང་། ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་
 རྟོགས་པར་བདེན་འཛིན་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐྱོན་ལ། ཁོ་ན་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དུག་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཁྲུབ་
 པར་ཐལ། གཞུང་ལས། གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་དངོས་སོ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉིད་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དུག་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་དང། འཇུག་པའི་རྣམ་པ་འདད་ལས།
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་དུག་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་པའི་མི་མ་སྐྱུན་
 རྒྱུགས་དང། ལས། འགལ་སྐྱེ་མི་མ་སྐྱུན་རྒྱུགས་གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པར་སྐྱོད་འདོགས་པའོ། །ཞེས་དང། ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། རྗེ་བཙུན་པས་དེ་སྐྱེ་འཛིན་པ་དང། དཔུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་མ་དུག་པའི་དོས་འཛིན་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཙམ་བསྟན་པར་
 གསུངས་ཀྱང་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་དུག་པར་དགོངས་སམ་བཏགས་གོ་
 །རྒྱུད་སྐྱེ་དང་རྗེ་ལ་ལས། ཤེས་སྐྱིབ་ལྟན་སྐྱེས་ནི་གོ་བར་ཟད་ལ། ཀུན་བཏགས་ནི་
 གཟུགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་ཡུལ་བདེན་པར་སྤང་བ་སྤང་བ་ལ་མ་
 འཇུག་པ་འབྲུག་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་ས་ཐོན་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་ཤེས་སྐྱིབ་ཀུན་
 བཏགས་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང། ཉོན་མོངས་ལས། ཤེས་སྐྱིབ་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་
 དང་ལྟན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་དབྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོ་ས་
 སྤང་གཉིས་སུ་ཡང་དབྱེད་ཡོད་པར་འབྱུང་ཞིང། དེ་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལས་
 གྱིས་གཉིས་སྤང་འཇུག་པའི་བག་ཆགས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་སྐྱོད་རུས་པར་
 འདོད་དགོས་པ་ལ། དེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྐྱིབ་
 གྱི་ས་ཐོན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱོད་མི་རུས་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། དེ་འདྲའི་བདག་འཛིན་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས་ཉོན་སྐྱིབ་རྒྱ་

གསུངས་སོ། །ཤུའུ་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀར་གཉིས་སྤང་བཟུལ་བའི་ཆ་བཅས་
 ཅད་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་བསྐྱུ་བར་གསུངས་པ་ཡང་ཤེས་སྐྱིབ་དངོས་སུ་བསྐྱུ་བའི་དོན་ཡིན་
 བ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ཤེས་སྐྱིབ་ནི། རས། གཉིས་སྤང་བཟུལ་བ་རྣམས་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་དང་། རྟོང་སྤོང་ལས། བདེན་སྤང་གི་ཆ་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་མངོན་གྱུར་ཅེས་
 གུམོ། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་གྲུང་། རྫོང་གི་ཡིག་ཆར་དེ་ཤེས་སྐྱིབ་མིན་པར་
 ཁས་ལྷངས་ནས། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་ན་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པ་དང་།
 ཤེས་སྐྱིབ་མངོན་གྱུར་པས་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་གོ་མི་ཚོད་པས། ལུང་གཉིས་ཀྱིས་མི་
 གཞོད་པར་གསུངས་སོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 མ་རིག་པ་ཅམ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་བ་ལས། མི་
 ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་ཕྱིར། ཞེས་དང་། མ་རིག་ཉོན་མོངས་མིན་ཡོད་
 པས། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་ལུང་དང་། ཤེས་པར་གྱུར་བའི་ཤེས་སྐྱིབ་ཡོད་དེ། ཀུན་
 མོངས་ཉེར་གཉིས་དང་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ཚན་ལ་དག་བཅོམ་
 ཉོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྐྱིབ་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྷ་བྱའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉལ་སྟོན་དང་། བཏ་
 ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དང་། རྫོང་མང་ཡིག་ཆ་གསར་ཉིད་རྒྱས་བསྐྱུས་དང་།
 དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་དག་གིས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་ཡོད་པར་བཞེད།
 རྗེས། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འབྲུ་སྟོན་གཉིས་སྤང་བཟུལ་བའི་བག་ཆགས་ལ་
 མངོན་པ་ལས་ཤེས་པར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པར་གསུངས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷག་
 མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། རྗེས་དམན་གྱི་དག་བཅོམ་དང་ས་བརྒྱད་འཛོལ་པའི་བྱང་

སེམས་ལ་གཉིས་སྤང་འཇུག་བའི་བག་ཚགས་གསར་དུ་འཛོག་གྱེད་ཟད་པ་ཡིན་
 ཡང་། ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཞི་མ་རིག་
 བས་སློང་བ་ཡོད་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་དག་བཙུག་པ་གཉིས་ལ་ཞི་སློང་གྱེད་གྱི་
 མ་རིག་པ་ཟད་པས་དེས་བསྐྱད་པ་མེད་གྱི། ཞེས་ཟེག་དམན་དག་བཙུག་དང་བྱང་
 སེམས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གཉིས་སྤང་འཇུག་བའི་བག་ཚགས་གསར་དུ་འཛོག་གྱེད་
 ཟད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་ཡོད་ན་དེ་དག་ལ་དེ་ཟད་
 དོན་མེད་དོ་སྤྱད་དུ་དགོངས་ནས། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། འཇམ་
 དབྱངས་དགའ་ལྗོ། རྒྱལ་བ་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། སེ་ར་ཇེ་བཙུན་པ་ཡབ་སྲས། བཞ་
 ཚེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། བཞ་ཚེན་ལྗོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན། ཇེ་རོལ་བའི་དོ་ཇེ་
 སོགས་མཁས་གྲུབ་མང་པོས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷག་མཐོང་དཀའ་འགྲེལ་ལས།
 ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་མེད་པར་བཤད་པ་ཇེ་འཇུག་གསུང་ཟིན་དང་མ་སྐྱེན་ནས་
 ལྷས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྲས་གྱི་སྤྱ་བོ་ཀུན་མཁྱེན་ཡོངས་འཛིན་བཞི་ཉ་ཚེན་
 པོས་གྲང་དེ་ལྟར་འདོམས་པར་མཛད་དོ། །སློབ་མའི་སྤང་བར། དུས་འཁོར་རྗེ་ག་
 ཚེན་ཁ་སློང་ལང་ལྷང་བས་མཛད་པར། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་གྱི་ལྷང་བྱངས་པའི་
 མཇུག་ཏུ། གཉིས་སྤང་འཇུག་བའི་ཆར་གྱུར་པའི་སེམས་འཇུང་བ་ནི་ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་
 འཛོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་གཏམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཁྱད་སྤངས་ཇེ་ཡབ་སྲས་གྱི་གཞུང་
 འདི་ལས་གསལ་མེད་ལ། ཀུན་མཁྱེན་སྐྱ་མ་མ་གཏོགས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་
 མེད། ཁྱད་སྤངས་འདི་སྤྱས་བྱངས་པ་ཡང་མི་སྤང་བས་ཀུན་མཁྱེན་མཚོག་དགེས་པའི་

མཚོན་པར་བསམས་ནས་བདག་གིས་བློ་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་བློ་ལྡན་པའི་སེམས་ལེན་གཉིས་སྣང་བཟུལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་། བདེན་པར་འདྲིན་པའི་སེམས་ལ་བྱེད་པ་གང་རུང་ལས་འོས་མེད་དེ། དེ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདྲིན་སྣངས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་འདྲིན་དཀའ་པའི་སྲིད། དང་པོ་ལྟར་བློ་ལྡན་གཉིས་སྣང་བཟུལ་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྲིབ་ཏུ་ཐམས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་བློ་ལྡན་ཉོན་སྲིབ་ལས་འོས་མེད་དོ། །རིམ་ལྔ་གསལ་སྲོལ་གྱི་ཐེན་ཐེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞི་བའི་དོན་གྱི་དོན་གསལ་ཡན་ཏུ་ཐེན་སྲིབ་ཀྱི་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་ཉོག་པ་རྣམས་ཤེས་སྲིབ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྲིབ་ཡོད་ཟེར་བ་དང་། དེ་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་པར་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གུན་ཉོག་བརྒྱུད་ཅུང་ནང་ན་སྲིབ་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་སྲིད་ཏེ། སྲིད་ཟེ་དང་པོ་ཆ་ཤེས་པ་སོགས་སྲིབ་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ཤེས་སྲིབ་མངོན་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་རྣམ་འདྲིན་པའི་སྲོ་དགོས་པར་བཤད་ནས་མཚན་གཞིར་བདེན་སྣང་གི་ཆ་བཞག་པ་ལ་སྲོལ་སྲོང་བར་འདོད་ནས་དབྱ་མའི་ཞིབ་ཆར། དུལ་གུན་རྩོལ་བ་རྣམས་རང་འདྲིན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོལ་སྣང་ཆེ་བདེན་པར་སྣང་བ་ལས། རང་སྲིད་གི་ཆོས་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བདེན་མེད་ཏུ་འཆར་བ་ལ་སྲོངས་པའི་ཇི་མ་ལ་བྱེད་ཅེས་བཤད་དོ། །གཉལ་སྲོལ་དཀའ་པ་འབྱེད་ཏུ་བདེན་སྣང་གི་ཤེས་པ་ཤེས་སྲིབ་ཏུ་བཞག་པ་ལྟར་བློ་ལྡན་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྲིབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །སྲིབ་གཉིས་གྱི་དོན་ལ་དབྱེད་དགོས་མང་ཡང་

མ་སྐྱོས་སོ། །

ཁ་ཅིག་སྣང་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་མེད་
 ཅིང་རྣམ་ཤེས་མིན་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པར་བཤད་པ་མི་
 འཐད་དེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་མི་ལྟ་བུའི་ལུང་པོ་ལྷ་བ་ཅན་ལ་ལུང་པོ་ལྷའི་ཚོགས་པ་
 གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་། འཁོར་བར་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཁོར་མཁན་གྱི་གང་
 ཟག་གི་མཚན་གཞི་ལ་གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་འཛོགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས།
 འདི་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུས་དང་
 དབང་པོའི་ཚོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་
 གྲུ། དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བདག་ཡིན་ནོ་ཡན་ཆད་གྱིས་སྲིད་པ་རྒྱུན་པར་
 ལེན་མཁན་གྱི་བདག་ལ་རྣམ་ཤེས་བཞག་ཅིང་། ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་དག་
 ཅེས་པ་མན་ཆད་གྱིས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་ཅམ་བདག་དང་། ལུས་སོགས་
 ལུང་པོ་ལྷ་གངགས་གཞིར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཔེར་ན་འིང་རྟའི་ཡན་ལག་
 ཚོགས་པ་ཅམ་འིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གངགས་གཞིར་འདོད་པ་བཞིན། ཞེས་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲེལ་གྱི་རྟོག་གོ་འབར་བར་ལུས་
 དང་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་གང་ཟག་གི་གངགས་གཞིར་གསུངས་པ་ལས་མཚན་
 གཞིར་གསུངས་པ་མིན་ཉེ། ལྷོང་རྒྱན་ལས། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབྱ་མ་རང་
 རྒྱུད་པ་དག་ལྟར་ན། དེའི་ཚེ་ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་
 ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་དེ། ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞིར་

མི་རྒྱུད་བར་ཐལ། བག་ཆགས་བསྐྱོད་གཞི་ལ་སེམས་རྒྱུད་ཀྱིས་ཁྱབ་བ་གང་ཞིག་གང་
 ཟག་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དང་པོ་དེར་ཐལ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་
 ལས། གང་གིས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འབག་པར་གྱེད་ཅིང་། ཉན། དེ་ནི་བག་ཆགས་ཉེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ན། དེའི་སྐྱོན་སྐོང་ལ། ཅུ་ཤེད་ལྷོ་ལ་ཆེན་ལས། གང་ཟག་དེའི་
 སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བས་གང་ཟག་དེ་མཐོང་བ་པོར་འཛོག་བ་མི་འགལ་བ་
 ལྟར། དེའི་ཤེས་རྒྱུན་བག་ཆགས་བསྐྱོད་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དང་དེ་ལ་བཏགས་པའི་གང་
 ཟག་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞིར་འཛོག་བ་མི་འགལ་བའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཚུལ་
 གཅིག་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ང་ཙམ་དེ་ཉིད་སེམས་རྣམ་ཤེས་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཅེས་ཀྱང་བྲུ་ལ། སེམས་
 ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ལ་དེའི་རྒྱུད་ཅེས་བ་ལྟར་ན་དེ་ཡང་རེས་འགའ་བའི་བག་ཆགས་
 བསྐྱོད་པའི་གཞིར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་
 ཞིང་། དེ་ལ་དབྱུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཐོག་མ་མེད་བ་ནས་བསགས་པའི་བག་
 ཆགས་འཛིན་པའི་བསྐྱོད་གཞི་ལ་ངའོ་སྣམ་པའི་སྐྱོ་སྣུན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་
 དཔོན་གྱང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོད་གཞི་ལ་སེམས་ཀྱི་རིགས་འདྲའི་
 རྒྱུད་ཡོད་པའི་སྲིད། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་བ་སྲི་དོན་འཛོག་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྲུན་
 མོང་མིན་པའི་ཁྱད་བར་ལ་གསུམ། སྲི་དོན་འཛོག་ཚུལ་སྲུན་མོང་མིན་བ་དང་། ཀུན་
 གཞི་མེད་ཚུལ་སྲུན་མོང་མིན་བ་དང་། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཚུལ་སྲུན་མོང་མིན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རང་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་དོན་ཤེས་གཉིས་ཡོད་མེད་འདོད་

ཚུལ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་ལུང་རིགས་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་
 པ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པ། རང་ལུགས་ལ་དོན་ཤེས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་
 བསྟན་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར། ཞེས་སོགས་བྱུང་། རྒྱུ་
 ལྷགས་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་དང་དམུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡོད་མེད་གྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་པ་བཞིན་དུ་དོན་ཤེས་གཉིས་ལ་སྦྱིར་ཡོད་
 མེད་གྱི་ཁྱད་པར་དབྱེར་མི་རྣམས་ཉེ། དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་ཟག་དང་ཚོས་གྱི་འཛོག་ཚུལ་སྤང་ལྟར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ལེགས་ལྡན་སོགས་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་མཉམ་དུ་སྦྲེ་བ་
 དང་། ཞི་འཚོ་དཔོན་སློབ་སོགས་དང་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ཤེས་པ་ཡོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་
 མེད་པར་སྦྲེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་ན་ཐལ་འགྲུར་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་
 གྱིས་ཡོད་དགོས་ཤིང་དེ་འདྲའི་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ན་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པ་
 ཁོ་ནའོ། །ཐལ་འགྲུར་བས་ཕྱི་རོལ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་བཞེད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་
 རང་མཚན་གྱིས་མེད་པས་ཕྱི་རོལ་མེད་མི་དགོས་པར་བཞེད་ཅིང་། ཐལ་འགྲུར་བ་
 ལས་གཞན་གྱིས་ཕྱི་དོན་དང་མཚན་གྱིས་མེད་ན་ཕྱི་དོན་མེད་དགོས་པར་འདོད་
 པས་མི་མཐུན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོས་གཅིག་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་
 འཛོག་ཤེས་ན་དོན་ཤེས་གཉིས་ཡོད་མེད་འབྲེད་མི་རྣམས་པའི་རིགས་པ་ལེགས་
 བོར་གོ་རྣམས་ལ། ཚོས་གཅིག་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ན་འང་ཐ་སྙད་དུ་འཛོག་ཤེས་པ་
 མ་བྱུང་ན་དོན་ཤེས་གཉིས་ཡོད་མེད་འབྲེད་མི་རྣམས་པའི་རིགས་པ་ལེགས་བོར་གོ་
 མི་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་མེད། དེས་ན་རྩུལ། ཞེས་སོགས་རྒྱུར། དེ་ལྟ་ རྩུག་གིས་ཅིག་ཅར་
 རྒྱུར་བ་ན། །ཞེས་པ་ལྷན་རྩུལ་ཆ་མེད་བཀག་ནས་དེ་མེད་བས་ན་དེ་བསགས་པའི་
 རགས་པ་ཡང་མེད་ལ་སྐར་རགས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྲིར་སྲི་རོལ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་རིགས་བས་སྲིར་སྲི་དོན་ཡོད་པ་མི་གཞོད་དེ། དེས་ནི་མདོ་སྡེ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་འདོད་པ་ལྷན་གྱི་སྲི་དོན་ཆ་མེད་འགོག་རྒྱས་ཀྱང་སྲིར་སྲི་དོན་ཚུང་ཟད་
 ཀྱང་འགོག་མི་རྒྱས་བས་སྲི་དོན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ནི་ལྷན་དང་འཇིག་རྟེན་
 གྲགས་པ་གཉིས་ཀས་གཞོད་པར་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས་གསུངས་པའི་སྲིར་ཉེ། དེ་
 ཉིད་ལས། གང་དག་རིགས་པ་བ་རྩུག་ནས་རྫས་བརྒྱུད་གྱི་རྩལ་སྐར་རབ་གྱི་ཡོད་པ་
 ཉིད་སེལ་ཞིང་རྣམས་བར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད། རྟོགས་པ་དེ་དག་ནི་རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་
 པའི་དངོས་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་ལ་མཁས་པས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་སེལ་བ་ན་འཇིག་
 རྟེན་དང་ལྷན་གྱི་གཞོད་པ་གཉིས་སེལ་བར་གྲེད་པ་དེ་དག་གིས་རྩུལ་སྐར་རབ་ཡོད་པ་
 ཉིད་བསལ་བར་མི་རྒྱས་ཤིང་རྩུལ་སྐར་རབ་ལྷན་རྣམས་བར་ཤེས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་
 འཇིག་པ་དང་འགལ་བ་ཡང་གཞག་པར་མི་རྒྱས་སོ། །འདི་ལྷན་དེའི་སྐྱེ་བ་དང་གནས་
 པ་དང་འགག་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དང་ཅིག་ཅང་མེད་པའི་སྲིར་མི་འབྲུག་ལ། སྐྱེ་བ་
 ལ་སོགས་པ་དང་གྲུལ་བ་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྲིར་
 འཇིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་མཐོང་
 བའི་རྣམས་པར་དབྱུང་བ་མ་བརྩུག་པར་འཇིག་རྟེན་ན་རི་ལྷན་ཡིན་པ་དེ་ལྷན་ཁས་སྲུང་
 བར་བྱ་ཞིང་། རི་ལྷན་རྣམས་བར་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྷན་རྩུལ་སྐར་རབ་
 ཀྱང་ཡིན་པས་འདིས་རིགས་པ་བ་རྩུག་ནས་རྩུལ་སྐར་རབ་བསལ་བར་མི་རྒྱས་ཉེ།

དེའི་རིགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་ལུང་གི་གཞོན་པས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་ཡང་མདོ་སྡེ་ས་བརྒྱ་པ་ལས། འདི་ལྟར། ཁམས་གསུམ་པོ་
 འདི་ནི་སེམས་ཚམ་སྟེ། ཞེས་ཚམ་སྐྱས་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མདོ་དེའི་དོན་མིན་ཏེ།
 སེམས་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པར་མདོ་ཉིད་ལས་གསལ་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ལུང་པོ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ལྡན་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཚོར་བ་པོ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་མདོན་པར་འབྱུང་པར་
 འགྱུར་རོ་སྤྱི་མོ། །ནས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཚམ་སྟེ་སྲིད་པའི་ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་སྟེ་བཀའ་སྤྱུལ་བ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་སྐད་ཏུ་འཇུག་པ་ལས། མདོན་གྱུར་མདོན་ཕྱོགས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་
 ཡིས། །སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཚམ་དུ་གང་རྫོགས་པ། །རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་
 རྫོགས་ཕྱིར་དེས། །བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཚམ་ཡིན་པར་རྫོགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ས་
 བརྒྱ་པའི་མདོ་དོན་འགྲེལ་རྒྱུ་ལེགས་ལྡན་དང་འབྲེལ། །ལང་གཤེགས་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་
 ལྡང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་པས་ཕྱི་རོལ་མ་བཀག་ཅེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་འཆང་བ་
 ལྟར་རྒྱ་བས་མི་བཞེད་ཀྱི་མདོ་དེས་དེ་ལྟར་བསྟན་ཀྱང་དེ་བྱང་དོན་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་
 ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་སྡང་ཡོད་མིན། །སེམས་ནི་སྤྱི་ཚོགས་
 ལྡང་རོ་ཞེས་གསུངས་པ། །གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ། །གཟུགས་
 རྫོགས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་བྱང་དོན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་བས་ས་བརྒྱ་
 པའི་མདོའི་ཚིག་ཟེན་ལ་སེམས་ཚམ་དུ་བསྟན་པ་མདོ་དེའི་དོན་མིན་ཞེས་སེམས་

ཅམ་སའི་འདོད་པ་བཀག་པ་དང་། ལང་ག་ཤེགས་ཀྱི་ལུང་འདིའི་སྐྱེས་ཟེན་ལ་མདོའི་
དོན་མིན་ཞེས་མ་གསུངས་པར་བྲང་དོན་ཡིན་ཞེས་ཚོད་སྐྱོང་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དུམ་གྱི་མདོར། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་དུམ་གྱི་མདོ་ལས།
རབ་འབྱོར། གཟུགས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་དོ། །ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་དོ། །ཞེས་ལུང་སོ་ལྷག་ཁྱད་མེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་པར་
གསུངས་ཤིང་། ཚོས་མདོན་པར་ཕྱང་སོ་ལྷག་ཤིང་རང་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་མཉམ་དུ་
བཤད་པ་ལྟར་དོན་ཤེས་གཉིས་ཡོད་མེད་ཁྱད་མེད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དོན་ཤེས་
གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ཡོད་ཚུལ་དཔྱད་ན་མི་རྙེད་པར་
མཚུངས་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོགས་པ་ཡང་
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་དུ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་དག་ཤེས་
རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མདོན་པའི་ཚོས་
ལས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ངེས་ན་དོན་ཤེས་གཉིས་ལ་དོན་དམ་དང་ཐ་
སྙད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་
གཉིས་ཀ་ལས་བརྒྱལ་པས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
བཞི་བརྒྱུ་བ་ལས་གསུངས་པ་གང་། འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པའང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དང་སོ་དེར་ཐལ། དེ་ཉིད་དུ། རྣམ་རིག་པ་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་
ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་འཇིག་
ཉེན་གྲགས་པ་གང་དུ་འང་བཤད་པར་མི་བྱས་པས་འདི་དོན་དམ་པར་ཡོད་ལ་འདི་
དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་མི་བྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་

ཐལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་ཞེས། །ཐུབ་
བ་ཡིས་ནི་གང་གསུངས་པ། །བྱིས་རྣམས་སྐྱལ་བ་སྤང་དོན་ཏེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་
མ་ཡིན། །ཞེས་སྤྱི་རོལ་མེད་པ་དང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་བྱང་དོན་ཡིན་
བར་གསུངས་ནས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་
མེད། །ཅེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

བཞི་བ་ནི། འབྲུང་བ་ཆེ་ཞེས་སོགས་བྱུང། དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས་སྤྱི་
དོན་ཡོད་པར་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེས་དེ་བཟག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འབྲུང་བ་ཆེ་ལ་
སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་འདུ། །དེ་ཤེས་པས་ནི་འབྲུང་
ན། །ཁོ་ག་བར་རྣམ་བཟགས་མ་ཡིན་ནས། །ཞེས་འབྲུང་བ་སོགས་སེམས་གྱི་བདག་
ཉིད་ཏུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། ལྷང་དེས་སྤྱི་རོལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེའི་རྒྱ་
འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་གང་གི་རྣམ་པ་འཇིན་ཅིང་སྐྱེ་བའི་
དམིགས་པ་དེ། རྣམ། མོ་ག་ཤེས་གྱི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འབྲུང་
བའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་གཟུགས་སོགས་ནི་རང་འཇིན་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏང་
པའི་སྐོ་ནས་འབྲུང་བ་སོགས་སུ་འདོགས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བས་ན་འབྲུང་བ་
དང་འབྲུང་བ་ལས་སྐྱུང་བ་དང་། རྣམ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་
ཡང་དག་པར་འདུ་ཞིང་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་དོ། །ཞེས་དེས་ན་འབྲུང་བ་སོགས་ནི་ཤེས་
པས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པས་ཤེས་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་དང་། གང་གི་ཆེ་རྣམ་
འབྱོར་བས་ཡོད་པ་མེད་པ་ཡིན་པའི་དོན་སྐོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
ཚངས་པ་དེ། རྣམ། རང་འཇིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཇིན་པའི་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་གྱི་

དབང་དུ་བསྐྱོད་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་ཚངས་པ་དང་འབྲུ་བར་སྒོད་བཅུད་གྱི་བྱེད་པོར་
གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཆེ་ཤེས་པ་དེས་
བཞག་པའི་ཡུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་དེའི་ངེས་ངོར་བྲལ་ཞིང་རྒྱབ་པར་འགྱུར་བར་
གསུངས་པའི་སྲིད། འདིའི་ཚངས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་གཉལ་སྟོན་གྱིས་བཤད་ཚུལ་
མང་དུ་བྲས་པ་ཀུན་མཁྱེན་འདིགས་མེད་དབང་པོས་མི་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །སྲི་
དོན་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་མཐར་ཐུག་
པ་ནི་སྟོང་ཐུན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་མེད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞིག་
པ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་དང་དུས་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་
སྟོན་མེད་དེ། འདི་ལྟར། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཀུན་གཞི་དགོས་ཏེ། ལས་གྱིས་རྣམ་
སྟོན་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་སྐྱེད་ལ། ལས་ཀྱང་རང་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་ཅིང་། ཞིག་པ་
ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་སྲིད་སྟེན་ན། ཐུང་སྲི་མ་མ་གྲབ་སྟེ། རང་མཚན་
གྱིས་མ་གྲབ་ཀྱང་དངོས་པོར་འཛོག་རུས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཞིག་པ་
དངོས་པོར་ཤིན་ཏུ་འཐད་པའི་སྲིད། འཇུག་པ་ལས། གང་སྲིད་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་
མི་འགག་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེའི་དོན་ནི། གང་གི་སྲིད་ལས་དེ་
རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགག་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་
འབྱུང་བ་མི་འགག་པ་དེའི་སྲིད་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་སྐྱེད་ཀྱང་ལས་ལས་
འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བར་རུས་པའི་སྲིད། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ལར་ལས་གཉིས་

བྱས་པ་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཡང་དག་
 པ་སྟེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་མི་འཇུག་པར་འབྲུང་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་
 པའོ། །རང་མཚན་མེད་ཀྱང་རྒྱ་ལ་འབྲས་འཛོག་ཤེས་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤངས་སྤངས་
 མ་ཟད་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐད་པར་འཇུག་འབྲེལ་དུ་
 གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་
 རྐྱེ་བ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་
 པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤངས་པར་མ་ཟད། ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་སེམས་ཅམ་པ་ཁ་
 ཅིག་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཁ་ཆེ་བ་ལས་གཞན་པའི་བྱེ་སྤྲོལ་ཅིག་ལྟར་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། བྱེ་སྤྲོལ་ཅིག་ལྟར་དུ་ལོན་གྱི་དབང་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་རྩུང་མི་
 ཟབ་དང་། མདོ་སྟེ་བ་དང་། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྲོལ་ཅིག་ལྟར་ཐོབ་པ་སོགས་རྟོག་པ་སྟེ་འདོད་པ་
 མེད་པར་ཡང་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ནི་ཡང་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་
 འབྲེལ་བ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པས་ན་ཀུན་གཞི་
 འཛོག་མི་དགོས་པར་མ་ཟད་ཕྱི་དོན་འདོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་འཛོག་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་དབྱུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་
 རྣམ་རིག་ ཅེས་སོགས་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི་དོན་དུ་སྤང་བ་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་སྤང་བ་དབང་པོ་སྤང་བདག་
 གཞན་གྱི་རྒྱན་ལ་སྤང་བ་ཀུན་གཞི་དང་། བདག་ཏུ་སྤང་བ་བདག་ཏུ་མོངས་པ་
 སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་། རྣམ་པར་རིག་པར་
 སྤང་བ་རྣམ་ཤེས་དུག་རྣམས་དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ཕྱི་དོན་དུ་

མེད་ཅེང་དེ་མེད་པས་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་སྲིདོན་དུ་མེད་ཅེས་
བཤོ། ། གུན་གཞི་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐང་དང་པའི་གུན་
གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ་སྲིདོན་ཁས་ལེན་པ་གནས་མེད་པས་སྲི་
དོན་མེད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་དང་། གུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་
ལེན་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ཉིད་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རང་འཇིན་སྟོན་སྲུང་ས་
ཀྱིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ལྟར་ལས་བྱེད་པ་བོའི་བདག་གི་ཆ་ཤས་དང་གདགས་གཞི་དེའི་ཆ་ཚམ་
བཏགས་ཚོས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་རྣམས་དང་། གུན་
གཞི་ཁས་ལེན་པ་དང་དབང་ལྷན་འགྲོ་བའི་བྱེད་བོར་ཁས་ལེན་པ་མཚུངས་པའི་
ཚུལ་དང་། གུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་རང་མཚན་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རང་མཚན་
ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཞིག་པ་དངོས་བོར་སྐྱབ་ཚུལ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདི་ལ་ཞིག་
པ་དངོས་བོར་སྐྱབ་པ་དང་། དུས་གསུམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་
གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་
ཚངས་ནས་འདུས་བྱས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་དེའི་ལྟར་ན། རྣམ་མཁའའི་མེ་
ཏོག་ལྟར་རྒྱ་མེད་པས་འཇིག་པ་མེད་པའི་སྲིད་དངོས་བོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་
དང་འཇིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་འདུས་བྱས་ཉིད་དུ་འབྲུག་པར་ག་ལ་འབྱུང་། དེའི་
སྲིད་དེའི་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིགས་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་
ཕྱོགས་སུ་སྐྱབ་པ་ནི། དངོས་བོ་འཇིག་པ་ནི་དངོས་བོ་དེའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བས་རྒྱ་ཡོད་

།ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་སྤྱི་ས་འབྲུང་གི་རྒྱ་མེད་བར་འདོད་ལ། དངོས་པོ་ཞིག་པ་ནི་
 དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱ་གཏན་མེད་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་ཞིག་འཇིག་འགལ་བར་འདོད་
 འོ། །ལུགས་འདིར་ཞིག་པ་ཡང་འཇིག་པ་ཡིན་པས་ཞིག་འཇིག་མི་འགལ་བར་འདོད་
 པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ཚིག་གསལ་ཏུ་འཇིག་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཞིག་པ་རྒྱ་མེད་ཏུ་
 འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ལ། འགོག་ཚུལ་ལ་ཚིག་གསལ་ཏུ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས།
 ལུང་ལ། ཞིག་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་བར་སྐྱབ་པ་ནི། མདོ་ལས། སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་ཤི་
 ཞེས་སེམས་ཅན་ཤི་བ་རྒྱུས་བསྐྱེད་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་མདོར་འདུས་བྱས་
 གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་འདུ་བྱེད་གྱི་ལུང་པོའི་ནང་ཏུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་གཉིས་དང་།
 ཞིག་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་བར་སྐྱབ་པའི་ལུང་ནི། ས་བཅུ་བའི་མདོ་ལས། འཆི་བ་ཡང་
 བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱིན་པའོ། །ཞེས་སེམས་ཅན་ཤི་
 བས་མ་རིག་པ་སྐྱེད་བར་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱད་ཅིག་
 མ་མ་ཡིན་བར་ཐལ་བ་དང་། ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་རྒྱུས་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་མཚུངས་བར་
 སྐྱབ་པ་དང་། སྤར་མེད་སྤྱི་ས་འབྲུང་གི་རིགས་པ་གསུམ་རིམ་བར། ཚིག་གསལ་
 ལས། གང་ཞིག་འཇིག་པ་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་སྐྱེངས་ནས། ཅས། དེའི་སྤྱིར་དེའི་
 ཐམས་ཅད་མི་འགྲིགས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་འོ། །ཞེས་དང་། ཅི་སྟེ་འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ན། ཅས། དེའི་སྤྱིར་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྒྱ་མེད་བར་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བས། འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དེ་སྟུར་སྟུར་མེད་
 པའི་སྤྱིར་དང་། ཅས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་

མིར་ན་མི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ལ། རིགས་པ་དང་པོ་གཉིས་
 ལེགས་པ་ཤད་རྗེས་འབྲང་རིམ་ལྟ་བུ་བཞེན་དང། གསུམ་པ་ལོ། ལྷ་གུ་ཞིག་པ་ཚོས་
 ཅན། ལྷ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མེད་ཅིང་ལྷ་གུ་འདིག་བཞེན་པ་ལ་ལྷོས་ནས་
 ལྷ་པ་པེ་མིར་ཏེ། ལྷ་གུ་ཞིག་པེ་ལྷོས་ཉིད་ལྷ་གུ་ལ་ལྷོས་ནས་ལྷ་པ་ལྷ་གུ་
 འདིག་བཞེན་པ་ལ་ལྷོས་ནས་ལྷ་པ་པེ་ཡིན་པེ་མིར། དེར་ཐལ། ལྷ་གུ་ཞིག་པེ་
 ལྷོས་ཉིད་ལྷ་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པེ་མིར། དེ་ལྷ་པ་དངོས་པོ་རྣམས་དུས་གཉིས་
 པར་མ་བསྟན་པེ་ཞིག་པ་ལྷ་ལ་རག་མ་ལས་ན། དུས་གཉིས་པར་མི་ལྷོད་པེ་
 འདིག་པ་ལྷ་ལ་རག་ལས་པ་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་མི་འགལ་ཐག་རིང་བར་ལྷ་དང་ལྷོ་
 བ་རྟ་ལ་རག་ལས་ན། དེ་དེ་ལ་རག་མ་ལས་པ་འགལ་བ་བཞེན་ལོ། །ཞིག་པ་ལྷ་ལ་མི་
 ལྷོས་ན་འདིག་པ་ལྷ་ལ་ལྷོས་པ་འགལ་བས། ལྷོགས་སྲ་མའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་
 རྣམས་སྐད་ཅིག་མར་ཡང་སྐྱབ་དཀའ་ཞིང། ལུགས་འདིར་ཞིག་པ་དེ་ཞིག་ལྷ་ལེ་
 དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་ཅམ་ལ་ལྷོས་ཀྱི་གཞན་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་
 འདིག་པ་ཡིན་པར་སྐྱབ་སྐྱབ་སྐྱབ་ས། ཅ་ཤེད་རྟེན་ཆེན་ལས། ལྷ་པེ་ལྷོས་ཀྱིས་ག་ཤི་
 ཞེས་གསུངས་པེ་རིགས་པས་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དེ་དུས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་
 ཅམ་ལ་ལྷོས་ཀྱི་གཞན་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་དུས་གཉིས་པར་མི་
 ལྷོད་པེ་སྐད་ཅིག་མར་འདིག་པ་ཡང་སྐྱབ་སྐྱབ་སྐྱེ། དེས་ན་ལྷོགས་འདི་ལ་དེ་ཐམས་
 ཅད་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་
 ལས། ལྷ་ལྷ་ཉིད་ལས་ཞི་བ་ལོ། །ལྷ་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་སྟེ། །རང་བཞིན་གྱིས་
 ལོ་གང་མ་ལྟ། །དེ་ལ་ལྷ་ཅེས་རིམ་སྐད་བརྗོད། །ཅེས་པེ་ལྷ་ཀྱི་ལྷ་འགྲེལ་ལས།

མར་དང་རས་ཡོངས་སུ་མ་ཟད་བར་མར་མེ་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་ན། བས།
 ཤི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཁས་སྦངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མར་དང་སྡིང་
 བོ་ཟད་པ་དེ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱར་གསུངས་པས་རྒྱན་གྱི་ཞིག་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཡོད་
 བར་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་སྲོགས་སྡུ་མས་མར་དང་སྡིང་བྱ་ཟད་པ་དེ་མར་མེ་ཤི་
 བའི་རྒྱ་མིན་གྱི། མར་དང་སྡིང་བྱ་ཟད་པ་ནི་མར་མེའི་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་དེའི་
 རིགས་འབྲ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་མར་དང་སྡིང་བྱ་ཟད་པ་ཚོས་
 ཅན། མར་མེ་རིགས་འབྲ་སྐྱེ་མ་མ་འོངས་པའི་རྒྱར་འདོད་རིགས་བར་ཐལ། དེའི་
 རིགས་འབྲ་སྐྱེ་མ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉ། མར་དང་སྡིང་བྱ་མ་ཟད་ན་མར་མེ་
 རིགས་འབྲ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བའི་སྲིར། དེ་ལ་མར་དང་སྡིང་བྱ་ཟད་པར་བརྟེན་པ་ལ་མགོ་
 མཚུངས་གྱི་ལན་མཛད་ནས། གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་སྲར་ཡོད་ཟད་པ་རྒྱ་ཡིན་ཉ།
 རྒྱ་འབྲས་ནི་འཛིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ལྟར་གཞག་དགོས་པ་གང་ཞིག །འཛིག་རྟེན་
 བ་རྒྱ་ཟད་པས་ངའི་འབྲས་ཉེས་སོ། །ཟས་ཟད་པས་ངའི་བྱ་ཤིའོ་ཞེས་སྲི་མ་བརྒྱག་པ་
 སྲ་མ་ཟད་པས་བྱས་པར་བརྟེན་པའི་སྲིར། སྲི་མ་བྱུབ་སྟེ། ཟས་དང་རྒྱ་མ་ཟད་པ་བྱ་
 འཚོ་བ་དང་འབྲས་ལེགས་པའི་རྒྱར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། ཟས་དང་རྒྱ་ཟད་པ་ཡང་བྱ་ཤི་
 བ་དང་འབྲས་ཟད་པའི་རྒྱར་འཛོག་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་
 པའི་གནད་གྱིས་དུས་གསུམ་འཛོག་པ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ།
 བྱེ་སྐྱས་རྒྱ་བྱ་སོགས་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་དུ་འཛོག་པས་རྒྱ་བྱ་མ་འོངས་པ་དང་
 རྒྱ་བྱ་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་རྒྱ་བྱར་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། མདོ་སེམས་རང་
 རྒྱད་པ་གསུམ་གྱིས་སྲིར་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་གྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་དངོས་པོ་དེ་མ་

སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱ་ལས་སྐྱེས་ཟེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྤྲོད་ཞིག་པ་དང་། སྐྱེས་ལ་མ་
འགགས་པ་རྣམས་འཛིན་པ་བཞིན་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པ་དང་ད་ལྟ་བར་བྱས་ཏེ།
འདས་མ་འོངས་གང་རུང་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མེད་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་དང་། ཐལ་
འགྱུར་བས་དུས་གསུམ་ག་དངོས་པོར་བཞེད་ཀྱང་སྐྱ་གྲུ་མ་འོངས་པ་དང་སྐྱ་གྲུ་
འདས་པའི་དུས་ན་སྐྱ་གྲུ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པས་བྱེ་སྤྲོད་མི་འདུལ། །

འདིར། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེས་ཟེན་ཞིག་པའི་ཆ་དེ། འདས་པའི་མཚན་
ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་སྐྱ་གྲུ་ཞིག་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་མ་ཚང་བས་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་
གཞི་ནི་དགུན་དུས་ཀྱི་ཤར་གྱི་ཞིང་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཚང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱ་གྲུ་མ་
སྐྱེས་པའི་ཆ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་པའི་ཆ་དང་དངོས་པོ་གཞན་མ་འོངས་
པའི་ཆ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་དེ། ད་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི་ནི། སྐྱ་གྲུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། ད་ལྟ་བ་
དེ་རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་ཞིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་
པ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ད་ལྟ་བ་དེ་ཞིག་པ་དང་དེ་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་ས་འཛོག་དགོས་
པའི་སྐྱོན་ས་ཕལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་དང་
གཅིག་གི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་པ་ལ་ཁྲུང་པར་
མེད་པར་འདོད་པ་ལ་བྱེ་སྤྲོད་མ་གཏོགས་བྱུབ་མཐའ་གཞན་གསུམ་མ་ཐུན་ལ། འདས་
མ་འོངས་གཉིས་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱིས་མེད་དགག་ཡིན་པས་དངོས་མེད་དུ་
འདོད། ཐལ་འགྱུར་བས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་དེ། ཞིག་པས་མ་ཞིག་པ་གཙོད། མ་

འོངས་པས་སྐྱེ་རྒྱ་ཞིག་བཅད་ཀྱང། དགག་བྱ་དེ་གཉིས་བཅད་ཅམ་མིན་གྱི་དངོས་
པོ་གཞན་ཞིག་འཕེན་པར་འདོད་དོ། །དུས་གསུམ་ནི་དངོས་པོ་རང་རང་གི་ད་ལྟ་བ་
ལ་སྟོས་ནས་གཞག་དགོས་ཀྱི། འདོག་མཁན་གང་ཟག་གི་སྐོ་ཁོ་ནས་མི་རུང་སྟེ།
གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སོ་སོའི་གོ་ཚད་ལ། དངོས་པོ་གཞན་གྱིས་
དུས་གསུམ་གྱི་སོ་སོའི་གོ་མི་ཚོད་པ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྲུང་བའི་ཕྱིར།

སྟོན། ཚིག་གསལ་དུ་འདུས་བྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་
འདུ་བར་གསུངས་པ་དེ། ཡིག་ཆར་ཞིག་པ་དངོས་པོར་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་སྐབས་
སུ་བཤད་ཀྱང། ཅ་ཤེའི་རྗེ་ག་ཚེན་ལས་ཞིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འདོད་པ་ལུང་གིས་འགོག་
པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་ཚིག་གསལ་གྱི་དགོངས་པར་ལེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་
དུ་བཤད་པ་སྟར་སྟར་ཡང་བཀོད་དོ། །ཚིག་གསལ་གྱི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་དོན་
སྟར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་དང་སྐོ་བསྟུན་པ་སྟེ། ཡིག་ཆ་ལས། རྒྱ་
འཛིག་སོགས་འདུས་བྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང། གང་ཡང་རྒྱ་
ལས་མི་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང། སྟར་མེད་གསར་སྐྱེ་རིགས་པ་གསུམ། ཞེས་འབྲང་
ཞིང་ཚིག་གསལ་དང་སྐོར་རྒྱལ་ཡང་སྟར་དང་མི་འདྲ་མོད། སྐྱིར་རིགས་པ་གསུམ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྟར་ཅ་ཤེའི་རྗེ་ག་ཚེན་ལས་མི་འབྲུང་དོ། །

རིགས་པ་གསུམ་པ་ལ། ཅ་ཤེའི་རྗེ་ག་ཚེན་གྱི་ཚིག་ཟེན་དང་བསྟུན་ནས་སྐྱ་
གུ་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ། སྟར་མེད་ལ་ཕྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀོད་ན། རྒྱ་གུའི་སྟོང་ཉིད་དང་རྒྱ་གུ་དང་གཅིག་སོགས་ཀྱིས་མ་དེས་ཤིང།
ལེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་ལས། རྒྱ་གུའི་ཞིག་པ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་

ཉེ། ས་ཐོན་གྱི་དུས་ན་ལྷ་གུའི་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་ལྟར་དུ་སྤར་མེད་ལ། ལྷ་གུའི་སྐྱེ་བ་
 ལྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ལྟར་དུ་ལྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ལྱིར། ཞེས་བཀོད་
 བའང་ཉ་ཅང་བདེ་བ་ཞིག་མི་སྤང་བ་དང་། སྤར་མེད་ལ་ལྱིས་སྐྱེ་བའི་ལྱིར་ཞེས་
 བཀོད་ན། ལྱིས་བ་དེས་ན་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་བ་དེས་དགོས་པས་དེ་དེས་ནས་རྒྱ་དང་
 བཅས་པ་མ་དེས་བ་དཀའ་བ་དང་། ཡིག་ཆར་དེ་ལྷ་གུ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱོས་ནས་བྱུང་
 བའི་ལྱིར། ཞེས་གསུངས་བ་ཡང་བྱུང་བ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་ན་དེ་དང་འདྲ་བས་སྤར་
 ལྟར་བཀོད་ན་ཅུང་བྲེམ་སྤྲུལ་མོ། །ལེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་ལས། ལ་ཅིག་ན་དེ།
 མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དེའི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ཡོད་པར་བཤད་བ་མི་
 འཐད་དེ། མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དེའི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་བ་དེ་འདུས་བྲས་མ་ཡིན་
 བའི་ལྱིར་ཉེ། མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་དེའི་རིགས་འདྲ་ལྱི་མ་མེད་པའི་ལྱིར་ན་མ་ཁྲུབ།
 ཁྲུབ་པར་ཐལ། མེད་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་མ་འོངས་བ་འདུས་བྲས་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་
 ལྱིར་ཉེ། མེད་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་མ་འོངས་བ་མ་འོངས་བ་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་ལྱིར་
 ཟེར་ན། ཏྲགས་མ་བྲུབ་སྟེ། མར་མེ་རྒྱན་ཆད་བ་ལས་ལྱི་མའི་རིགས་འདྲ་མ་སྐྱེས་བ་
 དེ་མ་འོངས་བ་ཡིན་པར་བཤད་བ་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་རྒྱན་ཆད་བ་ལས་ལྱི་མའི་
 རིགས་འདྲ་མ་སྐྱེས་བ་ཡང་མ་འོངས་བ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ལྱིར། དང་པོ་བྲུབ་སྟེ།
 དབ་བྱེད་བདུན་པའི་རྗེ་ཀ་ཆེན་ལས། འདི་ལ་པ་རོལ་བས་མར་དང་སྐོང་བྲུ་ཐད་བ་
 མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱ་མིན་གྱི། མར་དང་སྐོང་བྲུ་ཐད་བ་ནི་མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མས་དེའི་
 རིགས་འདྲ་མ་འོངས་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུན་མ་ཆོང་བ་ཡིན་ལ། མ་འོངས་བ་ཡང་སྐྱེ་བའི་
 རྒྱུན་མ་ཆོང་བས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྟེ་བ་ལ། དེ་ལྷ་ན་རྒྱུན་མ་ཆོང་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་

དེས་བར་སྐྱེ་བས། རྒྱུན་མ་ཚང་བ་མ་འོངས་བ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་ཁས་སྦངས་ལ། དེའི་
 སྤྱིར་གནས་པའི་རྒྱ་ཐད་བས་འབྲས་བུ་གནས་པ་ཐད་བར་ཁས་སྦང་བར་འཇུག་རོ་
 ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྷུ་བ་སྟེ། རབ་བྱེད་ཉེར་ལྔ་བའི་
 རྗེ་གཞེན་ལས། ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱུན་ཚད་བ་ལས་སྤྱི་མའི་རིགས་
 འདྲ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ལྷུང་འདས་སུ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་སྤྱི་མ་ཐད་བས་བསྐྱེད་པའི་མ་
 འོངས་བར་བཤད་ཅིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང། ལོང་དུ་བཤད་
 བ་ཡང་བྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་སྤྱི་མ་དེར་བཤད་བ་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ་ཞེས་
 བཤད་དོ། །དེ་ལ་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་རྗེ་གཞེན་གྱི་དེ་སྐྱེན་མས་མར་མེ་ལ་སྟེགས་པ་
 ལས་མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་སྟེགས་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟེགས་ན་མར་མེ་
 སྐྱད་ཅིག་ཐ་མའི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་བ་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་མ་ཡིན་ན་དེས་བར་སྐྱེ་བར་
 ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་རིགས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། མར་མེ་རྒྱུན་ཚད་བ་ལས་མར་མེ་
 སྤྱི་མའི་རིགས་འདྲ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་བ་མ་ཡིན་ཡང། མར་མེ་རྒྱུན་ཚད་བ་ལས་
 མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མའི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་བ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་མར་མེ་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་བ་ཤེས་བྱའི་གཤམ་ནས་དབྱུང་འདོད་བ་
 མིན་ན་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་རྗེ་གཞེན་གྱི་ལྷུང་འདི་མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མའི་རིགས་
 འདྲ་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པའི་གནས་མེད་དོ། །རབ་བྱེད་
 ཉེར་ལྔ་བའི་རྗེ་གཞེན་གྱི་ལྷུང་དོན་ཡང་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱུན་ཚད་
 བ་ལས་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་མའི་རིགས་འདྲ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ལྷུང་འདས་སུ་མི་བྱ་
 སྟེ། ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱུན་ཚད་བ་ལས་ཉོན་མོངས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་མའི་

རིགས་ལྡེང་མ་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་སྤྲེལ་ཟུང་བས་བསྐྱེད་པའི་མ་འོངས་པར་རབ་བྱེད་
 བདུན་པའི་འགྲེལ་བར་བཤད་ཟིན་ཅེས་འགྲེལ་དགོས་པས་ལྷན་སྦྱོར་བའི་གནད་
 གཅིག་གོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་རྒྱན་ཚད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་ཕྱི་མའི་རིགས་ལྡེང་མ་
 སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཡང་ཉོན་མོངས་རྒྱན་ཚད་པ་ལས་ཉོན་མོངས་སྐད་ཅིག་ཐ་
 མའི་རིགས་ལྡེང་མ་སྐྱེས་པ་མ་འོངས་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་བྱེད་དགོས་
 ལོ། །དེ་ལྟར་ན། རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་བའི་རྗེ་ཀ་ཚེན་ལས། ད་ལྟ་བར་མ་ཕྱིན་པ་ནི་ནམ་
 མཁའ་དང་རི་བོང་རྩ་ལ་སོགས་བའང་ཡིན་པས་དེ་གཅན་པའི་ཕྱིར་མངོན་པ་ལས་
 རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་དང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་ལྟེང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་
 རྩ་ལྟེང་མ་སྐྱེས་པའོམ་མ་ཕྱིན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཞིག་མ་འོངས་པའི་
 གཞི་དེ་ནམ་ཡང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མེད་པས་མ་ཕྱིན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཉམ་མཁའ་དང་རི་བོང་རྩ་སོགས་ཚོས་ཅན། ད་ལྟ་བར་མ་
 ཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་མ་འོངས་
 པ་ཡིན་པ་གཅད་པའི་ཕྱིར་མངོན་པ་ལས་གང་མ་འོངས་པའི་གཞི་དེའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་
 རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་དེ་ཞིག་མ་བྱུང་བ་མ་འོངས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ།
 དཔེར་ན། རྩ་ལྟེང་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་དུས་ཀྱི་ཞིང་སར་ད་དུང་རྩ་ལྟེང་མ་སྐྱེས་
 པའོམ་མ་ཕྱིན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ཡིན་གྱི། གང་ཞིག་མ་འོངས་པའི་གཞི་ནམ་མཁའ་
 དང་རི་བོང་རྩ་སོགས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ད་ལྟ་བར་མ་ཕྱིན་པ་ནི་མ་འོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཁྱོད་ནམ་ཡང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་གསལ་མོད། ལེགས་
 བཤད་རྗེས་འབྲང་དུ། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་དོན། གང་མ་འོངས་པའི་

གཞི་དེའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་མི་སྐྱོར་བར། མ་འོངས་པ་ལ་རྒྱན་འཆད་ཁ་མའི་ཉོན་
སྐྱེས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་ལྟ་བུ་གང་མ་འོངས་པའི་གཞི་དེ་གཏན་ནས་མ་སྐྱེས་
པའི་མ་འོངས་པ་དང་། དགུན་དུས་ཀྱི་ཞིང་སར་ལྷུ་གུ་མ་འོངས་པ་ལྟ་བུ་རེ་ཞིག་མ་
སྐྱེས་པའི་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལས་སྡུ་མ་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་སྐྱར་ཡོད་ཀྱང་
ཟད་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་དང་། སྤྱི་མ་ལ་གང་མ་འོངས་པའི་གཞི་སྐྱུ་གུ་དེའི་རྒྱ་ཡོད་
ཀྱང་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་སྐྱོར་དགོས་པའི་ལྷན་པར་ཡོད་པར་བཤད་དེ། རབ་
བྱེད་བདུན་པ་དང་ཉེར་ལྔ་བའི་རྗེ་ཀ་ཆེན་གྱི་ལུང་གཉིས་དང་རབ་བྱེད་བཅུ་དགུ་བའི་
རྗེ་ཀ་ཆེན་གྱི་ལུང་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ཟེན་ལ་འགལ་བ་ནན་གྱིས་བསྐྱགས་སོ། །ཡང་
ལེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་དུ། རི་བོང་གི་དུ་ཞི་དང་བོ་ཉིད་ནས་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པས་མ་
སྐྱེས་པ་དང་། རྒྱན་འཆད་ཁ་མའི་མར་མའི་རྒྱན་གྱི་མ་ཞི་རྒྱ་རྒྱུན་ཟད་ནས་མེད་པས་
མ་སྐྱེས་པར་བཤད་པ་ལ། རྒྱན་འཆད་ཁ་མའི་མར་མའི་རྒྱན་གྱི་མ་ཚོས་ཅན། རྫོང་
རྒྱ་རྒྱུན་ཟད་ནས་མེད་པས་མ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྫོང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་བོ་ཉིད་
ནས་གཏན་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། རྫོང་གཏན་མེད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདི་དག་ནི་
བདག་གི་གྲུ་མ་འཕགས་པ་འཇམ་དབལ་གྱི་ལུང་ཚད་མའོ། །དེ་ལྟར་མའི་ཡིག་ཆར་
ཞིག་པའི་སྟེང་ནས་དགེ་སོགས་གསུམ་འཛོག་ལུགས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ།
ལེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་དུ། དེ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་གང་ཡང་མེད་པས་
བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་དབྱུང་གཞི་ཆེ་སྟེ། ལས་བྱས་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་ལས་དེ་
རྒྱན་འཆད་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་
པ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་རྒྱན་ཐ་དད་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་གཉིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་

མྱེད་དང་། ལྷན་གྱི་ལས་ཞིག་པ་ལྷན་གྱི་ལས་ཡིན་ན་གཟུགས་སྤྱི་ལྟར་ལ། མིན་
 བ་ལས་གསུམ་པོ་གང་རྩལ་མ་ཡིན་པའི་ལས་སྤྱི་ལྟར་པའི་མྱེད་། ཞེས་བཀག་གོ
 །ཡིག་ཆར་ཟས་མེད་པ་དང་རྩལ་མེད་པ་རྒྱ་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཅུ་ཤེད་རྟེན་
 ཆེན་ལས། ཟས་དང་རྩལ་མ་ཟད་པ་བྱ་འཚོའི་པ་དང་འབྲས་ལེགས་པའི་རྒྱར་གྲེད་པ་
 བཞིན་དུ་དེ་དག་ཟད་པ་ཡང་དེ་རྣམས་ཟད་པའི་རྒྱར་འཛོག་པའི་མྱེད་། ཟད་པ་མིན་
 པའི་དེ་དག་མེད་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེས་འབྲས་བུའི་སྤྱོད་པ་ཀྱང་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་ཟས་དང་རྩལ་མ་རྒྱ་ཡིན་ཡང་ཟས་དང་རྩལ་མེད་པ་རྒྱ་མིན་པར་
 གསུངས་སོ། །ཡིག་ཆར་འདས་མ་འོངས་སྤྱི་ལྟར་གཏན་མེད་དང་གཏན་
 བརྒྱལ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་མྱེད་། ཞེས་མ་འོངས་པ་ལ་མ་འོངས་རྒྱའི་དངོས་
 པོ་དེ་གཏན་མེད་དང་། འདས་པ་ལ་འདའ་རྒྱའི་དངོས་པོ་དེ་གཏན་བརྒྱལ་མ་ཡིན་པ་
 ཞིག་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། རྟེན་ཆེན་ལས། རྒྱར་གྱི་ཞིག་པའི་རྒྱ་ནི་རིགས་པ་
 རྒྱལ་ལུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་མར་དང་སྤྱིར་པོ་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱར་བཤད་པ་ལྟ་
 བུ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མར་མེ་ཤི་བ་འདས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་འདས་མ་
 འོངས་ཁོ་རང་གཏན་མེད་དང་གཏན་བརྒྱལ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་ཁོ་རང་མ་
 འོངས་རྒྱའི་འདའ་རྒྱ་དང་དངོས་པོ་གཏན་མེད་དང་གཏན་བརྒྱལ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
 ཡིན་མི་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཚུལ་སྤྱོད་མོང་མིན་པ་ལ་གཉིས། གཞན་
 ལྷན་བརྗོད་པ་དང་། ལྷན་དེ་དག་གསལ་འོ། །དང་པོ་ནི། རང་རིག་འདོད་པའི་
 སྤྱོད་པ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ད་ལ་རང་རིག་འདོད་པའི་སྤྱོད་པ་སྤྱི་རྣམ་རིག་པའི་

འདོད་པ་སྟོན་པར་འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྤེ་བའི་
 རྩོགས་ཁས་སྒྲངས་ནས་རང་རིག་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང། དེ་
 འགོག་པ་ལ། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱི་དུས་དྲན་པ་ལས་འབྱུང་བ། ཞེས་པ་ཅ་
 འབྲེལ་བྱུང་བས་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་རིག་པས།
 རང་རིག་ཡོད་དེ། དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱས་ན་གཞན་པ་བྱུང་བའི་དཔེ་མི་རྟེན་པར་
 བསམས་ནས་དེ་ལྟར་མི་སྐྱབ་པར། རྩོ་འཛིན་ཚོས་ཅན། རྩོང་བ་ཡོད་དེ། དྲན་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་བཞིན། རྩལ་སྟེ། དྲན་པ་རྩོང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་གང་།
 རྩར་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་དང། ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྩར་མ་རྩོང་བ་དྲན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་
 ཚོས་ཅན། རང་རྩོང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྩོང་བ་ལ་རང་རྩོང་གཞན་རྩོང་གཉིས་སུ་
 ཁ་ཚོན་ཚོད་ལ། གཞན་རྩོང་རིགས་བས་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་རྩོང་ཡོད་ན་
 རང་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་གྱི་ཤེས་པས་རྩོང་བ་དང་ཤེས་པ་སྡེ་མ་ཕྱི་མས་
 རྩོང་བ་གང་རུང་ལས་མ་འདས་ཤིང། དེ་གཉིས་གང་ལྟར་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་རྩོང་བྱེད་དོན་གཞན་དགོས་པས་བྱུག་
 མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་འདྲ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོ་འཛིན་སྐྱད་
 ཅིག་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྟོ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་སྟོ་འཛིན་སྡེ་མ་རྩོང་བའི་མིག་ཤེས་གཉིས་
 དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བས་སྟོ་འཛིན་ཕྱི་མ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་མི་འཕོ་བའི་སྟོན་མེད་དོ་
 ཞེས་པས་ཀྱང་སྟོན་སྟོང་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མ་ཐུན་

རྗེས་སུ་དང་པོ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་
མི་རིགས་པའི་སྲིད་ཉེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བར་
གསུངས་པའི་མདོ་དང་འགའ་བར་འགྱུར་བའི་སྲིད་ལོ། །དེའི་སྲིད་སྲིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
སྲུང་གི་ལུས་སྲོང་བ་རང་རིག་ཏུ་འགྱུར་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དངོས། རང་ལུགས་ལ་རང་
རིག་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། འདིར་རྗེས་སྐྱབས་ཅེས་སོགས་བྱུང་། གཤམ་ཉེ་རྣམ་རིག་པ་སྲོད་ཀྱིས་རང་རིག་
ཡོད་པར་སྐྱབས་པ་ལ། སྡོ་འཛིན་ཚོས་ཅན། རང་རིག་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་སྲིད་
ཞེས་འགོད་ན་ཅི་རྗེས་སྐྱབས་བཤ། ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་བ་མི་རུང་སྟེ།
ཉགས་དེ་བསྐྱབས་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་སྲིད་ཉེ། རྗེས་སྐྱབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་སྲིད།
དེ་སྐད་དུ་འཇུག་པ་ལས། གཤམ་ཉེ་སྲི་དུས་འབྲས་བུ་ལས་འགྱུར་ན། །མ་སྐྱབས་བསྐྱབས་
པར་བྱ་སྲིད་བརྗོད་པ་ཡི། །མ་སྐྱབས་འདི་ནི་སྐྱབས་པར་བྱེད་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་
པ་ལྟར་ནའང་མི་རུང་སྟེ། དེ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་འགྲམས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་སྲིད་ཉེ། རང་
རིག་སྲི་ཚོལ་ལ་མ་སྐྱབས་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་རྒྱ་ཡོད་པས་རྒྱ་ཤེས་དང་མེ་ཡོད་པས་
མེ་ཤེས་སྐྱབས་པ་བཞིན། བ་རོལ་བའི་སྲོང་བ་འདི་འགྲམས་ཉགས་ཀྱི་སྲོང་བ་ཡིན་ཞིང་
བསྐྱབས་ཚོས་སུ་རང་རིག་བཟུང་བའི་དབང་དུ་མཛད་དེ་དེ་ལྟར་ན་ཉགས་ཚོས་གཉིས་
ལྟན་གྱི་མ་སྐྱབས་དཔེ་ཡང་མི་སྟེད་དོ། །དེ་བས་ན། སྡོ་འཛིན་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་སྲུང་
སྲོང་བྱེད་ཡོད་དེ། དུས་སྲིས་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་སྡོ་ལོ་བཞིན། ཞེས་
འགོད་དོ་ཞེ་ནའང་ཅི་སྲོང་བྱེད་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་སྲོང་བ་བྱེད་པར་ཅན་ནམ། སྲོང་

ཅམ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་རིག་སྐྱབ་མི་བྱས་ཏེ། དེ་རང་རིག་བསྐྱབ་ཚོས་སྲུ་
 བཟུང་བ་དང་འབྲ་བའི་སྲིད་ཏེ། དཔེ་ལ་ཉམས་ཚོས་རྗེས་སྲུ་འགོ་བ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་
 གྲང་བྱུང་བ་སྐྱབ་མི་བྱས་པའི་སྲིད། དེ་བས་ན། རང་རིག་བསྐྱབ་ཚོས་སྲུ་བཟུང་བ།
 གལ་ཏེ་སྲི་དུས་འབྲ་བ་ལས་འབྲུབ་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀག་བས་འདི་ཡང་
 བྱིགས་པ་ལ་དགོངས་ནས་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་ལས་དགག་པ་དངོས་སྲུ་མ་སྟོས་
 སོ། །སྟོ་འཇིག་ཚོས་ཅན། ལྷོང་ཅམ་ཡོད་དེ། འབྲ་བ་ཡོད་པའི་སྲིད། ཞེས་འགོད་
 བའང་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་ལྷོང་གྲེད་བསྐྱབ་ཚོས་སྲུ་བཟུང་བ་ལ་དགག་པ་
 དངོས་སྲུ་མ་སྟོས་པ་དེ་དང་འབྲ་བ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་ལས་དངོས་སྲུ་
 མ་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་ལུགས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འཇུག་པའི་ལྷང་དོན་ནི།
 གང་གི་སྲིད་སྲུང་གི་ཤེས་པ་གང་གིས་ལུལ་ལྷོང་བར་གྱུར་པ་དེ་ལས་འབྲ་བ་འདི་
 རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རའི་ལུགས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ལྷུ་འབྲས་ལ་
 རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་འཇིག་པ་འཇིག་ཉེན་པའི་སྟོ་རང་དགའ་བ་ལ་མེད་པས་
 ལྷོང་འབྲ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ལུལ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་འཇིག་པ་
 གཉིས་ཀ་འཇིག་ཉེན་པའི་སྟོ་སྟོན་སྐྱེས་ལ་མེད་པ་དེའི་སྲིད་སྲུང་གི་ཤེས་པས་ལྷོང་
 བ་དང་བཅད་པ་དེ་སྲིས་ཀྱི་འབྲ་བས་མ་ལྷོང་བ་དང་མ་བཅད་པ་མིན་པས་འདི་སྲུང་
 ཡང་ངས་མཐོང་སྐྱེས་དུ་འབྲ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་འཇིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྟོན་གྱི་
 ཚུལ་ལུགས་ཡིན་གྱི། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཇོག་པའི་ལུགས་མིན། ཞེས་
 པའོ། །རང་རིག་མེད་ན་འབྲ་བ་སྐྱེ་བ་འགལ་བར་འཇིག་པའི་ལྷུ་མཚན་སྲུང་གཞན་

ལྷན་གསུམ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དེ། འདུག་པའི། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ལུས་
 རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་སེལ་བ་མིན་ཏེ། ལྷན་གྱི་ཕྱོགས་
 ལྷན་བཤད་གཞུང་འདིའི་ཕྱོགས་སྐྱོད་པ་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་མ་ལོ་མ་རྒྱུང་
 བར་བྱུང་བ་མི་སྐྱེ་བས་རྒྱུང་བ་ཡོད་ལ། རྒྱུང་བ་ལ་རང་རྒྱུང་གཞན་རྒྱུང་གཉིས་སུ་ཁ་
 ཚོན་བཅད་ནས་གཞན་རྒྱུང་རིགས་བས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུང་ཡོད་དོ་སྐྱེམ་པ་
 ཅམ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལོ་བྱུང་བ་སྐྱེ་བའི་བྱུང་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷན་གྱི་
 རྒྱུང་བ་དེ་རང་རིག་ཡིན་ཞོ་སྐྱེམ་དུ་བསམས་པ་ཡིན་པར་གཞུང་འདི་དང་། འདུག་
 པའི་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀར་གསལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །བྱུང་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ནི། དེ་ཡང་
 ལྷན་སྐྱོན་པོ་མཐོང་བ་ཕྱིས་བྱུང་བ་ན། ཞེས་སོགས་ལྷན་ཏེ་འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་
 ལས། དེ་ཡང་ལྷན་ང་རང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་ང་རང་གིས་བྱུང་སྐྱེམ་པ་ལོ་བྱུང་ཚུལ་
 ཁྱད་པར་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱུང་ཚུལ་དེ་ནི་ལྷན་སྐྱོན་པོ་མཐོང་བ་ན་སྐྱོ་
 འཛིན་རང་གིས་རང་མ་རྒྱུང་ན་ཕྱིས་སྐྱོ་འཛིན་བྱུང་བ་དེ་སྐྱེ་བ་འགལ་བས་བྱུང་བའི་
 ལྷན་མ་རྒྱུང་བ་རང་རིག་གོ་སྐྱེམ་པ་སྐྱེ། བྱུང་བ་འདི་ནི་རང་རིག་གི་དབང་གིས་མ་གྲུང་
 ཡང་རྒྱུང་བྱུང་གཉིས་ལུས་གཅིག་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པོ། །དེ་ལ་སྐྱོ་འཛིན་
 ཕྱིས་རྒྱུང་བའི་ལུས་བྱུང་བས་མ་རྒྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུང་བྱུང་གཉིས་སྐྱོ་སྐྱེ་སྐྱེས་
 ཕྱིས་རང་མཚན་གྱིས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྣམས་སུ་ཅ་བ་ལས།
 གང་ཕྱིར་གང་གིས་ལུས་རྒྱུང་གྲུང་དེ་ལས། །བྱུང་བ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་
 པ། །དེ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱེས་ཟེན་ལ་འདེད་ཀྱི་ལྷན་ན་རྒྱུང་བྱུང་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་
 གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ཀྱང་། ལྷན་མཚན་དེ་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ན། བྱེམས་བས་

མྱོང་ན་ཉེར་སྐྱེས་ཀྱིས་འབྲུག་པར་ཡང་འགྱུར་དོ། །དེས་ན་སྐྱེའུ་གྲེད་འདི་ནི་མྱོང་འབྲུག་
 གཉིས་གཞན་སྟོགས་སྤེའི་ལུགས་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་རྗེས་སྐྱེད་དུ་གྲུབ་པ་སྟོ་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་རང་མཚན་གྱིས་རྗེས་གཞན་དུ་འཇིག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་མྱོང་འབྲུག་
 གཉིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་སྟོ་འཇིག་གྱིས་མཚོང་བ་ལ་སྤྲིས་འབྲུག་
 བས་ངས་མཚོང་ངོ་ཞེས་མི་འཇིག་བས་ན་མྱོང་འབྲུག་གཉིས་ལུལ་གཅིག་པ་འགལ་
 ཞིང་། དེ་བས་ན་སྤར་ངས་མཚོང་ངོ་སྐྱེས་པའི་འབྲུག་པ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགལ་ལོ། །ཐལ་
 འགྱུར་བ་རེད་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་རྗེས་གཞན་མིན་ཞིང་སྟོ་ལྷན་སྐྱེས་
 ཀྱིས་དེ་ལྟར་འཇིག་པའང་མེད་བས་མྱོང་བས་ལུལ་དེ་བཅད་པ་ལ་སྤྲིས་ཀྱི་འབྲུག་བས་
 ངས་བཅད་དོ་ཞེས་འཇིག་པའང་མི་འགལ་བར་འབྲས་མ་ཐག་པའི་འཇུག་བས་སྟོན་
 བོ། །ཤེས་པ་སྤྲ་མས་རྟོགས་པ་ལ་ངས་མཚོང་ངོ་སྐྱེས་དུ་འབྲུག་པ་མི་འགལ་བ་དེ་ཡང་
 མྱོང་བ་སྤྲ་མ་སྟོ་འཇིག་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་ལུལ་སྤར་མཚོང་བའི་སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་
 སྤྲིས་ཀྱི་འབྲུག་པ་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་མྱོང་བས་ལུལ་བཅད་པ་ལ་མ་སྟོས་བར་རང་
 དབང་དུ་ལུལ་གཅད་རྒྱ་མེད་པ་ལ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་རང་དབང་དུ་ལུལ་རྟོགས་རྒྱ་ཡོད་
 བ་སྟོ་འཇིག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ལ་མི་འགལ་བ་མིན་ལོ། །དེས་ན་རང་རིག་ཐ་
 ལྷན་དུ་མི་བཞེད་པ་ཡང་ཐ་ལྷན་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་
 འདིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལོ། །སྟོན་འཇུག་ལས། གཞན་མྱོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་
 ལས། །འབྲུག་གི་བའི་དུག་བཞིན་ལོ། །ཞེས་རང་ལུགས་ལ་སྟོ་འཇིག་ལས་
 གཞན་སྟོན་པོ་མྱོང་བ་ལ་བཞེན་ནས་སྟོ་འཇིག་འབྲུག་པ་འབྲུང་བར་ཁས་སྐྱེངས་པ་ལ།
 གལ་ཏེ་སྤར་གང་མྱོང་བ་དེ་ཉིད་འབྲུག་དགོས་ཀྱི་སྟོན་པོ་མྱོང་བའི་སྟོ་བས་ཀྱིས་སྟོ་

འཇུག་འཇུག་པ་མི་རིགས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་སློན་པོ་སློང་བའི་སློབས་ཀྱིས་སེར་པོ་འཇུག་
 པ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན་ཉེས་པ་མེད་དེ། དུལ་སློང་བ་ལས་འཇུག་པ་
 སླེ་བའི་ཆེ་ལུལ་ཅན་སྤངས་ནས་ལུལ་གཅིག་བྱ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལྷན་ལུལ་འདི་
 མཐོང་རོ་ཞེས་ལུལ་ལུལ་ཅན་འབྲེལ་བར་འཇུག་པའི་སྲིར་རོ། །དཔེར་ན་དགུན་གྱི་དུས་
 ལྷ་གྱི་བས་ལུས་ལ་རྒྱགས་པ་ན། གྱི་དུག་ལྷགས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱགས་པ་སློང་གི་དུག་ལ་
 སློང་ལ། དུས་སྲིས་འཇུག་གི་སྐྱོ་ཐོས་པ་ན་རྒྱགས་པའི་ཆེ་དུག་ལྷགས་པར་འདུག་
 ལྷན་དུ་འཇུག་ཡང་སྤངས་དུག་མ་སློང་བ་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སློང་བ་ལ་རང་གིས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། མི་མཐོང་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སློང་བ་ལ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མི་ཚོད་བ་དང་། མདོར་
 བ། སོགས་ཀྱིས་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། འོ་ན། སོགས་ཀྱིས་སློན་པོ་
 འཇུག་ཚུལ་བྱུང་བར་བ་ལ་ཚོད་པ་སློང་བ་གསུམ་ལས་སྤངས་པ་ནི། སློང་བ་ལ་གཉིས་སུ་
 དེས་མ་དེས་སྐྱོ་བའི་གཞུང་དུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་མ་དེས་པ་མར་མེ་བཞིན་
 ཡིན་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་ལ། ཁོ་ན་དེ། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། མར་མེ་རང་གིས་རང་
 གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་ཚོད་མས་མ་གྲུབ་པའི་སློན་མེད་ལ། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་
 ཤེས་པར་མི་བྱེད་ན་དེ་འདྲའི་སློན་ཡོད་པའི་སྲིར་བེར་ན། དེ་ལྟར་ན་སློན་མེ་ཚོས་
 ཅན། སློང་ཚོད་མས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སློང་གསལ་བ་དང་གསལ་བ་མ་ཡིན་པ་གང་
 དུ་ཡང་ཚོད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་སྲིར། ལྷན་དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་གིས་རང་གསལ་
 བར་མི་བྱེད་ལ། གཞན་གྱིས་ཀྱང་གསལ་བར་མི་བྱེད་པའི་སྲིར་བྱས་ན་ལན་ཅི་ཡོད་
 བྱས་པ་ལ་མ་ལྟར་སྟེ། རང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་བྱམ་སོགས་

གསལ་བར་བྱེད་པས་གསལ་བར་གྱུ་བ་པའི་སྲིད་སྣམ་ན། འོན་ཤེས་པ་ལ་ཡང་རང་
 མྱོང་གཞན་མྱོང་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་ཡུལ་མྱོང་བས་མྱོང་བར་གྱུ་བ་པོ་གྲས་ན་ཡང་
 མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་པ་ཉིད་རང་རིག་ལ་རག་ལས་པས་རང་རིག་མེད་
 བ་ཡུལ་ཤེས་པ་མི་འགྲུབ་པོ་སྣམ་ན། འོན་མར་མེ་གསལ་བ་རང་གིས་གསལ་བ་ལ་
 རག་ལས་པས་རང་གིས་གསལ་བ་མེད་ན་གསལ་བར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེས་སྣམ་ན་
 ཡང་མཚུངས་སོ་ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཁོ་པོ་ཅག་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་
 སྤོའོ་སྣམ་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལུག་པས་ལུག་པ་སྤྱི་བ་དགོས་པས་ལུག་
 པས་གཟུགས་སྤྱི་བ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་དང་། ལུག་པ་མི་མཐོང་བར་
 འགྱུར་བའི་སྲིད་པོ། །རང་རིག་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མདོར་ན། རང་རིག་མི་
 འདོད་དེ། ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ལ་
 ཤེས་བྱ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྲུང་པན་ཚུན་ལྟོས་
 པར་མ་ཟང་དོན་ཡང་པན་ཚུན་ལྟོས་བཏགས་ཅོམ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། ཅོད་ཚོགས་
 ལས། གལ་ཏེ་རང་ལས་ཚད་མ་གྲུབ། །ཅེས་སོགས་རང་རིག་བཀག་པའི་རིགས་
 པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་སྲིད། དེའི་དོན་ནི། དེའི་རང་འགྲུལ་ལས། གལ་ཏེ་མེ་བཞིན་དུ་
 རང་ལས་ཚད་མ་གྲུབ་པོ་སྣམ་དུ་སེམས་ན། གཞལ་བར་བྱ་བའི་དོན་རྣམས་ལ་མ་
 ལྟོས་པར་ཡང་ཚད་མ་རྣམས་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་པོ། །ཅེའི་སྲིད་ཞེ་ན། རང་ལས་
 གྲུབ་པ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ལྟོས་ན་ནི་རང་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་རྣམ་བཤད་དུ་བྲངས་པར། གཞན་ལ་མི་ལྟོས་རབ་གྲུབ་འགྱུར། ཞེས་
 འགྱུར་ཞིང་། དོན་ཡང་། ཚད་མ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ཅོམ་གྱིས་མི་ཚོགས་

བར་ཚད་མ་རང་ལས་ཚད་མ་འགྲུབ་པ་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། གཞལ་གྱི་
ལ་མ་ལྟོས་བར་ཚད་མ་འགྲུབ་པར་འགྲུར་རོ། །དེ་འདོད་ན། དངོས་སོ་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུ་
གཞན་ལ་མ་ལྟོས་བར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟབ་གསལ་
སྟོན་མེད་དེ་གཉིས་མི་འབྲ་བར་གྲུས་ཀྱང་གཞན་གཅིག་གོ། །

སྟོན་སོ་བྲན་ཚུ་ལ་ཁྲུང་པར་བ་ལ་ཚོད་པ་སྟོང་བ་ཞི། ཁོ་ན་དེ། དས་སྲུང་སྟོན་
སོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྲན་པ་དེ་སྟོ་འཛིན་ཤེས་པ་བྲན་པའི་བྲན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དས་
སྟོན་སོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ལུང་གི་བྲན་པའི་ངའི་གང་ཟལ་ཡིན་ལ། སྟོ་འཛིན་
ཤེས་པ་དང་གང་ཟལ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྟོ་འཛིན་གི་ཤེས་
པས་སྟོན་སོ་མཐོང་བ་བྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དས་སྲུང་སྟོན་སོ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གང་
ཟལ་བྲན་པ་དེས་སྟོ་འཛིན་གི་ཤེས་པ་བྲན་པ་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དཔེ་གཞུང་ན་
གསལ་ལོ། །

འདིར། རང་རིག་འདོད་མཁུན་ངོས་གསུང་བ། རང་རིག་གི་གོ་དོན། གཞན་
གིས་རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་ཚུ་ལ། རང་རིག་སྐྱེ་ཚུ་ལ། དེ་དབྱུ་མ་བས་བཀག་ཚུ་ལ་
དང་སྒྲ་ལས། དང་སོ་ནི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སེམས་གཉིས་དང་། ཡུང་གི་
རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཚུ་ལ་ཁ་ཅིག་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབྱུ་མ་བ་སལ་ཆེ་
བ་སྟེ་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སྒྲིལ་གཙོ་སོ་ནི་སེམས་ཚུ་ལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་རང་གི་
བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་དེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་གྲལ་བའི་ཚུ་ལ་གྱིས་
རིག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་མང་ཡང་གཙོ་སོ་སྲུང་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་བ་ནི་སྟོ་
འཛིན་དབང་མདོན་སྐྱེ་བའི་ཆེན་སྟོན་སོ་ལོ་རྣམས་པ་ཤར་བའི་རིག་པ་གཅིག་དང་།

ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བུལ་བའི་སློབ་ན་འདྲིན་པའི་རྣམ་པ་ཡན་གར་བ་
 ཤར་བའི་སློབ་གཅིག་དང་གཉིས་སླེ་བའི་སྲ་མ་གཟུང་རྣམ་དང་ཕྱི་མ་འདྲིན་རྣམ་ཏུ་
 སླེལ། །དཔེར་ན་ཤེལ་གོང་དག་པ་རས་སློབ་པའི་སླེང་ཏུ་བཞག་ཆེ་སློབ་པོས་ཁ་
 བསྐྱར་བའི་དངས་ཆ་གཅིག་དང་། དེའི་ཆེ་ཤེལ་གོང་རང་གི་རོ་བོ་གསལ་བའི་ཆ་
 གཉིས་ཅིག་ཅར་སླེ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྲ་བ་ནི་ཚོད་སློབ་དང་ཅ་ཤེལ་བརྟེན་པའི་དང་།
 ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་སོགས་ཀྱི་དང་། ལེགས་ལྡན་ཡལ་སྲས་ཀྱི་དང་། མདོ་དང་སློབ་
 འཇུག་གི་དང་། མདོ་དང་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱི་རིགས་བས་བཀག་ཚུལ་སྲ་ཡིག་ཆར་
 འབྱུང་ཡང་གཙོ་བོ་ནི་སྲ་སོང་ཟིན་པ་ལྟར་འོ། །འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཐལ་འབྱུང་བའི་
 ལུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་གྲང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

སློབ་ཀྱི་ཐབ་གསལ་སློབ་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལས། རང་རིག་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྲ་
 བཟུང་བ་དང་འབྲ་བས་དངོས་སྲ་མ་སློབ་ཏེ། ཞེས་པ་རྣམ་རིག་བས་སློབ་བྱེད་ཡོད་
 བར་བྲན་པའི་རྟགས་ལས་དོན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཡང་རྟགས་སློབ་དངོས་སྲ་
 བཀོད་པའི་དོན་ཏུ་བྱས་ནས། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སྲ་དེ་ལྟར་བཀོད་པ་
 དོན་ཐོབ་ཅམ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོད་སློབ་བྱས་ཀྱང་སྲ་བཤད་པ་ལྟར་འཇུག་པ་ཅ་
 འགྲེལ་ལས་དེ་འགོག་པ་དངོས་སྲ་མ་བྱུང་བའི་དོན་ཏུ་བྱས་ན་བསྐྱར་བཤེལ། །ཁ་
 ཅིག་ན་འོ། སྲ་གྱི་བས་རྟུགས་པ་ཚོར་ཡང་བྱུག་མཚོར་ལ་སྲིས་འབྱུག་སྐྱོས་པ་
 བ་བྱུག་ལངས་པའི་རྒྱུག་གྱིས་དུག་ཞུགས་པ་རྟོགས་པ་དེ་ཚོས་ཅན། དན་ཤེས་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། སྲ་གྱི་བས་རྟུགས་ཤིང་སྐྱབས་དེར་
 འབྱུག་སྐྱོས་པ་ལས་བྱུག་ལངས་པ་གཉིས་བསྐྱོམས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་

གྱི་བས་སྐྱབས་པ་དྲན་པ་དེས་གྱི་བའི་དུག་ལྷགས་པ་གསལ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་
 གྱིར་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཙམ་གསལ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་དུག་ལྷགས་པ་ནི་ལུས་གྱི་གཙོ་པོ་
 ཚད་མ་སྤྲོད་པས་རྟོགས་ཅིག་གྱི་དོན་གྱི་བས་སྐྱབས་པ་དང་སྐྱེལ་ནས་དྲན་པ་དེས་
 རྟོགས་པ་ཡིན་པས་དྲན་ཤེས་སྤྲུང་གྱི་རྗེས་དཔག་ཏུ་མི་རྒྱང་བའི་གྱིར་དོ། །ཁོ་
 བ་དེ། དེ་ཚོས་ཅན། དྲན་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤར་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་
 དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་གྱིར་ཏེ། གྱི་བའི་དུག་ལྷགས་པ་འདྲིའི་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་
 མ་ཡིན་པའི་གྱིར་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་དེ་ཙམ་འདྲིའི་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པར་སྤར་གྱི་
 བས་སྐྱབས་པ་ལ་དམིགས་པས་འདྲིས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པར་འཛོག་
 རིགས་པའི་གྱིར། སྤོང་སྐྱབས་ལས། སྤོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་སྤོ་འཛིན་མིག་ཤེས་
 ཡོད་པར་གྱུ་བ། རི་སྤར་གྱུ་བ་ན་སྤོན་པོ་གཞལ་བའི་སྤོབས་གྱིས་གྱུ་བ་ཅེས་མི་སྐྱེ་ཡི།
 བས། དེས་ན་སྤོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་སྤོན་པོ་གཞལ་བ་ལ་སྤོས་ནས་སྤོ་འཛིན་
 མིག་ཤེས་གྱུ་བ་པ་ཡིན་པར་སྤོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་གྱུ་བ་པ་མིན་ཅོ། །ཞེས་སྤོ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་སྤོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱུ་བ་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་།
 འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྤོ་འཛིན་ན་གཞན་སྐྱབས་སྤར་རང་རིག་གིས་མི་
 འགྲུབ་གྱི། དབང་པོའི་མཛོན་སྤུང་ཚད་མས་འགྲུབ་པར་བརྟན་ཏེ། དེ་ཡོད་པ་ནི་སྤོ་
 འཛིན་གྱི་གཞལ་བྱ་གྱུ་བ་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པའི་གྱིར་དོ། །ཞེས་སྤོ་འཛིན་སྤོ་
 འཛིན་དབང་མཛོན་གྱིས་གྱུ་བ་པར་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྤོང་སྐྱབས་
 གསུངས་པ་སྤོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱིས་སྤོན་པོ་འགྲུབ་ཀྱང་རྟོགས་པ་མིན་པའི་དོན་
 དང་། རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཡོད་པ་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྤོ་འཛིན་ཡོད་པ་སྤོ་འཛིན་

དབང་མངོན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པར་དེའི་སྟོབས་ལྷུགས་གྱིས་རྟོགས་ལུས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སྔོ་འཇིན་མིག་ཤེས་གྱིས་སྔོ་འཇིན་མིག་ཤེས་འབྲུབ་ཀྱང་དེས་དེ་རྟོགས་མི་དགོས་པ་གཉིས་པ་བཞེད་པའི་སྲིད། ཡིག་ཆར་ལུང་འདི་གཉིས་གྱི་འགལ་སྔོང་ལ་རྣམ་བཤད་གྱིས་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་རགས་པ་དང་། སྟོང་ཐུན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐ་མོའི་དབང་དུ་བྱས་པས་དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་། བཤད་པའི་གཞི་གཅིག་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཡིན། བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་རྣམ་གཞག་མི་འབྲ་བ་གཉིས་བྱེད་པ་པོད་སྤང་བས་པ་ལས་རྗེའི་རང་ལུགས་མིན་པར་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་པར་ལེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་དུ་བཤད་དོ། །ལུགས་འདིའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་གཞུང་དོན་ཤེས་པ་ལ་དེ་ཅུ་གལ་མི་ཆེ་བས་བཞག་གོ།

གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་བྱེད་ཚུལ་དང་དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་པའི་གཞན་ལུགས་དང་། རང་ལུགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་བཀག་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་རི་ལྟར་བཤད་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསུང་རབ་གྱི་དོན། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། གསུངས་སོ། །ཡན་གྱིས་བྱུང་ཚུལ་དངོས་དང་། དེ་མན་གྱིས་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལས། བྱུང་ཚུལ་དངོས་ནི། གསུང་རབ་གྱི་དོན་འབྲེལ་བ་ན། གསུང་རབ་གྱི་དོན་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཁས་སྤངས་པའི་སྟོན་སྟེན་

འགྲེལ་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
 བ་ཞེས་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་སློབ་ཀྱིས་འགྲེལ་ན་རང་རྒྱུད་འདོད་ཏུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་
 དོན་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་ན་ཡང་། ཐལ་རང་གང་འདོད་
 བརྟགས་ནས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཐལ་འགྱུར་འཐད་ཅེས་པ་ནི་རང་སྤྲེའི་གཞུང་བོད་ཏུ་
 འགྱུར་བ་རྣམས་ལས་རྒྱ་བའི་གཞུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་མིན་པ་ནས་དངོས་སུ་
 མ་བྱུང་ངོ་། །རྒྱ་བས་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཐལ་འགྱུར་འཐད་ཅེས་སྤྲེའི་བྱུང་ཚུལ་ནི།
 ཙ་ཤེ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་
 མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྤྲེའི་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་
 ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་བུ་རྒྱ་བའི་ཏ་ལས། འདི་ལ་གལ་ཏེ་
 དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་སྤྲེའི་བར་འགྱུར་ན། དངོས་པོ་དེའི་སྤྲེའི་བ་དེ་བདག་ལས་སམ།
 གཞན་ལས་སམ། བདག་དང་གཞན་གཉིས་ལས་སམ། རྒྱ་མེད་པ་ལས་འགྱུར་གང་
 ཅན། བརྟགས་ན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་མི་འཐད་དོ། །དི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་ལས་ཞེས་
 རྒྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ལས་ཞེས་རྒྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་ལ་དེ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་
 བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྤྲེའི་བ་མེད་དེ། དེ་བདག་གི་སྤྲེའི་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་
 བའི་སྤྲེའི་དང་། སྤྲེའི་བ་སྤྲེའི་བ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྲེའི་དོ། །འདི་ལྟར་དངོས་པོ་
 བདག་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་རྣམས་ལ། ཡང་སྤྲེའི་བ་དགོས་པ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་
 གུང་ཡང་སྤྲེའི་བ་ནམ་ཡང་མི་སྤྲེའི་བར་མི་འགྱུར་བས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཀའ་བ་ལ།
 ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཤེས་རབ་སློབ་མེད། འདི་ལས་གཞན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
 གི་བདག་ཉིད་ལས་སྤྲེའི་བ་མེད་དེ། དེ་བདག་གི་སྤྲེའི་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་དང། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཅན་པར་བཤད་པར་
 བྱེད་དོ། །དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏུན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང།
 གཞན་གྱིས་སྐྱབས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང། ལྷགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བརྗོད་པས་བསྐྱབས་པར་བྱ་བ་དང། དེའི་ཚོས་
 བརྗོད་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་ཅན་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང། སྐྱེ་
 བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་མཚན་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོན་བཟུང་བ་ལ། སྟོན་དེ་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་མི་འཇུག་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཚིག་གསལ་ལས། སྟོན་
 འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ། །ཀུན་
 འཇིག་ཏུ་སྟོས་པས་ཚོག་གོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་རྒྱུད་མི་
 བཞེད་པ་དང། དབྱུང་མ་བས་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་སྐབས་བྱེད་དང་བརྗོད་པོགས་
 ལ་གཞོན་བྱེད་མང་ཏུ་བསྟན་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་ཉའི་སྟོལ་བྱེ་སྟེ་འདི་ལ་དབྱུང་
 པ་མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱས་ཐེན་ཏོ། །དེར་མ་ཟད་བཞི་བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བ་
 ལས་ཀྱང་རབ་བྱེད་དགུ་བར་སྟོབ་དཔོན་ཚོས་སྟོང་གི་འདོད་པ་འགོག་པའི་སྐབས་
 འཇིག་ཏུ། འདིས་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་ལ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པར་
 རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གཉིག་ལ་བྱུང་བ་ཁོ་ནས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་
 གི་ལྷུང་ན་གཉིག་ལ་བྱུང་བའི་སྟོན་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོན་པ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་རང་རྒྱུད་འགོག་ཚུལ་མདོར་བསྐྱབས་འཇིག་གསུངས་སོ། །བྱུང་ཚུལ་དེ་
 ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་ལ། ལེགས་ལྡན་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་དང་ཉིད་རང་

རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་མ་སྐྱུན་པའི་དོགས་པ་ཡང་མེད་པས་རང་བཞིན་འགོག་པའི་
 དགག་བྱ་ལ་ཡང་ཁྱད་ཡོད་པར་མི་འདོད་ཅིང་། སྐྱུན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་
 ལ་ཚིག་གསལ་གྱི་རྒྱས་འདུག་པས་རྒྱ་བས་ལེགས་ལྡན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བ་རྣམས་
 འཇུག་མི་འཇུག་གི་བཤད་པ་འོང་དགོས་རྒྱུར་སྤང་ཞིང་། ཞི་འཚོ་དང་ཀ་ལྷོ་སོགས་
 གྱིས་ཀྱང་རྒྱ་བས་རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་སྐྱོན་སྐོང་མཚན་དགོས་རྒྱུར་སྤང་ཡང་མ་
 མཚན་དོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་དང་རྒྱ་བས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་
 རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་སོགས་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྟེན་འབྲུང་དང་། ཚགས་སྤང་སོགས་
 འདིག་རྟེན་ལས་མ་འདས་པའི་རྟེན་འབྲུང་ཁས་སྲུང་དགོས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟེན་
 གྱིས་དགག་བྱ་རང་མཚན་འགོག་པའི་རིགས་བ་རྣམས་རིགས་བ་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་ལ་
 སྤྲོ་བའི་མཐར་སྐྱབས་ཏུ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རིགས་བ་སྤྲོ་
 བར་སྤང་དོ། །

འདིར། ཐལ་བརྗོད་གི་རྣམ་གཞག་ལ། གངས་ཅན་བས་བདག་སྐྱེ་འདོད་
 ཚུལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་གྱིས་དེ་བཀག་ཚུལ། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་
 བརྗོད་ཚུལ། སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ལ་མི་འཇུག་པར་རྒྱ་བས་བཤད་ཚུལ་
 བཞི་ལས། གངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འདོད་ཚུལ་ནི། ཉན་སྐྱུག་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་
 གཅིག་གི་ས་མོན་དང་སྤྲུག་ཅིག་གི་སྤྱོད་རྒྱུ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་གཙོ་མོ་དང་
 རང་བཞིན་ཚམས་ཀྱི་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་ཏུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱུན་མོང་བ་
 དམིགས་པའི་སྤྱིར། སྐྱེ་ལྡན་རྣམས་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུའི་ཏུས་ན་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུའི་

དུས་སྐྱེ་རྒྱུ་ལི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་རྩ་བུ་སྐྱེ་འཇིགས་པའི་དུས་སྐྱེ་
 འཇིགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན། དེས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་ཆ་
 མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པས་པལ་ཚུན་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་དུ་འདོད་དོ། །སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་སྲིད་དེ་བཀག་ཚུལ་ནི། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན།
 སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཐེན་པའི་སྲིད། མ་ཁྲབ་ན།
 དེ་ཚོས་ཅན། ལམ་ཡང་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྷ་བཟེན་གྱང་སྐྱེ་ཡང་
 སྐྱེ་དགོས་པའི་སྲིད། ཞེས་པའི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་སྟེ།
 ཐལ་འགྱུར་འདི་གཉིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྲིད་དགོངས་ཚོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས། ཐལ་འགྱུར་སྐྱེ་མ་ལ་ཁྲབ་པ་མེད་དེ། ལུས་པའི་ངོ་བོར་
 མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་གསལ་བར་སྐྱེ་དགོས་པའི་སྲིད། ཐལ་འགྱུར་སྐྱེ་མ་ལ་ཁྲབ་པ་
 མེད་དེ། གསལ་ཐེན་ནས་སྐྱེ་མི་དགོས་པའི་སྲིད། ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ལ་འོ་ན།
 མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་རང་གི་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན། རང་གི་རྒྱ་དུས་
 བ་ཡོད་པའི་མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་མི་དགོས་པར་ཐལ།
 གསལ་ཐེན་པའི་སྲིད། མེད་ན། མངོན་གསལ་གྱི་བུམ་པ་ཚོས་ཅན། རང་གི་རྒྱ་དུས་
 བ་ཡོད་པར་ཐལ། སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་ཁས་ཞེས་འགོག་པར་
 མངོད་དོ། །དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྲིད་
 འགྲེལ་བར། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་
 མངོར་བསྟན་དང་། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མ་དགོངས་པར་མངོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་ཁོ་ན་

ལ་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེད་སྐྱོན་དུ་སྐྱོགས་སྡེའི་འདོད་པ་འགོད་པ་ན་བརྗོད་
 སྤྱི་ཉའི་མཛད་པ་སྐྱོན་གྱི་གཞུང་ཁོ་ན་ལས་མ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་
 ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་ལྟུང་ལ་འགྲོ་ཆོས་ཅན། རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
 གིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་ལུས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དང་།
 གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་དང་། རྟོག་པོ་གཞན་གྱིས་སྐྱོན་
 ཀའི་སྐྱེས་པའི་ལོད་པའི་སྐྱོན་གསུམ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྐྱེས་སྐྱེ། འགྲོལ་འགྲོལ་
 ཚིག་ཟེན་ལྟར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་
 མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱེས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱོར་བ་གཉིས་བཞུགས་
 འདུག་ལ། ཉགས་དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་
 པར་སྐྱེས་མི་སྐྱེ་བ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་དེ་སྐྱེས་ཀྱི་གཞི་ཉགས་ཀྱི་འགྲོལ་བ་མེད་
 བས་མ་སྐྱེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱོར་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མ་སྐྱེས་
 དཔེ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། འགྲོལ་འགྲོལ་དེའི་ཚིག་ཟེན་ལྟར་བཞུགས་པའི་
 སྐྱོར་བ་འདི་གཉིས་ལ་འགྲོལ་བའི་དངོས་ཟེན་གྱི་སྐྱོར་བ་ཞེས་གྲགས་སོ། །གཉིས་
 པ་སྐྱེས་སྐྱེ། བྱངས་ཅན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་མི་
 སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་མཛད་པར་གསལ་ཟེན་གྱི་བདག་ཉིད་ལས་སམ། རྒྱ་མི་གསལ་བ་
 ལུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཟེར། དང་པོ་སྐྱེས་ན་སྐྱེས་ཟེན་སྐྱེས་པ་དང་། གཉིས་པ་སྐྱེས་
 བ་ཁྱེས་པ་འགྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་པོས་སྐྱེ་སྐྱེན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མི་གསལ་བ་ལུས་པའི་
 བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་
 བརྗོད་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྐྱེས་སྐྱེ། ཁྱོད་ཀྱི་འགྲོལ་འགྲོལ་དེའི་དངོས་

ཟིན་ལྟར་འགོད་ཅན་ལང་མི་རུང་། དམ་བཅའ་མི་བརྗོད་པར་ཉལ་ས་ཀྱི་རྗོད་དོན་གཉིས་
 ཉལ་ས་སུ་འགོད་ཅན་ལང་མི་རུང་། ཉལ་ས་དང་དམ་བཅའ་གཉིས་བརྗོད་ཅན་ལང་མི་འགོད་
 ཅན་ལང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཉལ་ས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ལྷག་མེད་སྦྱོར་
 བ་དེའི་ཉལ་ས་སུ་མི་རུང་བ་གང་ཞིག །བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་སྐྱབ་མེད་ཀྱང་
 དེའི་ཉལ་ས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་སྦྱོར་བ་དེའི་གཏུག་ཚིགས་མ་
 གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་སྐྱབ་མེད་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། ཉལ་ས་དེ་ཚོད་གཞིའི་སྟེང་དུ་རྟོགས་ན་བསྐྱབ་ཀྱི་རྟོགས་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བོད་གི་ཉལ་ས་གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 ཚིག་རྣམས་ལ་དབགས་ན་རྗོད་དོན་གཉིས་ཉལ་ས་སུ་བྱེད་དགོས་པས་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་
 དོན་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་ལས་དོན་བཅས་དང་། ལྷག་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་
 ལས་སྐྱབ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་ན་དངོས་
 ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཉལ་ས་བརྗོད་ཅན་དམ་
 བཅའ་མ་བརྗོད་ཅན་དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་
 བཅས་དང་སྐྱབ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ན་
 གཞན་སྐྱེ་བ་སྐྱབས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་
 གཞན་སྐྱེ་བ་སྐྱབས་ན་སྐབས་དོན་སྟོང་བའི་ཕྱིར། མ་ལྷན་མཚམས་ཀྱི་ཉལ་ས་
 གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིར་སྐྱེ་བ་གཞིར་བྱས་ཀྱིས་རིགས་པ་འགོད་པ་གང་
 ཞིག །སྐྱེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད། བདག་སྐྱེ་བཀག་པའི་
 ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་སྐྱབ་བཅས་སུ་དངོས་

ལུ་སྐྱས་པའི་ཕྱིར། ལོང་གི་ཉལ་ས་གསུམ་པ་ལྷུ་བ་སྟེ། ཉལ་ས་ཚོས་གཉིས་ཀ་བརྒྱུ་ག་
 བ། དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་
 བཅས་ལྷུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལྟར་འགོད་
 མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དོན་མེད་ལྷུག་མེད་བརྒྱུ་ག་ལ། དོན་བཅས་ལྷུག་
 བཅས་ལྷུ་འཇུར་བ་ལྟར། བདག་སྐྱེ་མེད་པ་བརྒྱུ་ག་ན་བདག་སྐྱེ་ཡོད་དེ་ཞེས་པའམ།
 བདག་སྐྱེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བརྒྱུ་ག་པར་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་སྐྱེ་
 མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། སྐབས་འདི་ཡི་བསྐྱབ་
 བྱར་མ་ཡིན་དགག་བཟུང་བར་སོང་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱ་སྐྱ་གི་ལྷུ་བ་མཐའ་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་འདིའི་དམ་བཅའ་དེ་གཞན་སྐྱེ་ལྷུགས་ལ་
 འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འཇུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་འདིས་དངོས་པོ་
 རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པ་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ནས་
 དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལྷུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འཕངས་འདུག་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པ་དེ་གཞན་སྐྱེ་ལྷུགས་
 ལ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པ་ལ་དོགས་
 པ་མེད་ལ། དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ན་འཕེན་རྐྱའི་ཚོས་ནི་གཞན་སྐྱེ་ལས་གཞན་དུ་མི་
 རྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དགག་བྱའི་སྐོས་པ་ཐམས་ཅད་
 གཙོད་པའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིའི་བསྐྱབ་ཚོས་ལ་མེད་དགག་
 གཅིག་དགོས་ཀྱི། མ་ཡིན་དགག་བྱས་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མཚོན་མ་ལ་མི་
 སྐྱོད་པར་གསུངས་པའི་ལྷུ་བ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། བཞོད་མ་ཐག་པའི་ཉལ་ས་

ཚོས་གཉིས་བརྗོད་པའི་སྐྱོར་བ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དགོངས་ཚེད་སྐྱེད་སྤྱོད་པའི་སྐྱོར་བ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའམ། བདག་སྐྱེ་བཀའ་ཙམ་མ་ཡིན་པའམ། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་མ་ཡིན་པ་གང་བསྐྱེད་བྱའི་ཚོས་སྤྱི་བཟུང་ཡང་འབྲེལ།

སྐྱོན་དེ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་མི་འཇུག་པར་སྐྱེ་བས་བཤད་ཚུལ་ནི། རེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་སྟེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་སྐྱབས་འདིར་བདག་སྐྱེ་འགོག་ཀུས་ཀྱི་རྟགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད། གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད། ཐལ་འགྱུར་གྱི་སྐྱོན་དོན་ཁས་སྐྱེད་སྤྱོད་པས་བྱུང་བའི་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་འབྲེལ་སྐྱོན་མེད་པ་གང་ཞིག །གཞན་གྲགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་འབྲེལ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད། དེ་ལ་རྣམས་བཤད་མེད། རང་རྒྱུ་ཁས་ལེན་ཀྱང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་མ་བརྗོད་ཀྱང་སྤྱི་བཟུང་བའི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་གྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དེ་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གི་ཁས་སྐྱེད་སྤྱོད་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་སྐྱོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བཤད་པའི་ཐལ། འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་གྱིས་གངས་ཅན་ལ་ནང་འགལ་བསྐྱེད་པ་ན་དེ་མཐོང་ཡང་མི་སྐྱོག་པར་བསྐྱོན་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་བརྗོད་ཀྱང་མི་སྐྱོག་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བཤད་པའི་ཐལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བའི་སྐྱོགས་

གཞན་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདིར་གཞན་གྲགས་ངེས་
 བར་བཟོད་མི་དགོས་པ་གང་ཞིག །བཟོད་དགོས་པ་དག་ལ་འད་བཟོད་པའི་སྲིད།
 དང་པོ་དེར་ཐལ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྲོལ་པ་མ་བཟོད་ཀྱང་འགལ་བཟོད་ཀྱི་ཐལ་
 འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་པ་རོལ་པོའི་ཁས་སྦྱངས་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་བདག་སྐྱེ་
 མེད་པར་ཉོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་ཐུབ་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འགྲུབ་
 དག་དང་པོའི་བསྟན་བཤམས་གཉིས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་འགོག་ལུས་ཀྱི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་
 གཏན་ཚིགས་བསྟན་པའི་སྲིད་ཏེ། བསྟན་བཤམས་དེས་རྒྱ་དུས་ན་མངོན་པར་མི་
 གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྐྱ་གུ་ཚོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་
 མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་པ་
 བཞིན། ཞེས་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྲོལ་པ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་དེས་དེ་འདྲའི་དངོས་
 པོ་རྣམས་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི་སྐར་ཡང་སྐྱེ་
 བ་དོན་མེད་པའི་སྲིད། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ན་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པས་
 རྒྱབ་པར་མཐོང་སྟེ། མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན། མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་པ་
 བཞིན་དུ་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་
 འོ། །དེའི་སྲིད་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་
 སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཡིན་འོ། །ཞེས་རིམ་བར་དམ་བཅའ་དང་། རྒྱགས་དང་།
 དཔེ་ལ་རྒྱབ་པ་བསྟན་པ་དང་། དཔེ་དོན་ཉིད་སྲོལ་དང་། མཇུག་སྐྱེད་དེ་ཡན་ལག་ལྔ་
 ལྟན་གྱི་སྐྱབ་དག་བསྟན་པའི་སྲིད། བཟོད་མ་ཐག་པའི་སྲོལ་པ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་པའི་དགོངས་ཚིད་ཀྱི་སྲོལ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱ་བའི་དོན་

ནམས་ཚོས་ཅན། བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་བཞིན། ཞེས་བཀོད་ཡུང་ཚོགས་ལོ། །ཅེ་རྟགས་གཉིས་པ་ལྷན་
སྟེ། རང་རྒྱུད་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཉེས་པ་ཤེལ་མི་དགོས་པ་གང་ཞིག་གཞན་
གྲགས་ལ་གཞན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
དང་པོ་ལྷན་སྟེ། སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཁས་མ་ལྷངས་ཤིང་
མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་ལྷན་སྟེ། མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་པ་མ་ཐུན་
དཔེར་བཀོད་པས་གཏན་ཚིགས་འགལ་བའི་སྐྱོན་བསལ་བ་གང་ཞིག་རྒྱ་དུས་ན་མི་
གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྐུ་གུ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་བསྐྱབ་
བྱུང་བཀོད་པས་ལྷན་སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་བསལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལྷན་སྟེ། མངོན་
གསལ་གྱི་བྱམ་པ་མ་ཐུན་དཔེར་བཀོད་པས་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་
བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་འགལ་རྟགས་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་ཚོལ་ཕྱི་
ཚོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་པ་ནི་སྐྱོལ་ཕྱི་ཚོལ་
གཉིས་ཀ་ལ་གྲགས་པའི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལྷན་སྟེ། གངས་ཅན་གྱིས་རྒྱ་དུས་ན་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་
འདོད་པའི་སྐུ་གུ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་གུ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་
དོན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་ན་ལྷན་སྐྱེས་པས་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཅེ་རྟགས་གསུམ་པ་ལྷན་སྟེ། བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱི་ཐལ་
ཚོས་དེ་བརྒྱོག་པའི་དོན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་སྐབས་བཅས་ནི་གངས་ཅན་
ཁོ་ན་འདོད་ཀྱི། རང་ལ་དེའི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དཔྱོད་སོགས་ལས་

སྐྱོན་དང་སོ་གཉིས་སྐྱོགས་གཅིག་ཏུ་སེལ་བ་དང་། སྐྱོན་གསུམ་བ་སེལ་བའི་ཚུལ་
མཛད་ཀྱང་། འདིར་དཀའ་འཕྲེལ་སོགས་ལས་སྐྱོན་གསུམ་སོ་སོར་སེལ་བའི་
ལུགས་ལྟར་བཀོད་བ་སྟེ་གཉིས་ཀ་རུང་ཞིང་རྒྱས་བར་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཆེན་
མོ་དང་། ཚིག་གསལ་གྱང་བསྐྱིགས་ཏེ་ཤེས་བར་བྱའོ། །

སྐྱོན་ལྷན་བཤད་ལས། རང་སྟེ་དངོས་པོར་སྐྱོན་བ་རྣམས་ན་ལེ། རང་ལས་སྐྱེ་
བ་དོན་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་མི་རིགས་ཤིང་། ལྷན། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་སྦྱང་བར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལ་དཔགས་ན་དངོས་སྐྱོན་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་མི་
འདོད་བར་སྦྱང་ཡང་། ཅ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱོན་བ་མ་གཏོགས་པའི་རང་
སྟེས་འབྲས་བུ་བྱུ་བ་ཟེན་སྦྱང་ཡང་རྒྱས་སྐྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་བྱུ་བ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་
བསྐྱེད་བར་འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་བ་དང་། བྱེ་སྐྱོན་སྐྱེ་བུ་འོ་མ་འོངས་བ་དང་
འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་སྐྱེ་བུར་ཡོད་པར་འདོད་བ་ལྟར་ན་དེས་བདག་སྐྱེ་འདོད་དམ་
དབྱེད་བར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་རང་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པའི་མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་བ་ཚོས་
ཅན། སྦྱང་ཡང་སྐྱེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། གསལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གྲངས་ཅན་བ་ལ་
འཕྲེན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ལྟར་འཕངས་བ་ན་དེས་འདོད་ལན་འདེབས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པའི་མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མངོན་
གསལ་གྱི་བྱམ་བ་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པ་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་དགོས་ཟེར་ན། དེ་ལ་མངོན་
གསལ་གྱི་བྱམ་བ་ཚོས་ཅན། བྱོད་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པར་ཐལ། བྱོད་སྐྱེ་ལྷན་གྱི་
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུ་བ་བ་གྲངས་ཅན་པས་ཁས་སྦྱངས། འདོད་ན། རྒྱ་དུས་ན་
ཡོད་པའི་མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་བ་རྒྱ་དུས་

བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་ན། མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྒྱ་དུས་ན་
 ཡོད་ན་རྒྱ་དུས་ན་ཁྱོད་ཡོད་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐྱེ་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ། དེ་ལྟར་འབྲུལ་ན་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པའི་མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་པ་ཡོད་པར་མི་
 འབྲུལ་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་གཞན་དག་འདོད་དོ། །ལ་ལས། གངས་ཅན་པས་མངོན་
 གསལ་གྱི་བྱམ་པ་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་
 པ་རང་གི་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་ན་མངོན་གསལ་གྱི་རོ་བོར་ཡོད་དགོས་ཀྱི་མངོན་གསལ་
 གྱི་རོ་བོར་མེད་ན་བྱམ་པ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱོར་ཡང་མངོན་གསལ་གྱི་བྱམ་པ་ཡོད་
 པའི་ཐ་སྙད་བྱ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། མི་དེ་གཉིད་ལོག་པའི་དུས་སུ་མི་དེ་ཡོད་ཀྱང་
 དེའི་དུས་སུ་སད་པའི་མི་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལྷངས་ན་སད་པའི་རོ་བོ་ཐོབ་ནས་ཡོད་
 དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་གོ། །གཉལ་སྟོན་དཀའ་འབྲེལ་དང་། ལྷོ་
 ལྷིང་དང་། ལྷོ་མང་ཡིག་ཆ་གསར་རྙིང་སོགས་ཀྱིས། བུ་རྩ་ལྷ་མི་ཉ་ལས། དངོས་པོ་
 བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་དོན་རང་གི་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་པ་ལ་འཆད་
 བཞེད་ལྟ་བུར་མཛད་ཀྱང་། གཞུང་འདིས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གཅིག་
 བལྟན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་རྟགས་དེ་ལྟར་བཀོད་ཆེ་གཞི་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་
 འབྲུལ་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཐེན་པ་ཞེས་བཤད་དགོས་སོ། །སྲུང་བྱ་རྒྱན་
 བཟང་བས་རྩ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་བཀག་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་ལན་
 བཤད་ཚུལ་རྣམས་སྟོང་བོ་རབ་གསལ་དུ་བཀའ་སྦྱལ་འདུག་པ་ལ་བལྟ་བར་བྱ་ཡི།
 རྒྱན་བཟང་བའི་གཞུང་བདག་གིས་མ་མཐོང་བས་སྟོམ་ལུས་སོ། །དབུ་མའི་མཐའ་
 དཔྱོད་དུ་གངས་ཅན་པ་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་ཚུལ་རྒྱ་མི་གསལ་བ་དང་འབྲས་བུ་མངོན་

གསལ་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱིས་བཟླ་བ་དང་། ལྷན་པ་མཐའ་ཆེན་མོར་གཞན་གྱིས་
 གུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་ཟེས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་ལ་མཚན་པར། དེའི་
 མཚན་ཏུ་གྲངས་ཅན་ལུགས་གྱི་གུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་
 པས་བཤད་ཚུལ་སྲ་མ་དང་གཞན་གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །ཉུགས་སྒྲོག་ན་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཚོས་ཀྱང་སྒྲོག་དགོས་པའི་དོན་ནི་དེ་རིགས་པ་སྐྱ་བ་སྐྱི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་ཡོད་
 ཀྱང་། ལྷན་པ་ཤད་པ་ཉིད་སྒྲོང་ལུགས་ལས། ཐལ་འགྱུར་དང་ཉུགས་གང་ཡིན་ཐམས་
 ཅད་ལ་སྐྱེད་དེ་ལྷན་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་
 མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉུགས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ལུགས་བཅས་འགོད་ན་བདག་སྐྱེ་རྣམས་
 པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ལས་བསྒྲོག་པའི་སྒྲོག་དོན་བསྐྱབ་བྱུང་ཁས་ལེན་
 དགོས་པར་ཡང་མཚུངས་ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་
 བཅས་ལུགས་བཅས་སུ་དངོས་སུ་སྐྱས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་སྐྱས་ཤིང་།
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ལ། སྐྱེ་བ་གཞིར་བྱས་
 ལ་བདག་སྐྱེ་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པས། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་
 བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཞེས་སྐྱས་པ་ཉིད་གྱིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 ལྷན་གྱི་ཚོན་པོ་དང་ཉིན་པར་མི་ཟ་བར་སྐྱས་པའི་ལུགས་གྱིས་མཚན་མོ་ཟ་བར་
 འཕྲུག་པ་བཞིན་ནོ་སྐྱུ་ཏུ་བསམས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འབྲུལ་བ་
 མེད་པའོ། །ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོངས་ཚོད་སྐྱེད་པའི་དམ་བཅའ་ལ་
 བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པ་སོང་ན་ཡང་འགོད་ཆེ། དངོས་པོ་ཚོས་ཅན།
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ལུགས་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

འགོད་ཅིང་དེ་ལ་སྐྱོན་གསུམ་ག་འཇུག་པར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བཞེད་ཅེས་སྒྲུབ། །ལ་
 ལས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་མཁོད་ཆོད་སྐྱེད་པ་ལ་ཉགས་
 ཚོས་གཉིས་ཀ་བརྒྱུག་ནས་འགོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དགོངས་པ་ལ་ཉགས་སྒྲོག་
 པ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་བཀོད་ཚོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དངོས་ཟིན་ལྟར་བཀོད་ན་ཉགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཡོད་
 པར་ཐལ། ཉགས་བརྒྱུག་ལ་དམ་བཅའ་མ་བརྒྱུག་ན་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་
 པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གསུམ་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཚོས་ཅན། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་
 ཅམ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་འདོད་
 པར་ངེས་སོ་ཞེས་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དགོངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཟེར་ན་བཏག་གོ
 །ལེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་དུ། རྟོང་ཐུན་དང་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་སྐྱེ་བ་
 གཞིར་བྱས་ལ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བ་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་སུ་བཀོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་
 ཏེ། དེ་བདག་སྐྱེ་མེད་པའི་རྒྱུ་དོན་མིན་པས་མི་རུང་བར་སྐྱས་ནས། རང་ལུགས་
 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་གྱི་དྲིས་ལན་ལས། དངོས་ཟིན་ལ་བདག་སྐྱེ་རྣམ་
 པར་བཅད་ཅམ་ཚོས་སུ་སོང་ལ། དེ་བརྒྱུག་པ་ནི་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མ་
 ཡིན་པ་ལ་བྱ་ཞིང། དངོས་པོ་གཞིར་བྱས་ལ་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མིན་ན་
 གཞན་སྐྱེར་འབྱུང་ཏེ། བདག་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་སྤང་གསུམ་
 པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཅམ་གྱི་རུས་པ་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོང་ཐུན་དང་དབྱ་མའི་མཐའ་
 དཔྱོད་དུ་དེ་ལྟར་བསྐྱུབ་ཚོས་སུ་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དབྱ་མའི་ཡིག་ཚད།

ལེགས་ལྷན་ཁྱེད་རང་ལྟར། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཚོས་ཅན། འོན་
 དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་
 བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བཞེད་ན་དེ་འབྲེལ་དཔུང་པ་འཇུག་པ་
 བདེན་ཡང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་མ་གྲུབ་
 པ་དང་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལེགས་བཤའ་རྗེས་འབྲང་
 དུ། དང་པོ་ནི་ལེགས་ལྷན་ཁྱེད་རང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་འགོད་པར་འདོད་པས་དེ་
 འབྲེལ་བའི་སྐྱོར་བ་བཞེད་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོར་བ་ལ་བཞེད་པའི་དོན་དང་།
 གཉིས་པ་ནི་དེ་འབྲེལ་བའི་སྐྱོར་བ་རྣམས་ལེགས་ལྷན་གྱི་བསམ་ཚོད་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 སྐྱོར་བ་ཡིན་ན་དེ་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤའ་པ་ལྟར་
 རོ། །རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤའ་ལས། མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས་རྗེས་
 དཔག་གིས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་རྟགས་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དགོད་དགོས་
 པས་ཚོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ངོས་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྐྱོན་གསལ་མཚན་
 ལས། མངོན་སུམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས་རྗེས་དཔག་གིས་བསྐྱེད་དགོས་ལ་དེ་ལ་
 གཏན་ཚིགས་སྐྱོན་མེད་དགོས་པས། ཞེས་དང་། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཚོ་
 ལས། རྗེས་དཔག་གིས་བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྐྱོན་
 མེད་དགོས་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། སྐྱོང་བུན་ལས། རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ཁས་
 ལེན་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་མི་ལེན་པ་རྩ་བ་ནས་ཉམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐོ་སྤྱིར་གིས་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ལ་
 བརྟེན་པས་ཁྲུབ་པས་འགལ་བ་རྗེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་

དབག་སྐྱེད་མི་སྐབ་པར་བཤད་ནས། དེ་ལྟར་སྐབ་པར་ཚིག་གསལ་སོགས་ལས་
 བཤད་པའི་དོན་ནི་ཐལ་འགྲུར་ཙམ་གྱིས་ལོག་ཉོག་སྒྲོག་བྱས་པ་ལ་བྱས་སོ། །ཚིག་
 གསལ་ལས། གང་ལས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་བཞེད་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་
 འགྲུར་བ། འདི་དག་ཙམ་ཞིག་གིས་བཅད་པ་ན་ཅི་པ་རོལ་པོ་ཁས་ལེན་པ་མི་བྱེད་
 དམ། འོན་ཏེ་པ་རོལ་པོ་རང་གིས་ཁས་སྲུངས་པ་དང་འགལ་བས་བཅད་པས་ཀྱང་མི་
 བསྒྲོག་ན་ནི། དེའི་ཚེ་རོ་ཚ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་གཉིས་གྱིས་
 ཀྱང་བསྒྲོག་པར་མི་འགྲུར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། གཞན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་ལ་རང་
 གི་རྗེས་སུ་དབག་པས་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ནི་བྱ་དགོས་པས། ནས། འདིར་རྗེས་སུ་
 དབག་པས་གཞོད་པ་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་གོ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅས་དང་། ཅ་ཤེའི་རྟོག་
 ཚེན་ལས། བྱི་ཚོལ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྲགས་ངེས་པར་བརྗོད་མི་དགོས་ཤིང་།
 ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། འདི་ནི་ཐལ་འགྲུར་བྱས་པའི་ཚེ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་རྗེས་དབག་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་དམ་བཅའ་སྐྱབ་པའི་སྐྱོར་ངག་མེད་
 དོ། །ཞེས་དང་། དོན་དམ་པ་སྣོད་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚེ་ལ་གྱི་སྒོ་ནས་
 མིང་འདོགས་ནའང་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་མང་གིས་ཚོལ་བ་དབང་རྒྱལ་ལ་སྐྱོར་ངག་དགོས་ཀྱང་དབང་ཚོན་
 གྱིས་ཐལ་འགྲུར་ཙམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱུ་ཉོགས་སྐབ་པས་ན་ཐལ་འགྲུར་ཙམ་གྱིས་རྗེས་
 དབག་སྐྱེད་བྱས་པར་གསུངས་ལ། ལྷང་རྗེས་མ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་
 གཙོ་བོར་འགལ་བརྗོད་གྱི་ཐལ་འགྲུར་སྒོས་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་གཙོ་བོར་རང་རྒྱུད་
 གྱི་སྐྱབ་ངག་གིས་སྐྱབ་པས་ན་དེ་སྐད་བརྗོད་པ་ལ་དགོངས་པར་ཉལ་ཉ་ཉ་དབྱངས་

གྲིས་བཤད་དོ། །སྤྱིར་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བ་ལ་རྟེན་གཏན་ཚིགས་
 དགོས་ཀྱང། ཚོལ་བ་གཞན་གྲིས་སྐྱབ་པ་ན་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་ལས་འགོད་མི་དགོས་
 བ་ལུང་སྲ་སྲི་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱས་ན་དགོངས་པར་འགྲོ་མེན་བརྟག་གོ། །རང་རྒྱུད་
 དང་རང་མཚན་གྲིས་གྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱངས་ཡིན་པས་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་སྲ་
 རགས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བསམ་པར་བྱ་དགོས་ཤིང། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
 རྟགས་གྲིས་སྲ་གྱ་རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་གང་
 ཟག་ལ་སྲ་གྱ་བདེན་ཞེན་གྲིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་མ་ཁྲབ་བ་དང། དེ་འབྲེལ་
 ཐལ་འགྱུར་འགོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ལ་སྲ་གྱ་བདེན་མེད་དུ་ཡིད་དཔྱོད་གྲིས་ངེས་
 བ་དང་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཅན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང། དེ་འབྲེལ་ཐལ་འགྱུར་ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་ཏུ་འགྲོ་ཁམ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པ་དང། མེད་དགག་ཡིན་སྲིན་འབྲུགས་
 ལ་རང་དང་དགག་བྱ་རིགས་གཅིག་པའི་མེད་དགག་གང་འཕངས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པ་
 སོགས་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བལྟའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་བཤད་གྱི་འབྲུགས་དགག་བ་དང། བོད་སྲ་རབས་
 པའི་འབྲུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་བརྟེན། ཞེས་སོགས་བྱུང། འཇུག་པའི་
 འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་གཏན་ཚིགས་སུ་འདོད་ན་
 ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ། ཅམ། རི་ལྟར་རིགས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྟགས་
 ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་བ་དང། ཁྲབ་པ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་
 གཅིག་ཏུ་འགོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ཇ་ཡ་ཨ་ནུས་ཐལ་འགྱུར་པའི་འབྲུགས་ལ་རང་རྒྱུད་
 མི་འཐད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་ཁྲབ་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན་

རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་འབྲུག་ལྟར་། རྟགས་དང་ཁྱབ་པ་ཚང་མས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྲིད་
 ཉེ། རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མེད་པ་གང་ཞིག །ཁྱབ་པ་ཚང་མས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་
 སྲིད། དང་པོ་དེར་ཐལ། རྫོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚང་མས་གྲུབ་པ་རྟགས་སུ་འདོད་མི་
 རིགས་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། སྤྱི་རྫོལ་གྱིས་ཚང་མས་གྲུབ་པར་སྤྱི་རྫོལ་གྱིས་མི་
 ལེས་པ་གང་ཞིག །རང་གིས་ཚང་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་ལེས་པའི་སྲིད། དང་པོ་གྲུབ་
 རྟེ། སྤྱི་རྫོལ་གྱི་མདོན་རྗེས་གྱིས་གཞན་གྱི་མེམས་གྱི་ཁྱད་པར་མི་ལེས་པའི་སྲིད།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་ཚང་མས་གྲུབ་པར་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་སྲིད་པའི་སྲིད།
 ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་མདོན་སུམ་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པ་གང་ཞིག །རྗེས་
 དཔག་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་སྲིད། དང་པོ་དེར་ཐལ། མདོན་སུམ་ཚད་མས་ཚང་
 མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་རྟོགས་ཀྱི། དུམ་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུ་ཡོད་
 ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མ་རྟོགས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཚད་
 མས་དུམ་དུས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་རྟགས་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་མི་
 རྟོགས་པའི་སྲིད་ཉེ། རྗེས་དཔག་ནི་དུམ་དེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་འཇིག་
 རྟེན་པའི་ཁས་སྐྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་
 འོ། །ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་མི་འབྲུག་པར་ཐལ། རྟགས་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་མི་
 འབྲུག་པ་གང་ཞིག །ཁྱབ་པ་ཚང་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མི་འབྲུག་པའི་སྲིད།
 རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱིས་ཁས་སྐྱབས་པའི་སྐོ་ནས་འཕོག་པ་མི་
 རིགས། རང་གིས་གཞོན་གྱེད་བརྟན་ནས་འཕོག་པ་ཡང་མི་རིགས་པའི་སྲིད། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་གྱིས་རི་རྟུན་སྦྱས་པ་དེ་ལྟར་ཞེ་བས་འདོད་པ་ཡིན་པར་རང་གིས་

མི་ལེས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞན་སེམས་མི་ལེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷན་སྟེ། རང་གིས་གཞོན་ལྟེང་དུ་ཐག་བཅད་ཀྱང་སྐྱབ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་ལྷན་སྟེ། རིགས་པའི་གཞུང་ལས་ཁྲུང་པ་ལྷན་སྟེ་ཚུལ་བཤད་པའི་དོན་ལོག་པར་བཟུང་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚང་མང་གི་སྟེང་དུ་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲུང་པར་སྐྱབ་པ་ནི་ཚང་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲུང་པར་སྐྱབ་པ་གཞུང་གི་དོན་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞུང་གི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དུ་ལྷན་གྱི་ལ་ལ་ཚང་མང་གི་དུ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ལ་ལ་དུ་ཡོད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་མེ་ཡོད་པའི་ཁྲུང་པ་སྐྱབ་ཚེ་རྟགས་སུ་གང་བཟུང་བ་ལ་ཚོས་སུ་གང་བཟུང་བ་དེས་ཁྲུང་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང། དེའི་སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་སྤར་སྤར་ཚང་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲུང་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚང་མང་ནི་སྤྱིར་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲུང་པ་དེས་པའི་གཞི་དང། སྤྱིར་དུ་ཡོད་ལ་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲུང་པ་ནི་གཞི་དེའི་སྟེང་དུ་དེས་རྒྱུའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཁྲེང་སྤར་ན་ཚང་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་ཚང་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྲུང་པ་དེས་གཞིའི་མ་ཐུན་དཔེ་ཚང་མང་ལས་ལྷུར་བ་ཞིག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་ཚེ་ཡང་བྱས་པ་ནི་བྱས་ན་མི་རྟག་པས་ཁྲུང་པ་དེས་པའི་གཞིའི་མ་ཐུན་དཔེ་ཡིན་གྱི་བྱས་པའི་བྱས་པ་ལ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པས་ཁྲུང་པ་སྐྱབ་པ་མིན་ཞིང། དུ་བས་མེ་ཡོད་དང། བྱས་པས་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྷུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྲུལ་བར་དེས་པའི་ཐབས་ཡིན་འོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་ལ་ཨ་མ་མཁན་རང་རྒྱུད་མི་འདོད་པའི་དོན་རྟགས་དང་ཁྲུང་པ་ཚང་

མས་མ་གྲུབ་བར་འདོད་པ་ལ་གཏུགས་པའི་རིགས་པ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
 ལོ་རྒྱུ་བ་ཁུ་མདོ་སྡེ་འབར་དང་མ་ཡི་བྱ་བྲང་བཙོན་དང་བོད་སྲི་རབས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་
 ལྡོག་པ་རིགས་གཅིག་པ་སྡེ་རིགས་བསྐྱེད་སྐྱབ་བྱེད་མང་བོ་དབྱེད་བསྐྱེགས་ནས་
 ལྡོགས་འཕུལ་བྱེད་པ་ལ་ལྡོག་པ་གཅིག་པའི་དབྱེད་འཕུལ་དུ་གྲགས་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་
 འདོད་པ་ནི་རྩལ་ཁྲེར་བའི་གང་ཟག་གིས་རྩལ་རྩ་བ་སྤྱད་ཟེན་པའི་སྤྱང་ལ་འཇུ་བ་
 དང་འབྲས་ལྡེ། ར་ཡ་ཨ་ནུའི་རིགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་རྩལ་རྩ་བ་སྤྱད་པའི་
 རྩ་སྤྱང་དང་འབྲ། ལོ་རྒྱུ་བ་ཁུ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་བརྗེ་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རིགས་
 པ་དེ་ལ་བརྟེན་པས་དེ་འབྲའི་རྩ་སྤྱང་ལ་འཇུ་བའི་རྩལ་ཁྲེར་བའི་མི་དང་འབྲ་བའི་
 ལྷིབ། འདི་ལ་ལེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་དུ་ས་བོན་དང་སོལ་བ་ནི་ལྷ་གྲུ་ལས་གཞན་
 ཡིན་པའི་ལྡོག་པ་གཅིག་པས་ན་ལྷ་གྲུ་དེ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་སོལ་བ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་
 དགོས་ཞེས་མཐུ་དབྱེད་གིས་འཕུལ་བའི་དོན་དུ་བཤད་ཅིང་། གྲུབ་མཐའི་མཚན་
 ཡང་དེ་དང་ལྡོགས་མཐུན་པ་དང་། ཨ་གྲུ་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་ལུས་མེད་
 མང་བོ་བཞོད་པའི་དོན་དང་། རྗེ་འཛིགས་མེད་དབང་བོས་དཀྱུས་སུ་བཞོད་པ་ལྟར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ལྡོག་པ་གཅིག་པའི་དབྱེད་འཕུལ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ལྐབས་ཀུན་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་མ་ཟད་རྣམ་དག་ཏུ་སོང་ན་རིགས་པ་སྐྱོབས་ཆེ་བ་ཡིན་
 ཡང་། ལྐབས་འདིའི་ལྡོགས་ལྡེ་དག་གིས་དབྱེད་འཕུལ་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་ལ་བརྟེན་
 བས་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་རྣམ་འགྲུར་གསལ་བར་བྱས་པས་ཁོང་དག་གིས་ལྡོག་
 པ་གཅིག་པའི་དབྱེད་འཕུལ་བྱས་པ་ཡང་དག་ཏུ་མ་སོང་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་
 རྣམ་བཤད་ལས། འདི་ནི་དབྱེད་འཕུལ་ཞེས་པའི་མིང་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་མི་ཤེས་

པའི་སྐྱོན་འབྱེད་དུ་གསལ་པར་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། རྒྱུ་ལྡེང་བ་རྗེས་
འབྲངས་རྣམས་དང་། སྤང་བྱངས་སྤྱང་བ་རྩེ་ཡ་ཨ་ཨ་ནུར་བྱེད་པ་ཡང་ཕྱང་མོད་དེ་
གཉིས་ཀྱི་རིགས་པ་གཉིས་ལ་བྱས་ན་ལེགས་པར་མཛོད་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །ཡན་
གྱིས་མ་བྱ་བྱང་བཙུན་སོགས་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་སོགས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལོ་རྒྱུ་བ་སོགས་
དང་། གཞན་དག་སོགས་ཀྱིས་བོད་གཞན་འགའ་ཞིག་འགོག་པས། དེ་གསུམ་རིམ་
པར་སྐྱབ་མཐོང་ཆེན་མོར་བཀོད་པའི་གཞན་སྐྱབས་བཞི་བ་དང་། གཉིས་པ་དང་།
གསུམ་པ་དག་གོ། དེ་ལ་བ་ཚབ་རྗེས་འབྲང་མ་བྱ་བྱང་བཙུན་སོགས་ཀྱིས། རིགས་
པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་གཞལ་བྱ་དང་དངོས་པོ་སྐྱབས་ལྷགས་སམ་འཛིན་སྐྱངས་དོན་ལ་
མི་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་བཀག་ནས་མ་བཏགས་མ་དཔྱད་པར་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པའི་གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་འཛོག་ཅིང་།
རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་བཀག་པའི་སྐྱོན་རང་ལ་མི་འཁྲུག་
སྟེ། ཁོ་པོའི་རང་སྐྱབས་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་མི་འདོད་ཅིང་། བ་རོལ་པོས་དེ་
འདོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཐ་སྐྱད་པར་བྱུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་མ་
བྱུབ་པ་དཔྱོད་པའི་བྱུང་དང་། ཐལ་རང་གིས་དོན་དམ་པར་བྱུབ་མ་བྱུབ་དཔྱོད་པའི་
དཔྱོད་མཚམས་ཀྱི་བྱུང་པར་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ལ། བཏགས་དོན་བཅའ་བས་མི་རྟེན་
པའི་མིང་དུ་བཏགས་ཅམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་འཛོག་མི་ཤེས་པར་སྤང་བས་ཐ་སྐྱད་དུ་
ཡང་རང་མཚན་མེད་ཅེས་མང་དུ་སྐྱས་ཀྱང་སྐྱས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །རྩེ་ཡ་ཨ་ཨ་ནུར་
སྐྱོབ་མ་ལོ་རྒྱུ་ལ་ཁྱེད་ལྟོ་བོ་ལྟོ་བོ་སོགས་ཀྱིས་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་དོན་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་

མེད་པས་ན་པ་རོལ་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ནི་དེས་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པ་འཕམ་དེས་
 ཁས་སྒྲངས་པར་སོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱིས་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལས་
 གཞན་དུ་བདེན་སྐྱབ་བཀག་ཙམ་གྱི་བདེན་མེད་བསྐྱབ་རྒྱ་མེད་པ་ནི་རང་རྒྱད་གྱི་
 ཉགས་དང་དམ་བཅའ་མེད་པའི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །ཐལ་འགྲུར་བར་ཁས་འཆེ་བའི་ཕྱིས་
 གྱི་ལོད་གཞན་དག་གིས་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་པ་གང་ལ་བརྩམས་པའི་རྣམ་གཞག་
 ཐམས་ཅད་གཞན་དོར་སྐྱབ་པ་ལས་ཐ་སྙད་དུ་འང་རང་ལུགས་ལ་མེད་དེ། དེ་འབྲེལ་དམ་
 བཅའ་ཡོད་ན་དེ་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་དཔེ་དང་ཉགས་ཀྱང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱད་
 བར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱས་པ་དེ་ཡང་རང་གིས་མ་བྱས་གྱི་གཞན་གྱི་དོར་
 ལྡང་བ་ཙམ་མོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །ཕྱོགས་ལྔ་བཞིའི་འདོད་རྩལ་རྣམས་འདི་དང་ལྷག་མཚོང་
 གྲུང་བསྐྱིགས་ཉེ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལུགས་འདིའི་ཕྱོགས་ལྔའི་
 གཚོ་པོར་སྣང་སྟེ། གཉིས་པས་ལུགས་འདིའི་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་ཁས་
 རྒྲངས་པར་སོང་ལ། གཞན་གསུམ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ཚད་མས་བྱུང་བ་ཡང་བཀག་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དག་གི་དགག་གཞག་རྒྱས་པར་ལྷག་མཚོང་ཆེན་མོའི་ཐལ་རང་གི་དོན་དོས་
 བརྒྱུང་བའི་གཞན་ལུགས་དགག་པའི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་ཟིན་པ་དང་སྐྱབས་ནས་བལྟ་
 བར་བྱའོ། །

སྟོན་ཀྱི་གཞུང་ལས། བཀག་པའི་སྟོན་རང་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚོན། ཞེས་
 པའི་སྟོན་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལྷག་མཚོང་ཆེན་མོ་ལས། དབྱ་མ་བ་
 རང་གིས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་སྐྱབ་པའི་རབ་བཀོད་པའི་སྟོན་ནས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གིས་
 བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་འང་རང་རྒྱད་པར་མི་འགྲུར་བ་

བློ། ཞེས་པ་དང་བསྐྱར་དུ་ཡོད་མིན་དང་། བ་རོལ་པོས། ཁྱོད་ལ་འདྲ་ཚད་མ་མི་རུང་
 བར་ཐལ། རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་ཀྱི་ཚད་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲོན་བསྐྱོན་པ་
 ཡིན་ན། ཁོ་པོ་ལ་དེ་འདྲའི་སྒྲོན་མི་འབྲུག་སྟེ། ཁོ་པོས་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་མི་
 འདོད་ཅིང་། ཁྱེད་ཀྱིས་དེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱ་མཚན་བཀོད་པ་འབྲེལ་ཡང་། ཁོ་
 པོས་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་འདོད་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཚད་
 མ་འཛོག་ཅེས་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྐྱེ་དོན་ཡོད་མེད་དང་། རིགས་
 པས་དབྱུང་བཅོད་དམ་རང་མཚན་མི་འདོད་ཅེས་ཁོ་རང་གིས་བཤམ་པ་ནི་བཤམ་པ་
 ཅམ་དུ་ཟད་དེ། རང་མཚན་གྱིས་མེད་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་། འདི་
 དང་ལྷག་མཐོང་གིས་ཕྱོགས་སུ་འགོད་ཚུལ་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་དང་། ལྷག་མཐོང་ལས་
 ལུགས་བཞི་བ་བཀག་པ་འདིའི་ཕྱོགས་སུའི་ཁས་ལེན་གྱི་ཟུར་གང་དང་གང་འགོག་
 བྱེད་དུ་སྒྲོར་བ་དབྱུང་དགོས་སོ། །འདིར་མ་བྱ་བྱང་བཙོན་སོགས་ཀྱིས་ཐ་སྐྱད་དུ་
 རང་མཚན་གྱིས་མེད་ཅེས་མང་དུ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལས།
 འདིས་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་རང་མཚན་རིགས་པས་དབྱུང་
 བཅོད་ཐ་སྐྱད་དུ་འགོག་པར་སྐྱང་། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་མ་ཐུན་པར་བསྐྱིག་ཚུལ་
 དགོངས་པར་སོན་པ་གང་ཡིན་ཡང་ཞིབ་དུ་བསམ་པར་རིགས་སོ། །

སྐྱིར་ཐལ་འབྲུང་བའི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མ་འདོད་
 མི་འདོད་ནི། ཡིག་ཆར། རྗེས་དཔག་གི་དབྱེ་བའི་སྐབས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་
 གི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་བཞག་སྟེ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་གསུངས་ཀྱང་།
 ལེགས་བཤམ་རྗེས་འབྲང་དུ་རྗེས་དཔག་ཅམ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཅེས་པའི་

ཐ་སྐྱོད་སྐྱོར་མི་སྐྱོར་དབྱུང་བྱུང་གསུངས་ལ། རིགས་པ་རྒྱལ་ཚུ་བའི་དར་རླེག་ལས་
དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཞེས་པ་ཡང་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཟེར་ན་
ཡང་མི་འཐད་དེ། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་བཀག་པའི་སྲིད། ཞེས་
གསུངས་སོ། །བསྟན་དང་སྣ་རམས་པས། རིགས་པ་རྒྱལ་ཚུ་བའི་དར་རླེག་ལས་
གསུངས་པ་གོ་དགའ་ཡང་། ལྷག་མཐོང་གི་ཐད་འདྲིར་དཔགས་ན་པལ་ཆེར་མི་
བཞེད་པའི་ཕྱོགས་ཨེ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཡོད་པ་དང་རང་རྒྱུད་
ཀྱི་རྟགས་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡོད་ཚུལ་དང་། རང་
རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་མེད་པ་རང་
བཞེན་ཀྱིས་བྱབ་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་བཤད་
ཚུལ་དང་། གཞུང་གཞན་དེ་དང་མ་སྐྱུན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་ལུགས་
ནི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདི་ལ་སྤྱག་གོ། །ཡན་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་འདོད་དགོས་མི་དགོས་
དང་། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཡན་ཀྱིས་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཐད་མི་འཐད་དང་། དེ་མན་
ཀྱིས་དེ་ལ་སྐྱུན་འབྲེན་དང་སྐྱབ་པ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ལས་བྱུང་
པར་དང་པོ་ནི། རང་ལུགས་དགོངས་འགྲེལ་ལྟར་རང་མཚན་ཀྱིས་བྱབ་པ་འདོད་ན་
ངེས་པར་རང་རྒྱུད་འདོད་དགོས་ཏེ། རང་མཚན་ཀྱིས་བྱབ་པ་དང་རང་རྒྱུད་ནས་
གྲངས་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་རང་བཞེན་སྐྱབ་བཞེན་ནོ། །རང་མཚན་ཀྱིས་བྱབ་
པ་མི་བཞེད་ན་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནས་གྲངས་ཡིན་པའི་སྲིད་
སོ། །འདི་ཡང་དགག་བྱ་བྲ་མོ་ནས་འབོག་པ་ལ་སྤྱག་གོ། །

ལྷན་པར་གཉེས་པ་མེད། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་རང་ལྷོགས་ཀྱི་བསྐྱུབ་པ་
 དང་དེ་སྐྱུབ་པའི་སྐྱུབ་པ་ལྷན་དང་ཚན་མ་དང་གཞལ་པ་རྣམས་འདོགས་པ་འགལ་བར་
 མཚོང་ནས་རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་རྒྱ་འབྲས་སྤང་
 བ་འཕམ་མ་སྤང་བར་སྐྱེད་པ་ལ་བརྟགས་ན་མི་རིགས་པས་རང་རྒྱུད་ཁས་མ་སྤངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཚོད་ཀྱིས་རྒྱ་ཡིས་སྤང་ནས་འབྲས་སྐྱེད་
 རྱེད་ན་དེ་ཡི་ཚོ། །དེ་དག་ལུས་པ་གཅིག་པས་སྐྱེད་ལྷན་ལྷན་གྱི་ཐ་དང་མེད་འགྱུར་
 ཞིང་། །སོ་སོར་ལོ་རྒྱུ་འདི་རྒྱ་མིན་རྣམས་དང་ལྷན་པར་མེད་འགྱུར་ལ། །གཉེས་པོ་
 འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་དེ་ལ་རྒྱས་
 འབྲས་ལྷན་སྤང་ནས་དང་མ་སྤང་བར་སྐྱེད་པ་གང་ཡང་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་གཉེས་བསྟན་
 བས་བཀག་ཅིང་། སྐྱོན་དེ་པ་རོལ་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱུབ་པ་ལྷན་དུ། རང་འགྲེལ་ལས།
 གང་གི་ལྟར་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་འབྲས་འདོད་པ་ལ་
 བརྟགས་པ་གཉེས་ལྷན་པའི་སྐྱོན་དེ་འཇུག་ལ། གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལོག་
 བར་ཤུན་བརྟགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་
 ཞིང་། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་དམིགས་པའི་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
 རྣམས་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ཞི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་
 ལ་ངེ་སྐྱད་བཤད་པའི་སྐྱོན་གྱི་སྐྱབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་རྒྱ་མ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་
 བར་སྐྱ་བ་ལ་སྐྱོན་དེ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷན་པར་གསུམ་པ་ལ། དེ་ལ་པ་རོལ་པོས། སོགས་ཀྱིས་རང་ལྷོགས་ལ་
 ལུན་འབྱེན་དང་སྐྱུབ་པ་འཐད་པར་བསྟན། ལྷན་པས་འདིར། སོགས་ཀྱིས་དེའི་དཔེ་མདོ་

ལས་བསྟན་པ་འཇུག་འབྲེལ་དུ་གསུང་སྒྲ་བཀོད། དེ་ལ་ཐོབ་པ་ནི། སོགས་ཀྱིས་མདོ་
 དེའི་དོན་བཟུལ་བ་གསུམ་ལས། རང་སློབ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་སྟུན་འབྲེན་འཐད་ཚུལ་
 བློ། ཐལ་འགྲུར་བས་རྒྱ་འབྲས་སྤང་མ་སྤང་སྤར་ཉམས་བཟླགས་ནས་སྟུན་འབྲེན་བྱས་
 པའི་ལན་དུ། པ་རོལ་བོས། རྒྱས་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་ལ་སྤང་མ་སྤང་གི་བཟླག་པ་བྱེད་
 པ་ནི་ཁྱོད་ལ་འང་མཚུངས་པར་འགྲུར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟུན་འབྲེན་འདིས་སྟུན་བྱུང་བུ་
 དང་སྤང་ནས་སྟུན་འབྲེན་ན་སྟུན་དབྱུང་བུ་དང་འབྲེན་བྱེད་གཉེས་གཅིག་ཏུ་འགྲུར་
 ཞིང་། མ་སྤང་པར་སྟུན་འབྲེན་ནས་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟུན་འབྲེན་པར་འགྲུར་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལན་དུ། འཇུག་པ་ལས། སྟུན་འབྲེན་པས་སྟུན་དབྱུང་བུ་མ་སྤང་
 སྟུན་ནི་འབྲེན་བྱེད་དམ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟུན་འབྲེན་པས་སྟུན་དབྱུང་བུ་མ་སྤང་
 པར་སྟུན་འབྲེན་ནས། སྤང་ནས་འབྲེན་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་གང་ལ་རང་
 བཞིན་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་དོན་དམ་འཆའ་བ་དེ་ལ་སྦྱོན་དུ་འགྲུར་གྱི། བདག་ལ་རང་
 བཞིན་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་མེད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཐལ་བ་འདི་མི་
 འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །རང་གིས་པ་རོལ་བོར་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་དང་པ་རོལ་བོས་
 རང་ལ་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་གཉེས་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚོན་དུ། བདག་ལ་སློབ་པ་འདི་
 བློ། །ཡོད་པ་མིན་ཞེས་རང་ལ་སློབ་པ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རང་འབྲེལ་
 ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་སློབ་པ་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྲུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་
 བོ་ཅག་གི་སློབ་པ་ལ་ནི་སྟུན་འབྲེན་པས་སྟུན་དབྱུང་བར་བུ་བ་སྤང་ནས་ཀྱང་སྟུན་
 འབྲེན་པར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ་སྟུན་འབྲེན་པས་སྟུན་དབྱུང་བར་བུ་བ་མ་སྤང་པར་
 ཡང་སྟུན་འབྲེན་པར་མི་བྱེད་དེ། སྟུན་དབྱུང་བ་དང་སྟུན་འབྲེན་པ་གཉེས་ཀ་རང་

བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །དེའི་སྲིད་མཉམ་པ་དང་མ་མཉམ་པའི་བསམ་པ་མེ་
 གྲེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྲོགས་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
 ཁས་ལེན་མེད་པའི་དོན་དུ་བྲངས་མ་ཐག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་དེ། ལོང་དུ་རྒྱ་
 འབྲས་གྱི་སྐྱབས་སུ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
 འབྲས་འདོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་བྱས་པའི་སྦྱོན་འཇུག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་
 པར་སྦྱོ་བ་ལ་མི་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །དེའི་དཔེ་མདོ་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་ནི། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་ལུམ་གྱི་མདོ་བྲངས་པ་ལས། ཚེ་དང་
 ལྡན་པ་རབ་འབྱོར། ཅི་སྦྱེས་པའི་ཚོས་གྱིས་མ་སྦྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་
 རམ། འོན་ཏེ་མ་སྦྱེས་པའི་ཚོས་གྱིས་མ་སྦྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། རབ་
 འབྱོར་གྱིས་སྦྱས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་རིའི་བྱ། ཁོ་བོ་ནི་སྦྱེས་པའི་ཚོས་གྱིས་མ་
 སྦྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་མི་འདོད་ལ། མ་སྦྱེས་པས་ཀྱང་མ་སྦྱེས་པའི་ཐོབ་པ་
 འཐོབ་པར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་ལྟ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱེས་
 པའི་ཚོས་ཏེ་ལམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པའི་ཐོབ་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་འཐོབ་
 པམ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པའི་ལམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱེས་པའི་འབྲས་
 བུ་འཐོབ་ཅེས་དབྱེད་ནས་བྲིས་པ་ལ། ལན་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་
 པར་གསུངས་པ་ན། ལྟ་རིའི་བྱས་སྦྱས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར། ཡང་ཅི་ཐོབ་
 པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྱས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་
 པ་ལྟ་རིའི་བྱ། ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། གཉིས་གྱི་
 ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ཞོ། །ཞེས་ཐོབ་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་

ལམ་མེད་དམ་ཚོས་ཟིན་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་ལམ་
 གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་
 བའི་ལམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་
 གྱིས་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ཐོབ་པ་
 དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་ལ། རྒྱུན་དུ་ལྷགས་པ་དང་།
 ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། རང་སངས་
 རྒྱས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་
 བར་ཐོབ་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ལམ་འབྲས་གཉིས་དང་
 རྒྱུན་ལྷགས་སོགས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་གསུངས་པ་
 རྣམས་འཇུག་འགྲེལ་དུ་བྲངས་ནས། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདིར་རི་ལྟར་
 གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གཞུང་དུ་གསལ་བའི་ལྷང་ཚན་
 གཉིས་ལྟར་སྐྱབ་པ་དང་སུན་འབྱིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷ་རིའི་བྱ་སྤྲིས་ནས་རབ་
 འབྱོར་གྱིས་ལན་མངོན་པ་བཞིན་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷང་དང་པོའི་དོན་ནི།
 དུམ་གྱི་མདོ་འདིར་རི་ལྟར་རྟོག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་པོ་གང་རུབ་དུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྐྱེས་པའི་ཚོས་གྱིས་ཐོབ་པ་འཐོབ་པའམ་
 མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་གྱིས་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་བཀག་ཅིང་། མཐའ་དེ་གཉིས་
 གྱིས་བརྟག་པ་བྱས་ནས་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་སྟེ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་
 བ་མེད་པ་ཞིག་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བརྟགས་ཤིང་མ་དབྱུང་བར་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་ཁས་སྐྱེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་གང་

ལུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་དང་གང་གིས་ལུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་ཐང་ནས་ལུན་
 འབྱེན་པའམ་མ་ཐང་པར་ལུན་འབྱེན་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་
 མ་དབྱུང་པར་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ལུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལུན་དབྱུང་བར་བྱ་
 བ་དེ་ཉིད་ལུན་འབྱེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། ལུང་གཉིས་
 པའི་དོན་ནི། ལྷན་པས་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བའི་ལུན་འབྱེན་པས་ལུན་དབྱུང་བྱ་
 རྟོགས་སྲ་ལུན་འབྱེན་རུས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་ཞིང་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྲུབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་
 གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྐྱབ་པར་རུས་པ་
 ཡིན་ཞེས་པའོ། །སྲར་བཀོད་པའི་མདོ་དེའི་དོན་གཞུང་འདིས་བཀྲལ་བ་ནི། ཤེར་
 མདོར་བཏགས་དོན་ལ་དབྱུང་ནས་འཐོབ་བྱེད་གང་གིས་ཐོབ་བྱ་གང་ཐོབ་དེས་ཆེ་དེ་
 གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པའི་ལན་མཛད་པ་ན། འོན་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་མེད་དམ་ཞེས་དེས་པ་
 བི་བཏགས་དོན་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པ་ན་དཔྱོད་བྱེད་དེས་ཐོབ་བྱ་
 དེ་ཐོབ་པ་བཀག་པར་འཛིན་པ་དང་། ཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་
 ཡོད་མོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནི་དཔྱོད་ཚུལ་དེས་དབྱུང་པས་མ་རྟེན་པ་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
 མ་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དོན་དེ་དེས་བཀག་པ་མིན་པས་ཐོབ་བྱ་དང་འཐོབ་བྱེད་
 ལྷིང་ཡོད་ཅེས་ཚིག་རུས་བཏོན་ཏོ། །གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
 བཏགས་དོན་བཅའ་ན་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གང་ཡང་མ་ཐོབ་ཅེས་པ་དང་། དེ་
 མན་གྱིས་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དང་མ་དབྱུང་པར་
 ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་དབྱུང་མ་དབྱུང་གིས་ཚིགས་ཤེས་

བ་ལ་ཞི་སྒར་ཀྱུན་བཏགས་དང་སྣེ་སྒྲིལ་གྱི་སྒོ་འདོགས་ཀྱིས་བཟུང་ཚུལ་བསྟན་
 བའི་སྐབས་སུ་ཐལ་རང་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་དོན་དམ་དང་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་
 དཔྱད་པའི་ཚུལ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དཔྱད་ལུགས་བཞི་པོ་དེ་ལེས་དགོས་ཏེ། ཐལ་
 གསལ་སྒོན་མེད་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཏགས་བ་གཉིས་དང། ཐང་མ་ཐང་གི་
 སྒོ་ནས་དབྱེད་བ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་བཤད་ཀྱང་དེས་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་ལ་
 དཔྱད་པའི་ས་ཚིགས་ལེས་མི་རུས་སམ་སྣམ་མོ། །རང་འབྲེལ་ལས། གཉིས་ཀྱང་
 དངོས་པོ་མེད་བ་ལ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་
 བ་དབྱེད་པ་དེ་རིགས་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་མེད་བ་ལ་དེ་མི་རིགས་པའི་དོན་
 འོ། །ཤེད་མདོའི་ ཅི་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་
 རམ། འོན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་
 པའི་དོན་སྟུག་མ་ཐོང་དུ་བསྐྱས་པར། ལྷ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་སྐྱེས་བ་དང་མ་
 སྐྱེས་པའི་ཚོས་གང་གིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅེས་དབྱེད་ནས་ངེས་བ་
 བ། ཞེས་བ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་གང་གིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཐོབ་པ་འཐོབ་བམ། མ་སྐྱེས་
 པའི་ཚོས་གང་གིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཐོབ་པ་འཐོབ། ཅེས་བར་འདུག་པས་འཐོབ་
 ལུང་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་དང། ཐོབ་བྱ་མ་སྐྱེས་བ་ལ་སྐྱུར་བ་འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་
 ཀྱི་འགྱུར་དང་ལིན་ཏུ་མ་སྐྱེས་ཞིང་ནམ་བཤད་དུ་འང་དེ་སྟར་འགྱུར་རོ། །གཞུང་དུ། ལྷ་
 རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་བམ་སྐྱེས་
 པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ་ཅེས་དབྱེད་ནས་ངེས་བ་ལ། ཞེས་བ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་
 པའི་ཐོབ་པ་ཐོབ་བམ། སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་སྐྱེས་པའི་ཐོབ་པ་འཐོབ། ཅེས་བར་

འདུག་པས། འཛོལ་བྱེད་ནི་སྐྱེས་པ་རྒྱུ་བ་དང་། རྩོལ་བྱ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ལ་
སྐྱུར་ན་འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་གྱི་འགྲུར་དང་མི་མ་སྐྱུར་ཡང་འགྲུར་གཞན་ལྟར་རམ་
ཡི་གེ་ཚད་པ་གང་ཡིན་བརྟག་ཅིང་། དགོངས་ཟབ་སྒྲུང་བའི་སྐྱོན་མེད། འདི་བཏགས་
དོན་འཚོལ་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དབྱུད་ཀྱང་འུར་བ་ལ་དགོངས་སམ་སྐྱེས། ཞེས་
གསུངས་ལ། དཀའ་འབྲེལ་ལྟར་ན། སྐྱེས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་རང་དུས་ན་སྐྱེས་ཟེན་པའི་
རྩོལ་བ་འཛོལ་ན་སྐྱེས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཅིང་། རང་དུས་ན་མ་སྐྱེས་པའི་རྩོལ་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྩོལ་བའང་མི་འཐད་ཅེས་བཀའ་དྲིན། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཚིག་གསལ་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཚིག་གསལ་
ལས། དེ་དག་ཀྱང་མན་ཚུན་ལྟོས་པས་འགྲུབ་པར་འགྲུར་ཏེ། ཚད་མ་དག་ཡོད་ན་
གཞལ་བུའི་དོན་དུ་འགྲུར་ལ། གཞལ་བུའི་དོན་དག་ཡོད་ན་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྲུར་གྱི།
ཚད་མ་དང་གཞལ་བུ་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
ཚད་མ་དང་གཞལ་བུ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀའ་བུ་མ་མན་ཚུན་ལྟོས་ནས་
འཛོལ་བར་གསུངས་ལ། ཚོད་རྒྱུ་རང་འབྲེལ་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་དག་མེད་པར་
ཡང་སྟེ། ཚིག་མ་གཏོགས་པར་ཡང་མེད་པའི་འགོག་པ་འགྲུབ་ན་དེ་ཅི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐྱེས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་དེས་ཅི་ཞིག་
བྱེད་ཅེས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་འདི་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་
པའོ་ཞེས་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། འགའ་ཞིག་ན་ཟེ། ལྷས་བྱིན་བྱིས་ན་

མེད་བཞིན་དུ་ལྷན་གྱིན་གྱིས་ཀ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། དེ་མེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ཀ་རེ་
མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན་ཚིག་དེས་ལྷན་གྱིན་མེད་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་ལྷན་གྱིན་གྱིས་ཀ་མི་
སྲིད་པར་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་
བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་རྣམས་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཉེ་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ཙུ་ལེ་རབ་བྱེད་ཉེར་
བཞི་བར་གཞི་གང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་རུང་བ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
རུང་བར་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྣམས་གཞག་
ཐམས་ཅད་འཐད་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལ་བྱ་བྱེད་མི་རུང་བར་འདྲིན་པ་སློ་
གྲོས་ཡང་བར་སྟོན་པའོ། །གང་དག་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་ལུགས་མེད་དེ། ཚེད་རྫོག་ག་
ལས། གལ་ཉེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།
ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། ཞེས་སོགས་དང་། ཚིག་གསལ་ལ་ལས། ཕྱོགས་
གཞན་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དབྱེ་མ་བ་ལ་ཕྱོགས་དང་དམ་བཅའ་
མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཚེད་རྫོག་གི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི།
འཇུག་པ་ལས། འདིར་གང་ལ། །དེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་ཞེས་པའི་
དོན་དང་། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་
ནི། །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
པས་དམ་བཅའ་དང་ཕྱོགས་མེད་པའི་དོན་འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་
ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཉེ། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ནི།
ནས། སུན་དབྱུང་བ་དང་སུན་འབྲེན་བ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་བརྒྱ་བར་གསུངས་པ་ཡང་མ་དབྱུང་པའི་ཐ་སྣད་

དུ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁྱདས་མིན་ཏེ། དེར་ཕྱོགས་མེད་
 པས་སྐྱོན་གདགས་སུ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གང་གི་ཕྱིར་
 མིང་ཅམ་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ལ། བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་གཉིས་སུ་
 སྐྱ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སུན་འབྲིན་པ་དང་ལན་སྐྱ་བས་དབུ་
 མ་བ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱགས་མི་རྟེན་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་ཕྱི་
 འགྲེལ་གྱི་དོན་དེས་ཤེས་རུས་ཤིང་། བཞི་བརྒྱ་བའི་ལུང་གི་འབྲུ་འཛོམས་ནི། དངོས་
 བོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏུན་
 མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཞེས་
 བྱ་བའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་ནི་གང་ལ་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་
 བཤད་སྐྱོན་ཀ་བརྗོད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཆེར་མི་
 གསལ་ཡང་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྐྱོན་མེ་ལྟར་བཀོད་པ་སྟེ་ཟབ་གསལ་སྐྱོན་མེར་
 འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཀོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚིག་གསལ་ལས་དབུ་མ་བ་ཡིན་
 བ་རང་རྒྱད་བྱ་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་སྐྱངས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ལུང་དེ་རྣམས་བླངས་པ་ཡང་དབུ་མ་བ་ལ་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྐྱངས་པ་མེད་པའམ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པའི་ཤེས་
 བྱེད་ཡིན་ལ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་སྐྱངས་པ་མེད་པའམ་དེ་ཁས་ལེན་མི་
 རིགས་ན་རང་རྒྱད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱང་འདོད་མི་རིགས་ཞེས་རང་རྒྱད་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཅམ་ཞིག་འགོག་པ་མིན་ནོ། །འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཉིས་
 སུ་སྐྱ་བ་འདི་མི་རིགས་པ། ཞེས་པའི་གཉིས་སུ་སྐྱ་བ་ལ་ལུགས་གསུམ་ལས་ཐ་མ་ནི་

རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པའི་ཚོས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་པ་འཛོལ་བ་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་ཚོས་པ་
འཛོལ་བར་སྐྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཚམས་
སྐྱར་བ་དང་། དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ་གོ་སྟོན་གྱིས་
བ་ལ་གསུམ། རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་པ་རོལ་བོས་ཀྱང་
དོན་གྱིས་ཁས་སྐྱེས་ཚུལ་དང་། སྐྱོན་བརྗོད་དེ་རང་གི་སྐྱོན་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་
རྒྱ་མཚོ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བསྟན་
བ་དང་། སྐྱོན་དེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
དོན་དམ་པའི་བྱུང་བར་སྐྱར་བ་དོན་མེད་པར་བཤད་བ་དང་། ཚོས་ཅན་སྐྱི་ཅམ་
འཇིག་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཞེས་སོགས་
བྱུང་། དེ་ཡང་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཤེས་སྐྱོན་ལས། དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་
རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་
ཉིད་བཞིན་ལོ། །ཞེས་བཀོད་པ་ལ་རྒྱ་བས་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ནི། མི་དཔྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ་
ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དོན་དམ་པའི་བྱུང་བར་ཚོས་ལ་སྐྱར་ན་དགོས་པ་མེད་པ་དང་།
ཁས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དེ་ཚོས་ཅན་ལ་སྐྱར་ན་དགོས་པ་
མེད་པ་དང་། དེ་མན་གྱིས་དེའི་སྐྱོན་སྟོང་དགག་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཚིག་གསལ་
ལས། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཁས་སྐྱེས་པ། ལས། དེའི་ཕྱིར་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱུང་བར་དོན་དམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་

སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱེད་པར་ཚོས་ལ་སྐྱུར་ན་ཡང་དགོས་
 པ་མེད་དེ། དེ་དབྱུ་མ་བ་རང་ལ་སྣོས་ནས་ཀྱང་མི་དགོས། གཞན་གྲངས་ཅན་བ་ལ་
 སྣོས་ནས་ཀྱང་མི་དགོས། འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་སྣོས་ནས་ཀྱང་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དང་སོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་ཚོལ་དབྱུ་མ་བ་རང་གིས་བདག་སྐྱེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་
 གྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་དོན་དམ་གྱིས་བྱེད་པར་མ་སྐྱུར་
 བར་བཀག་ན་ལེགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་པའི་ལྷ་སྟེགས་པ་ནི་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་སྣོན་ནས་འགོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱོད་དུ་བདག་སྐྱེ་འདོད་པ་དགའ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། འཇིག་རྟེན་པས་
 བྱི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཙམ་འདོད་ཀྱི་བདག་གཞན་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་མི་
 དཔྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་གལ་ཉེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དགའ་
 པར་འདོད་ནས། ཉམས། ཁས་མ་གྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དོན་
 དམ་པའི་བྱེད་པར་ཚོས་ཅན་ལ་སྐྱུར་ན་ཡང་དགོས་པ་མེད་དེ། བ་རོལ་པོས་དོན་
 དམ་པར་འདོད་པའི་མིག་སོགས་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་བ་དགའ་འདོད་ནས་དོན་
 དམ་པའི་བྱེད་པར་ཚོས་ཅན་ལ་སྐྱེར་ན་ནི་དེའི་ཆེ་སྣོན་ལ་སྣོས་ཉེ་ཚོས་ཅན་མ་
 གྲུབ་པའི་ཉགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་གིས་དོན་དམ་པར་མིག་སོགས་
 ཁས་མ་གྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཉེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མིག་ལ་སོགས་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉམས། འདི་ནི་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཉགས་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་མེད་དེ། དོན་དམ་པའི་མིག་སོགས་མེད་
 ཀྱང་ཀྱན་རྫོབ་པའི་མིག་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་པ་དེ་

གང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རོན་དམ་པ་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་
པའི་ཁྱད་པར་ལ་སྐྱོད་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དེས་མིག་སོགས་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱང་
ནས་རོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱིད་ཀྱིས་དེ་
ལྟར་སྐྱུར་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་སྐྱེས་ན་ཡང་གཞན་གྱི་ཚོལ་གངས་
ཅན་པ་ལ་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གངས་ཅན་པས་མིག་
སོགས་དབྱ་མ་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དེའི་སྐྱོན་སྲོང་ལ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་རི་ལྷོ་སྐྱེ་མི་རྟག་
ཅེས་བྱ་བ་ལ། རྟལ། ཚོས་ཅན་ཅམ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལ་མེགས་ལྡན་ན་རེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་
ན་འགྱུར་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྐྱ་
སྐྱི་ཅམ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་བ་མི་འཛིན་ཏེ། འཛིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་
མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྱུར་འགྱུར་གྱི་སྐྱ་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་བྱེ་བྲག་པ་ལ་
མ་གྲུབ་ལ། རྟལ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱ་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་ན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ་དབྱ་མ་བས་མིག་སོགས་བདག་ལས་སྐྱེ་
བ་མེད་པར་གངས་ཅན་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ན་བདེན་རླུང་གྱི་ཁྱད་པར་དོར་ནས་མཐུན་སྣང་
དུ་གྲུབ་པའི་མིག་སོགས་ཅམ་ཞིག་ཚོས་ཅན་དུ་གཞུང་དགོས་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་
པའི་མིག་སོགས་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱང་ན་རང་ལ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། རླུང་པར་གྲུབ་པའི་
མིག་སོགས་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱང་ན་གངས་ཅན་པ་ལ་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རོན་

དམ་པའི་ཁྱད་པར་ཚོས་ཅན་ལ་མ་སྦྱར་བས་ཚོལ་བ་ལ་སྣོས་ཏེ་མ་གྲུབ་པའི་སྦྱོན་
མེད་ཅེས་ཟེར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་མི་འཐད་པ་དང་། དཔེ་བཞེད་པ་དང་མི་འདྲ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་རྟེན་བ་མིན་པར་
ཁས་སྐྱབས་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་དང་། ཚོས་ཅན་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པ་ཁས་
སྐྱབས་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་ཡང་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མ་སྦྱར་བ་
མིན་པར་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཚོད་སྟོང་དོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་
ལན་དུ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན། འདི་
ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མིག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་
རྟེན་བ་མིན་པར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཁས་སྐྱབས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་དངོས་
འགལ་ཡིན་པའི་རིགས་པས་བཀག་གོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། ཞེས་པ་མན་བྱུང་དོ། །དེ་ཡང་མིག་སོགས་བདག་
ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་
སོགས་སྤྱི་ཙམ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། མིག་སོགས་ཚོས་ཅན་དེ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་
ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཁས་
སྐྱབས་པ་གང་ཞིག་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེ་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་འཇུག་
བས་རྟེན་པའི་ཡུལ་ན་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་བཞིན་
དུ་དེར་སྣང་བའི་རྩུབ་སྣང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉན་པ་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་པ་གང་ཡིན་
རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་གང་ཡིན་མ་སྦྱར་དུ་སྤྲོད་ཏེ།

གིས་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་
 དགོས་ཤིང་ཕྱོགས་སྡེ་རང་གིས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་སྲིད་ཉེ། དེའི་ལུགས་ལ་
 ཚོས་ཅན་དེ་འཇམ་པའི་ཚད་མ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གང་ཡིན་ཡང་ཚད་མར་སོངས་
 རང་མཚན་ལ་མ་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། དེའི་ལུགས་ལ་རྟོག་
 བཅས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་ལ། རྟོག་
 མེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་པའི་སྲིད་
 ཉེ། དེའི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཉེ་འཇུག་བར་སོང་ན་དཔེ་རང་གི་
 གཞུལ་བྱ་རྟེན་པར་འཛོག་མི་རུས་པའི་སྲིད། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པའི་ཚད་མས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་འགལ་བའི་
 སྲིད་ཉེ། འཇུག་པའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱན་པ་དང་། མ་འཇུག་པའི་
 ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་
 སྲིད། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་རྟེན་དོན་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིན་
 བས་ཁྲུབ་པས་ན་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་སྐྱོང་མི་རུས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོས་ཅན་མ་ཇུག་སྣང་བའི་ཚོད་སྐྱོང་དང་། ཚད་མའི་
 རྟེན་དོན་གྱི་ཚོད་སྐྱོང་དོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཉེ་སྐྱེ་འཇམ་པའི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། མི་
 འཐད་དོ་སྐྱུ་མ་ན། ཡན་གྱིས་ཚོད་པ་དང་། མ་མཛད་དོ། །ཡན་གྱིས་དེ་སེལ་བ་རྒྱ་
 བས་མ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་མིན་གྱིས་ལན་དངོས་བསྟན་ཉོ། །དེ་ལ་ཁ་
 ཅིག་མིག་སོགས་སྤྱི་ཅམ་ཚོས་ཅན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་
 དེ་ན་མས་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་ལ་འཇུག་མ་འཇུག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཀྱང་ཚོས་

ཅན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྟོན་པ་ན་དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་
 སྐྱབ་མི་དགོས་པ། དཔེར་ན། སྐྱ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་
 ཚོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚད་མ་སྐྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
 མར་སྐྱབ་མི་དགོས་པ་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མིག་སོགས་ལ་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་མིག་སོགས་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་མིག་
 སོགས་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་ཀྱང་མིག་སོགས་འཇུག་བ་
 མི་འགལ་བ། དཔེར་ན། སྐྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་སྐྱ་འཇུག་བྱེད་
 ཀྱི་ཚད་མས་སྐྱ་དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་ཀྱང་སྐྱ་འཇུག་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་མ་ལ། རྒྱ་བས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སེལ་བར་མ་མཛད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་མཁས་པ་ལ་སྐྱེ་འོས་པའི་དོགས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་བོད་ཕྱི་རབས་ཀྱི་ཚོལ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱེ་མིན་པས་དེ་བཤད་
 བ། རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ན། མིག་སོགས་སྤྱི་ཙམ་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་བ་ལ་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་པའི་སྟོན་བརྗོད་མི་འཇུག་སྟེ། མིག་སོགས་ཀྱི་
 ཚོས་ཅན་ཅི་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་སྟེ། རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འཇུག་པའི་
 ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་དེ་འདྲ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པ་མ་འཇུག་པས་རྟེན་ཀྱང་དེ་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དང་དོན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་མི་དགོས་ཤིང་།
 གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་མིག་སོགས་སྤྱི་ཙམ་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུང་
 བས་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དུ་དབྱེད་པས་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མས་བྱུང་བ་བྱུང་
 དང་འཇུག་མ་འཇུག་སོགས་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་སྟོས་

འགྲུབ་པ་ལ་ཁ་ཚོན་མཚོད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཡང་ལོག་གྲང་དངོས་པོ་ལ་ཁ་ཚོན་
 ཚོད་པ་ཅམ་ཡིན་ཡང་སྒོ་ལ་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་
 རྟེན། རོན་དེ་ཚོད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱོད་པའི་དུས་སྲུ་ཚོད་མས་གྲུབ་ཅེས་པའི་དོན་
 བློ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཚོད་མ་ཡིན་ན་དོན་དེ་ཚོད་མ་དེ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། རྟོག་
 བཅས་ཀྱི་ཚོད་མ་ཡིན་ན་དོན་དེ་ཚོད་མ་དེས་ངེས་པའམ་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཞེས་ཀྱང་
 ཚོད་མས་གྲུབ་ཚུལ་གང་ལ་སྟོན་པའི་ཡུལ་དེས་གོ་དགོས་ལ། དེ་ནི་དོན་དེ་ལ་མ་
 འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། ཡུལ་དེ་ཤེས་བ་དེ་ཉིད་ལ་སྤང་བ་
 ལྟར་དུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་འཛོག་གིས་སྒོ་དེ་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འཇུག་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ཤེས་
 བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་འཛོག་གིས་སྒོ་དེ་ཞེན་ཡུལ་ལམ་ངེས་
 ཡུལ་ལམ་འཇུག་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བ་རང་
 མཚན་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མ་འཇུག་པའི་སྟེང་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་
 འཛོག་ཀྱང་གྲུབ་པ་གང་ཞེས། །དེས་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྲང་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་སྟེ་དེ་དག་རང་བཞིན་སྤྲོ་བའི་ལུགས་ལས་རང་ལུགས་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱོད་
 ཀྱི་དོགས་པ་དེ་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱུད་པས་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་བསམས་པ་
 གང་ཞེས་དེ་འདྲའི་བསམ་ཚོད་དེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲ་བ་དེ་ཁས་སྤངས་
 པས་རང་གི་ངོ་མོས་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་པར་སོང་ལ། རང་གི་ངོ་མོས་ཡོད་པ་དེ་
 ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྲོ་བས་དོན་དམ་པར་ཡོད་
 པ་ཁྱུང་གཞིར་བརྒྱུད་པའི་ཚོས་ཅན་ཅམ་པོ་གལ་སྲིད་སྤྲོ་བ་དུ་དགོངས་ནས་ཁྱུང་
 པར་དོར་བའི་སྤྱི་རང་རྒྱུད་པས་བསམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་

བས་རྗེད་པ་གཙོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་ལ། དང་པོ་ལ་མ་ཁུབ་སྟེ། རིགས་ཤེས་
 དབལ་སྐྱང་ལུལ་ལ་འཇུག་པའི་འཇུག་ཤེས་ཡིན་ཡང་དེས་རྗེད་པ་འཇུག་ཤེས་ཀྱིས་
 རྗེད་པ་མིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཡང་ཡིན་པ་བརྟུན་པ་
 ཡང་ཡིན་པའི་དྲུང་སྐྱེ་རྗེད་ཀྱང་དེས་དྲུང་སྐྱེ་རྟུན་པ་མ་རྗེད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་
 འོ། །གཉིས་པ་ལ་མ་ཁུབ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་ངོ་
 བོ་ཡོད་པར་རྗེད་པ། ཞེས་པའི་ངེས་བཟུང་གི་ཅམ་སྐྱོད་པ་ལ་བལྟས་ན་མ་འཇུག་
 བའི་ཤེས་བས་རྗེད་པ་གཙོད་དམ་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱང་ལྷ་བའི་ཞབས་ཀྱི་
 བརྗོད་འདོད་ལ། ཡོད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་དཔྱོད་པའི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་
 ཀྱི་རྗེད་དོན་ཡིན་པ་དགག་པར་འདོད་ནས་ཅམ་སྐྱོད་ཤེས་ཀྱི་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་བས་
 རྗེད་པ་ཡིན་པ་འགོག་འདོད་ནས་ཅམ་སྐྱོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚིག་གསལ་
 ལས། དཔྱད་པ་ཞིབ་མོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ལ། བཏགས་དོན་
 འཚོལ་བའི་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བཅུག་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་གུ་
 དགོས་ཞེས་སྐྱབས་ལོ་བོས་ཀྱང་སྐྱེ། ཀུན་རྗོབ་ལྷོ་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་
 ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་རྗེད་པ་ལ་མི་འཛོག་པར་རང་མཚན་སྐྱང་བ་ལ་ལྟོས་ཉེ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱོ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་དཔྱད་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཅམ་གྱིས་བདག་
 གི་ངོ་བོ་རྗེད་པའི་དོན་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྐྱང་
 བའི་དོན་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། མཐུན་སྐྱང་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཀྱང་ཕྱི་རྗོལ་ལ་
 ཚད་མ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་རྗོལ་ལའང་གྲུབ་
 པའོ། །ཞེས་དང། དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རྗོལ་ལ་ཚད་མ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ཚོས་ཅན་གྲུབ་པའི་

ཚད་མ་དེ་ནི་སྤྲོ་སྤྲོ་ལ་མི་རུང་སྟེ། ཚོས་གང་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 རོ་བོ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མེད་པས་དེ་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་
 དཔོན་འདིས་དགོངས་ནས་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱི་
 ཚོས་དངོས་སྤྲོ་བས་ཚོས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་དམིགས་པའི་
 ཚད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཚད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་
 གྲུབ་པ་སྟེ། ཕྱི་ཚོས་གྱིས་རང་མཚན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་སོང་བར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཞིག་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བརྒྱང་གིས་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྣང་
 བ་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ཚོས་ཅན་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པ་ཁས་སྲུངས་པའི་སྟེང་ནས་བཤའ་བ་
 ཡང་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་མིན་པར་བརྟན་པ་ནི། ཉེན་ཚོས་
 ཅན། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། གང་
 གི་ཚེ་འདིར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཚེ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཉེན་ཚོས་ཅན་གསུགས་སོགས་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་པ་
 ཉམས་པ་སྟེ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཁས་སྲུངས་པའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་ལེགས་ལྡན་ལ་
 རྒྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོར་བཤའ་བ་དང་། གཞུང་འདི་ལས་ལེགས་ལྡན་
 གྱིས་ཉེན་ཚོས་ཅན་གསུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་ཁས་སྲུངས་པར་སོང་བའི་སྟེང་
 བས་རྒྱོན་བརྗོད་པ་གཉིས་བཤའ་ཚུལ་མི་མཐུན་ཡང་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་མི་མཐུན་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མིག་སོགས་དོན་དམ་
 པར་མེད་པར་ཁས་སྲུངས་ཞེས་བཤའ་བ་དང་། དེས་དེ་དོན་དམ་པར་ཁས་སྲུངས་

སོང་། ཞེས་རིགས་བས་འཕུལ་བའི་ཁྱད་ཅམ་ལས་གཉིས་ཀས་རང་རྒྱུད་འགོག་
 བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་དེ་གཉིས་མི་མཐུན་ཚུལ་ནི། ལྷག་མཛོད་ལས། དེ་
 གཞུང་དང་སྐྱུར་ནས་བཤད་ན། ཞེས་སོགས་ལྟར། ཚོས་ཅན་མཐུན་སྐྱུར་བ་མེད་དེ།
 ཚོས་ཅན་མིག་སོགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་
 ལྷངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཅན་མིག་སོགས་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་
 རྟོན་དོན་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕྱི་རྒྱུ་དངོས་སྐྱབས་མིག་སོགས་
 འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་མིག་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འདོད། སྐྱོ་སྐྱོ་
 དབྱ་མ་བས་མིག་སོགས་འཇལ་བའི་ཚད་མ་དེ་མིག་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་ལ་
 འཁྲུལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་སྐྱེ་མའི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་
 ཀྱིས་མིག་སོགས་དེ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབས་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་བཀོད་པའི་
 ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་སྐྱེ་མའི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་བརྒྱན་པ་འཛིན་པའི་ཐ་
 ལྷན་པའི་ཤེས་པའི་རྟོན་དོན་མིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་
 རྟོན་དོན་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྟོན་དོན་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ཚིག་གསལ་གྱི་འབྲུག་ཉེར་བ་ན་ཡང་། གང་གི་ཆེ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབས་
 པའི་སྐབས་འདིར། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་བཀག་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྐྱབས་བྱའི་ཚོས་
 ལུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐྱོར་བ་དེའི་བསྐྱབས་བྱའི་
 ཚོས་ཀྱི་ཉེན་ཚོས་ཅན་མིག་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་
 ཅམ་གྱིས་བདག་གི་རོ་བོ་སྟེ་མིག་སོགས་དེའི་རོ་བོ་རྟོན་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ཉེ་དོན་དམ་

བར་ཉམས་པར་ཉེ་མ་གྲུབ་པར་འགྲུར་བར་ལེགས་ལྡན་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་
 ལྟ་ཁས་ལྷངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པར་
 སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་འདོད་པས་ན་མིག་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་
 ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཁས་ལྷངས་ཞེས་པའི་དོན་དང་། གཞུང་ལས། མིག་སོགས་ཀྱི་
 ཚེས་ཚན་གྱི་རང་གི་དོ་བོ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཙམ་གྱིས་རྙེད་པ་མིན་པར་ལེགས་ལྡན་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལྷངས་ལ། ཞེས་སོགས་ལྟར་ན། ཚེས་ཚན་མ་སྐྱབ་སྐྱང་བ་མེད་དེ།
 ཚེས་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་ཙམ་
 བོ་ཚེས་ཚན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ལེགས་ལྡན་ཁྱེད་ལྟར་ན་དོན་དམ་པའི་
 ཁྱད་པར་དོར་ནས་མིག་སོགས་ཙམ་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐམས། མིག་སོགས་དེ་རང་བཞིན་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་མ་ཡིན་པར་
 ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་ལྷངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལུལ་གྱི་རང་
 བཞིན་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་དང་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་
 གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ན་མིག་སོགས་དེ་ལུལ་གྱི་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་
 བའི་ཤེས་པའི་རྙེད་དོན་དུ་འགྲུར་བ་གང་ཞིག །མིག་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་སྐྱང་བ་
 ལ་སྟོས་ཉེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་ནི་མིག་སོགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཇམ་
 དགོས་ཀྱི། དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་ཙམ་པོ་འཇམ་མི་རུང་བའི་
 ཕྱིར། རྟགས་སྲུ་མ་ལེགས་ལྡན་རང་གི་ཁས་ལྷངས་ཀྱིས་གྲུབ་པོ། །དེས་ན་ཚིག་
 གསལ་གྱི་འབྲུག་ཉེར་བ་ན་ཡང་། གང་གི་ཚེ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་
 འདིར་དེ་ཁོ་ནར་ཉེ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚེས་སུ་འདོད་པ་དེའི་

ཆོ་སྟེ་དུས་སུ་རྟེན་ཚོས་ཅན་མིག་སོགས་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བདག་གི་ངོ་མོ་
སྟེ་མིག་སོགས་དེའི་ངོ་མོ་རྟེན་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་པ་སྟེ་མི་འཐད་པར་
ལེགས་ལྡན་འདིས་རང་ཉིད་གྱིས་དངོས་སུ་ཁས་ལྷངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ།
མདོར་ན་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སུ་
འདོད་ལ་དེའི་ཆོ་སྟེ་མིག་སོགས་ལྷལ་ཅན་ཡང་དག་གི་ལྷལ་དུ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཁས་
ལྷངས་པའི་དོན་གོ། །

འདིར། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་གཉིས་
ལས། རང་བཞིན་ལ་འཇུག་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། རང་བཞིན་
ལ་མ་འཇུག་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ལོ། །རང་བཞིན་ལ་
འཇུག་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་དེ། ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཉུན་
རྩིས་བདེན་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མི་མ་སྐྱབ་པའི་ཚོས་དོན་གཅིག་རང་
བཞིན་ལ་མ་འཇུག་བའི་ཤེས་པའི་རྟེན་དོན་དེ། ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་
ཉིད། དེ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མ་སྐྱབ་པའི་ཚོས་དོན་
གཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་དཔེ་བཀོད་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ནི། དེ་དག་གིས་དོན་བཀག་ནས།
ཞེས་སོགས་བྱུང་། བྱ་སྟེ། ཡན་གྱིས་མཚན་སྤྱར་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས། དཔེ་
ལའང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །གནས། འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། དེ་ཡང་དཔེ་བཀོད་པ་དེ་དོན་དང་མི་འདྲ་སྟེ། རང་བས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་
པར་སྐྱབ་པ་ན་ནང་པའི་ལྷལ་གྱི་འབྱུང་འབྱུང་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་ལྷལ་གྱི་ནམ་

མཁའ་ལོ་ལྷན་གཉིས་གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་བུ། ཚེས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། གང་ལ་ཚད་མར་སོང་སའི་སྐྱེ་ཅམ་ཞིག་གི་དོན་ཉན་ཀྱང་འདི་ལོ་ཞེས་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་ལ། མིག་སོགས་བདག་ལས་མི་སྤྱེ་བར་སྐྱབ་པ་ན་མིག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེ་བ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྟོང་བར་སྐྱེ་བ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མིག་སོགས་རང་ངོས་ནས་ཡོད་མེད་གི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་གཉིས་གང་ཡང་མི་འཇུག་ཀྱང་ཚེས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་འདི་འདྲ་ཞིག་གཞལ་ལོ་ཞེས་གཉིས་ཀས་མན་ཚུན་སྟོན་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱེ་འཇུག་བ་ན་གལ་ཉེ་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་མེད་དུ་བྱེད་ཀྱང་སྐྱེ་གཞལ་ཚོགས་ལ། སྐྱེ་འཇུག་ན་ཚད་མས་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་དོར་ནས་གཞལ་འདོད་ཀྱང་གཞལ་མི་ཚོགས་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ན་རེ། རང་ངོས་ནས་ཡོད་མེད་གི་ཁྱད་པར་དོར་བའི་མིག་སོགས་སྤྱི་ཅམ་པ་གཉི་གས་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོན་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་སྤྱི་ཅམ་ཚེས་ཅན་དུ་གཟུང་རྒྱུ་ཡོད་དོ་བེད་ན། དེས་སྟོན་སྟོང་སྐྱབ་མི་རུས་ཉེ། རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་དེ་བདེན་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་རང་དགག་བྱའི་ཚད་ལ་མི་མ་སྐྱབ་པའི་གནད་གིས་མིག་སོགས་ཚེས་ཅན་སྤྱི་ཅམ་གཟུང་ཚོགས་མི་ཚོགས་གི་ཁྱད་དེ་སྟར་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ནང་བ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་གིས་ལྷགས་གིས་འགྱུར་འགྱུར་དང་ནམ་མཁའ་ལོ་ལྷན་གཉིས་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་ཚེས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ས་ལ་ན་ཤེས་གི་ཉན་བྱ་སྤྱི་ཅམ་པོ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་གྱི། བྱང་བ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་

གྱིས་སྐྱེ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ནི་སྤྱི་དོན་འབྲུང་འགྲུར་གྱི་ཚོས་དང་ནམ་མཁའ་ཡོན་
 ཉན་གྱི་ཚོས་འདི་འབྲ་བ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་སྐྱེས་པ་ལྟར་གྱི་ཚད་མ་གཉིས་
 བེ་མེད་དེ། རྗེ་བྲག་པས་སྐྱེ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་སྤྱི་དོན་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཉན་ཏུ་གྲུར་
 པའི་ཚོས་འདི་འབྲ་ཞིག་ལ་ཚད་མར་སོང་ཞེས་སྐྱེས་པ་ལྟར་གྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། ནམ་མཁའ་ཡོན་ཉན་ཏུ་གྲུར་པའི་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ནི་སྤྱི་ཚོས་རང་
 རོས་ནས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཕྱི་ཚོས་དེ་ལྟར་མེད་པར་ཁས་ལེན་
 པ་ཐམས་འགྲུར་བས་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ལས་བསྐྱོད་ནས་ཐམས་འགྲུར་བས་
 སྤྱི་ཚོས་དང་རང་རྒྱུད་པས་ཕྱི་ཚོས་བྱས་ཀྱང་ཕྱི་ཚོས་ལ་རང་རོས་ནས་ཡོད་མེད་
 གང་གིས་ཀྱང་ཁྲུང་པར་དུ་མ་བྱས་པར་ཚོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མས་བྱུང་ཚུལ་
 བསྟན་རྒྱ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོན་དེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་མ་བྱུང་པར་བསྟན་པ་ནི། རིགས་བ་དེ་
 དག་གིས་གཏན་ཚིགས་མ་བྱུང་པའི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཉེ།
 ཚིག་གསལ་ལས། གཞི་མ་བྱུང་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ། ནས། སྐྱོན་
 བརྗོད་པ་ལའང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྟགས་མ་ཐུན་སྣང་བ་ཡང་
 མ་བྱུང་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་
 མ་ཐུན་སྣང་དུ་བྱུང་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་
 ཚོས་ཅན་མིག་སོགས་དང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་གཉིས་བསྐྱོམས་པའི་
 ཕྱོགས་སམ་བསྐྱུབ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐམས་སྐྱར་རང་གི་དོ་མོས་བྱུང་པའི་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཚོས་བ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱགས་ལ་མ་ཐུན་སྣང་དུ་བྱུང་པའི་ཚོས་

ཅན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་པ་རྩོལ་བོས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁས་སྦྲངས་ཚུལ་ནི།
ལེགས་ལྡན་རང་ཉིད། ཅེས་སོགས་བྱུང། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ལོ་རྒྱུ་
ཡིན་ཏེ། ཅན། ཅན་པར་ལཱིག་པར་ལྟུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཚོས་
ཅན་དང་རྟགས་སོགས་ཤེས་པ་ལྟུང་བས་རྟེན་པ་དང། མ་ལྟུང་བས་རྟེན་པ་གང་
ཡིན་ཞེས་ཁྱད་པར་ལ་བརྟགས་ནས་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཏུ་བྱུབ་པའི་
ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་སོགས་མེད་པར་བཤད་པའི་སྐོར་ནས་རང་རྒྱུད་ལགོག་པའི་
རིགས་པ་དེ་དག་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁས་སྦྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྐྱོན་
ལས། ཡང་ན་རང་གི་སྤེལ་བ་དག་ཡང་ཕྱིར་སྐྱོག་པར་བྱེད་དེ། ཅན། གཏན་ཚིགས་ཀྱི་
དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དང། དོན་ལགལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
དངོས་སྐྱབ་ལས། ཅན་གྱི་སྤེལ་མཚེད་རྣམས་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
རྒྱུན་ཡོད་དེ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡོད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། རྒྱ་ལོ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའོ། །དམིགས་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། །དེ་མ་ཐག་པ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་ལགལས་མ་ཐག་པ་རྣམས་ལས་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པའོ། །བདག་པོ་ནི་གང་ཡོད་ན་
གང་ལྟར་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤོད་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་
གྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་དེ་བདེན་
གཉིས་གང་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་
ནི་བྱེད་ལ་མ་གྲུབ། དོན་དམ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་རྟགས་ཀྱི་དོན་དོན་དམ་པར་ཡོད་

བ་ཞི་རེད་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བརྟགས་ནས་སློན་བརྗོད་པའི་སྲིད། དེ་ནི་ཚོས་ཅན་འབྲུལ་
 མ་འབྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་གང་གིས་རྙེད་ཅེས་བྱེ་བཀའ་ལ་བརྟགས་ནས་སློན་བརྗོད་པ་དང་
 གནད་གཅིག་སྟེ། བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་ཞེས་བ་དེ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་ཤེས་པ་
 གང་གིས་རྙེད་ཅེས་བ་དང་གནད་གཅིག་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་
 རྙེད་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་དང་། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པས་རྙེད་པ་དེ་དོན་དམ་ཡིན་པའི་
 སྲིད། དེར་ཐལ། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་དང་། ཤེས་བྱ་ལོག་པ་མཐོང་བའི་
 ཤེས་པས་རྙེད་པ་གཉིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། འཇུག་པ་
 ལས། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྒྱུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 སྲིད། དེའི་དོན་ནི། སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་འཇིན་ཏེ།
 ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་རྙེད་པ་དང་། སྤྱི་བོ་མ་རིག་པའི་དབང་དུ་གྱུར་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་སྟོབས་ལས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་རྙེད་པ་གཉིས་
 ལས་ཡང་དག་པའི་དོན་འཇུག་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྙེད་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་
 བ་དང་། ཤེས་བྱ་བརྗོད་པ་མཐོང་བ་ཐ་སྲུང་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པར་སློན་པས་གསུངས། ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་
 སྲིད་ཞེས་པའི་རྟགས་འདི་ལ་ཤེས་སློན་ལས། ཡང་བཀའ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ།
 འདིར་ཁྲོད་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་སྲིད་རལ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་གསུངས་
 པའི་སྲིད་ཞེས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟག་པ་གཉིས་ལས་མ་མཚན་པ་ལྟར་ན་རྟགས་ཀྱི་

དོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དེ་ཁྱིད་རང་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་སོགས་སྣང་ལྟར་བརྟག་
 དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྲོ་བའི་རང་ལ་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་
 དོ། །འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་འགྲོ། བས། དེ་མི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཉམས་སྲུ་འགོད་དམ། དེས་དོན་དམ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཉམས་སྲུ་
 འགོད་དམ། བདེན་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་མ་བྱས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཉམས་སྲུ་འགོད་ཅེས་བརྟག་པ་གསུམ་བྱས་
 པའི་སྐབས་སྲུ་ཉམས་སྲུ་གང་འགོད་ཅེས་ཟེ་དགོས་ཏེ། དང་པོ་ལྟར་བྱ་བྱེད་དང་།
 གཉིས་པ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ལ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། གསུམ་པ་ལྟར་བྱ་བྱེད་པ་མ་དེས་
 པའི་སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་བརྟག་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་སྐྱོན་བརྫོད་དེ་རང་གི་སྐྱོར་བ་
 ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ལྷ། བ་རོལ་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ལ་གྲོལ་བ་
 གཉིས་ཀར་གྲུབ་མི་དགོས་པ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉམས་སྲུ་དོན་བཤད་དེ་དེ་མི་བཞེར་
 པར་བརྟན་པ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཉམས་སྲུ་དོན་བཤད་ལྟེ་དེ་ལེས་ན་ལྟ་བུ་ཉེད་ནས་
 སྐྱོད་སྐྱོགས་འདོར་བའི་ལོག་རྟོག་ཁེགས་པ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་ཉམས་སྲུ་ཡང་དག་ལ་
 ཚུལ་གསུམ་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ཚད་མས་གྲུབ་དགོས་པར་བརྟན་པ། རང་རྒྱུད་པ་དབྱེད་པ་
 བ་མ་ཡིན་པ་ལ་དོགས་པ་སྣང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་སྐྱོན་བརྫོད། ཅེས་སོགས་
 ལྟར། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྗེས་སྲུ་དབལ་བ་དག་ལ་སྐྱོན་རི་སྐད་
 སྐྱོས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། བས། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ལ་མན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་
 སྐྱོས་པས་ཚོག་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་རྗེས་སྲུ་དབལ་བ།

ནས། ལྷོན་འཇུག་པ་ག་ལ་ཡོད། ཅེས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟགས་པའི་ལྷོན་བརྗོད་དེ་
 འདྲ་བ་རྣམས་རང་གི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚོན་དུ་རང་
 རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པ་བཀོད་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་པའི་སྐྱོར་བ་རྣམས་
 ཀྱི་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་གྲུབ་པས་ཚོགས་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་
 རྒྱུ་ལ་ཅམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཅམ་སྐྱའི་དོན་ནི་རྣམ་
 བཤད་ལས། ལྷོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་པ་རོལ་བོས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་དམ་
 བཅས་པ་འགོག་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དེ་ལས་གཞན་མི་སྐྱུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་བཀའ་
 པ་ཅམ་སྐྱུབ་པ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉེ་ཙམ་ཤེས་ཀྱི་ཆེད་ཡང་དེ་དང་
 མ་ཐུན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས། ཡང་ཅི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་
 པའི་སྐོན་ས་ཀྱང་། ནས། གཞན་ལ་གྲགས་པ་ཉིད་དགག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་སྐྱོར་བའི་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་རྒྱལ་བ་གཉིས་གང་
 ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པས་མི་ཚོགས་གས་སྣམ་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་རྩོད་པ་ནི་དེས་
 དབང་པོའི་ཚིག་གིས་རྒྱལ་པམ་དང་། དེས་རང་ཚིག་ཁོ་ནས་རྒྱལ་པམ་དུ་འགྱུར་བ་
 དཔེར་གྲུས་ནས་དེས་ཚོགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་གང་གཉིས་ཀ་ལ་དེས་
 པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཉེ། ལྷུབ་པ་སྟེ་སྐྱོར་བ་དང་སྐྱུན་འབྲེན་ཉེ་
 ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པ་དགོས་
 པར་འདོད་པའི་སྐྱོགས་སྐྱང་གིས་བཞེད་པ་ནི་ཚོད་མ་མདོའི་རང་འགྲེལ་ལས།
 བརྗོད་པ་གང་ཞིག་གཉི་ག་ལ་དེས་པ་དེ་ཁོ་ན་སྐྱུབ་པ་དང་སྐྱུན་འབྲེན་པ་ཡིན་གྱི།
 གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བརྗོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཉེ། ཡང་སྐྱུབ་པར་

བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་ཉེ། དེ་དག་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ལུགས་སྲ་མ་
ཕྱི་ཚོལ་རང་ལ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པའི་ལུགས་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱི་ཚོལ་རྒྱང་
བས་འདོད་པའི་ལུང་གིས་སྐབས་འགར་གཞོན་པ་གང་ཞིག་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་
ཚུལ་གསུམ་རང་ལ་གྲུབ་པས་ཚོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཤེས་རབ་སློབ་མར། ཞེས་སོགས་བྱུང། དོན་ཡིན་
ལོ། །ཡན་གྱིས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་
མན་གྱིས་དེ་མི་འདོད་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕྱི་ཚོལ་གྱི་ཁས་སྲུངས་ལ་མ་
འབྲིས་པར་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དང་དཔེ་ཚོས་ཅན་གཉིས་དང། རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་
རྣམས་རྗེ་ལྟར་གྲུབ་ཚུལ་ཆད་མས་དོན་གྱི་སྟོན་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་ངེས་པར་
བྱས་པའི་སློབ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྟེད་པ་ཞིག་བརྟག་པ་མཐའ་
བཟུང་གི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་གོ་དོན་ཡིན་ཉེ། ཤེས་སློབ་ཅོག་ངོས་བསྐྱར་བ་ལས།
རང་དབང་དུ་བྱས་ནས་སམ་སུན་འབྲིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད། ཅེས་རང་
དབང་ཞེས་བསྐྱར་བ་འདི་དང་རང་རྒྱུད་གཉིས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
རང་ལུགས་ལ་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་འདོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་མི་
འདོད་པ་ཡིན་ཉེ། རང་བཞིན་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་བྱུབ་མ་བེན་པར་དུ་རང་ངོས་ནས་
ཡོད་མེད་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་ཆད་མས་གཞལ་བྱ་གྲུབ་ལུགས་
འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟེན་འབྲུང་གི་ཞེས་སོགས་བྱུང། ལྷ་གྱུ་ཚོས་ཅན། རང་ངོས་ནས་
གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། རྟེན་འབྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་

བཞིན། ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བཞེད་པ་ལ། ཐལ་འགྲུང་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱུ་
 གུ་རྟེན་འབྱུང་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་ཁྲབ་པ་
 ཁས་མི་ལེན་པས་རྒྱུ་བ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་དང་གཞན་གྲགས་
 ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཞེས་ཟེར་བ་མིན་གྱི། སྐར་བ་ཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་རྒྱུ་ལྱི་ཁས་སྐྱངས་ལ་མ་
 འཛིས་པར་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་རང་དབང་དུ་གྲུབ་པར་བསྐྱུབ་ས་མ་གྱུང་
 བས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚུལ་གསུམ་ཕྱི་རྒྱུ་ལྱི་ཁས་སྐྱངས་ལ་མ་
 འཛིས་པར་ཚད་མས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །སྐྱུ་གུ་དང་སྐྱུ་གུ་རྟེན་
 འབྱུང་སོགས་སྐྱུ་ཐ་སྙད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀའི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་བར་དུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་དང་། རང་དོས་
 ཅས་ཡོད་པ་འཇམ་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཕྱི་རྒྱུ་ལྱི་སྐྱོང་དོར་འདྲེས་ནས་སོ་སོར་མི་བྱེད་
 པས་ལྷ་རྒྱུ་ལྱིས་དེ་བྱེད་ཀྱང་དེའི་རིང་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་ཁྲུང་བྱེ་ནས་སྟོན་མི་བྱས་
 སོ། །ཐལ་འགྲུང་བ་ནང་པན་ཚུན་ལའང་རང་རྒྱུད་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལའང་ཁས་སྐྱངས་ལ་
 མ་འཛིས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཚད་མ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་
 མ་ལས་དངོས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚད་མ་མིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ལྷ་བ་སྐྱེས་པའི་
 རྒྱུད་ན་སྐྱུ་གུ་ལྷ་བྱ་ལ་རང་དོས་ནས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སོགས་གསུམ་གཡོད་ཀྱང་།
 ལྷ་བ་མི་རྟེན་པའི་རྒྱུད་ན་རང་དོས་ནས་མེད་པར་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཁྲུང་བར་ཤེས་ན།
 བོད་དག་རྟོག་པས་གང་བཟུང་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་འགོག་པ་ལྟར་མི་བྱེད་པ་དང་།
 ལྷ་བ་སྐྱེས་པར་རྒྱུ་ལྱི་བ་ན་སྐྱོད་སྐྱོགས་ཐམས་ཅད་འདོར་བའི་ལྷ་བ་རྣམས་ལེགས་
 པར་ཞིགས་པར་འགྲུང་རོ། །

བཞི་བ་ནི། དེས་ན་གཞན་གྲགས། ཞེས་སོགས་ལྷུང་། དེས་ན་གཞན་གྲགས་
 གྱི་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ལ་སྤྱི་ཚོལ་གྱིས་ཁས་སྦྲངས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་
 གི་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དཔེ་ཚོས་ཅན་རྟགས་ཚོས་སོགས་དེས་རང་རོས་ནས་ལྷུབ་
 བ་གཞིར་བྱས་ནས་གཞལ་ན་ཚད་མས་ཀྱང་བྱུང་ལ་རིགས་པས་འཕུལ་ན་ཁོ་རང་
 གིས་ཀྱང་རེས་པར་འདོད་དགོས་པའམ་དེས་འཕུལ་བ་ལ་མ་སྟོས་པར་འདོད་བ་གང་
 རིགས་ཤིག་དགོས་ཏེ། ས་རོལ་བོས་དེ་དག་ཚད་མས་ལྷུབ་པ་མེད་པར་ཞེན་ལུལ་
 ལ་འཇུལ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་སྐྱེད་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཅ་ཤེར་བ་སྣང་
 པའི་ཚད་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དོན་དམ་པ་རྟོགས་མི་རུས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

འདིར། ཅ་ཤེ་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ལས། ལྷ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ལྷ་
 བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྷ་ན། །དེ་གཞན་དག་ལ་རི་ལྷར་བསྟུ། །ཞེས་
 སོགས་གྱིས་བསྟན་པའི་གཞན་གྲགས་གྱི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། ཚོལ་བ་གཉིས་
 ཀར་རང་མཚན་ལ་མ་འཇུལ་པའི་ཚད་མས་མི་འབྱུང་བར་སྤྱི་ཚོལ་གཞན་ལ་གྲགས་
 པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་སྤྱོད་པ་དེ། གཞན་གྲགས་གྱི་སྤྱོད་པའི་
 མཚན་ཉིད། རང་གྲགས་དང་གཞན་གྲགས་གྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་སྐྱབ་བཤད་
 བེ། དེའི་རྟགས་ཚོས་དོན་གསུམ་དང་དཔེ་རྣམས་ལྷ་ཚོལ་གྱིས་ཁས་མི་ཡེན་པར་སྤྱི་
 ཚོལ་འབའ་ཞིག་གིས་ཁས་ཡེན་པས་གཞན་གྲགས་ཞེས་པ་མིན་པར། ཚོས་ཅན་
 དང་རྟགས་དཔེ་སོགས་དངོས་སྐྱབ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་
 མ་འཇུལ་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་དུ་འདོད་པས་དངོས་སྐྱབ་པ་ལ་རང་གྲགས་གྱི་སྤྱོད་
 པ་དང་། དབུ་མ་བ་ལས་གཞན་དངོས་སྐྱབ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་གྲགས་པས་གཞན་

གྲགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་དཔེ་སོགས་སྐྱོལ་གྱིས་ཁས་
 ལེན་ཀྱང་དེ་དག་རང་མཚན་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་བ་ཕྱི་རྒྱུ་ཁོ་ལོན་ལས་
 རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་ཐུན་སྤང་དུ་མ་གྲུབ་པས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་དོན་ཡང་ཤེས་དགོས་སོ། །གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་མཚན་གཞི་ནི། མིག་
 ཚོས་ཅན། གཞུགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་སྟེ། རང་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
 ལུས་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཚུལ་སྐྱབ་པ་ནི་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ལྟ་བུ་ནི། འདི་བ་ལྟར་ན། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་ཐལ་འགྲུར་བ་ལྟར་ན་རང་
 རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་སོགས་མི་འདོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་ཉེ་རང་མཚན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པས་དེ་དག་དབྱེ་མ་བར་མི་འཛོག་གམ་སྟུམ་ན། དཔེར་ན་ལྟོ་
 ལྷིང་བ་ངེས་ཀྱང་གཞི་དེ་བྱམ་པར་མ་ངེས་པས་གཞི་དེ་བྱམ་པར་འདོད་ཅེས་སྐྱ་མི་
 ལུས་པ་དང་། རྩེ་བྲག་པ་རྩེས་གཞན་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་མིན་པར་སྐྱ་མི་
 ལུས་པ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་ལེགས་
 པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབྱེ་མ་བའི་ཡིན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས། དབྱེ་མ་བ་
 ཡིན་ན་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབག་པར་བྱ་བ་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ། ཕྱོགས་
 གཞན་ཁས་སྤངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དབྱེ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་བུ་མི་རུང་
 བར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཉེ། བཅས་པ་དང་འགལ་བ་ཅོམ་གྱིས་དགོ་སྤོང་མིན་
 མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་ལྡན་སོགས་རྟག་མཐའི་དོན་
 ཁས་ལེན་པའི་དབྱེ་མ་བ་ཡིན་ཡང་རྟག་མཐའ་ཁས་ལེན་པའི་དབྱེ་མ་བ་མིན་པ་
 སོགས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །

སློབ་ཀྱི་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟེན་ཚོས་ཅན། ཞེས་པའི་དེ་ཁོ་ན་
 ཞེས་པ་འཆད་བྱེད་སྣམ་མཐོང་ལས། བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཚོས་ཅན་མིག་གསལ་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་ཉམས་པར་གྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། ཚོས་ཅན་
 དེ་དག་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྲུ་བརྟེན་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཁོ་ནར་གྱུ་བ་ན་དེ་
 བརྟེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྟོ། ཞེས་པ་གང་ཡིན་བརྟག་ཅིང་། དཀའ་འབྲེལ་དང་
 དགོངས་རྒྱན་མ་ཐུན་པར། དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པ་དེའི་རྟེན་ཚོས་ཅན་མིག་སོགས་
 ཞེས་འབྲུ་བསྐྱབ་ལ། རྗེ་རྒྱུད་དབྱུ་མར་དེ་ཁོ་ནའི་ཚེ་ཞེས་དེ་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་གོང་དུ་
 མྱངས་ནས་བཤད་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་ཞེས་པའོ། །དགོངས་ཟབ་སྤང་པའི་སློབ་མེད་སྣམ་
 མཐོང་སྤང་ན་མ་དགུགས་པར་འབྲེལ་ཚུལ་དང་། འདི་ལྟར་ན། གང་གི་ཚེ་འདིར་དེ་
 ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་བཀག་པ། ཞེས་དེ་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་གོང་དུ་སྤྱར་ནས་བཀའ་བར་བཞེད་
 རོ། །གཞུང་ལས། མིག་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཤེས་བྱ་ཡང་དག་པ་དེ་འདྲ་བར་ཤེས་
 བ་མ་འབྲུལ་བས་རྟེན། ཅེས་པ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་མིག་སོགས་འཇུག་
 བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་སྤྱོད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟེན་པའི་དོན་མིན་པར། སྤང་བཤད་
 བ་ལྟར་མིག་སོགས་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་མིག་སོགས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་དུ་
 རྟེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་མིག་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་མིག་
 སོགས་རང་མཚན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་རྟེན་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །ཅེ་ཤེའི་
 རྗེ་ཀ་ཚེན་དང་། ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུར། སྤང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག། ཅེས་པའི་སྲ་
 འབྲེལ་དུ། དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གང་དག་ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
 སྤང་བ་ནི་སྤང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་དེས་པས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དག་དང་སོགས་པ་

གཉིས་མི་འབྲེད་པར། ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ལ་རི་ལྷོང་སྤང་བ་ལྷོང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གིས་ཡོད་མེད་འབྲེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན་སྤང་དུ་འབྲེད་ཞེས་པ་རང་
 མཚན་གིས་བྱུང་བར་སྤང་བར་འབྲེད་པའི་དོན་དུ་བྲེད་དམ་སྟེ་ཡང་། རང་འབྲེད་
 ལས། ཤེས་པ་གསལ་བའི་རྣམ་པ་སྤང་བ་ཅན་དུ་འབྲེད་ཡང་། ཞེས་དང་། དཀའ་འབྲེད་
 དུ་ཡང་དེ་དང་མ་ཐུན་པར་འབྲེད་བ་ལྷོང་དར་གྱི་ཀ་ལས། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་
 གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་དུ་འབྲེད་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་སྤྲོ་མ་འབྲུ་གཉེར་བ་
 མིན་འབྲེད་བས་སྤང་ཚིག་འབྲེད་སྐབས་རང་འབྲེད་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་ཟེན་ལྷོང་བྱས་
 སོ། །དེ་ལྟར་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ལེགས་སྤྲོ་གི་དེ་ལྟར་མ་སྤྲོང་པོས་མཉམ་གཞག་
 ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་འབྲེད་པ་ཐམས་ཅད་བརྟོག་པར་བཤད་པས་དེ་ལ་སྤྲོ་བ་ནས་ཀྱང་
 བཤད་ཚོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ནས། ཤེས་བྲེད་དུ་གཞུང་ལས། གཞན་དུ་
 བཤད་པ་དང་བཤད་ཚུལ་འདི་གཉིས་མི་མ་ཐུན། ཞེས་སོགས་བྲངས་པ་ལ་དཔགས་
 བ་གཞན་དུ་བཤད་ཅེས་པ་དེ་ལྟར་མ་སྤྲོང་པོས་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་འབྲེད་
 བ་ཐམས་ཅད་བརྟོག་པར་བཤད་པ་ལ་སྤྲོང་བར་སྤང་བས་དེའི་དགོངས་པ་བཅའ་
 དགོས་ཤིང་། སྤང་བཤད་པ་ཉིད་གཞུང་གི་དོན་དུ་འབབ་པོ། །གཞུང་དང་ཚིག་
 གསལ་དུ། དངོས་སྤྲོ་བས་བཞོད་པའི་བསྐྱུང་བའི་ཚོས་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱེད་པར་
 སྤྲོང་བའི་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་སྤྲོང་བ་དོན་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྤྲོ་བས་དབུ་མ་བ་ལ་མིག་
 སོགས་དོན་དམ་པར་རྒྱ་ལས་སྤྲོས་པ་སྤྲོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཁོ་ན་ལེ། དེ་
 ལྷོང་ན་རྟགས་ལ་འདྲ་དོན་དམ་གྱི་བྱེད་པར་སྤྲོང་དགོས་ཏེ། དེ་ལྷོང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། རོ་གདོང་ལ་དེ་ལྷོང་སྤང་

ཡང་དེ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་ན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་བདེན་གཉིས་ལ་བརྟུག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དམ་བཅའ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱོར་ཞིང་རྟགས་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་སྦྱོར་བར་འགོད་པ་ཉིད་དངོས་སྤྱོད་པས་བཀོད་པའི་སྦྱོར་བའི་དོན་དུ་འགྲུབ་པོ། །ཁ་ཅིག་གཞུང་ལས། རྟགས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་བརྟུག་པ་གཉིས་ལས་མ་མཛད་པ་ལྟར་ན་རྟགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས་དྲི་དགོས། ཞེས་བརྟུག་པ་གཉིས་བྱེད་རུང་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། དེའི་དོན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་དམ། དོན་དམ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེས་བརྟུག་པ་བྱེད་པ་ནི་ཡེ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་བརྟུག་པ་གཉིས་མཛད་པ་ལྟར་ན་རྟགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་འདྲི་བ་ལས་རྟགས་སུ་གང་འགོད་ཅེས་འདྲི་མི་རུང་བའི་དོན་མིན་པས་གཞུང་འདི་དང་མི་མ་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྟུག་པ་གཉིས་བྱེད་སྐབས་རྟགས་སུ་གང་འགོད་འདྲི་ན་སྤང་ཆོས་ཅན་སོགས་བདེན་རླུན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་གཞག་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་མོལ་བ་གཉིས་གང་རུང་ལ་མ་བྱུབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་འདྲིན་རྟགས་དེ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་བརྟུག་པ་གཉིས་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་དོན་དེ་ཁྱད་པར་མ་བྱུབ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་དོན་དེ་དེད་ལ་མ་བྱུབ། དེ་གཉིས་གང་

ཡང་མ་ཡིན་ན་ཉགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། ཞེས་
བརྟག་པ་གསུམ་མ་བྲས་ན་བརྟག་པ་མཐའ་མཚོད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་ཟེར་ན།
སྐྱོན་མེད་དེ། བརྟག་པ་གསུམ་པ་དེ་བསལ་མི་དགོས་པའི་སྲིད་ཉེ། ལྷག་མཚོང་ཆེན་
མོ་ལས། བདེན་གཉིས་གང་དུ་འང་མེད་པའི་དོན་ནི་མི་འདོད་པས་དེ་བསལ་བར་
མཚན་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད།

བརྟག་པ་གསུམ་གྱི་ད་སྐབས་ཁ་ཅིག །སྲར་བཤད་པ་ལྟར་བརྟག་པ་བྱེད་པ་
མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པའི་སྲིད་ཞེས་
བ་ལེགས་ལྡན་ལ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཉེ། དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྲིད་ཉེ། དེས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ཡོད་
པར་འདོད་པའི་སྲིད་ན་མ་ཁྲུབ་ཅིང་། བརྟག་པ་གཉིས་གྱི་ད་ལུགས་ལ་དབྱེད་པ་
རྣམས་ལེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞུང་ལས། ལྷ་གྲུ་དང་དེ་
རྟེན་འབྲུང་སོགས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་ཚོལ་སྲི་ཚོལ་
གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་དེ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་
གཉིས་སྲི་ཚོལ་གྱི་ངོར་འབྲེས་ནས་ལྷ་བ་མ་སྐྱེས་བར་དུ་མི་སྲིད་པས། ཞེས་དང་།
ལྷག་མཚོང་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་གོང་དུ་གང་ཟག་དེ་དག་གིས་
ཡོད་པ་ཅེས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་སྲིད་པ་
མི་སྲིད་ཅེས་ལྷ་བ་མ་སྐྱེས་བར་ཐ་སྙད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་
ཡོད་པ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་དང་། ཡོད་པ་ཅེས་དང་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་

གཉིས་སོ་སོར་མི་སྲེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། རང་བཞིན་
 མེད་པ་ལ་བྱ་སྲེད་འཐད་པའང་རྟོགས་པར་ལུས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མེད་པ་
 སོ་སོར་སྲེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་སྲིར་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པའང་སོ་སོར་
 སྲེད་པར་འགྱུར། ཞེས་ལྷ་བ་རྟེན་པ་ན་དེ་འབྲེལ་བྱུང་སྲེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་
 ལྷག་མཐོང་ལས། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དང་ཡོད་མེད་བཞི་ལོ་འདི་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ་
 གསལ་པས་སྲེ་བ་འདི་མ་རྟོགས་སྲིན་གདོན་མི་བ་བར་མཐའ་གཉིས་སུ་སྦྱང་བས་
 མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན་མི་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་འགལ་སྲོང་ལ་
 འཇམ་དབྱངས་དགའ་སྲོལ་ལྷ་བ་མ་སྦྱེས་པར་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་དེའི་སྦྱང་དུ་
 ཡོད་ཅེས་དང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་སོ་སོར་མི་སྲེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་
 སྦྱིར་མི་སྲེད་པ་མིན་པ་དང་། བསེ་དག་དབང་བཟུང་གིས་གྱིས་ལྷ་བ་མ་སྦྱེས་པར་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་གྱི་ས་ཆོད་ཐིག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པའི་
 རྒྱུད་པར་གཉིས་སོ་སོར་འབྲེད་མི་སྲུབ་པ་དང་། ལྷང་སྐྱེ་དོལ་བའི་དོ་རྗེས་ལྷ་བ་མ་
 སྦྱེས་པར་དེ་གཉིས་གྱི་རྒྱུད་སྲེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་མཐོན་པ་དང་། དེས་ལན་ལབ་
 རྗེའི་དགོངས་རྒྱན་དུ་ཆེ་དེ་ལ་དང་པོ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་
 པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཡང་རབ་རྣམས་ལ་བཏགས་ཡོད་གྱི་དོ་སྲོད་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དགག་བྱའི་སྲུབ་ཆོང་དེས་པའི་གོང་ཉིད་ནས་དེ་གཉིས་གྱི་རྒྱུད་ལེགས་
 པར་སྲེད་པ་ཡོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་དབང་རྣོན་འགར་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་ནས་
 བདུན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་དེས་པ་ལྷ་བྱ་དེ་སྦྱོར་གྱི་ཕྱོགས་ཆོས་དེས་པའི་
 རྗེས་ཅེས་ནས་དེ་གཉིས་གྱི་རྒྱུད་པར་སྲེད་པའང་ཡོད་པ་དང་། ཡང་འགལ་ཞིག་ལ་དེ་

གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་ནས་ལྟ་བུ་རྟེན་ནས་ཚད་མས་སོ་སོར་
 བྱེད་པའང་ཡོད་པ་དང་། དབང་རྒྱལ་དང་དངོས་སྤྱོད་བཟུངས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་
 ཡིད་དཔྱོད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པར་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་བ་སོ་སོར་བྱང་བྱེད་པར་
 འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། རང་བཞིན་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་
 གཞོན་བྱེད་བསྟན་པ་རྣམས་མཐོང་བ་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་བྱུབ་མཐའ་
 འདོར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའང་རྟོགས་པར་
 ལུས་པས་ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས། དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་དངོས་སྤྱོད་པའི་བྱུབ་
 མཐའ་བཏང་བ་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པར་
 རྟོགས་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པར་གསུངས་པ་དང་། བར་སྤྱོད་མཐའ་དཔྱོད་དུ་འང་
 སལ་ཆེར་དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ལ། དགོངས་ཟབ་སྤང་བའི་སློན་མེད། ཡིག་
 ཚའི་དེ་བྱུབ་མཐའ་གཟུང་དཀའ་ཡང་སལ་ཆེར་ལ་དེ་དག་དུས་རབས་པ་མཉམ་པའི་
 དོན་དང་། ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ནི་དེ་རྣམས་དུས་མཉམ་པ་མིན་ཡང་གཅིག་
 གི་བྱེད་པ་ལས་གཅིག་ཉ་ཅང་མ་འགྲུངས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་བཀའ་དྲོ། །ཁ་ཅིག་
 ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་བྱེད་མེད་དུ་སྦྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟ་བུ་གསར་དུ་
 རྟེན་ཆེ་མཐུན་དཔེ་རྩུབ་པ་སྤོངས་དགོས་ཏེ། ལམ་རིམ་རྒྱུང་བ་ལས། འདི་དག་
 དཔེར་ལེན་པ་ནི་གཟུགས་སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་ཚོས་གཞན་རྣམས་ལས་འདི་རྣམས་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་ན་
 རྩུབ་པར་བྲགས་པའི་དཔེ་འདི་རྣམས་ཐོག་མར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སྤྱོད་
 བརྟུག་ནས་དེ་ནས་འཛིག་རྟེན་ན་རྩུབ་པར་མ་བྲགས་པའི་ཚོས་གཞན་རྣམས་རང་

བཞེན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེད་དགོས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཅན་མ་ཁུབ་སྟེ།
 དེ་དག་གི་ཚིག་རྒྱུད་དུ་དཔེ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཞེས་པ་རྟུན་པ་རགས་པ་
 རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་སྲིད་ཀྱི། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་གཟུགས་བརྟན་བྱུང་
 བཞེན་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པས་བྱུང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མི་འདྲིན་གྱང་གཟུགས་
 བརྟན་བདེན་པར་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ཡང་བརྟེན་ལམ་
 བྱུང་བའི་གྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་རྣམས་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་ཅེ་
 བ་སོགས་བྱེད་པས་དེ་དག་གིས་ནི་བྱུང་བཞིན་དུ་བདེན་པར་འདྲིན་ལ། གན་པོ་བརྟེན་
 ལ་བྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་ནི་དེ་དག་བྱུང་བཞིན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་བྱུང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་
 བར་དེས་གྱང་། བྱུང་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་རང་གི་རོ་བོས་བྱུབ་
 པའི་ཡོད་པར་འདྲིན་པ་ནི་བདེན་འདྲིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་སྟོང་
 བས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་ནའང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དཔེར་རུང་སྟུགས་ནི་གང་
 སྣང་བ་དེའི་རོ་བོས་སྟོང་བས་གང་དུ་སྣང་བ་དེའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་མདོན་སྲུམ་
 གྱིས་བྱུབ་པས་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་ལས།
 བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱུང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པས་ནི་གཟུགས་
 བརྟན་རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པར་འདྲིན་པའི་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཕྱུལ་ལ་ཅི་ཡང་
 མི་གཞོད་ཅིང་། དེའི་ཕྱུལ་སྲུན་སྣང་བ་མེད་པར་གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མི་རྟོགས་པའི་སྲིད་སྟོན་དེས་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །འདིས་ནི་སྐྱུ་མ་རྟ་སྤྱང་གིས་སྟོང་བ་དང་། མི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་
 སོགས་གང་དུ་སྣང་བ་དེས་སྟོང་བར་རྟོགས་གྱང་། སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་

སའི་དབུ་མའི་ལྷ་བརྟེན་པ་མིན་ལོ། །འོན་ཀྱང་འདི་དག་དཔེར་ལེན་པ་ནི་གཟུགས་སྐྱ་
 སོགས་ཀྱི་ཚོས་གཞན་རྣམས་ལས་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སྐྱ་བའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། འཇུག་སའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་
 གཟུགས་བརྟེན་སོགས་དཔེར་བཤོད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་པས་གྲུབ་ཟིན་དཔེར་འགོད་
 པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མའི་རྩོད་པར་བཞག་པ་གྲུབ་ཟིན་པ་ཞིག་དཔེར་འགོད་པ་མིན་
 ལོ། །ཞེས་དང་། རྟོང་ཐུན་ལས། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟེན་དཔེར་བྱེད་པ་ནི།
 བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟེན་ལ་དངོས་སྐྱ་བས་བདེན་མེད་ཚད་མས་ངེས་ཟིན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཐུན་དཔེར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན། འོན་མཐུན་དཔེར་བྱེད་པ་ཅི་
 ལྟར་ན། ལྷ་གྲུ་སོགས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པས་ནི་ལྷ་གྲུ་སོགས་བདེན་པར་སྐྱང་བ་
 འདི་སྐྱང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟེན་
 རི་ལྟར་སྐྱང་བ་ལྟར་དུ་མི་བདེན་པར་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མགོ་བདག་གིས་ཀྱང་དེས་ཟིན་
 པས་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། རྒྱད་
 མ་སྟེན་པ་ལ་རང་གིས་གྲུབ་པའི་རྩོད་པ་རགས་པ་འགོད་པ་འདི་རྟོན་པ་དང་འིང་ཏྲ་
 ཚེན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་དང་ཇེ་ཡབ་སྐས་སོགས་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་པའི་ལུགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་འགོད་
 པ་སྐབས་བབ་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་ཅན་ཞིག་དགོས་
 ཀྱང་ལུགས་འདིར་དེ་མི་དགོས་པ་དང་། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། རྟེན་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཐལ་འགྲུར་ཡང་དག་ཏུ་སོང་
 མ་ཐག་པ་ལ་ལྷ་གྲུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པས་ཁྱབ་པར་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་

གསུངས་ཀྱང་། དེས་སྐྱུ་གྲུ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པར་འདོད་པ་དཀའ་ཚུལ་སོགས་
 དགོངས་ཟབ་སྒྲུབ་བའི་སློན་མེ་ལྟར་ལ། མཐའ་དཔྱོད་རང་ཉིད་ལས། ཐལ་འགྲུར་དེ་
 གཞོན་གྱི་ཡང་དག་ཏུ་སྤྱི་ཚོལ་ལ་སོང་བ་ན་ལོག་ཚོགས་ཀྱང་སྒྲོག་ལ། བདག་སྐྱེའི་
 དམ་བཅའ་ཡང་འོང་ཚར་ཞིང་། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་ཡང་རྟོགས་ཟེན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
 ཀྱང་གསུངས་སོ། །ལྷུང་སྐྱེའི་གྲུབ་མཐའ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱུ་བ་ཁ་ཅིག་འོག་མའི་གྲུབ་
 མཐའ་བཏང་ནས་གོང་མའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱུ་བ་
 ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་སྤྱིང་འགྲེལ་གྱི་དངོས་ཟེན་བཞིན། ཉན་བའི་གྲུབ་
 མཐའ་སྐྱུ་བ་ལ་བཞིར་གྲངས་དེས་པར་བར་སྤྱིན་ཡིག་ཆ་སོགས་སུ་གསུངས་
 སོ། །འོན་ཀྱང་བོད་དུ་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་གཞོན་པ་མཐོང་
 ཡང་ད་དུང་དགོ་ལྡན་སོགས་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལའང་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་སློ་ཆིག་བྲིལ་
 གྱིས་མི་འཇུག་པ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་རང་སྤྱི་གྲུབ་མཐའི་ནང་ཚན་ལའང་འབྲ་བས་དཔྱད་
 དོ། །ཐལ་འགྲུར་བ་ནང་པན་ཚུན་དང་། དངོས་སྐྱུ་བ་ནང་པན་ཚུན་ལ་ཚོས་ཅན་
 མཐུན་སྒྲུབ་བ་ཡོད་མེད་གྱི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་ཏེ། དེ་དག་གི་བར་ན་རང་རྒྱུད་མེད་
 ཀྱང་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་བ་ཡོད་དེ། གཞུང་ལས། ཐལ་འགྲུར་བ་ནང་པན་ཚུན་ལ་
 ཁས་སྐྱོངས་ལ་མ་འགྲིས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་དུ་ཡོད་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྙད་
 གྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་རང་གི་དོ་བོའི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་མིན་པས་རང་རྒྱུད་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། དཀའ་གནད་བརྒྱུད་གྱི་ཟེན་
 བྲིས་ལས། ཐལ་འགྲུར་བ་ནང་པན་ཚུན་ཐ་སྙད་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་དཔག་
 སྐྱེད་པར་འདོད་པའི་ཚེ། གྲུབ་མཐའ་བཞག་པའི་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་

ཡོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་སྤངས་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚད་མ་མི་
 མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྟོང་ཐུན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྟ་བ་
 ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་རྟོག་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་སྤྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འགའ་ཞིག་
 གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ནང་པའི་ཚུན་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཚོས་ཅན་
 དང་ཚུལ་གསུམ་རྟོག་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མ་ཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཏན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་སྤྱོད་བ་
 གཅིག་སྔ་རྟོག་དང་གཅིག་ཕྱི་རྟོག་གྲས་ཏེ་ཕྱི་རྟོག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་
 དཔག་སྦྱིད་པ་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་མ་ཐུན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ནང་པའི་ཚུན་རི་སྟེན་པ་འགའ་ཞིག་རྟོགས་ཕྱིར་ཚོད་
 པའི་ཚེ་ཚོས་ཅན་དེ་རང་མཚན་ལ་འཇུག་པའི་ཚད་མའི་རྟེན་དོན་ཏུ་འདོད་པ་མ་ཐུན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཞན་དག་དེ་དག་གི་བར་ན་རང་རྒྱུད་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག་རང་རྒྱུད་
 མེད་ན་ཚོས་ཅན་མ་ཐུན་སྤང་བ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་དང་ཚོས་ཅན་
 མ་ཐུན་སྤང་བ་རྣམ་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། དབྱུ་མ་ཐལ་
 འགྱུར་བ་ནང་པའི་ཚུན་དུ་རི་སྟེན་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྦྱིད་
 པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རང་རྒྱུད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དབྱུད་པ་ནི་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། དེའི་རང་རྒྱུད་ནི་ཚོས་ཅན་མ་ཐུན་སྤང་བ་ལ་གྲེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་ཐབ་སྤང་བའི་སྟོན་མེ་ལས། དབྱུ་མ་བ་དང་དངོས་སྤྱོད་བ་ལ་ཚོས་
 ཅན་མ་ཐུན་སྤང་བ་མེད་པར་བཞད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་མེད་པར་

བཤམ་པ་གནད་འདྲ་སྟབས་རང་རྒྱུད་ཅེས་གསུངས་པ་ཙམ་ལས། གོ་རྒྱུ་ནི་པ་རོལ་
 བོ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཚོགས་གསུང་དུ་སྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚོས་ཅན་མ་སྤུན་སྣང་
 བ་དགོས་པ་འགོག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཀའ་གནད་བརྒྱུད་
 གྱི་ཟེན་གྱིས་གྱི་དོན་ཡང་། དེ་འབྲེལ་ཚོལ་བ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་
 ཚོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འདོད་པ་མི་མ་སྤུན་པ་མེད་པའི་དོན་ལས་ཚོས་ཅན་
 མ་སྤུན་སྣང་བ་ཡོད་པའི་དོན་མིན་ལ། སྣོང་སྤུན་གྱི་དོན་ཡང་དེ་སྟེང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 བ། ཡབ་རྗེའི་དགོངས་རྒྱུན་ལས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཅན་མ་སྤུན་སྣང་
 བ་ཡོད་ཀྱང་། ཚིག་གསལ་གྱི་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཚོས་ཅན་མ་སྤུན་སྣང་བ་མེད་
 ཅེས་དམ་བཅས་ན་རྗེའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དང་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སློན་མེ་ཚམས་
 གྲུང་བསྐྱིགས་པའི་དགོངས་པར་མ་སྤུན་པར་གསུངས་ཤིང་ཐལ་བསྐྱོག་སྤྱིང་པོ་རབ་
 གསལ་ཡང་དེ་དང་མ་སྤུན་ནོ། །གཞན་དག་དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སློན་མེའི་དོན་ཐལ་
 འགྱུར་བ་ཚོལ་གྱི་ཚོལ་གྲས་ཆེ་དེ་དག་གི་བར་ན་ཚོས་ཅན་མ་སྤུན་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་
 ཚུལ་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བཞེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཟེར་དོ། །ཀྱུན་
 མཁུན་སྒྲ་མས། དབྱུ་མའི་ཡིག་ཆར་དངོས་སྤྱོད་བཞུགས་པ་ནང་པན་ཚུན་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་
 བར་པན་ཚུན་ཚོད་པའི་ཆེ་ཚོས་ཅན་མ་སྤུན་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱོགས་དང་། ལྷག་
 མཆན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་གསུངས་ཏེ་ཕྱི་མའི་རྗེས་འབྲང་ལ་ཤིང་བཟའ་བརྟེན་དང་
 བདག་གི་སྒྲ་མ་རྩོ་རྩོ་འཆང་སོགས་མཁས་པ་མང་ངོ། །སློབ་སྦྱིང་བས། དབྱུ་མ་ཐལ་
 རང་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཚོད་པའི་ཆེ་ཚོས་ཅན་མ་སྤུན་སྣང་བ་
 མེད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་རང་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཚོད་

བ་མེད་པའི་སྲིད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པ་དང་ལེགས་ལྷན་གཉིས་དེ་ལྟར་ཚོད་པ་
 མེད་པའི་སྲིད་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། ལྷོ་མང་གསུང་རྒྱུན་ལ་ཐལ་པར་གཉིས་སྟུ་གྲུ་པར་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཚོད་པ་ཡོད་ཅེས་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཚོད་ཆེ་ཆོས་ཅན་མ་སྟུན་
 ལྷང་བ་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ལས་སྤྲོ་མ་དཔེ་དག་མ་དག་དབྱེད་དགོས་པར་འདོད་
 འགལ་དུ་བཤད་དོ། །གཉམ་སྟོན་གྱིས་གཞུང་ལས། དེས་ན་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་
 ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱབ་བ་ལ་པ་འོས་པོས་ཁས་ལྷེད་པ་ཅེས་གྱིས་མི་ཚོགས་གི་ཞེས་
 སོགས་སྲི་ཚོལ་ལ་མ་སྐྱུར་བར་སྤྲོ་ཚོལ་ལ་སྐྱུར་བ། ཐ་སྐྱེད་ལ་ནི་མ་བཞེན་
 བར། །ཞེས་པའི་ཤེས་བྱེད་དང་འཕྲོད་ཚུལ་བརྟག་གོ།

གསུམ་བ་ཚུལ་དེ་ལ་མདོ་སྟེ་རྣམས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས།
 དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེ་དང་བྱམས་ལུས་ཀྱི་ལེ་ལུ་གཉིས་མི་
 མཚུངས་པར་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྐྱུར་བ་དང་། དངོས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་
 གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུབ་བདེན་བྱུབ་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་བདེན་མེད་
 དུ་གསུངས་ཉེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་སྟེ་བ་དང་། ཇི་ལུས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བྱང་དོན་དང་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམས་པར་སྟེ་བ་དེས་དོན་
 དུ་འཛོགས་ཚུལ་རྣམ་རིག་པ་དང་རང་རྒྱུད་པའི་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་སྤར་
 བཤད་པ་སྟུང་ཡིན་ན་སྐྱབས་ཇི་སྟུང་བཞེད་ཅེ་ན། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འགྲེལ་
 ཚུལ་འདི་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་གཉིས་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་གསལ་
 བར་བཤད་པ་མེད་པས་འཇུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་དང་བསྐྱུན་ཉེ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་མདོ་བཞི་བླ་མ་
 དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ། ལུགས་འདིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བླ་མེས་ཇི་ལྟར་འདོགས་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བླ་མ་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་བཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་
 བླ་མ་དོན་དུ་ལུང་གིས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོན་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་།
 འཇུག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲུ་འགྲེལ་ནི། ལྷི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་
 ཉེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་
 རྒྱངས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་བླ་མ་དོན་ཉིད་དུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་ལུང་འདིས་གསལ་
 བར་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། དེའི་རང་འགྲེལ་གྱི་དོན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཚོས་
 རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་
 གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་སྤར་སེམས་ཅམ་སྐབས་རྒྱས་པར་བླངས་པ་ལྟར་རང་
 བཞིན་གསུམ་སྟེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་བརྟན་པ་ལས་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་པ་
 ཉིད་དང་གཞན་དབང་བདེན་པར་ཡོད་པ་སྟེ་དོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་ལ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་སྡེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་ལས། ལེན་པའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་བཤད་པ་གཉིས་དང་།
 སོགས་སྐྱས་བསྐྱས་པ། དེ་ཉིད་ལས། བཙུན་ལྡན་འདས། ཉིང་ངེ་འདྲིན་གྱི་སྲོད་ལུལ་
 གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཅི། སེམས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བཟྱི་འམ་ཐ་དད་པ་མ་
 ལགས་ཞེས་བཟྱི། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱུལ་བ། བྱམས་པ། ཐ་དད་པ་མ་
 ཡིན་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་
 རིག་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་སྟེ་བ་ཅན་ཡིན་ཞོ། །ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་སྤྱི་རོལ་

མེད་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཞིབ་བཞེད་པ་གཅིག་ལྟ་བུ་བཞི་སངས་རྒྱས་
 བམས་ཅད་བརྩོན་པ་དང་ལྷན་པར་གྲུར་ཀྱང་གྲུར་རྩལ་གྱི་སྦྱང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ་སྒྲ་
 མེད་རྫོགས་གྲུང་སོ་བར་གྲུར་མི་བྱས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་ཞེ་བ། འདི་ལྟར། དེ་ལྟོ་
 རྗེ་ལེན་ཏུ་རྩལ་བ་དང་སྤྱད་པ་སྤེལ་གྱིས་ལེན་ཏུ་འདེགས་པའི་སྲིར་རང་བཞིན་གྱིས་
 རིགས་དམན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་རིགས་
 དེས་པར་བཤད་པ་སྟེ་བྲང་དོན་དུ་འཆད་རྒྱུའི་མདོ་བཞིག་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ཁོ་
 བཤོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ཚན་བཞིའི་ནང་ནས་གསུམ་པོ་འདི། ལང་ག་ལེགས་ལས། རི་
 ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ནད་པ་ལ་སྤྲོན་པས་སྤྲོན་སོ་སོར་གཏོང་བ་
 ལྟར་སངས་རྒྱས་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་གདུལ་གྱུའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་ལ་
 གསུངས་པར་བཤད་པ་འདིས་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་དུ་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་སྲེ་ཡང་རང་འགྲེལ་དུ་ཡོངས་
 གྲུབ་མ་གསུངས་པ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། མདོ་དེར་གཞན་དབང་དང་
 ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་ཀྱང་། འགྲེལ་བར་
 གཞན་དབང་ཅན་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་དབུ་སེམས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་
 གཞིའི་གཙོ་བོ་ནི་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡང་གཞན་
 དབང་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དགོས་པའི་སྲིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ལེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྱ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་སེམས་ཅན་སྐབས་བཟུལ་ཟེན་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། མདོ་སྤྲ་མ་གསུམ་མ་གཏོགས་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་

བློ་མཚན་འཇུག་འགྲེལ་བཤུགས་འཇུག་མཚན་དང་། སེམས་ཅམ་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལང་
 ག་ཤེགས་ཀྱིས་བློ་མཚན་འཇུག་འགྲེལ་བཤུགས་འཇུག་མཚན་དང་། ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་ལང་
 ག་ཤེགས་ཀྱིས་བློ་མཚན་འཇུག་འགྲེལ་བཤུགས་འཇུག་མཚན་ཉིད་གསུམ་མ་དོན་དམ་ཏུ་
 ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤེལ་བའི་མདོ་ལང་ག་ཤེགས་ཀྱིས་བློ་མཚན་འཇུག་འགྲེལ་བཤུགས་
 འོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་མ་འདི། ཞེས་སོགས་བྲུང་། མདོ་སྤྱི་མ་གསུམ་མ་གཏོགས་འཇུག་
 བ་ཅུ་འགྲེལ་ལས་ལྷུང་གིས་བློ་མཚན་འཇུག་འགྲེལ་བཤུགས་འཇུག་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་
 མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོ་བཏུས་ལས་ལྷུང་གིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པས་གོ་རུས་པར་དགོངས་པའི་སྤྱི་མ། མདོ་བཏུས་ལས་དེ་ལྟར་
 བསྐྱབས་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐེག་པ་གཅིག་ལ་སོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་
 བེ་ཤིན་ཏུ་རྩེད་པར་དཀའ་སྟེ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པར་བེ་མདོ་སྤེལ་ཏུ་མ་ལས་
 གསུངས་པའི་སྤྱི་མ། ཞེས་གསུངས་ནས། དམ་ཚེས་བད་དཀར་དང་། བདེན་པ་སོའི་
 ལེའུ་དང་། ཤེད་སྤྱིན་དང་། འདུས་པ་ཆེན་པོ་དང་། གསུངས་རྒྱལ་དང་། སྤྱིར་མི་
 སྟོག་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། དཔལ་སྤེད་དང་། ལང་ག་ཤེགས་རྣམས་བྲངས་ནས་
 བསྐྱབས་པའི་སྤྱི་མ། དེ་བས་ན་གཞན་གསུམ་འཇུག་པ་ཅུ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དེ་
 ལྟའི་མདོ་སྤེལ་གཞན་ཡང་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷུང་དང་། སྤྱི་འོལ་མེད་
 སེམས་དཔེ་ནི་གང་ཏུ་ཡོད། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་ཚན་དང་སོ་དང་། གང་སྤྱིར་
 རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་ཚན་གཉིས་པ་དང་། ཤེས་
 རྒྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་ཚན་གསུམ་པ་རིགས་པས་
 བློ་མཚན་འཇུག་སྐྱབས་པ་ལ། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་འདིར་ལྷུང་

གིས་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ལ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་
སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་སྤྱི་རོལ་འགོག་མི་འགོག་གཉིས་ཡོད་དེ། ལང་
གཤེགས་ཀྱི། སྤྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་པས་སྤྱི་རོལ་འགོག་པ་དང་། ས་
བཅུ་བའི། ཁམས་གསུམ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ཞེས་པས་སྤྱི་རོལ་མི་འགོག་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་སྤྱི་མ་ནི་སྟོན་པའི་རང་ལུགས་ལ་མིན་པར་གཏུལ་བུའི་དབང་
གིས་ཡིན་པར་ལང་གཤེགས་རང་ལས་གསུངས་པས་བྲང་དོན་དུ་གསལ་བ་སྟེ། དེ་
བཞིན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཙུག་ལྷན་འདས། ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་སྟོན་ལུལ་གྱི་
གཟུགས་བརྟན་དེ་ཅི། ཞེས་སོགས་སྤང་སེམས་ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་མེད་པར་
སྟོན་བྱེད་དུ་བྲངས་པའང་ལུང་འདིས་བྲང་དོན་དུ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དགོས་པ། འཇུག་པའི་
འགྲེལ་བཤད་གྱི་ལུགས་དགག་པ། རང་གི་ལུགས་གཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་
དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་དུ་བཙུག་
འདས་ཀྱིས་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་གསུངས་བདེ། ཅས།
འཚང་རྒྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྲུར་ཞེས་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་སྤྱིང་པོ་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་པ་དང་།
ཚོ་གྲོས་ཆེན་པོ་སྤོང་བ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཅས། མདོ་སྤེའི་ནང་དུ་རྒྱད་པ་འདི།
ཞེས་པའི་བར་རང་བཞིན་མེད་པ་མདོ་སྤེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱད་པར་བསྟན་པ་
བྲངས་ནས་དེའི་མཐུན། དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྤེ་རྣམ་པར་ཤེས་
པར་སྐྱོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཐམས་ཅད་བྲང་བའི་དོན་

ཉིད་ཡིན་པར་ལྷུང་འདིས་མདོན་པར་གསལ་བར་བྱས། ཞེས་སེམས་ཚམ་བས་འཇུག་
དོན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པའི་དགོངས་འགྲུབ་ཀྱི་མདོ་རྒྱན་གཞི་བསྟན་པ་དང་མཚན་ཉིད་
གསུམ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མེད་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་བློ་དོན་དུ་ལྷུང་འདིས་
གསལ་བར་གསུངས་ཏེ་ལྷུང་ནི་ལང་ནི་ལང་གཤེགས་ནས་སྣོང་པོ་བློ་དོན་དུ་
བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱུད་པར་བསྟན་པ་
གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིར་འཇུག་པའི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་འགྲུབ་བཤད་དེ་
ཉིད་ལས། ཡང་བློ་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་གཞན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་
གསུངས་བདེ་ནི་བློ་དོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཚམ་གསུངས་པ་དེ་ཡང་
བློ་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་སྣོང་པོ་བློ་དོན་དུ་གསུངས་པ་
དཔེར་བྱས་ནས་སེམས་ཚམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་བློ་དོན་དུ་སྟོན་པར་བཤད་པ་
དང་། ལྷུང་འདིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འགྲུབ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་ལས་འབྱུང་
བའི་རྣམ་པ་ལ་རྟོག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ཞེས་ལྷུང་འདིས་གསལ་བར་
བྱེད། །ཅེས་པའི་ལྷུང་ནི་རྟེན་འགྲུབ་ལ་རྟོག་པའི་སྐབས་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པའི་ས་
བརྩུ་པའི་མདོ་ལ་བྱས་སོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། རང་འགྲུབ་ལས། ལྷུང་འདིས་བློ་
དོན་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས། ཞེས་
སེམས་ཚམ་དུ་གསུངས་པ་བློ་དོན་ཡིན་པ་དཔེར་བྱས་ནས་སྣོང་པོ་བློ་དོན་དུ་
གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཚམ་བས་འཇུག་དོན་དུ་ཁས་

རྒྱུད་སྐྱོད་པའི་མདོ་སྡེ་བྱེད་དོན་དུ་བསྐྱུབས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱིས་དཔེ་བོ་རྒྱོད་ཀྱི་བྱས་པའི་
 རྒྱུད་དེས་ན་རྩ་བའི་ལུང་འདིས་ཞེས་པ་ལ་དཔེ་བྱི་རོལ་མེད་པ་བྱེད་དོན་དུ་སྟོན་
 པའི་མདོ་དང་། དཔེ་ཅན་ཀྱང་གཞི་བཤད་པ་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བྱེད་བྱེ་བ་
 བྱེད་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་གསུངས་པའི་གཅིག་ཅི་སྐབས་འདིར་ལང་
 གཤེགས་ལས་སྦྱང་པོ་བྱེད་དོན་དུ་བསྐྱུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་མདོ་སྡེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་ཚུད་པར་བསྐྱབ་པའོ། །བྱེད་པ་པོ་བཀག་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
 བ་ལུགས་ལས་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་རྟོག་གོ། །ཞེས་སོགས་ནི་ས་བཅུ་བ་ལས་
 སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཅམ་གྱི་སྐྱེས་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་
 གསུངས་ཀྱི། ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་བྱེད་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་
 དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ནི་སྤར་འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་གང་
 ཞེ་ན། རི་རྒྱན་དུ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བའི་མདོ་ལས། ཞེས་དགོངས་འབྲེལ་
 ལ་གསལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ལས། སྦྱང་པོ་བྱེད་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་རྣམ་རིག་
 པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱང་པོ་བྱེད་དོན་དུ་སྟོན་པ་ལ་སྐབས་
 འདིར་རྣམ་རིག་པ་དང་ཐལ་འབྱུར་བ་གཉིས་ཚེད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ། དེར་ཐལ། སྦྱང་
 པོ་བྱེད་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་ཡང་སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་དུ་མི་
 འདོད་པ་གང་ཞེག་ཐལ་འབྱུར་བས་སྐབས་འདིར་བྱེད་དོན་དུ་འབྲེལ་རྒྱུའི་མདོར་མི་
 བཞེད་པའི་རྒྱུ། ལྷན་སྟེ། སྐབས་འདིའི་ཚེད་པའི་གཞིའི་མདོ་ལ་སེམས་ཅམ་པས་
 ངེས་དོན་དུ་འདོད་ལ་ཐལ་འབྱུར་བས་མི་འདོད་པ་ཞེག་དགོས་པའི་རྒྱུར་ཏེ། སྐབས་
 འདིར་ཐལ་འབྱུར་བས་སེམས་ཅམ་པ་ལ་ཚེད་གཞིའི་མདོ་དེ་བྱེད་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་

སྐབས་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་ཁྲུབ་མཚམས་ཀྱི་ཉུགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལྷན་དེས་མདོ་
གཞན་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་དགོངས་ནས་ཉུག་བཟུང་ཀྱི་སྟེང་པོ་སྟོན་པར་
གསུངས་པ་གང་ཞིག། །སེམས་ཚམ་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ།
སེམས་ཚམ་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དགོངས་ནས་སྟེང་པོ་སྟོན་པར་འདོད་
དགོས་པའི་སྲིད་ཉེ། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཞོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀུན་གཞི་
སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང། ལང་ག་ཤེགས་ལས་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྟེང་པོ་ཀུན་
གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བསྐྱབས་པ། །ཞེས་སོགས་གཞུང་དུ་འབྲེན་པར་འཇུག་པའི་
དོན་སེམས་ཚམ་པས་འཆད་ཚུལ་ཡོད་པའི་སྲིད། མ་ཁྲུབ་མཚམས་ཀྱི་ཉུགས་
གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཐལ་འཇུག་པས་དེ་སྣ་རི་བཞིན་པར་བཞེད་པའི་སྲིད་ཉེ། དེས་
སྟེང་པོ་བསྟན་པ་བྲང་དོན་དུ་བཞེད་པའི་སྲིད།

སྟོན། སྟོང་བྱུང་ལས། སྲིད་སྐབས་འདིར་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་དུ་བྲང་དོན་དུ་
བསྐྱབ་དགོས་པ་ལྟ་ཡོད་ཅིང་སྐྱབ་པའི་ལུང་བཞི་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ།
ཤེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་སོགས་ཀྱིས། སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་
པའི་མདོ་ལྟ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་ལས། བཞི་བྲང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །ཞེས་
དང། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད། དེས་ན་སྟོང་བྱུང་ལས། སྟེང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་དེ་
སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་དུ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་མདོ་དང་སྐྱབ་ཀྱི་ལུང་གང་ཡང་མ་ཡིན་
ཡང་འཇུག་འགྲེལ་དུ་སྟེང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལང་ག་ཤེགས་
ཀྱི་ལུང་དེ་ཀུན་གཞི་བྲང་དོན་ཡིན་པའི་ཤེས་ཀྱི་དུ་བྲངས་པ་ཚམ་ལ་དགོངས་ནས་

ལྷང་ལྷང་བཤད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །སྟོང་ཐུན་གྱི་སྐྱེས་ཟིན་གཙོ་བོར་གྱེད་པ་དག་ག་
 རེ། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་སྟོགས་སྤེའི་བཞེད་པ་མ་ཡོངས་པ་དང་། ལྷང་ལྷངས་པ་
 གཞོན་གྱེད་དུ་མ་སོང་བ་དང་། སྟོང་ཐུན་ལ་དགོངས་པ་འཛོག་པའི་ཚོལ་གྱིས་སྟོང་
 ཐུན་གྱི་འཁྲུལ་གཞི་བཙམ་བ་ཞོར་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོང་
 ཐུན་ལས་སྤྱིར་སེམས་ཙམ་པས་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་འདོད་པའི་མདོ་ཐལ་འགྱུར་བས་
 སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་འདིར་འཇུག་པ་ཙམ་འགྲེལ་ལས་བྱང་དོན་དུ་
 བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་མདོ་ཚན་ལྟ་ཡོད་ཀྱང་ལྟ་བུ་ག་རྣམས་བ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ལ་མི་
 འཛོག་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། རྗེའི་ལེགས་བཤད་གཉིས་སུ་བཞི་
 གསུངས་པ་རྣམས་བ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་མ་གཏོགས་སྤྱིར་སྐབས་འདིར་བྱང་དོན་དུ་བསྐྱབ་
 དགོས་ཀྱི་ལྷང་དོས་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུངས་པ་དེར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་གྱིས་
 ཀྱང་རྣམས་བ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་ལ་བཞི་དང་། སྐབས་འདིར་བྱང་དོན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་
 མདོ་ལ་སྤྱིར་བོ་བསྟན་བ་དང་བཙམ་མདོ་ཚན་ལྷང་བཞེད་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་རྗེའི་
 ལེགས་བཤད་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་འདིར་བྱང་དོན་དུ་
 བསྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ལྷང་ལྟ་ལ་སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་ལ་བྱང་དོན་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་ལྟ་ནི།
 ལང་གཤེགས་ལས་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། མདོ་གཞན་
 ལས་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གཏོད་
 མནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་རྟག་བརྟན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་བོ་ཡོད་
 པར་གསུངས་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་རོ་བོ་ཐ་དང་
 པའི་ཀྱན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་

དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས་མཐར་
 གུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་ལང་ག་ཤེགས་དང་། སྤྱིང་པོ་
 བསྟན་པ་དང་། དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ལུང་གསུམ་བཅས་ལྟ་བུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ལྟམས་འདིར་བླ་མེས་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་ལུང་ལྟ་བུ་དེ་དག་ དགོངས་འབྲེལ་
 ལས་སྤྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པ་གཅིག་ལ་བཟང་དགོས་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། དེ་
 རྣམས་པ་དེ་ལྟ་འདི་མེད་པའི་ལོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། གཞུང་ལས། རོ་བོ་ཉིད་དང་
 བོ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་བཞེད་པ་གཉིས་དང་།
 སོགས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་སྤྱི་དོན་མེད་པ་དང་མཐར་གུག་རིགས་དེས་པ་བཤད་པ་སྟེ་
 བཞེད་བླ་མེས་ཏུ་འཆད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མེད་མི་སྤྱིར་དགོངས་
 འབྲེལ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར་ན། སྤྱིར་སེམས་
 ཚམས་སྐྱ་ཇི་བཞེད་པར་འདོད་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་མིན་པར་སྐྱེས་པའི་སྐབས་
 འདིར་འཇུག་པ་ཅེ་འབྲེལ་ལས་བླ་མེས་ཏུ་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་མདོ་བུག་ཡོད་ཀྱང་ཚན་
 པ་ལྟར་དེས་ཉེ། ལང་ག་ཤེགས་དང་དགོངས་འབྲེལ་ཏུ་སྤྱི་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་
 གཉིས་མདོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཡང་སྟེ་ཚན་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག་སྟོང་གུར་ལས་མདོ་ཚན་ལྟ་བུའི་འདྲིན་པ་ན་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པ་དོས་
 བཟུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྟམས་འདིའི་མདོ་ལ་དགོངས་འབྲེལ་ཁོ་ན་དོས་འདྲིན་
 དགོས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། གཞུང་ལས། རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མེད་མི་སྤྱིར་དགོངས་འབྲེལ་ལ་
 བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་སྤྱིང་པོ་བླ་མེས་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་རྣམས་རིག་པས་དེས་དོན་
 ཏུ་འདོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཉེ། དེ་ལ་མི་གཉིས་ཀ་ལ་ཚོད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་

བའི་སྲིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་མ་གཏོགས་སྐབས་འདིའི་མདོ་
 འོས་འཇིགས་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་སྐབས་འདིར་སྦྱང་པོ་སྦྱོན་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྐྱབ་
 རྒྱའི་མདོར་དེས་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་པའི་སྲིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་
 ལ་སེམས་ཅན་པས་དེས་དོན་དུ་འདོད་ལ་ཐལ་འགྲུང་བས་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་མ་ཡིན་
 བར་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་སྲིར་ཏེ། གཞུང་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་ནི། ཉམས།
 རྣམ་རིག་པས་དེས་དོན་དུ་འདོད་པར་སྦྱོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཚོད་པ་
 མེད་དོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་ནི་
 བྱངས་མ་ཐག་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་ཚན་པ་གཉིས་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་རྣམ་
 རིག་པས་དེས་དོན་དུ་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་སྲིར། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར། གཉིས་པ་
 བྱུབ་སྟེ། དེ་འཇུག་པ་ཙམ་འགྲུལ་རྣམས་སུ་བྱང་དེས་ཀྱི་མདོ་ལ་ཚོད་པའི་སྐབས་འདིར་
 བྱང་དོན་དུ་བསྐྱབས་པའི་སྲིར་ཏེ། རང་འགྲུལ་དུ་འང་ལང་གཤེགས་ལས་སྦྱང་པོ་
 བསྟན་པ་ལ་དགོངས་དགོས་གཞོན་གསུམ་བསྟན་པ་བྱངས་ནས་གསུངས་པ་དང་།
 རྣམ་བཤད་ལས། ཉམས་བཟན་གྱི་སྦྱང་པོ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་དགོངས་
 འགྲུལ་སོགས་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གསུངས་པ་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་མིན་པར་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་ཐོག་མར་སྦྱང་པོ་བསྟན་པ་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་མིན་པར་ཤེས་
 དགོས་པས། ཞེས་དང་། གཞུང་འདིར། ཐོག་མར་སྦྱང་པོ་བསྟན་པ་སྐྱ་རི་བཞེན་པ་
 མིན་པར་ཤེས་དགོས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར། ཁོ་ན་དེ། སྦྱང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་
 ཚོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བྱང་དོན་དུ་འགྲུལ་རྒྱའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་
 པས་དེས་དོན་དུ་ཁས་མི་ཡེན་པའི་སྲིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཁྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་པས་དེས་

དོན་གྱི་མདོར་ཁས་མི་ལེན་ན་རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་གཞན་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་
 བ་ཡང་མ་ཁྲབ། ཉམས་བརྒྱབས་ཟེན་པ་ལྟར་རྟོ། །ཁོ་ན་དེ། ལྷིང་པོ་བློ་དོན་དུ་སྟོན་
 པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་སེམས་ཅམ་པས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་མི་འདོད་པར་ཐལ།
 གཞུང་ལས། ལྷིང་པོ་བློ་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་
 པར་སྟོན་པ་མིན། ཞེས་དང། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་གཉིས་ཀ་རྣམ་རིག་
 པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་མ་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། དེས་སྤྱིང་པོ་བློ་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྤྱིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པས་སྤྱིང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དེ་བློ་དོན་དུ་
 སྟོན་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གཉིས་ཀ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་སྤར་
 བཤད་ཟེན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་དེ། གཞུང་ལས། ཕྱི་མ་འདི་བློ་དོན་ཡིན་པ་མདོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་
 པ་ལས་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བརྒྱབས་པས་ལོ་རུས་པར་དགོངས་ནས་སྐྱ་མ་གསུམ་
 འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་ལས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་བློ་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབས་
 འདིར་ལུང་གིས་བློ་དོན་དུ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཇུག་པ་
 ལས། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ཇི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་མཐར་སྟུག་ཐེག་གསུམ་བརྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 ཁྲབ་སྟེ། དེ་མཐར་སྟུག་ཐེག་པ་གསུམ་གྲུབ་རིགས་པས་བློ་དོན་དུ་བཟུལ་བ་ལས་
 ལུང་གིས་མ་ཡིན་ལ། སྐྱབས་འདིར་བློ་དོན་དུ་མ་བརྒྱབས་ཅེས་པ་ལུང་གིས་མ་

བསྐྱབས་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ལྷོང་ཐུན་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་ལུང་ནི་འཕགས་པས་
 མདོ་རྒྱན་ལས་བརྒྱུས་སུ་དངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་མ་
 དངས་ལ། རིགས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་མེད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་
 གསུངས་པའི་དགོས་པ་སོགས་ནི། གང་སྤྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་ཁྱི་མ་མཐའ་
 དག་པོལ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འདི་ལ་
 ལེགས་བཤད་ཟེས་འབྲང་དུ། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་བསྐྱབས་འདིར་དང་དོན་དུ་
 མ་བཤད་པ་མདོ་བརྒྱུས་དང་། འཇུག་པར་འོག་ཏུ་བཤད་པས་གོ་རུས་པས་སྐབས་
 འདིར་དང་དོན་དུ་མ་བཤད་ཅེས་འཆད་དོ། །ཁོ་ན་དེ། འོན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་
 རང་མཚན་གྱིས་སྐབ་མ་སྐབ་ཁྱད་སྤྱེ་བའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལུང་གིས་དང་
 དོན་དུ་སྐྱབ་པའང་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་བཤད་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དང་དོན་
 དུ་སྐྱབ་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་མདོ་མདོ་བརྒྱུས་སུ་དངས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
 དེར་དེ་དངས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཁྱད་སྤྱེ་བའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དང་
 དོན་དུ་བསྐྱབ་སྤྱིར་དངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་མདོ་སྤེ་རྣམས་ཀྱིས་
 དངོས་བརྒྱན་ཅི་རིགས་པས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དངས་པ་གང་། དེ་ལྟར་ན་དེས་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཁྱད་སྤྱེ་བའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དང་དོན་དུ་གོ་དཀའ་བའི་
 སྤྱིར། དང་པོ་སྐབ་སྟེ། མདོ་བརྒྱུས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བའི་དབང་
 གིས་ཐེག་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་ཚོགས་ཉེ་བར་སྟོན་པས་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་འདི་སྟོན་ཉེ། །ཞེས་
 མཚན་སྐྱར་བའི་འོག་ཏུ་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ཚོས་ཟབ་མོ་བསྟན་བཤད་སྤེ་རྣམས་

ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པར་གསུངས་པའི་གཞུང་བློ་ལྡན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྟོང་སྟུང་ལས། སྐབས་པའི་ལུང་བཞི་ཡོད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་
པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་ཚན་བཞི་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་གྱིང་ལ་
ལང་གཤེགས་ཀྱི། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བཤ། །ཞེས་སོགས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
མདོ་བརྗོད་པ་ལས། ཞེས་སོགས་དང་། རྫོགས་ཚེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་
དང་། ཞེས་སོགས་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གསུམ་ལས་གཞན་འཇུག་པ་ཙ་མཉེས་
ལས་མི་འདུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ལུང་འདིས་གསལ་བར་གྱེད། །ཅེས་པའི་ལུང་
ལ་དེ་གསུམ་ལས་མེད་ཀྱང་། སྟོང་སྟུང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་
བྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་མདོ་བཏུས་སུ་བྲངས་པ་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བཞི་
བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་གྱིང་གཅིག་ཡིན་པས་སྤྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་བཞི་བྲང་དོན་
དུ་འགྲེལ་བཤ་འགྲེལ་གྱིང་ཀྱང་བཞི་ཡོད་པའོ། །སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་
དགོས་ཀྱི་ལུང་ཚན་ལྔ་བྲང་དོན་དུ་སྐབས་པའི་ལུང་བཞི་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཐེགས་བཤད་རྗེས་འབྲང་ལས། རྣམ་བཤད་ལས། ཙ་བར། བྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་
འདིས་གསལ་བར་གྱེད། །ཅེས་པའི་ལུང་ལ་གསུམ་ལས། ཞེས་སོགས་སྤར་བཤད་
པ་ལྟར་གསུངས་ལ། ཐེགས་བཤད་སྤྱིར་བོར། ལུང་འདིས་ཞེས་པ་ལ་གཉིས་
གསུངས་པའི་གཅིག་ནི་སྐབས་འདིར་ལང་གཤེགས་ལས་སྤྱིར་བོ་བྲང་དོན་དང་རང་
བཞིན་མེད་པ་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་ཚུད་པར་བསྟན་པ་བྲངས་པའོ། །ཞེས་
ལུང་ཐ་མ་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི་རྩུང་མི་འདྲ་བར་སྤང་ཡང་། འཇུག་འགྲེལ་
ལས་སྐབས་འདིར་ལུང་གསུམ་ག་བྲངས་པས་རྣམ་བཤད་ལྟར་འདོད་དགོས་ལ།

ལེགས་བཤད་སྒྲིབ་པའི་དགོངས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་པ་ལ། །ཞེས་པ་ནི། ལང་
 ག་ཤེགས་ལས། རྩེ་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་དོན་ཡིན་པའི་ཤེས་
 གྲེད་དང་། འདི་ནི་སྟོན་པས་ཀྱང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་
 གྱི་ལུང་ཡིན་པས། སྐབས་འདིའི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བའི་མདོ་ཚན་བཞི་
 ཀྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་གྲེད་གྱི་ལུང་དུ་མ་བགངས་པ་ཅམ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་མི་
 འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས་ལུང་གསུམ་གསུངས་པ། ཅུ་བའི། ལུང་འདིས་གསལ་
 བར་གྲེད། །ཅེས་པའི་ལུང་འདི་ཞེས་པ་དོས་འཛིན་པ་ཡིན་པ་སྐྱབ་མི་དགོས་ཤིང་།
 གཞུང་འདིར་ལུང་གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་སྣང་ཚིག་དོན་སྐབས་བཤད་པ་ལྟར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་སྟེ། གཞུང་འདིར་ཅུ་བའི་ལུང་འདིས་ཞེས་པ་དོས་འཛིན་པ་ན་
 དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གྱི་ལུང་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ནས་གསུངས་པ་ལས་ཕྱི་མར་ལུང་
 གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བས་ལུང་གསུམ་ཡོད་པ་དགོངས་མཐེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟབ་
 གསལ་སྟོན་མེད། འདིར་གཉིས་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་རང་འགྲེལ་དུ། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
 མདོ་སྟེ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ། །ཞེས་པ་ནས། ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱས།
 །ཞེས་པའི་ལུང་འདི་ལ་ལུང་གྱི་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་ལུང་དང་པོ་སེམས་ཅམ་དུ་
 གསུངས་པ་ཀྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལུང་ཇི་ལྟར་ནད་པ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་
 པས་དེ་མ་བཞག་གོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་ལུང་འདིས་ཞེས་པ་ལ་གཉིས་གསུངས་
 པ་ནི་ཞེས་གསུངས་རིགས་ཀྱི། ལུང་གཉིས་གསུངས་པའི་གཅིག་ལུང་འདི་གཉིས་པོ་
 བྱས་ན་མི་བདེ་བས་སྣང་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ཡང་། ལུན་སེལ་ལས། ལུང་འདིས་
 །ཞེས་པ་སྣང་བའོད་པ་དེ་མ་གཏོགས། གཉིས་གསུངས་པའི་གཅིག་ནི་ཞེས་སྣང་

ཀྱང་ཚོགས་པ་འདྲ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ལྷིང་པོ་སྟོན་པ་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེས་ཀྱུན་གཞི་སྟོན་པ་བྱང་དོན་དུ་འགྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལྷིང་པོ་བསྟན་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ན་བདག་ཡོད་པར་སྐྱ་བ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལྷི། རང་ལུགས་ལྷི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལམ་བྱངས་སོ། །བར་གྱིས་གཞུང་བཀོད་ནས། ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །བར་གྱིས་དེའི་དོན་བཟུངས། དེ་མིན་གྱིས་མདོ་བཟུངས་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་སྟོན་ཏོ། །ལྷིང་པོ་བྱང་དོན་དུ་ལང་ག་ལེགས་ལས་གསུངས་པ་དེས་དགོངས་འགྲུབ་ལས་ཀྱུན་གཞི་བསྟན་པ་བྱང་དོན་དུ་སྐྱབ་ཅིང་། དེ་ལ་ཐོག་མར་སྤྱིང་པོ་ཉག་བཟུང་གི་མདོ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་ལེས་དགོས་པས། ལང་ག་ལེགས་དང་། གཞུང་འདིར་དེའི་ཕྱི་འགྲུབ་གནང་བ་སྦྱར་ནས་བཤའ་ན། འདི་ལ་བཀའ་སྒུལ་པ་དང་། འི་བ་ཞུས་པ་དང་། དེ་ལ་ལན་མཚན་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ལྷི། ལྷོ་སྟོས་ཚེན་པོ་མདོ་སྤེ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་དོན་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས། བསྟན་པ་བརྗོད་པ་ལ་མཚོན་པར་ཚགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་བསྟན་པའི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་སྤེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱས་ཟིན་ནི་བསྟན་དོན་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་གྱི་སྐྱས་ཟིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་གཟུང་དུ་རུང་བའི་གཏམ་མིན་ནོ། །སྤྱིག་རྒྱས་ཇི་དུགས་སྐྱ་བ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཚུན་པར་བསྟན་པའི་ཚོས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་གྱིས་པ་མགྲུ་བར་བྱེད་པའི་གཏམ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ལེས་རྣམ་པར་འགོད་པ་སྟེ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་

གཏམ་མེན་ལོ། །དེས་ན་ཁྲིད་གྲིས་དོན་ལས་ཚིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་བྱ་ཞེས་
 བ་སྟེ་ལང་ག་ཤེགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གཉིས་འདི་དང་འདྲ་མིན་ཅུང་ཟད་དེ་ཡོད་དོ། །དྲི་
 བ་ཞུས་པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་སྟོོ་གྲོས་ཚེན་
 པོས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་
 རྟེན་བཟོད་པ་ལས། དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་གསུངས་པ་དེ། ཅུས། བདག་ཏུ་
 རྟེན་བཟོད་པར་བགྱིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོང་པོ་བསྟན་པའི་མདོར་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་གསུངས་པ་དེ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
 གསལ་བ་དང་རྣམ་པར་དག་པས་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད། མཚན་སོ་
 གཉིས་དང་ལྷན་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 རྟེན་རྒྱུ་ན་བཟོད་པའི་ལང་ག་ཤེགས་འགྲེལ་བ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟོོ་
 ལུང་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་ཀྱང་དག་པ། ཞེས་དང་། མདོ་བཏུས་འགྲེལ་བ་ལས། ལུས་ཀྱི་ནང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 སེམས་ལ་གནས་པའི་ཚིག་ལྟ་བུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁོར་བུ་གོས་དྲི་མ་
 ཅན་གྱིས་དགྲིས་པ་བཞིན་སྤང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་སོགས་སྟུག་བདེན་གྱིས་དགྲིས་པ།
 དུག་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཤེས་སྲིབ་ཀྱི་རྟོག་པས་དྲི་མ་ཅན་དུ་
 ལྷུང་བ་སྟེ། འབྱུང་གཞན་དུ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྟུག་གི་ཟིལ་
 ཀྱིས་ཞོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན་དུ་ལྷུང་བ། ཞེས་བྱུང་ཡང་འདིར་
 རྒྱ་འབྱུང་ལས། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྟུག་དང་། ཡང་དག་པ་མ་
 ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་རྟུལ་གྱིས་གོས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་བསྟན་

བའོ། །ཉལ་བརྟན་ཐེང་ཟུག་གསུམ་ནི་མདོ་བརྟན་འགྲེལ་བ་ལས། སྐད་ཅིག་པ་མ་
 ཡིན་པས་ཉལ་བའོ། །རྒྱན་གྱིས་གནས་པས་བརྟན་པའོ། །མི་འགྲུང་བས་ཐེང་ཟུག་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱིང་པོ་བསྟན་པ་འདི་ཕྱི་རོལ་བའི་གཞུང་དུ་སྤྱ་
 སྟེགས་ཀྱི་བདག་བཤད་པ་དང་བྱང་ཅི་ཡོད་དེ་སྤྱ་སྟེགས་པས་ཀྱང་ཉལ་བ་སོགས་
 བྱང་པར་ལྟ་ལྟ་བུ་གྱི་བདག་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟ་ནི། ཉལ་དངོས་དང་།
 རྣམ་འགྲུང་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་མིན་པ་དང་། རྣམ་ལུན་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 མེད་པ་དང་། བྱང་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་འགྲུང་བའོ། །དེ་ལ་ལན་མཚན་པ་ལ། བཅོམ་
 ལྟོན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རྫོང་གོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་
 བསྟན་པ་ནི། རས། བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ལ་བསྟན་བཤད་བསྤྱི་བ་གསུམ་དང་། རྒྱས་བཤད་ལ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་
 ལ་གཞོན་བྱེད་གསུམ་སྟོན་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། གཞུང་འདིར་དེ་དག་མངས་
 དོགས་ནས་རྒྱས་བཤད་པར་བྱངས་སོ། །དེ་ཡང་ལང་གཤེགས་ལས། བཅོམ་ལྟོན་འདས་
 ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་པ། རྫོང་གོས་ཆེན་པོ། དས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པ་
 བའི་སྤྱ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་སྤྱིང་པོ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་མདོར་བསྟན་
 པའི་དོན་གོ་སྤྱི་ཞིང་། མདོ་བརྟན་གནའ་མཚན་དུ། མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་
 བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་མདོར་བསྟན་ལ་སྤྱིང་པོ་ལྟར་བྱས་ན་དོན་དང་འབྲེལ་
 ཏམ་བརྟག་གོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་དགོས་པ་ནི། རྒྱས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་
 འཇིགས་པར་འགྲུང་བའི་གནས་རྣམས་པར་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་སྤྱི་བསྟན་པས་ཞེས་དགག་སྤོགས་ནས་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་

ལ་སྐྱབ་པ་སྤང་བ་དང་། སྐྱབ་སྐྱོགས་ནས་བདག་ལྷ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་ཁ་ཤང་བའི་
 སྤྱིང་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོའི་ཚོས་ཀྱི་སྐོ་བསྟན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་ཏོ། །དགོངས་
 གཞི་ནི། ལྷོ་ཕྱོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། སྤྱིང་བ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ལྷ་ངན་
 ལས་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྐོན་པ་མེད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོར་བསྟན་པར་
 གྲུས་ནས། ཞེས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྤང་བ་མེད་པའི་སྐྱོད་ལུལ་སྟོན་
 ཏེ། ཞེས་སྤྱིང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཡངས་མང་པོས་བསྟན་པའི་ཚིག་གི་དོན་ཏེ་
 བརྗོད་བྱ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྤྱིང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་
 ཏོ། །དེ་ལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྤང་བ་མེད་པའི་སྐྱོད་ལུལ། ཞེས་པ་ནི་མདོ་
 བརྒྱུས་འགྲེལ་བར། གནས་ནི་ལུལ་ལོ། །སྤང་བ་ནི་འཇུག་པའོ། །མེད་པ་ནི་སྤངས་པ་
 ལྷེ་འཇུག་པ་དང་གྲུལ་བའི་ཐབས་ཞེས་བྱའོ། །སྐྱོད་ལུལ་ནི་སྐྱོད་ལུལ་ཏེ་སྐྱོད་ལུལ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལུལ་འཇུག་པ་དང་གྲུལ་བའི་སྐྱོད་
 ལུལ་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བྱའོ། །ཚོས་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་ན་ངེ་ལྟར་ཚིག་གིས་བསྟན་
 ལྷམ་ན། ཐབས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དཔེ་བཤད་པར་མདོ་བརྒྱུས་འགྲེལ་བར་
 གསུངས་པས། ལྷོ་ཕྱོས་ཆེན་པོ། དཔེར་ན་རྩ་མཐའ་ནི་འཛིམ་པའི་རྩལ་གྱི་སྤྱང་ཕོ་
 གཅིག་ལས་ལག་པ་དང་བཟོ་དང་ལ་གཟུངས་དང་སྤྱད་བྱ་དང་ནན་ཏན་དང་ལྷན་པ་
 ལས་སྐྱོད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དོ། །ཞེས་དཔེ་བསྟན་པ་ནི་གོ་སྤྱོད། །དེ་ཉིད་དོན་
 དང་སྤྱིར་བཏེ། ལྷོ་ཕྱོས་ཆེན་པོ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་

ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་ལོག་པ་དེ་
 ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེས་པའི་སྣོད་པོ་བསྟན་པའམ་བདག་མེད་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་
 མཁས་བཞིན་དུ་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་རྣམས་ཀྱང་ས་རྣམས་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་
 སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐབས་དང་རྣམས་ཀྱང་ས་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱིས་
 སྟོན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྣོད་པོ་བསྟན་པ་དང་
 བདག་ཡོད་པར་སྣ་བམི་མཚུངས་པར་བསྟུན་པས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དེའི་སྤྱིར་སྟོན་གྱིས་
 ཚེན་སོ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྣོད་པོ་བསྟན་པ་ནི་སྤྱི་སྟོན་གསུངས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྣ་
 བ་བསྟན་པ་དང་མི་འདྲའོ། །སྟོན་པའི་ཚེན་སོ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྤྱི་སྟོན་གསུངས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྣ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱང་བའི་སྤྱིར་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་སྣོད་པོ་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྣོད་པོ་སྟོན་ཏེ།
 ཞེས་དང་། འདི་ལ་སྟོན་པའི་ཚེན་སོ། མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱུང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་སོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དག་པའི་བདག་ཏུ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བུ་ལྟར་བའི་བསམ་
 པ་ཅན་དག་རྣམས་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྷན་
 ཞིང་སྤྱིར་དུ་སྟོན་པའི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱུང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ། ཞེས་ཏེ། སྟོན་པའི་ཚེན་སོ། དེའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པའི་སྣོད་པོ་སྟོན་པར་མངོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྣོད་པོ་བསྟན་པ་སྤྱི་

སྟེགས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་མི་འབྲ་སྟེ་འདི་ལ་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །བདག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་
 རྣམས་ནི་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་ལུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།
 ལྷུང་དུ་འཁོང་རྒྱ་བར་གྱུར་ན་སྐྱུ་ལྟས་དེའི་དོན་དུ་སྦྱིང་པོ་སྟོན་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་
 འགྲེལ་དུ། ཡང་དག་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ། ཞེས་འབྲུང་ལ། ལང་ག་ཤེགས་
 འབྲུར་གཉིས་དང་། མདོ་བརྟུས་སུ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་པ་དང་མ་ཐུན་པར་
 མདོ་བརྟུས་འགྲེལ་བར་ཡང་འབྲུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སུ་སྟེགས་བདག་སྐྱེ་རྣམས་
 ཀྱིས་གང་ལ་བསམས་ནས་སྐྱེ་བའི་བདག་ནི་སྐྱེས་ཚོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཉིད་
 ཡིན་ལ། སྟོན་པས་སྦྱིང་པོ་བསྟན་པར་གང་ལ་བསམས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་
 དོན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་སྦྱིང་པོ་རྟག་བརྟན་གཉིས་ཆེས་མི་
 མ་ཐུན་པ་དང་། བདག་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་རྟག་པ་དང་བྱེད་པོ་མ་ཡིན་པ་སོགས་
 སུ་བསྟན་པ་ནི་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ངེ་བརྟན་དུ་
 གཏོང་བྱིང་ཡིན་ལ། སྟོན་པས་རྟག་བརྟན་སྦྱིང་པོ་གསུངས་པ་ནི་བདག་ལྟ་ལ་གོམས་
 པ་རྣམས་ལ་ངེ་ཞེག་སྐྱས་ཟེན་གྱི་དོན་དེ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ་སྤྱི་ནས་གང་ལ་
 བསམས་ནས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལ་ཁ་བྱང་བའི་བྱིང་ཡིན་པས་དེ་
 གཉིས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་མཚུངས་པ་འབྱེད་དགོས་པས་སྦྱིང་པོ་བསྟན་པ་སྐྱེ་ངེ་
 བཞེན་པར་འཛིན་ན་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་མཚུངས་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དངོས་
 ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་མཚུངས་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་དོ། །

དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་འདི་ནི་སུ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་

མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་མོས་ཆེན་པོ། དེ་བས་ན་ཕྱ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ནས་
 བར་བརྒྱུག་པའི་སྲིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྲིད་པོ་བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་
 འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཕྱ་སྟེགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བརྒྱུག་སྲིད་པོ་བསྟན་པའི་མདོའི་
 རོན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་
 བར་གསུངས་སོ། །ལང་གཤེགས་སུ་སྤར་སློབ་རྒྱུའི་དཔེ་དོན་སྤར་ནས་དོན་ལས་
 ཚིག་རྗེས་མི་འབྲང་བར་གསུངས་པའང་སྲིད་པོ་བསྟན་པའི་སྤྱི་མཐོག་ལ་གཞོན་བྱེད་
 དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས། རོན་པར་བ་སོགས་པོད་ཁ་ཅིག་ལང་གཤེགས་ཀྱི་གཞུང་
 འདིས་སྲིད་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་སྤྱི་རྗེ་བཞིན་པ་མིན་པར་མ་བསྐྱབས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དོ། །འོན་ཀྱང་ལང་གཤེགས་ཀྱིས་སྲིད་པོ་བསྟན་པ་སྤྱི་རྗེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་
 བཀའ་བ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ཐད་འདིའི་སྤྱི་མཐོག་ལ་རིགས་པའི་
 གཞོན་བྱེད་བསྟན་ནས་དེ་ཉིད་སྤྱི་རྗེ་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འཆད་པ་ནི་རྒྱ་གར་
 མཁས་པའི་མན་ངག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱ་ཡི། མདོ་འདི་དང་མདོ་གཞན་ཞེས་པའི་སྤྱི་
 མ་ལང་གཤེགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྲིད་པོ་བསྟན་པ་སྤྱི་རྗེ་བཞིན་པ་མིན་པར་མ་བསྟན་ཅེས་
 སྤྱི་མ་ན་རང་གི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཅམ་ལས་དགོས་པ་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ། །མདོ་
 བརྟུས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གདུལ་བའི་དབང་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 མཚམས་སྤྱར་ནས་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་བཀའ་སྟེན་མ་གཏོགས་
 པའི་མདོ་ཚན་རྣམས་མཐར་ཆགས་སུ་དྲངས་སོ། །དེ་ལ་མཚམས་སྤྱར་བྱི་དོན་ནི།
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྲིད་ཉིད་དུ་ཉོག་གས་ན་སྤྱི་བ་
 རྣམས་ལ་སྲིད་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་ཐབས་སུ་ཐེག་པའི་སློབ་ཚོགས་སྲིད་པའི་སློབ་སྤྱི་

ཚོས་ཟབ་མོ་འདི་སྟོན་ཅེས་པའི་དོན་དུ་མདོ་བརྟུས་འབྲེལ་བར་གསུངས་ལ། འདི་
ཞེས་ཉེ་ཆིག་སྟོས་པའི་དེའི་གོང་དུ་ཟབ་མོ་སྟོམ་པའི་ཐབས་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་
སྟོན་ལ་ཤེར་མདོ་སོགས་མང་དུ་བྲངས་ནས་ཚོས་བདག་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་
གསུངས་པ་རྣམས་ཉེ། གདུལ་བའི་དབང་གིས་ཞེས་པའི་སྤར་ལང་གཤེགས་ལས་
བཤད་པ་དང་གཞན་གཅིག་ཚུལ་གཞུང་ན་གསལ་ལོ། །

གཉིས་པའི། ལྷ་ཇི་བཞེན་པར་བཟུང་ན། ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་
རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྟོས་པ་བཅད་ཅམ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་སྟོས་
པ་བཅད་ཅམ་དང་། བདག་མེད་ལྟ་བུ་ཚོས་བདག་གི་སྟོས་པ་བཅད་ཅམ་ལ་དགོངས་
ནས་སྟོང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མིན་པར་སྐྱས་ཟིན་གྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་དོན་ལ་
གནས་པ་ཡིན་ན་སྟོང་པོ་རྟག་བརྟན་ཞེས་པའི་རྟག་པ་ཡང་དགག་བྱ་འཛིག་པ་བཅད་
ཅམ་གྱི་འཛིག་མེད་མིན་པས་དགག་བྱ་བཅད་པའི་དོས་ནས་འཛོག་མི་དགོས་པར་
སྟོ་སེར་བཞེན་དུ་སྐྱབ་པའི་དོ་བོར་འཆར་བའི་རྟག་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་
པོ་རྟག་པ་ཁས་སྐྱངས་པར་འགྱུར་ཉེ། ལུ་སྟེགས་གྱིས་བདག་རྟག་པར་སྐྱ་བའི་རྟག་
ལུགས་དང་རྟག་བརྟན་སྟོང་པོའི་རྟག་ལུགས་གཉིས་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་བརྟན་
སྟོང་པོ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཞི་གཞན་སྟེས་འདོད་པའི་རྟག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་
ཉེ་སྟོང་པོ་དེ་འབྲ་རང་སྟེ་འོག་མས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །སྟོང་པོ་བསྟན་པའི་མདོས་
སྟོང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་བདག་མེད་ལ་སྐྱག་པ་སྤང་བ་དང་བདག་སྐྱེ་ལ་ཞེན་
པ་རྣམས་ཁ་བྱང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ཉེ། རྟག་པའི་དོན་འཛིག་པ་བཅད་ཅམ་
མིན་པར་མཚན་དཔེ་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡོངས་གཙོ་དུ་བྱུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་ཕྱིན་

ཆད་ཉུག་པའི་དོན་འདི་གཤམ་བཟང་ཅམ་དུ་སྟོན་མི་རུང་བར་མ་ཟང་བདག་གཉིས་
 བཟང་ཅམ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་བདག་མེད་གཉིས་གང་
 ཡང་རེ་ཞིག་བཤད་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་སྲིད། དེའི་སྲིད་བྱང་དོན་ལ་ཚུལ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རགས་པ་
 བཤད་པའི་སྟོན་རུང་གི་རང་སྤེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཁ་བྱང་སྲིད་གསུངས་པའི་བྱང་དོན་
 གྱི་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་མི་གཞོན་གྱི་སྟོན་ལོན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་། བདག་མེད་གཉིས་སྟོན་
 པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་གཞན་སྤེ་བདག་སྐྱེ་དངོས་དང་དེའི་ལྷ་བ་ལ་གོམས་པས་རེ་
 ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་བ་ཡང་རྫོགས་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་
 གཞན་སྤེའི་རིགས་ཅན་ཁ་བྱང་སྲིད་གསུངས་པའི་བྱང་དོན་གྱི་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་ལ་
 གཞོན་གྱི་སྟོན་སྐྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་དེས་ཀུན་གཞི་སྟོན་པ་བྱང་དོན་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་གཉིས། དགོངས་
 གཞི་གཅིག་པས་བྱང་དོན་དུ་འགྲུབ་ཚུལ། དགོངས་དོན་གཅིག་ཀྱང་གདུལ་བྱ་མི་
 གཅིག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཉུག་པ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དུ་མར་
 གསུངས་སོ། །ཡམན་གྱིས་བྱང་དོན་དུ་འགྲུབ་ཚུལ་དངོས་དང་། དེ་མན་གྱིས་དེ་ལ་
 དོགས་པ་སྐྱོང་ངོ། །ལང་གཤམ་གསུངས་ལས་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
 པར་གསུངས་པས་དགོངས་འགྲུབ་ལས་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྐྱ་རི་
 བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་སྟེ། སྤྱིང་པོ་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་གང་ལ་དགོངས་ནས་
 གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིའི་དོན་གཉིས་གཅིག་པར་རྒྱན་སྐྱབ་བཞོན་པ་དང་ལང་
 གཤམ་གསུངས་ལས་གསུངས་པའི་སྲིད། ལྷན་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མཛོད་གཉིས་དགོངས་གཞི་

གཅིག་ལ་དགོངས་ནས་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་མི་མ་སྐྱུན་པ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་
 པས་གཅིག་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་ཅིག་ལོས་ཀྱང་བྱང་དོན་དུ་འགྲུབ་པའི་
 གྱིད། མ་ཁྲབ་མཚམས་ཀྱི་ཉལས་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་སྐྱབ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་
 གཞི་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་
 ཞེས་སོགས་གཞུང་དུ་བྱངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་གྱིད། དང་པོའི་དོན་ནི། ལུན་སེལ་དུ།
 ས་ལམ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞིའི་སྟོང་གི་བག་ཆགས་སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ།
 བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དོན་དམ་པའི་དགེ་བའང་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དང་།
 བསྟན་སྟོན་པར་མཚན་དུ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ས་བོན་ནམ་རྣམ་ཤེས་
 བདུན་གྱི་ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་པ་ཀུན་གཞི་སྟོན་པ་སྟེ་དེ་འདྲའི་མདོ་དང་། བདེ་
 གཤེགས་སྟོང་པོ་མཚན་དཔེ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པས་དགེ་བའང་སྟོན་པའི་མེད་དེ།
 གང་ལ་དགོངས་ནས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དེ་ལ་
 དགོངས་ནས་དེ་སྣང་གྱི་དེ་འདྲའི་རྣམ་ཤེས་སམ་ཀུན་གཞིའི་སྐྱེས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད་། ཅེས་པ་དང་། ཟབ་གསལ་སྟོན་མེད། ས་ཆེན་
 པོ་འདི་རྣམས་ནི་སྟོན་བཅུད་སྣ་ཚོགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས་དང་གཞི་སྟེ། ཉལ་དངོས་ཀྱི་
 བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ནི་
 དགེ་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དགེ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་དེའང་གོང་གི་དཔེ་དེ་
 བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་སྟེ། ཉལ་དངོས་ཀྱི་སྟོང་པོ་གང་ལ་དགོངས་ནས་
 གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 རྐྱེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད་ལ། སྟོང་པོ་གང་ལ་དགོངས་པའི་

གཞིའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞིར་བསྐྱབས་པ་སྣོ་གྲོས་ཞན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས། ཞེས་བཀའ་རྒྱུ། །

གཉིས་པའི་དོན་ནི། བདེ་གཤེགས་སྣོང་པོ་དང་ཀུན་གཞི་ཞེས་རྣམ་གྲངས་སུ་
བཤད་པ་རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་དེ། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཞེས་དང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྣོང་ལུལ། ཞེས་
སོགས་མང་དུ་འབྲུང་ངོ་། །དེ་ཡང་མདོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུ་ཟེན་གྱི་དོན་ཀུན་གཞི་དང་
སྣོང་པོ་རྟག་བརྟན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་དག་གི་སྐྱུ་
ཟེན་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་རྟག་པ་དང་སྐྱ་མ་མི་རྟག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
དགོངས་པའི་དོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ལ་དགོངས་ནས་སྣོང་པོ་བསྟན་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྣོང་པོ་
བསྟན་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀུན་གཞི་སྟོན་
པ་ཡང་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲུབ་པོ། །ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་བས་ཇི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ནི། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་
པ་གཞུང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་ཏེ། དོན་ནི། སྣོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་
བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་
ལུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་དགོངས་གཞིའི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཀུན་གཞི་

དང་སྣོད་པོ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞིའི་དོན་གཅིག་ཀྱང་གདུལ་བྱ་མི་གཅིག་
 ལྟེ་ཀུན་གཞི་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་
 མོང་བ་དང་གཉིས་སྣོད་གི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་ལ། གང་ཟག་
 དང་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་མི་རུས་པའི་སེམས་ཅམ་པ་སོགས་ཡིན་པ་གང་
 ཞིག་། སྣོད་པོ་བསྟན་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་
 ཀ་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བའི་གཞན་སྟེ་དང་དེའི་རིགས་ཅན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 རྩལ་སྟེ། ཀུན་གཞི་འདོག་པ་ན་ཕྱི་དོན་གྱིས་སྣོད་པ་དེས་ཅན་དུ་སྟོན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། དེ་སྟོན་ནམ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་སང་
 བ་ལས་བྱུང་བར་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འཇུག་པར། ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་རྣམ་སྲུ་ཡོད་ལ། ཡུང་པོ་འདི་དག་ཅམ་བདེན་པར་
 ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་ནི་ཆེས་ཟབ་པའི་དོན་དེ་ཞིག་རྟོགས་མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་
 གསུངས་པ་ལས་སྒྲ་རི་བཞིན་པ་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་
 སྟེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། ལྷོ་ལྷོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་སྟོན་ཉེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་
 བའི་མདོ་ལང་ག་ཤེགས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཞེས་
 སོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་འཇུག་འགྲེལ་དུ་སྒྲར་ལྟར་སྣོད་པོ་བསྟན་པ་ཀྱང་དོན་དུ་སྟོན་
 པའི་ལང་ག་ཤེགས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ཀྱངས་པའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ། ལྷོ་ལྷོས་ཆེན་པོ།

སྣོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཁྲུང་མེད་
བར་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་
ཏུ་རྒྱུད་པའི་དོན་ཏེ། སྣོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་རྣམས་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་
གཞུང་ཁྲུངས་མ་དང་བསྟུན་ས་མ་རྟེན་པའང་བཏགས་པར་བྱ་ལ། ལྷག་མ་གོ་སློལོ། །

གཉིས་པ་ལུགས་འདིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་འཛོགས་པ་ལ་
གཉིས། དངོས་དང་། དོགས་པ་བསལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་
དང་། བར་བ་དང་། ཐ་མའི་བྲང་ངེས་བཤུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ལུགས་འདིས།
ཞེས་སོགས་བྱུང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་བྲང་ངེས་གཉིས་ཡོད་དེ། དེར་གང་ཟག་དང་
ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
དེར་གང་ཟག་གི་བདག་རགས་པ་བཀག་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་མོ་མ་
བཤུགས་ཅིང་སྤང་སོགས་ཚོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་
བྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རྟགས་རིམ་བཞིན་གྲུབ་སྟེ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་
དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། དགོངས་
དགོས་གཞོན་གསུམ་ཚང་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དགོངས་གཞི་ནི་ཐ་སྟོན་ཏུ་
ཡོད་པ་ཙམ་དང་། དགོས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བ་བསྟན་ན་ཚད་ལྡན་སྤྱི་བས་དེ་
བརྗོད་པ་དང་། རགས་པའི་བདག་མེད་བསྟན་པས་རྒྱུད་སྤྱུངས་ཏེ་སྤྱི་བའི་བདག་
མེད་ལ་གཞུག་པའི་ཚེད་དང་། གཞོན་བྱེད་ནི་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་འཁོར་ལོ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་

གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ཅིང་མ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་
 ཚོས་ཅན། དེས་དོན་གྱི་མདོ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱ་
 གེད་མི་རུང་ཞིང་རྟེན་འབྲུང་ཁས་སྲང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཚོས་རྣམས་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་
 རྟོགས་ཀྱིས་གྱི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་གསུངས་པའི་མདོ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེར་སྟོང་རྒྱས་བཤམ་སོགས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་མ་སྟོན་
 དངོས་སུ་སྐྱར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་བར་
 གསུངས་པ་རྒྱས་བཤམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལང་སྟོར་དགོས་པས་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་
 དོན་གྱིས་སྐྱར་ཟེན་ལ། མདོ་དེ་དང་དེར་དགག་བྱའི་མ་སྟོན་སྐྱར་བ་གཏན་མེད་ཀྱང་
 དུམ་འབྲུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ན་དངོས་སུ་སྐྱར་བ་ཡོད་ན་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་དེ་དང་
 རིགས་འདྲ་བའི་མདོ་གཞན་མ་སྐྱར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་དགོས་པས་གཞན་ལ་དོན་
 གྱིས་སྐྱར་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་གཞུང་ན་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེས་ན་འཁོར་
 ལོ་མ་མར་དགོས་པ་གཏུག་བྱ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་
 བ་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འདོགས་མི་རུས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་བ་ལྟར་རང་མཚན་
 གྱིས་མེད་པར་བསྟན་ན་ཆད་ལྟ་སྟེ་བས་དེ་བཞོག་པ་དང་། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་
 དགས་པ་བསྟན་ནས་རྒྱད་སྐྱེས་ཏེ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་སྤོ་ལོ་གཞུག་པའི་ཆེད་
 དུ། དགོངས་གཞི་ཀུན་བཏགས་དང་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་རྣམས་འབྱོར་སྟོན་པ་
 བས་འདོད་པ་ལྟར་ཏེ་དེའི་བསམ་པོའི་མིང་བརྟམ་བཞག་མ་བཞག་གི་ཁྱད་ཡོད་པ་

ལ་དགོངས་ནས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཀུན་
བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་སོ། །སྤྱི་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་གྱི་ཉེ་
གང་ཟག་དང་ཚོས་རང་མཚན་གྱིས་མ་བྱུང་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་གྱི་ཉེ་མེད་ལ།
རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་པ་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་རླུང་བར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
རྣམས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཞེས་སོགས་གོ་སྤོམ། །

གཉིས་པ་དོགས་པ་བསལ་བ་ལ་གཉིས། འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་གཟུངས་
རྒྱལ་གྱི་མདོའི་རིམ་པ་གསུམ་དོན་མི་གཅིག་པར་བསྟན་པ་དང་། གསུང་བ་པོ་ལ་
ནང་འགལ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་དབང་རྣམས་ཅེས་སོགས་
བྱུང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞོར་བྱ་མཁན་
གྱིས་ཞོར་བྱའི་རིགས་ལས་སྤྱད་བ་མ་བྱས་པའི་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་གྲངས་ནས།
བྱལ་ཉོག་གི་རྩ་ཚོན་པོས་བཟུས་ཏེ། སྐྱེས་པའི་ལ་བས་ཀྱི་དོར་བྱས་ཀྱང་དེ་ཅུ་
གྱིས་བཙོན་འགྲུས་རྒྱུན་མི་གཙོད་ཀྱི། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དུས་རྩ་ཚོན་པོ་དང་བཅས་
པས་བཟུས་ཏེ། ལིང་དང་སྐྱམ་བྱས་ཀྱི་དོར་བྱ་བས་ཀྱི་དོར་བྱེད་དོ། །དེ་ཅུ་གྱིས་
ཀྱང་བཙོན་འགྲུས་རྒྱུན་མི་གཙོད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྐྱེས་ཆེན་པོའི་ཁྲ་བས་བཟུས་
ཏེ། རས་སྐྱ་མོས་ཀྱི་དོར་བྱས་པས་ཀྱི་དོར་བྱེད་དོ། །ཀྱི་དོར་བྱས་ཏེ་ཞོར་བྱ་མཚེང་
བྱའི་རིགས་དང་བྲལ་ནས་བྱི་རྩུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རིག་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་
བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་སྤྱུག་པ། ཡིད་འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་གཏུམ་གྱིས་
འཁོར་བ་ལ་མདོན་པར་དཀའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད་

དོ། །འཕགས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱན་མི་གཙོད་གྱི། དེའི་འོག་ཏུ་སྤོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤོན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཏམ་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱན་མི་གཙོད་གྱི། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱིར་མི་སྣོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་དོ། །སེམས་ཅན་རྒྱད་དང་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་མཉམ་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱད་པས། སྤྱིན་གནས་སྐྱེ་བའི་བ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ལོར་བུ་སྤྱོད་མཁན་གྱིས་ལོར་བུ་བུལ་ཏོག་གི་ཚུ་ཚོར་པོས་བཀུས་ནས་སྤྱིའི་ལ་བས་སྤྱི་བ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བས་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་འཇོག་པར་བྱེད། དེའི་འོག་ཏུ་བུལ་ཏོག་གི་ཚུ་དང་བཅས་པའི་དདུལ་ཚུ་ཚོར་པོས་བཀུས་ནས་ཤིང་དང་སྣམ་བུས་སྤྱི་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཐར་སྣོ་གསུམ་གྱི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཏམ་གྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྤོན་ཚེན་ལོའི་ཁྱེ་བས་བཀུས་ཏེ་རས་སྤོ་མོས་སྤྱི་བ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་མི་སྣོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་དང་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བརྩོད་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་སོ། །མདོ་བརྒྱུས་འགྲེལ་བར། ལོར་བུ་སྤྱོད་མཁན་ཞི་སངས་རྒྱས་དང་། ལོར་བུ་མ་སྤྱུངས་པ་ནི་ཆགས་སོགས་གྱིས་དགྱིས་པའི་ཁམས་དང་། བུལ་ཏོག་གི་ཚུ་ནི་ཉག་སོགས་བཞི་སྟོམ་པ་དང་། སྤྱིའི་ལ་བ་ནི་དེས་

ལྷན་ཅི་ལོག་བཞི་སྐྱོད་དུ་སྐྱོད་བ་དང་། དུལ་ཚུ་ལི་རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་སྐོ་མ་བ་དང་།
 དེ་བུལ་ཉོག་གི་ཚུ་དང་བཅས་བ་ལི་ཐབས་དང་འགྲེལ་བ་དང་། ཤིང་དང་སྐྱམ་བུས་ཕྱི་
 བ་ལི་མཚན་འཛིན་སྐྱོད་བ་དང་། སྐྱེ་ཆེན་པོ་ལི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་འཁོར་ལོའི་དོན་
 སྐོ་མ་བ་དང་། རས་པ་མོ་འམ་སྲབ་མོ་ལི་ཤེས་སྤྱི་བ་སྲབ་མོ་སྐྱོད་པའི་དཔེར་གསུངས་
 ཤིང་། འཕགས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལི། འགྲེལ་བ་དེ་ལས། འཕགས་པ་
 ཚོས་འདུལ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་
 ལ། ཚུད་སྒྲ་དར་ལྷིག་ལས། འཁོར་བའི་གཉེན་པོ་འཕགས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་གང་
 ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྲ་མོ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་དང་མ་ཚུད་པ་ཀུན་གྱིས་སྐྱེན་མོང་
 དུ་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱ་བའི་ལམ་བསྐྱབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པ་ལ་འཇུག་བར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 གཏམ་གྱི་ཚུ་ལ་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ལི། མདོ་བརྒྱུས་འགྲེལ་བ་ལས། སྐྱོད་པ་ཉིད་ཤེས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་རྟོགས་པར་འགྲུང་འོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་གཏམ་གྱི་ཚུ་ལ་ལི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཔེན་
 པའོ། །ཞེས་དང་། དར་ལྷིག་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུ་ལ་དེའི་གནས་ལུགས་
 དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་
 འཁོར་ལོའི་གཏམ་ལི། མདོ་བརྒྱུས་འགྲེལ་བ་ལས། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་འཁོར་ལོའི་
 གཏམ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱུད་དུ་འགྲེལ་བ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོ་བརྒྱུས་
 མཚན་དུ་བྱམས་སྟེང་རྗེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བཤད་དེ། སྐྱོད་སྐྱེན་ལས།
 ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་ཞེས་པ་ལི་མཐར་སྐྱབ་ཐེག་པ་གཅིག་

ཏུ་སྟོན་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོད་བཤའ་ནི་གཞུང་ལས། ཕྱིར་མི་
 ལྷོག་པ་ནི་དེར་ཞུགས་ནས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་ནི། མདོ་བརྟུས་
 འགྲེལ་བ་ལས། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ལ་སོགས་པའི་
 འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། མཚན་དུ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་འཁོར་ལོའི་
 གཏམ་ཐབས་དང་འདི་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དར་ལྗིང་གསལ། རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པས་བེད་པའི་ལས་བྱ་བུའི་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་
 སྟོང་བ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་མཐུན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡུལ་ནི། མདོ་བརྟུས་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ནི་
 འཁོར་བ་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་དང་། མཚན་དུ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ལ་
 བཤའ་ཡང་། གཞུང་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་ལ་བཙུང་ནས། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །རྒྱུད་དང་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་ལ་མདོ་བརྟུས་
 འགྲེལ་བར། རང་བཞིན་ནི་ཁམས་དང་། ལྷ་ཚོགས་པ་ནི་བ་དུ་རའི་མདོ་ལས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བཤའ་ལ། མཚན་དུ་རྒྱུད་རིགས་དང་རང་བཞིན་དབང་པོ་ལ་བྱས་
 སོ། །མདོ་བརྟུས་འགྲེལ་བར། མཉམ་དུ་ཞུགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡང་མཐར་རིམ་
 གྱིས་སོང་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དང་། སྤྱིན་གནས་སྐྱབ་
 མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་བྱས་པ་དང་། མཚན་དུ་མཉམ་དུ་ཞུགས་པ་ནི་ལམ་གྱི་

ཐེག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་
 ལ་སྐྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རིམ་བཤགས་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་
 རིམ་བཤགས་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་གང་ཟག་གཅིག་ཐེག་དམན་ནས་ཐེག་
 ཚེན་དུ་སྲིད་དེ་སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བའི་བུ་ལྷན་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་
 བུ་གཉིད་ལ་གྱུ་རྒྱུད་ཐ་དང་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མདོ་བཟུང་སུ་གཟུངས་
 རྒྱལ་གྱི་མདོ་འདི་ཐེག་དམན་རྣམས་ཀྱང་མཐར་ཐེག་ཚེན་དུ་ཞུགས་ནས་འཚང་རྒྱ་
 བ་མཐར་སྐྱབ་ཐེག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས།
 ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པར་ནི་མདོ་དུ་མ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 བས་མདོ་མང་དུ་བྲངས་པའི་གསུངས་ལྟར་ཉིད་བྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིམ་
 བཤགས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཐེག་དམན་དུ་འབྲིང་བ་ཡིན་ཞིང་དང་པོའི་སྐབས་རྒྱུད་སྐྱོང་བྱེད་གྱི་
 ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེའི་བདག་མེད་ནི། བརྒྱ་བ་ལས། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་
 པོར་བརྒྱུག་ །བར་དུ་བདག་ནི་བརྒྱུག་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྷ་ཞིག་ཀུན་སྟོན་པ། །གང་
 གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལྷ་བའི་རྒྱུད་སྐྱོང་བྱེད་དུ་མི་ཉག་
 སོགས་བཞི་བཤད་པའི་བདག་མེད་དང་འདྲ་སྟེ། རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་པའོ། །བདག་གི་བ་རྣམས་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་པའི་
 དོན་སྤངས་སོགས་བདག་གི་བ་རྣམས་རང་གི་དབང་གྱུར་བྱེད་པའི་བདག་གིས་སྟོང་
 བཤམ། ཡང་ན་སྤངས་སོགས་བདག་གི་བ་རྣམས་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྣམ་ཡིད་གྱི་བདག་
 གིས་དབང་བརྒྱུར་བྱུར་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྤངས་སོགས་བདག་གི་བ་ལ་དབང་རྒྱུར་བ་
 པོ་བདག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྣམ་ཡིད་གྱིས་སྟོང་བ་ཞེས་བཤད་དགོས་པར་ཤིང་།

བཟའ་བརྟེན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མི། གཤམ་ཉེ་རྣམ་རིག་པས། ཞེས་སོགས་བྱུང། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་
 གསུང་བ་སོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་རིག་པས་མདོའི་དོན་བཟུལ་བ་དེ་
 མདོ་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག། །དེ་ལྟར་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་དབྱེ་མ་བས་བཟུལ་བ་
 ཡང་མདོ་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་སྲིད། ཡང་དབྱེ་མ་བས་མདོ་དོན་བཟུལ་པར་ཐལ།
 རྣམ་རིག་པས་མདོ་དོན་བཟུལ་བ་དེ་མདོ་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག། །དེ་དབྱེ་མ་བས་
 བཟུལ་པའི་སྲིད་སྣམ་ན། འོན་ཀྱང་ལ་ལྟོས་ཉེ་སློག་གཅོད་ལ་གནང་བ་མེད་པ་དེ་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་སྡེ་སྡོད་ལ་
 སློག་གཅོད་ལ་གནང་བཟུལ་གི་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། ཐེག་དམན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་
 རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ཉེ་སློག་གཅོད་གནང་བ་མེད་པ་དང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་རྒྱུན་ལ་
 ལྟོས་ཉེ་གནང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡིན་ན་མདོ་གསུང་བ་སོ་ལ་ནང་འགལ་
 ཡོད་པར་ཐལ། དགོས་པ་འགལ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་སློག་གཅོད་ལ་གནང་བ་ཡོད་པ་
 ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ཉེ་དེ་གནང་བ་མེད་པ་
 ཐེག་དམན་ཀྱི་མདོ་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད། རྩལ་བ་འགྲིགས། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་
 མི་འགལ་ཉེ། གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་ལ་ལྟོས་ཉེ་སློག་གཅོད་ལ་ནམ་ཡང་གནང་བ་
 མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བྱུང་པར་འགལ་ཞིག་ལ་ལྟོས་ཉེ་གནང་བ་ཡོད་པ་གསུངས་པ་
 བོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་དབྱེ་སེམས་གཉིས་ཀས་བཟུལ་བ་
 མདོ་དོན་ཡིན་ཡང་མདོ་གསུང་བ་སོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་མི་དགོས་ཉེ། ཐེག་ཆེན་
 རིགས་ཅན་རེ་ཞིག་ཟབ་དོན་རྗོགས་པར་བཞད་པའི་སྡོད་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱའི་

སྐྱོ་ལ་སྐྱོ་ས་ཉེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་ལ། ཟབ་དོན་རྫོགས་པར་གོ་བའི་སྐྱོད་
 རུང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱོ་ས་ཉེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་མི་འགལ་བའི་སྱིད་པ་
 དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། །ཞེས་པའི་མདོའི་སྐྱུས་ཟིན་བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཡང་སྐྱུ་
 བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དོན་སྲིད་སྲེད་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཡིན་པ་སྟེ་གཞན་དབང་
 ཡོངས་གྲུབ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་འདི་གཉིས་ལ་
 རྒྱད་པར་དེ་སྟེ་གྲུབ་མེད་དེ། གསུང་བ་པོས་གཉིས་པོ་འདི་རང་རང་གི་གདུལ་བྱ་
 ལ་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དེ་ཉིད་འཛིན་ཏུ་གཞུག་པར་བཞེད་པའི་སྱིད་པོ། །དེས་ན་
 མདོ་འདི་དག་གི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་སྐྱུ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་
 ལ་གཞོན་པ་བསྟན་ནས་དེས་དོན་མིན་པར་སྐྱུ་བ་པོ་འདོད་དེ། གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལ་
 བརྗོད་བྱ་ཞིག་བསྟན་དགོས་ལ་སྐྱུས་ཟིན་ལས་གཞན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡང་བསྟན་ཏུ་
 མེད་པའི་སྱིད་པ་དེས་ན་གསུང་ར་བ། ཅེས་སོགས་གོ་སྤོང་། གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་
 དོན་དང་གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་གཉིས་ལ་སྐྱུ་བཞི་བཅའི་ལོ། །

སྐྱོ་ན། རྒྱུད་ཐང་དར་རྟེན་དང་། རྐྱོད་འཇུག་དར་རྟེན་ལ་བཞེན་ནས་ཇེ་བཅུན་
 པའི་པར་སྱིན་སྱི་ཐལ་དང་། བསོད་གྲགས་པར་སྱིན་སྱི་དོན་ཏུ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་
 མདོར་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་བའི་པའི་རིམ་པ་གསུམ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་
 སྟན་བྱེད་པ་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ཏུ་དེ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟན་མི་ཐོབ་པར་
 གསུངས་ཉེ། རྐྱོད་ཐུན་ཏུ་ཡང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གདུལ་བྱ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་འི་
 མ་སྤོང་དགས་གསུམ་སྐྱོད་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །སྐྱོ་སྐྱོར་པར་སྱིན་སྱི་
 དོན་ཏུ། འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་མདོ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་དང་། དགོངས་

འགྲེལ་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཕོ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པས་དང་ཕོ་
 གཉིས་འགལ་བ་དང་། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ནི་མདོ་བར་བ་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བ་དང་། ཐལ་འགྲུར་བ་ལྟར་ན་འདི་ནས་བཤའ་པའི་
 རིམ་བ་གསུམ་པའི་མདོ་ཡིན་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤའ་
 པའི་དེ་ཡིན་ན་བར་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པས་ཐམ་གཉིས་འགལ་བར་གསུངས་
 ཤིང་། ལྷོ་མང་ཡིག་ཆར། མདོ་ཡིན་ན་གཟུངས་རྒྱལ་ལས་བཤའ་པའི་རིམ་བ་
 གསུམ་གང་རུང་གི་མདོར་འདུ་བས་བྱུང་བར་བཤའ་དོ། །ཨ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་
 ཚོས་འཁོར་དོགས་གཅོད་དུ། གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས།
 དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དགོས་པ་དང་། དེ་ལས་བཤའ་
 པའི་རིམ་བ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྒྱང་བ་བཞག་སྟེ། ཡང་ན་
 དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་རིམ་བ་
 གསུམ་གང་ཁས་སྲོང་བར་བཤའ་དོ། །སློབ་སྒྲིང་མར་སྤྱིན་ལུང་མཚན་ལས། གཟུངས་
 རྒྱལ་གྱིས་ལྷུས་པའི་མདོ་ནས་བཤའ་པའི་རིམ་བ་དང་པོའི་མདོ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས། ཞེས་པ་དང་། དུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་རིམ་བ་གཉིས་
 པའི་མདོ་ཡིན་གསུངས་པ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ལེགས་བཤའ་སྣོང་པོ་ལས། རིམ་བ་
 དང་ཕོ་གཉིས་ཀ་ཐེག་དམན་དུ་འབྲིང་བ་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྐྱོང་དར་ལྷིག་
 ལས་ཀྱང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རིམ་བ་དང་ཕོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱང་ལྷུབ་
 ཐོབ་པའི་བར་དུ་བྲིད་ནས། དེ་ནས་རིམ་བ་གསུམ་པས་ཐེག་བ་ཆེན་པོར་འབྲིད་པར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་རིམ་བ་དང་ཕོ་གཉིས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དང་རིམ་བ་གསུམ་

འགལ་བས་མདོ་ཐམས་ཅད་གཟུངས་རྒྱལ་ནས་བཤད་པའི་མདོ་རིམ་བཞག་སྐྱུལ་པོ་
གང་ཅུང་དུ་མ་འདུས་ཏེ། དེའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་པ་སྡོམ་དུ་སོང་
ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ལ་ཆེད་
དུ་བསྟན་པའི་མདོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་དེ་འདྲ་མི་ཡོང་བའི་སྲིར་སྟུང་
མོ། རྩོགས་སྐྱུས་དམན་ལམ་སྡོམ་དུ་སོང་ནས་དེའི་རྗེས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་
བྱང་ཚུབ་ཡོངས་འགྲུབ་བ་ལའང་ཡོད་པས་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོས་མཐར་ཐུག་
ཐེག་གཅིག་འགྲུབ་ལུགས་ལའང་དབྱེད་པ་ཞིབ་མོ་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དང་བྱམས་ཞུས་གྱི་ལེའུ་གཉིས་མི་མཚུངས་བར་བསྟན་པ་ལ་
གསུམ། ཚོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ལན་བསྟན་པ་དང་། ཚོད་ལན་དེ་དག་གི་བྱུབ་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། དགོངས་འགྲེལ་དང་ཉི་མའི་བྱམས་ཞུས་གྱི་ལེའུ་གཉིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་
འཆད་ཚུལ་མ་སྟན་ནམ་མི་མ་སྟན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་ཚོས་ཅན།
ཁྱོད་སྐྱ་རི་བཞེན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་འཆད་ཚུལ་དགོངས་འགྲེལ་དང་མ་སྟན་པའི་སྲིར། དེར་ཐལ། ཉི་མའི་ལེའུ་
དོན་གཉིས་པ་བྱམས་ཞུས་གྱིས་དེ་འཆད་ཚུལ་དགོངས་འགྲེལ་དང་མ་སྟན་པའི་སྲིར་
ཞེས་པ་ནི་ཚོད་པ་དང་པོ་འོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་མ་སྟན་པར་ཐལ། ཉི་མའི་
བྱམས་ཞུས་ལས་ཀུན་བཏགས་རྣམས་སུ་མེད་ཅིང་། གཞན་དབང་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་
དང་། ཡོངས་བྱུབ་དོན་དམ་པས་རབ་ཏུ་སྲེ་བར་གསུངས་པའི་སྲིར། རྩབ་སྟེ། འདིའི་
རྣམས་སུ་ཡོད་མེད་ནི་བདེན་བར་བྱུབ་མ་བྱུབ་ལ་བྱེད་པའི་སྲིར་ཞེས་པ་ནི་ཚོད་པ་

གཉིས་པའོ། །གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་མ་སྟེན་པར་ཐལ། ཉི་མེ་བྱམས་ལྷུ་ལས་
 གཞུགས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བར་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་དུ་སྦྱུབ་པ་ན། མིང་
 གི་སྤོ་ལོ་སྤོ་མེད་མེད། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན་པ་སྟེན་གྱི་རིགས་པ་གསུམ་
 གྱིས་བསྐྱབས་པའི་མིང་ཞེས་པ་མི་ཚོད་པ་གསུམ་པའོ། །འདི་ལ་གོད་འཛོམས་སྟེ།
 བྱམས་པ་དེ་ཇི་སྟེན་དུ་སེམས། འདི་སྟེན་གྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་
 དེ་དང་དེ་ལ་གཞུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དེ་ལ་མ་བརྟེན། མ་གཞན། གནས་མ་བཅས་
 པར། ཞེས་སོགས་དང་། བྱམས་པ་དེ་ཇི་སྟེན་དུ་སེམས། མིང་དང་བརྟེན་པ་སྟེན་
 དང་བཏགས་པ་རྣམས་པ་སྦྱ་ཚོགས་གྱིས་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ཉེ་
 བར་འདོགས་པའམ། ཐ་སྟེན་དམ། འདོགས་པའམ། མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནམ།
 ཞེས་སོགས་དང་། བྱམས་པ་དེ་ཇི་སྟེན་དུ་སེམས། འདི་ལ་འགའ་ཞིག་འདུ་བྱེད་གྱི་
 མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུ་བྱེད་གྱི་མཚན་མའི་དངོས་
 པོར་མིང་འདོགས་སམ། ཞེས་སོགས་རིགས་པ་གསུམ་སྟེན་གྱི་སྦྱར་གྱིང་དེ་ལེ་
 མང་དུ་ཇི་བཞེན་མེད་པར་མ་ཟད། ལེ་བརྒྱུད་མར་ཐད་དེ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཆད་
 ལྷག་བྱུང་མིན་བརྟག་ཅིང་འོག་ཏུ་ཚོད་པ་གསུམ་པའི་ལན་གྱི་སྐབས་སྦྱར་བ་ཡང་
 མདོའི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འོས་མེད་དུ་སྦྱར་བ་ལས། ལྷ་མཚན་གཞན་མེད་པས་
 དཔྱད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚོད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མའི་ལན་བསྟན་པ། ཚོད་པ་བར་
 པའི་ལན་གྱི་བྲག་ཏུ་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཚོད་པ་དང་པོའི་ལན། ཚོད་པ་
 གསུམ་པའི་ལན། ཚོད་པ་དང་པོའི་ལན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཞག་པར་

བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་བྱུང། དེ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའོ། །ཡན་གྱིས་ལེའུ་དེ་ལས་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང། མི་རིགས་པ་སྤྱོད་པའོ། །ཡན་གྱིས་དེ་
 རྣམ་རིག་པས་བཟུམ་བ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་དང། དེ་མན་གྱིས་དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་
 དང་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་བསྟན་པ་གསུམ་མོ། །དེ་
 ལ་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། ལེའུ་དེ་ལས་རྣམ་བཟླགས་ཀྱི་གཟུགས་རྗེས་ཡོད་ཏུ་
 གསུངས་པ་རྣམ་བཟླགས་སམ་གཞན་དབང་གི་གཟུགས་བདེན་བྱུང་ཏུ་སྟོན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉི་ཁྲི་ལས་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་མ་ཚོས་སྤྱོད་ལས་དང་བཅས་སྟོན་བན་འཕྲིན་
 ལས་ཉེར་བདུན་ཀྱི་ཉེར་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་འགོད་པའི་མདོ་ལས།
 བཙུན་ལྟར་འདས་གལ་ཉེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་མཚེས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་
 ལགས་ན། བཙུན་ལྟར་འདས་དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་པའི་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་
 སྟོན་པར་འཚོལ་བས་གཟུགས་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བཤྱི། རས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཚོས་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བཤྱི། ཞེས་བྱམས་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྟོན་པ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་སྟོན་འདོད་པས་འགྲེལ་རྟེན་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་ཅེས་སྟོན་
 པར་བྱིས་པའི་ལན་དུ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོན་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ་སྟོན་པར་འདོད་
 པས་གཟུགས་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཚོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དེ་

ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་བསྐྱབ་པར་གསུངས་ལ། མིང་ཅམ་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་ལགས་པའི་སྲིད། དེ་ལ་སྐྱར་ཡང་བཞག་ལན་གྱི་སྐོ་ནས་
 གཏན་ལ་སབ་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གང་གི་ཆེ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདི་ནི་མིང་རོ་
 ཞེས་དངོས་པོ་དང་བཅས་པར་དམིགས། ཉམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བགྱི་བ་
 གང་ལགས་པ་འདི་ཡང་མིང་ཅམ་ཁོ་ན་ཞེས་བགྱི་བར་མི་རུང་ལགས་སོ། ཞེས་
 བུམས་པས་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིང་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་
 གཟུགས་སོགས་དང་བཅས་པར་ཡོད་ན་དེ་དག་མིང་ཅམ་ཏུ་མི་རུང་བས་གཟུགས་
 སོགས་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་ངེ་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་མེད་ན་མིང་དེ་ཡང་
 མིང་ཅམ་ཞེས་མི་རུང་རོ་ཞེས་ངེས་ཏེ། ཅམ་སྐྱས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་གཙོ་ད་
 པས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་ཅམ་སྐྱས་གཙོ་ད་རྒྱ་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་མིང་འཇུག་
 པའི་གཞི་མེད་པས་དོན་གྱི་དངོས་པོའི་ཡ་གྲུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་མིང་ཁོ་རང་ཡང་མེད་
 པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ། གཟུགས་ཞེས་བགྱི་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འདུ་
 རྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེར་སྐོ་བྱུང་བུ་མིང་ཏུ་བཏགས་པའོ། །ནལ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་འདུ་རྱེད་ཀྱི་
 མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེར་སྐོ་བྱུང་བུ་མིང་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་
 བྱའོ། ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྐོ་བྱུང་བུ་མིང་ཏུ་བཏགས་པར་
 གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་མིང་ཏུ་བཏགས་པ་ནི་སྐོ་བྱུང་བ་སྟེ་མིང་སྐོ་བྱུང་བུ་
 བཏགས་པ་ཅམ་མོ། །སྐབས་འདིའི་སྐོ་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་འགོག་སྟེ། འདིའི་སྐོ་བྱུང་བ་ནི་བཅོམ་མའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་དག་གོ་སྐྱ་

བར་བྱས་ན། གཞུགས་སོགས་ཡོད་དམ་མེད། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་དག་མིང་ཅམ་
 ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། དོན་གཞུགས་སོགས་ཡོད་
 པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་དེ་ཡང་མིང་ཅམ་དུ་མི་རུང་
 བར་ཐལ། དེའི་མིང་ཁོ་རང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བཅད་པ་ལ། གཞུགས་ཡོད་ན་
 གཞུགས་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་པའི་ཅམ་སྐྱའི་གཅད་བྱ་མེད་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་ཅམ་
 སྐྱས་གཞུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་གི་གཞུགས་ཡོད་ཅམ་མི་གཅོད་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་ལེ་ཏུ་འདིའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་རྣམ་རིག་
 པས་བཀའ་བ་དང་ཆེས་མི་མ་སྤྱོད་ཏེ། ལེ་ཏུ་འདིས་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་གཞུགས་
 སོགས་བདེན་གྲུབ་མི་འགོག་པར་གཞུགས་གཞུགས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀའ་ན་ནི་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་གཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བར་མིང་ཅམ་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་གཞུགས་གཞུགས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་
 བོར་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་ལས་གཞུགས་སོགས་མིང་དུ་བཏགས་ཅམ་མིན་པར་
 བརྟམ་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ལེ་ཏུ་འདིར་འོག་
 བས། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཅི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 གཞུགས་མ་མཆིས་པ་ཁོ་ན་ལགས་སམ། བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་མ་
 མཆིས་པ་ཁོ་ན་ལགས་སམ། ཞེས་གཞུགས་སོགས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 མེད་དམ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བྱམས་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཚན་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་གཞུགས་མེད་དོ་ཞེས་ང་མི་སྤྱོད། །བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
 བར་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་ང་མི་སྤྱོད། །ཞེས་དེ་ལྟར་ང་མི་སྤྱོད་བར་གསུངས་པ་ན། བཅོམ་

ལྷན་འདས། རི་ལྷོ་ལ་གཟུགས་མ་མཆིས་པ་ལགས། རྣམ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་
 རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མ་མཆིས་པ་ལགས། ཞེས་འོན་ཏེ་ལྷོ་ལ་མཆིས་ཞེས་ཞུས་པའི་
 ལན་དུ། བྱམས་པ། འདིག་ཉེན་གྱི་བད་དང་ཐ་སྙད་གྱིས་གཟུགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་
 བར་ཞི་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་
 བར་ཞི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་
 ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
 ཤེད་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། མདོ་གང་དག་གི་དོན་སྐྱེ་རི་བཞེན་པ་དེ་ནི་དེས་པའི་དོན་
 ཁོ་ནའོ། །དོན་དེ་ལ་ནི་དོན་གཉིས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དོན་དེས་པ་ཁོ་ནའོ་
 ཞེས་བྱ་བས་ན་དེས་པའི་དོན་ཏོ། །གང་གིས་དོན་དེས་ཤེས་ན། མདོ་དེ་ཉིད་དང་དེ་
 ལས་གཞན་པ་དང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་རོ། །གང་དག་དེ་ཉིད་གྱིས་ཡིན་ཞེས་ཤེས་ན། འཕགས་
 པ་དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་བ་དང་། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་
 སོགས་པའོ། །གང་དག་དེ་ལས་གཞན་པས་ཡིན་ཞེས་ཤེས་ན། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་བ་ལ་
 སོགས་པའོ། །གང་དག་གཉིས་ཀས་ཡིན་ཞེས་ཤེས་ན། འཕགས་པ་ཉི་མེད་སྟོང་བ་ལ་
 སོགས་པ་སྟེ། དེའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ལུ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་
 འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས། སྐྱེ་རི་བཞེན་པའི་དོན་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡང་བའི་དོན་གྱི་བཤའ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལུ་འདིས་ཡུམ་མདོད་སྤར་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་
 མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བརྟན་ནས་ཡང་དོན་དུ་
 བཤའ་ཏེ་ཞེས་བཤའ་བ་ནི་མི་རིགས་པར་སྐྱབས་པའོ། །དེས་ན་མིང་དུ་བཏགས་པའི་

ཚོས་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་དང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། བ་
སྟད་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་མིང་འདུག་པའི་གཞི་མེད་པ་ལས་སྦྱིར་
མིང་འདུག་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་ཏེ། མིང་དུ་བཏགས་པའི་
ཚོས་རྣམས་ནི་བ་སྟད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཞག་པའི་བཙུན་མ་ཡིན་པའི་སྦྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི། ཞེས་སོགས་བྱུང། གསུངས་
སོ། །ཡན་གྱིས་སློབ་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པའི་དོན་དང་། མི་རིགས་པའི་དོན་
འོ། །ཡན་གྱིས་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་དང་། དེ་མན་གྱིས་ཚོད་པ་གསུམ་པའི་ལན་དངོས་
བསྟན་ཏེ། ལེའུ་དེ་ཉིད་ལས། བཙུན་ལྡན་འདས། བདག་གིས་བཙུན་ལྡན་འདས་
གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་འཚལ་བ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་དབྱིངས་འདི་ནི་བརྗོད་དུ་མ་
མཚིས་པའོ། །ནས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་པའི་དངོས་པོ་ནི་བརྗོད་དུ་མ་མཚིས་པའི་
དབྱིངས་ཞེས་བཞིར་མི་རུང་ལགས་སོ། །ཞེས་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་མ་
བཏགས་པར་གཟུགས་མཐོང་བ་རྒྱུད་བས་འདི་གཟུགས་སོ་སྣམ་པ་མི་སྦྱེ་ཡི།
གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་སོ་སྣམ་པ་སྦྱེ་བས་
གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློབ་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཞེས་ངེ་
ལྟར་རིགས་ཞེས་ངེས་ཏེ། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་བ་སྟད་ཀྱི་དབང་གིས་
བཞག་ཙམ་ཡིན་ན་གང་ཟག་འགར་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་མ་སྦྱར་གོང་དུ་འང་
གཟུགས་བ་སྟད་ཀྱིས་བཞག་པ་ཡོད་པས་གཟུགས་རུང་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་
སློབ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ། བྱམས་པ། དེའི་སྦྱིར་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ངེ་
ཡིས་ངེ་ལྟར་བརྗོད་པ་དེ་བཞེན་དུ་ལན་ཐོབ་ཅིག་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་

ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སློབ་བྱུང་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་འདི་མྱོད་ཀྱིས་དམིགས་སམ།
 ཞེས་སྟོན་པས་བྱམས་པ་ལ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཟུགས་རྩང་
 ལ་གཟུགས་སོ་སྟམ་པའི་སློབ་སྐྱེ་འཕམ་ཞེས་དྲིས་པ་ན། བྱམས་པས། བཙུག་ལྷན་
 འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་དེ་འདྲའི་སློབ་སྐྱེ་བར་ཞུས་ཆེ། བྱམས་པ། རྣམ་
 གངས་འདིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་སོ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་
 ད་བྱིངས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། ཉན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་
 གང་ལ་སློབ་བྱུང་དུ་མིང་དུ་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་གང་ཡོད་
 པ་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་མ་བརྟེན་པར་
 གཟུགས་རྩང་ལ་གཟུགས་སོ་སྟམ་པའི་སློབ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཟུགས་རྩང་སོགས་ལ་ནི་སློབ་བྱུང་དུ་མིང་དུ་
 བཏགས་པར་གསུངས་སོ། །དྲིས་ལན་འདི་དག་གིས་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་ལ་མ་
 བརྟེན་པར་གཟུགས་རྩང་ལ་གཟུགས་སོ་སྟམ་པའི་སློབ་སྐྱེ་བ་དེ་གཟུགས་སོགས་
 ཐ་སྟོན་ཀྱིས་བཞག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་བརྗོད་པ་སྟེ་གཟུགས་སོགས་
 རང་མཚན་གྱིས་ལྷུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་
 ཉེ། གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་ལྷུབ་ན་གཟུགས་རྩང་ལ་གཟུགས་སོ་སྟམ་པ་
 སྐྱེ་བ་དེ་གཟུགས་རྩང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེ་བར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གཅིག་ལུ་ལ་མྱོང་འཛོམས་དང་དབང་སོ་སོགས་མིང་མི་
 འདྲ་བ་དུ་མ་འཇུག་པའི་ཆེ་མིང་དེ་དག་བརྒྱ་བྱིན་ལ་རང་མཚན་གྱིས་འཇུག་ན་བརྒྱ་
 བྱིན་དོན་དུ་མར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤར་བྱུབ་ཀྱི་ཉེར་སྤྲས་གཉིས་ལ་མིང་ཉེར་

སྤྲུལ་ཞེས་པ་གཅིག་ལྟ་བུར་མཚན་གྱིས་འཇུག་ན་ཉེར་སྤྲུལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་
 ཐལ་བའི་སྤྱིར། ཐལ་བ་དང་པོའི་དཔེ་གཞུང་དུ་གསལ་ལོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གིས་
 ཀྱང་གཟུགས་རྒྱུང་ལ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པ་སྐོར་བུར་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་
 དོན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྐོར་བུར་བ་མིན་ན་
 གཟུགས་རྒྱུང་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་ཐ་སྙད་རྣམས་རང་མཚན་
 ཀྱིས་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འཇུག་ན་ལྡར་བ་ཤད་པའི་དེ་འཛིན་གྱི་སྐོར་སྐྱེ་བ་མིང་
 བཏགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་སོགས་གསུམ་མི་རིགས་པའི་དོན་ནོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་
 རིགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་ཅེས་ཀྱིས་ཐེག་བསྐྱབས་ལྟར་སྐྱབ་དགོས་པའི་
 དེས་པ་གཏན་ནས་མེད་དེ། ཞིབ་པོ་རྣམ་འཐག་ལས་རིགས་པ་གསུམ་པོའི་སྤྱི་མ་
 གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞིབ་པོ་རྣམ་
 འཐག་གི་དོན་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་
 བརྗོད་བྱ་བརྒྱ་བྱིན་གཅིག་ལ་རྗོད་བྱེད་དབང་པོ་དང་གྲོང་འཛོམས་སོགས་དུ་མས་
 བརྗོད་པ་ན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་འདེས་པ་སྟེ་རྗོད་བྱེད་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་བརྗོད་བྱ་
 ཡང་དུ་མར་འགྱུར་བའམ། བརྗོད་བྱ་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་རྗོད་བྱེད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མཚོང་བའི་སྤྱིར་དང་། ཤར་བུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ལ་ཉེར་སྤྲུལ་
 ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་འཇུག་ཆེ་མིང་སོ་སོར་འཇུག་པ་མ་དེས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་
 ཡིན་ནམ་སྟུམ་ཞིང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་ཞེས་པ་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་རྟགས་སྐྱབ་ལ་སྐྱོར་དགོས་པ་ཞིབ་པོ་རྣམ་འཐག་རང་དུ་གསལ་
 ཡང་དེ་ལ་སྐྱོར་ཚུལ་དང་། དེའི་ཡང་སྤྱིར་བུས་པ་འདོན་ཚུལ་བཞག་དགོས་ཤིང་།

གཞུང་དུ་བླངས་པ་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་རྒྱས་པའི་ལུང་དུ་འདུག་མོད། དེ་ལ་འང་དཔེ་
མི་འབྲ་བ་བྱུང་བར་མ་ཟད། བསྐྱུས་པའི་ལུང་ནི་འདི་དང་གཏམ་མི་འབྲེལ།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། ཞེས་སོགས་བྱུང། དེ་ལ་དེ་གཉིས་མི་
འབྲ་སྟེ། ལེ་ཏུ་དེ་ལས་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་རྗེས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་རྣམ་
བཏགས་སམ་གཞན་དབང་གི་གཟུགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཉ།
ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྲིར་ཉ། ལེ་ཏུ་དེ་ཉིད་
ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ལགས་ན་ནི་གཟུགས་ཞེས་བསྐྱི་བ་གང་ལགས་པ་
འདི་དང། རས། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ཁོ་ན་ལགས་སམ། ཞེས་ཚོས་
གང་མཚན་གཞིར་བཟུང་བས་མིང་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་འགྲུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པ་ནི། བྱམས་པ་སམ། གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་མིང་འདོགས་གཞིའི་དངོས་པོ་གཟུགས་སོགས་ཡོད་པས་གཟུགས་
སོགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ནམ་ཞེས་པའོ། །དེའི་
ལན་དུ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་མིང་དང་འདུ་
ཤེས་དང་འདོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བྱམས་པ་འདི་ཅི་
སྟམ་དུ་སེམས། དེ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནམ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད། ཅེས་
དང། བྱམས་པ་འདི་ཅི་སྟམ་དུ་སེམས། ཚོར་བ་དང། འདུ་ཤེས་དང། འདུ་བྱེད་
རྣམས་དང། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཡིན་ནམ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཟད། ཅེས་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་ཐ་སྙད་དུ་
འདོགས་པའི་དོན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་དམ་བཏགས་

བ་ཚམ་དུ་ཡོད་གསུངས་པ་ན། བྱམས་པས། བཏགས་པ་ཚམ་དུ་བས་སོ། །བཙུགས་
 ལྡན་འདས། བཏགས་པ་ཚམ་དུ་བས་ལགས་སོ། །ཞེས་བཏགས་པ་ཚམ་དུ་ཟད་པ་
 ཡིན་ཞེས་ཞུས་པའི་ཚེ། བྱམས་པ། འོན་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་འདྲ་
 གྲེད་གྱི་མཚན་མའི་དངོས་སོ་གང་ཉེ་བར་བརྒྱུད་ནས་མིང་དང་འདྲ་ཤེས་དང་
 འདོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ཁོ་
 བཏོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སེམས། ཞེས་དང། བྱམས་པ། འོན་དེ་རི་ལྟར་ཚོར་བ་དང། འདྲ་
 ཤེས་དང། འདྲ་གྲེད་རྣམས་དང། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་
 རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པ་ཁོ་བཏོ་ཞེས་རི་ལྟར་དེ་སྟུང་དུ་སེམས།
 ཞེས་འོན་བྱམས་པ་ཁྱོད་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཡོད་ན་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་
 སྤྱོད་པ་མིན་ནམ་ཞེས་རི་བ་སྤྲ་མ་ལྟར་སེམས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་
 ལྷིང་ཉེ། འདིས་ནི་ཞེས་སོགས་སྤོལ། །བཙུགས་ལྡན་འདས་གལ་ཉེ་གཟུགས་མིང་དང་
 འདྲ་ཤེས་དང་བརྟེན་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྙད་ཚམ་ཁོ་ན་ལགས་ལ། རྣམ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་ཁོ་ནར་མི་འགྲུར་ལགས་སམ།
 ཞེས་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་ཐ་སྙད་གྱིས་བཏགས་པ་ཚམ་ཡིན་ནའང་གངགས་
 གཞིའི་དངོས་སོ་དང་འདོགས་གྲེད་སོགས་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ན་
 གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པར་མི་འགྲུར་རམ་ཞེས་ཞུས་ཉེ། ལྷིང་གྲེད་
 དང་མདོ་གཉི་གར་བསྟུན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པར་མི་འགྲུར་རམ་ཞེས་བྱ་དགོས་
 པར་གསལ་ལོ། །དེ་ནི་སྤྲ་ཉེ་གོང་འདིར་བྱམས་པས་གཟུགས་སོགས་བཏགས་པ་
 ཚམ་དུ་ཟད་ཅེས་ཞུས་པ་དང། དེའི་སྤྲ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དམིགས་པ་

ཁོ་ན་མི་འགྲུར་རམ་ཞེས་ཞུས་པ་གཉིས་པོ་དེ། དེ་བ་སྤྲོ་མ་ལྟར་སེམས་པ་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེས་འགལ་བར་སྟོན་པས་བསྟན་པ་ལ། ལན་དུ་བྱམས་པས་དེ་བཏགས་པ་
 ཅམ་དུ་སྤྲོ་བས་ཀྱང་གདགས་གཞི་དང་འདོགས་བྱེད་ཁས་སྐྱོང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
 གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དགོས་པས་མི་འགལ་ཞེས་ཞུས་པའོ། །དེའི་
 ལན་དུ། བྱམས་པ། འདི་ཅི་སྟུང་དུ་སེམས། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དང་འདུ་
 ཤེས་དང་བརྟེན་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྟོན་ཅམ་ཁོ་ན་གང་ཡིན་པ་དང་། ཅམ། དེ་ལ་
 ཅི་གང་སྐྱེ་བའམ་འདིག་པའམ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བ་ཡོད་དམ།
 ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་ཅམ་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འདིག་དང་གུན་བྱུང་འཐད་དམ་ཞེས་
 དེས་པ་ལ། བྱམས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་ནི་མ་མཆིས་ལགས་སོ། །ཞེས་
 བཏགས་ཅམ་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འདིག་སོགས་མི་འཐད་པར་ཞུས་པ་ན། བྱམས་
 པ། འོ་ན་ཁྱོད་འདི་ཅི་སྟུང་དུ་སེམས། གཟུགས་དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་།
 འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲོ་བ་ཉེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་འོ་ན་ཉོན་དམིགས་པའོ་སྟུང་དུ་གང་ལས་སེམས་པར་
 འགྲུབ། ཞེས་སྟོན་པས་བྱམས་པ་ལ། འོ་ན་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པ་དང་། རང་མཚན་
 གྱིས་ཡོད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་སྤྲོ་བ་ཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཉེ་གཟུགས་མིང་
 དང་འདུ་ཤེས་དང་བརྟེན་དང་བཏགས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེས་པ་ཇི་
 ལྟར་འཐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་གཞུང་འདིར་སྤྲོ་བ་ཚོད་པ་དང་པོའི་ལན་གྱི་
 སྐབས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དམ་ཞེས་པའི་
 དེས་ལན་དང་། འོ་ན་ཇི་ལྟར་མ་མཆིས་ཞེས་པའི་དེས་ལན་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་

དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་མ་སྟད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་བསྟན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྐྱེ་
འགག་དང་ཀྱུན་བྱང་བཀག་པ་ནི་དེ་དག་དོན་དམ་པར་བཀག་པ་ཡིན་ལ། མ་སྟད་དུ་
དེ་དག་ཡོད་པར་བསྟན་པས་མིང་དུ་བཏགས་ཅོམ་དུ་བསྟན་པ་ཡང་མ་སྟད་དུ་མིང་དུ་
བཏགས་པ་ཅོམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དགོངས་འགྲེལ་དང་མི་མ་སྟན་ལོ། ། རོགས་
མེད་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱིས་ཀྱང་ལེ་ལུ་འདིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་མི་འགྲེལ་ཞིང་། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དོན་གོ་སློལ། །

གཉིས་པ་རྩོད་པ་བར་བའི་ལན་གྱེ་བྲག་ཏུ་བའཤད་པ་ལ་གཉིས། བྱམས་ལྷུས་
ཀྱི་ལེ་ལུ་ལས་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བའཤད་པ་དང་། དེ་
ལས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་བའཤད་པའོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས། བྱམས་
ལྷུས་ཀྱི་ལེ་ལུ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་
སྐྱར་པའོ། །དང་སོ་ནི། གཞན་དབང་རྗེས་ཡོད་དུ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་གཞན་
དབང་རྗེས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་ཞིང་། ལེ་ལུ་དེ་
ཉིད་ལས། བྱམས་པ་གང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་དེ་དང་། ཞེས་སོགས་
མན་གྱིས་མཚམས་སྦྱེ་ནས་བཀོད་དོ། །དེ་ལ། དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ལ་ཞེས་པ་ཡན་
གྱིས་གང་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་། བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་
དམིགས་པ་དང་། རྟོག་པ་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་ཡུལ་དེ་གང་དུ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱུན་
བཏགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། འདི་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རི་ལྟར་ཀྱུན་བཏགས་པའི་
ཚུལ་ཉེ་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་འགྲེལ་རྒྱུ་མཐའ་ཅད་ལ་སྒྲོར་བར་གསུངས་པས་དེ་
ཡང་། ཡུལ་འདུ་བྱེད་གཟུགས་རུང་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་དམིགས་ཚུལ་དེ་དང་

གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་སྲ་ཕྱིར་སྐྱོང་བའི་གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མེད་རྒྱུའི་
བདག་ནི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དེ་ཀུན་བཏགས་པའི་
གཟུགས་དེའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་
ཐེང་རླུག་ཐེང་རླུག་གོ་དུས་ནི་སྲ་མ་སྲ་མའི་དུས་དང་སྲི་མ་སྲི་མའི་དུས་ཞེས་བ་སྟེ་
དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་བཏགས་དེས་རྣམ་བཏགས་དེ་སྐྱོང་བར་སྐྱོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་འདི་ནི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། བཤད་པར་བྱའོ། །ཡན་གྱིས་
གཞུང་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཀོད། སྲར་ཡང་བཤད་དོ། །ཡན་གྱིས་དེའི་དོན་བཤད།
འཇུག་འགྲེལ་ལས། སོགས་ཀྱིས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དགག་བ་ཡིན་པས་དེ་དག་
རིམ་བཞིན་བཤད་ན། དབྱུ་མ་ཐམས་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་འདོག་ལུགས་ནི་
ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་འཇུག་འགྲེལ་ལས་བཤད་བ་བཞིན་བྱ་བས། འཇུག་འགྲེལ་ལས།
དཔེར་ན་སྐྱུལ་ནི་ཐག་བ་བསྐྱོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དོ། །དེ་སྐྱུལ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་བྱུབ་
པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་སྲིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་
གྱིས་དབང་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་
མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་རོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་
ཅན་མ་ཡིན་འོ། །གཟུང་བཞིན་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཅན་
གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བ་ལ་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱོད་
ཡུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་སྲིད་ཏེ། དངོས་སོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་

མ་རེག་པར་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མངོད་པས་དེ་ཉིད་སྤྱགས་སུ་རྒྱུད་
 པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱི་
 དབང་དང་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་རྟོགས་
 པར་བྱས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 ཡང་རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་ལུགས་ཚོས་ཅན། རྫོད་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་
 བྱས་པ་ཅན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོད་བྱས་པ་ཅན་ལ་མེད་པའི་
 སྤྱིར། དབེར་ན་སྐྱལ་ཐག་པ་ལ་མེད་པས་ཐག་པ་བསྐྱོགས་པ་ལ་སྐྱལ་ལོག་པར་
 བཏགས་པ་བཞིན། ཏགས་བྱུང་སྟེ། ཅ་ཤེར་རང་བཞིན་ནི་བཙོས་མིན་དང་གཞན་ལ་
 མི་སྟོང་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། གཟུང་བཞིན་པ་སྟེ་མཐོང་བཞིན་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བ་ལ་གཤིས་སུ་ཀུན་བཏགས་
 པའི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྗེ་བ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་དོར་གཤིས་ལུགས་
 དངོས་ཡིན་ཏེ། དེ་གཟིགས་དོར་མེད་བཞིན་ཀུན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། དབེར་ན་སྐྱལ་དངོས་ལ་སྐྱལ་བྱུང་བ་བཞིན། ཏགས་བྱུང་སྟེ། ཡེ་ཤེས་
 དེས་ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་ཀ་གཟིགས་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་
 གཟིགས་དོར་དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པ་སྟེ་ཚོས་ཅན་དངོས་
 པོ་དེ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མངོད་པའི་
 རྟོན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དོ་མོ་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛོགས་ལུགས་འདིས་མདོ་དོན་བཤད་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི། འཇུག་
 པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་

མདོའི་དགོངས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་ཚུལ་དེས་བྱམས་
 ལྷས་ཀྱི་ལེ་ལུར་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱས་ལ།
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་བྲང་དོན་ཡིན་པ་ཡང་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་བཟགས་ཅི་གཙོ་བོ་རྟོན་
 འབྲུང་གི་གཞན་དབང་དང་། འདྲིའི་ཀུན་བཏགས་ཅི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་སྟེ་
 གཤེས་སམ་རང་བཞིན་ལ་བྱ་ཞིང་། གཞན་དབང་གཤེས་སམ་རང་བཞིན་དེར་ཡོད་
 བ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གཤེས་སམ་
 རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡོངས་བྱུང་ལོ། །དེ་ཡང་། ཡིན་ལུགས་གཅིག་གཞི་སོ་སོར་སྟོན་
 ཅས་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་འཛོག་པ་མི་འགལ་ཏེ། གཞན་དབང་ནི་གཞན་
 དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་གཞན་དབང་གི་ཡིན་
 ལུགས་ཡིན་ལ། ཡིན་ལུགས་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་
 གཟིགས་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་
 རང་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དེར་མ་བྱུང་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་ཚོས་
 ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དེར་བྱུང་བས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་
 རྣམས་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་
 འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། སྟོང་བྱུང་ལས། གང་ལ་ཇི་ལྟ་
 བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའི་རིགས་ངོ་ན་རྒྱ་རྒྱེད་གྱིས་བྱས་པའི་དངོས་པོ་
 རུང་ཟད་ཀྱང་ཡུལ་དུ་མེད་པ་སྟེ་དངོས་པོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་
 ཡང་དེའི་ཡུལ་དུ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་

གཞིགས་པའི་གཞིགས་ལོར་ཚོས་ཅན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རིག་པའི་
 ལུགས་དགག་པ་ནི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། གཟུང་བ་དང་འཇིན་པ་གཉིས་ནི་གཞན་གྱི་
 དབང་ལས་མ་གཏོགས་པར་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྲིར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ལ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཏུ་བརྟགས་པ་ཉིད་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སེམས་ཅན་པས་གཞན་
 དབང་ལ་གཟུང་འཇིན་ལོ་ལོ་མ་དང་པ་གཉིས་སུ་བརྟགས་པ་ཀུན་བརྟགས་སུ་འདོད་
 པ་ལ། དེ་ནི་བསམ་པའམ་བརྟག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གཟུང་འཇིན་གཉིས་ནི་གཞན་
 དབང་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་པའི་གཞན་དབང་ནི་དངོས་པོར་མེད་པའི་སྲིར། གཟུང་
 འཇིན་གཉིས་གཞན་དབང་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལྟར་
 མེད་པའི་སྲིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀུན་བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་དེ་གཉིས་
 ལ་གཟུང་འཇིན་གཉིས་སུ་ཀུན་བརྟགས་པ་མི་འཐད་པའི་དོན་ནོ། །

འདིར། ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ་གནས་ལུགས་སམ་ལུལ་གྱི་གཤེས་
 ལུགས་སུ་སློབ་བརྟགས་པའི་ཆའམ་སློབ་བརྟགས་པ་ལྟར་བྱུང་བ་ཅི་རིགས་གྱིས་
 བརྟུས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་དེ། ཀུན་བརྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་སྐྱས་བརྗོད་
 གྱིས་དབྱེ་ན། ཡོད་རྒྱུའི་ཀུན་བརྟགས་དང་མེད་རྒྱུའི་ཀུན་བརྟགས་གཉིས། མཚན་
 གཞི་ནི་རིམ་པ་བཞིན། ཀུན་རྫོབ་ལ་གནས་ལུགས་སུ་སློབ་བརྟགས་པ་དང་དེ་དེ་ལྟར་
 བྱུང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྐྱབ་པ་དེ། དེ་མ་ཡིན་བཞིན་ཏུ་ཀུན་ནས་སློབ་བརྟགས་པས་ན་
 ཀུན་བརྟགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆ་ནས་
 བཞག་པ་དེ། རྣམ་བརྟགས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཙོ་བོ་རྟོན་འབྲུང་གི་རྣམ་
 བརྟགས་དང་། སལ་བ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པའི་རྟོན་འབྲུང་གི་རྣམ་བརྟགས་གཉིས་

ཡོད། མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར། གཞུགས་དང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤྱོད་བཤའ་ནི།
སྤྱོད་ཀྱི་ས་པར་བཏགས་པས་ན་རྣམ་བཏགས་ཞེས་བྱའོ། །ཚོས་ཅན་ཀྱི་རྫོབ་པ་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་བའི་ཚན་པ་བཞག་པའི་གནས་ལུགས་དེ། ཚོས་ཉིད་
གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གང་ཟག་གི་ཚོས་ཉིད་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་གཉིས་
ཡོད། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་སྤང་བོ་བདག་མེད་ལྟ་
བུ་སྟེ། སྤྱོད་བཤའ་ནི། ཚོས་དེའི་སྟོང་ལུགས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཚོས་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་དོན་བཤའ་བ་ནི། དེའི་
སྤྱིར་བཏགས་ལྟས་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། བཏགས་ལྟས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས།
གཞུགས་གསུམ་པོ་འདི་དག་ལ་རྣམ་སྤྱོད་མ་མཚེས་པར་ལྟ་བའི་གཞུགས་ནི་གང་
ལགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཏགས་པས་རྣམ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་བར་རྗིས་པ་ལ།
བཏགས་པ། གང་ཀྱི་ཏུ་བཏགས་པའི་གཞུགས་དེ་ནི་རྣམ་སྤྱོད་མེད་པར་བལྟ་བར་
བྱའོ། །རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཞུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་སྤྱོད་
ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྣམ་སྤྱོད་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །གང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་དེ་ནི་རྣམ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་རྣམ་སྤྱོད་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་དོན་དམ་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ནམ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བར་དེ་དག་ནི་རྣམ་སྤྱོད་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་སྤྱོད་པ་
ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་དོན་དམ་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་རྣམ་སྤྱོད་
མེད་གསུངས་པའི་རྣམ་ནི་གཞུང་གཞན་ལས་རྣམ་བཏགས་གཉིས་བཤའ་པའི་རྣམ་
དང་། དབུ་མ་པས་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པ་ལ་རྣམ་སྤྱོད་པའི་རྣམ་གང་ཡང་

མིན་པས་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་བྱའོ། །དེས་ན་ཀུན་བཏགས་རྗེས་སུ་མེད་པར་གསུངས་པ་
ཅི་གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་འདོད་པའི་མེད་རྒྱའི་ཀུན་བཏགས་མི་སྲིད་པ་ལ་བྱ་
བར་དགོངས་གྱི། ཡོད་རྒྱའི་ཀུན་བཏགས་རྣམས་མིན་འོ། །རྣམ་བཏགས་རྗེས་སུ་
ཡོད་པ་ཅི་མདོ་བླངས་མ་ཐག་པར་རྣམ་རྟོག་རྗེས་སུ་ཡོད་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ཡིན་པས་
རྗེས་ཡོད་ཏུ་བཞག་གི་རང་དབང་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྗེས་ཡོད་ཏུ་བཞག་
པ་མིན་པར་གསུངས་པས་འདིའི་རང་དབང་བཞི། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྐྱུ་གིས་རང་
མཚན་གྱིས་བྱབ་པ་ལ་རང་དབང་བར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་པས་ན་དགོངས་འགྲེལ་
སོགས་ལས་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་བྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་
འདྲའོ། །ལྷག་མ་ཅི་གོ་སྒྲུབ། །

གསུམ་པ་ཚོད་ལན་དེ་དག་གི་བྱབ་དོན་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་ན། ཞེས་སོགས་
བྱུང་། ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དངོས་དང་། དེ་མན་གྱིས་ཞིབ་པར་འཆད་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པའི་དོན་གཞན་རྣམས་གོ་སྒྲུབ་ཞིང་རྟོག་ལྡན་མཁས་པ་ཅི་
ཤུགས་བཞི། །

སྟོན། གཞུང་དུ། སེམས་ཅམ་སྐྱབས་ཤེས་ལྷན་མན་བཅས་གི་འདོད་པ་བཞོན་
ནས། དེའི་ལྟར་ན་བྱམས་ཞུས་གྱི་ལེའུས་མཚན་ཉིད་གསུམ་རྣམས་པར་བཞག་པ་དང་
དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་དང་། འདི་
གཉིས་འདྲ་སོ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བ་དང་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན་ཚོས་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་ལ་ཐ་སྐྱད་ཏུ་ཡོད་པ་ལུས་གྱི་མདོའི་
དགོངས་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་ཏུ་མི་རུང་བ་རྣམས་རིག་པ་ལྟར་འབྱུང་བའི་དབྱུང་གཞི་

ཡང་ཤེན་ཏུ་འགངས་ཆེ་སྟེ་དབྱུ་མ་བའི་སྐབས་སུ་བའད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་ལ་ཤུ་རྩེ་བ་འཛོག་གྱང། ཤེར་ཕྱིན་མན་དག་ཏུ་རྩོད་པ་
 གསུམ་བཞོད་པ་མེད་པས་རྗེས་དོགས་པ་ཁོང་སློང་གི་རྩོད་པ་གསུམ་བཞོད་དམ་
 བཏག་གོ། །གཞུང་ལས། དེ་ལ་རྣམ་བཏགས་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་
 ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་གི་གཞན་དབང་ལ་བྱ་སྟེ་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་བ་དང་
 བརྟུན་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རྣམ་བཏགས་པལ་བར་འཛོག་པར་སྤང་བས་
 དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་དང་རྣམ་བཏགས་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་གྱང། དགོངས་ཟབ་
 སྤང་བའི་སློན་མེ་ལས། ཉི་མའི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེ་འུར་བའད་པའི་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་ཀྱི་ནང་ཚན་རྣམ་བཏགས་ནི་སྟོང་གཞིའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱ་རྒྱུ་
 རྟེན་འབྱུང་གི་གཞན་དབང་ལ་གོ་དགོས་མོད། སྤྱིར་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བར་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ང་གསུམ་དང་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ང་སྟེ་འབྲེལ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 བརྒྱད་ཀྱི་གས་སུ་སྟོང་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་སོགས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པས་དེ་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་བཏགས་ཉེ་གཞན་དབང་དུ་འཛོག་པ་དང་། ཞེས་དེ་གཉིས་དོན་
 གཅིག་པར་གསུངས་ཉེ། དེ་ལྟར་གཞུང་གི་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་པའི་དོན། རྣམ་མཁའ་
 རྣམ་མཁའི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་པལ་བ་དང་། ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷའི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་
 གཙོ་བོ་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་མཁའ་
 འཛིན་པའི་ཚད་མ་དང་རྣམ་མཁའ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་སོགས་ཀྱང་རྣམ་མཁའི་གཞན་
 དབང་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་ལས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་མིང་སོགས་རྣམ་བཏགས་སུ་
 བའད་པས་ནི་སྤར་བརྟུན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་རྣམ་རྟོག་གྱང་རྣམ་བཏགས་སུ་བའད་

བར་གཟུང་སྟེ། འདིས་རྣམ་པར་བཏགས་པ་དང་འདི་ལ་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཞི་
གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེས་ནི་དེ་དག་སྤྱིར་གཞན་
དབང་ཡིན་པ་ལས་རང་ཡུལ་གྱི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག་ག་རེ། ལུས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། ལུས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚོས་ཉིད་དང་
ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་ལས། ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞི་སོ་
སོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་བྱུང་གཉིས་སུ་འཛོག་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། འདིའི་ཡིན་ལུགས་ཞེས་པ་དོན་དམ་དང་དགག་བྱ་གང་གིས་
ཀྱང་ཁྲུད་པར་དུ་མ་བྱས་པར་བཤད་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ལྡན་པའི་ཡིན་ལུགས་
ལ་གཞན་དབང་ཡིན་ལུགས་སུ་བྱུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་བཏགས་
སུ་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཡིན་ལུགས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་མཁྲུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་
དུ་སོང་བའི་དོར་ཡོངས་བྱུང་དངོས་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཇི་ལྟ་བུ་མཁྲུན་པའི་
ཡུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡོངས་བྱུང་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག་ །གཞུང་ལས། དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པར་རང་བཞིན་
འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཚོས་ཅན་ཡོད་པ་འགོག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོབས་གང་གི་ཡང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་
ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ།
དེའི་སྤྱིར་ཇི་ལྟར་དེ་དག་གིས་གཞིགས་ཤེས་ན་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མ་གཞིགས་

སའི་རྒྱལ་གྱིས་དེ་དག་གིས་གཟིགས་སོ་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སའི་སྲིད་
 བ་མ་ཁུབ་སྟེ། དེ་ནི་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་སའི་རྩོད་ཕུང་སོགས་མ་གཟིགས་སའི་རྒྱལ་
 གྱིས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་ཞེས་སའི་དོན་ཡིན་སའི་སྲིད། དངོས་པོ་
 བྱས་ས་ཅན་ལ་མ་རེག་སའི་དོན། གཉལ་སྟོན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དངོས་པོ་བྱས་ས་
 ཅན་བདེན་གྲུབ་ལ་མ་རེག་ས་སྟེ་བདེན་གྲུབ་མི་སྤང་བར། རང་བཞིན་ཉེ་བདེན་མེད་
 འབའ་ཞིག་ཐུགས་སུ་རྒྱད་པས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཞེས་བདག་གི་དཔལ་
 ལྡན་ལྷ་མ་དམ་ས་གསུང་དོ། །ཞེས་འབྲུང་བ་མི་འཐད་དེ། གཞུང་ལས། དངོས་པོ་
 བྱས་ས་ཅན་ལ་མ་རེག་སར། ཉན། དོན་དམ་བདེན་ས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སའི་དོན་
 ཚོས་ཅན་ཡོད་ས་འགོག་ས་ཡིན་ཉེ། ཞེས་དང། ལྷག་མཐོང་རྒྱུད་ཏུ་ལས། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་བ་མཁུན་སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟིགས་སའི་རྩོད་གཞན་
 དབང་ལ་མ་རེག་སར། ཞེས་དང། འདུག་སའི་རྣམ་བཤད་ལས། དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱུ་
 གྱིས་བྱས་ས་ཅན་ལ་ཡེ་ཤེས་དེས་མ་རེག་སར། ཞེས་དང། ཅ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་ལས།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་བ་མཁུན་སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་མ་རེག་སར།
 ཞེས་དང། ལྷ་རྒྱུངས་སའི་སྟོང་སྟུན་སོགས་དང་འགལ་བའི་སྲིད་རོ། །ཅ་ཤེའི་རྟེན་
 ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་བ་མཁུན་སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རི་སྟེད་སའི་དོན་
 རྣམས་འཇལ་ན་ཡང་དག་སའི་དོན་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་སའི་
 བདེན་ས་སྟེད་པར་འབྲུང་བས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཚོལ་བ་དང། ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་ས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞག་
 དགོས་པར་འབྲུང་རོ། །ཞེས་དང། རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེད་ས་མཁུན་སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་

རོ་བོ་ཐ་མི་དང་བས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཀྱུན་ལ་ཁྲུབ་
 བར་བཤད་བ་དང་ཡང་མི་འགའ་ཉེ། ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྐྱུ་དང་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་རོ་བོ་
 གཅིག་ཡིན་ཡང་དེ་གཉིས་པལ་ཚུན་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་
 དེ་དང་འདྲོ། །རི་ལྷ་བ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་སྟེང་བ་གཟིགས་བ་དང་རི་
 སྟེང་བ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་བ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 ཀྱང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། འཇུག་པའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་བར་སྤངས་བ་
 བ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་ཅིག་མ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཡང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་
 རྒྱུན་མི་འཆད་བས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་བྱ་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་
 རེས་འཛོགས་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་བ་གཉིས་གི་
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་གི་
 མཚན་ཉིད་བསྟན་བ་དང་རྣམ་གཞག་འདི་གཉིས་འགའ་བར་འགྲུང་རོ་སྟུང་ན། མི་
 འགའ་ཉེ། བདེན་གཉིས་གི་མཚན་ཉིད་སྤར་བཤད་བ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ལ་དགོངས་
 ལ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གི་མཁུན་ཚུལ་ནི་ས་བཅུ་བ་མན་ཆད་དང་སྐྱུ་མོང་མ་
 ཡིན་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ལྷིང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་ལས། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གིས་ལུལ་འཇུག་བ་
 བ་དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་ལུལ་དེ་ལ་ཆད་མ་གཉིས་གང་དུ་སོང་ལེགས་པར་ཤེས་ན།
 ལུལ་སོ་སོར་མ་རེས་ཀྱང་ལུལ་ཅན་གཉིས་གཞི་མ་སྐྱུ་དུ་མི་འོང་བ་ཡང་ཤེས་པར་
 ལུས་ཉེ། འདིས་ནི་བདེན་བ་གཉིས་གི་མཚན་ཉིད་གི་ཞིབ་ཆའང་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་བ་ནི་རྣམ་མཁུན་གཉིས་གསའི་ལྷ་རི་སྟེང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་

བས་ཡུལ་སོ་སོར་མ་ངེས་ཀྱང་། མཁའ་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་དཔྱད་དུ་
 བྱེད་དུ་སོང་གི་ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་དུ་མ་སོང་། རི་སྐྱེད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་
 དུ་སོང་གི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་མ་སོང་བས་གཞི་གཅིག་ལ་སྟོས་ཏེ་དོན་དམ་
 དཔྱད་བྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཞི་མ་ཐུན་དུ་མི་འོང་བར་
 གསུངས་པ་ཡིན་པས་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་འདད་དང་གཞན་གཅིག་གོ། སྟོན་འཇུག་
 དར་རྒྱུ་ཀ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་སྣང་བར་འདོད་པ་ནི་
 རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། སྣང་རྒྱལ་གཉིས་ལས་མ་འདས་པས་ཐ་དད་དུ་སྣང་ན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པས་རང་ཉིད་རང་དང་ཐ་དད་
 དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་བཞག་གི་རྒྱལ་དུ་སྣང་ན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་
 བར་ཐལ་བ་སྐྱོག་དུ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ལས་སྟོན་པ་ཐ་དད་
 པའི་རང་དང་ལྷན་བཅའ་དེ་དོ་སོ་གཅིག་པ་མཐའ་དག་ལ་སྣང་ནས་རྟོགས་ལ། རྟུགས་
 རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྣང་འདོགས་སམ་མི་འདོགས་ཀྱང་རྒྱང་རང་ཉིད་ལ་རང་ཉིད་མི་སྣང་
 ཡང་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་རྣམ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་སྣང་ཡང་རྣམ་མཁའ་ཀྱིས་རྣམ་
 མཁའ་རྟོགས་པར་བཞེད་དོ། །དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ། སྟོན་འཇུག་དར་རྒྱུ་གི་
 ཚིག་ཟིན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལས། དགོངས་པ་ནི་རྣམ་མཁའ་ལ་རྣམ་མཁའ་ཆ་
 ལས་ཆ་ཅན་ཡན་གར་བའི་སྣང་བ་མི་འཆར་བ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །སྟོན་ཐུན་
 ལས། རྣམ་མཁའ་ཀྱིས་རྣམ་མཁའ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་ཏེ་རྟོགས་ན་རྣམ་མཁའ་
 འཇུག་སྣང་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གཉིས་སྣང་བྱ་བ་པའི་སྟོན་པ་རྟོགས་དགོས་ཤིང་།
 དེ་ཡང་རྣམ་མཁའ་ཚོས་ཅན། སྟོན་རྣམ་མཁའ་ཀྱིས་གཉིས་སྣང་བྱ་བ་པའི་སྟོན་པ་

དངོས་སུ་རྟོགས་ན་མྱོང་དོན་དམ་བཤེན་པ་མེན་དགོས་པར་ཐལ། མྱོང་དེས་དེ་ལྟར་
 རྟོགས་ན་མྱོང་རྣམ་མཁུན་དང་གཅིག་ཡིན་དགོས་པས་རྣམ་མཁུན་མྱོང་ལ་གཉིས་
 ལྟར་བྱུང་བ་ཡིན་དགོས་ཤིང་། རྣམ་མཁུན་དང་གཅིག་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁུན་ལ་རྣམ་མཁུན་རང་དང་ལྗོངས་པ་ཐ་དང་པའི་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་
 མེད་གྱི་ཚོས་མཐའ་དག་དངོས་སུ་སྤང་ནས་རྟོགས་པར་ཁས་ལྷན་ན་ཡེ་ཤེས་དེས་
 རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་རི་སྟེང་པ་
 མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་རྣམ་མཁུན་དངོས་སུ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་
 མཁུན་དེ་རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་ལས་ལྗོངས་པ་ཐ་དང། དེ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་
 དབྱེར་མེད་གྱི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁུབ་ན། དེ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁུན་གྱིས་དངོས་
 སུ་སྤང་ནས་རྟོགས་པས་ཁུབ་པ་བྱུང། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རི་སྟེང་པ་མཁུན་པའི་རྣམ་
 མཁུན་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་རྣམ་མཁུན་གྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་མི་དགོས་ན་རི་
 སྟེང་པ་མཁུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱིས་དངོས་སུ་རྟེང་པ་ལ་རྣམ་མཁུན་གྱིས་དངོས་སུ་
 རྟེང་མི་དགོས་པས་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་མཁུན་གྱིས་དངོས་སུ་མ་རྟེང་པ་དང་། དགོས་ན་
 རྣམ་མཁུན་རྣམ་མཁུན་གྱིས་དངོས་སུ་སྤང་ནས་རྟོགས་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཞེད་དོ། །དེ་ལ་འབྲུ་རྣམ་མེན་པའི་རྣམ་པ་མ་གསུངས་པ་དང་མཁུན་ཚུལ་ཞལ་མི་
 གསལ་ལ་བས་དོགས་པ་འགོད་རུང་དུ་ཡོད་པར་དབྱེ་མའི་མཐའ་དབྱོད་དུ་གསུངས་
 སོ། །རྣམ་བཤམ་ལྟར་ན་བཞེད་པ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་མཁུན་གྱིས་གང་རྟོགས་
 ལྟར་ནས་མཁུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤམ་ལས། མི་སྤང་ཡང་རྟོགས་པའི་
 རྟུགས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་

སྤུལ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མི་རུང་བས་སྤང་ནས་མཁུལ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
བའི་སྤྱིར། དེས་ན་རྣམ་མཁུལ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཡང་
རང་ཉིད་ལ་ཡུལ་གྱི་ཆ་ལས་སུ་བྱ་བ་དང་། རང་ཉིད་འཇམ་བའི་བྱེད་བའི་ལྡོག་ཆ་ཐ་
དད་ཡོད་བའི་སྤྱིར་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་མཁུལ་རྣམ་མཁུལ་ལ་
ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྤང་བྱུང་གྱུར་དེ་ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པ་
དང་། རྣམ་མཁུལ་ལ་རྣམ་མཁུལ་མི་རྟག་པ་སྤང་བ་དེ་དང་གྲུབ་བའི་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
རྣམ་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་དགོས་པས་རྣམ་མཁུལ་གྱི་རྣམ་པ་འང་
ཤར་དགོས་སོ། །ད་དུང་སློབ་བྱ་མང་ཡང་དེ་ཅུ་ལས་མ་སློབ་སོ། །

ཁ་ཅིག་འདི་བའི་ལྷགས་ལ་རྣམ་ཡོད་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་རྟོག་དེ་
དེ་ཡིན་བའི་སྤྱིར་ཉེ། གཞུང་ལས། རྣམ་རྟོག་རྣམ་སུ་ཡོད་པས་རྣམ་ཡོད་དུ་བཞག་
ཅེས་གསུངས་བའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་བྱམས་ཁུས་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་
རྣམ་སུ་ཡོད་མེད་བཤད་བའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཡོད་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ཡོད་པ་ཅུ་ལ་བྱེད་བའི་སྤྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཉེ། སྤྱིར་ལྷགས་འདིར་རྣམ་
ཡོད་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ། འདུག་པ་ལས། གཞན་གྱི་
ལྟར་ན་རྣམ་ལ་ཆགས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་དང་། ལྷན་སོགས་འདི་དག་དེ་
ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འགྲེལ་དུ་གསལ་བའི་སྤྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་བའི་ལྷགས་ལ་རྣམ་མེད་པར་ཐལ། འདི་བའི་ལྷགས་ལ་
རྣམ་ཡོད་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་དགོས་བའི་སྤྱིར་ཉེ། གཞུང་ལས། དབྱུ་མ་
བས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྣམ་སུ་བཤད། ཅེས་གསུངས་བའི་སྤྱིར་ན་

མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་ལ་བྱེད་པའི་སྲིད་ལ། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ།
འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཤད་ལས། རྣམ་པ་ནི་རྣམ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་ལ།
མི་ལམ་གྱི་བྱམ་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་སྲུན་འབྲིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུ་ལ་ལ་
འཛིག་ཉེན་གྱིས་གཞོད་ཀྱི། ཞེས་དང་། རྣམ་འཛིན་ཐང་ཚང་བ་མེད་ན་པམ་པ་གཉིས་
པ་འདམ་མེད་པར་འགྲུང་པའི་སྲིད་ལོ། །

། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་
བསྟན་པ། །

གཉིས་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་
བསྟན་པ་ལ་གསུམ། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེས་རང་མཚན་
འགོག་ཚུལ་དང་། བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་བསམ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞེ། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གཉིས་སུ་འདུ་ཚུལ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་
འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་
རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་
པོ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷགས་འདིས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཅེ་ན། ཡན་
གྱིས་མཚམས་སྦྲར་བ་སྟེ། དེ་ལ་དབུ་མའི་གཞུང་ལས་བདག་མེད་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གཉིས་འགོག་པའི་རིགས་པ་
གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རིགས་པས་གང་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འགོག་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་
ཡང་ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་དེས་པའི་སྲིད་ཏེ། དབུ་མའི་གཞུང་ལས་རིགས་པ་
གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱིས་ཐར་པ་འཛོལ་པ་ཁོ་ནའི་ཚེད་ཡིན་ལ། དེ་

དག་ཀྱང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བར་བཅིངས་ཤིང། དེ་ཡང་གང་ལ་
ངོ་སྤྲུལ་བ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དང་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཚོས་གཉིས་ལ་བདག་
གཉིས་སུ་མངོན་བར་ཞེན་པ་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྲིད།
འཇུག་པའི་ལུང་དོན་ནི། དབྱ་མའི་བསྟན་བཙུན་ལས་རིགས་པས་དབྱུང་བ་ཡིན་ཏུ་
མང་པོར་མཛད་པ་ནི་གཞན་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཚོད་པ་ལ་ཆགས་པས་མཛད་པ་
མིན་པར་ཐར་འདོད་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་བོད་སྲིད་དེ་ཞོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
མཛད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས་དེ་ཞོ་ན་ཉིད། ཅེས་སོགས་བྱུང། དེ་ལ། རིགས་
པའོ། །ཡན་གྱིས་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་
རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བསྟན། དེ་མན་གྱིས་རིགས་པ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
རིགས་པ་ལ་གཏུགས་རྒྱལ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡང་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་ནི་
ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་དེ་
ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྷ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་
འགོག་པའི་རིགས་པ་དང། ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་རང་
འབྲེལ་དུ་བདག་མེད་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བསྐྱས་པའི་སྐྱབས་སུ། དེ་ཉིད་
དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྒྱུས་ཏེ། རྣམ་དཔྱོད་པ་ནི་སྐྱབ་དུ་གྲོལ་བར་
འབྱུང། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་འདིས་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མངོན་པར་གསལ་བར་
བྱས་སོ། །ཉོན་མོངས་སྟོན་རྣམས་མ་ལུས་འཛིག་ཚོགས་ལ། །ལྷ་ལས་བྱུང་བར་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
 གསལ་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་
 བར་གསུངས་ཤིང་། ས་བཅུ་བའི་མདོ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་བྱང་རྒྱབ་
 སེམས་དཔའི་ས་ལྷ་བ་ལ་ལམ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་
 དཔའ་དེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་ས་ལྷ་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ཚོས་མཉམ་བ་ཉིད་
 བཅུས་འཇུག་གོ། །བཅུ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པར་
 མཉམ་བ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། དཔེན་པ་དང་། གདོད་མ་ནས་རྣམ་
 བར་དག་པ་དང་། སློས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པར་མཉམ་
 བ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་དང་རྗེ་ལམ་དང་མིག་ཡོང་དང་བྲག་ཅ་དང་རྩ་རྒྱ་
 དང་གཟུགས་བསྟན་དང་སྤྱུལ་བ་ལྟ་བུར་མཉམ་བ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་དངོས་
 བོ་དང་དངོས་བོ་མེད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་མཉམ་ཉིད་
 བཅུས་ས་ལྷ་བ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ནང་ནས་མཉམ་ཉིད་གསུམ་པ་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་གཅིག་ལུ་རིགས་པས་བསྟན་པས་མཉམ་
 ཉིད་གཞན་རྣམས་བསྟན་སྐྱབས་བར་དགོངས་ཏེ་སློབ་དཔོན་སྐྱེ་སྐྱབས་ཀྱིས་ཅ་ཤེ་མཛད་
 པའི་དང་པོར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། ཞེས་སོགས་བཀོད་པར་
 འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཚོས་སྐྱེ་བ་
 མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་མཉམ་བ་ཉིད་
 གཞན་བསྟན་པ་སྐྱབས་བར་དགོངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དང་

བོད་པ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་
 མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ལ་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཉེ་བར་
 བཀོད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པས་
 མཐར་ཉེན་འབྲེལ་ལ་གཏུགས་ནས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བྱ་དང་འདྲ་བྱེད་
 སོགས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ས་བོན་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབྲུང་བ་རྟགས་སུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་དག་རྒྱ་རྒྱེན་
 ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྣོད་བ་ཡིན་པ་དང་། བདག་དང་
 གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ལོ། །ཞེས་བརྟན་ཏེ་རང་མཚན་གྱིས་
 བྱུབ་པ་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྤྱིར། འཇུག་པ་ལས། གང་སྤྱིར་རྒྱ་མེད་
 པ་དང་དབང་ཕྱག་གི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། དོན་ནི། རྒྱ་མཚན་གང་གི་
 སྤྱིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རྒྱ་མེད་དང་དབང་ཕྱག་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་
 སོགས་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་
 འབྲུང་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་རྒྱ་རྒྱེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་སྐྱེ་བར་
 འབྲུང་ཞིང་། གང་གི་སྤྱིར་རྒྱ་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འདི་འབྲུང་ཞེས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་འབྲུབ་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་པས། བདག་
 ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ་དེའི་སྤྱིར་རྟེན་
 འབྲུང་གི་རིགས་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བུ་རྣམས་གཙོ་བོ་
 ཅེས་པའོ། །འདི་ནི་གཙོ་བོར་སྐྱེ་བའི་གཏུན་ཚིགས་ཡིན་ལ། བརྟེན་ནས་བརྟགས་
 པའི་གཏུན་ཚིགས་ལ་གཏུགས་དགོས་ཀྱང་དེ་ནི་སྣ་མ་ལས་རྫོགས་དགའ་བས་

རྟོགས་སྒྲིབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཏུགས་པ་ཡིན་ལོ། །

འདིར། རྩ་ལེ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མེད། །གཉིས་ལས་མ་
ཡིན་རྒྱ་མེད་མེད། །དངོས་སོ་གང་དག་གང་ལྟར་ཡང། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་
ཡིན། །ཞེས་དང། འཇུག་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་
ལ་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང། གང་གི་
ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང། །རྒྱ་ལ་མ་སྐྱོས་ཡོད་པ་མིན་
བས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་
གཏན་ཚིགས་ནི། ལྷ་གུ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། བདག་ལས་མི་སྐྱེ།
གཞན་ལས་མི་སྐྱེ། གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ། རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་
ལས་བཞིན། ཞེས་པའོ། །འདི་དང་རྣམ་བཏུན་ལ་འཇུག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
གནད་ཚང་བའི་འགག་སྒོམ་སྒོམས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་ཡང་དེ་དང་ཉེན་
འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་རྣམས་ལོགས་སུ་འགོད་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ཟེག་གི་བདག་ཅེས་སོགས་བྱུང། དེ་ཡིན་ལོ། །ཡན་གྱིས་
རིགས་པ་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་མན་གྱིས་དེ་ཉེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་ཚུལ་
གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་བཏུན་གྱི་རིགས་པ་ནི་གང་ཟེག་གི་བདག་འགོག་པའི་
རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྩ་རྣམས་པ་བཏུན་དུ་བཅའ་བས་མི་རྟོན་གྱང་རང་གི་
ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་གང་ཟེག་
གྱང་རྣམ་པ་བཏུན་དུ་བཅའ་བས་མི་རྟོན་གྱང་རང་གི་སྤུང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་པར་གསུངས་པ་གང། རྣམ་བཏུན་གྱི་རིགས་པ་དེ་ཉེན་

བྱི་བའ་མེད་ལྟ་བུ་བའདེ་ལྷག་ཏུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པར། ཤིང་རྩ་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་བཙལ་ན་བདེན་པ་
 གཉིས་ཆར་དུ་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་། བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་དགུན་པ་མེད་པར་
 འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལས་ཤིང་རྩ་འཕང་ལོ་སོགས་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་
 ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཕྱིར་རང་འཇིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །སྤང་ལས་
 གཞན་མིན་སྤང་བའི་ལོ་སོ་མིན། །སྤང་བོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྗན་མིན། །འདི་ནི་སྤང་
 བོ་རྣམ་བརྟེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཤིང་རྩ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་
 མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྗན་ཡང་མིན་ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་
 དེར་མིན། །འདུས་པ་ཙམ་མིན་དགྲིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཤིང་རྩ་རྣམ་པ་
 བདུན་དུ་བཙལ་ན་མེད་པ་བཞིན་སྤང་བོ་འང་དེ་དང་འབྲ་བས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་བདུན་གྱིས་
 མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི། རྣམ་པ་བདུན་
 གྱིས་བཙལ་ན་ཤིང་རྩ་ཡོད་པར་མི་རྟེན་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 པ་ཡིན་ཏེ་མིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བདེ་ལྷག་ཏུ་
 འཇུག་པར་འགྱུར་བས། དབུ་མའི་སྐབས་འདིར་ཤིང་རྩ་དེའི་ཚུལ་མ་བརྟགས་པར་
 གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་སོག་མར་རྣམ་བདུན་གྱི་སློ་ནས་བཙལ་ན་
 གང་ཟག་མི་རྟེན་པ་དང་། གང་ཟག་རང་གི་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་འདི་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་ལྟོས་ན་གོ་སྐབས་བདག་མེད་གཉིས་
 ལ་འབྲིད་རིམ་ཡང་དང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། དེ་རྣམ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་

ལ་འཁྲིད་པའི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་བཟུན་གྱི་རིགས་པ་འདི་ཡང་མཐར་
 གཏུགས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་
 བས་བཏགས་པས་རྣམ་བཟུན་དུ་གང་ཟག་མི་རྟེན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གྱི་དོན་
 ཡིན་པའི་སྲིད། རྣམ་བཟུན་གྱི་རིགས་པ་འདི་ལ་རྟག་ལྟ་དང་། ཚད་ལྡན་དགག་སླ་བ་
 དང་། ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་ལ་དཔྱོད་ཚུལ་རི་རྣམས་ལྷན་ཞུས་པས་འབྲུབ་པའི་རྣམ་
 འབྱོར་བས་ཉེ་བར་བརྟག་པའི་རིམ་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གསུམ་འབྱུང་ཚུལ་ལྷག་མཐོང་
 ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྱི་མ་འདི་ལ་བདག་གི་སྒྲ་མས་བརྟག་ཚུལ་འདིས་བརྟགས་
 བ་སྐྱུ་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་སྒྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་ལ་མདོ་ལས།
 གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། བདག་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན། གཟུགས་ལ་བདག་
 མེད། བདག་ལ་གཟུགས་མེད། ཅེས་སོགས་དང་། ཅ་ཤེ་ལས། སྤང་མིན་སྤང་པོ་ལས་
 གཞན་མིན། །དེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྡན་མིན། །ཞེས་
 རྣམ་ལྗེའི་རིགས་པ་གསུངས་ཤིང་། ལྷ་བའི་ཞབས་གྱིས་དེའི་སྟེང་ཚོགས་ཅོམ་དང་།
 དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་འཇུག་པར་རྣམ་བཟུན་དུ་མཛོད་
 པའི་གཞུང་སྤང་བྲངས་ཟེན་པ་ལྟར་ལ། དེ་ནི་རང་སྟེ་དངོས་སྐྱེ་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་
 ཅིག་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། ཡང་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་སྤང་
 པའི་ཚོགས་པ་དང་དབྱིབས་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་འཛོག་པ་སོགས་འགོག་པའི་ཆེད་ཡིན་
 ནོ། །དེ་ཡང་འཇིག་ལྟ་ལྟོས་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་བའི་ང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཁྱོད་གདགས་གཞིའི་སྤང་པོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་མ་

ཡིན། རྒྱུ་གདགས་གཞིའི་སྤང་སོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན། རྒྱུ་གདགས་གཞིའི་སྤང་སོ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན། གདགས་གཞིའི་སྤང་སོ་ལ་རྒྱུ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱུ་ལ་གདགས་གཞིའི་སྤང་སོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། གདགས་གཞིའི་སྤང་སོའི་ཚོགས་ཅམ་ཡང་རྒྱུ་མ་ཡིན། གདགས་གཞིའི་སྤང་སོའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་ཡང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དཔེ་དཔེ་ལྟ་བུ། རང་གི་ཡན་ལག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་པ་ཡིན། དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཀྱང་མ་ཡིན། དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེའི་རྟེན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མེད། རང་གི་ཡན་ལག་འདུས་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཡིན། རང་གི་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་གོ། །ཞེས་པའོ། །

བཞི་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བརྟེན་ནས། ཞེས་སོགས་སྤྱང་། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བ་དང་། ཚེས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཚིགས་གཉི་ག་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལས་སྤྱི་བ་དང་། གཞན་ལས་སྤྱི་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ལས་སྤྱི་བ་དང་། རྒྱ་མེད་ལས་སྤྱི་བ་སྤང་སོགས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འགོག་པ་དང་། རང་གི་ཡན་ལག་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་། ཐ་དད་དང་། ལྷན་པ་དང་། བཅ་ཚུན་རྟེན་པ་གཉིས་དང་། ཚོགས་ཅམ་དང་། དབྱིབས་ཁྱད་པར་བ་སྤྱི་རྣམས་པ་བདུན་ཅི་རིགས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཟག་ལ་འགོག་པ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་སོའམ་སྤྱིང་སོར་འཇིག་དགོས་ཏེ། བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་འདི་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། འདིས་མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སེལ་བ་དང་དེ་སེལ་བའི་རྣམས་པ་འདྲ་བ་སྤྱིང་།

སྤྱོད་ཀྱིས་ཉམས་སྦྱོར་བྱེད་པའི་རིགས་པ་གཞན་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །

འདིར། རྫོང་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ལྷུས་པ་ལས། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་། །དེ་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད། །ཅེས་དང་། མ་རྩོས་པས་ལྷུས་པ་ལས། གང་
ཞིག་རྟེན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་སྦྱེས། །ཞེས་སོགས་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
གཏུན་ཚིགས་ནི། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། ཞེས་པའོ། །དེ་ལ། རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་སྟོན་
ནས་བྱུང་བ་དེ། རྟེན་འབྱུང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་
འབྱུང་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་ཡོད། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་མ་
བྱུང་བར་རང་གི་འདོགས་བྱེད་ལ་སྟོན་ནས་བྱུང་བ་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་
གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་
གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད།
རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ཅིང་རང་གི་ཆ་ཤས་དང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བས་ན། རྟེན་ཅིང་
འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པའི་སྐྱབ་བཤད་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ་སྐྱ་
བཤད་དེ་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་གོ། །རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གཉིས་
ལ་བརྟེན་ཅིང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བས་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་བཤད་པ་ནི་རྟེན་འབྱུང་
གི་སྐྱབ་བཤད་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ཡང་འདུས་བྱས་འབྲེལ་གྱི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་ཡིན་
པས་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་རང་སྟེ་དངོས་སྐྱབ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ། །སྤྱིར་སྤྱད་སྟོན་རྟེན་གསུམ་རྣམས་ཀྱངས་པར་གསུངས་ཀྱང་སྤལ་
ནས་སྐྱབ་བཤད་ན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྤྱི་འགག་གི་བྱ་བ་སྤྱད་ནས་སྤྱི་བས་སྤྱད་པ་དང་།

རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་སྟོན་ནས་རང་རང་གི་བདག་ཉིད་རྟོག་པས་སྟོན་པ་དང་།
བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་བརྟེན་པ་སྟེ་རང་རང་གི་བདག་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་
ནས་བཏགས་པའོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་ན་རྣམ་པ་ཞེས་བཤད་དེ་བརྟེན་པའི་སྐྱེ་བཤད་
འདི་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བཤད་དང་དོན་ཤེས་པ་
ལ་བརྟེན་ཏུ་ས་སྐྱེད་པ་དེའི་སྐྱེ་སྐྱབ་ཚུལ་ཤེས་པ་གཤམ་ཆེ་ཡང་གཞན་དུ་གསལ་པོ། །

སྟོན་པ་འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་
གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འཇིག་པའི་སྐྱོ་ལྡན་སྐྱེས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཅུ་འཇུག་གི་
རྟོག་ཆེན་གཉི་གཤམ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱོ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འཇིག་པ་མེད་ལ། ཞེས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་དམིགས་
གྱིས་བཀར་བ་དང་། ཅུ་ཤེད་རྟོག་ཆེན་ལས། སྐྱོ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིས་བྱས་སྐྱུ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བར་འཇིག་པ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་གམི་འཇིག། ཅེས་
བྱས་སྐྱུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བར་འཇིག་པའི་སྐྱོ་ལྡན་སྐྱེས་ཡོད་པ་
དང་། ས་སྐྱེད་དེ་ལྟར་འཇིག་པའི་སྐྱོ་ལྡན་སྐྱེས་མེད་པའི་བྱེད་ལྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་
དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ཚུལ་བརྟག་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་ལས།
ཐོག་མར་གང་ཟག་ལ་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་ན་མི་རྟོག་པ་དང་རང་གི་སྐྱེད་པོ་ལ་
བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་འདི་གོ་སྐྱེ་བས་འཁྲིད་པའི་རིམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞུང་ལས། ཤིང་རྒྱ་ནས། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་
བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་ཀྱང་འཇོག་
པར་གསུངས་ལ། ཞེས་དང་། ལྷག་མཚོང་ལས། དེས་ན་ཤིང་རྒྱ་རང་བཞིན་རྣམ་པ་

བདུན་མོ་དེ་གང་དུ་འདྲ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་འདྲ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་
 འདོགས་པ་ལྟར་བདག་གྲུང་ལྷུང་པོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པའི་རང་
 བཞིན་བདུན་མོ་གང་དུ་འདྲ་མེད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་ལྷུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་
 གཉིས་འབྲེ་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མཛད་ནས་མདོར་གསུངས་པ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། ལྷོང་ལྷུན་ལས། དེ་ལ་སོགས་པར་ཤིང་ཉ་ཉིད་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་
 བཅའ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན།
 ཞེས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་པའི་སྣ་རོལ་ཏུ་ཤིང་ཉ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་དང་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལྷག་མཐོང་དུ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པའི་ཁྲད་མི་
 རྱེད་པར་གསུངས་ལ། ཚོས་དེ་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཚོས་དེ་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཙམ་དུ་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཙམ་སྐྱའི་གཙང་བྱ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
 ལ་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག་
 རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པས་གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་སྣ་རོལ་ཏུ་ཤིང་ཉ་
 བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་དགོས་ཀྱང་དེ་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་པ་ལ་དེ་རང་བཞིན་མེད་
 པར་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ལྷགས་འདི་ལ་ཚོས་རྣམས་
 རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཤེས་ན་དེ་ལས་བརྗོད་སྟེ་འཛིན་
 པའི་བདེན་འཛིན་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་འདི་ལ་གཉིས། ཚོས་རྣམས་
 རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་བརྗོད་སྟེ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
 བསྟན་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཚུང་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ང་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་བྱས་

བ་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཉམས། འདི་ལེགས་པར་ངེས་པ་ནི་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐབས་བཟང་པོ་ཞིག་གོ། །ཞེས་དང་། སྣང་སྤྱན་ལས།
 ཐལ་འགྲུང་པའི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་རྗེ་ལྟར་
 འཇོག་པའི་ཚུལ་ཤེས་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ལུགས་སུ་
 འཇིན་ཚུལ་ཤེས་པར་འགྲུང་ལ། དེས་རྗེ་ལྟར་བརྒྱུད་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ནི་རྟོགས་ཀྱི་
 དགག་བྱའི་ཚད་མཐར་སྤྲུག་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཚོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་
 འཇོག་ཚུལ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།
 གང་ཤར་རྣམ་རྟོག་འཇིན་པར་ཡོངས་རིག་ན། །དོན་དམ་ཚོས་དབྱིངས་གཞན་ལ་
 སྣོས་མེད་འཆར། །ཞེས་དང་། ལུག་ཆེན་ཡང་གསལ་སྣོན་མེ་ལས། འདི་ལྟར་གང་
 ཟག་དང་ཚོས་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འཁོར་བའི་ཙ་བ་ངར་
 འཇིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ངའི་འཇིན་ཚུལ་རྗེ་བཞིན་དུ་ངེས་འོང་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་དགག་བྱ་སྤྲོ་མོའི་འཇིན་ཚུལ་མ་ལུས་པར་ངེས་པར་རྒྱས་པའི་སྤྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཟེར། ལ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ངེས་པའི་སྣོན་དུ་རྟོག་
 བས་བཏགས་ཅམ་ངེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ངེས་པའི་སྣོན་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
 རྟོགས་པ་ཞིག་འཇོག་དགོས་པ་དང་། གཞི་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡོངས་སུ་གཙོ་
 བ་ལ་གཞི་དེ་བདེན་པས་སྣོད་བར་གོ་བ་སྣོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་དང་། གཞི་དེ་
 བདེན་པ་མ་ཞིགས་པར་རྩུན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་རྣམས་འབྱུང་བས་སྤར་གྱི་ལྷང་
 དེ་དག་གི་དོན་དགག་བྱ་ངེས་པའི་སྣོན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་འཇོག་ཚུལ་
 ཤེས་དགོས་པ་ལས་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཤེས་དགོས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པ་རྣམ་

བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་ཟེན་ལ་འཛིན་ཏུ་གསལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན་གང་འཐད་བཟླ་གོ། །ཁ་ཅིག་
 བ་དེ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྐྱེད་པ་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་ཏུ་རྟོགས་
 དགོས་པར་ཐལ། བདག་འཛིན་གཉིས་སྐྱེ་བ་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་སྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིབ་ན། སྟོན་འཇུག་དང་རྟེན་ལ་སྤྱོད་པ་
 གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྤྱད་ཡང་མེད་དེ། གཞི་གང་ཟག་དང་སྤྱང་སོ་ལ་རྗེས་ཡོད་དང་
 བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྤྱོད་པས་ཀྱང་མི་འབྱེད་ལ་དགག་བྱའི་བདག་ལ་སྤྱོད་པས་ཀྱི་ཁྱད་
 བར་ཡང་མི་འབྱེད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་འོང། དེ་དང་རིན་ཆེན་སྲེད་བའི་དང་
 རྟེན་ཀྱི་གང་ཟག་དང་སྤྱང་སོ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་
 པའི་སྲིབ། ཞེས་པའི་སྟོན་བ་འགོད་པར་བཤད་པ་ནི་འགོད་ལུལ་དེས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པ་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་
 པས་སྤྱོད་པ་དང་གྲུང་འགྲིགས་ཀྱང་། ལམ་རིམ་རྒྱུད་ཏུ་ལས། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་
 སྐྱེ་རིམ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཡང་།
 བདག་མེད་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན། སྟོན་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ལྷ་བ་
 བསྐྱེད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་སྐྱེད་དགོས་
 སོ། །ཞེས་དང་། གཞི་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་དེས་རྒྱུའི་བདག་མེད་ལ་སྤྱོད་
 པས་མེད་ཀྱང་། ཁྱད་གཞིའི་གནད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་སྟེང་ཏུ་དེས་སྤྱོད་པ་
 སྟེང་ཏུ་དེས་དཀའ་བའི་སྲིབ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །རྗེ་བཙུན་དབུ་མའི་
 སྐྱི་དོན་ལས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་སྟོན་ཏུ་འགོ་དགོས་པ་མི་འཐད་དེ། གང་

ཟག་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་
 བརྟན་བཞིན། ཞེས་བཀོད་པའི་ཚེ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་ཏུ་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་ཡང་དག་གིས་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་
 བ། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཚོས་གཅིག་བདེན་མེད་ཏུ་
 རྟོགས་པ་ཅམ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་
 གི་གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་བདེན་མེད་ཏུ་ནམ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། དགོངས་ཟབ་སྤང་བའི་སྐྱོན་མེད།
 རྗེ་བཙུན་སྤྱི་དོན་ཏུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གང་ཟག་དང། གདགས་གཞིའི་ཕྱང་པོ་རང་
 བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་འབྱུང་ཡང། གང་ཟག་དང་ཚོས་གཞན་
 གང་ཡང་རྒྱང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་གོ་རིམ་གྱི་དེས་པ་མེད་པའི་དོན་
 དང། ཡིག་ཆར་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཚུལ་གཙོ་བོར་
 བྱས་ཞེས་པ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་འབྲུགས་ལ་ཕྱང་པོ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །བདག་མེད་གཉིས་རིམ་ཆར་
 ཏུ་རྟོགས་པ་རྗེའི་ལེགས་བཤད་ཏུ་གསལ་བས་ཡིག་ཆའི་སྐྱེས་ཟིན་ཡང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེ་དེས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པའི་སྟོབས་
 འབྲུགས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་ཏུ་གོ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཟུན་སྐབས་
 འཇུག་པར། ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པར་ལེགས་
 བཤད་རྗེས་འབྲང་ཏུ་རྐང་བ་གཉིས་སྐྱུར་གྱང། དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་དང་སེམས་བདག་མི་
 རིགས། །ཞེས་པ་ལྟ་མའི་དོན་བསྐྱུར་སྐྱོར་དགོས་པ་རྣམ་བཤད་ཏུ་གསལ་

ལོ། །གཞུང་ལས། ལྷ་གུ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དང་འདྲ་བུ་དང་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་
 བོ་རྣམས་ས་སོན་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་
 གྱིས། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷག་མཚོང་ཆེན་མོ་ལས། འདིར་ལྷ་གུ་ནི་རང་གི་རོ་སོས་
 གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་མེད་དེ། རང་གི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར། ཞེས་
 སོགས་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་འདོག་ཚུ་ལ་སྤུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
 སྤྱིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་མིན་ནོ། །ས་སྟོན་སྟེ་བས་རྟེན་འབྲེལ་འདུས་མ་
 བྱས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་གཏོགས་དངོས་སྤྱི་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་
 ལ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཁྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཚ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། ལུགས་
 གཞན་ལས་མེ་དུ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བཤད་པ་སོགས་དང་མི་འདྲའོ། །ཞེས་དངོས་སྤྱི་
 བས་མེ་དུ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་པར་གསུངས་ཤིང་། རིགས་ཐིགས་དར་རྟེན་གྱི་
 ལས། ཚོས་དེ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ན་ཚོས་དེ་ལས་བྱུང་མི་དགོས་པར་ཁོ་སོས་རྣམ་
 དེས་རྟེན་གྲུབ་བཤད་བྱིན་ནོ། །ཞེས་ཚོས་དེ་དང་རྟེན་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་ན་ཚོས་དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བྱུང་མི་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ལུང་སྤྱིའི་བྱུབ་མཐར་མྱད་ལྟོས་རྟེན་
 གསུམ་གྱི་རིགས་པ་སྟོན་པར་ལམ་རིམ་རྒྱུང་དུ་ལས། དེས་ན་ལྷ་གུ་ལ་སོགས་པ་
 སྤྱི་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རང་ལ་རང་དབང་བའི་རྒྱ་གསུམ་གྲུབ་གྱི། ཞེས་སོགས་
 དང་། འདིས་ནི་གང་ཟག་དང་བྱས་པ་སོགས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་སྤྱིར་བ་དང་། ལམ་
 རིམ་རྒྱུང་དུ་ལས། རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་སོ། །ཞེས་བ་
 སྤུན་མོང་དང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཚིགས་གཉིས་ལ་ངོས་
 བཟུང་བའི་སྤྱི་མ་གསུམ་རིགས་པ་དེ་གསུམ་ལ་སྤྱིར་དགོས་པ་མི་གསལ་བ་དང་།

ལྷོ་མ་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏུན་ཚིགས་གཉིས་ལ་ངོས་
 འཛིན་དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་བས་ལམ་རིམ་རྒྱུང་བུའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཡིན་
 མིན་བཏགས་དགོས་ཤིང་ཁྱད་པར་ལྱད་བར་བས་གཏུན་ཚིགས་པར་བ་བསྟན་པ་
 དཔྱད་དགོས་པར་གྲུབ་མཐའི་མཚན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། གྲུབ་མཐའ་དེར་མདོ་
 དང་། རིན་ཆེན་སྲེང་བ་དང་། རྩ་ཤེའི་ལུང་གསུམ་རིགས་པ་གསུམ་གཙོ་བོར་སྟོན་
 གྱེད་དུ་རིམ་བཞིན་སྐྱར་བ་ལའང་ཁྱད་ཡོད་མེད་དང་། མདོར། འདི་ཡོད་ན་འདི་
 འབྱུང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྟོས་པ་ལས་སྤང་བའི་རིགས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཚུལ་ཡང་
 དཔྱད་དགོས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོ་ལས། སྤང་ལྟོས་རྟེན་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཅེས་གསུངས་ཀྱང་
 གྲུབ་མཐའི་མཚན་ལས། གཞི་གྲུབ་ན་སྤང་ནས་གྲུབ་པ་དང་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གསུམ་ག་ཡིན་པས་ཁྲུབ། ཅེས་དང་། ལྟན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་རྟ་
 དང་བ་ལང་ནི་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་མན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་།
 ལྟན་ལུན་གཉིས་སྤང་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། སྤང་བ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་ཚོགས་
 པའི་སྤྱིར། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་
 ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་དེ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པར་གྱུ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྩ་ཤེའི་རྟོག་
 ཆེན་ལས། དེ་ལ་སྤང་ལྟོས་རྟེན་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་གསུངས་པས། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ་རྟ་ནག་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་གཞི་གྲུབ་ན་འདུས་
 གུས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་བཤད་པས་སོགས་ལ་དཔྱད་བྱ་མང་ཡང་མ་སྟོོས་ཤིང་།
 དཔྱད་པ་ལྟག་མ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོར་གསལ་བས་དེར་བལྟལོ། །

གཉིས་པ་དེས་རང་མཚན་འགོག་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཚན་སྐྱུར་བ་དང་།
 རིགས་པ་བཞིས་འགོག་པ་དངོས་སོ། །དང་སོ་ནི། འོན་ཏེན་འཇུག་གི་ཞེས་སོགས་
 བྱང་། ཉེན་འགྲེལ་གྱི་ཉམས་གྱིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་ཡང་འགོག་
 པ་འདི་ལུགས་འདིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཁྱད་ཚོས་ཡིན་ན་རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་མངོན་ཅེ་ན།
 འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བས་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་འཇུག་པར་འཕགས་པའི་
 མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འདྲིལ་རྒྱུར་ཐལ་བ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་
 དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་དང་། འོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཞེགས་པར་ཐལ་བ་གསུམ་དང་།
 དེའི་རང་འགྲེལ་དུ་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྣོང་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ་བའི་རིགས་པ་གཅིག་སྟེ་བཞིས་བཀག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འདྲིལ་རྒྱུར་ཐལ་
 པས་དགག་པ། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དུ་ཐལ་བས་དགག་པ།
 འོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཞེགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྣོང་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། དེ་ལ་
 དང་སོ། ཞེས་སོགས་བྱང་། ཞེས་སོ། །ཡན་གྱིས་དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་མན་གྱིས་
 སྐྱོན་སྐྱོང་མི་རུས་པར་བསྟན་པ་ལས་སྔ་མ་ནི། དངོས་སོ་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་རྣལ་འབྱོར་བས་གཟུགས་སོགས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཆེ་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་
 བ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་

དེའི་ཚེ་དེ་དག་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྒྱུར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་སྤར་ཡོད་
 ཕྱིས་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་དེའི་འཇིག་རྒྱུ་
 བྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་
 མཚན་གྱི་སྐྱེ་བ་ནི་རྣམ་པ་གྲུབ་ཏུ་ཁས་མི་ལྡང་སྟེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་དོན་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་ན་ནི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཚེ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དེ་ལ་
 སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་དངོས་པོ་དེ་
 དག་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤར་ཡོད་པ་ཕྱིས་མེད་པའི་འཇིག་པ་སྟེ་ཞིག་པར་
 འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡང་དངོས་པོ་འཇིག་པ་དང་
 དེ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་ཡང་མིན་པས་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན། ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱོན་སྟོང་
 མི་རུས་པར་བསྟན་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་དག་ན་ལེ། གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་
 ཡོད་པ་ཙམ་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་དམིགས་མི་དགོས། དེ་དག་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་ན་དེས་དམིགས་དགོས། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་
 ཏེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོ་
 ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྐྱོན་སྐྱོང་གི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་སྐྱོང་
 བདེན་པ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དངོས་པོ་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་ན་ཐ་སྐྱོང་
 བཏགས་པའི་བཏགས་སའི་དོན་ལ་དབྱེད་དེ་བྱོང་བྱེད་ཀྱིས་རྙེད་དགོས་ཏེ། གཞན་
 ཏུ་ན་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པའི་དོན་མེད་དེ། ཐ་སྐྱོང་གི་དབང་གིས་བཞག་ས་ཚམ་དུ་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བཅའ་ཞིང་དབྱེད་པ་ན་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་
 འགགས་པ་ལས་གཞན་ཐ་སྐྱོང་ཚམ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་མི་རྙེད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་པའི་
 དོན་རྣམས་དེ་ལྟར་དབྱེད་པས་རྙེད་པའི་དོན་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། གང་
 ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དབྱེད་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་ནི།
 རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་འདི་དག་བཏགས་དོན་ལ་དབྱེད་
 པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དངོས་
 པོ་ལས་ཚུ་རོལ་ཏེ་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅན་ལ་གནས་པ་རྙེད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྐྱོང་གི་བདེན་པ་ལ་བཏགས་དོན་འཚོལ་བའི་དབྱེད་
 པ་མི་བྱ་ཞེས་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་ཀྱང་དབྱེད་བཟོད་དུ་མི་འགྱུར་
 པའི་སྐྱོན་སྐྱོང་དང་། ལན་དེ་ལ་སྐྱོན་སྐྱོང་མི་ལུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་
 ལ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདི་ལ་ཐལ་རང་དོན་དམ་དབྱོང་པའི་དབྱེད་མཚམས་ལ་
 འདོད་པ་མི་མ་བྱུན་པའི་གནད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་པས་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་མ་བྱུབ་
 བ་ཤད་པ་འདྲ་བའི་དབྱོང་ལུགས་ཀྱིས་དབྱེད་བཟོད་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པར་བྱུབ་མ་
 བྱུབ་དབྱོང་པའི་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་མི་འདོད་པས་རིགས་པ་གཉིས་པས་མི་

གཞོན་པར་སྐྱ་བཞི་སྐྱོན་སྐྱོང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་སྐྱོང་སྐྱ་མ་དང་གནད་གཅིག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། དབྱུང་ན་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྲུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་གིས་སྐྱོན། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། དམིགས་དགོས་སོ། །ཡན་གྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་བསྟན་ནས་སྐྱོན་སྐྱོང་མི་རུས་པ་དང་། ཞེ་ན། ཡན་གྱིས་རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྐྱད་འཛོག་ཚུལ་བཤད་ནས་དེའི་ལ་ན་བསྟན། དེ་མན་གྱིས་དེ་ལ་སྐྱོན་སྐྱོན་པར་བྱེད་དོ། །རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་དབྱུང་བཟོད་དང་དོན་དམ་མངོན་སུམ་དུ་འཇམ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དམིགས་དགོས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་དབྱུང་པར་འཛོག་པའི་བརློག་ཕྱོགས་དབྱུང་ནས་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། རྗེ་བས་སྐབས་དུ་མར་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཛིག་ཉེན་ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་གང་འཛོག་བཏགས་དོན་ལ་ཡེ་མ་དབྱུང་བ་ཁོ་ནར་འཛོག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཐ་སྐྱད་པའི་ཚད་མ་ནམས་གྱིས་དབྱུང་ཚུལ་པལ་ཆེར་སྐྱོང་བ་ལ་སྐྱུར་ན་ཤེས་པའི་སྤྱིར་རང་རྒྱུད་པས། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་པའི་དབང་ཤེས་སོགས་ལ་སྐྱུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུབ་མ་བྱུབ་དབྱུང་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་བྱུབ་ཚད་ཡིན་པས་དངོས་པོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མིན་པར་སྐྱོ་གཞོན་མེད་ལ་

སྐྱེས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྐྱེད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཐ་སྐྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ནི་ཐ་སྐྱེད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་མིན་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །ཡན་གྱིས་དང་པོ་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོགས་པ་ཐ་སྐྱེད་ཀྱི་འཛོགས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་བསྟན་ཏེ་ལན་མཛད་པ་ནི། རང་རྒྱུད་པས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཡིན་ན། ཡབ་སྐུ་མཛེས་བའི་མདོ་ལས། འདི་དག་ནི་ཐ་སྐྱེད་ཅམ་མིང་ཅམ་བརྒྱ་ཅམ་གྱུན་རྫོང་ཅམ་བརྫོང་པ་ཅམ་གདགས་པ་ཅམ་སྟེ། ཞེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་བརྒྱས་བཞག་པ་དང་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་མདོ་ལས། འཛོགས་རྟེན་གྱི་བརྒྱུད་དང་ཐ་སྐྱེད་ཀྱིས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་ཏེ། བཏགས་དོན་བཅའ་བས་རྟེན་ན་མདོ་སྐྱེ་མའི་ཅམ་སྐུ་ཅི་ཞིག་གཙོན་ཅིང་། མྱི་མས་འཛོགས་རྟེན་གྱི་བརྒྱུད་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཀྱང་རི་རྒྱུད་བརྫོང་རིགས་ཞེས་ཐ་སྐྱེད་འཛོགས་ཚུལ་ལུང་དང་འགའ་བ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་འཛོགས་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱེད་དུ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་སྐུ་ཀྱང་སྐུ་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དེ། དེ་ནི་འཛོགས་རྟེན་པས་ཐ་སྐྱེད་བཏགས་པའི་དོན་རི་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་ཆེས་མི་མཐུན་ལ། ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་དོན་མི་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་རིགས་པ་དང་འགའ་བ་བསྟན་ཏོ། །གང་ཟག་གི་སོགས་ཀྱིས་ལན་སྤྱི་མ་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་ལན་མཛད་པ་ནི། གང་ཟག་གི་ཐ་སྐྱེད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ཆེ་མི་རྟེན་པ་ནི་ནམ་བུ་གྱི་དབྱུང་པ་དང་། སྤྱི་བ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་ཐ་སྐྱེད་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ཆེ་མི་རྟེན་པ་ནི་ཐ་སྐྱེད་དུ་ཡང་གཞན་སྤྱི་འགོག་པ་སོགས་རྗེ་རྗེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་རྒྱས་པར་

གཏན་ལ་བབ་ཟེན་ཅིང་། སྤྱིས་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་འདད་དུ་འདའ་ཞེས་ཏུ་གསུང་བར་
འགྲུང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་སྣ་གྲུ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྣ་གྲུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་
དང་། རས་མཚོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གི་ཐ་སྣང་དོན་མ་སྟན་དང་། སྣ་གྲུ་རྗེས་སམ་
རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པའི་རང་ལས་གཞན་པའི་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཚོས་
དང་། རྗེས་ཡོད་དམ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པའི་བདག་གིས་མཚོང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
གང་ཟག་གི་ཐ་སྣང་དོན་མི་མ་སྟན་རྣམས་གང་ལ་ཐ་སྣང་བྱས་པའི་དོན་བཅའ་ན་མི་
ཆེད་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཀྱང་། རི་ལྟར་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་
གཞོད་མི་གཞོད་བྱུང་ཆེ་སྟེ། ལྟོ་སྤྱིར་བ་ལ་བྱུམ་པར་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་བཏགས་པའི་
དོན་ལ་ཚད་མས་མི་གཞོད་ཅིང་། རི་བོང་ལ་རྩ་ཡོད་པར་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་བཏགས་
པའི་དོན་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པའི་སྤྱིར། དེས་ན་སྣ་མ་ཐ་སྣང་དོན་མ་སྟན་གྱི་ཡུལ་
གཉིས་ནི་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་ལ། སྤྱི་མ་དོན་མི་མ་སྟན་གྱི་ཡུལ་གཉིས་ནི་ཐ་སྣང་དུ་ཡང་
མེད་པའི་བྱུང་ཡོད་དོ། །བྱུང་པར་འདི་ཤེས་པ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་
ཤེས་གྱིས་གཞོད་པ་དང་རིགས་ཤེས་དེས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་
དང་། རིགས་ཤེས་དེས་ཡོད་པར་མ་ཆེད་པ་དང་རིགས་ཤེས་དེས་མེད་པར་མཚོང་
བ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལེགས་པོར་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །དེ་ཡང་སྣ་
མ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཆེ་སྟེ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་དབྱུང་བཟོད་
མི་བཟོད་ནི་རིགས་ཤེས་དེས་དབྱུང་པ་ལྟར་ཆེད་མ་ཆེད་ལ་བྱེད་ལ། ལྷན་པས་འདིའི་
དེས་གཞོད་མི་གཞོད་ནི་དེས་མེད་པར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དང་།

བདེན་གྲུབ་ཡོད་ན་གནས་ལུགས་སྲུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་ཡོད་ན་
 གནས་ལུགས་སྲུ་གྲུབ་མི་དགོས་པས། བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
 །ཤེས་ཀྱིས་མ་རྟོག་ན་དེས་ཁྲིགས་དགོས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེས་མ་རྟོག་
 དེས་ཁྲིགས་མི་དགོས་པའི་སྲིད་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་
 རིགས་ཤེས་དེས་རྟོག་དགོས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་རིགས་ཤེས་དེས་རྟོག་
 མི་དགོས་པའི་སྲིད། དེ་བཞིན་དུ་སྲི་མ་གཉིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། གཟུགས་
 སོགས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་མ་རྟོག་ཀྱང་དེས་མེད་པར་
 མཚོང་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་གཟུགས་སོགས་
 ཀྱི་སྐྱེ་འགག་མ་གཟིགས་པ་ལས་དེས་དེ་མེད་པར་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་
 དང་། སྐྱེ་འགག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་སྐྱེ་
 འགག་སོགས་མ་རྟོག་པ་ལས་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་པར་འཇུག་བ་མ་ཡིན་པའི་
 སྲིད། དེས་ན་དེ་དག་གི་ཁྱད་ལེགས་པར་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ལྷག་མཚོང་ཆེན་མོ་
 ལས། དེའི་སྲིད་རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་དང་རིགས་པས་གཞོད་པ་གཉིས་
 དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་འགག་མ་གཟིགས་པ་དང་མེད་
 པར་གཟིགས་པ་གཉིས་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་
 འགག་མ་རྟོག་པ་དང་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་རྟོག་པ་གཉིས་མ་བྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་བརྒྱང་
 བ་འདིས་ད་ལྟ་བ་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཏེ། སྟོན་གྱི་མཁས་པ་འགའ་ཡེ་ལའང་འཇུག་བ་
 བསྐྱེད་སྤྱང་བས། སྟོན་གྱིས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་ལ་དེ་དག་བྱེད་པར་
 ཀྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་རྒྱས་པར་ལྷག་མཚོང་ཆེན་མོར་གཞོད་

བྱེད་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲོལ་མི་སྲོལ་བར་བསྟན་པའི་ས་བཅད་བཞིའི་དང་པོའི་
རྣམས་གསུངས་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འཇུལ་ངོར་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་མི་མཚུངས་པར་
བསྟན་པ་དང། འཇུལ་ཚུལ་མི་མཚུངས་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་
ཞེས་ཏུ། ཞེས་སོགས་བྱུང། དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་དབྱེད་པ་མ་རྗེས་པར་བོད་ཁ་ཅིག་
གིས་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པ་རིགས་པ་ལྟར་སྤང་རེས་བཀག་ཅིང། གུན་རྗོབ་ཏུ་ཡོད་
པ་རྣམས་འཇུལ་ངོར་ཡོད་པ་ཚམ་གྱིས་འདོག་བྱས་ཏེ། དེ་དག་འཇུལ་ངོར་ཡོད་པ་
ཚམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་འཇུལ་ཤེས་རེས་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ཕྱིར་སྟམ་དུ་
བསམ་ན། དེ་ལོ་ན། དབང་སྤྲུག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་ལས་བདེ་སྤྲུག་སྐྱེ་བ་དང།
དཀར་ནག་གི་ལས་གཉིས་ལས་བདེ་སྤྲུག་སྐྱེ་བ་གཉིས་འཐད་ན་འཐད་མཉམ་དང་མི་
འཐད་ན་མི་འཐད་མཉམ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱིས་
དབྱེད་ན་ལས་དཀར་ནག་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲུག་སྐྱེ་བ་ཡང་མི་རྟེན་ལ། འཇུལ་ངོར་
དབང་སྤྲུག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་ལས་ཀྱང་བདེ་སྤྲུག་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
འདུག་པ་ལས། འདི་ནི་ངར་འདྲིན་ཉེན་དུ་འང་མི་རིགས་ལ། །ཞེས་སོགས་དང། མི་
ཤེས་གཉིད་གྱིས་རབ་བསྐྱོད་སྤྲུ་སྤྲེགས་ཅན། །ཞེས་སོགས་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་
བ་གཞན་གྱི་བྱུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མིན་པས་བཏགས་པ་རྣམས་དང། སྐྱུ་མལ་རྟ་གྲང་
དང་སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་རྒྱུར་འདྲིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་གུན་རྗོབ་ཏུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་
གསུངས་པ་རྣམས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྫོང་འཇུལ་བས་ཀྱང་དེ་དག་དེ་ལྟར་མ་བཟུང་
བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང། འཇུལ་ངོར་ཡོད་པས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་

འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། བདག་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་ཐ་སྙེད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ་
 ཞེས་རིགས་པས་བཀག་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲོག་མི་རུས་པར་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་
 འཇུག་པའི་ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་འདི་ནི་དོན་དམ་
 པར་དར་འཛིན་སྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་མིན་ལ། དེ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡང་ཡོད་པར་མི་འདོད། ཅེས་པ་དང་། གཉིས་པའི་དོན་ནི། མི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་
 སོང་བའི་སྤྱི་སྤྱེགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བཏགས་
 པའི་བདག་དང་། སྐྱེ་མ་སྤྱི་བ་རྒྱ་གཞུགས་བརྟན་རྣམས་ཉ་སྐྱང་དང་ཚུ་དང་བྱང་
 བཞིན་སོགས་སྤྱི་བཏགས་པའི་བརྟུན་བ་དེ་དག་ཐ་སྙེད་པའི་ཚད་མ་ལས་ཀྱང་ཡོད་
 བ་མ་ཡིན་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱད་པའི་འཇུག་དོར་ཡོད་ན་ཀྱུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡོད་པའི་ལན་མི་རིགས་པ་དང་། ཅམ་སྐྱས་གཅད་བྱེད་ས་གཞུང་བ་དང་། ཐ་སྙེད་
 ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འགྲུབ་ཚུལ་བརྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་བ་དེ་དག་ཅེས་
 སོགས་བྱུང་། གྲུབ་མཐའ་སྟོན་མོང་མིན་པས་སྤྱོད་བཏགས་བ་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མ་
 སོགས་སྤྱི་བཏགས་པའི་རྟུན་བ་རྣམས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐོ་འཇུག་བདེ་དག་སེམས་
 ཅན་རང་དགའ་བའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཇུག་བ་མིན་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འཇུག་
 དོར་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་པས་སྤྱོད་བཏགས་བ་དེ་དག་ཀྱུན་
 རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་སྤྱོན་མེད་ཅེས་ཀྱང་སྐྱེ་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྷན་སྤྱི་བཏགས་
 འཛིན་གྱི་ཉག་འཛིན་དང་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་
 ཞེན་ལུལ་ཡང་ཐ་སྙེད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐ་སྙེད་དུ་ཡོད་ན་ཐ་

སྣང་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་དང། ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་
 པ་དང། རང་བཞིན་ལ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་གཞོན་པ་མི་འབབ་པ་སྟེ་ཁྱེད་པར་
 གསུམ་དང་ལྡན་དགོས་པར་སྟོན་པ་ལ། གཞུང་ལས། དེས་ན་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་ན།
 བས། ཚད་མས་བྱུང་བ་དགོས་པའི་སྲིད་རྟོ། །ཞེས་པའི་བར་དང། ལྷག་མཐོང་ཚེན་
 མོ་ལས། དེ་ལ་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་
 གི་སྟོན་པ་འདོགས་པ་ཡིན་སྟུང་ན། ཐ་སྣང་པའི་ཤེས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་པ་དང། ཇི་
 ལྟར་གྲགས་པའི་དོན་དེ་ལ་ཐ་སྣང་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོན་པ་མེད་པ་དང། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇམ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་གཞོན་
 པ་མི་འབབ་པ་ཞིག་ནི་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེ་དག་ལས་ལྡོག་པ་ནི་མེད་
 པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐ་སྣང་དུ། ཞེས་སོགས་བྱུང།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཐ་སྣང་གི་དབང་གིས་བཞག་ཅ་མ་
 ཡིན་པ་འགལ་ཉེ། ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མས་བྱུང་བ་དགོས་པའི་སྲིད་ཞེ་ན།
 སྟོན་མེད་དེ། དེའི་ཅ་མ་སྐྱས་ཐ་སྣང་གི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་གཅོད་གི་ཚད་མས་
 བྱུང་བ་ཡང་མི་གཅོད་ལ། མིང་གིས་བཞག་ཚད་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་པའི་སྲིད་ཉེ། རི་བོང་རྩ་ལྟ་བུ་མིང་གིས་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་སྲིད། འོ་ན་དེའི་ཅ་མ་སྐྱས་ཐ་སྣང་གི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་གཅོད་ན་ཐ་
 སྣང་གི་དབང་གིས་མ་བཞག་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གཅོད་སྟུང་ན། ཐ་སྣང་བྱུང་གས་པའི་
 དོན་དེ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་ན་དོན་ཁོ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་སོང་བ་དེ་

གཙོ་བོ་དེ། ར་སྐྱོད་བཏགས་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་མ་སྐྱོད་དེའི་དབང་གིས་
དོན་དེ་ཡོད་པར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པའི། དེ་འདྲ་བ་དེ། ཞེས་སོངས་ལྟར། ར་སྐྱོད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཡོད་
པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རིགས་ཤེས་གྱིས་ཞེགས་ཀྱང་མ་སྐྱོད་
གྱི་དོན་མེད་ན་མ་སྐྱོད་པའི་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་མ་སྐྱོད་པའི་ཚོས་དེ་
དག་མ་སྐྱོད་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འོས་མེད་གྱིས་འགྲུབ་སྟེ། དོན་དང་མ་སྐྱོད་
གཉིས་གྱི་ནང་ནས་དོན་རང་གི་དོས་ནས་ཡོད་པར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དོན་
དམ་བདེན་པའི་ཡོད་ཚུལ་ཡང་མ་སྐྱོད་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པར་སྐྱེ་ཡི་མ་སྐྱོད་ཚད་
མས་གྲུབ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེའི་ཡོད་ཚུལ་དབྱེད་ན་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་བདེན་
པ་ཡོད་པ་མ་སྐྱོད་པའི་ཤེས་དོད་འཇོག་པའི་དོན་ཡང་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་བརྒྱུང་བ་
དེ་རིགས་ཤེས་གྱི་འཇིག་སྣངས་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་
བདེན་པ་མ་སྐྱོད་ཚད་མས་གྲུབ་ཅེས་པ་མིན་འོ། །སྤྱུ་སྤྱེ་ལི་ཏུ་ལས། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིད་གྱིས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བཤད་ཅིང་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་
བདེན་མོད་གྱི། འོན་ཀྱང་། འཇིག་ཉེན་གྱི་མ་སྐྱོད་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
བརྗོད་པ་དག་གིས་བཤད་ཅིང་རབ་ཏུ་བསྟན་པས། ཞེས་རྒྱལ་བས་མ་སྐྱོད་གྱི་དབང་
གིས་སྐྱེ་བ་སོགས་གསུངས་པ་དང་། དེ་དག་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་ཏུ་གྲུབ་པར་
བཤད་དོ། །ཐལ་རང་གཉིས་གྱི་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་གྱི་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཡང་
ཁྱད་ཆེ་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་སྣང་ཡུལ་ལམ་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་
ལམ་འབྲུལ་བ་ཞིག་ལ་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ཏུ་འདོད་ལ། འདི་བའི་ཤུགས་ལ་སྣང་

ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་དེས་དོན་འཛོག་ཀྱས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྲིད། ལུགས་འདི་
 ལ་འཁོར་འདས་དང་འཚེང་གྲོལ་མཚན་ཉིད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་འཐད་ཀྱི་གཞན་
 ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་གཏན་ནས་མི་འཐད་དེ། འདི་འབྲ་བའི་གནོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཐ་
 ལྷན་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དངོས་མིན་
 བཞིན་དུ་དེར་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་
 ཉིད་མགོན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་འཕགས་པ་ལྷའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་དང་ལྷ་བས་འབྲེལ་བའི་སྲོལ་འདི་ལ་རྣམ་གཞག་མཚན་ཉིད་པ་འཛོགས་པ་
 ལྷང་ན་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་པ་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྣེད་དུ་སྦྱར་བའི་
 གོམས་པ་ཆེས་བས་ལན་ཞིང་ད་དུང་ལུགས་འདིའི་གོལ་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
 སོ། །གསུམ་པ་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི། དོན་དམ་
 པའི་སྐྱེ་བ། ཞེས་སོགས་ལྷང་། དེ་ལ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་བདག་གཞན་
 གང་ལས་སྐྱེ་དབྱེད་ནས་འགོག་པས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ། རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་དབྱེད་པས་དེ་མི་ཞིགས་པའི་སྲིད། དེས་ན་ཐ་སྐད་དུ་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་འགོག་ཀྱས་སོ། །རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀར་མེད་དེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་གནད་
 ཀྱིས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཐ་སྐད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཡང་བགག་པའི་སྲིད། དེ་སྐད་དུ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་བ་གང་
 ཞིག་གིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། དོན་དམ་ལ་དབྱེད་སྐབས་བཏགས་
 དོན་འཚོལ་བའི་རིགས་པ་ཟང་ཞིག་གིས་གསུགས་སོགས་བདག་དང་གཞན་ལས་

སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་རང་
མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མིན་པས་རང་རྒྱུད་པ་ཁྲོད་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་
ཚད་མ་གང་གིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར། ཞེས་པའོ། །

བཞི་བ་ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ་བས་དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་མཚན་ལས་གཞན་གྱིས་སྐྱོང་བ་གནས་ལུགས་
མཐར་ཐུག་དུ་མི་འཐད་པར་བརྟན་པ་དང་། གཞན་སྐྱོང་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་
འོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། རིགས་པ་དང་པོ་
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འདིག་རྒྱུར་ཐལ་བས་དགག་པ་སྐྱོན་སྐབས་
འཇུག་པའི་རང་འགྲུལ་ལས། འོད་སྤངས། ཞེས་སོགས་བྱངས་པའི་སྐྱོང་ཉིད་ལ་སྤྱར་
བའི་ལུང་ཚན་དང་པོ་གཞུང་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་མཚན་མ་མེད་
པས་ཚོས་རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་
དང་། གང་སྐྱོན་པ་མེད་པས་ཚོས་རྣམས་སྐྱོན་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་
ཉིད་སྐྱོན་པ་མེད་པ་དང་། གང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པས་ཚོས་རྣམས་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་
པ་དང་། གང་མ་སྐྱེས་པས་ཚོས་རྣམས་མ་སྐྱེས་བ་ཉིད་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་
ཉིད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། གང་མ་བྱུང་བས་ཚོས་རྣམས་མ་བྱུང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་
རྣམས་ཉིད་མ་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་མཚན་མེད་དང་སྐྱོན་མེད་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་
མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་བྱུང་བས་སྤར་ལྟར་གསུངས་པའི་དཀོན་བཅེགས་འོད་
སྤངས་ལེ་ལུའི་གཞུང་ཚིག་རྣམས་བྱངས་ནས་ཚོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱོང་

བར་བསྐྱབས་ཤིང་། མདོ་དོན་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་སྟོང་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱིས་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡོད་ཚུལ་དཔྱད་པ་ནི། ཚོས་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་དགག་བྱ་
 ལྟམ་བྱ་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་
 ཟུག་གི་སྟོང་བ་དཔྱད་པར་མི་བྱེད་གྱི། བྱམ་སོགས་ཚོས་དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་
 པས་སྟོང་བར་དཔྱད་ཅེས་པའོ། །རང་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གཞན་གྱི་དབང་གི་
 དངོས་པོ་ཁས་སྐྱབས་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་
 པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་སེམས་པ་དེའི་ལྟར་ན། སྟོང་བ་ཉིད་ཁོ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་བ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 མདོ་ལུང་དེས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་དུ་བྱུབ་པས་སྟོང་
 བ་ཡང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །ཚོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་ན་
 མདོ་དེ་ལས་ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ཚོས་རྣམས་རང་ངོས་ནས་སྟོང་བར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མདོ་ལས། གང་
 སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་བར་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཉེ།
 རང་ཉིད་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་མ་བཀག་པར་དགག་བྱ་གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་བའི་
 ལྟོན་སྟོང་བར་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱུབ་པ་ཡོད་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་བའི་རང་སྟོང་དུ་མི་
 འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་ལས་ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་བ་དང་ཞེས་པས་
 རང་སྟོང་དུ་མིང་བཏགས་ཀྱང་གཞན་སྟོང་ལས་མི་འདབ་པར་ཐལ། ཚོས་རྣམས་རང་

མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོད་བ་མི་འདོད་པའི་སྲིད། རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་
གཞུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྣོད་བར་བསྟན་པ་ཡང་གཞན་དབང་རང་བཞིན་མེད་
པའི་དོན་ཡིན་གྲུས་ན་མི་ཁེགས་པར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་མདོ་
དོན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྲིད། རྣམས་
སྲུ་སྲི་སོང་།

གཉིས་པ་ནི། དགག་གཞི་དེ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྲ་མོ་
ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དགག་གཞི་དེ་རང་རང་གིས་འདོད་པའི་དགག་བྱའི་ངོ་
བོད་མེད་ཅམ་ལ་འབྲ་བ་དང་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྲུས་སྣོད་ཚུལ་ཡང་གཞུག་ལག་
ཁང་དུ་དགོ་སྣོད་གིས་སྣོད་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར་དགག་གཞི་དེ་དགག་བྲུ་དེ་ཡིན་པས་
སྣོད་བར་ཏེ་སྣོད་བ་ལ་འབྲ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོད་བ་
ནི་རང་སྣོད་མཐར་སྲུག་གི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་བ་སྲི་དོན་གྱིས་སྣོད་བ་དང་།
ཚོ་གཞོན་མེད་ལ་སྣོད་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་
གྲུབ་པས་སྣོད་བའི་སྣོད་ཚུལ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྣོད་བའི་རང་སྣོད་
མཐར་སྲུག་མིན་པའི་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཚོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྣོད་བ་རང་གི་ངོ་བོས་སྣོད་བའི་རང་སྣོད་མཐར་སྲུག་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཚོས་
རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོད་བ་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་རིང་ལ་
གྲུབ་མཐས་གཞི་དེ་བདེན་པའམ་བདེན་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཐ་དད་
སོགས་སྲུ་འཛིན་པའི་སྣོད་འདོགས་སྲུ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་
སྣོད་ཚུལ་རྣམས་རང་ངོས་ནས་སྣོད་བའི་རང་སྣོད་མཐར་སྲུག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་

གྱི་དོན་རྟོགས་ཟེན་གྱི་ད་པ་མ་ཉམས་ཀྱང་གྲུབ་མཐས་ཚོས་རྣམས་བདེན་པའམ་
བདེན་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཟ་དད་སོགས་སྤྱོད་འདོགས་པ་མི་འགལ་
བའི་སྤྱིར། ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་བཀག་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་བསམ་པ་ལ་
གསུམ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། དགག་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་
མེད་པ་ཉགས་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རོ་ན་གང་ཟག་དང་། ཞེས་
སོགས་བྱུང་སྟེ་གོ་སྟོན་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་པའི་རྣམ་གཞག་སྐྱིར་བཤད་པ་དང་། ཚོས་
གཞན་འཕེན་ཚུལ་གྱི་དོན་གྱི་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དགག་པ་ནི།
ཞེས་སོགས་བྱུང་། དགག་པ་ནི། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་རང་ཉིད་བརྗོད་པ་ན་
ཚིག་གིས་ཟེན་པར་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་པའམ། དེ་མིན་ན་ཡང་རང་གི་རྣམ་པ་སྟོ་
ལ་འཆར་བ་ན་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་པའི་རྣམ་ཅན་དུ་དངོས་སུ་ཤར་ནས་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་ཞིག་སྟེ། ཅུ་ཤེད་རྟེན་ཆེན་ལས། སྐྱིར་དགག་པ་ནི་སྟོས་དགག་བྱ་དངོས་
སྤྱི་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རང་མ་ཡིན་པ་ཅད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་
དགག་བྱ་བཅད་པ་ཅམ་དགག་པ་མིན་ལ། ཚོས་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ལྟ་བུ་
སྐྱེས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་མ་བཅད་ཀྱང་དེའི་དོན་སྟོ་ལ་འཆར་བ་ནི་སྟོས་པ་བཅད་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། །དེ་
ལ་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་དེ། རང་དགག་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དང་པོ་སྐྱེས་བརྗོད་པ་ན་ཚིག་

གིས་ཟིན་པར་དགག་བྱ་བཅད་པའི་མཚན་གཞི་ནི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་
 རང་གི་རྣམ་པ་སློལ་འཆར་བ་ན་དགག་བྱ་བཀག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དངོས་སུ་ཤར་
 བས་ཉོག་པ་པར་བྱ་བའི་མཚན་གཞི་ནི་ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་ཚིག་ཟིན་ལ་
 དགག་བྱ་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་དོན་སློལ་འཆར་བ་ན་དགག་བྱ་སློལ་བ་བཅད་པའི་རྣམ་
 ཅན་དུ་འཆར་བ་ཡོད་དོ། །དགག་པ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་བ། ལྡོག་པ་བསྐྱུས་པ་ལས།
 མེད་དང་གཞན་དང་འབྲ་བ་དང་། །དམན་དང་ལྷན་དང་ཞན་བ་དང་། །སྤ་དང་ཉུང་དང་
 ལྷུང་བ་དང་། །རྩུང་དང་ལྷག་པ་མེད་པ་དང་། །འགའ་ལས་མཐའ་དག་མ་ཡིན་
 དང་། །མི་མ་སྐྱུན་གཉེན་པོ་བྲལ་བ་ཡིས། །རྣམ་གྲངས་བཅོལ་བ་ཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བཅོལ་བྱ་དང་། བསྐྱུ་ན་མེད་པར་དང་། མ་ཡིན་པར་དང་། འབྲ་བ་
 ལས་དང་། དམན་སོགས་གསུམ་དམན་པར་བསྐྱུས་ཏེ་དམན་པར་དང་། སྤ་སོགས་
 རྒྱག་སྤ་བར་བསྐྱུས་ཏེ་སྤ་བར་དང་། མི་མ་སྐྱུན་པར་དང་། གཉེན་པོར་དང་། བྲལ་བར་
 དགག་པ་བརྒྱད་དང་། དེ་ལས་མི་མ་སྐྱུན་པ་གཉེན་པོར་བསྐྱུས་ཏེ་བདུན་དང་། དམན་
 པ་དང་སྤ་བ་གཉིས་ལྷན་པར་བསྐྱུས་ཏེ་ལྷན་པར་དགག་པ་སྟེ་རྒྱག་དང་། དོན་གྱིས་
 བོ་བ་དང་། ཚིག་གཅིག་གིས་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་དག་
 ལས་གཞན་པ་དངོས་སུ་ཉོན་པ་ལྟ་དང་། ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་དང་། དམན་སོགས་
 དགུ་བསྐྱུས་ཏེ་རང་གི་གཞི་ལས་ལྷན་པའི་དང་། གཞན་པའི་དང་། འགའ་བའི་
 དགག་པ་བཞི་དང་། མེད་པར་དང་། གཞན་པར་དང་། གཉེན་པོར་དགག་པ་གསུམ་
 དང་། མེད་པར་དགག་པ་དང་། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །དེ་གཉིས་
 ལས་མ་ཡིན་དགག་ནི། རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་རང་དངོས་སུ་ཉོག་པ་པའི་སློལ་

དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཚོས་གཞན་སློང་འཕེན་པ་སྟེ། རང་དངོས་སུ་
 ཉོགས་པའི་སློས་རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་ནས་དངོས་སུ་ཉོགས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་
 རང་དངོས་སུ་ཉོགས་པའི་སློས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་ཚོས་གཞན་མ་ཡིན་
 དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་རུང་འཕེན་པ་དེ། རང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་
 ཏོ། །ཉོག་གེ་འབར་བའི་དོན་ནི། མ་ཡིན་དགག་ནི་རང་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་རང་
 དངོས་སུ་ཉོགས་པའི་སློས་བྲམ་ཟེ་ལྷ་བུའི་དངོས་པོའི་རོ་བོ་དེ་ཉིད་བཀག་པས་བྲམ་
 ཟེ་དེ་དང་འབྲ་བ་བྲམ་ཟེ་དེ་ལས་གཞན་པ་དམངས་རིགས་ལྷ་བུའི་དངོས་པོའི་རོ་བོ་
 དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའམ་འཕེན་པར་བྱེད། ཅས་པ་སྟེ་དཔེ་སྟོན། །མེད་དགག་ནི་རང་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་རང་དངོས་སུ་ཉོགས་པའི་སློས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་
 ལུལ་དུ་བྲས་ཤིང་ཚོས་གཞན་སློང་མི་འཕེན་པ་སྟེ། རང་དངོས་སུ་ཉོགས་པའི་
 སློས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་ཉོགས་པར་བྱ་བ་གང་ཞིག་རང་དངོས་
 ལྷ་བུའི་སློས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུལ་དུ་ཚོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་
 སྐྱབ་པ་གང་རུང་མི་འཕེན་པ་དེ། རང་མེད་དགག་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཏོ། །ཉོག་གེ་
 འབར་བའི་ལུང་དོན་ནི། མེད་དགག་ནི་རང་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་རང་དངོས་
 ལྷ་བུའི་སློས་བྲམ་ཟེ་ཆང་བུའི་དངོས་པོའི་རོ་བོ་དེ་ཉིད་འགོག་པ་
 ཅས་དུ་ཟེད་ཀྱི་དགག་བྱ་བཀག་ཅས་དེ་ལས་གཞན་པ་ཆང་དེ་དང་འབྲབ་ཆང་དེ་མ་
 ཡིན་པའི་བུའི་འབྲབ་པ་དང་མི་འབྲབ་པ་ལྷ་བུའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་སྐྱབ་པར་མི་
 རྱེད་པ་སྟེ་མི་འཕེན་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཉོག་གེ་འབར་བ་དང་། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་
 ལྷག་མ་རྣམས་སྟོན། །

གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཅེས་སོགས་བྱུང། ཁ་ཅིག་བདག་མེད་ལྟ་བུ་མེད་
 དགག་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་གཞི་སྐྱབ་པ་དང་ཚོགས་ན་
 མེད་དགག་མིན་ཞེས་འདོད་པ་དང། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་ལ་བདག་མེད་པ་ལྟ་བུ་
 གཞི་གཞན་དང་ཚོགས་པ་ན་ཚོས་གཞན་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་སློང་ངོར་འཕངས་པས་དེ་མེད་
 དགག་མིན་པར་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་མི་རིགས་ཏེ། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤར་
 བ་ཤད་པ་ཁོ་ན་བཞིན་ཚད་ཆེན་དང་ལྡོག་པ་བསྐྱས་པ་རྣམས་སུ་འང་བྱུང་ལ། དེའི་
 ཕྱིར་བྲམ་ཟེས་ཆང་མི་བཏུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཞི་སྐྱབ་པ་བྲམ་ཟེ་དང་ཚོགས་ཀྱང་
 ཚོས་གཞན་མི་འཕེན་པའི་ཕྱིར་དང། བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་དེ་དགག་བྱ་ཆང་འཕྱང་བ་ལྟ་བུ་
 བཅད་ནས་ཚོས་གཞན་འཕེན་མི་འཕེན་ཅི་བའི་གཞི་ཡིན་གྱི། འཕངས་པའི་ཚོས་
 གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་སུ་ཚོས་གཞན་འཕངས་ཚུལ་ལ་
 ལུགས་དང་དངོས་དང་དེ་གཉིས་ཀ་དང་སྐབས་ཀྱིས་འཕངས་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ལྡོག་
 པ་བསྐྱས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང། ཚིག་གཅིག་
 གིས་དངོས་པོ་སྐྱབ་པ་དང། དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང། རང་ཚིག་གིས་མི་སྟོན་པ་
 བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དགག་པ་ལུགས་ལ་བསྟན་པ་སོགས་དང་དོན་འབྲས་ལྟེ། དེ་དག་མ་
 ཡིན་དགག་དང། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་དགག་པ་ནི་གཞན་མེད་དགག་ཡིན་ཞེས་
 པའོ། །མཚན་གཞི་གཞུང་ན་གསལ་ཞིང། རྟེན་ཆེན་གཉི་གར་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་
 ལ་དངོས་ལུགས་སྐབས་ཀྱི་འཕངས་པ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་གཉི་ག་ལྡན་པ་དང་པོ་
 གཉིས་ལ་བསྐྱས་སོ། །རྗེ་ཡབ་སྐུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྡོག་པ་བསྐྱས་པའི་ཚིག་འདི་

འདྲེན་ཚེ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེད་འབྲེལ་བ་བཤད་དུ་བྱངས་པ་ལས། ཞེས་སོགས་ལས་
 གཞུང་དངོས་མིང་གིས་མ་བྱངས་པ་ནི་དེ་དུས་ལྗོགས་པ་བསྐྱུས་པའི་གཞུང་བོད་དུ་མ་
 འགྲུལ་བའམ་རྒྱ་མཚོན་གཞན་གང་ཡིན་བཟླ་གོ། །དེ་ལ་མཚོད་སྤྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་
 པར་ཟས་མི་ཟ་བཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཚིག་ཟིན་ལ་བཀག་ནས་
 ཚོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་རུང་འུགས་ལ་འཕངས་ཏེ། ཚོན་པོ་
 ཞེས་པས་ཟས་ཟ་བར་གྲུབ་ལ། ཟ་དུས་ལ་ཉིན་མཚོན་གཉིས་སུ་དེས་པས་ཉིན་པར་
 ཟས་མི་ཟ་བཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་མི་ཞེས་པ་དེས་ཉིན་པར་ཟས་ཟ་བ་བཀག་འུགས་
 དུ་ཚོས་གཞན་མཚོན་མོ་ཟ་བ་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར། བདག་ལས་མ་སྐྱེས་པ་
 ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཚིག་ཟིན་ལ་དངོས་སུ་བཀག་
 འུགས་དུ་ཚོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་རུང་དངོས་སུ་འཕངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། བདག་ལ་ས་མ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེས་བདག་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་དངོས་
 སུ་བཀག་ནས་བདག་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་དངོས་སུ་འཕངས་ལ། བདག་ལས་མ་
 སྐྱེས་པ་ཡོད་པ་དེ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚོད་སྤྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་
 མི་ཟ་བ་རིད་པ་མིན་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱས་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱ་བཀག་
 འུགས་དུ་ཚོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་རུང་དངོས་སུ་གཉིས་ཀ་ལ་
 འཕྲེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་དེས་མཚོད་སྤྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་ཟ་བ་དངོས་སུ་བཀག་
 བས་མཚོན་མོ་ཟ་བ་འུགས་ལ་འཕངས་པ་དང་། རིད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་དངོས་སུ་
 འཕངས་ལ། དེ་གཉིས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲམ་ཟེ་མ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་སྐྱས་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱ་བཀག་འུགས་དུ་ཚོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་

གང་ལྟར་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ལ་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་ཞིང་
 རྒྱལ་རིགས་དང་བཅས་ཟེའི་རིགས་གང་ལྟར་དུ་དེས་ལ་ཁྱད་བར་མ་དེས་པའི་སྐབས་
 ལུ་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་པར་སྟོན་འདོད་ནས་བཅས་ཟེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་དེས་བཅས་
 ཟེ་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བཀག་ནས་རྒྱལ་རིགས་ཡིན་པར་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྡེ་བུལ་རྒྱལ་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་དང་། འོན་རང་
 མཚན་གྱི་སེལ་བ་སེལ་བ་བཏགས་པ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་འགྲེལ་རྟེན་ཆེན་དུ་
 འོན་རང་མཚན་གྱི་སེལ་བ་སེལ་བ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་ནི་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྐུས་
 གྱི་གཞུང་དང་འགལ་བར་གསུངས་ལ། རིགས་རྒྱན་དུ་མི་རྟག་པ་དང་། རྟོག་པ་ལ་
 ལུས་པར་སྐྱང་བ་ལྟ་བུ་དགག་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་སོགས་གཞུང་གི་ཚིག་
 ཟེན་འབྲེལ་མིན་དང་། དགག་པ་བཅོ་ལྔ་པོ་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་དང་དབྱེ་བསྐྱུ་སོགས་
 ལ་དབྱེད་བྱ་མང་ཡང་མ་སྟོས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱུང་བ་འདྲ་བ་ལ་གཉིས།
 རྟགས་དང་རྗེས་དབག་གིས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་
 སྐྱང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་གཞན་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་སྟོན་གྱི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡན་གྱིས་དབྱེ་མའི་ལུགས་ལ་རྟགས་དང་རྗེས་དབག་གིས་བསྐྱབ་བྱུ་མི་སྐྱབ་པ་
 ཕྱིར་བཀག་དེ་མན་གྱིས་ཐལ་འབྱུང་བའི་ལུགས་ལ་དེས་དེ་མི་སྐྱབ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཀག་སྟེ། སྟོན་གྱི་པོད་ཁ་ཅིག་དབྱེ་མ་བ་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་
 དབག་ཡོད་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་དེ་གཉིས་མེད་ཅེས་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་དེ།

བསྐྱབ་བྱ་མེད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་མེ་
 མིན་པའི་སྲིད་ཉེ། རྟགས་ཡང་དག་གི་དགོས་པ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་
 དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་འཇིགས་སྤངས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་སློབ་གྲུང་ལ་མི་སྐྱབ་ཞེས་
 དགོས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཞན་དག་ན་རེ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་ཡོད་ཀྱི་ཐལ་འགྲུང་པའི་ལུགས་ལ་གཞན་ལུགས་བཀག་
 པ་ཚམ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་དང་རྗེས་དཔག་མེད་དེ། རབ་བྱེད་
 ཉི་ཤུ་བའི་ཚིག་གསལ་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་ནི་འདི་མེད་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་
 སོགས་གཞུང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་ཡོད་པ་འགོག་པ་ལས་མེད་པ་སྐྱབ་པ་མིན་པར་
 གསུངས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཐལ་བ་སྐྱབ་པ་ནི་མ་རོལ་པོའི་དམ་བཅའ་འགོག་པ་
 ཚམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་ཐལ་བ་ལས་བསློག་པའི་དོན་དུ་འགྲུང་བ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐལ་འགྲུང་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་འགོག་པ་ཚམ་གྱི་
 དགོས་པ་ཅན་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། འཇུག་པ་ལས། རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྲུང་བ་
 གང་ཡིན་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དམ་བཅའ་འགོག་པ་ཚམ་དཔྱད་པའི་འབྲས་
 བུང་གསུངས་པའི་སྲིད། དེས་ན་ཐལ་འགྲུང་པའི་ལུགས་ལ་གཞན་ལུགས་བཀག་པ་
 ཚམ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་དེ་གསུམ་ག་མ་དེས་ཉེ། རྒྱ་མཚན་བར་བ་དགག་བྱ་བཅད་ཚམ་
 གྱི་དགོས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི་ཐལ་འགྲུང་པའི་ཁྱད་ཚོས་མ་ཡིན་ཉེ། རྟགས་དང་
 ཐལ་འགྲུང་གྱིས་དགག་བྱ་འགོག་པ་ཚམ་བྱེད་པར་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་འདོད་པའི་
 སྲིད་ཉེ། འབྲུང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་སའི་ཁམས་དེ་དོན་དམ་པར་ན་འབྲུང་བ་ཡིན་པ་

འགོག་པ་ཙམ་བྱེད་པར་རྟོག་གེ་འབར་བར་བཤད་པའི་སྲིད། རྟོག་གེ་འབར་བའི་དོན་
 བེ། འབྲུང་བའི་རྟོགས་ཀྱིས་ས་སོགས་དོན་དམ་པར་ན་འབྲུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་
 པར་དགག་པ་སྟེ་ཡིན་པ་དགག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རོ་
 བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན་
 པར་མི་སྐྱབ། ཅེས་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་འབྲུང་བའི་རོ་བོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
 པར་མི་སྐྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་མེད་དགག་མིན་པས་དེ་གཉིས་སྐྱབ་ན་དོན་དམ་པར་
 འབྲུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མེད་དགག་མིན་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཞེས་སྐྱུན་སེལ་
 ཏུ་གསུངས་སོ། །རྒྱ་མཚན་གསུམ་པ་འཇུག་པའི་ལྷང་བྲངས་པས་ཀྱང་མི་འབྲུབ་སྟེ།
 འཇུག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ལོག་པ་རིགས་པས་རྣམ་
 པར་དབྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡིན་པར་མཁས་པས་གསུངས་པར་བཤད་པ་ལས་རང་
 ལུགས་ལ་དམ་བཅའ་མི་སྐྱབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྒྱ་མཚན་དང་བོ་ཚིག་
 གསལ་གྱི་ལྷང་དོན་སྟོགས་སྲ་ས་བཀའ་བ་ལྟར་མིན་པ་འཆད་པར་འབྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ཞེ། དེས་ན་ཚོས་རྣམས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེས་ན་ཚིག་གསལ་
 ཏུ་ཚོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་བྱུང་བ་འགོག་པ་ན་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་དང་ལོག་
 རྟོག་ལོག་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྱས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པ་
 བཀག་ནས་མེད་དགག་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རིགས་པའི་ལྷུང་ཏུ་དགག་བྱ་
 བཀག་ཙམ་མིན་པའི་ཚོས་གཞན་འཕེན་པ་གཅོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། མེད་
 དགག་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་ལས་ཚོས་གཞན་མི་སྐྱབ་པར་རྟོག་འབར་ཏུ་གསུངས་
 པ་སྲུང་མེད་དགག་འཆད་སྐབས་གཞུང་ཏུ་བྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྲིད། དཔེར་ན།

མཚོ་ལ་དུ་བ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་མཚོ་ལ་དུ་བ་བཅད་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཚོས་གཞན་མ་
 འཕངས་ཀྱང་ཚིག་དེས་མཚོ་དུ་མེད་མ་བསྟན་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སྒོས་
 མཚོ་དུ་མེད་མ་དེས་པ་མིན་པ་བཞིན་སྟེ་གུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་
 བརྗོད་པ་ནའང་སྟེ་གུ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཅད་ཅམ་ཡིན་ཡང་དེའི་སྐྱུ་སྐྱུ་
 གུ་རང་བཞིན་མེད་པ་བསྟན་པ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སྒོས་སྟེ་གུ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པ་དེས་པ་མི་འགལ་བས་ན་མཚོ་ལ་དུ་བ་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་མཚོ་
 ལ་དུ་བ་རྣམས་པར་བཅད་པ་ཉིད་ནི་དུ་མེད་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 པའི་སྒོས་ཀྱང་དུ་བ་བཅད་པ་ཉིད་ནི་དུ་མེད་དེས་པ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་རྣམས་པར་
 གཅོད་པ་དང་། བཀག་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གཉིས་གཅིག་མེད་ན་ཅིག་ཤོས་མེད་
 དགོས་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེད་པ་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་ལུང་དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་
 མེད་པ་མིན་པ་དང་། རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་བཀག་པ་
 ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་ཤེས་བྱ་མེད་པ་མིན་པ་དང་།
 རང་བཞིན་འགོག་པའི་ཉམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་བཀག་པ་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པ་
 བསྐྱབས་པ་ཡིན་གྱི་ཉམས་དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མེད་པ་མིན་ནོ། །དེའི་སྲིད་སོགས་གོ་
 སྟོའོ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་སྐྱབ་ཅེས་
 གསུངས་པས་ས་སོགས་ནི་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་དངོས་པོར་མེད་པ་མི་སྐྱབ་
 ཅེས་པ་མིན་གྱི། བཀག་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་
 སྐྱབ་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་ན་འབྱུང་བའི་ངོ་

བོ་ཉིད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་ས་སོགས་ནི་དོན་དམ་པར་འབྲུང་བའི་
 རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཙམ་ཞིག་གེད་ཅེས་སྐྱབ་བཞི་མེད་དགག་དེ་བསྐྱབ་བྱུང་
 གེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་རྟེན་འགྲེལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་བྱུང་བའི་
 བྱུང་སྐྱབ་བྱུང་དགག་བྱུང་བཅད་ཙམ་ལས་གཞན་ཞིག་སྐྱབ་བམ་མི་སྐྱབ་འདྲི་བ། དེའོད་
 རྟེན་གྱི་འདྲི་ལུགས་ཡིན་མོད། རྟེན་འགྲེལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་དགག་བྱུང་བའི་
 གཞོན་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས། རྟགས་དེས་བདེན་མེད་བསྐྱབས་མ་བསྐྱབས་དང་།
 བདེན་མེད་སྐྱོ་སྐྱོས་ལུལ་དུ་བྱས་མ་བྱས་དེའོད་མི་རིགས་ཏེ། བདེན་བྱུང་བཀག་
 ཙམ་ལུལ་དུ་གེད་པ་ལ་བདེན་མེད་ལུལ་དུ་གེད་དགོས་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་
 ཚོད་པ་སྒྲང་བ་ལ་གཉིས། ལུང་དོན་བཤད་དེ་ཚོད་པ་སྒྲང་བ་དང་། དོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་
 མི་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས། ཞེས་སོགས་བྱུང་།
 འཕགས་པ་སྐྱབ་སྐྱབ་གྱི་འདྲིག་རྟེན་བཀག་པ་ལས། འདི་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་
 རྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་རྟགས་
 གྱིས་རྣམ་པར་བཅད་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟགས་གྱིས་སྐྱབ་པའི་སྲིད་ཞེ་ན་མ་
 རྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་ནག་པོ་མིན་ཞེས་སྐྱས་པས་དཀར་པོ་ཡིན་པར་
 མི་སྟོན་པ་བཞིན་སྐྱབ་བྱུང་བྱུང་བའི་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་སྐྱས་པ་ཡང་དེ་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་པ་བཀག་ཙམ་སྐྱབ་པ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པའི་བདེན་མེད་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་རྟགས་གྱིས་བསྐྱབ་བྱུང་མི་སྐྱབ་པའི་དོན་མ་ཡིན་
 ཏེ། རབ་གེད་ལྟ་བུའི་ཤར་སྐྱོན་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་ཁོ་བོས་ནི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་གྱི་
 ཡོད་པ་ཉིད་དགག་པ་སྐྱས་པ་ན་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་དགག་པ་བྱས་པར་ཟད་གྱི་དངོས་

སོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱས་ཏེ། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཁོ་སོས་མེད་པར་
 དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཉིད་དགག་པར་
 ཟད་གྱི། མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དངོས་སོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ནི་མ་སྐྱས་པས།
 ཞེས་མ་ཡིན་དགག་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ལ་མེད་དགག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་རོལ་བས་འཇིག་རྟེན་བརྟག་པ་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་མིན་
 པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པ་ལ་དེས་དེ་སྟོན་པ་མིན་པར་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་
 པར་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཤེས་སྟོན་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་བྲངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །དཔེ་འགྲུ། དཀར་སོ་མིན་ཞེས་མ་བརྗོད་བཞིན། །ཞེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་
 ལ། དཔེར་བརྗོད་གྱིས། སོགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་སྣ་ཞིང་། ཤེས་སྟོན་དུ། དེ་བཞིན་དུ་
 སྟོབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞན་དག་ཏུ། འདི་ནི་ཡོད་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། །ཞེས་
 སོགས་བྲངས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོས་ཀྱིས་
 ཉིད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་ལས་དེ་རྟོག་བཀའ་
 ལུང་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོགས་པ་འདིའི་སྐྱེ་ཚུལ། ཞེས་སོགས་བྱུང་།

ཁ་ཅིག །ལྷ་བྱ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་མེད་
 ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱུང་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དབག་གིས་འགྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་བྱ་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ཡོད་པར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་འགྲུབ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་སྣམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་ལོ། །དེའི་ལན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་
 རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པ་ནི་ཅ་ཤེས་རྣམས་བཤད་དུ་འཆད་འགྱུར་དུ་གསུངས་ཏེ།

དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་དོ་སྟེ།
 དུ་བརྒྱུད་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་
 མི་འཇིན་པས་མེད་དགག་ཉིད་གཞུང་བྱུང་འདོད་པ་ཡིན་ལ། གཤམ་ཉེ་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཡོད་པ་སོགས་སུ་འཇིན་ན་ཚོས་གཞན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འཕངས་
 བས་མ་ཡིན་དགག་བསྐྱབ་བྱ་དང་གཞུང་བྱུང་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་
 དངོས་ཀྱི་བྱེད་པས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་ལོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་ཉེ་རྒྱས་པར་རྗེ་ཀའེ་ཆེན་དེར་བཏུལོ། །བསྐྱབ་བྱེད་དགག་ཡིན་པ་རྟོགས་ན་
 དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་རྣམས་པར་བཅད་ཙམ་སྐྱབ་ཀྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་
 མེད་ཡོད་པར་མི་སྐྱབ་པ་གོ་བས། ཚིག་གསལ་ལས། ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་འདི་མེད་པར་
 སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཞེས་སོགས་སྔར་བྱངས་པར་གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་
 འགོག་པ་མ་གཏོགས། གཞན་གྱིས་ཡོད་པར་བརྟགས་པ་མེད་པར་མི་བསྐྱབ་པར་
 གསུངས་པ་ནི་བདེན་གྱུ་འགོག་གི་བདེན་མེད་ཡོད་པར་རྟགས་དེས་མི་སྐྱབ་པ་
 དང་། གཞན་གྱིས་མེད་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་འགོག་པར་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་
 པའི་སྐྱེ་མེད་བདེན་པར་བརྒྱུད་བ་ལྟར་གྱུ་འགོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མི་
 སྐྱབ་པར་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་མི་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཉེ། ཅ
 ཤེས་རྗེ་ཀའེ་ཆེན་ལས། ཁོ་ལོ་ཅག་འབྲས་བུ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་མེད་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱབ་པ་མིན་གྱི། ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་
 གཞན་གྱིས་བརྟགས་པ་འགོག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་ལོ་ཅག་ཚོགས་པ་ལ་འབྲས་བུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་མི་སྐྱབ་ཀྱི་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པ་རང་བཞིན་

གྲིས་གྲུབ་པར་བརྟགས་པ་མེལ་ཏེ། ཡོད་མེད་གྲི་མཐའ་གཉིས་བསལ་ནས་དབྱ་མའི་
 ལམ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྐྱ་གྲུ་བདེན་
 གྲུབ་དང་དེ་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ཀ་དགག་ཅུས་པས་གཅིག་རྣམ་པར་
 བཅད་ནས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་མིན་ཡང་སྐྱ་གྲུ་བདེན་ཡོད་དང་བདེན་
 མེད་གཉིས་ནི་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཙོད་དགོས་པས་
 གཉིས་ཆར་འགོག་མི་ཅུས་ཏེ། ཚོད་སློབ་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་
 གྲིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་ཚིག་རང་བཞིན་མེད་
 པ་ཉིད་གྲིས་ཅི་སྟེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་སློབ་པར་བྱེད་ན་སྐྱས་སྐྱ་སློབ་
 པར་བྱེད་པ་དང་དཔེ་དོན་མཚུངས་པར་འགྲོ་བས་དཔེ་འདི་འཐད་པར་ཡང་འགྲུར་ན་
 ཚིག་རང་བཞིན་མེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགོག་པར་བྱེད་མི་
 ཅུང་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་བཀག་ན་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྲུར་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའོ། །དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དེ་དང་འབྲ་
 བས། གཞི་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་མིན། དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡང་མིན་ཞེས་
 དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉིག་དགག་མི་ཅུས་ལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་
 དམ་པར་མེད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་ཅུས་སོ། །འདི་ལ་དངོས་
 སྐྱ་བས་དགག་བྱ་མི་བདེན་ན་དེ་བཀག་པ་བདེན་ལ། དེ་བཀག་པ་མི་བདེན་ན་དགག་
 བྱ་བདེན་པར་འདོད་པས་དགག་བྱ་དང་དེ་བཀག་པ་གཉིས་ཀ་བདེན་པ་འགོག་མི་
 ཅུས་ལ། དབྱ་མ་བས་དགག་བྱ་དང་དེ་བཀག་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་བཀག་
 བས་མཐའ་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབྱ་མའི་ལམ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཟབ་མོ།

བདེན་འཇིག་གི་དམིགས་པའི་གཏད་ས་མེད་པ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་ངེས་
 པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ནས་བསྟན་པའི་སྣང་པོ་ཟབ་
 ལམ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མེད་མཐའ་
 དང་། དེ་འགོག་པ་མེད་མཐའ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེད་རྟེན་ཆེན་ལས། དེ་ལ་ཡང་
 དག་པར་ཡོད་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པས་ཡང་དག་པར་མེད་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པ་མེད་པའི་མཐར་འཇིག་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་
 ཞེས་འགོག་པ་མེད་མཐའ་འགོག་པ་མིན་ཡང་། དགག་བྱ་བཀག་པའི་མེད་པ་ཡང་
 དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འཇིག་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐར་ཐུང་བས་དེ་འགོག་པ་ཡང་
 མེད་མཐའ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བསྟན་ཅིང་མཐུག་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས།
 རང་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བསྟན་པ་དང་། གཞུང་གི་མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ད་ནི་འདི་བེ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ད་ནི་དོན་འདི་བེ་བར་བྱ་སྟེ། ཅི་དབྱ་སེམས་
 ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྲང་ངེས་སྟེ་བ་དང་། རྣམ་རིག་
 པ་ལ་རྣམ་བདེན་རྩུབ་ཀྱི་མཁས་པ་སོ་སོ་དང་། དབྱ་མ་བ་ལ་མདོ་སྟེ་སྟོན་པ་དང་རྣམ་
 འབྱོར་སྟོན་པ་དང་ཐལ་འགྲུང་བ་སོགས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་བཀའ་བའི་
 ལྟོ་མངས་ན། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དབྱ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དེ་གཉིས་
 གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། དབྱ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ན་ཡང་ལེགས་ལྷན་ཞི་འཇོ་རྒྱ་
 བ་སོགས་དགོངས་འབྲེལ་མཁན་པོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ངེས་དོན་དུ་བཞག་
 པ་གང་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དུ་འདོད་ཅེས་འདི་ན། ལན་དུ་དབྱ་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་

འཇིགས་སྤོང་མཁའ་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་
 ཀུན་ལ་སྤྲོད་ནས་གྲུས་ཏེ། གྲུས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ནི། དེ་དག་གི་ལེགས་བཤད་རྣམས་
 རང་རང་སུ་འོ་མཚོར་ཆེ་བར་མ་ཟད། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་གཞན་སྤེས་
 བདག་མི་རྟག་པར་ཁས་སྲུང་ས་ན་སྐྱེ་བ་སྤྱི་འདོག་མི་ཤེས་ལ། བྱེ་སྤྲུམ་དེ་ལྟར་ཤེས་
 པ་དེ་མདོ་སྤེ་བའི་དངོས་པོ་དང་རྣམས་ཡོད་མིན་ཡང་འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་
 བཏགས་ཡོད་འདོག་ཤེས་པའི་སྤྲེགས་དང་། མདོ་སྤེ་བས་དེ་ལྟར་འདོག་ཤེས་པ་དང་།
 མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་མེད་བཏགས་ཡོད་དུ་ཤེས་པ་དེ། སེམས་ཚམ་པས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་མིང་གི་འཇུག་གཞིར་རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་དང་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཏགས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པར་གོ་བའི་སྤྲེགས་དང་།
 སེམས་ཚམ་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་མཚན་ཉིད་གསུམ་འདོག་ཤེས་པ་དེ། དབྱུ་མ་བས་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་བརྟེན་དབང་གིས་བཞག་ཚམ་དང་། དེ་ལ་བྱ་བྱེད་དང་དབྱུ་མ་
 བའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་འདོག་ཤེས་པའི་སྤྲེགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འོག་མ་འོག་མའི་འདོད་ཚུལ་པལ་ཆེར་གོང་མ་གོང་མའི་
 ལུགས་ཤེས་པའི་སྤྲེགས་སུ་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་ཉིད་ནས་
 ཀྱང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཡི་གེ་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་
 ལེགས་བཤད་འགངས་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོགས་མེད་དུ་སྦྱོང་བར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་
 བ་ཡང་མགོན་པོ་སྤྲུ་སྤྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་པོ་ཉིད་གཙོ་བོར་འཇིན་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཡོད་
 དེ། ཉེན་འབྱུང་སྤྱི་བ་མེད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་མར་འཇིན་པའི་དམིགས་པའི་གཏན་སོ་སྟེ་འཇིན་

སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་ལས་འོངས་པའི་
 ལེགས་བཤད་ཀྱི་འོད་དཀར་ལ་བརྟེན་ནས་མཁུན་རབ་ཀྱི་ཀྱུང་ལོ་ཆལ་ཁ་སྤེལ་བ་སྟེ་
 གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་རི་བཞིན་གཟིགས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། རྟོགས་བརྗོད་འདུན་
 ལེགས་མ་ལས། མདོ་སྤྱོད་གཞུང་ལ་ངལ་བ་མང་བྱས་ཀྱང། །ཟབ་དོན་ཉམས་སྲུ་
 ལེན་དང་སྤྱོད་པ་ལ། །གང་ཡང་མ་བསྐྱབས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི། །ལྟ་བའི་རྒྱལ་ལས་རིང་
 ཏུ་མ་སོང་བར། །མཐོང་ནས་ལྷག་པར་སྤྱོད་པ་གཞུང་ལུགས་ཀྱི། །ཟབ་མོ་འབྱེད་པའི་
 སྤྱོད་པའི་རིགས་ལམ་ནས། །ཡང་དག་ལྟ་བ་འདྲེན་པའི་གནད་ཀྱི་ལ། །ལེགས་པར་
 སྤྱངས་ཉེ་ཐེ་ཚོམ་ཚོད་པར་བྱས། །ཞེས་དང། །ཉམས་མཁུངས་ལས། །ཡིན་ལུགས་སྤྱོད་
 ཐག་ཚོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ། །གཡོ་མེད་ཞི་གནས་རྟེན་བསྐྱོན་ནས་ནི། །མཐའ་བྲལ་
 དབྱ་མའི་རིགས་པའི་མཚོན་ཚོན་གྱིས། །མཐར་འཛིན་དཔེ་གསུང་གཏང་ཐམས་ཅད་
 འཛིན་བྱེད་པའི། །རྒྱལ་བཞིན་དཔྱོད་པའི་ཡངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་སྤོ་སྤོས་རྒྱས་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང། །གཞུང་ལས་ཀྱང། །འཇམ་མཐོན་
 རྒྱ་མའི་རྒྱུ་གྱིས་ལེགས་མཐོང་ནས། །ཞེས་དང། །སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྟན་
 པའི་ལམ་མཐོང་ནས། །ཞེས་དང། །གསུང་རབ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་རིགས་སྤྱོད་
 དེས། །ཞེས་ཚིག་རྒྱས་བཏོན་པའི་སྤྱིར། །དེ་ལྟར་རྒྱ་བའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་
 རྒྱུས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ལམ་བཟང་པོ་མཐོང་ནས་ནི་དེ་གཙོ་པོར་མི་
 འཛིན་པ་སྤྱོད་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་སོ། །དེས་
 བ་དེ་དང་མཐུན་པར་ཁོ་ལོ་ཅག་ཀྱང་འདི་ལྟར་སྤྱོད་སྟེ། །བསྟན་ལ་དག་པའི་ལེགས་བཤད་
 མཐའ་དག་ལ། །ཀྱུས་མོད་རྟེན་འབྱུང་མི་སྤྱིར་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། །མཚན་འཛིན་

དམིགས་གཏང་འཇིག་གྲེད་སྤྱི་ལོ་ཞབས། །གང་གིས་ལེགས་བཤད་ཉི་ཟེར་སྟོན་
པའི་ཚེ། །སློབ་ཐང་བཞེད་གཞུང་བད་ཚལ་རབ་སྟེ་བས། །སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་རི་
ལྷར་བཀའ་བའི་དོན། །འཇུག་མེད་སྐྱ་མའི་རིན་ལས་ཐོས་པ་ན། །སྤྱི་སྤྱོད་ལུགས་བཟང་
གཙོ་བོར་འཇིན་ལ་གྱས། །ཞེས་སྟུང། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྷར་སྤར་བཤད་པའི། ཞེས་སོགས་བྱུང། དེ་ལྷར་སྤར་
བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་ལེས་སྟེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་
འབེབས་པའི་ཤིང་ཉི་མོལ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་མདོ་སྤགས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་པ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཀྱང། སྤགས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་བའི་
པཎ་བྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤིང་ཉི་མོལ་དེ་གཉིས་གང་དུང་ཞིག་དང་མཐུན་པར་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤང་གསུམ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སྤགས་རིམ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་
སྤྱོད་ཐབས་ཀུན་བཟང་དང་བདག་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་སུ་གཅིག་
དང་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་དབུ་མ་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་སྤགས་
སྤང་གཏན་ལ་ཐབ་པོ། །རྒྱད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་ནས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལྷར་རྒྱུད་ལ་
བསྐྱེད་པ་སྤར་མང་དུ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་རྗེ་སྟེ་སྟེ་གལ་ནས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་
བའི་གོ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་གལ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་
དང། དེས་ན་ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་ནི་དོན་རྗེ་སྟེ་སྟེ་གལ་པར་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱིས་བདག་
མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་བ་དབུ་མའི་གཞུང་བཞིན་དུ་བཅའ་ལ་མ་ཞོར་བའི་ལྷ་བ་རྟེན་

ནས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་བསྐྱེད་བར་བྱ། ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། རྒྱས་བར་སྤྲུགས་རིམ་སོགས་སྤྲུགས་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་ལས་ཤེས་
 དགོས་སོ། །ཤེས་བར་བྱས་སོ་ཞེས་པ་ལ་དག་ལགས་ཤེས་བར་བྱའོ་ཞེས་བྱུང་བ་
 དག་གས། ཡང་ན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རང་གིས་ཤེས་བར་བྱས་སོ་ཞེས་
 པའོ། །དེའི་སྤྱིར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ལེགས་པ་ཤད་སྤྱིར་སོ་འདི་གཏམ་དུ་བྱས་
 པའི་ལུལ་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། ཟབ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ཆ་གཉིས་དང་། ཟབ་མོའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་ལྷ་བའི་ལུགས།
 དེའི་ཟབ་གནས་སྤོང་བ་རྟེན་འབྱུང་དང་རྟེན་འབྱུང་སྤོང་བའི་དོན་དུ་ཤད་པའི་སྐོན་ནས་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་དུལ་ཙམ་མེད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གྲ་མ་ཆག་པར་
 འཛོག་རུས་པའི་གནས་རྣམས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་བཙོན་པ་རྒྱན་དུ་བསྟེན་
 ཞིང་། རི་ཙམ་ཤེས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཤེས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པ་སྤྱིར་སོར་བྱས་ཏེ་
 རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་འདོད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད་ཙན་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 དེ་ལ་གཞུང་འདི་གཏམ་དུ་བྱས་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་གནད་རགས་པ་ཙམ་དུ་མ་
 ཞིག་མཐོང་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམས་པར་ཤིང་རྟ་ཆེན་སོ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་
 གནད་སྤྲ་རགས་རྣམས་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་རྣམ་འདྲིས་
 པར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། ཤིང་རྟའི་སྐོལ་གཉིས་གང་ལའང་མི་བརྟེན་
 པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཛོལ་བ་ནི་ལོང་འབྲིད་མེད་པའི་ལོང་བ་ཉམས་ང་བའི་སྐོགས་སུ་
 རྒྱལ་བ་དང་འབྲེལ། ཤིང་རྟ་ཆེན་སོའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་
 གཞུང་ལ་རིང་དུ་མ་འདྲིས་པ་དང་། རྒྱད་པར་དུ་ཤིང་རྟ་ཆེན་སོའི་གཞུང་ལ་འདྲིས་

ཀྱང་དེ་དག་གི་རིགས་པའི་གནད་ལ་མོ་རྣམས་མི་ཤེས་པར་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་དེས་
འབྲེད་པའི་ལུང་ཚིག་ལག་ལ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བྱང་དེས་ཀྱི་གཏམ་བྲས་ཀྱང་ཚིག་ཅམ་དུ་ཟད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

སློབ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྲགས་ལུགས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་གང་རུང་གི་ལུགས་དང་མ་ཐུན་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁ་སློབ་
ལས། རྟོང་པ་བསྐོམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྟོང་མིན་བསྐོམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། སྐྱེ་མེད་དང་ནི་རྟོང་ཉིད་དང་། །ནས། དེ་དེ་སྐོམ་
པར་བྱེད་པ་མིན། །ཞེས་རྟོང་རྟོང་མིན་གང་དུ་ཡང་མི་འཇིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ལུང་སྲ་མས་ཀུན་རྫོབ་རྱུ་མ་གྲུབ་པའི་ཆད་རྟོང་དང་དོན་དམ་པར་མི་
རྟོང་བའི་རྟག་པ་གཉིས་སྐོམ་པ་བཀག་པ་མ་གཏོགས། རང་བཞིན་མེད་པའི་རྟོང་ཉིད་
དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་མིན་པ་དང་། ལུང་ཕྱི་མས་རྟོང་ཉིད་བདག་མེད་
པའི་དོན་ལ་བདེན་པར་འཇིན་ན་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་མེད་དོ་
སྟམ་དུ་འདུག་ལུང་དུ་མི་རུང་བར་སྟོན་པ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་འཁོར་ལུགས་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གང་རུང་གི་ལུགས་དང་མ་ཐུན་མི་དགོས་པར་ཐལ། རིགས་པས་
དབྱེད་ནས་གཏན་ལ་པབ་པའི་རྟོང་ཉིད་སྟོང་པོ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རང་
གི་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་མཛད་བརྟན་པ་ལས། ལུང་པོ་རྣམ་དབྱེད་རྟོང་པ་ཉིད། །ཚུ་ཤིང་
ཇི་བཞིན་སྟོང་པོ་མེད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་པའི། རྟོང་ཉིད་དེ་ལྟར་འགྲུར་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། རིགས་པས་དབྱེད་

སའི་རྗེད་དོན་ལ་ཟེར་བ་མིན་གྱི། ཡུང་པོ་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་བདེན་མེད་ཏུ་
 གཏུན་ལ་སབ་བ་མིན་པར། ཡུང་པོ་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་ཅང་མེད་ཏུ་བརྒྱང་བའི་
 ཆད་སྟོང་འགོག་པ་ཡིན་པའི་སྲིབ་དང་། རི་མེད་འོད་ལས། རྩལ་སྤྲོད་མཚོགས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་སྟོང་བ་ཆད་པའི་སྟོང་བ་ལས་རིང་ཏུ་བྱས་
 པ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིབ་དང་། གཞུན་ཏུ་ན་གཅིག་ཏུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་དང་ནམ་
 མཁའི་མེ་ཉོག་གི་དཔེས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་དབྱུང་པའི་སྟོ་
 བས་དབྱུང་མ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པར་ལེའུ་གཉིས་པའི་མདོར་བསྐྱུས་བདུན་པར་
 ཡེ་ཤེས་སྟོང་པོ་ཀུན་བཏུས་བྲངས་ནས་གསུངས་བ་དང་འགལ་བའི་སྲིབ་དང་། རྗོ་རྗེ་
 བི་མི་བྱེད་པ་དང་མི་ཚོད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཡིན་པ་ནི་རྗོ་རྗེ་ཐེག་པ་
 རྟེ། སྐགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་
 གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་གྱུར་བའོ། །ཞེས་རྒྱུའི་ཐེག་པ་པར་བྱིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་སྐགས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་གསུངས་
 པའི་སྲིབ་དང་། མཚོགས་མི་འགྱུར་གྱི་མདོར་བསྐྱུས་ལས་སུ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
 པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟོམ་པ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ལས། འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
 དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་སེམས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནར་གསུངས་པའི་སྲིབ་དང་། ལེའུ་
 གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་འཁོར་བའི་སྐྱུ་མ་རང་འཇིན་པ་དང་ང་ཡིར་
 འཇིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་རྫོངས་པར་བྱས་པ་ནི། དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲགས་

དང་དུད་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དག་ལས་སྤྱག་བསྐྱེལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་ང་
 དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཅ་བར་གསུངས་པའི་སྲིར་དང་།
 གཞན་ཡང་། དེའི་སྲིར་འབྲས་བུ་ནི་རང་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མ་ཡིན་གཉི་ག་
 ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །ནས། བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །འདིར་ནི་མདོར་བསྐྱེལ་བས་གསུངས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ལུང་རྒྱ་
 ཚེན་པོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ནི་དེས་པའོ། །ཞེས་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་
 རིགས་པ་སོགས་གསུངས་ནས། རྒྱས་པར་དབྱ་མ་སོགས་གྱི་ལུང་རྒྱ་ཚེན་པོ་
 རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་སྲིར་དོ། །ཞོ་ན་དེ། དེ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། རྒྱད་སྟེ་ལས་སྟོང་བ་ཉིད་དམིགས་བཅས་སུ་བཤད་པའི་སྲིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 དགག་བྱ་བེམ་པོས་སྟོང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཐ་སྐྱད་མཛད་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་པའི་
 གཟུགས་ཀྱང་རྫོབ་པ་ཡིན་པར་དུས་འཁོར་གྱི་སྟོར་ལས་ལན་མང་དུ་འབྱུང་བའི་
 སྲིར་དོ། །

ཁ་ཅིག །དེ་དག་ནི་དང་པོར་གོ་བ་འཚོལ་བའི་སྐབས་ལས་སྲིས་སྟོམ་པའི་
 སྐབས་མ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདུས་པའི་ཅ་རྒྱད་ལེ་འུ་གཉིས་པ་དང་། བཙོ་ལྷ་
 པ་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་དང་། རོ་རྗེ་སྟེང་བ་དང་། རོ་རྗེ་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱད་
 དང་། གསང་བ་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་སྟོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གསུངས་པ་གོ་
 བ་འཚོལ་བ་ཅ་མ་གྱི་སྐབས་མིན་པར་སྲིས་སྟོམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྲིར། ཐབ་
 རྒྱས་གྱི་དོན་ལ་སྟོན་བྱ་མང་ཡང་མ་སྟོས་སོ། །

། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བཅམས་པའི་ཚུལ་དགེ་བསྟོ་སྦྱར་བྱང་དང་
བཅས་པ། །

གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བཅམས་པའི་ཚུལ་དགེ་བསྟོ་སྦྱར་བྱང་དང་
བཅས་པ་ལ་གསུམ། འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཇི་ལྟར་བཅམས་པའི་
ཚུལ། བསྟན་བཅོས་བཅམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་ཇི་ལྟར་བསྟོས་པའི་ཚུལ།
བསྟན་བཅོས་བྱུང་བར་ཅན་དེ་མཛད་པ་པོ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཇི་ལྟར་མཛད་
པའི་ཚུལ་ལོ། །

། འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཇི་ལྟར་བཅམས་པའི་
ཚུལ། །

དང་པོ་ལ་བཞི། སྦྱོར་ཚུལ་སུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཚུལ།
སྦྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པ། བླ་མེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པ། བླ་མེས་རྟོགས་འདོད་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འཇུག་པར་གདམས་
པལོ། །

། སྦྱོར་ཚུལ་སུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཚུལ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་ཅེས་སོགས་བྱུང་། ལུས་སོ་ཞེས་བྱང་
འོ། །གང་ན་མདུན་བྱང་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་འདིལོ། །གང་གིས་ན་གསུང་རབ་དེ་ཉིད་
མཚོང་བའི་རིགས་སྤྱདེས་སོ། །རྒྱ་ཅི་ཞིག་གིས་ན་ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་།
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་རྒྱ་གསུམ་པོ་དེས་སོ། །རྒྱ་གསུམ་པོ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བྱེ་

བསྐྱབས་ན་བསྐྱབ་པའི་སྣང་པོ་འཇིག་པའི་སྲིད་པོ། །དེ་ལ་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་
 བས་ན་རྒྱལ་བ་སྟེ་བཙུག་ལྷན་འདས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་ཟབ་
 རྒྱས་གཉིས་ལས་ཟབ་བ་ནི་དེ་མོ་ན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དངོས་བསྐྱབ་བསྐྱབ་བྱའི་
 གཙོ་བོར་བྱེད་བ་ནི་ཟབ་མོའི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་སོགས་ཡིན་པས་ཟབ་མོའི་
 མདོ་དེས་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་དོན། བསྐྱབ་པའི་སྣང་པོ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་འཇིག་པའི་
 ཚེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རང་ལུགས་སུ་གྱུར་བ་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་
 གཉིས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་རྣམས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་མང་དུ་ཐོས་པ་སྟེ། དེའི་
 ཚུལ་ནི་ལྷ་མ་རེད་མདའ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་མཚོག་གི་བཤེས་གཉེན་
 རྣམས་ལས། འཇམས་ཚོས་ལྷ། ས་སྟེ་ལྷ། སྟོན་རྣམ་གཉིས། བླ་ཀར་ཏ་སྟེ་བརྒྱད་
 སོགས་འཇམས་ཚོས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། རིགས་ཚོགས།
 བསྟོད་ཚོགས། མདོ་བཏུས། བཞི་བརྒྱུ་བ། འཇུག་པ། སྟོད་འཇུག། །དབུ་མ་སྣོད་པོ།
 དབུ་མ་རྒྱུ། དབུ་མ་སྣང་བ། བདེན་གཉིས་རྣམས་ཅུ་འབྲེལ་སྐྱོར་ཡོད་དོ་ཙམ་ལ་
 འདི་མ་གསལ་བྱ་བ་མེད་པར་མཛད་པ་ནི། འདུན་ལེགས་མ་ལས། ལྷང་དོར་གནས་
 ལ་ཀུན་ནས་འཛོམས་པའི་སྟུན། །ཡང་དག་ཐོས་པའི་སྟོན་མེས་མ་བསལ་བར། །ལམ་
 མི་ཤེས་ན་ཐར་པའི་གྲོད་མཚོག་ཏུ། །འཇུག་པར་འགྱུར་བ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་
 དགོས། །དེ་ཉིད་སྲིད་ན་མི་པམ་ཚོས་རྗེ་དང་། །འཛོམ་སྲིང་རྒྱན་ལྷག་མཚོག་གཉིས་
 ཞེས་གྲགས་པའི། །གཞུང་ལ་སྟོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེས། །ཚིམ་པར་མ་བྱས་
 ཀུན་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། །རི་ལྟར་ཐོས་པ་དེའི་དོན་ལ་རྣམ་
 པར་དཔྱོད་པའི་དབུ་སེམས་ཀྱི་རིགས་ཚུལ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྷན་པ་དག་གི་ཡིད་

འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམས་པ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་ནི་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས།
 དེ་ནས་བྱང་ས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གཉིས་པོ། །ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་རབ་འབྲང་
 པས། །མི་པམ་ཚོས་རྗེ་གཞུང་དང་རྗེས་འབྲང་གི། །གཞུང་ཀུན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 གདམས་པར་འདུ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྣམ་ཤིག་པའི་གཞུང་ཚེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་ས་རྒྱན་གཉིས་སྦྱར་བའི་སྟེང་དུ་དྲིལ་ནས་བསམས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ལམ་
 ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་ཤིགས་ལམ་ནས་བྲངས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པ་དང་། །ལྷག་པར་
 ཟབ་དང་རྒྱ་ཚེའི་གསུང་རབ་ཚོགས། །བསྐྱོགས་པའི་གོ་རིམ་ཉིད་ལས་ལམ་གྱི་
 གནད། །ཀུན་ལ་ངེས་སྟེར་བསྐྱབ་པ་ཀུན་བརྟུས་ལ། །བརྟེན་ནས་མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་
 བརྟུས་པ་སོགས། །ལྷ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་གཞུང་མཚོག་དུ་མའི་དོན། །ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་རིམ་པ་ལེགས་པར་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དབུ་མའི་གཞུང་ཚེན་མོ་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱབ་སྟོན་གཉིས་སྦྱར་བའི་སྟེང་དུ་དྲིལ་ནས་བསམས་པས་དབུ་
 མའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ལ་ཤིགས་ལམ་ནས་བྲངས་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པར་
 གསུངས་པ་ལྟར་པོ། །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་ཡང་
 འགྲན་རྒྱ་མེད་པའི་སྐྱ་མ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་གྲགས་པ་སྟུན་པའི་
 གྲགས་པ་བར་མ་ཚད་པའི་སྟེང་བས་སྟོགས་ཀུན་ཏུ་བྱུང་བ་ཤིགས་བརྒྱའི་བྱུང་
 བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་པད་ནི། དོ་སོ་ལུགས་བྲག་བ་དུས་རྒྱུན་མི་འཚད་པའི་དད་
 པས་སྟོང་གི་བརྒྱའི་ལྟེ་བར། ལེགས་བཤད་ཀྱི་བདུན་ཅི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱལ་བའི་
 བཀའ་བྲིན་བྲན་པའི་གྲུས་པ་མདོན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟེན་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ནི། གསང་
 རྣམ་གསོལ་འདེབས་ལས། །ཨི་རྒྱ་རྒྱུ་ལའི་མདོག་ལྟར་རབ་སྟོ་བའི། །རབ་མཛེས་འོད་

ཟེར་ལྷ་ཡི་ཏུ་བ་ཅན། །འིན་ཏུ་རྒྱུམ་པའི་དབྱུང་སྲུ་འཇམ་པའི་དབྱུང་ས། །མདོན་སྲུམ་
 གཟིགས་ཞེས་དང། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་མཁའམྱེན་པའི་གཏེར། །ནམ་འདོད་
 གཟིགས་འིང་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་དང། །འཤམ་རབ་པ་རོལ་སྲིན་གཞུང་ཟབ་མོའི་
 དོན། །རྒྱན་ཏུ་གསལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རྟོགས་བརྗོད་ལས། དེ་ནས་གདུལ་
 གུའི་རྫོང་སྲུན་སེལ་པའི་མཚོག། །འཇམ་པའི་དབྱུངས་ལ་འབྲུགས་ཏེ་རྒྱན་རིང་གི་
 །དད་པ་བརྟན་པོས་གཞུང་ལུགས་གདམས་པ་དུ། །འཆར་སྤྱིར་གསོལ་བཏབ་རྒྱ་
 ཚོགས་ཀྱང་ལ་འབད། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་སྟེ། དེ་དགའི་རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་པའི་དབྱུངས་ཀྱིས་རྗེ་ལ་གདམས་པ་ལས། ལྷ་མ་དང་ཡི་དམ་ཟ་མི་དད་ཏུ་
 གུས་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་འིང་བསྟེན་སྦྲུབ་བྱེད་པ་དང། གསལ་གསུང་གཉིས་ལ་
 ལེགས་པར་འབད་པ་དང། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་
 ཅིང་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པ་རྣམས་སྲུམ་བསྐྱིལ་དུ་ཉམས་སྲུ་ལོངས་ལ། ཚིམ་མ་སྦྲ་བར་
 རྒྱན་བསྐྱིངས་ལ་ལེགས་པར་དཔྱོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་དང་
 པོ་གཉིས་ནི། འཇམ་དབྱུངས་ཞེས་གྲགས། ནས། ལྷེ་བར་གྲུས་བསྟེན་ཅེས་པའི་བར་
 ཀྱིས་བསྟན། ལྷི་མ་ནི་རྣང་པ་དང་པོ་གསུམ་ཀྱིས་བསྟན་པས་རྒྱ་ཚོགས་དེ་གསུམ་
 གངས་ཚང་བར་འབྲུག་ཏུ་བཞེས་པ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཚོགས་གངས་ཚང་
 བར་གུས་པ་ལས་གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཉིད་དེ་དགོངས་དོན་རི་བཞིན་ཏུ་གཟིགས་པའི་
 རིགས་པ་སྦྲ་བ་དེས་ངོ་མཚར་མྱོད་ཏུ་བྱུང་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཏམ་གྱི་
 རྫོང་བ་འདི་གུས་སོ། །འབྲུགས་ཏེ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་དད་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་གོང་
 དུ། རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བ་སྟོལ་བར་མཛད་པ་པོ། །མ་ལུས་ཡེ་ཤེས་སྲུང་བ་འཇམ་པའི་

དབྱེད་ལ། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཉེས་ལོད་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་
 བ་ཐམས་ཅད་སློབ་པར་མཛད་པའི་དོན་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡལ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་
 གནད་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇུག་དབྱེད་ལ་འཁོར་སྐྱུར་ནས་མཁར་གྱུར་ཆེ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་འབྲུག་སྤྱི་དབྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱུན་སྲུང་སྤྲུགས་བསྐྱེད་པ་
 ཅས་བྱང་རྒྱལ་མེས་དཔལ་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་གསུང་ཏུ་འཇུག་པ་དང་།
 ཞུགས་པ་རྣམས་ལམ་གོང་མར་སློབ་པ་དང་། སློབ་བཞིན་པ་རྣམས་མཐར་ཕྱིན་པར་
 མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་རྗེ་བཙུན་འཇུག་དབྱེད་ཀྱིས་མཛད་
 བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞིན་ལག་ལྟའི་རྣམ་
 བར་ཤར་བ་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇུག་དབྱེད་ཀྱི་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཏུ་ཡོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། མ་ལུས་ཡེ་ཤེས་སྤུང་བ་འཇུག་པའི་དབྱེད་ལ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །

། སྐྱུར་བའི་བསྐྱུར་བཅོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྐྱུར་བ། །

གཉེས་པ་ནི། ལེགས་བཤམ་གཉེར་ཆེན་ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྐྱུར་རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཁུན་པས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤམ་བཤམ་ནི་མཁར་གྱུར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས།
 རི་སྐྱུར་རྒྱལ་བའི་ལུང་བསྐྱུར་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་རྟའི་སློབ་འབྲེད་ཆེན་པོ་དག་གི་
 གཞུང་སྤྲུགས་རྣམས་ལ་རིགས་པའི་དབང་སྤྲུག་དག་གིས་རི་ཅམ་དབྱེད་ཀྱི་ལས་
 རྒྱུ་སྤྱི་འགལ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱི་ཅམ་ཡང་བརྟག་པར་མི་རུས་པ་སྟེ། བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་ཀྱང་མདོ་སྤེལ་དང་རྒྱུད་སྤེལ་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྐྱུར་བཅོས་
 ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདི་ཅམ་ཞིག་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ལའང་། བདག་ཅག་གི་དགོ་བའི་

བཤེས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚོ་དུ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་རང་གི་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་
 ཀྱིས་སྐྱོ་འདོགས་པ་དང་། ཡིད་ཐུག་དོག་གི་དུག་ཚུས་ཆེས་ཆེར་སྐྱོས་པས་སྐྱོན་
 གདགས་པར་འདོད་པ་འབབ་ཞེས་གི་སེམས་ཀྱིས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་གཉིས་ཀ་
 སྤངས་ཏེ། རྗེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་འོངས་པའི་སྐྱོས་ཇི་ཅམ་ལེགས་
 བར་བཏགས་ཀྱང་། རྒྱད་སྡེ་གོང་འོག་ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་། ལྷུབ་པའི་མཐའ་སོ་སོ་ལ་
 སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཞུང་ལུགས་དེ་དང་དེ་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་བྱུང་བར་ལུང་
 དང་རིགས་པ་འདིས་གཞོན་དོ་ཞེས་བྱ་བའམ། ལུགས་དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་པ་ལའང་
 རང་ཚིག་འགལ་བའི་ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུས་རེག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེ་ཅམ་ཡང་བཏག་
 བར་མི་བྱས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་ཉིད་འདིའི་རིགས་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་
 བོ། །དེའི་སྤྱིར་ཚུལ་འདི་ནི་རི་འབྲ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་དུ་བྱུང་བ་གྲགས་པའི་བ་དན་
 ཀྱིས་མངོས་པར་བྱས་པ་སྐྱོན་སྐྱོན་པའི་ཆེན་པོ་དག་ལའང་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ལ་
 རྣམ་པར་དབྱེད་ན། ལུགས་དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་པ་ལའང་རང་ཚིག་འགལ་བའི་ཉེས་
 པ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་འབབ་པ་དག་མཐོང་བ་ལས་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
 འདིའི་སྐྱོ་སྐྱོས་དང་མཁུན་རབ་རྣམས་དུ་བྱུང་བ་ལ་བསྐྱུན་པར་བཟོད་པའི་བཤེས་
 གཉེན་ནི་སྐྱོན་ཆད་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ལན་གཅིག་ཀྱང་མ་སྐྱོན་པ་ཉིད་དུ་ཁོ་བོས་
 ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པར་མ་ཟད།
 ལེགས་བཤད་སྤྱིར་སོ་འདི་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དབྱིས་ཕྱིན་
 རྒྱས་པར་བསྐྱུན་པས་ཁྱུང་བར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཉེར་
 ཆེན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏེ། དེའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་སྤྱོད་པའི་མཁས་བྱུབ་ཀྱི་ལུ་

དཔལ་ལྷན་པའི་མཚོགས་ཏུ་གྲུང་བ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་རི་བཞིན་དུ་བཟུང་བའི་དབུ་མའི་
ལུགས་དང་། རྟོགས་མེད་ཀྱིས་རི་བཞིན་དུ་བཟུང་བའི་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་
ཤིང་རྩེ་སྐོལ་གཉིས་པོ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོས་རི་ལྷན་བཟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་སྤྲོད་
རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལེགས་པ་བཤད་སྟོང་པོ་འདི་ལས་གཞན་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར་
པོ། །དེའི་སྤྱིར་དཀའ་འབྲེལ་ལས། རབ་བརྗེད་ཆོག་གི་མ་མཐའ་མི་མདོན་ཟབ་མོའི་
གཉིང་མཐའ་དཔལ་པར་དཀའ། །དཔལ་སྐྱབ་རྒྱབ་སྤོང་བཟུང་བའི་ལུགས་ལྟེང་
མ་ལུས་ཅིག་ཅར་འགྲོངས། །མི་མཁས་སྟོང་ནི་ཅི་ཡང་འདར་བྱེད་ལེགས་པ་བཤད་
རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཆེད། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

། བློ་ལྷན་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱབ་སྤོང་སྟོང་ལ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཆོགས་བཅད་དང་
པོས་བློ་ལྷན་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ཚུལ། དེ་ནས་རྒྱང་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱབ་གསུམ་ཀྱིས་
ཡིད་ཆིམ་ཚུལ། དེ་ནས་ཆོགས་བཅད་སྤྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་ལ་དང་བ་
སོགས་སྤྱིར་རྒྱས་ཚུལ། དེ་ནས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་པོད་དུ་ཚུལ་འདི་ཉམས་
བ་གསར་དུ་རྟེན་པ་ལ་དགའ་བ་བྱེད་བཟུང་བའི་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་དམིགས་ལུགས་
པོ་པོ་འབྲས་བུ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་རྒྱབ་སྤོང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྟོན་པ་ལ་རིང་མོ་ཉིད་ནས་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་སྐྱབ་ལུགས་པོད་པའི་རིག་གནས་ལ་
མཁས་པ་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྟོང་དང་། ཚད་མ་ལ་མཁས་པ་སྟོགས་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་།
ནང་རིག་ལ་མཁས་པ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་ལྟ་བུས་ཀྱང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ནི།
སྐྱ་སྐྱབ་དང་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས།

དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཛིགས་རྒྱུ་འདི་ནི་སྟོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་
 ཡིས། །དེས་བར་རྟོགས་འགྲུང་འདི་ནི་གསལ་བྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱི་སྤྱད་སྲུང་
 མི་འགྲུལ། །ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲུལ་ལས། གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་དཀྱིག་གཉེན་
 དང་། རྩོགས་གྱི་སྐྱེད་ལོ་དང་། ཚོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་གྱི་
 མཚན་པ་སོ་སྟོན་ཟིན་པར་གྲུང་བ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཅམ་ཐོས་པས་འཛིགས་
 ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་དོན་ལྷན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་
 སྤངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་སྐད་དུ་སྐྱེའོ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་མང་དུ་གསལ་བ་
 རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མང་བར་ཟིན་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ས་བོན་དང་
 བལ་བས་སྟོང་བ་ཉིད་སྤྱད་སྲུང་བར་མི་སྐྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།
 །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟབ་མོའི་ལམ་དེ་དང་དེས་ཟིན་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་ཏེ་
 དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྟེན་ནས་ཡུན་རིང་བའི་བར་དུ་ཚུལ་བཞིན་འདྲིས་པར་བྱས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། གནས་ལྷགས་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་དང་། དེ་དག་གི་གཞི་རྟེན་ཡན་ལག་དུག་ལྡན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་
 དག་པའི་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོས་ཡིད་རབ་ཏུ་ཚིམས་པ་སྟེ། རྒྱུང་རྒྱུ་གཞུང་ལམ་
 ལས། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྷག་མཚོང་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་སྟེ། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་བསྟན་གྱི་དོར་དང་། རྒྱུད་སྟེ་སྤྱི་རྣམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འབྲེལ་
 མཐའ་དཔྱོད་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་གྱི་
 བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ཞི་གནས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན་ལྷག་མཚོང་གིས་
 རྒྱུ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་ན་བསྐྱབ་གསུམ་མི་འགལ་བར་

བཞེད་དེ། འདིར་བསྐྱབ་གསུམ་གྱི་རིམས་སྲུང་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བརྟག་གོ
 །དེ་ལྟར་ཚོམས་པར་གྱུར་ནས། ལེགས་བཤད་སྣང་པོ་རྒྱུང་བ་ལས། གང་གང་རྒྱུ་
 ལ་རག་ལས་པ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་གཞིགས་ཤིང་གསུངས་པས་སྟོན་པ་
 རྒྱ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་ལྷགས་ཚུལ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་རི་ལྟར་གཞིགས་ཤིང་གསུངས་
 པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་རེས་འགའ་རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་ཏེ་དང་བའི་དང་བའི་དགའ་
 བ་རྒྱས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མད་དུ་བྱུང་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཟབ་དོན་མི་མཁས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་འཇུགས་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བའི་གཞུང་ལ་
 རྒྱུངས་པས་ལྷག་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་བའི་ཚུལ་བཞེས་པ་ན་དཔལ་ལྷན་
 རྒྱ་བའི་ལེགས་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་སྲུ་སྲུབ་གྱི་དགོངས་དོན་བྱང་ལེས་གྱི་གནད་
 མཚོང་བ་ན་སྐབས་འགར་དབུ་སེམས་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་གྱི་བཀའ་རྒྱུ་བྱེད་པ་
 དང་། སྟོན་པ་རྒྱ་ན་མེད་པའི་བསྟན་པ་དང་། །མཇལ་བ་འདི་འབྲ་བྱ་མའི་རིན་ཡིན་
 པས། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་གནད་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟབ་མོའི་དོན་
 མ་ཞོར་བ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཞིན་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
 གུས་པ་དང་། མཁས་སྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པས། རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ཚུ་ཡི་
 ལུང་པོ་བཞིན། །ཁྱོད་སྲུགས་སྣང་རྗེའི་གཏོང་མཐའ་ཅི་ཅམ་ཞེས། །ཡེ་ཤེས་སྲུན་
 ལྷན་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས། །རྗེ་བཙུན་སྲུགས་རྗེའི་གཏོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 འཁོར་བའི་སྲུག་བསྐྱེད་གྱིས་མནར་བའི་ཉམ་རྒྱུང་བ་སྟེ་ཉམ་ཐག་པའི་འགོ་བ་རྣམས་
 ལ་སྣང་ཐག་བ་ནས་བཅེ་བ་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྲེལ་བས། གཞུང་འདིའི་རྩོམ་པ་དམ་
 བཅར་ཡང་། ཤིན་ཏུ་བཅེ་བའི་བསམ་པས་བདག་གིས་བཤད། །ཅེས་གསུངས་

སོ། །སྲུགས་རིམ་ལས། བསྟན་པ་ཁོན་ལྷན་བཅས་འགྲོ་བ་ཡི། །བདེ་ལེགས་ཀྱན་གྱི་
ཅ་བར་ཡིད་ཆེས་ནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷན། བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་འགྲོ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མན་བདེའི་ཅ་བར་གཞིགས་ཏེ་རྒྱན་དུ་དེ་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་
བཞེད་པའི་དབང་གི་ས་ལམ་རིམ་ཆེ་རྒྱང་དང་ཅ་འཇུག་གི་རྣམ་པ་འདད་དང་རྒྱད་
འགྲེལ་རྣམ་གཉིས་སོགས་བསྟན་བཅོས་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་བསྟན་པ་
འཛིན་པའི་སློན་ཚིག་རེ་ངེས་ཅན་དུ་སྦྱོར་བར་མཛད་ཅིང་།

ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱང་བར་ཡང་།

བརྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་དེ་ཉིད་གསལ་མཛད་པ། །
ཐུབ་པའི་ལུགས་བཟང་སྦྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །
ལུས་དང་སྲོག་ཀྱང་བཏང་ནས་འཛིན་པ་ལ། །
སྐད་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྟོད་པར་མ་གྱུར་ཅིག། །
འདྲེན་པ་མཚོག་དེས་དཀའ་བ་དཔག་མེད་ཀྱིས། །
ནན་ཏན་སྤྱིང་པོར་མཛད་ནས་བསྐྱབས་པ་འདི། །
ཐབས་གང་ཞིག་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་སྟམས་པའི། །
རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་ཉིན་མཚན་འདམ་བར་ཤོག། །

ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས།
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞེན་དུ་
འཛིན་པའི་སློན་ལམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྦྱིས་དུ་ཆེན་སོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྲུགས་
ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པའི་སློན་ལམ་ལེགས་པར་

ལྷན་པ་ ཞེས་དང་། མཁས་ལྷན་པ་མཁས་ཅན་མཁུན་པས། ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་དང་།
 མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་ལྷན་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་རི་ལྷན་པ་བཞིན་དུ་
 འཛིན་པ་ལ་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་མཁས་ཅན་མཁུན་པ་སློབ་མཐར་ཐུགས་པའི་དཔལ། ཞེས་
 དང་། ལྷན་པར་དཀར་བའི་འཛིན་པས་ལྷན་པ་ཚོའི་གོས་ཅན་ཀྱི་མཐའ་སྐྱེས་པར་ལྷན་
 པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྟན་པའི་ལྷན་པ་མཚན་སྲིད་ཅེས་པར་དུ་སྐྱེད་པ་ལ་
 འགྲན་པའི་རྒྱ་མཁས་ཅན་དང་བྲལ་བའི་མཁས་ཅན་མཁུན་པ། ཞེས་སོགས་སྐྱེས་
 མཚོག་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་པའི་དམ་ཚོས་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བསྐྱབས་པ་ལ་བསྐྱབས་
 པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་གནད་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེ་མཁས་ཅན་མཁུན་པ་ལ་ཡོན་
 ཏན་འདི་དག་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འགྲན་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཕེལ་བ་སྟེ། འདི་ནི་
 གཉལ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་རྗེ་རང་ལ་སྦྱར་བ་དང་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་འགྲུང་ཞེས་
 ཡོད་པ་མ་དག་པས་གྲུང་ཅེས་བྱ་དགོས་པར་སྤང་དོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་རྟོགས་འཕེལ་
 པ་དེའི་ཆེ་བོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འདིར་མཁན་སློབ་ཚོས་གསུམ་དང་། མར་མི་དུགས་
 གསུམ་དང་། རྫོང་འགྲོམ་ཡབ་སྐྱེས་སོགས་ཅུ་བའི་མཁན་སོ་འགའ་ཞིག་ལས། གཞན་
 ས་ལྷན་པ་རྟོགས་པ་གཤེགས་པ་པལ་ཆེད་ཀྱིས་མ་རྟེན་པར་ཉམས་པའི་རྟོགས་
 དཀའ་བ་ཐབ་དོན་ཀྱི་གནས་དེ་གང་གིས་ཉེ་རྗེ་རྒྱ་མ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོག་ལའང་སྟོས་
 པ་མེད་པར་འབད་པ་ཆེན་པོས་བཅའ་ནས་རྟེན་པའི་ཐབ་སོ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་
 དིགས་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཅུ་འཇུག་བཞི་གསུམ་སོགས་ལས་བསྟན་པའི་དིགས་
 པའི་རྣམ་འབྱུང་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་ཀྱེ་མའོ་འདི་ལྟར་དོ་མཚར་དོ་ཞེས་རང་གཅིག་
 ལྷན་པ་གནས་ནའང་དགའ་བའི་ཅ་ཅོད་བདེ་བའི་དུ་འཚོར་བར་གསུངས་ཉེ། རྗེའི་

བསྟོད་འགྲེལ་ལས། མཚོག་ཏུ་ཟབ་པའི་གནས་འདི་ཉིད་ས་འོག་གི་གཏེར་བཞེན་
སྟོན་ཆད་གངས་རིའི་སྐྱོད་ས་འདིར་སྐྱུས་ཀྱང་གསལ་བར་མ་བྱས་པ་རྗེ་སྐྱེས་འབའ་
ཞེས་གིས་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་བློན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་དང་
རིགས་པ་བརྒྱ་པག་གིས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོལ་ཏེ་སྐྱེས་ལྡན་ཐར་འདོད་
ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ནོར་དུ་སྦྱལ་བ་ནི་སྤྲོ་མ་རྣམས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་
སྟོས་ཚོས་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་སྟོན་སྟོད་པའི་གནད་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་
བུའི་རྣམ་གཞག་སྤོ་ཚུན་ཆད་ལའང་འཁྲུལ་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏུན་མཐའ་དག་གང་
ལས་འབྱུང་བའི་གཏེར་ལྟ་བུའང་སྟོང་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་ཏུ་གཟིགས་པ་
འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

འདིར། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་གནས། །ཞེས་པའི་སྟེང་ནས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
གཉིས་དང་། ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་རྒྱལ་གྲིམས་ཡོངས་དག་པའི། །ཞེས་པའི་སྟེང་
ནས་བསྐབ་གསུམ་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དང་དེ་དག་གི་དོགས་སྟོང་རྣམས་སྟོང་འོས་ཀྱང་
སྐབས་དོན་ལ་ཉ་ཅང་གལ་མི་ཆེ་བས་མ་སྟོས་སོ། །

། བྱང་རེས་རྟོགས་འདོད་པས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འཇུག་པར་
གདམས་པ། །

བཞི་བ་ནི། དེ་འདྲ་དེ་ལ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་ནས་
གོམས་པ་དེ་འདྲའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་དེ་ལ་སྐྱ་བའི་རྒྱ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དུ་མར། སྟོན་རིམ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་
དག་གི་དོ་སོ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་གང་གི་སྤྱིར་མི་དམིགས་པར་བསམ་

གཏུག་གྲེད་པ་དེའི་སྤྱིར་ཤེས་རབ་མཚོག་གི་བསམ་གཏུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་
 ལྟར་རམ། ཡང་ན་འདི་ནི་གནས་ལུགས་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚོག་དང་། དེ་དང་
 འབྲེལ་བའི་བསམ་གཏུག་མཚོག་དང་། དེ་དག་གི་གཞི་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་
 དག་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་མགོ་ལ་དབང་བསྐྱུར་ནས་འདུག་པ་ལོ། རྒྱལ་བའི་གདུང་
 འཚོ་བ་སྟེ་བྱང་ལེགས་ངེས་དོན་གྱི་གནད་རྣམས་ལོ། །ཞེས་བསྟོན་པ་བར་མ་ཆད་
 པའི་སྤོང་བས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པས་བསྐྱབས་པ་གང་ཟག་གང་གིས་ཐོབ་པར་
 འདོད་པའི་སློབ་སྟོན་དང་ལྷན་བ་དེས། དབུ་མེས་ཀྱི་བློ་བཟོ་ཀྱི་གནད་རྣམས་པར་
 བཤད་པའི་གཞུང་ལེགས་བཤད་སྟོང་ལོ་འདིར་ཞུགས་ནས་སློབ་སྟོན་གྱི་མིག་རྟེན་
 འབྲུང་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་ལམ་བརྒྱ་སྤྲལ་གིས་དག་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
 བསྐྱལ་བར་མཛད་པའོ། །

། བསྟན་བཅོས་བཅུ་མས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་ཇི་ལྟར་བསྟོན་
 པའི་ཚུལ། །

གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་བཅུ་མས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་བ་ཇི་ལྟར་བསྟོན་
 པའི་ཚུལ་ནི། ཚུལ་གཉིས་ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བར་
 ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཞིན་རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་བཟང་འཇམ་
 དབྱངས་གཉིས་བཞིན་རྒྱལ་སྤྲས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དབུ་མེས་
 ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྩའི་སྟོན་ཀྱི་བློ་བཟོ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་
 བཤད་སྟོང་ལོ་འདི་ཚོས་པ་ལ་སྐྱབས་ཀྱིས་ལྷན་གྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འབད་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་འཇམ་མགོན་རྒྱ་མ་རང་གིས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་འཇིན་པའི་བསོད་ནམས་
 ཚད་མེད་པ་གང་ཞིག་བསགས་པ་དེའི་མཐུ་ལས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་བཞིན་རྒྱལ་
 བའི་དམ་ཚོས་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་ཡུན་རིང་དུ་འཇིན་པར་ཤོག་
 ཅེས་སྒྲོན་པ་དང་། དེ་ལྟར་དམ་ཚོས་བཟུང་བའི་རྩལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བ་
 དབྱེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ། འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྩམ་
 སོགས་པ་སྒྲོན་ལམ་འབྲུམ་སྤྲུལ་གྲངས་མེད་པ་སྤྲུལ་བརྩམ་པོ་གང་དག་བྱང་རྩལ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་འདེབས་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་རྩལ་སེམས་
 དཔའ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོན་ལམ་མ་ལུས་པ་
 ཉེ་བར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་སྒྲོན་ལམ་ཁྱེད་པར་དུ་བཞོད་པ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྲུལ་སྒྲོན་ལམ་ལ་མཁས་པ་ཀུན་བཟང་དང་། ཞིང་མཚོག་སྒྲོ་
 འབྲེད་ལས། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་དོན་འབྲེད་པ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བྱང་
 རྩལ་སེམས་དཔའི་སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུན་སོན་པ་རྗེ་བརྩམ་འཇམ་པའི་
 དབྱངས། ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཤེས་རབ་ལ་མཁས་པ་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་
 ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་སྐྱོད་པ་རྒྱབ་སྐྱོད་པ་ལ་འཇི་ལྟར་སྐྱེད་པ་དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུང་སྐྱོད་པ་རྒྱབ་སྐྱོད་པའི་ཆེ་ལ་སྐྱོད་པར་ཤོག་ཅེས་སྒྲོན་པའོ། །

། བསྐྱེད་བཅོས་ཁྱེད་པར་ཅན་དེ་མཇུག་པ་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་
 རི་ལྟར་མཇུག་པའི་རྩལ། །

གསུམ་པ་བསྐྱེད་བཅོས་ཁྱེད་པར་ཅན་དེ་མཇུག་པ་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་

རི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། ཅེས་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱུབ། ཅེས་སོགས་བྱུང་། བསྟན་
 བཅོས་འདིའི་གསལ་པ་བར་བྱ་རྒྱ་ནི་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱུབ་ཀྱིས་དབྱུ་མ་བའི་ལུགས་དང་།
 བདག་ཉིད་ཚེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཤིང་ཉིའི་སྲོལ་
 གཉིས་སྤེ་བའི་སློབ་སྐྱོན་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་བླ་མེས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་སྤེ་བ་
 ལྟེ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་དབྱུ་སེམས་སོ་སོའི་ལུགས་ཀྱི་
 བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་
 བས་ན་ལེགས་པར་བཤམ་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་མཚན་དུ་གསོལ་བ་འདི་ནི་
 ཞེས་བསྟན་བཅོས་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ངོས་བཟུང་བ་ལྟེ། མཛད་པ་པོ་སྤུན་སྤུམ་
 ཚོགས་པ་ཤུག་འདི་དགོ་སྤོང་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཤུག་འདི་དགོ་སྤོང་ཞེས་པས་བཅུན་པ་
 དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་ཞེས་པས་མཁས་པ་དང་། རིགས་པ་སྐྱ་བ་ཞེས་པས་གཏུལ་བྱ་
 རིས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་ལ། ཤུག་ཚོང་ཁའི་ལུལ་དུ་འཁྲུངས་པ་མཚན་
 དངོས་སྤོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་པ་ལྟེ། དེ་ཡང་སྤོ་བཟང་ཞེས་པས་མཁྲུན་པ་
 སྤུན་ཚོགས་དང་། གྲགས་པ་ཞེས་པས་སྤུན་ཚོགས་དང་། དཔལ་ཞེས་པས་
 མཁས་བཅུན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་སྤུན་ཚོགས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཚུལ་
 སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པས་རི་ལྟར་སྐྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབྱུང་བཤམ་
 ཟེན་པ་ལྟར་ལ། གནས་ར་ཁ་བྲག་ཏུ་དུས་དབྱུང་ལོ་ར་གཅིག་པའི་སྤང་མཛད་པ་ལ།
 ཡི་གེ་བ་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྲུན་པའི་ལེགས་བཤམ་མཛད་
 པའི་ཡི་གེ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་གསུང་གིས་ཟེན་པའང་ཅི་རིགས་སྤྱང་མོད། གཙོ་མོ་
 ཡི་གེས་སྤུགས་ཟེན་གྱི་བྱ་ཚེག་གསུམ་དུ་གྲགས་པ། སྐྱ་ཚེའི་སྤོང་དུ་ཡི་གེས་སྤུགས་

ཟིན་གྱི་བྱ་ཆེན་གཡག་སྡེ་བསོད་ནམས་དབལ་བཟང་། སྐྱ་ཆེའི་བར་གྱི་ཡི་གེས་
 ལྷགས་ཟིན་གྱི་བྱ་ཆེན་སྡོམ་བཙོན་བསོད་ནམས་སློ་གྲོས། སྐྱ་ཆེའི་སྤྲད་གྱི་ཡི་གེས་
 ལྷགས་ཟིན་གྱི་བྱ་ཆེན་དཀའ་བཞི་བ་རིན་དབལ་བ་དང་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་ལས་
 བར་བ་སྡོམ་བཙོན་བསོད་ནམས་སློ་གྲོས་ཏེ། འདིས་མདོ་སྤྱོད་ལ་གཞུང་འདི་དང་
 ཅུ་ཤེའི་རྗེ་ག་ཆེན་སོགས་དང་། ལྷགས་སྤྱོད་ལ་སྤྲས་དོན་ལྟ་བའི་མིག་འབྱེད།
 དཀྱིལ་ཚོག་རིན་ཆེན་ཟེང་བ། འཕོ་རྗེ་ག་གསེར་གྱི་སློ་འབྲེད་སོགས་གྱི་དྲུང་ཡིག་
 མཛད་དོ། །ཡི་གེས་ལྷགས་ཟིན་གྱི་བྱ་ཆེན་དུ་གྱུར་བའི་ཚུལ་ཡང་ཇེ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པས་མདོ་སྤྱོད་ལ་ཡིག་ཆ་ཆེ་བ་མཛད་པ་རྣམས་གྱི་ཚོམ་གདན་ཐོག་མར་
 འབྲི་བ་དང་། དེ་ལ་ཞལ་བ་ལྷན་དུ་མ་མཛད་དེ་འགའ་ཞིག་གཟིམ་ཁང་དུ་འཛོག་
 ཅིང་། ལ་ལ་བྱ་ཆེན་སོ་སོར་གནང་བ་སོགས་ཇེའི་ལྷགས་བཞེད་བཞིན་ངལ་མེད་དུ་
 འབྲི་བར་མཛད་པ་དང་། ཡིག་རིས་ཀྱང་དུ་མ་མཁྱེན་པར་མ་བཟང་བར་དག་པ་དང་
 གཙོད་མཚམས་འབྲི་ལྷགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇེ་ཡང་ལྷག་
 བར་ལྷགས་མཉེས་ཏེ་ཐབ་ཚོས་དུ་མ་གནང་བར་རྣམ་ཐར་དག་ལས་བཤད་པ་ལྟར་
 ལ། རྣམ་ཐར་འགའ་ཡི་གེས་ལྷགས་ཟིན་གྱི་བྱ་ཆེན་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བསོད་ནམས་
 སློ་གྲོས་མ་བཟངས་པར་སློ་གྲོས་གྲགས་པ་ཞེས་བཟངས་ཀྱང་ཇེའི་ལེགས་བཤད་
 ཆེ་ཚུང་གང་དུ་འད་ཡི་གེ་བ་མཛད་མཁན་ལ་དེ་འདྲའི་མཚན་ཅན་ཞིག་མ་གྱུར་བས་
 ཡི་གེ་ལོར་བར་མདོན་ལོ། །

འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་སོགས་ཡོད་པ་ལྟར་ན། རྒྱལ་བའི་དམ་
 ཚོས་འཛིན་བའི་ལྷགས་བསྐྱེད་གསུམ་སྤྲ་ཤར་བ་ལྟ་བུས་སྤར་ཡང་ནན་ཏན་གྱི་

ཚུལ་དུ་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་སྲོལ་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལུན་རིང་དུ་གནས་པའི་སློན་པ་
མཛད་པའོ། །

དཀྱིལ་འདི་བཟོད་པར་བྱས། ལྷ་ས་སོ་སོའི་ཡིག་ཆ་མཛད་པ་སོ་རྣམས་ནི་
རྒྱན་མོང་སྦྲང་བར་ཡང་ས་མཚོན་སོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྒྱགས་
བསྐྱེད་གཞན་འགྲན་མེད་པ་ལ་སྦྲག་བསམ་བཞིན་ཁ་བ་འི་བའི་སྤོངས་འདིར་རྒྱལ་
བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་འཇམ་མགོན་ལྷ་མའི་རང་ལུགས་ཉི་མ་ལྟར་
གསལ་བར་མཛད་ཤིང་ཕྱོད་པ་དང་། ཕྱོད་པ་ལྟར་མཛད་པ་དང་ཕྱག་རྗེས་ཀྱི་མཐའ་
དཔག་པར་དཀའ་བས་བཤད་སྐབས་ཀྱི་བསྟན་པ་དུས་ཀྱི་མཐའ་ཡང་མི་ཉམས་གོང་
འཕེལ་དུ་གནས་པའི་སློག་ཤིང་དམ་པར་གྱུར་པ་དང་། རྒྱན་བྲུག་མཚོགས་གཉིས་ལྟ་
བུའི་འཛུལ་སྤིང་རྒྱན་གྱི་སྤྱི་ཉ་ཚོད་མེད་ཡིན་པ་དང་། བཀའ་བྲིན་གྱི་ཆ་རེ་ཡང་རང་
ཅག་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དག་གིས་གསལ་བར་དཀའ་བའི་ཁྱད་དུ་སྤྱི་བར་གྱུར་པ་ནི་
རྫོང་པ་ཅམ་མིན་པར་རྒྱ་མཚོན་ཤེས་པའི་སློན་པ་དད་པ་དང་གྲུས་པ་དང་བཀའ་
བྲིན་ཡང་དག་པར་དྲན་པ་རྣམས་མི་ལམ་ན་ཡང་མི་ཡིས་བའི་ཚད་དུ་ལོངས་མོད། དེ་
ལྟར་ཡང་འོ་སློལ་གྱི་སློན་པས་ཉོན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཀའ་སྦྱེལ་ཉེ་ཡང་དག་
པའི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། རང་རང་གི་སློབ་དཔོན་གྱི་
ཚོད་ཀྱིས་རིགས་པའི་ལམ་སོ་ཆེར་ལུགས་ཉེ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྲེད་པ་
ནི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རི་སྟེད་ཅིག་ཕྱོད་པའི་སྤྱི་སློབ་དུ་གནས་པས་ན། འཇམ་
དབྱངས་སྐྱུ་སོ་ཚོད་དུས་ཀྱི་པམ་ཆེན་ཡོངས་འཛོལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་
རྒྱུ་ཟབ་མོའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སློན་པས་ཕྱོད་པ་ལ་བཞེན་ནས་བྱ་ས་སོ་སོའི་

ཡིག་ཆའི་བཤད་སྲོལ་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་རིགས་ལྷན་མོ་ནས་རྗེ་བཞིན་དེས་པ་
དང་། རིགས་པའི་རྣམ་འགྲུར་མི་འདྲ་བའི་རྩོམ་ཅེད་བཞིན་པ་དང་། ཕྱི་རབས་ཀྱི་སློ་
གསལ་ཞིང་གཟུ་བོར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཁས་པའི་ལམ་སྲོལ་གང་མཆིས་ལ་
འདིས་པ་དང་། རིགས་ལམ་རྗེ་མ་མེད་བས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་
དགོངས་པ་དམིགས་ཕྱིན་འཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཞིག་ལྟར་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱམ་ནས་
དཔུང་པའི་སློ་ཅུང་ཟད་རེ་བཏོད་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
མཁས་པས་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དཔུང་ན་མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་
ཡབ་སྲས་དང་འཇམ་མགོན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བཞེད་དོན་ཟབ་མོ་
དབྱུ་མའི་གནད་ཡང་དག་པར་ཉོགས་ནས་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་མཚན་སྲིད་པའི་མཐའི་
བར་དུ་སྐྱེད་བ་ཞིག་དེས་པར་འབྱུང་ངོ་། །

སྤྱི་བཤད། འཇམ་གྲིང་གྲིང་གི་ཅེ་མོར་སོན་པ་རབ་དཀར་གྲགས་པ་དཀར་
པོའི་མེ་ཏོག་སྤོགས་ནས་སྤོགས་སུ་བཞད་པའི་ཡུལ། །ཡུལ་དབྱུས་དབྱུས་འགྲུང་བུ་
གོད་སྤང་བོར་སྤྱིང་སྤོབས་ཉ་གང་སྤོབས་བཅུའི་རྒྱ་བས་འཇུ་མ་ཞལ་འཇུ་མ་པའི་ཟེར་
སྲོ་ཞིང་། །ཞིང་ཀུན་ཀུན་ནས་འགོངས་པའི་ཚོ་འཇུལ་དགེ་ལེགས་བདུད་ཅིས་
ལེགས་ཚོགས་ཅེ་ཐོག་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར། །ཕྱིར་ཞིང་ཞིང་འདིའི་སྟོན་
པ་མཚོག་གིས་ཟབ་གསང་གཏམ་གྱི་གསང་མཚོད་བརྟལ་བས་ཐར་འདོད་ཐར་བའི་
ལམ་ཡངས་སྟེ། །

ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡངས་པའི་བཀོད་བ་ཡེ་ཤེས་མེ་མོང་དག་པར་མ་
རྟོགས་ཐུབ་དབང་གངས་ཀྱི་བུམ་པ་ལས། །གཏེར་དུ་སྲོལ་བའི་ཟབ་རྒྱས་རྩ་མོ་སྟག་

མེད་མཁའ་ལྡན་པའི་སྐོང་དུ་སིམ་པ་མི་པམ་རྒྱལ་པའི་ཡབ་གཅིག་ཅེས། །བདུད་ཅིའི་སྟེ་
མ་ས་ལ་འགྲེམ་མཁམས་སྟོན་མེད་ཀྱང་སྐོང་རྩ་གསལ་བ་སྐབ་དབང་དགོངས་པའི་
འཁོར་ལོ་ནི། །དོག་མེད་བདེ་བར་འདྲེན་པའི་མཁའ་ལྡན་བཅེ་གཉིད་མཐའ་བས་པའི་
མཚན་བཟང་རི་མོ་བསྟན་ལ་མཚན་པའི་བྱུང་མིག་རིང་། །

སྐལ་མང་ལན་བྱའི་ཞག་མ་རིང་བོས་ཁོར་ཡུག་ཚལ་ལ་མཛེས་པ་སྦྱིན་པ་
སྐབ་བསྟན་གངས་ཀྱི་བྱུང་མིག་ལ། །ཆེས་ཆེར་དཀར་པའི་ལང་ཚོའི་དུས་སྟོན་སྟོན་
མེད་སྦྱིན་པའི་མཚན་བཟང་སྣང་བ་བར་མེད་འགྲེམ་པའི་སྐྱབ་བཞི། །དང་པོའི་ཆ་ཡང་
རྒྱད་པར་མ་གྱུར་སྐྱབ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་སྦྱིང་ཡིག་སྦྱིང་པའི་གཙུག་ཉོར་ལས་
རྒྱལ་བས། །ཚུལ་གཉིས་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་ཤིང་རྩ་བདེ་བར་འདྲེན་པའི་སྐག་པ་མི་
ངལ་ས་སྐྱང་འབྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་དག།

སྐབ་པའི་སྐོལ་འདི་སྐོལ་བཟང་གཉིས་ཀྱིས་རབ་བསྟན་བསྟན་པའི་གནད་
དོན་ནི། །སྟན་པའི་གྲགས་པ་གྲགས་པའི་མཐའ་སྐབ་རྒྱལ་དབང་དབང་པོའི་ཉོག་གི་
སྐས། །སྐོ་བཟང་ཀུན་མཁའ་ཀུན་དའི་ཚལ་ལས་རིགས་ཚུལ་ཚུལ་བཞེན་རྣམ་སྟེ་
སྟེ། །འཆི་མེད་ལེགས་ལས་ལེགས་པར་བཤད་པ་དགོངས་ཟབ་ཟབ་དོན་སྦྱིང་པོ་
བྱིན། །གང་ཞེག་བཀའ་བསྟན་ཉིད་ཁུ་ཡིན་གྱི་སྐྱངས་མེད་ཐོག་ཚོས་དེ་མ་
ཡིན། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་སྐགས་བཅུད་ཡིན་གྱི་པལ་པའི་དག་རྒྱུན་དེ་མ་ཡིན། །ཐེག་
མཚོག་དམ་པའི་གསང་ཚོག་ཡིན་གྱི་ཉམས་སྣང་ཟ་ཟེ་དེ་མ་ཡིན། །ཐར་འདོད་བཟོད་
པའི་འཇུག་རྟོགས་ཡིན་གྱི་རྟག་ཚད་གཡངས་དེ་མ་ཡིན། །སྦྱིབ་གཉིས་ཚོ་འབྲུལ་
སྐངས་པའི་བཞེད་གཞུང་དོན། །གསལ་བར་མཚོན་པ་ཀྱང་ངེས་སེང་གའི་སྐྱ། །རྣམ་

བར་འབྲེད་པའི་བཞིན་རས་ཆེས་གསལ་བ། །དགོ་ལྷན་བསྟན་ལ་རིང་ནས་མཐའ་མ་
 རིག་ །དེ་ལས་ལེགས་འདོམས་ཚུ་རྩལ་ལྷ་མོའི་རྒྱན། །འཇིན་པའི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་
 རྫོགས་ལྷན་སྤྲིན། །དབུ་སེམས་མཁའ་ལ་དགྲིགས་པའི་བྲེད་པ་སོ། །ཀུན་མཁའི་ཉ་
 ས་བརྗོད་ལས་གཞན་སྟུ། །སློ་ཆེན་གདོང་བ་འཇུ་མ་པའི་མེ་ལོང་དུ། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་
 སློལ་བཟང་འོད་ལྗེའི་གྲུང། །ཤིབ་ལས་དཔལ་སྟུག་རིགས་པའི་ཁ་རྒྱུངས་ཀྱིས། །ས་
 གསུམ་འགངས་པ་བཅོམ་ལྷན་རག་གི་དབང། །གཡར་མོ་ཐང་གི་མཛེས་པ་ལོང་
 འཇིན་མས། །ཉེར་བེན་སྟོ་རྒྱུད་རིག་པའི་དགའ་ཚལ་དུ། །སྟུན་རྫོགས་སྟོབས་བརྒྱ་
 མངའ་བ་སྤོ་རྣའི་ཞབས། །རབ་དབྱེས་གསུང་གི་བདུད་རྩིས་སྟོས་པ་ལས། །སྤྲུ་སྤྲུབ་
 དགོངས་དོན་གནས་ལུགས་མདོན་གཟིགས་པའི། །ཀུན་བཟང་སྤྱོད་ཚུལ་མཁའ་
 འགྲོའི་གསང་གཏམ་དང། །རྣམ་པར་སྤྲེལ་བས་རྒྱང་འཇུག་འཁོར་ལོའི་ཁྲིམ། །རབ་
 གཞོན་ཐབས་མཁས་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཐར་དོམ། །དེ་ཡིས་བརྟེ་བའི་བཀའ་མཆིད་
 འཇུ་མ་པའི་རྒྱལ་ས། །གཞན་གྱིས་མི་ཐོན་རྒྱ་ཆེར་བརྟེགས་པའི་སྤྲིན། །དྲང་ངེས་ཡིད་
 བཞིན་འབྲིལ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ཆོ་བས་གདུང་བ་སེལ་བའི་རྩ་ཡབ་མཛེས། །ཤིང་རྩ་
 ཆེན་པོའི་བཞེད་གཞུང་ནི། །གསལ་བར་མཚོན་པའི་ལེགས་བཤད་སར། །སྐལ་
 བཟང་སྟོལ་ཁོར་ཡུག་ཏུ། །ལྷ་དུས་པའི་ཚལ་དུ་སྤྲེལ། །སྤྲིད་ཞིར་གང་གི་བཀའ་རིན་
 ཚད། །མཚོན་པའི་མཛོལ་བ་ཀུན་གསལ་གྱི། །བསྐྱེའི་འདབ་རྩེ་ལ་ཉལ་བས། །ཆེར་
 བས་སྤེང་བར་བདག་ཉིད་བརྒྱང། །གང་ཆེ་ཐབ་དོན་གཡས་འབྲིལ་དུང། །ཀུན་ཁུབ་
 ཚོས་གྱི་སྤྲུ་བརྒྱ་བ། །སློ་བཟང་གཉིས་པའི་མཁའི་བ་ལས། །ཁོ་བོའི་བསོད་ནམས་
 སྐལ་བར་ཐོབ། །དེ་ནི་སྤྲེགས་བས་སར་བའི་དོས། །རྣམ་པ་ཅི་ཡང་འཆར་བ་ཡི། །རྩ་

འབྲུལ་སྟོན་པའི་བྱེད་པ་པོ། །གཅིག་ཕྱར་སྟེམས་པའི་ཚོད་པན་འཇུག། །གང་འདྲིར་
 སེང་གའི་ལྷ་སྟངས་ཀྱིས། །དོན་གྱི་གཞི་ལ་ངེས་པ་སྦྱིན། །གཞུང་དོན་སྤེལ་བའི་
 འཕར་འགོས་ཀྱིས། །དུམ་བུར་བཅད་ནས་མཚམས་རྣམས་འབྱེད། །ཚིག་དོན་རུས་
 སྤེལ་བཞུང་འགོས་ཀྱིས། །འབྲུ་སྲིང་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་སྟོར། །དཀའ་གནས་སྟག་གི་
 མཚོང་སྟབས་ཀྱིས། །མཐའ་རྣམས་དབྱེད་ནས་སོམ་ཉི་འབྲལ། །བསྐྱེས་དོན་འགྲོར་
 ཞིང་འཚམས་པ་དང་། །ཚིག་དོན་གསལ་ཞིང་ཞིབ་པ་དང་། །སྦྱི་དོན་འབྲེལ་ཞིང་འདུ་
 བ་དང་། །དགོངས་དོན་འབྲིལ་ཞིང་ལུག་པ་དང་། །དཀའ་གནས་ལུང་རིགས་རྒྱ་
 བསྐྱེལ་ཏེ། །སྤྲ་མའི་ཚིག་གིས་མཚོན་པ་སོགས། །བསྟན་བཅོས་གཞན་གྱི་ཚངས་པ་
 ལ། །གོམ་པ་འགོད་པའི་བྱེད་ཚོས་མང་། །ཐུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཡིས། །རང་བསྟན་
 སྟོག་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ། །བཀའ་རྗེན་གཞོ་བའི་ཚོ་ག་ཡང་། །ལེགས་བཤམ་བུ་རམ་
 མཚོད་འདི་ཡིན། །ཐབ་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ། །རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་བྱུང་དག་གི་
 །ཞལ་ཆབ་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་སྲོང་བའི། །གཞུང་དཔལ་མོ་འདི་ན་སྟེག། །ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་
 རྣམ་གཉིས་ཀྱི། །བཞེད་དོན་དག་བྱེད་སར་བའི་རྒྱན། །གང་དུ་འབབ་ཅིང་གཞོལ་བ་
 ཡི། །རྒྱ་མཚོའི་སྲོང་གཅིག་འབྲིལ་འདི་མང། །ཉ་གང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །བསྟན་
 ལ་དགོངས་པ་དཀར་པོའི་འོད། །འཕྲོ་བའི་བཞེད་པ་སྐྱབ་པའི་སྟོ། །མེད་བྱུང་གཏམ་
 གྱི་སྟོར་བ་ལགས། །རྗེས་བཅེ་ལོར་བུའི་ཐ་ར་ཚགས། །བདག་ལ་ཡོན་པོར་བསེལ་
 བ་ཡི། །ཐུགས་རྗེ་གཏེར་ཆེན་མཉེས་བྱེད་ཀྱི། །མཚོང་ཡོན་བདུད་ཅིའི་རྒྱབས་སྲིང་
 བཅེགས། །བད་དཀར་འདབ་མའི་ཅེ་མོ་ལ། །རྐང་བས་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་འབྲུལ་
 མཁན། །སྟོགས་སུ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བཟང་ཚོགས། །འདི་ལས་རིག་པའི་ཐེལ་དངར་

འབྲུང་། །དམྱོད་པའི་མིག་དམྱུས་རིང་པོ་ཅན། །འགའ་ཞིག་སྲིད་ན་བསྟན་བཅོས་
 འདིར། །གཞུང་དོན་སྐྱབ་མེད་སྣང་བ་ཡི། །གཟིགས་མོ་ཉམས་སྲུ་བསྟར་བ་
 མཚར། །འཇམ་དཔལ་ས་བཅུའི་དབང་ལྷུག་ལེ། །སླ་གོས་ཚལ་ལ་ཞུགས་པ་
 ཡི། །ལེགས་འདོམས་སྲིར་ན་འཇུལ་བའི་ཚ། །ཡུངས་ཀར་སྤོའི་ལུས་མི་རིག་འོན་
 ཡང་ཁོ་བོ་རྣོངས་ཆེན་གྱི། །འཇུལ་འཁོར་སྣོང་གི་བྲ་བ་ན། །བག་མེད་སྦྱོད་པའི་བྱིས་
 བ་ཡི། །ནང་ནའང་བྱིས་པའི་ཐ་མ་སྟེ། །གང་བྱིར་འཆི་མེད་ནར་བོའི་རྒྱན། །དུག་གི་
 སྦྱོད་གཡོགས་མི་འཇིན་ཡང་། །དུག་ཅན་འབྲུང་བོའི་མར་འཇུང་བས། །དེ་ཡིས་རེག་
 བར་འབྲུང་བ་བཞིན། །སོ་སྐྱེའི་སློ་གོས་ལ་བརྟར་བས། །འཇུལ་གང་དམ་པའི་ཞིང་
 མཚོག་སྟེ། །ཞུད་པར་འཇམ་དཔལ་སྦྱིང་བོ་དང་། །བདག་གི་འདྲེན་པ་མཚོག་ལ་
 བཤགས། །ཡིད་ལ་ཉེས་པའི་དུད་རིས་ཅན། །མཇུག་རིང་ལང་ཚོས་བཟུང་མིན་
 ཡང་། །བསམ་འཕེལ་ལོར་བྱའི་སྤེང་བ་ལ། །རིན་ཐང་བཅལ་བའི་ལོངས་པ་
 འཆགས། །ཉེས་ཚོགས་ཆར་ལྡན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་། །བྱིན་རྒྱབས་བྱི་བཞོན་དར་མའི་
 ལྷགས། །བསྦྱོད་པའི་ལྷལ་ཡང་མི་མཐོང་བའི། །དཔལ་གཅིག་ཡིད་ཀྱི་དུས་སྦྱོན་
 སྦོལ། །རང་མཐོང་གདེངས་ཀའི་འདུ་འཇི་ཅན། །སྤྱ་དབང་ཁ་རྒྱངས་མིག་སྟུན་
 དུ། །གནག་པ་དག་ལ་མཐོལ་མིན་ཏེ། །ལོངས་པས་བཅིངས་པ་དག་གིས་སོ། །གསུང་
 གི་གསང་བའི་བཀོད་པ་རེར་ཡང་རབ་ཏུ་བརྒྱུང་བའི་རྣོད་པ་དང་ལྡན་ཟབ་དོན་རིན་
 ཆེན་ཚོགས་ཀྱིས་གང་། །བཤད་སྐྱབ་རྒྱབས་སྤེང་བྲག་པོར་ཁྲིས་པས་མཁས་རྣོམ་
 སྦྱིང་ལ་འདར་བ་སྦྱེར་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྦྱིང་བོ་ལ། །འབད་བས་ཡིད་འོང་རྒྱ་
 བའི་ལང་ཚོར་རྒྱར་མིག་ལྷུང་བའི་བ་སངས་འཇུ་མ་ཟེར་གྱི་སྦྱང་ཚལ་ལ་འཐབ་པ་

ཡིས། །འགྲོ་བའི་རྒྱད་པ་སེལ་བའི་སྐྱེན་གཅིག་རྒྱལ་བསྟན་འཇུག་དེའི་མཚོན་སྟོང་
 ཉམས་མེད་སྟོགས་སུ་རྒྱས་ཡུར་ཅིག །ལྷ་སྟོན་སྟོང་པ་མངར་བའི་རྒྱ། །གཞན་ལས་
 སྟོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡི། །དགོ་ལྷན་ལུགས་བཟང་མ་ལ་ཡའི། །དགའ་ཚེས་ས་འདྲིའི་
 རྒྱན་དུ་སྟོན། །སྟོང་བས་སྦྱང་བར་དེས་པ་དང། །སྦྱང་བས་སྟོང་བར་དེས་སྟེར་བ། །སྟེ་
 སྦྱབ་འཇུག་མགོན་ཡབ་སྲས་ཀྱི། །ལུགས་བཅུད་དུས་མཐར་ཉམས་མེད་ཤོག །རྩལ་
 དེ་འཇིན་སྟོང་སྟེལ་བའི་སྟོབས། །དར་བབ་མཁས་དང་ཡུབ་པའི་ཚོགས། །བཞིན་
 རྒྱས་པ་རྣམས་སོང་ཅེ་ལ། །བྱང་བའི་གྲོགས་སུ་ལུགས་ཡུར་ཅིག །ལྷ་དན་སྟན་པས་
 དབྱལ་བུས་ཉེ། །ཡང་དག་ལྷ་བའི་སྦྱང་བ་ནི། །གསུང་གི་ཟེར་མ་འབྲེམ་མཁས་
 ལ། །སྟོ་བཟང་གཉིས་པ་ཞབས་བཟླ་ཤོག །དེ་ཡི་འཇིན་ལས་རྩ་ཡབ་དཀར། །སྟོང་
 ཞིའི་དཔལ་དུ་འཇུག་སྟེ་བ། །དེ་ལས་ཞིང་འདྲིའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས། །རྒྱལ་བའི་
 མཚན་པ་སྟོན་ལ་འདུན། །རྟོག་གོ་རིགས་པའི་སྦྱུང་བ་ནི། །སོང་ཅེར་འབྱུང་མིན་
 གནས་ལུགས་དོན། །མངོན་གཟིགས་སྟོན་བཙུན་ཡི་ཁྱི་ཡིས། །ཞོར་བྱི་སྟོ་གྲོས་
 བརྒྱན་ཡུར་ཅིག །ཉམ་ཐག་རྒྱུད་སྟེའི་འགྲོ་བ་ནི། །སྟོང་བར་སྟུག་བསྟུལ་མི་བཟང་
 པའི། །གདུང་བ་སྟོང་ལ་འབྱུང་ཅི་ཅན། །རྟོགས་སྟན་དགོ་བཅུདེ་ཅེ་ལ་ཏེ། །གདོད་
 ཅས་རྣམ་དག་ལྷ་བའི་མཚོན། །འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་མཐར་བུས་ཉེ། །འགྲོ་རྣམས་
 བྱང་རྩལ་ཚེན་པོའི་སར། །བདེ་སྐྱབས་བསྟོན་པའི་དཔལ་ཐོབ་ཤོག །བདག་ཡུང་དཔ་
 འབྱོར་རྩལ་ཤོག་གྱི། །ར་བ་མཛེས་པའི་ལམ་བརྒྱུད་དེ། །སྟོབས་བཅུདེ་གོང་དུ་བསྟོད་
 པ་ཡི། །ས་སྦྱང་གཞོན་ལུའི་ཐེག་པར་སྦྱུབས། །སྟེ་བའི་སྟེང་བར་རྒྱུད་ལུང་ལ། །སྟོ་
 བཟང་རྒྱལ་བར་གྲགས་པའི་ར། །སྟོགས་གྱིས་བརྒྱུད་ས་པའི་དཔལ་སྟན་

ཞབས། འཚམས་མི་བཟང་ཉིད་དུ་སྒྲོན། །དེ་ཡི་མཛད་པ་བེ་རྒྱུ་ལེ། །མེ་མོང་འགོ་ལ་
 ལྷོན་པ་དང་། །ཁྱད་པར་གསུང་གསང་ཟབ་མོའི་ལམ། །ཁྱད་དུ་འབྱེད་པའི་མཐུ་སྐོབ་
 ལོག། །ཚེ་མཇུག་འདིར་ཡང་ཐེག་མཚོག་གི། །འདྲེན་པ་ལ་བརྟེན་ཟབ་རྒྱས་
 བཅུད། །འཕུངས་པས་རྣམ་འབྱེད་སྟོབས་བསོས་ཏེ། །གཏུག་གི་འདུན་མ་སྐྱུ་ལ་
 གུས། །སྐྱུ་མས་གོང་དུ་ཉམས་བརྒྱ་ཏུ། །སྒྲོས་པའི་ལྷན་མོ་སྐྱུ་ལ་བ་ལྷུ། །སྒྲུང་ཡང་
 བདེན་པས་སྟོང་བ་ཡི། །སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཕྱགས་བཅུད་སྟོང་གྲུང་ཅིག། །གང་ཞིག་བྱང་ཚུབ་རྩོ་
 རྗེ་ཡི། །ཞལ་ཚབ་རོན་མོར་ཉེར་བསྐྱེས་ཏེ། །ཐབས་མཁས་གོམ་པའི་འཁོར་ལོ་
 ཡིས། །ཟུང་འཇུག་ས་ཚེན་གཞོན་ལ་འདུན། །དེ་ལྟའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་འདུའི་
 ལྷོན། །བསམ་པའི་མཁའ་ལ་མ་བསྐྱེགས་ན། །རྩོ་རྗེ་ལུས་ཀྱི་གོང་ཁྱེད་ནི། །དཔལ་
 འགྱོར་ལྷན་ལ་རིམ་བརྒྱུད་ལོག། །རྩོགས་ལྷན་གྱི་མའི་དགའ་སྟོན་གྱིས། །ཐེན་པའི་
 དུས་སུ་སྟོང་པའི་མདངས། །བདེ་བས་ཐེན་པའི་ཐབས་མཁས་གྱིས། །བྱང་ཚུབ་སྟོང་
 མོར་ཅེན་གྲུང་ཅིག། །རྩོ་རྗེ་གདན་གྱི་ཤར་རི་ལས། །མི་མམ་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚེ། །དང་
 དེས་འབྱེད་པའི་སྟོལ་རྟེན་ནས། །རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་གཙོ་བོར་སྒྲོན། །བསྐྱུ་བཟང་
 འདྲེན་པ་སྟོང་སྐྱག་གི། །རང་སྟོལ་ཨི་རྒྱ་རྩི་ལ་ཡི། །ཤིང་རྩ་འདྲེན་ལ་མི་བསྐྱེདས་
 པའི། །ཚོད་པན་གཙུག་ཏུ་འཇུག་པར་ལེ། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག། །རྒྱལ་
 བའི་དམ་ཚོས་འཛིན་པ་ལ། །རྒྱལ་སྐས་ཤིང་རྩ་མཚེད་གཉིས་གྱི། །རྒྱལ་ཐབས་
 བདག་ལ་ཐོབ་པར་ལོག། །རྒྱལ་དེས་སྐྱབ་པ་སྐས་དང་བཅས། །དགེས་པ་སྐྱེད་ལ་
 འཇུག་དགུངས་དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་གྱིས། །སྒྲུང་བ་དཀར་བོས་སྟོད་
 གྲུང་ཅིག། །ཡིགས་བཤེད་གསང་བའི་བ་ཏུ། །གང་ཞིག་སྟོད་པའི་ཐ་མར་

སྐྱེན་སྦྱང་སྐྱབས་བསྐྱེད་དེ་འཕགས་པོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་མང་པོའི་རྣམ་པར་བྱོན་ནས་མ་འོངས་པ་
 བ་སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་རབ་གསལ་གྱི་རོ་པོར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ།
 རིགས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོ་དོ་རྗེ་འཚང་དགེ་འདུན་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་ཡབ་སྐུ་
 རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་པར་དུ་འཇམ་མགོན་དག་གི་དབང་པོ་སྐོ་བཟང་དཔལ་བའི་བཀའ་རྒྱན་ལས་མདོ་
 སྐུམ་རིག་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཅུང་ཟད་སྦྱངས་པ། ལྷ་སྡེ་དཀར་པོའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་
 འགར་གྱི་སྟོང་བ་བ་ལ་མི་མས་དབྱངས་ཅན་དགེ་ས་པའི་དོ་རྗེས་བཙོན་བ་བསྐྱེད་དེ། རེབ་བོད་སྟོད་
 ཀྱི་སྐུབ་པའི་དགའ་ཚལ་དར་ཞིང་བདེ་འཛོམས་རི་པོའི་སྐུལ་དང་། ལུག་ར་པད་དཀར་ཚོས་གྲིང་
 གཉིས་ནས་རིམ་པར་གྲིས་པ་ལ་གྲིས་ཕྱོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་འབེལ་
 གཏམ་གྱིས་ཞིབ་ཐོར་བགྲིས་པའི་ཡི་གེ་བཞི་འཕགས་པོད་གཞུང་བརྒྱའི་དོན་ལ་གཏུགས་པ་
 མེད་པའི་སྐོ་འོད་ཅན་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམ་མཛེས་དཔལ་གྱི་སྟེ་མས་བགྲིས་པས་ཟབ་དོན་དབྱ་
 མའི་ལུགས་བཟང་དང་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་སྟིང་པོའི་རང་ལུས་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་གསལ་བར་
 བྱེད་ཀུས་པར་གྱུར་ཅིག །།

དགེ་ལེགས་བྱེ་བའི་སྣང་བ་དག་ནི་འདུན་སྟན་སྟོ་ཡི་ས་ལ་འབྲེམ། །རྒྱལ་བསྟན་
 འཛིན་སྐྱོང་སྟེལ་བའི་མཛད་བཟང་ཕྱོགས་དུས་སྐབས་ཀུན་ལས་སྟོགས། །དཔལ་སྐྱེག་
 གསལ་པ་དཀར་པོའི་སྐོ་འོད་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ལ་སྟན་པ་རྣམས། །མཁས་གྲུབ་ཡོངས་
 ཀྱི་གཏུག་ཉར་ཅེ་ལ་ཞབས་སེན་ལོར་བུའི་སྟེང་བ་བརྗེད། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྦང་བོ་
 ཡིས། །འདམ་བུའི་ཚལ་བཞིན་སྐབས་པའི་སྟོལ། །རྣམ་པར་སྐྱགས་བྱེད་དཀར་མིན་
 ཕྱོགས། །ཀུན་དགའི་བ་དན་འཛིན་པ་དོལ། །སྲིད་པ་ནགས་ཀྱི་དུག་ཅན་ཤིང་། །རྒྱས་
 པའི་མེ་ཉོག་སྟེང་བཞི། །གཉེན་དུ་བསྟེན་ནས་ཚོས་མིན་གྱི། །འཁོར་ལོ་ཕྱོགས་སུ་
 བསྐྱར་བ་མང་། །ལུགས་གཉིས་སྟོད་པའི་སྐོས་གར་བརྒྱ། །འཁྲབ་པའི་སྟིང་གི་སྟོབས་
 གི་བས། །རང་དགར་དོན་མེད་ཀྱི་ན་རུ། །ལུས་པའི་གངས་ཀྱི་མཐའ་མ་རིག་ །དེ་ལྟའི་

གཞིན་གྱི་ཅིག །འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱི་ཤར་གནས་སྐབས་སུ། །གང་བསམ་ལག་ཅེར་
འཁྲུངས་པ་དང། །རྫོགས་ལྡན་གྱི་མའི་ཉིན་གྱིས། །གཏན་བདེ་བད་ཚལ་འབྲེང་
བར་ཤོག། །མདོར་ན་དཔལ་ལྡན་སྐྱེ་མའི་ཞབས་བརྟན་མཛད་འཕྲིན་གཤམ་མེད་
ཕྱོགས་སུ་རྒྱས། །རྒྱལ་བརྟན་སྐྱེ་དགའི་ཉེར་འཚོར་རྟག་བརྟན་བཤམ་བྱ་བ་ཉིན་
བཞིན་འཕེལ། །འགྲོ་ལ་བདེ་སྐྱིད་དཔག་བསམ་རབ་བརྟན་དགོ་བཅུའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་
དུས་ཀྱི་འཚོ། །པར་གྱི་ལེགས་བྱས་འདི་ཡང་ཡུན་བརྟན་བཟ་ཤེས་རྒྱ་མཚོས་ཀྱི་
ཁྱབ་ཤོག།

ཅེས་བྲང་བ་དང་འེས་པའི་དོན་རྣམས་བར་ཕྱེ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤམ་སྤྱིར་ཤོའི་
དོན་མཐའ་དག་རྣམས་བར་འབྲེང་བའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤམ་སྤྱིར་ཤོའི་འཇུག་རོགས་ཞེས་བྱ་
བ་འདི་ཉིད། །ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་མཁའ་རབ་རྒྱ་དང་བལ་བ། །ཚོ་ཉན་ཞབས་དུང་སྐྱལ་བའི་སྐྱེ་འཇིགས་
མེད་རིགས་པའི་སློབ་ལོ་ནས་གང་ཅིའི་སྤྱགས་འགན་བཞེས་ཏེ་ལུས་དག་འཕར་བསྐབས་མང་པོ་
བསྐྱེས་ཐོག་དོད་མ་པ་དགོ་འདུན་དཔལ་ལྡན། །དག་དབང་དམ་ཚོས། །དག་དབང་ཐབས་མཁས།
འཇིགས་མེད་ཤེས་རབ་རྣམས་བསྐྱོས་ཤིང། །བར་ཤིང་རྣམས་ཤིང་བཟོ་གུའུ་བྱ་མགོན་པོ་ནས་
བསྐྱེད་པ། །བར་ཡིག་བ་ལྟག་དོའི་གྲ་རིགས་སློབ་ཐབས་ལོར་བྱ་དང། །ཞོ་མཁས་དཀོན་མཚོག་བསམ་
གཏན། །དམ་ཚོས་རབ་རྒྱས། །དཀོན་མཚོག་འཇིགས་མེད། །དཀོན་མཚོག་དཔལ་ལྡན། །འཇིགས་
མེད་གསལ་བ་ཚེ་རྒྱུང། །དགོ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ། །འཇིགས་མེད་སློབ་ལོས། །བསམ་གཏན་རྒྱ་མཚོ།
འཇིགས་མེད་བྱམས་པ། །འཇིགས་མེད་ཤེས་རབ། །འཇིགས་མེད་ཐབས་མཁས། །འཇིགས་མེད་
ཡོན་ཏན། །འཇིགས་མེད་དག་དབང། །འཇིགས་མེད་བསྟན་འཇིན། །འཇིགས་མེད་སྤུལ་བྱུང།
བསོད་ནམས་དཔལ་འཕྲོར་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་བཤམ་བྱེད་དེ། །ལོ་ངོ་གསུམ་གྱི་རིང་བྱུབ་པར་
བསྐྱེས་པའི་དགོ་བཅུའི་སློབ་ཚིག་ཏུ་ཚོས་སྐྱ་བ་ལ་མི་མམ་དབྱངས་ཅན་དགོས་པའི་རྟོ་རྟེས་སྐྱེས་
བ་ཕྱེ་ཡོ་མས།། །།

༥ ལྷ་སྒྲིག་ མདོ་སྤྲོད་དེ་ཉེ་ཉེ་ལོ་རྒྱུས་བཤུ་བ་དགོན། །བཟུང་ལེ་སྒྲིག་སྤྲོད་
བཤུ་བའི་བསྐྱེད་པའི་ལོ་རྒྱུས། །སྤྲོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཤུ་བའི་ལོ་རྒྱུས་བཤུ་བའི་
ལོ་རྒྱུས། །ལོ་རྒྱུས་བཤུ་བའི་ལོ་རྒྱུས་བཤུ་བའི་ལོ་རྒྱུས། །

བར་ཡུང་སློབ་ཆིག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྐྱུང་། །
ཆིག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཡུང་དུག་གསུམ་གྱི།
འི་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅེ་འདི། །
དབར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ལུང་པོའི་མ་ཐུས། །
ཡང་དག་ཚོས་གྱི་སློ་མོ་སློང་སྤག་བརྒྱ། །
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྟའི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ཉོར་བུའི་མཚོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འཇོམ་སྤྱིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སློབ་ནམ་འཕེན་ཤུག་སེལ་འདི་
རིང་ལུགས་སློ་ལྷན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕམ་ལུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས།
ནང་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་གྱི་གསུང་རབ་དག་དབར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འཇུག་གང་ལའང་
སྐྱུང་ཚོག་པའི་དགོ་བསླེའི་སློབ་ཆིག་ཏུ་ཤུག་ཉེ་དགོ་སློང་ཚོས་སྤོ་བ་དག་དབང་སློ་བཟང་བསྐྱུན་
འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱུང་བའོ། །

། བམ་མཚན་སམ་རྒྱུད་རྒྱུ་ ཨ་ཅི་ལ་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ། ། རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷོ། །

ལི་གེ་ཉི་ཤུ་ཙུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་འགོ་མ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འཇམ་དཔལ་ཙུག་
ལས་གསུངས་སོ། །